SERIE DE AUTOR
NEIL GAIMAN
ZEI AMERICANI
TEXT REVIZUIT DE AUTOR, CU O INTRODUCERE LA EDIȚIA ANIVERSARĂ
PALADIN

NEIL

GAIMAN

ZEI AMERICANI

TEXT REVIZUIT DE AUTOR, CU O INTRODUCERE LA EDIŢIA ANIVERSARA

Traducere din limba engleză
şi note de Liviu Radu

PALADIN

PRIETENILOR CARE LIPSESC –
Kathy Acker, Roger Zelazny şi toţi ceilalţi

Introducere la cea de-a zecea ediție aniversară

Nu ştiu exact ce înseamnă să citeşti cartea aceasta. Ştiu numai cum a fost să trăieşti scrierea ei.

M-am mutat în America în 1992. În mintea mea, ceva a început să se mişte. Erau diferite idei despre care ştiam că sunt importante şi care totuşi păreau disparate – doi bărbați care se întâlnesc într-un avion, o maşină pe gheață, semnificația trucurilor cu monede şi, mai mult decât orice, America, acest loc straniu, imens în care mă aflam şi pe care ştiam că nu îl înțeleg încă. Dar pe care voiam să îl înțeleg. Mai mult decât atât – pe care voiam să îl descriu.

Şi dintr-odată, în timpul unei escale în Islanda, pe când priveam o dioramă turistică reprezentând călătoriile lui Leif Erickson, totul a început să se lege. Le-am scris agentului şi editorului meu, explicându-le cum va fi cartea. Am intitulat scrisorile „Zei americani", sigur fiind că voi găsi mai târziu un titlu mai bun.

Câteva săptămâni mai târziu, editorul meu mi-a trimis o machetă pentru coperta cărții. Se vedeau acolo o şosea, un fulger şi titlul „Zei americani". Părea să fie chiar coperta cărții pe care plănuisem s-o scriu.

Faptul de a avea coperta înaintea cărții mi s-a părut în acelaşi timp descurajant şi entuziasmant. Am pus-o pe un perete şi am privit-o intimidat, iar toate intențiile mele de a găsi un alt titlu s-au dus pentru totdeauna. Aceasta era coperta cărții. Aceasta era cartea.

Mai rămânea doar s-o scriu.

Am scris primul capitol în timpul unei călătorii cu trenul de la Chicago la San Diego. Şi am continuat să călătoresc, şi am continuat să scriu. Am condus din Minneapolis

în Florida pe şosele secundare, urmând drumul pe care mă gândeam că Shadow îl va străbate în carte. Am scris, şi atunci când m-am împotmolit am pornit din nou la drum. Am mâncat pateuri în Upper Peninsula şi găluşte de porumb în Cairo. Am încercat din răsputeri să nu scriu decât despre locurile în care am fost.

Mi-am scris cartea în multe locuri – în case din Florida, şi într-o cabană de pe malul unui lac din Wisconsin, şi într-o cameră de hotel din Las Vegas.

L-am urmat pe Shadow în călătoria sa, iar când nu mai ştiam ce se întâmplă cu Shadow scriam câte o poveste despre venirea în America, iar când ajungeam la sfârşitul ei ştiam ce anume făcuse Shadow, aşa încât mă întorceam la el. Voiam să scriu două mii de cuvinte pe zi, iar dacă scriam o mie de cuvinte pe zi eram fericit.

Îmi amintesc că, atunci când am terminat prima versiune, i-am declarat lui Gene Wolfe, care este cel mai înţelept scriitor şi a scris mai multe romane minunate decât toţi cei pe care-i cunosc, că am învăţat acum în sfârşit cum se scrie un roman. Gene m-a privit şi mi-a zâmbit blând. „Nu înveţi niciodată cum se scrie un roman", mi-a spus el. „Nu înveţi decât cum se scrie romanul la care lucrezi."

Avea dreptate. Am învăţat să scriu romanul pe care-l scriam, şi nimic mai mult. Totuşi, era un roman straniu, special cel pe care învăţasem să-l scriu. Am fost mereu conştient de distanţa la care se afla faţă de cartea frumoasă, aurită, sclipitoare, perfectă pe care o aveam în minte, dar chiar şi aşa, m-a făcut fericit.

Mi-am lăsat barba să crească şi nu mi-am tuns părul cât timp am scris, şi mulţi oameni s-au gândit că sunt o ciudăţenie de doi bani (deşi nu suedezii, care m-au aprobat şi mi-au spus că un rege de-al lor a făcut ceva foarte asemănător, însă nu pentru un roman). Mi-am ras barba la sfârşitul primei versiuni, şi mi-am tuns incomodul păr lung la scurt timp după aceea.

A doua versiune a fost mai ales un proces de excavare şi clarificare. Scenele care trebuiau să se extindă s-au extins, iar scenele care trebuiau să fie mai scurte au fost scurtate.

Am vrut ca acest roman să reprezinte mai multe lucruri. Am vrut să scriu o carte mare, bizară şi întortocheată, şi aşa am făcut, şi aşa a fost. Am vrut să scriu o carte care să includă toate părţile din America ce m-au obsedat şi m-au încântat, iar dintre acestea aproape niciuna nu apare de obicei în filme sau în emisiunile TV.

În cele din urmă, am terminat-o şi am predat-o, simţindu-mă oarecum mulţumit la gândul că, după cum se spune, un roman poate fi cel mai bine definit ca un lung fragment în proză în care nu totul este în regulă şi fiind aproape sigur că am scris ceva de genul acesta.

Editorul meu era îngrijorat însă că manuscrisul pe care i l-am dat este puţin prea mare şi prea întortocheat (nu neapărat şi prea bizar), astfel încât mi-a cerut să-l ajustez, ceea ce am şi făcut. Presupun că instinctele sale au fost foarte bune, pentru că volumul a avut un adevărat succes – s-a vândut în multe exemplare şi a primit numeroase premii, printre care Nebula şi Hugo (pentru genul SF), Bram Stoker (pentru genul horror) şi Locus (pentru genul fantasy), demonstrând astfel că este o carte stranie şi că, în pofida popularităţii ei, nimeni nu ştie exact în ce categorie s-o încadreze.

Însă acesta avea să fie viitorul său; mai întâi, cartea trebuia să fie publicată. Procesul de publicare m-a fascinat, şi am ţinut o cronică a acestuia pe internet, pe un blog început chiar din acest motiv (dar care continuă până astăzi). După publicare, am plecat într-un turneu de promovare prin Statele Unite ale Americii, Marea Britanie şi Canada. Prima şedinţă de autografe a avut loc în iunie 2001, în librăria Borders Books din World Trade Center. Câteva zile după ce m-am întors acasă, pe 11 septembrie 2001, nici acea librărie, nici World Trade Center nu mai existau.

Receptarea de care a avut parte romanul m-a surprins.

Eram obişnuit să scriu poveşti pe care oamenii fie le apreciau, fie nu le citeau. Nu scrisesem însă niciodată ceva care să împartă publicul în două. Pentru că oamenii fie au iubit, fie au urât această carte. Cei care au urât-o, chiar dacă apreciau celelalte cărți ale mele, au urât-o *cu adevărat*. Unii s-au plâns de faptul că romanul nu este suficient de american, alții că este prea american, că Shadow este antipatic, că adevărata religie a Americii este de fapt sportul, şi aşa mai departe. Toate, neîndoios, critici întemeiate. Dar până la urmă, cartea şi-a găsit publicul. Cred că ar fi corect să spun că sunt mai mulți cei care au iubit-o, şi continuă să o iubească.

Sper ca într-o zi să mă întorc la povestea aceasta. Shadow este cu zece ani mai în vârstă acum, în definitiv. La fel este şi America. Iar zeii aşteaptă.

NEIL GAIMAN
septembrie 2010

Notă asupra textului

Cartea pe care o ţineţi în mână este puţin diferită de versiunea care a fost publicată anterior.

La scurt timp după apariţie, Pete Atkins şi Peter Schneider, proprietarii Hill House Publishers, o mică editură acum dispărută din păcate, şi-au propus să tipărească o ediţie specială a *Zeilor americani*. În timp ce îmi povesteau despre detaliile minunate pe care le plănuiseră pentru ediţia limitată – ce avea să fie un adevărat miracol al artei tipografice –, am început să mă simt din ce în ce mai nemulţumit în legătură cu textul pe care trebuiau să îl folosească.

Ar fi de acord, i-am întrebat eu cu multă reţinere, să folosească textul meu original, neprescurtat?

După cum s-a dovedit imediat, au fost de acord.

Dar apoi totul s-a complicat, pe măsură ce am realizat că, bineînţeles, *după* ce ajustasem *Zei americani*, mai făcusem alte corecturi şi schimbări, multe dintre ele justificate. Astfel încât singurul mod în care cineva putea constitui un text definitiv al *Zeilor americani* era prin compararea versiunii finale needitate cu versiunea finală editată, iar apoi cu versiunea finală tipărită (pentru că mâzgălisem plin de veselie modificări în şpalturi, şi la fel de vesel nu mă preocupasem să le ţin evidenţa), şi prin formularea unor judecăţi de valoare.

Avea să fie o muncă enormă. Astfel încât am făcut singurul lucru raţional pe care îl puteam face în asemenea circumstanţe – i-am trimis câteva fişiere electronice imense şi două exemplare ale cărţii (ediţia engleză şi cea americană) lui Pete Atkins, împreună cu lista mea de erori observate după ce cartea fusese publicată, şi l-am rugat pe el să se

descurce cu ele. Iar el a făcut-o, într-un mod excelent. Apoi am luat manuscrisul pregătit de Pete şi l-am verificat, reparând şi curățând şi uneori restabilind tăieturile pe care le făcusem din alte motive decât cel de a scurta cartea, până am ajuns la o versiune finală a textului de care am fost întru totul mulțumit (cu toate că un roman este întotdeauna, după cum cred că am menționat deja, un lung fragment în proză în care nu totul este în regulă).

Hill House l-a publicat într-o ediție limitată, de aproximativ 750 de exemplare (descrisă ca un „miracol al artei tipografice", şi nu de către ei, de această dată), care era foarte scumpă. Sunt recunoscător pentru faptul că editorii mei au dorit să publice versiunea extinsă a cărții la a zecea aniversare a apariției ei, într-un număr mult mai mare de exemplare şi cu un preț mult mai mic. Versiunea *Zeilor americani* pe care o ții acum în mână este cu aproximativ douăsprezece mii de cuvinte mai lungă decât cea care a câştigat premiile, şi este versiunea de care sunt cel mai mândru.

Aş dori să-i mulțumesc lui Jennifer Hershey, editorul inițial al cărții, lui Jennifer Brehl, care a mijlocit apariția acestei ediții, şi mai ales lui Pete Atkins, pentru ajutorul său neprețuit în pregătirea manuscrisului.

Atenționare și avertisment pentru călători

Această carte este o operă literară, nu un ghid turistic. Cu toate că geografia Statelor Unite prezentată în ea nu-i complet imaginară – multe dintre locurile menționate în roman pot fi vizitate, poți merge pe anumite drumuri și poți să descoperi pe hartă unele dintre șosele –, mi-am permis anumite libertăți. Mai puține decât vă imaginați, însă mi-am permis.

N-am cerut – și nu mi s-a acordat – permisiunea să folosesc în această poveste numele locurilor adevărate care apar uneori în ea. Mă aștept ca proprietarii din Rock City, cei ai Casei de pe Stâncă sau vânătorii care stăpânesc motelul din centrul Americii să fie foarte surprinși descoperindu-și proprietățile descrise în acest volum.

Am făcut astfel încât amplasamentul exact al unor locuri descrise în această carte – precum orașul Lakeside sau ferma cu frasin, cea situată la sud de Blacksburg, la o oră de mers cu mașina – să fie greu de găsit. Dacă vreți, puteți să le căutați. S-ar putea să le găsiți.

Se înțelege de la sine că toți oamenii – vii, morți sau altfel – care apar în această poveste sunt imaginari sau sunt folosiți într-un context imaginar. Numai zeii sunt adevărați.

M-am întrebat întotdeauna ce s-a întâmplat cu ființele demonice atunci când imigranții au plecat din patria lor. Irlandezii americani își amintesc de zâne, norvegienii din America de nisser[1]*, greco-americanii de vârcolaci, dar numai în legătură cu evenimente legate de Vechea Patrie. Când am întrebat odată de ce aceşti demoni nu sunt văzuți în America, cei cu care discutam au chicotit stânjeniți şi au spus „Le-a fost teamă să traverseze oceanul, e prea departe", atrăgându-mi atenția că nici Iisus, nici apostolii nu au venit în America.*

Richard Dorson, „O teorie despre folclorul american",
Folclorul american şi istoricii
(University of Chicago Press, 1971)

---

[1] *Nisser* – gnom sau elf asociat în folclorul danez sau norvegian cu sărbătoarea Crăciunului.

PARTEA ÎNTÂI
Umbre

CAPITOLUL UNU

Granițele țării noastre, domnule? La nord ne învecinăm cu aurora boreală, la est avem graniță cu soarele care răsare, la sud se află procesiunea echinocțiilor, iar la vest ne învecinăm cu Ziua Judecății de Apoi.

CARTEA VORBELOR DE DUH AMERICANE
A LUI JOE MILLER

Shadow[1] stătuse trei ani la închisoare. Era suficient de solid şi părea genul „Nu-te-lua-de-mine", aşa că problema sa cea mai mare era cum să-şi piardă vremea. Ca urmare, făcea exerciții să se mențină în formă, învățase trucuri cu monede şi se gândea mereu la cât de mult îşi iubea nevasta.

Cel mai bun lucru – în opinia lui Shadow, singurul lucru bun – legat de faptul că se afla în închisoare era că avea un sentiment de uşurare. Sentimentul că se prăbuşise atât de jos, încât atinsese fundul. Nu-l îngrijora faptul că oamenii puteau să-i facă ceva, pentru că îi făcuseră deja. În închisoare, nu se trezea niciodată cu o senzație de frică; nu-i mai era teamă de ceea ce putea să-i aducă ziua de mâine, pentru că îi fusese deja adus de ziua de ieri.

---

[1] *Shadow* – „umbră", în limba engleză.

Shadow decisese că nu conta dacă săvârşisei lucrul pentru care fusesei condamnat. Experienţa îi arătase că toţi cei pe care-i întâlnise în închisoare fuseseră lezaţi într-un fel: întotdeauna autorităţile acţionaseră greşit, spuneau că ai făcut ceva, deşi nu făcusei – sau nu făcusei exact aşa cum spuneau ele. Important era că puseseră mâna pe tine.

Observase acest lucru încă din primele zile, când totul fusese nou pentru el, începând cu argoul şi terminând cu mâncarea proastă. În ciuda mizeriei şi a ororii îngrozitoare a încarcerării, se simţea uşurat.

Shadow încerca să nu vorbească prea mult. Odată, cam pe la mijlocul celui de-al doilea an, îi povestise despre teoria sa lui Low Key Lyesmith, colegul său de celulă.

Low Key, care era un şmecheraş din Minnesota, zâmbise, scoţându-şi la iveală cicatricea, şi zisese:

— Mda. E adevărat. E şi mai bine când eşti condamnat la moarte. Atunci îţi aminteşti gluma despre tipii care şi-au aruncat cizmele din picioare atunci când laţul li se strângea în jurul gâtului, pentru că prietenii lor le spuseseră întotdeauna că o să moară pe drumuri.

— Asta-i o glumă? întrebase Shadow.

— Exact. Umor macabru. De cea mai bună calitate. Bang! Ce-i mai rău s-a întâmplat. Ai câteva zile să te gândeşti la asta, apoi mâni căruţa mai departe şi petreci iar pe morminte.

— Când au spânzurat ultima oară un om în statul ăsta? întrebase Shadow.

— De unde naiba să ştiu? replicase Lyesmith, care-şi tundea foarte scurt părul său de un blond portocaliu, încât i se vedeau liniile de pe craniu. Să-ţi spun ceva. Ţara asta a început să se ducă dracului de când a încetat să spânzure oameni. Nu mai există spânzuraţi. Nu mai există spânzurători.

Shadow ridicase din umeri. Nu vedea nimic romantic într-o condamnare la moarte.

Ajunsese la concluzia că, dacă nu eşti condamnat la moarte, atunci închisoarea era doar o îndepărtare temporară de viaţă. Asta din două motive. În primul rând, când eşti în închisoare, îţi revii treptat la viaţă. Există întotdeauna locuri în care poţi să te strecori, chiar dacă ai fost dat la o parte. Viaţa merge mai departe, chiar dacă e o viaţă la microscop sau o viaţă într-o cuşcă. În al doilea rând, dacă te mulţumeşti să stai liniştit, într-o zi vor trebui să-ţi dea drumul.

La început, acest lucru păruse prea îndepărtat pentru ca Shadow să se concentreze asupra lui. Apoi, devenise o rază îndepărtată de speranţă, iar el învăţase să-şi spună „o să treacă şi asta" când pica peste el vreun rahat din puşcărie, aşa cum se întâmplă întotdeauna. Într-o zi, uşa magică avea să se deschidă, iar el avea să iasă de acolo. Aşa că îşi însemna zilele în calendarul său cu păsările cântătoare din America de Nord, singurul calendar care se vindea în magazinul închisorii, iar soarele apunea şi el nu-l vedea, iar soarele răsărea şi el nu-l vedea. Învăţase trucuri cu monede dintr-o carte pe care o găsise prin maculatura din biblioteca închisorii. Le exersa. Îşi făcea în minte liste cu ceea ce trebuia să facă atunci când avea să iasă din închisoare.

Listele lui Shadow deveneau însă tot mai scurte. După doi ani, le redusese la trei lucruri.

În primul rând, avea să facă baie. O baie adevărată, lungă, serioasă, într-o cadă cu spumă. Poate că o să citească ziarul în timpul ăsta, poate că nu. Într-o zi se gândea să facă într-un fel, în altă zi în alt fel.

În al doilea rând, avea să se şteargă bine cu prosopul, avea să-şi pună un halat. Poate şi papuci. Îi plăcea ideea cu papucii. Dacă ar fuma, atunci ar trebui să fumeze pipă, dar el nu fuma. Apoi, avea să-şi ia nevasta în braţe („Căţeluşule", avea să ţipe ea, cu groază prefăcută şi cu încântare adevărată, *„ce faci?"*) Avea s-o ducă în dormitor şi să închidă uşa. O să comande o pizza, dacă avea să li se facă foame...

În al treilea rând, după ce el şi Laura vor fi ieşit din dormitor – probabil peste vreo două zile –, avea să stea cuminte şi să se ferească de necazuri tot restul vieţii.

— Şi atunci o să fii fericit? îl întrebase Low Key Lyesmith; în ziua aceea cei doi lucrau în atelierul închisorii, asamblând dispozitive pentru hrănit păsările, o treabă mult mai interesantă decât ştanţarea numerelor pentru maşini.

— Să nu spui despre nimeni că e fericit până nu a murit, răspunsese Shadow.

— Herodot, zisese Low Key. Te-ai apucat de învăţat!

— Cine dracu' e Herodot? întrebase Iceman, punând la un loc părţile unui dispozitiv şi întinzându-i-le lui Shadow, care le prindea strâns în şuruburi.

— Un grec mort, îi zisese Shadow.

— Ultima mea prietenă era grecoaică, spusese Iceman. Familia ei mânca tot felul de rahaturi. N-o să mă credeţi, dacă vă spun. De exemplu, orez înfăşurat în frunze. Rahaturi de felul ăsta.

Iceman avea forma şi mărimea unui automat pentru Coca-Cola, şi mai avea ochi albaştri şi părul atât de blond, încât părea alb. Bătuse zdravăn un individ care făcuse greşeala să se ia de prietena lui, într-un bar în care aceasta dansa iar Iceman făcea ordine. Prietenii individului chemaseră poliţia, iar poliţiştii îl arestaseră pe Iceman şi verificaseră ce-i cu el. Descoperiseră că ispăşise o condamnare la muncă în folosul comunităţii, în urmă cu optsprezece luni.

— Ce-ar fi trebuit să fac? întrebase Iceman mâhnit, atunci când îi relatase lui Shadow trista lui poveste. I-am spus că-i prietena mea. Puteam să-l las să dea dovadă de o asemenea lipsă de respect? Asta trebuia? O pipăia peste tot!

— Da, i-ai spus, zisese Shadow, şi se mulţumise cu atât.

Învăţase încă de la început ceva: în închisoare îţi execuţi propria pedeapsă. Nu şi pe a altuia.

Ţine capul jos. Execută-ţi pedeapsa.

Cu câteva luni înainte, Lyesmith îi împrumutase lui Shadow un exemplar jerpelit din *Istoriile* lui Herodot.

— Nu-i plictisitoare. E mişto, îi spusese el când Shadow îl refuzase, susținând că el nu citeşte cărți. Mai întâi citeşte-o, apoi o să recunoşti că-i mişto.

Shadow se strâmbase, dar începuse să citească şi se trezise captivat de cartea aceea.

— Grecii! exclamase Iceman, scârbit. Nici măcar nu-i adevărat ce se spune despre ei. Am încercat să i-o trag prietenei mele în fund, iar ea a fost gata să-mi scoată ochii.

Lyesmith fusese transferat într-o zi, fără să fie anunțat din timp. Îi lăsase lui Shadow cartea lui Herodot. Între pagini erau ascunse câteva monede – două de douăzeci şi cinci de cenți, una de un cent şi una de cinci cenți. Monedele reprezentau marfă de contrabandă: puteai să ascuți marginea uneia frecând-o de o piatră şi să spinteci cu ea figura cuiva, în timpul unei încăierări. Shadow nu dorea o armă. Dorea doar să facă ceva cu mâinile lui.

Shadow nu era superstițios. Nu credea în ceeea ce nu putea să vadă. Dar în săptămânile finale ale condamnării simțea dezastrul adunându-se deasupra închisorii, aşa cum simțise în zilele de dinaintea jafului. Simțea un gol în stomac şi-şi spunea că e doar teama de a se reîntoarce în lumea de afară. Însă nu era convins că este aşa. Era mai paranoic ca de obicei, iar în închisoare paranoia obişnuită înseamnă mult şi-i o cale de supraviețuire. Shadow devenise mai liniştit, mai şters decât altădată. Se trezise că urmărea gesturile gardienilor şi ale celorlalți deținuți, încercând să descopere vreun indiciu despre lucrul cel rău care urma să se întâmple – pentru că era sigur că se va întâmpla ceva rău.

Cu o lună înainte de eliberare, Shadow se afla într-un birou friguros, în fața unui bărbat scund, care avea pe frunte un semn din naştere, de culoarea vinului de porto. Stăteau amândoi la un birou, aflat între ei. Bărbatul avea în

fața sa dosarul lui Shadow, deschis, şi ținea în mână un pix. Capătul pixului era ros zdravăn.

— Ți-e frig, Shadow?

— Un pic, răspunse Shadow.

Bărbatul ridică din umeri şi-i explică:

— Astea-s regulile. Încălzirea începe doar din ziua de 1 decembrie. Şi durează până la 1 martie. N-am făcut eu regulile astea, adăugă el, trecând peste amabilitățile sociale în timp ce-şi plimba arătătorul peste foaia de hârtie prinsă în interiorul dosarului. Ai treizeci şi doi de ani?

— Da, domnule.

— Pari mai tânăr.

— Am dus o viață ordonată.

— Se spune că ai fost un deținut-model.

— Mi-am învățat lecția, domnule.

— Oare? Oare?

Bărbatul se uită atent la Shadow, aplecându-şi fruntea cu semnul de pe ea. Shadow se gândi să vorbească despre unele dintre teoriile lui din închisoare, dar nu zise nimic. Dădu din cap şi se strădui să pară cuprins de remuşcări.

— Se spune că eşti însurat, Shadow.

— Soția mea se numeşte Laura.

— Cum te înțelegi cu ea?

— Foarte bine. A fost teribil de furioasă pe mine când m-au arestat. Dar a venit să mă vadă de câte ori a putut – drumul e lung până aici. Ne scriem, iar eu îi telefonez când se poate.

— Cu ce se ocupă soția ta?

— Lucrează într-o agenție de voiaj. Trimite oameni în toate părțile lumii.

— Cum ai cunoscut-o?

Shadow nu-şi dădea seama de ce tipul ăla îi pune asemenea întrebări. Îi venea să-i spună că nu-i treaba lui, în schimb zise:

— Era prietena cea mai bună a soției celui mai bun prieten al meu. Ei ne-au aranjat o întâlnire. Ne-am înamorat imediat.

— Ai şanse ca la ieşirea de aici să găseşti vreo slujbă?

— Da, domnule. Amicul meu, Robbie, cel despre care abia v-am povestit, este proprietarul unei săli de sport, Muscle Farm[1], unde am lucrat înainte. Mi-a zis că vechea mea slujbă mă aşteaptă.

— Adevărat? se îndoi celălalt, ridicându-şi o sprânceană.

— Robbie zice că-i sigur de valoarea mea. Că o să readuc o parte dintre obişnuiții de altădată şi că o să atrag tipi duri care vor să fie şi mai duri.

Bărbatul părea mulțumit. Muşcă din capătul pixului, apoi întoarse foaia de hârtie.

— Ce părere ai despre delictul tău?

Shadow ridică din umeri şi zise:

— Am fost un prost.

Era sincer.

Bărbatul cu semnul din naştere oftă. Bifă anumite rânduri de pe o listă, apoi răsfoi hârtiile din dosarul lui Shadow.

— Cum o să te duci acasă de-aici? întrebă el. Cu autobuzul?

— Cu avionul. E bine să ai o nevastă care lucrează într-o agenție de voiaj.

Bărbatul se încruntă, iar semnul din naştere se încreți.

— Ți-a trimis un bilet?

— Nu-i nevoie de asta. Mi-a trimis doar numărul de confirmare. Un bilet electronic. Trebuie doar să mă duc la aeroport peste o lună şi să-mi arăt documentele de identitate. Şi cu asta, am plecat de-aici.

Bărbatul dădu din cap, mai mâzgăli o însemnare finală, apoi închise dosarul şi puse pixul pe masă. Cele două

---

[1] Muscle Farm – „Ferma de Muşchi", în limba engleză.

mâini rămaseră pe tăblia cenuşie ca nişte animale roz. Apoi îşi împreună mâinile şi se uită la Shadow cu ochii săi căprui, lăcrimoşi.

— Eşti un om norocos, zise el. Ai la cine să te întorci, te aşteaptă o slujbă. Poți să uiți de trecut. Mai ai o şansă. Profită de ea.

Bărbatul nu se oferi să-i strângă mâna lui Shadow, când el se ridică să plece. Nici Shadow nu se aştepta la un asemenea gest.

Ultima săptămână a fost cea mai grea. Într-un fel, a fost mai grea decât toți cei trei ani la un loc. Shadow se întreba dacă vremea era de vină: o vreme apăsătoare, calmă şi rece. Ca şi cum urma să înceapă furtuna, însă furtuna nu venea. Shadow era cuprins de agitație şi de fiori, simțea în adâncul trupului său că ceva mergea foarte prost. În curtea pentru exerciții fizice bătea vântul. Shadow avea impresia că simte miros de zăpadă.

Sună la firma la care lucra soția sa. Shadow ştia că toate companiile de telefoane încasau o suprataxă de trei dolari pentru fiecare apel dintr-o închisoare. De aceea, telefonistele erau foarte politicoase cu oamenii care sunau de acolo. Ştiau că el le plătea salariul, concluzionase Shadow.

— Se întâmplă ceva ciudat, îi spuse el Laurei.

Nu acesta era primul lucru pe care i-l spusese, ci „Te iubesc", pentru că era bine să spui asta dacă erai sincer, iar Shadow era.

— Bună, răspunse Laura. Şi eu te iubesc. Ce e ciudat?

— Nu ştiu. Poate vremea. E ca şi cum dacă ar izbucni furtuna, atunci totul ar fi bine.

— Aici e frumos, zise ea. Ultimele frunze n-au căzut încă. Dacă nu va fi furtună, ai putea să le mai vezi, când o să te întorci acasă.

— Mai sunt cinci zile, spuse Shadow.

— O sută douăzeci de ore, apoi ajungi acasă, zise Laura.

— Acolo e totul bine? Nu-i nimic în neregulă?

— Totul e bine. O să mă-ntâlnesc cu Robbie în seara asta. Îți pregătim petrecerea-surpriză de bun venit.

— O petrecere-surpriză?

— Bineînțeles. Dar tu nu ştii nimic, nu-i aşa?

— Absolut nimic.

— Ăsta-i soțul meu pe care-l iubesc! spuse Laura, iar Shadow îşi dădu seama că zâmbea.

Era în închisoare de trei ani, dar Laura continua să-l facă să zâmbească.

— Te iubesc, copilaşule, zise Shadow.

— Te iubesc, cățeluşule, zise Laura.

Shadow puse receptorul în furcă.

După ce se căsătoriseră, Laura îi spusese lui Shadow că voia un cățel, însă proprietarul casei în care locuiau le atrăsese atenția că în contractul de închiriere se menționa că nu aveau voie să aibă animale de casă.

— Nu-i nimic, zisese Shadow, o să fiu eu cățeluşul tău. Ce vrei să fac? Să-ți rod papucii? Să fac pipi pe podeaua bucătăriei? Să-ți ling nasul? Să te miros între picioare? Pun pariu că pot să fac tot ce face un cățel.

Şi o ridicase în brațe, de parcă n-ar fi cântărit niciun gram, şi începuse să-i lingă nasul, în timp ce ea chicotea şi țipa, şi o dusese în pat.

În sala de mese, Sam Fetisher veni lângă Shadow şi-i zâmbi, arătându-şi dinții îmbătrâniți. Se aşeză lângă el şi începu să-şi mănânce macaroanele cu brânză.

— Trebuie să discutăm, zise Sam Fetisher.

Sam Fetisher era cel mai negru om pe care-l văzuse vreodată Shadow. Putea să aibă vreo şaizeci de ani. Putea să aibă optzeci. Dar Shadow întâlnise țicniți de treizeci de ani care arătau mai bătrâni decât Sam Fetisher.

— Mmm? mormăi Shadow.

— Vine furtuna, spuse Sam.

— Simt şi eu, replică Shadow. Probabil că o să ningă în curând.

— Nu-i vorba de felul ăsta de furtună. Vine o furtună mai mare. Băiete, să ştii că atunci când o să înceapă furtuna cea mare, o să fie mai bine aici decât pe stradă.

— Eu mi-am executat pedeapsa. Vineri plec de-aici.

Sam Fetisher se uită la el şi-l întrebă:

— De unde eşti?

— Eagle Point. Indiana.

— Mincinosule! Voiam să ştiu locul tău de origine. De unde au venit părinţii tăi?

— Din Chicago, răspunse Shadow, pentru că mama sa locuise la Chicago pe când era mică şi murise tot acolo, în urmă cu o jumătate de viaţă de om.

— După cum am spus, vine o furtună mare. Să stai potolit, băiete. E ca şi cum... cum le zice la chestiile alea pe care stau continentele? Un fel de plăci...

— Plăci tectonice? se hazardă Shadow.

— Exact. Plăci tectonice. E ca şi cum s-ar pune în mişcare, iar America de Nord ar aluneca înspre America de Sud şi n-ai vrea să te afli la mijloc. Ai priceput?

— Niciun pic.

Bătrânul îi făcu încet cu ochiul.

— Să nu zici că nu te-am avertizat, spuse el, şi duse spre gură lingura încărcată cu jeleu portocaliu tremurător.

Shadow îşi petrecu noaptea pe jumătate treaz, cufundându-se în somn şi ieşind din el, ascultându-şi noul coleg de celulă sforăind şi mormăind în patul de sub el. Într-o celulă din apropiere, un bărbat se văita, gemea şi urla ca un animal, iar din când în când cineva ţipa la el să tacă dracului din gură. Shadow încerca să nu audă nimic. Lăsa minutele goale să se scurgă peste el, însingurate şi lente.

Mai avea două zile. Patruzeci şi opt de ore, începând cu fiertura de ovăz şi cu cafeaua din închisoare. Apoi un gardian numit Wilson îl bătu pe Shadow pe umăr mai tare ca de obicei şi-i zise:

— Shadow, vino cu mine.

Shadow îşi verifică repede conştiinţa. Era liniştită, dar el îşi spuse că în puşcărie asta nu însemna că nu eşti în rahat până la gât. Cei doi merseră alături – mai mult sau mai puţin – iar paşii lor răsunară pe metal şi pe beton.

Shadow simţi gustul fricii în adâncul gâtului său, mai amar decât cafeaua veche. Lucrurile rele începeau să se întâmple...

Auzea o voce care-i şoptea în minte că o să-i adauge încă un an la sentinţă, o să-l închidă în carceră, o să-i reteze mâinile, o să-i taie capul... Îşi spuse că se prostise, dar inima îi bătea tare, gata să-i ţâşnească din piept.

— Nu te înţeleg, zise Wilson în timp ce mergeau.

— Ce nu-i de înţeles, domnule?

— Tu. Eşti al naibii de potolit. Eşti prea politicos. Aştepţi să treacă timpul ca un bătrân. Câţi ani ai? Douăzeci şi cinci? Douăzeci şi opt?

— Treizeci şi doi, domnule.

— Şi ce eşti? Broscar? Ţigan?

— Din câte ştiu eu, nu, domnule. S-ar putea.

— Poate că ai sânge de negrotei în tine. Ai sânge de negrotei, Shadow?

— Tot ce se poate, domnule, răspunse Shadow, ţinându-se ţeapăn şi privind drept înainte, concentrându-se ca să nu se lase enervat de omul acela.

— Da? Oricum, mă scoţi din sărite.

Wilson avea un păr blond nisipiu, o piele blondă nisipie şi un zâmbet blond nisipiu.

— O să pleci în curând.

— Aşa sper, domnule.

— O să te-ntorci. Pot s-o văd în ochii tăi. Eşti un ratat, Shadow. Dac-ar fi după mine, niciunul dintre voi, nenorociţilor, nu ar mai ieşi vreodată. V-am arunca-ntr-o groapă şi am uita de voi.

Oubliettes[1], se gândi Shadow, şi nu mai spuse nimic. Era o chestie de supravieţuire: nu răspundea, nu spunea nimic despre siguranţa gardienilor, nu discuta despre penitenţă, reabilitare sau rata de recidivă. Nu dorea să pară amuzant sau isteţ şi, pentru a fi la adăpost, de câte ori vorbea cu o persoană oficială, încerca să nu spună nimic, dacă era posibil. Vorbeşte când ţi se vorbeşte. Execută-ţi pedeapsa. Ieşi de-aici. Du-te acasă. Fă o baie adevărată. Spune-i Laurei că o iubeşti. Începe o viaţă nouă.

Trecură prin două puncte de control. De fiecare dată, Wilson îşi arătă legitimaţia. Urcară un şir de trepte şi ajunseră în faţa biroului directorului închisorii. Shadow nu mai fusese niciodată acolo, însă ştia cui îi aparţine. Pe uşă era scris cu litere negre numele directorului – G. Patterson – iar lângă uşă se afla un semafor în miniatură.

Semnalul roşu era aprins.

Wilson apăsă un buton, aflat sub luminile semaforului.

Aşteptară în tăcere vreo două minute. Shadow încerca să-şi spună că totul este în regulă, că vineri dimineaţă va fi în avionul spre Eagle Point, dar nu credea nici el că se va întâmpla aşa.

Lumina roşie se stinse şi cea verde se aprinse, iar Wilson deschise uşa. Cei doi intrară în birou.

Shadow îl văzuse pe directorul închisorii de câteva ori în ultimii trei ani. Odată condusese un politician care vizitase închisoarea, şi pe care Shadow nu-l recunoscuse. Altădată, în timpul unor tulburări, directorul le vorbise deţinuţilor, împărţiţi în grupe de câte o sută, şi le spusese că închisoarea era şi va rămâne supraaglomerată, aşa încât ar face bine să accepte situaţia. Atunci îl văzuse Shadow pentru prima oară de aproape.

---

[1] *Oubliettes* – temniţe din Evul Mediu în care prizonierii erau închişi *à oublier* („pentru a fi uitaţi", în limba franceză), adică pentru totdeauna.

De aproape, Patterson arăta mai rău. Avea o figură prelungă, iar părul lui încărunțit fusese tuns scurt, milităreşte. Mirosea a Old Spice. În spatele său se afla o bibliotecă, iar fiecare carte din aceasta conținea în titlu cuvântul „închisoare". Pe biroul său perfect curat nu avea nimic, în afară de un telefon şi de un calendar cu pagini detaşabile. Directorul purta un aparat auditiv în urechea dreaptă.

— Ia loc, te rog.

Shadow se aşează la birou, remarcând politețea tonului.

Wilson rămase în picioare, în spatele său.

Directorul trase un sertar şi scoase din el un dosar, pe care-l puse pe birou.

— Aici scrie că ai fost condamnat la şase ani de închisoare pentru atac şi tâlhărie. Ai executat trei ani. Urma să fii eliberat vineri.

Urma? Shadow simți un gol în stomac. Se întrebă cât timp mai avea de stat în închisoare. Încă un an? Doi? Toți trei? Dar zise doar:

— Da, domnule.

Directorul îşi linse buzele şi întrebă:

— Ce-ai spus?

— Am zis „Da, domnule".

— Shadow, o să fii eliberat ceva mai târziu, în cursul după-amiezii. Vei ieşi cu două zile mai devreme.

Directorul spuse asta fără nicio urmă de bucurie, ca şi cum ar fi pronunțat o condamnare la moarte. Shadow dădu din cap şi aşteptă lovitura care urma. Directorul se uită la hârtia de pe biroul său.

— Scrisoarea asta a venit de la spitalul Johnson Memorial din Eagle Point... Soția ta... a murit în dimineața asta. În urma unui accident de automobil. Condoleanțe.

Shadow dădu iarăşi din cap.

Wilson îl conduse în celulă, fără să spună nimic. Descuie uşa celulei şi-l lăsă să intre. Apoi zise:

— E ca un banc cu o ştire bună şi una rea, nu-i aşa? Vestea bună e că vei fi eliberat mai devreme, vestea rea e că ți-a murit nevasta.

Apoi izbucni în râs, de parcă ar fi fost ceva amuzant.

Shadow nu spuse nimic.

Îşi împachetă lucrurile amorțit, renunțând la unele dintre ele. Lăsă acolo Herodotul lui Low Key şi cartea de trucuri cu monede şi, în urma unui impuls de moment, abandonă discurile negre din metal pe care le şterpelise din atelier şi pe care le folosise drept monede până când Low Key i le lăsase pe ale lui. Avea să găsească monede, monede adevărate, în lumea de afară. Se bărbieri. Se îmbrăcă în haine civile. Trecu de mai multe uşi, ştiind că nu va mai trece niciodată de ele înapoi şi simțindu-se gol pe dinăuntru.

Ploaia începu să se scurgă din cerul cenuşiu, o ploaie rece. Bucățele de gheață izbeau fața lui Shadow iar stropii îi udau pardesiul subțire în timp ce se îndreptau către autobuzul galben care aparținuse cândva unei şcoli şi care urma să-i ducă până în oraşul cel mai apropiat.

Când ajunseră la autobuz, erau complet uzi. Opt plecau acum, se gândi Shadow. O mie cinci sute rămâneau în închisoare. Shadow se aşeză în maşină şi tremură până când instalația de încălzire începu să funcționeze, întrebându-se ce avea să facă şi unde avea să se ducă.

Imagini fantomatice îi treceau prin minte, apărute fără voia lui. În imaginația sa, pleca dintr-o altă închisoare, cu mult timp în urmă.

Fusese închis într-o încăpere lipsită de lumină prea mult timp, barba şi părul îi crescuseră mari. Gardienii îl conduseseră pe o scară din piatră cenuşie, într-o piață plină de lucruri în culori țipătoare, plină de oameni şi de obiecte. Era zi de târg şi-l amețeau zgomotul şi culorile, îşi mijea ochii din cauza luminii care umplea piața, simțea mirosul

aerului umed, sărat şi al bunătăților din piață, iar în stânga sa soarele lucea în apă...

Autobuzul se opri la un semafor.

Vântul şuiera prin maşină, iar rafalele izbeau parbrizul, făcând ca oraşul să se vadă neclar, transformându-l într-o pată de neon galben-roşu. Era după-amiaza devreme, dar prin geam se vedea ca şi cum ar fi fost noapte.

— Rahat! exclamă bărbatul de lângă Shadow, ştergând cu mâna condensul de pe geam şi privind siluetele încețoşate ce mergeau grăbite pe trotuar. Afară sunt muieri.

Shadow înghiți în sec. Îşi dădu seama că nu plânsese încă – de fapt, nu simțea nimic. Nici nevoia lacrimilor. Nici tristețe. Nimic.

Se trezi gândindu-se la un tip numit Johnnie Larch, cu care împărțise celula pe când abia fusese închis, şi care-i spusese că ieşise odată, după cinci ani petrecuți după gratii, cu o sută de dolari şi un bilet pentru Seattle, unde locuia sora lui.

Johnnie Larch se dusese la aeroport şi dăduse biletul femeii de la casă, care îi ceruse să-i arate permisul de conducere.

Johnnie i-l arătase. Expirase cu doi ani în urmă. Casierița îi spusese că nu-i un document de identitate valid. El îi spusese că s-ar putea să nu fie valabil în calitate de permis de conducere, dar era în mod sigur un document de identitate perfect, şi avea o poză de-a lui pe el, şi înălțimea şi greutatea, şi Dumnezeule, cine naiba-şi închipuia ea că este el, dacă nu era el?

Femeia îi spusese că n-ar trebui să ridice glasul.

Iar el îi zisese să-i dea naibii un loc într-un avion sau o să regrete că n-a făcut-o, pentru că nu intenționa să accepte să fie tratat fără respect. Când eşti în închisoare, nu laşi oamenii să te trateze fără respect.

Femeia apăsase pe un buton şi după câteva clipe apăruseră indivizii de la paza aeroportului, care încercaseră să-l

convingă pe Johnnie Larch să părăsească aeroportul în liniște. El nu voise să plece, şi a avut loc o altercație.

Rezultatul a fost că Johnnie Larch n-a mai ajuns la Seattle şi şi-a petrecut următoarele două zile prin barurile din oraş, iar când s-a terminat suta de dolari a jefuit o benzinărie, înarmat cu un pistol de jucărie, ca să facă rost de bani şi să continue să bea. În cele din urmă, a fost arestat de poliție pentru că îşi făcuse nevoile pe stradă. La scurt timp după aceea, a ajuns din nou în puşcărie, executându-şi restul de pedeapsă, plus un mic supliment pentru treaba de la benzinărie.

Conform lui Johnnie Larch, morala acestei poveşti era: nu-i enerva pe cei care lucrează în aeroporturi.

— Eşti sigur că nu-i ceva de genul „Felul de comportament care are efect într-un mediu special, precum închisoarea, nu are efect, ba chiar devine dăunător atunci când este folosit în afara unui asemenea mediu"? îl întrebase Shadow, atunci când Johnnie îi istorisise povestea sa.

— Nu, ascultă-mă ce-ți spun, insistase Johnnie, nu le enerva pe cățelele alea care lucrează în aeroporturi.

Shadow aproape că zâmbi, aducându-şi aminte de povestea aceea. Propriul său permis auto mai avea câteva luni de valabilitate.

— Stația de autobuz! Toată lumea coboară!

Clădirea mirosea a urină şi a bere trezită. Shadow se urcă într-un taxi şi-i spuse şoferului să-l ducă la aeroport. Şi-i mai spuse că o să-i dea în plus cinci dolari dacă o să facă asta în tăcere. Ajunseră în douăzeci de minute, iar şoferul nu scoase o vorbă.

Apoi Shadow merse prin clădirea puternic luminată a aeroportului, făcându-şi griji în legătură cu rezervarea electronică. Ştia că avea bilet pentru un zbor din ziua de vineri şi nu era convins că poate să-l schimbe pentru unul de astăzi. Tot ce se făcea electronic i se părea lui Shadow ceva

magic, ceva care putea să se evapore în orice clipă. Îi plăceau lucrurile pe care le putea atinge şi ţine.

Oricum, avea portofelul în buzunar, pentru prima oară după trei ani, iar în el se aflau mai multe cărţi de credit expirate. Descoperise însă cu surprindere că o carte de credit Visa urma să expire abia la sfârşitul lui ianuarie. Avea un număr de rezervare. Şi, îşi dădu seama, avea certitudinea că după ce va ajunge acasă totul va fi bine. Laura va fi şi ea bine. Poate că fusese doar o şmecherie, ca să-i facă vânt cu câteva zile mai devreme. Sau poate fusese doar o încurcătură: trupul unei alte Laura Moon[1] fusese descoperit în urma accidentului de pe autostradă.

Prin pereţii alcătuiţi din geamuri se vedeau fulgere, în afara aeroportului. Shadow îşi dădu seama că-şi ţine respiraţia, aşteptând ceva. Un bubuit îndepărtat de tunet. Shadow expiră.

O femeie albă, obosită, se uită la el din spatele biroului.

— Bună ziua, zise Shadow.

„Eşti prima femeie străină cu care am vorbit în ultimii trei ani."

— Am un număr de bilet rezervat electronic. Ar fi trebuit să călătoresc vineri, dar am nevoie de el astăzi. Am un deces în familie.

— Mmm... Condoleanţe, zise ea, şi tastă ceva, se uită pe ecran, apoi tastă din nou ceva. Nu-i nicio problemă. V-am făcut rezervare la trei treizeci. S-ar putea să întârzie din cauza furtunii, aşa că staţi cu ochii pe ecran. Aveţi bagaje de înregistrat?

Shadow îi arătă sacul de umăr şi o întrebă:

— E nevoie să-l înregistrez?

— Nu, zise femeia. Aveţi vreun document de identitate cu fotografie?

---

[1] *Moon* – „lună", în limba engleză.

Shadow îi arătă permisul de conducere. Apoi o asigură că nimeni nu-i dăduse vreo bombă să o ia cu el în avion, iar ea îi dădu, în schimb, un tichet de îmbarcare tipărit. Apoi trecu prin detectorul de metale în timp ce sacul îi trecea prin aparatul de raze X.

Nu era un aeroport mare, dar îl uimi numărul de oameni care călătoreau. Se uită la cei care-şi lăsau bagajele jos fără grijă, remarcă portofele îndesate în buzunarele din spate, văzu genți lăsate pe jos, sub scaun, nesupravegheate. Abia în momentul acela îşi dădu seama că nu mai era în închisoare.

Avea de aşteptat treizeci de minute până la îmbarcare. Îşi cumpără o felie de pizza şi-şi arse buzele cu brânza fierbinte. Luă restul şi se duse la un telefon. Îl sună pe Robbie la Muscle Farm, dar îi răspunse robotul.

— Salut, Robbie, zise Shadow. Mi-au spus că Laura a murit. Mi-au dat drumul mai devreme. Vin acasă.

Apoi, pentru că oamenii greşesc – văzuse destule cazuri –, sună acasă şi ascultă vocea Laurei.

— Salut, zise ea. Nu sunt acasă sau nu pot să vin la telefon. Lăsați un mesaj şi o să vă sun eu. Şi vă urez o zi *bună*!

Shadow nu se simți în stare să lase un mesaj.

Se aşeză pe un scaun din plastic de lângă poarta de îmbarcare şi-şi ținu bagajul atât de strâns, că-l duru mâna.

Îşi aminti de momentul în care o văzuse prima oară pe Laura. Pe atunci nu-i cunoştea numele. Era prietenă cu Audrey Burton. Shadow se afla într-un separeu de la Chi-Chi, împreună cu Robbie, discutând probabil despre cum una dintre instructoare tocmai anunțase că îşi va deschide propria şcoală de dans, când Laura apăruse la un pas în urma lui Audrey, iar Shadow se trezise uitându-se la ea. Laura avea păr lung, şaten, şi ochii atât de albaştri, încât Shadow îşi închipuise că poartă lentile de contact colorate. Laura comandase un daiquiri cu căpşuni şi insistase ca Shadow să guste din băutură, apoi râsese încântată când el o făcuse.

Laurei îi plăcea ca oamenii să guste din ceea ce gusta ea.

Shadow o sărutase de despărțire în seara aceea, iar ea avea gust de daiquiri cu căpşuni, şi el nu mai dorise să sărute vreodată o altă femeie. O voce anunță că începea îmbarcarea în avion, iar rândul lui Shadow fu primul chemat. Locul lui era chiar în spate, iar alături se afla un loc liber. Ploaia răpăia încontinuu, lovind flancul aeronavei, iar Shadow îşi imagină copilaşi care aruncau din cer pumni de mazăre uscată.

De îndată ce avionul decolă, Shadow adormi.

Se afla într-un loc întunecat, iar făptura care se uita la el avea un cap de bizon, masiv, păros, cu ochi umezi uriaşi. Trupul era de bărbat, zvelt şi lucios.

— Vor avea loc schimbări, zise bizonul fără să-şi mişte buzele. Trebuie luate anumite decizii.

Pe pereții umezi ai peşterii pâlpâiau torțe.

— Unde mă aflu? întrebă Shadow.

— În pământ şi sub pământ, zise omul-bizon. Eşti acolo unde aşteaptă cei uitați, adăugă el, cu ochii ca nişte bile negre de sticlă, cu vocea ca un bubuit din altă lume, cu un miros de vită udă. Să crezi, spuse vocea bubuitoare. Dacă vrei să supraviețuieşti, trebuie să crezi.

— Ce să cred? întrebă Shadow. Ce trebuie să cred?

Omul-bizon se uită la Shadow şi se îndreptă, devenind uriaş, iar ochii i se umplură de foc. Deschise gura sa de bizon, murdară de bale, iar în interior era roşu din cauza flăcărilor ce ardeau acolo, sub pământ.

— *Totul,* mugi omul-bizon.

Cuvintele se rostogoliră şi se răsuciră, iar Shadow se trezi din nou în avion. Însă rostogolirea continua. O femeie din partea din față a avionului țipa, fără prea mult entuziasm.

În jurul avionului izbucniră fulgere orbitoare. Căpitanul spuse prin interfon că va încerca să urce la o anumită altitudine, ca să iasă din furtună.

Avionul se zgudui şi se zgâlţâi, iar Shadow se întrebă – foarte calm – dacă urma să moară. Ajunse la concluzia că era posibil, dar puţin probabil. Se uită pe fereastră şi privi fulgerele ce luminau orizontul.

Apoi aţipi din nou şi visă că era iarăşi în închisoare şi că Low Key îi şoptea, în timp ce stăteau la coadă la mâncare, că cineva anunţase o recompensă dacă Shadow va fi ucis, însă Shadow nu putea afla cine sau de ce. Iar când se trezi, se pregăteau de aterizare.

Coborî din avion clipind, trezindu-se pe deplin.

Îşi spusese de mult timp că toate aeroporturile semănau între ele. Nici nu contează unde eşti, eşti într-un aeroport: faianţă, gresie, săli de aşteptare, porţi, chioşcuri de ziare şi lumini fluorescente. Aeroportul ăsta arăta ca un aeroport. Problema consta în faptul că nu era aeroportul în care trebuia să ajungă. Acesta era un aeroport mare, cu prea mulţi oameni şi cu prea multe porţi.

Oamenii aveau un aer lustruit-obosit, pe care îl vezi doar în aeroporturi şi în închisori. „Dacă infernul sunt ceilalţi", se gândi Shadow, „atunci aeroporturile sunt purgatoriul."

— Scuzaţi-mă, doamnă.

Femeia se uită la el, pe deasupra avizierului.

— Da?

— Ce aeroport e ăsta?

Femeia se uită la el, uimită, încercând să-şi dea seama dacă glumeşte, apoi spuse:

— St. Louis.

— Am crezut că-i avionul pentru Eagle Point.

— Era. L-au redirecţionat aici din cauza furtunii. Nu v-au anunţat?

— Probabil că da. Am dormit.

— Trebuie să discutaţi cu bărbatul acela, cel cu haină roşie.

Omul era aproape la fel de înalt ca Shadow. Arăta precum tatăl dintr-un serial din anii şaptezeci. Tastă ceva la un

calculator şi-i spuse lui Shadow să fugă – „Fugiți!" – la o poartă din capătul îndepărtat al terminalului.

Shadow alergă prin aeroport, însă uşile se închiseseră deja când ajunse la ele. Privi prin geamul uşii cum avionul se îndepărtează de poartă. Apoi îi explică problema sa angajatei de acolo (calm, încet, politicos), iar aceasta îl îndrumă către un birou de asistență pentru pasageri, unde Shadow explică faptul că se întorcea acasă după o lungă absență iar soția sa tocmai fusese ucisă într-un accident de maşină, şi că era foarte important să ajungă acasă *acum*. Nu menționă nimic despre închisoare.

Femeia de la biroul de asistență pentru pasageri (scundă, cu păr castaniu, cu o aluniță lângă nas) se consultă cu o altă femeie şi dădu un telefon („Nimic, abia au anulat cursa"), apoi tipări un alt tichet de îmbarcare şi-i spuse:

— O să vă ducă acolo. O să anunțăm la poartă că veniți.

Shadow se simți manipulat ca într-un joc de cărți sau alba-neagra. Alergă din nou prin aeroport, ajungând în final aproape de locul unde se oprise mai devreme.

Un bărbat scund îi luă tichetul de îmbarcare.

— Vă aşteptam, îi mărturisi el, şi rupse marginea biletului, cea pe care era trecut numărul scaunului – 17D.

Shadow se grăbi să urce în avion, iar uşile se închiseră în urma sa.

Merse prin spațiul pentru clasa întâi – existau doar patru fotolii pentru clasa întâi, dintre care trei erau ocupate. Bărbatul cu barbă, în costum de culoare deschisă, care stătea lângă fotoliul liber din față, îi rânji lui Shadow când acesta urcă în avion, apoi îşi ridică mâna şi făcu semn către ceasul de la încheietură.

„Da, da, te-am făcut să întârzii", îşi zise Shadow. „Asta să fie cea mai mare problemă a ta."

În timp ce se îndrepta către locul său din spate, îşi dădu seama că avionul era aproape plin. Ba chiar complet plin, după cum descoperi el. Pe scaunul 17D stătea o femeie de

vârstă mijlocie. Shadow îi arătă bucata sa din tichetul de îmbarcare, iar ea pe a ei: erau identice.

— Nu vreți să vă ocupați locul? îl întrebă însoțitoarea de zbor.

— Mi-e teamă că nu am cum, îi răspunse el. Doamna aceasta l-a ocupat deja.

Surprinsă, însoțitoarea verifică bonurile apoi îl conduse în partea din față a avionului şi-i arătă locul gol de la clasa întâi.

— Se pare că-i ziua dumneavoastră norocoasă, spuse ea.

Shadow se aşeză.

— Vreți să vă aduc ceva de băut? întrebă ea. Avem timp de asta, înainte să decolăm. Şi am impresia că aveți nevoie de o băutură, după cele prin care ați trecut.

— Aş vrea o bere, răspunse Shadow. De orice fel.

Însoțitoarea de zbor plecă.

Bărbatul în costum de culoare deschisă, de pe fotoliul de lângă Shadow, îşi atinse din nou ceasul cu degetul. Avea un Rolex negru.

— Ai întârziat, zise el, şi rânji fără pic de căldură.

— Poftim?

— Am spus că ai întârziat.

Însoțitoarea de zbor îi dădu lui Shadow un pahar cu bere. Shadow sorbi din el. Pentru o clipă, se întrebă dacă omul era nebun, apoi îşi spuse că individul se referea la avion, care aşteptase ultimul pasager.

— Îmi pare rău că v-am reținut, zise el politicos. Vă grăbiți?

Avionul se retrase de lângă poartă. Însoțitoarea de zbor veni şi-i luă lui Shadow paharul pe jumătate plin. Bărbatul în costum de culoare deschisă rânji către ea şi spuse:

— Nu fi îngrijorată, pe-ăsta o să-l țin bine.

Femeia îl lăsă să-şi păstreze paharul cu Jack Daniel's, protestând fără prea multă vigoare împotriva încălcării

regulilor liniei aeriene. („Lasă-mă pe mine să judec asta, draga mea.")

— Timpul este important, spuse bărbatul. Dar nu din cauza asta eram îngrijorat. Mi-era teamă că n-o să prinzi avionul.

— Frumos din partea dumneavoastră.

Avionul se opri, cu motoarele duduind, gata de decolare.

— Frumos pe naiba, spuse omul în costum de culoare deschisă. Shadow, am o slujbă pentru tine.

Motoarele mugiră. Micuțul avion se aruncă înainte, împingându-l pe Shadow în scaun. Apoi ajunseră în aer, iar luminile aeroportului rămaseră în urmă. Shadow se uită la omul de pe scaunul de lângă el.

Deşi mai scund decât Shadow, părea că ocupă enorm de mult loc. O figură pătrată, dură, cu ochi de un cenuşiu-deschis. Avea părul cenuşiu-roşcat. Barba, ceva mai mare decât o mirişte, era de un roşu-cenuşiu. Costumul lui părea scump şi avea culoarea înghețatei de vanilie topite. Cravata era din mătase de un cenuşiu-închis, iar acul de cravată reprezenta un copac, făcut din argint: trunchi, ramuri şi rădăcini adânci.

Îşi ținu bine paharul cu Jack Daniel's în timp ce decolau şi nu risipi nicio picătură.

— Nu întrebi ce fel de slujbă?

— De unde ştii cine sunt?

Bărbatul chicoti.

— Oh, cel mai uşor lucru din lume e să ştii cum îşi spun oamenii. Un pic de atenție, un pic de noroc, un pic de memorie. Întreabă-mă ce fel de slujbă.

— Nu, zise Shadow.

Însoțitoarea de zbor îi aduse o altă bere, iar el sorbi din ea.

— De ce nu?

— Mă duc acasă. Acolo mă aşteaptă o slujbă. Nu vreau alta.

Zâmbetul dur al omului nu se schimbă deloc, însă individul părea acum chiar amuzat.

— Nu te aşteaptă nicio slujbă acasă, zise el. Nu te aşteaptă nimic acolo. Iar eu îți ofer o slujbă perfect legală, cu salariu bun, cu riscuri reduse şi cu beneficii considerabile. Ce naiba, dacă ai trăi suficient de mult, aş putea să aranjez şi o pensie. Nu ți-ar plăcea?

— Probabil că mi-ați văzut numele pe tichetul de îmbarcare. Sau pe bagaj, zise Shadow.

Individul nu spuse nimic.

— Indiferent cine sunteți, nu aveați de unde să ştiți că voi urca în avionul acesta, continuă Shadow. Nici eu nu ştiam că voi urca în el, şi nici n-aş fi urcat dacă avionul meu n-ar fi fost dirijat spre St. Louis. Cred că vă țineți de glume. Poate vreți să-mi vindeți ceva. Dar cred că-i mai bine pentru amândoi dacă am opri aici această discuție.

Bărbatul ridică din umeri.

Shadow prinse între degete broşura liniei aeriene. Micuțul avion se zbătea şi țopăia prin aer, împiedicându-l să se concentreze. Cuvintele îi pluteau prin minte ca nişte baloane de săpun în timp ce le citea şi dispăreau complet după aceea.

Bărbatul stătea liniştit în fotoliul său, sorbind din Jack Daniel's. Ținea ochii închişi.

Shadow citi lista canalelor muzicale ce se puteau asculta în timpul zborurilor transatlantice, apoi se uită la harta lumii, cu linii roşii care marcau traseele avioanelor. Termină de citit broşura şi, fără niciun chef, o închise şi o vârî în suport.

Bărbatul deschise ochii. Shadow îşi zise că ochii acestuia arătau ciudat. Unul dintre ei era de un cenuşiu mai închis decât celălalt. Individul se uită la Shadow şi-i zise:

— Apropo, condoleanțe pentru soția ta, Shadow. O mare pierdere.

Shadow fu gata să-l pocnească. Însă respiră adânc („După cum ți-am spus, nu le enerva pe cățelele alea care lucrează în aeroporturi", îi şopti Johnnie Larch într-un colț al minții, „sau o să te trezeşti înapoi aici înainte să apuci să scuipi") şi numără până la cinci.

— Aşa e, răspunse el.

— Dacă lucrurile s-ar fi întâmplat altfel..., zise bărbatul clătinând din cap, apoi oftă.

— A murit într-un accident de maşină, spuse Shadow. Rapid. Există şi feluri mai rele de a muri.

Omul clătină încet din cap. Pentru o clipă, lui Shadow i se păru că individul era lipsit de substanță, de parcă avionul devenise subit mai real, în timp ce vecinul său devenise mai puțin real.

— Shadow, nu-i o glumă. Nu-i un truc. Pot să te plătesc mai bine decât te-ar plăti oricine altcineva. Eşti un fost deținut. Lumea nu stă la coadă ca să te angajeze.

— Domnule „Cum-naiba-te-cheamă", răspunse Shadow ridicând glasul doar atât cât era necesar ca să fie auzit peste zumzetul motorului, nu există destui bani în lume pentru asta.

Rânjetul deveni mai larg. Shadow se trezi că-şi aduce aminte de o emisiune despre cimpanzei pe care o văzuse ca adolescent, pe canalul PBS. În emisiune se susținea că maimuțele, deci şi cimpanzeii, zâmbesc doar ca să-şi arate dinții, într-o grimasă provocată de ură, agresivitate sau teroare. Când un cimpanzeu rânjeşte, asta înseamnă că te amenință. Rânjetul bărbatului era chiar unul de acest fel.

— Bineînțeles că există. Şi există şi bonusuri. Lucrează pentru mine, şi-o să-ți dezvălui câteva lucruri. Există un mic risc, bineînțeles, dar dacă vei supraviețui, o să trăieşti după pofta inimii. Poți fi următorul rege al Americii. Cine te-ar plăti atât de bine? Hmm?

— Cine sunteți? întrebă Shadow.

— Ah, da! Era informației. Domnișoară, puteți să-mi mai dați un pahar de Jack Daniel's? Cu mai puțină gheață. Asta nu înseamnă c-ar fi existat vreun alt fel de eră. Informație și cunoaștere – două monede care n-au ieșit niciodată din circulație.

— Am întrebat cine sunteți.

— Să vedem. Având în vedere că astăzi este ziua mea, de ce nu mi-ai spune Wednesday[1]? Domnul Wednesday. Deși, dacă ținem seama de vreme, s-ar putea să fie Thursday[2], nu?

— Care-i numele dumneavoastră adevărat?

— Dacă o să lucrezi pentru mine suficient de mult timp și suficient de bine, s-ar putea să-ți spun, zise bărbatul în costum de culoare deschisă. Ți-am oferit o slujbă. Gândește-te la propunerea mea. Nimeni nu se așteaptă să accepți imediat, fără să știi dacă-i vorba să te bagi într-un bazin cu piranha sau într-un bârlog de urși. Gândește-te bine, spuse individul, apoi închise ochii și se lăsă pe spătarul fotoliului.

— Nici vorbă, îi răspunse Shadow. Nu-mi placeți. Nu vreau să lucrez pentru dumneavoastră.

— Așa cum am spus, nu te grăbi. Gândește-te bine, îl sfătui individul, fără să deschidă ochii.

Avionul aterizează cu o zguduitură și câțiva pasageri coborâră. Shadow se uită pe fereastră. Era un mic aeroport în mijlocul pustietății. Mai trebuia să treacă prin alte două aeroporturi până să ajungă în Eagle Point. Shadow se uită apoi la individul în costum de culoare deschisă, domnul Wednesday. Acesta părea că doarme.

Shadow se ridică, își înhăță bagajul și ieși din avion, coborând de pe scară pe pista de aterizare umedă. Se îndreptă cu pași grăbiți către luminile terminalului. Ploaia ușoară îi lovea fața.

---

[1] *Wednesday* – „miercuri", în limba engleză.

[2] *Thursday* – „joi", în limba engleză.

Înainte să intre în clădirea aeroportului, se opri, se întoarse şi se uită în urmă. Nu mai coborâse nimeni din avion. Echipa de la sol trase scara, uşa fu închisă şi avionul începu să ruleze pe pistă. Shadow îl privi până când decolă, apoi intră în clădire, îndreptându-se către singurul birou de închirieri auto care mai rămăsese deschis şi închirie ceea ce se dovedi a fi – atunci când ajunse în parcare – o mică Toyota roşie.

Apoi desfăcu harta pe care i-o dăduseră. O întinse pe scaunul din dreapta şoferului. Eagle Point se afla cam la patru sute de kilometri distanţă, în cea mai mare parte pe autostradă. Nu mai condusese de trei ani o maşină.

Furtuna trecuse – dacă ajunsese până acolo. Vremea era rece şi senină. Norii se îngrămădeau în faţa lunii, şi pentru o clipă Shadow nu-şi dădu seama ce anume se mişca, norii sau luna.

Merse cu maşina spre nord timp de o oră şi jumătate.

Se făcuse târziu. Îi era foame şi, când îşi dădu seama cât de flămând era, ieşi de pe şosea la prima ramificaţie şi merse către oraşul Nottamun (1 301 locuitori). Îşi umplu rezervorul la o benzinărie Amoco şi o întrebă pe femeia plictisită de la casă unde ar putea să mănânce ceva.

— La Jack's Crocodile Bar, îi răspunse ea. Spre vest, pe drumul secundar.

— Crocodile Bar?

— Da. Jack spune că animalele alea dau personalitate localului.

Apoi femeia desenă o hartă pe spatele unui fluturaş mov, care făcea reclamă la friptură de pui în beneficiul unei fete care avea nevoie de un rinichi nou.

— Are doi crocodili, un şarpe şi o şopârlă din aia mare.

— O iguană?

— Aşa!

Străbătu oraşul, trecu peste un pod, merse vreo trei kilometri, apoi se opri în faţa unei clădiri joase, dreptunghiulare, cu o reclamă luminoasă pentru Pabst şi un automat Coca-Cola lângă uşă.

Parcarea era pe jumătate goală. Shadow parcă Toyota roşie şi intră în clădire.

Înăuntru, aerul era plin de fum, iar tonomatul cânta „Walkin' after Midnight". Shadow se uită după crocodili, dar nu-i văzu. Se întrebă dacă femeia de la benzinărie nu-l luase peste picior.

— Cu ce să vă servesc? îl întrebă barmanul.

— Eşti Jack?

— Jack este liber. Sunt Paul.

— Salut, Paul. Berea casei şi un hamburger cu toată garnitura. Fără cartofi prăjiţi.

— Un castron cu ardei, pentru început? Avem cei mai buni ardei din tot statul.

— Bună idee, zise Shadow. Unde-i toaleta?

Individul îi arătă o uşă de lângă colţul barului. Pe uşă era prins un cap împăiat de crocodil. Shadow o deschise şi intră.

Toaleta era curată şi bine luminată. Shadow se uită mai întâi în jur; o chestie de obişnuinţă („Ţine minte, Shadow, nu poţi să ripostezi când te pişi", îi şopti Low Key în minte, ca întotdeauna). Shadow alese pisoarul din stânga. Apoi îşi trase fermoarul şi urină o veşnicie, simţindu-se uşurat. Citi tăietura galbenă din ziar, înrămată, agăţată la nivelul ochilor, în care se vedea o poză a lui Jack cu doi aligatori.

Apoi auzi un mormăit politicos dinspre pisoarul din dreapta sa, deşi nu auzise să fi venit cineva.

Bărbatul în costum de culoare deschisă părea mai înalt stând în picioare decât atunci când stătuse aşezat pe fotoliu în avion, lângă Shadow. Avea aproape aceeaşi înălţime ca Shadow, iar Shadow era un bărbat înalt. Individul se uita

drept în fața sa. Termină de urinat, își scutură ultimele picături și-și trase fermoarul.

Apoi rânji, ca o vulpe în fața unui gard din sârmă ghimpată.

— Deci, zise domnul Wednesday, ai avut timp să te gândești. Vrei o slujbă?

Undeva în America
LOS ANGELES; 11.26 P.M.

Într-o cameră de un roşu-închis – culoarea pereților seamănă cu aceea a ficatului crud – se află o femeie înaltă, îmbrăcată, ca în benzile desenate, cu un pantalon scurt din mătase, prea strâmt, cu sânii ridicaţi şi împinşi înainte de bluza galbenă înnodată sub ei. Părul său negru este strâns şi legat în creştetul capului. Lângă ea stă un bărbat scund, într-un tricou măsliniu şi blugi pretenţioşi. Ţine în mâna dreaptă un portofel şi un telefon mobil Nokia, cu carcasa colorată în roşu, alb şi albastru.

Încăperea cea roşie adăposteşte un pat, pe care sunt cearşafuri albe din mătase şi o cuvertură de culoarea sângelui. La picioarele patului se găseşte o măsuţă din lemn, pe care se află statueta din piatră a unei femei cu şolduri enorme, precum şi un sfeşnic.

Femeia îi întinde bărbatului o lumânare mică, roşie.

— Aprinde-o!

— Eu?

— Da, îi răspunde ea. Dacă vrei să mă ai.

— Era vorba să mi-o sugi în maşină.

— Posibil, zice femeia. Nu mă vrei? întreabă ea, şi-şi trece mâna peste trup, de la coapse la sâni, într-un gest de prezentare, de parcă ar face o demonstraţie pentru un produs nou.

Abajurul de mătase roşie de pe veioza din colţul camerei colorează lumina în roşu.

Bărbatul o priveşte flămând, apoi ia lumânarea din mâna ei şi o înfige în sfeşnic.

— Ai o brichetă?

Femeia îi întinde o cutie de chibrituri. Bărbatul aprinde un băț, dă foc fitilului, care pâlpâie, apoi arde cu flacără constantă, dând impresia că statuia fără figură, numai șolduri și sâni, se mișcă.

— Pune banii sub statuie.

— Cincizeci de dolari.

— Da.

— Când te-am văzut prima dată, pe Sunset Boulevard, aproape am crezut că ești bărbat.

— Dar am așa ceva, spune ea, dezlegându-și bluza galbenă și eliberându-și sânii.

— În ziua de azi, mulți tipi au așa ceva.

Ea se întinde și zâmbește.

— Da. Acum vino și iubește-mă.

El își descheie blugii și își scoate tricoul măsliniu. Femeia îi masează umerii albi cu degetele ei cafenii, apoi îl împinge pe spate și începe să facă dragoste cu el folosindu-și mâinile, degetele și limba.

Bărbatului i se pare că luminile din încăperea roșie au scăzut în intensitate și că numai lumânarea arde, cu o flacără strălucitoare.

— Cum te cheamă? întreabă el.

— Bilquis[1], îi răspunde ea, ridicând capul. Cu un „q".

— Cu un ce?

— Nu contează.

Individul începe să gâfâie.

— Lasă-mă să te regulez. Trebuie să te regulez.

— Bine, scumpule, zice ea. O s-o facem. Însă aș dori să faci și tu ceva pentru mine, în timp ce-o facem.

— Știi ceva? replică el, supărându-se brusc. *Eu* te plătesc.

Femeia îl încalecă dintr-o singură mișcare, șoptind:

---

[1] Bilquis – nume dat în legendele islamice Reginei din Saba; se spune că tatăl ei era demon.

— Ştiu, dragule, ştiu, tu mă plăteşti, şi dacă mă uit la tine, ar trebui să te plătesc eu, pentru că am avut atât de mult noroc...

Bărbatul îşi ţuguie buzele, vrând să-i arate că pălăvrăgeala ei nu are niciun efect asupra lui, că nu-l fraiereşte, că este doar o târfă care face trotuarul, ce naiba, în timp ce el este practic un *producător* şi ştie totul despre înşelăciunile de ultim moment, însă femeia nu-i cere bani, ci-i spune:

— Dragule, în timp ce o să mi-o tragi, în timp ce o să-ţi bagi chestia aia mare şi tare în mine, vrei *să mă venerezi*?

— Ce să fac?

Femeia se împinge înainte şi înapoi peste el. Capul penisului său este frecat de buzele umede ale vulvei ei.

— Vrei să-mi spui zeiţă? Vrei să te rogi mie? Vrei să mă venerezi cu trupul tău?

Bărbatul zâmbeşte. Doar asta voia? Toţi avem ţicnelile noastre, până la urmă.

— Bineînţeles, zice el, iar ea îşi vâră mâna între picioare şi-l strecoară în ea.

— O, zeiţă, e bine? întreabă el, gâfâind.

— Adoră-mă, dragule! îi cere Bilquis, târfa.

— Da, zice el, îţi ador sânii şi ochii şi vulva. Îţi ador coapsele şi ochii şi buzele roşii precum cireşele...

— Da..., mormăie ea cântat, în timp ce-l călăreşte ca o barcă pe valuri, în plină furtună.

— Îţi ador sfârcurile, din care curge laptele vieţii. Sărutul tău e miere şi atingerea ta arde ca focul, iar eu venerez asta.

Cuvintele lui devin mai ritmice acum, ţinând pasul cu mişcările trupurilor.

— Dă-mi dimineaţa dorinţa şi adu-mi seara uşurare şi binecuvântarea ta. Fă-mă să merg nevătămat prin locuri întunecoase şi fă-mă să vin încă o dată la tine şi să dorm alături de tine şi să fac din nou dragoste cu tine. Te venerez

cu tot ce-i în mine şi cu tot ce-i în mintea mea, cu tot ce-am fost şi cu visele mele şi cu...

Bărbatul se întrerupe, încercând să-şi tragă răsuflarea.

— Ce *faci*? E *uluitor*. Atât de *uluitor*...

Apoi se uită spre coapsele lui, spre locul în care ei doi se împreunează, însă degetele ei îi ating pieptul şi-i împing capul înapoi, încât să poată vedea iarăşi doar faţa ei şi tavanul.

— Continuă să vorbeşti, dragule, zice ea. Nu te opri. Nu-ţi place?

— Îmi place mai mult decât mi-a plăcut vreodată, îi spune el, cu sinceritate. Ochii tăi sunt ca nişte stele, care ard pe... rahat... pe firmament, iar buzele tale sunt valuri blânde care ling nisipul, iar eu le v-venerez...

Acum intră tot mai adânc în ea, simţind un fel de curent electric, de parcă partea de jos a trupului său a fost încărcată sexual, devenind priapică, dilatată, binecuvântată.

— Dă-mi darul tău, mormăie el fără să ştie ce spune, darul tău adevărat şi fă-mă întotdeauna... întotdeauna atât de... te rog... eu...

Apoi plăcerea atinge culmea în orgasm, făcându-i mintea să explodeze în vid, cu capul, sinele şi întreaga lui fiinţă devenind un gol perfect, în timp ce se cufundă tot mai adânc în ea...

Cu ochii închişi, cuprins de convulsii, bărbatul savurează momentul. Apoi simte o clătinare şi are impresia că atârnă cu capul în jos, cu toate că plăcerea continuă.

Deschide ochii.

Se gândeşte – încercând să-şi recapete gândirea şi raţiunea – la naştere şi se întreabă, fără pic de teamă, într-un moment de limpezime postcoitală perfectă a minţii, dacă ceea ce vede este vreun fel de iluzie.

Şi iată ce vede:

Se află în interiorul ei până la piept şi se uită la asta cu neîncredere şi cu uimire, în timp ce ea îşi ține ambele mâini pe umerii lui şi-i împinge cu blândețe trupul înăuntru.

Iar el alunecă tot mai mult în ea.

— Cum poți să-mi faci asta? întreabă el sau îşi închipuie că întreabă, însă asta se întâmplă probabil doar în mintea lui.

— Tu faci asta, dragule, şopteşte femeia.

El simte buzele vulvei ei pe piept şi pe spate, contractându-se şi cuprinzându-l. Se întreabă cum ar părea totul cuiva care i-ar privi. Se întreabă de ce nu-i speriat. Iar apoi îşi dă seama.

— Te ador cu trupul meu, şopteşte el, în timp ce ea îl împinge înăuntrul ei.

Labiile ei alunecă peste fața lui, iar ochii lui sunt acoperiți de întuneric.

Apoi femeia se întinde pe pat, ca o pisică uriaşă, şi cască.

— Da, zice ea, aşa faci.

Telefonul Nokia interpretează o transpunere stridentă, electrică a „Odei bucuriei". Femeia îl ia, apasă pe un buton şi duce telefonul la ureche.

Pântecul ei este plat, labiile mici şi închise. Pe frunte şi pe buza de sus i se văd urme de sudoare.

— Da? răspunde ea.

După care zice:

— Nu, dragă, nu-i aici. A plecat.

Închide telefonul, apoi se lungeşte pe patul din încăperea roşie, întunecată, se mai întinde o dată, după care închide ochii şi adoarme.

CAPITOLUL DOI

Au dus-o la cimitir
Într-o maşină albă, frumoasă.
Au dus-o la cimitir
Şi n-au mai adus-o acasă.

CÂNTEC VECHI

— Mi-am permis să cer ca mâncarea pe care am comandat-o să fie dusă la masa ta, spuse domnul Wednesday, spălându-şi mâinile în toaleta din Jack's Crocodile Bar. La urma urmei, avem multe de discutat.

— Nu cred, răspunse Shadow, după care îşi şterse mâinile cu un prosop de hârtie, pe care-l mototoli şi-l aruncă în lada de gunoi.

— Ai nevoie de o slujbă, spuse domnul Wednesday. Oamenii nu angajează foşti deținuți. Cei ca tine îi fac să nu se simtă în largul lor.

— Mă aşteaptă o slujbă. Una bună.

— E vorba de slujba de la Muscle Farm?

— Tot ce se poate.

— Nici vorbă. Nu te aşteaptă nicio slujbă. Robbie Burton a murit. Fără el, a murit şi Muscle Farm.

— Sunteți un mincinos.

— Sigur că sunt. Şi încă unul bun. Cel mai bun pe care o să-l întâlneşti vreodată. Dar de data asta nu mint, zise domnul Wednesday, apoi caută în buzunar, scoase un ziar împăturit şi i-l întinse lui Shadow. Pagina şapte. Hai înapoi în bar. Poți să-l citeşti la masă.

Shadow deschise uşa şi se înapoie în bar. Aerul era albastru de atâta fum, iar Dixie Cups[1] cântau la tonomat „Iko Iko". Shadow zâmbi uşor, recunoscând vechiul cântec pentru copii.

Barmanul le arătă o masă din colţ. Pe aceasta se aflau într-o parte un castron cu ardei şi un burger, iar în cealaltă parte o friptură şi un castron cu cartofi prăjiţi.

Regele meu în roşii veşminte,
Iko Iko toată ziua,
Te omoară de nu eşti cuminte,
Jockamo-feeno-ua.

Shadow se aşeză la masă şi puse ziarul de-o parte.

— E prima mea masă ca om liber. N-o să vă supăraţi dacă citesc pagina şapte după ce-o să mănânc?

— Absolut deloc.

Shadow îşi mâncă hamburgerul. Era mai bun decât cei din închisoare. Ardeii erau şi ei buni, dar nu cei mai buni din stat, decise el după câteva înghiţituri.

Laura făcea nişte ardei grozavi. Folosea carne slabă, fasole neagră, morcovi tăiaţi mărunt, o sticlă de bere neagră şi ardei iuţi proaspăt tocaţi. Lăsa ardeii să fiarbă un timp, apoi adăuga vin roşu, suc de lămâie şi un pic de mărar. La sfârşit, gusta şi adăuga boia de ardei. În mai multe ocazii, Shadow încercase să afle cum gătea. Urmărise tot ce făcea, de la tăiatul cepei şi punerea acesteia în oală, în ulei de măsline. Îşi notase chiar reţeta, ingredient cu ingredient, şi încercase să gătească ardeii Laurei la sfârşitul unei săptămâni, când ea lipsise din oraş. Avuseseră gust bun – rezultase ceva comestibil –, dar nu fuseseră ardeii Laurei.

Ştirile de la pagina şapte includeau prima relatare despre moartea soţiei sale pe care o citise Shadow. Avea o senzaţie stranie, ca şi cum ar fi citit o poveste despre altcineva.

---

[1] Dixie Cups – formaţie pop feminină din anii 1960.

Laura Moon, a cărei vârstă era, conform articolului, de douăzeci şi şapte de ani, şi Robbie Burton, de treizeci şi nouă de ani, se aflau în maşina lui Robbie pe autostrada interstatală, când apăruseră pe neaşteptate în faţa unui camion cu treizeci şi două de roţi, care i-a atins lateral în timp ce încerca să îi evite schimbând banda. Camionul măturase maşina lui Robbie şi o făcuse să se învârtă rapid spre marginea drumului, unde aceasta lovise puternic un semn de circulaţie, după care se oprise.

Echipa de descarcerare, sosită după câteva minute, îi scosese pe Robbie şi pe Laura din maşina zdrobită. Amândoi erau morţi în momentul în care ajunseseră la spital.

Shadow împături din nou ziarul şi-l împinse către cealaltă parte a mesei, spre Wednesday, care se îndopa cu o friptură în sânge atât de albastră, încât părea că nu văzuse niciodată flăcările bucătăriei.

— Luaţi-l înapoi, zise Shadow.

Robbie condusese maşina. Probabil că fusese beat, deşi relatarea din ziar nu pomenea nimic despre asta. Shadow se pomeni imaginându-şi figura Laurei când ea îşi dăduse seama că Robbie era prea beat ca să poată şofa. Scenariul se desfăşură mai departe în mintea lui Shadow, iar el nu putea să-l oprească: Laura ţipând la Robbie – ţipând la el să tragă pe marginea drumului, apoi izbitura maşinii de camion, apoi volanul care se răsucea...

...maşina pe marginea şoselei, cioburi de geam lucind ca gheaţa şi ca diamantele în lumina farurilor, sângele rubiniu adunându-se pe drum, lângă ei. Două corpuri, moarte sau aproape moarte, scoase din maşina zdrobită şi aşezate pe marginea drumului.

— Ei bine? întrebă domnul Wednesday, care-şi terminase friptura pe care o devorase ca un om mort de foame iar acum se îndopa cu cartofii prăjiţi pe care-i înţepa cu furculiţa.

— Aveţi dreptate, zise Shadow. Nu am o slujbă.

Shadow scoase o monedă din buzunar, cu stema în sus, o lovi cu degetul făcând-o să se răsucească, apoi o prinse şi o trânti pe dosul palmei.

— Alegeţi! îl îndemnă el pe Wednesday.

— De ce? întrebă acesta.

— Nu vreau să lucrez pentru cineva mai ghinionist decât mine. Spuneţi.

— Cap, zise domnul Wednesday.

— Îmi pare rău, spuse Shadow, fără a se osteni să se uite la monedă. E stemă. Am trişat.

— Aranjamentele sunt cele mai uşor de bătut, zise Wednesday, îndreptând un deget către Shadow. Uită-te la monedă.

Shadow se uită. Pe partea de sus a monedei era capul.

— Probabil că am greşit trucul, zise el, uluit.

— Ţi-ai făcut un deserviciu, zise Wednesday, şi rânji. Iar eu sunt un om norocos, foarte norocos. Nu mi-aş fi închipuit! exclamă el, uitându-se în jur. Mad Sweeney! Bei ceva cu noi?

— Un Southern Comfort cu Coca-Cola, fără gheaţă, spuse o voce din spatele lui Shadow.

— Mă duc să-i spun barmanului, zise Wednesday, apoi se ridică şi se îndreptă către bar.

— Nu mă întrebaţi şi pe mine ce beau? strigă Shadow după el.

— Ştiu deja ce bei, răspunse Wednesday, care ajunsese deja în faţa barului.

La tonomat, Patsy Cline[1] începu să cânte din nou „Walkin' after Midnight".

Individul care bea Southern Comfort cu Coca-Cola se aşeză lângă Shadow. Avea o barbă scurtă roşcată, de culoarea ghimbirului. Purta o jachetă din denim, plină de petice

[1] Patsy Cline – cântăreaţă de muzică country, celebră în anii 1950-1960.

colorate, iar sub jachetă avea un tricou alb, pătat. Pe tricou era imprimat:

DACĂ NU POȚI S-O MĂNÂNCI, S-O BEI, S-O FUMEZI ORI S-O PRIZEZI, ATUNCI F...E-O!

Tipul purta o şapcă de baseball, pe care scria:

SINGURA FEMEIE PE CARE AM IUBIT-O ERA NEVASTA ALTUI BĂRBAT... MAMA MEA!

Bărbatul deschise cu un deget murdar un pachet turtit de Lucky Strike, luă o țigară, apoi îi oferi una lui Shadow. Shadow fu gata să ia țigara, cu un gest automat – el nu fuma, dar o țigară însemna un obiect de schimb foarte căutat –, apoi îşi dădu seama că nu mai se află în închisoare. Aşa că refuză, clătinând din cap.

— Lucrezi pentru individul ăla? întrebă bărbosul, care nu era treaz, fără a fi însă beat deja.

— Aşa se pare, răspunse Shadow.

Bărbosul îşi aprinse țigara.

— Eu sunt spiriduş[1], spuse el.

Shadow nu zâmbi, şi-l întrebă:

— Adevărat? N-ar trebui să bei bere Guinness?

— Stereotipuri. Trebuie să înveți să gândeşti în afara cutiei, spuse bărbosul. În Irlanda există multe alte lucruri în afară de Guinness.

— N-ai accent irlandez.

— Sunt aici de naiba ştie când.

— Deci *eşti* de fel din Irlanda?

— Ți-am spus doar. Sunt spiriduş. Nu venim chiar de la Moscova.

— Asta cam aşa e...

Wednesday se întoarse la masă, ducând cu uşurinţă trei pahare în mâinile lui late ca nişte labe.

— Southern Comfort cu Coca-Cola pentru tine, Mad Sweeny, un Jack Daniel's pentru mine, iar asta-i pentru tine, Shadow.

— Ce-i asta?

— Gustă.

Băutura avea o culoare aurie. Shadow luă o înghiţitură, simţind pe limbă un gust ciudat, acru şi dulce. Simţea şi alcoolul sub acest gust, precum şi o savoare stranie. Îi amintea de o poşircă din închisoare, făcută într-un sac de gunoi din fructe putrede, cu pâine, zahăr şi apă, dar băutura asta era mai dulce şi infinit mai stranie.

— Bine, zise el. Am gustat-o. Ce e?

— Mied, răspunse Wednesday. Vin din miere. Băutura eroilor. Băutura zeilor.

Shadow mai gustă o dată. Da, îşi zise el, se simţea mierea. Aceasta era una dintre arome.

— Are gust de zeamă de murături, spuse el. De vin din zeamă de murături dulci.

— Are gust de pişat de diabetic, recunoscu Wednesday. Nu pot să sufăr chestia asta.

— Atunci de ce mi-ai adus-o? întrebă foarte logic Shadow.

Wednesday se uită la el cu ochii lui diferiţi. Shadow îşi zise că unul dintre ei era din sticlă, dar nu se putea decide care.

— Ţi-am adus mied pentru că aşa cere tradiţia. Iar în clipa asta avem nevoie de toate tradiţiile din lume. Ca să încheiem înţelegerea noastră.

— N-am făcut nicio înţelegere.

— Ba da. Acum lucrezi pentru mine. Mă aperi. Mă ajuţi. Mă duci dintr-un loc în altul. Faci investigaţii – din când în când –, te duci şi pui întrebări pentru mine. Faci comisioane. În caz de urgenţă – dar numai în caz de urgenţă – loveşti indivizi care trebuie loviţi. În cazul puţin probabil al

morții mele, mă vei priveghea. Iar în schimb, voi avea grijă ca nevoile tale să fie satisfăcute într-un mod adecvat.

— Te fraiereşte, zise Mad Sweeney, mângâindu-şi barba roşcată zburlită. E un escroc.

— Sigur că-s un escroc, zise Wednesday. Tocmai de aceea am nevoie de cineva care să-mi apere interesele.

Cântecul de la tonomat se sfârşi, iar pentru un timp în bar se aşternu liniştea, conversațiile desfăşurându-se în şoaptă.

— Cineva mi-a spus cândva că asemenea momente, în care toată lumea tace deodată, au loc doar cu douăzeci de minute înainte sau la douăzeci de minute după ora exactă, zise Shadow.

Sweeney arătă spre ceasul de deasupra barului, care era ținut între fălcile masive şi indiferente ale unui cap împăiat de aligator. Ceasul arăta ora 11 şi 20 de minute.

— Iată, zise Shadow. Al naibii să fiu dacă ştiu de ce se întâmplă asta.

— Eu ştiu, interveni Wednesday.

— Şi nu ne spui şi nouă?

— S-ar putea să îți spun, într-o bună zi. Sau poate că nu. Bea-ți miedul.

Shadow sorbi restul miedului dintr-o singură înghițitură.

— Ar fi mai bun cu gheață, sugeră el.

— Sau poate că nu, zise Wednesday. E o chestie teribilă.

— Este, îl aprobă Mad Sweeney. Domnilor, scuzați-mă o clipă, dar simt nevoia urgentă şi profundă să mă piş.

Individul se ridică şi plecă. Era un bărbat foarte înalt, de aproape doi metri şi zece centimetri, decise Shadow.

O chelneriță şterse masa cu o cârpă şi le luă farfuriile goale. Goli scrumiera lui Sweeney şi îi întrebă dacă mai voiau să comande băuturi. Wednesday îi spuse să aducă fiecăruia ce băuse până atunci, dar de data aceasta miedul pentru Shadow să fie cu gheață.

— Oricum, zise Wednesday, cam asta vreau de la tine dacă ai lucra pentru mine, ceea ce, bineînțeles, chiar faci.

— Şi nu vă interesează să aflați ce vreau eu? întrebă Shadow.

— Nimic nu m-ar face mai fericit.

Chelnerița aduse băuturile. Shadow sorbi din miedul cu gheață. Gheața nu folosea la nimic – ba chiar făcea gustul să fie mai acru şi să dureze mai mult pe limbă, după ce miedul fusese înghițit. Dar, se consolă Shadow, băutura aceea nu părea foarte alcoolică. Nu era pregătit să se îmbete. Nu încă.

Trase aer adânc în piept şi zise:

— Bine. Viața mea, care timp de trei ani a fost departe de a fi o viață demnă de invidiat, a luat o întorsătură clară şi subită spre ce-i mai rău. Mai sunt doar câteva lucruri pe care trebuie să le fac. Vreau să mă duc la înmormântarea Laurei. Vreau să-mi iau rămas-bun de la ea. După aceea, dacă mai aveți nevoie de mine, aş vrea să încep de la cinci sute de dolari pe săptămână.

Suma fusese rostită la întâmplare. Ochii lui Wednesday nu exprimau nimic.

— Dacă vom fi mulțumiți de colaborare, atunci după şase luni îmi veți da o mie pe săptămână.

Shadow făcu o pauză. Era cel mai lung discurs pe care-l ținuse de ani de zile.

— Ați spus că s-ar putea să fie nevoie să bat oameni. O să bat oameni dacă vor încerca să vă facă rău. Dar n-o să bat pe nimeni pentru distracție sau pentru profit. Nu vreau să mă întorc în închisoare. Mi-a ajuns o dată.

— Nu te vei întoarce, zise Wednesday.

— Nu, nu mă voi întoarce, spuse şi Shadow, apoi îşi termină miedul.

Se întrebă, deodată, dacă miedul era de vină pentru faptul că limba i se dezlegase. Însă cuvintele țâşneau din el

precum apa dintr-un hidrant spart, într-o zi de vară, şi n-ar fi putut să le oprească nici dacă ar fi vrut.

— Nu vă plac, domnule Wednesday sau cum v-o fi chemând. Nu suntem prieteni. Nu ştiu cum aţi coborât din avionul ăla fără să vă văd, nici cum m-aţi urmărit până aici. Dar sunt impresionat. Aveţi clasă. Iar în acest moment eu mă aflu într-o fundătură. După ce vom face ce avem de făcut, o să plec. O să plec şi dacă o să mă enervaţi. Până atunci, o să lucrez pentru dumneavoastră.

Wednesday rânji. Zâmbetul său era un lucru straniu, decise Shadow. Nu arăta pic de umor, de fericire sau de voioşie. Era ca şi cum Wednesday ar fi învăţat dintr-un manual cum să zâmbească.

— Foarte bine, zise el. Atunci, avem un contract. Ne-am înţeles.

— La naiba, mormăi Shadow.

În cealaltă parte a încăperii, Mad Sweeney îndesa monede în tonomat. Wednesday scuipă în palmă şi-i întinse mâna. Shadow ridică din umeri. Scuipă şi el în propria-i palmă. Îşi loviră palmele. Wednesday începu să strângă. Shadow strânse şi el. După câteva secunde, începu să-l doară mâna. Wednesday rezistă ceva mai mult, dar apoi îi dădu drumul.

— Bine, zise el. Bine. Foarte bine. Un ultim pahar din miedul ăsta rău ca să încheiem înţelegerea, apoi am terminat.

Zâmbi fugitiv, iar Shadow se întrebă dacă era într-adevăr umor în zâmbetul acela, reală plăcere.

— Eu vreau un Southern Comfort cu Coca-Cola, zise Sweeney, care venea împleticindu-se dinspre tonomat.

Tonomatul începu să interpreteze Velvet Underground[1], „Who Loves the Sun?" Shadow îşi spuse că era ciudat să

---

[1] Velvet Underground – formaţie americană de rock experimental activă între anii 1964 şi 1973.

găseşti un asemenea cântec într-un tonomat. I se părea puțin probabil. Însă toată seara fusese din ce în ce mai incredibilă.

Shadow luă de pe masă moneda pe care o folosise ca să dea cu banul, bucurându-se de senzația produsă de frecarea ei între degetul mare şi cel arătător al mâinii drepte. Păru că o face să apară în mâna stângă, cu o mişcare lină, însă de fapt o ascunse printre degete. Închise mâna stângă peste moneda imaginară. Apoi luă o a doua monedă în mâna dreaptă, între arătător şi degetul mare şi, în timp ce se făcea că îi dă drumul în mâna stângă, o lăsă să cadă în mâna dreaptă pe cea pe care o ascunsese printre degete, prinzând în acelaşi timp şi moneda pe care o ținea la vedere. Zăngănitul confirmă iluzia că ambele monede erau în mâna sa stângă, când de fapt amândouă ajunseseră în mâna sa dreaptă.

— Ăsta-i un truc cu monede? întrebă Sweeney, ridicându-şi barba zbârlită. Dacă ne ținem de trucuri cu monede, atunci fii atent aici!

Luă un pahar gol de pe masă, un pahar în care se aflase mied, şi răsturnă cuburile de gheață în scrumieră. Apoi se întinse şi înhăță din aer o monedă mare, aurie, strălucitoare. O lăsă să cadă în pahar. Luă altă monedă de aur din aer şi o aruncă în pahar, unde aceasta zăngăni lovindu-se de prima. Scoase o monedă din flacăra unei lumânări de pe perete, o alta din barba sa, o a treia din mâna goală a lui Shadow. Le aruncă, una câte una, în pahar. Apoi îşi strânse degetele deasupra paharului şi îl lovi puternic cu palma, iar din mâna lui căzură în pahar alte monede aurii. Apoi strecură paharul plin cu monede în buzunarul jachetei sale şi lovi buzunarul, ca să arate – fără urmă de îndoială – că este gol.

— *Ăsta* e un truc cu monede! zise el.

Shadow, care-i urmărise cu atenție reprezentația, îl privi pieziş.

— Trebuie să vorbim despre asta. Vreau să ştiu cum ai făcut.

— Am făcut asta cu mult stil, zise Sweeney cu aerul cuiva care încredinţează un mare secret. Aşa am făcut, continuă el, apoi izbucni într-un râs tăcut, înălţându-se pe călcâie şi arătându-şi dinţii depărtaţi.

— Da, spuse Shadow, aşa ai făcut. Trebuie să mă înveţi şi pe mine. Din ce-am citit despre Visul Săracului[1], ai ascuns monedele în mâna care ţinea paharul şi le-ai dat drumul înăuntru în timp ce arătai şi ascundeai o monedă din mâna dreaptă.

— Aş fi avut cam multe de făcut, replică Mad Sweeney. E mai uşor să le iei din aer.

Ridică de pe masă paharul său pe jumătate gol, se uită la el, apoi îl puse din nou pe masă.

Wednesday se uită fix la amândoi, ca şi cum tocmai ar fi descoperit forme de viaţă noi şi de neimaginat înainte. Apoi interveni:

— O să comand mied pentru tine, Shadow. Eu o să continui cu domnul Jack Daniel, iar irlandezul care bea pe gratis ce doreşte?

— O sticlă de bere, de preferinţă una neagră, zise Sweeney. Care bea pe gratis? continuă el ridicându-şi paharul aproape gol în cinstea lui Wednesday. Fie ca furtuna să treacă peste noi şi să ne lase sănătoşi şi nevătămaţi, spuse în încheiere, apoi trânti paharul pe masă.

— Frumoasă urare, zise Wednesday. Dar nu se va îndeplini.

În faţa lui Shadow fu aşezat alt pahar cu mied.

— Trebuie să-l beau? întrebă el, fără entuziasm.

— Mi-e teamă că da. Ca să încheiem înţelegerea. A treia oară-i cu noroc.

---

[1] Visul Săracului – scamatorie care constă în a culege monede din aer, inventată de Thomas Nelson Downs (1867-1938).

— Rahat! exclamă Shadow, şi sorbi miedul din două înghiţituri mari, iar gustul de miere cu murături îi umplu gura.

— Bravo, zise domnul Wednesday. Acum eşti omul meu.

— Deci vrei să ştii cum am făcut trucul ăla? întrebă Sweeney.

— Da, răspunse Shadow. Ai ascuns monedele în mânecă?

— N-au fost deloc în mânecă, răspunse Sweeney, apoi, încântat de el însuşi, izbucni în hohote de râs, zguduindu-se de parcă ar fi fost un vulcan pe cale să erupă. E cel mai simplu truc din lume. Sunt gata să mă bat cu tine pentru el.

— Nu mă bat, zise Shadow clătinând din cap.

— *Asta* chiar e o chestie grozavă! strigă Sweeney, ca să-l audă toată sala. Bătrânul Wednesday îşi angajează o gardă de corp, iar individul e prea laş ca să-şi folosească pumnii!

— N-o să mă bat cu tine, repetă Shadow.

Sweeney se legănă şi transpiră, îşi mângâie cozorocul şepcii de baseball, apoi înhăţă o monedă din aer şi o puse pe masă.

— E aur adevărat, dacă vrei să ştii, spuse el. Indiferent dacă o să câştigi sau o să pierzi – şi o să pierzi –, banul e al tău, dacă te baţi cu mine. Cine ar fi crezut că un tip solid ca tine e un laş amărât!

— Ţi-a zis că nu se bate cu tine, interveni Wednesday. Mad Sweeney, pleacă de-aici! Ia-ţi berea şi lasă-ne-n pace!

Sweeney făcu un pas către Wednesday.

— Ai zis că beau pe gratis, boşorog sortit pieirii? Eşti un spânzură-n copaci, fără suflet! răcni el, înroşindu-se la faţă.

Wednesday întinse mâinile, într-un gest împăciuitor.

— Lasă prostiile, Sweeney. Şi fii atent ce cuvinte foloseşti.

Sweeney se uită la el, apoi spuse, cu gravitatea unui om foarte beat:

— Ai angajat un laş. Ce crezi că ar fi făcut, dacă te-aş fi pocnit?

Wednesday se întoarse spre Shadow:

— M-am săturat. Rezolvă situaţia.

Shadow se ridică în picioare şi privi în sus, spre figura lui Mad Sweeney. Cât de înalt *este* individul ăsta? se minună el. Apoi zise:

— Ne plictiseşti. Eşti beat. Cred că-i cazul să pleci.

Pe figura lui Sweeney se întinse încet un zâmbet larg.

— Aşa da, zise el. E în sfârşit gata să lupte, ca un căţeluş supărat. Hei, toată lumea să fie atentă, o să-şi înveţe bine lecţia!

Şi îşi lansă pumnul uriaş către Shadow. Shadow fu aruncat în spate; pumnul lui Sweeney îl lovise chiar sub ochiul drept. Văzu stele verzi şi-l copleşi durerea.

Şi cu asta, bătaia începu.

Sweeney lupta fără stil, fără ştiinţă, doar cu entuziasm pentru bătaia în sine. Lansa lovituri zdravene, surprinzătoare, dar multe dintre ele îşi ratau ţinta.

Shadow lupta apărându-se, cu atenţie, parând loviturile lui Sweeney sau ferindu-se de ele. Deveni foarte conştient de spectatorii din jur. Mesele fură trase de-o parte, în ciuda protestelor celor care stăteau la ele, ca să li se facă loc. Shadow mai era conştient şi de faptul că Wednesday îl privea tot timpul, continuând să-şi arate rânjetul lipsit de umor. Îi era clar că fusese supus unui test, dar oare cărui fel de test?

În închisoare, Shadow învăţase că existau două feluri de bătăi: bătăi de tipul „Nu-te-pune-cu-mine", în care trebuia să dai un spectacol cât mai impresionant, şi bătăi ascunse, bătăi *adevărate*, care erau iuţi, dure şi nasoale, şi care se terminau în câteva secunde.

— Sweeney, întrebă Shadow gâfâind, de ce ne batem?

— Pentru plăcerea luptei, răspunse Sweeney, treaz acum, sau cel puţin aparent treaz. Pentru încântarea pură

şi afurisită a bătăii. Nu simţi bucuria din venele tale, care curge precum seva atunci când vine primăvara?

Buzele îi sângerau. Ca şi încheieturile lui Shadow.

— Deci cum e cu producţia de monede? întrebă Shadow, apoi se dădu înapoi şi se răsuci, încasând lovitura în umăr, nu în figură.

— Ţi-am spus cum am făcut de prima dată, mormăi Sweeney. Dar nu-i nimeni mai orb – Oho! Ce lovitură bună! – decât cel care nu vrea s-asculte.

Shadow îl izbi pe Sweeney, făcându-l să se lovească de o masă, iar paharele goale şi scrumierele de pe aceasta căzură şi se sparseră pe duşumea. Ar fi putut să-l dea gata în momentul acela. Aşa cum stătea întins pe spate, omul era fără apărare, incapabil să facă ceva.

Shadow se uită la Wednesday, care dădu din cap. Apoi privi în jos la Sweeney şi-l întrebă:

— Gata?

Mad Sweeney ezită, apoi dădu din cap. Shadow îl lăsă în pace şi se retrase câţiva paşi. Sweeney, gâfâind, reuşi totuşi să se ridice în picioare.

— Gata pe dracu'! răcni el. O să fie gata când o să spun eu!

Apoi rânji şi se repezi înainte, încercând să-l lovească pe Shadow. Călcă pe un cub de gheaţă, iar rânjetul i se transformă într-o expresie de consternare, cu gura căscată, când simţi că-i fuge pământul de sub picioare şi cade din nou pe spate. Capul lui izbi podeaua cârciumii cu un bubuit zdravăn.

Shadow îşi puse genunchiul pe pieptul lui Sweeney.

— Te întreb pentru a doua oară: am încheiat bătaia?

— De data asta da, răspunse Sweeney, ridicându-şi capul de pe duşumea. Pentru că bucuria s-a scurs din mine, la fel ca o dâră de pipi dintr-un băieţel, pe caniculă, într-o piscină.

Apoi scuipă sângele din gură, închise ochii şi începu să sforăie, profund şi maiestuos.

Cineva îl bătu pe Shadow pe spate. Wednesday îi puse o sticlă de bere în mână.

Berea avea gust mai bun decât miedul.

Shadow se trezi întins pe bancheta din spate a unui sedan. Soarele dimineții strălucea, iar pe el îl durea capul. Se ridică ameţit şi se frecă la ochi.

Wednesday şofa şi fredona o melodie fără cuvinte. În suportul de la bord avea un pahar de hârtie, cu cafea. După toate aparențele, rulau pe o autostradă interstatală, cu o viteză constantă de o sută cinci kilometri la oră. Scaunul de lângă şofer era gol.

— Cum te simți în dimineața asta minunată? întrebă Wednesday, fără să se întoarcă.

— Ce s-a întâmplat cu maşina mea? se interesă Shadow. Era închiriată.

— Mad Sweeney a dus-o înapoi. Asta făcea parte din înțelegerea pe care ați încheiat-o aseară.

— Înțelegere?

— După bătaie.

— Bătaie?

Ridică o mână şi începu să îşi frece obrazul, apoi tresări. Da, fusese o bătaie. Îşi amintea un bărbat înalt cu o barbă roşcată, precum şi strigătele şi încurajările asistenței.

— Cine a câştigat?

— Nu-ți aminteşti, aşa e? râse Wednesday pe înfundate.

— După cum vezi, spuse Shadow.

Conversația din noaptea trecută începu să se agite agasant în capul lui.

— Mai ai cafea?

Bărbatul cel înalt căută sub scaunul de lângă el şi luă o sticlă de apă nedesfăcută.

— Ține. O să te deshidratezi. Pentru moment, asta te va ajuta mai mult decât cafeaua. O să ne oprim la următoarea benzinărie şi o să iei micul dejun. Trebuie să te şi speli. Arăți ca dracu'.

Shadow deşurubă capacul sticlei şi bău. Ceva atârna în buzunarul hainei sale. Vârî mâna în buzunar şi scoase o monedă de mărimea uneia de-o jumătate de dolar. Era grea şi de culoare galbenă. Era, de asemenea, puțin lipicioasă. Shadow o palmă în mâna dreaptă şi o scoase printre degetul mijlociu şi inelar. Apoi o prinse între degetul mare şi cel mic, astfel încât să fie invizibilă din spate, şi îşi strecură sub ea cele două degete mijlocii, făcând-o să-i cadă uşor în podul palmei. La sfârşit, aruncă moneda în mâna stângă şi o plasă la loc în buzunar.

— Ce naiba am băut aseară? întrebă Shadow.

Evenimentele serii trecute se îngrămădeau acum în jurul lui, fără ordine, fără formă, însă el ştia că ele sunt acolo.

Domnul Wednesday zări un indicator către o stație de benzină şi acceleră.

— Nu-ți aminteşti?

— Nu.

— Ai băut mied, spuse Wednesday, rânjind larg.

Mied.

Da.

Shadow se lăsă pe spate, sorbi apă din sticlă şi se gândi la seara trecută. Îşi amintea multe lucruri. Pe unele, însă, nu şi le amintea.

De la benzinărie, Shadow îşi cumpără o trusă, care conținea un aparat de ras, o cremă de ras, un pieptene şi o periuță de dinți, împachetată împreună cu un tubuleț de pastă de dinți. Apoi se duse în toaleta bărbaților şi se privi în oglindă.

Avea o vânătaie sub un ochi – când o atinse, uşor, cu un deget, descoperi că-l doare foarte rău – şi buza de jos umflată. Părul său era o harababură, şi arăta de parcă şi-ar fi petrecut prima jumătate a nopții trecute bătându-se şi a

doua jumătate dormind complet îmbrăcat pe bancheta din spate a unei maşini. O melodie se auzea în surdină. Îi luă câteva momente până să-şi dea seama că era vorba despre Beatles, „Fool on the Hill".

Îşi spălă faţa cu săpun lichid din toaletă, apoi îşi dădu cu cremă şi începu să se radă. Îşi umezi părul şi îl pieptănă pe spate. Se spălă pe dinţi. Apoi îşi îndepărtă cu apă călduţă ultimele urme de săpun şi pastă de dinţi de pe faţă. Se mai uită o dată la imaginea sa din oglindă – destul de proaspătă, însă cu ochi încă umflaţi şi roşii. Părea mai bătrân decât îşi amintea că este.

Se întrebă ce-o să spună Laura când o să-l vadă, apoi îşi aminti că Laura n-o să mai spună nimic niciodată şi văzu în oglindă că-i tremurau buzele, dar numai pentru o clipă.

Ieşi din toaletă.

— Arăt ca un rahat, zise Shadow.

— Bineînţeles, îl aprobă Wednesday.

Wednesday cumpără un pachet cu gustări şi plăti şi benzina la casă, răzgândindu-se de două ori dacă să folosească bani-gheaţă sau cartea de credit, spre enervarea domnişoarei care mesteca gumă în spatele tejghelei. Shadow privi cum Wednesday se încurcă şi se scuză tot mai mult. Părea, dintr-odată, foarte bătrân. Fata îi dădu banii înapoi şi făcu plata din cartea de credit, apoi îi dădu chitanţa pentru cartea de credit şi-i luă banii, după care îi înapoie banii şi luă o altă carte de credit. Wednesday era gata să plângă – un bătrân neajutorat în faţa implacabilului marş de plastic al lumii moderne.

Shadow căută un telefon, însă de acesta era agăţată inscripţia „Nu funcţionează".

Ieşiră din benzinăria încălzită, iar răsuflarea lor produse aburi în aer.

— Vrei să conduc eu? întrebă Shadow.

— Pe naiba, spuse Wednesday.

Erau iarăşi pe drum, pe lângă ei treceau pajişti cu iarbă cafenie. Copacii erau desfrunziți şi morți. Două păsări negre îi priveau de pe o sârmă de telegraf.

— Wednesday!

— Ce e?

— Din câte am văzut eu, n-ai plătit benzina.

— Da?

— Din câte am văzut eu, biata fată a plătit pentru privilegiul de a te avea în benzinăria ei. Crezi că şi-a dat seama între timp?

— Nici vorbă.

— Ce eşti? Un escroc de doi bani?

— Da, răspunse Wednesday dând din cap. Presupun că asta sunt. Printre altele.

Apoi trecu pe banda din stânga, ca să depăşească un camion. Cerul era sumbru, de un cenuşiu uniform.

— O să ningă, zise Shadow.

— Da.

— Sweeney mi-a arătat cum a făcut trucul cu monedele de aur?

— Oh, da.

— Nu-mi amintesc.

— O să-ți aminteşti. A fost o noapte lungă.

Câțiva fulgi mici de zăpadă atinseră parbrizul şi se topiră imediat.

— Corpul soției tale este expus în acest moment la Wendell's Funeral Parlor, zise Wednesday. Apoi, după prânz, va fi luat de acolo şi dus la cimitir, pentru înmormântare.

— De unde ştii?

— Am dat un telefon, în timp ce tu erai la toaletă. Ştii unde se află Wendell's Funeral Parlor?

Shadow dădu din cap. Fulgii de zăpadă se învolburau şi se agitau în fața lor.

— Asta-i ieşirea noastră, zise Shadow.

Maşina lăsă în urmă şoseaua interstatală şi trecu pe lângă grupul de moteluri din nordul oraşului Eagle Point.

Trecuseră trei ani. Da. Motelul Super-8 dispăruse, fusese demolat, iar în locul lui se afla un Wendy's. Erau mai multe semafoare, vitrine necunoscute... Se îndreptară spre centru. Shadow îi ceru lui Wednesday să încetinească în timp ce treceau prin dreptul sălii Muscle Farm. ÎNCHIS PE DURATĂ NEDEFINITĂ DIN CAUZĂ DE DECES anunța un panou scris de mână şi prins pe uşă.

O luară la stânga, pe strada principală. Trecură pe lângă un salon nou de tatuaj şi pe lângă Centrul de Recrutare al Forțelor Armate, apoi pe lângă Burger King şi pe lângă farmacia Olsen's – familiară şi neschimbată –, şi în cele din urmă ajunseră în dreptul fațadei din cărămizi galbene a capelei funerare. O firmă de neon la fereastra din față anunța CASA ODIHNEI VEŞNICE. Sub firmă se aflau câteva pietre de mormânt neinscripționate.

Wednesday opri maşina în parcare şi întrebă:

— Vrei să vin cu tine?

— Nu neapărat.

— Foarte bine, zise el, iar rânjetul lipsit de umor apăru din nou. Am nişte treburi de făcut în timp ce tu îți iei rămas-bun. O să rezerv camere la motelul America. Ne întâlnim acolo, după ce termini.

Shadow ieşi din maşină şi îl privi cum pleacă. Apoi intră în clădire. Coridorul slab luminat mirosea a flori şi a lac de mobilă, cu o vagă nuanță de formaldehidă şi putreziciune. La capăt se afla Capela Odihnei Veşnice.

Shadow îşi dădu seama că ținea în mână banul de aur, pe care-l trecea în mod automat dintre degete pe dosul palmei, într-un gest ce se repeta fără încetare. Greutatea din mână îi dădea siguranță.

Numele soției sale era scris pe o bucată de hârtie prinsă lângă uşa de la capătul coridorului. Shadow intră în Capela Odihnei Veşnice. Cunoştea cea mai mare parte a persoanelor

din încăpere: familia Laurei, colegii ei de la agenție și câțiva dintre prieteni.

Îl recunoscură cu toții. Shadow văzu aceasta pe fețele lor. Totuși, nu-i zâmbi nimeni, nu-l salută nimeni.

La capătul încăperii se ridica o mică estradă, iar pe ea se afla un sicriu de culoare crem, ce avea în jur mai multe buchete de flori stacojii, galbene, albe și de un purpuriu profund, sângeriu. Shadow făcu un pas. Din locul în care se afla putea să vadă trupul Laurei. Nu voia să se apropie. Nu îndrăznea să se îndepărteze.

Un bărbat în costum negru – Shadow presupuse că lucra la firma de pompe funebre – îi spuse:

— Domnule, vreți să semnați în cartea de condoleanțe?

Și-i arătă un registru legat în piele, lăsat deschis pe un pupitru.

Iar el scrise SHADOW și data, cu scrisul său precis, apoi, încet, adăugă dedesubt (CĂȚELUȘUL). Nu voia să se îndrepte din nou către locul unde se strânseseră oamenii și unde se găsea sicriul ce avea în el lucrul acela care nu mai era Laura.

O femeie scundă intră pe ușă și ezită o clipă. Avea părul de un roșu arămiu și purta haine scumpe și foarte negre. „Veșminte de văduvă", își zise Shadow, care o recunoscu pe Audrey Burton, soția lui Robbie.

Audrey ținea în mână un buchet de violete, cu cozile înfășurate în folie argintie. Un buchet pe care l-ar fi făcut un copil în luna iunie, gândi Shadow. Dar violetele nu erau flori ale anotimpului în care se aflau.

Audrey îl privi pe Shadow în ochi, însă nu-l recunoscu. Străbătu apoi încăperea către sicriul Laurei. Shadow o urmă.

Laura zăcea întinsă, cu ochii închiși și brațele încrucișate pe piept. Purta un costum albastru, demodat, pe care Shadow nu-l cunoștea. Părul ei lung, castaniu nu-i cădea pe ochi. Era Laura și nu era ea. Shadow își dădu seama că

liniştea ei era nenaturală, pentru că Laura avea un somn foarte agitat.

Audrey îşi aşeză buchetul de violete de vară pe pieptul Laurei. Apoi îşi strânse gura cu buze de culoarea murelor şi scuipă zdravăn pe faţa celei moarte.

Scuipatul o izbi pe Laura în obraz şi începu să se scurgă către urechea ei.

Audrey se îndrepta deja către uşă, iar Shadow se grăbi după ea.

— Audrey! zise el.

De data aceasta, îl recunoscu. Shadow se întrebă dacă nu cumva Audrey lua tranchilizante. Vocea ei era detaşată, distantă.

— Shadow! Ai evadat? Sau ţi-au dat drumul?

— Mi-au dat drumul ieri. Sunt un om liber, zise Shadow. Ce naiba a însemnat asta?

Ea se opri pe coridorul întunecat.

— Violetele? Au fost întotdeauna florile ei preferate. Când eram mici ne duceam să culegem împreună violete.

— Nu mă refeream la violete.

— Oh, întrebai de *aia*, zise ea, şi-şi şterse ceva invizibil de la colţul gurii. Am crezut că motivul este evident.

— Nu şi pentru mine, Audrey.

— Nu ţi-au spus? întrebă ea, cu o voce calmă, lipsită de orice emoţie. Nevasta ta a murit cu scula soţului meu în gură, Shadow.

Se întoarse, ieşi către parcare iar Shadow o urmări cum pleacă.

Bărbatul intră apoi din nou în capela funerară. Cineva şterse deja scuipatul.

Nicio persoană din asistenţă nu îl privi pe Shadow în ochi. Cei care se apropiară şi vorbiră totuşi cu el se limitară la strictul necesar, mormăind câteva condoleanţe stânjenite şi îndepărtându-se în grabă.

Shadow mâncă la Burger King, iar după prânz avu loc înmormântarea. Coşciugul de culoare crem al Laurei fu îngropat într-un cimitir mic, nonconfesional, de la marginea oraşului: o pajişte neîngrădită, deluroasă şi împădurită, plină de pietre funerare din granit negru sau din marmură albă.

Shadow se duse la cimitir cu dricul capelei, împreună cu mama Laurei. Doamna McCabe părea să creadă că Laura murise din vina lui Shadow.

— Dacă ai fi fost aici, zise ea, nu s-ar fi întâmplat nimic. Nu pricep de ce s-a măritat cu tine. I-am spus asta. I-am spus de nenumărate ori. Dar copiii nu ascultă de mama lor. Te-ai bătut? întrebă ea, după ce se uită mai atentă la faţa lui Shadow.

— Da, îi răspunse el.

— Eşti un sălbatic, zise ea, apoi tăcu şi-şi ţinu capul drept, privind în faţa ei.

Spre surpriza lui Shadow, Audrey Burton veni şi ea la funeralii şi stătu în spate. Serviciul religios se termină repede, sicriul fu coborât în pământul rece iar oamenii plecară.

Shadow nu plecă. Rămase acolo cu mâinile în buzunare, tremurând, uitându-se la gaura din pământ.

Deasupra lui, cerul era cenuşiu precum fierul, neutru şi neted ca o oglindă. Continua să ningă din când în când, cu fulgi ce se roteau fantomatic.

Voia să-i spună ceva Laurei şi era pregătit să aştepte până când avea să ştie ce trebuie să-i spună. Lumea începea să-şi piardă treptat lumina şi culoarea. Picioarele lui Shadow amorţiseră, iar mâinile şi faţa îl dureau din cauza frigului. Îşi îndesă mâinile în buzunare, ca să le încălzească, iar degetele lui se strânseră în jurul mondei de aur.

Se duse lângă mormânt.

— Ăsta-i pentru tine, zise el.

Peste sicriu fuseseră aruncate câteva lopeţi de pământ, însă groapa nu era nici pe departe plină. Shadow aruncă

moneda de aur în mormânt, apoi împinse mai mult pământ în groapă, ca să ascundă moneda de lăcomia groparilor. Îşi scutură pământul de pe mâini şi zise:

— Noapte bună, Laura.

După aceea adăugă:

— Îmi pare rău.

Îşi întoarse faţa către luminile oraşului şi începu să meargă înapoi spre Eagle Point.

Motelul lui se afla la mai mult de trei kilometri distanţă, dar după ce petrecuse trei ani în închisoare îl încânta ideea că poate, pur şi simplu, să meargă pe jos, să meargă veşnic dacă trebuia. Putea să meargă în continuare spre nord şi să ajungă în Alaska, sau spre sud, până în Mexic şi mai departe. Putea să meargă până în Patagonia sau până în Tierra del Fuego. Ţara de Foc. Încercă să îşi aducă aminte de unde venea acest nume, şi îşi aminti că, pe când era încă un băieţel, citise despre indienii fără veşminte care stăteau ghemuiţi în jurul focurilor, pentru a se încălzi...

O maşină opri lângă el. Fereastra automobilului coborî.

— Shadow, vrei să te duc cu maşina? întrebă Audrey Burton.

— Nu, răspunse el. În niciun caz tu.

Continuă să meargă pe jos. Audrey mergea alături de el, cu o viteză de cinci kilometri la oră. Fulgi de zăpadă dansau în lumina farurilor ei.

— Credeam că-i prietena mea cea mai bună, zise Audrey. Discutam în fiecare zi. Când mă certam cu Robbie, ea era prima care afla. Ne duceam la Chi-Chi, beam câte o margarita şi discutam despre cât de scârboşi pot fi bărbaţii. Şi în tot timpul ăsta ea se regula cu el, fără să-mi dau seama.

— Audrey, te rog să pleci.

— Vreau doar să ştii că am avut un motiv serios ca să fac ceea ce am făcut.

Shadow nu spuse nimic.

— Hei! strigă ea. Vorbesc cu tine!

Shadow se întoarse către ea:

— Vrei să-ți spun că ai avut dreptate s-o scuipi pe Laura în față? Vrei să-ți spun că nu mi-a păsat? Sau că ceea ce mi-ai zis m-a făcut s-o urăsc mai mult decât îi simt lipsa? N-o să se întâmple asta.

Femeia merse cu maşina alături de el încă un timp, fără să mai spună nimic. Apoi întrebă:

— Shadow, cum a fost la închisoare?

— A fost bine. Tu te-ai fi simțit ca acasă.

Audrey apăsă pe accelerație, făcând motorul să huruie, apoi se îndepărtă.

După ce lumina farurilor dispăru, lumea deveni întunecată. Crepusculul se transformă în noapte. Shadow se aştepta ca mersul să-l încălzească, să împrăştie căldură în mâinile şi picioarele lui reci ca gheața. Nu se întâmplă aşa.

Pe când era în închisoare, Low Key Lyesmith se referise odată la micul cimitir din spatele infirmeriei, numindu-l Livada Oaselor, iar imaginea se înrădăcinase în mintea lui Shadow. În noaptea aceea visase o livadă în lumina lunii, cu pomi de un alb scheletic, cu ramuri care se terminau prin mâini osoase şi cu rădăcini bine înfipte în morminte. În visul lui, în copacii din livada oaselor creşteau fructe, iar fructele din visul acela aveau ceva tulburător, dar când se trezise nu-şi mai amintise ce fructe ciudate creşteau în copacii aceia, nici de ce i se păruseră atât de respingătoare.

Pe lângă el treceau maşini. Shadow îşi dori să fi existat acolo un trotuar. Se împiedică de ceva în întuneric şi căzu în şanțul de la marginea drumului, iar mâna dreaptă i se cufundă în noroiul rece, adânc de vreo zece centimetri. Se ridică în picioare şi-şi şterse mâinile pe pantaloni. Rămase locului, zăpăcit. Avu timp doar să observe că lângă el se afla cineva, înainte ca pe nas şi pe gură să-i fie pus ceva umed şi să simtă un miros aspru, de chimicale.

De data asta, şanțul i se păru cald şi confortabil.

Shadow îşi simţea tâmplele de parcă acestea ar fi fost ataşate la restul craniului cu nişte cuie pentru prins tabla pe acoperiş, iar vederea îi era difuză.

Avea mâinile legate la spate cu un fel de fâşii. Se afla într-o maşină, pe o banchetă din piele. Pentru o clipă, se întrebă dacă se întâmplase ceva cu percepţia sa asupra distanţei, apoi îşi dădu seama că într-adevăr celălalt scaun *se afla* departe de el.

În jurul lui stăteau câteva persoane, dar nu putea să se întoarcă şi să le privească.

Tânărul gras din celălalt capăt al limuzinei luă din bar o cutie de Coca-Cola dietetică şi o deschise. Purta o haină lungă, neagră, dintr-un material mătăsos, şi părea să fi ieşit de curând din adolescenţă, pentru că pe un obraz îi luceau stropi de acnee. Zâmbi când văzu că Shadow se trezise.

— Salut, Shadow, zise el. Să nu faci pe şmecherul cu mine.

— Bine, răspunse Shadow. N-o să fac. Poţi să mă laşi la motelul America, de pe autostrada interstatală?

— Arde-l, zise tânărul persoanei din stânga lui Shadow, iar Shadow încasă un pumn în plexul solar, care-i tăie răsuflarea şi-l dărâmă.

După care se îndreptă, încetul cu încetul.

— Ţi-am zis să nu faci pe şmecherul cu mine. Ai făcut pe şmecherul. Răspunde scurt şi la obiect, altfel te omor. Sau poate n-o să te omor. Poate o să-i las pe copii să-ţi rupă toate oasele din trupul tău afurisit. Sunt cu totul două sute şase oase. Aşa că nu face pe şmecherul.

— Am înţeles, răspunse Shadow.

Lumina din limuzină îşi schimbă culoarea, din violet în albastru, apoi în verde, iar după aceea în galben.

— Lucrezi pentru Wednesday, zise tânărul.

— Da.

— Ce naiba vrea? Ce face aici? Trebuie să aibă un plan. Care-i planul lui?

— Am început să lucrez pentru domnul Wednesday în dimineața asta, spuse Shadow. Sunt comisionarul lui. Poate şi şoferul, dacă mă va lăsa să conduc vreodată. Abia am schimbat vreo zece cuvinte.

— Vrei să spui că nu ştii?

— Vreau să spun că nu ştiu.

Băiatul îl privi îndelung. Dădu pe gât puțină cola, râgâi, apoi îl privi din nou îndelung.

— Dacă ai şti, mi-ai spune?

— Probabil că nu, admise Shadow. După cum ai spus şi tu, lucrez pentru domnul Wednesday.

Băiatul îşi desfăcu jacheta şi scoase din buzunarul interior o tabacheră de argint. O deschise şi-i oferi o țigară lui Shadow.

— Fumezi?

Shadow se gândi să-i ceară a-i dezlega mâinile, apoi renunță.

— Nu, mulțumesc.

Țigara părea să fie făcută de mână, iar când băiatul o aprinse cu o brichetă Zippo neagră, mată, aroma care umplu limuzina nu era de tutun. Nu era nici de marijuana, decise Shadow. Mirosea cam ca piesele electrice care ard.

Tânărul inhală fumul, apoi îşi ținu răsuflarea. Lăsă fumul să-i iasă pe gură şi-l inhală din nou, prin nări. Shadow bănui că exersase chestia asta în fața oglinzii, înainte s-o facă în public.

— Dacă mă minți, zise băiatul, care părea la mare distanță, o să te omor. Ştii asta.

— Mi-ai mai spus.

Băiatul mai trase un fum lung din țigară. Luminile din maşină se schimbară din potocaliu în roşu, apoi în purpuriu.

— Ai zis că locuiți la motelul America? întrebă el, apoi bătu în geamul din spatele lui, dinspre şofer, iar geamul coborî. Hei! La motelul America, de pe autostradă. Trebuie să-l lăsăm acolo pe oaspetele nostru.

Şoferul dădu din cap, iar geamul coborî.

Fibrele optice luminoase ce pâlpâiau în interiorul limuzinei continuau să-şi schimbe culorile în mod ciclic. Shadow avu impresia că şi ochii băiatului pâlpâiau, în culoarea verde a monitorului unui calculator antic.

— Omule, să-i spui lui Wednesday aşa. Să-i spui că e istorie. Că e uitat. Că e bătrân. Şi că mai bine ar accepta asta. Să-i spui că noi suntem viitorul şi că nu ne pasă de el sau de cei ca el. Timpul lui a expirat. Da? Omule, nu uita să-i spui asta. A fost aruncat în lada de gunoi a istoriei, în timp ce oameni ca mine se plimbă cu limuzina pe superautostrada viitorului.

— O să-i spun, zise Shadow, care începea să se simtă ameţit şi spera că nu se îmbolnăvise.

— Să-i spui că am reprogramat nenorocita de realitate. Să-i spui că limbajul e un virus şi că religia e un sistem de operare, iar rugăciunile sunt doar grămezi de spam. Spune-i asta sau te omor, zise calm tânărul, din mijlocul fumului.

— Am înţeles. Puteţi să mă lăsaţi aici. Pot să merg pe jos restul drumului.

Tânărul dădu din cap.

— Mi-a făcut plăcere să discut cu tine, zise el, acum relaxat din cauza fumului. Trebuie să ştii că, dacă vrem să te omorâm, atunci te ştergem pur şi simplu. Ai priceput? Un clic şi eşti rescris la întâmplare cu unu şi cu zero. Revenirea nu-i o opţiune, adăugă el, apoi bătu în geam. Coboară aici, rosti, apoi se întoarse din nou către Shadow şi arătă spre ţigară. Piele sintetică de broască râioasă. Ştii că acum putem face bufotenină[1] sintetică?

Maşina se opri. Persoana din dreapta lui Shadow coborî şi ţinu uşa deschisă pentru el. Shadow coborî împleticindu-se, cu mâinile legate la spate. Îşi dădu seama că nu

---

[1] Bufotenină – alcaloid cu efect halucinogen care există în multe plante, dar care a fost iniţial izolat din secreţia pielii broaştei râioase.

privise cu suficientă atenție cele două persoane care stătuseră până atunci împreună cu el pe banchetă. Nu știa dacă sunt bărbați sau femei, tineri sau bătrâni.

Legăturile îi fuseseră tăiate. Bucățile de nailon căzuseră pe asfalt. Shadow se întoarse. Interiorul mașinii devenise acum un nor dens de fum în care luceau două lumini de culoare arămie, ca ochii minunați ai unei broaște râioase.

— Totul e în legătură cu paradigma dominantă, Shadow. Altceva nu contează. Și apropo, condoleanțe pentru doamna ta.

Ușa se închise, iar limuzina cea lungă demară în tăcere. Shadow se afla la vreo două sute de metri de motel și porni către acesta, respirând aerul rece și trecând pe lângă reclamele roșii, galbene și albastre care promovau orice fel de mâncare pe care și-o poate imagina un om, atâta timp cât aceasta era un hamburger, și astfel ajunse la motelul America fără niciun incident.

CAPITOLUL TREI

Fiecare oră te rănește. Ultima te ucide.

VECHE ZICALĂ

La recepția motelului America se afla o tânără slabă, care-i spuse lui Shadow că prietenul lui îi reținuse deja o cameră şi-i dădu cheia încăperii, constând într-un dreptunghi din plastic. Fata avea părul blond pal şi o figură de rozătoare, mai evidentă atunci când părea bănuitoare şi mai puțin vizibilă atunci când zâmbea. Şi de cele mai multe ori, îl privi pe Shadow bănuitoare. Refuză să-i spună numărul camerei lui Wednesday şi insistă să-i telefoneze ea acestuia ca să-i anunțe sosirea oaspetelui său.

Wednesday ieşi dintr-o cameră pe coridor şi-i făcu semn lui Shadow.

— Cum a fost înmormântarea? întrebă el.

— S-a terminat, răspunse Shadow.

— Vrei să discutăm despre asta?

— Nu.

— Bine, zise Wednesday rânjind. În ziua de azi se vorbeşte prea mult. Vorbe, vorbe, vorbe. Țara asta ar duce-o mult mai bine dacă oamenii ar învăța să sufere în tăcere. Ți-e foame?

— Puțin.

— Aici n-au mâncare. Dar poți să comanzi o pizza, şi ți-o aduc în cameră.

Wednesday îl conduse în camera sa, care se afla vizavi de cea a lui Shadow. În cameră erau hărți peste tot, despăturite, întinse pe pat, prinse pe pereți. Wednesday făcuse semne pe

hărți cu markere în culori aprinse: verde fluorescent, roz țipător şi portocaliu plin de viață.

— Am fost răpit de un puşti gras cu o limuzină, spuse Shadow. A zis să-ți spun că vei fi azvârlit în lada de gunoi a istoriei, în timp ce oameni ca el se plimbă cu limuzinele pe superautostrăzile vieții. Ceva în genul ăsta.

— E un mucos, replică Wednesday.

— Îl cunoşti?

Wednesday ridică din umeri şi răspunse:

— Ştiu cine e. Indivizii n-au niciun indiciu, spuse el, aşezându-se cu zgomot pe singurul scaun din încăpere. N-au nici cel mai mic indiciu. Cât timp trebuie să mai stai în oraş?

— Nu ştiu. Probabil o săptămână. Presupun că trebuie să strâng lucrurile Laurei, să rezolv cumva cu apartamentul, să scap de hainele ei, chestii de felul ăsta. O s-o înnebunească pe mama ei, dar femeia merită aşa ceva.

Wednesday dădu din capul său mare şi zise:

— Cu cât o să termini mai repede, cu atât o să plecăm mai repede din Eagle Point. Noapte bună.

Shadow traversă coridorul. Camera sa era un duplicat al celei aparținând lui Wednesday, incluzând ilustrația cu un apus sângeriu de pe perete, deasupra patului. Comandă o pizza cu brânză şi chiftele, apoi începu să umple cada turnând în apă toate sticluțele de şampon oferite de motel şi făcând multă spumă.

Era prea lung ca să stea întins în cadă, însă se aşeză în ea şi se desfătă pe cât era posibil. Shadow îşi făgăduise că o să facă baie când va ieşi din închisoare, iar Shadow îşi ținea promisiunile.

Pizza sosi la scurt timp după ce ieşi din cadă, iar Shadow o mâncă udând-o cu o bere fără alcool.

Deschise televizorul şi se uită la un episod din emisiunea lui Jerry Springer[1] pe care îşi amintea că-l văzuse înainte de a intra în închisoare. Tema episodului era „Vreau să fiu prostituată", şi câteva târfe în devenire, cele mai multe dintre ele femei, erau aduse în faţa publicului, care striga la ele şi le insulta; apoi un proxenet drapat în auriu îşi făcu apariţia şi le oferi slujbe în stabilimentul său, iar o fostă prostituată îi întrerupse pe toţi şi îi îndemnă să-şi caute un loc de muncă adevărat. Shadow închise televizorul înainte ca Jerry să ajungă la concluzia acelei zile.

Shadow rămase întins în pat, gândindu-se: „E primul pat în care dorm ca om liber". Gândul acesta îi făcu mai puţină plăcere decât îşi imaginase că îi va face. Lăsă perdeaua netrasă şi urmări prin fereastră farurile maşinilor şi reclamele de la restaurant, mulţumit de ideea că afară era o altă lume, una în care putea să pătrundă oricând dorea.

Shadow s-ar fi putut duce să se culce în patul său, acasă, în apartamentul în care locuise împreună cu Laura, în patul în care dormise împreună cu Laura. Dar l-ar fi durut prea tare dacă ar fi stat acolo fără ea, înconjurat de lucrurile ei, de mirosul ei, de viaţa ei...

„Nu te duce acolo", îşi spuse Shadow, şi hotărî să se gândească la altceva. Se gândi la trucurile cu monede. Ştia că nu avea personalitatea unui magician adevărat, că nu era în stare să brodeze poveşti atât de convingătoare, că nu voia să facă trucuri cu cărţi de joc, nici să scoată flori de hârtie din nimic. El voia doar să facă scamatorii cu monede, îi plăcea îndemânarea asta. Începu să facă o listă cu dispariţiile de monede pe care le reuşise, iar asta îi aminti de moneda pe care o aruncase în mormântul Laurei, apoi o auzi în minte pe Audrey care-i spunea că Laura murise cu

---

[1] Gerald Norman „Jerry" Springer – prezentator anglo-american de televiziune, cunoscut mai ales drept gazdă a emisiunii *The Jerry Springer Show*, iniţiată în anul 1991.

scula lui Robbie în gură. Şi simți din nou o mică durere în piept. Chiar în inimă.

„Fiecare oră te răneşte. Ultima te ucide." Unde auzise chestia asta? Nu-şi mai amintea. Putea simți, undeva în adâncul său, furia şi suferința crescând, un nod tensionat la baza craniului, o strânsoare la tâmple. Inspiră pe nas şi expiră pe gură, încercând să scape de acea tensiune.

Se gândi la comentariul lui Wednesday şi zâmbi fără să vrea. Shadow auzise prea mulți oameni spunându-şi unul altuia să nu-şi reprime sentimentele, să-şi exteriorizeze emoțiile, să lase durerea să se ducă. Îşi zise că se puteau spune multe despre stăpânirea emoțiilor. Dacă te stăpâneşti suficient de tare şi suficient de mult, s-ar putea ca după un timp să nu mai simți nimic.

Îl cuprinse somnul, fără să-şi dea seama.

Mergea...

Mergea printr-o cameră mai mare decât un oraş, şi peste tot erau statui, sculpturi şi imagini cioplite grosolan în piatră. Se afla lângă statuia unui fel de femeie – cu sâni goi, lăsați, ce-i atârnau pe piept, cu un şir de mâini retezate în jurul mijlocului, cu pumnale ascuțite în ambele mâini şi cu doi şerpi stând față în față, arcuiți şi pregătiți de atac, crescându-i din gât, în loc de cap. Era ceva profund tulburător în statuia aceea, o stranietate violentă, adâncă. Shadow făcu un pas înapoi.

Începu să meargă prin sală. Ochii sculptați ai acelor statui care aveau ochi păreau că-i urmăresc fiecare mişcare.

În vis, îşi dădu seama că fiecare statuie avea un nume, care ardea pe podea în fața ei. Bărbatul cu păr alb şi cu un colier făcut din dinți la gât era Leucotios[1]; femeia cu şolduri late, cu o deschizătură imensă între picioare, din care picau

[1] Leucotios (Loucetios) – zeul gal al tunetului.

monştri, era Hubur[1]; bărbatul cu cap de berbec ce ţinea o sferă de aur era Hershef[2].

În vis, auzea o voce pedantă, afectată şi corectă, dar nu vedea pe nimeni. „Aceştia sunt zei care au fost uitaţi. Acum sunt ca şi morţi. Pot fi găsiţi doar în poveşti neinteresante. Au dispărut, dar numele lor şi imaginile lor rămân cu noi."

Shadow coti după un colţ şi ştiu că ajunsese în altă încăpere, şi mai mare decât prima. Se întindea mai departe decât vedea cu ochii. Lângă el se afla craniul unui mamut, lustruit şi cafeniu, şi o pelerină miţoasă, colorată cu ocru, pe care o purta o femeie scundă, cu mâna stângă deformată. Lângă aceasta se aflau trei femei, toate cioplite dintr-o singură stâncă de granit, cu şoldurile lipite; figurile lor aveau un aspect nefinisat, în timp ce sânii şi organele genitale fuseseră sculptate cu o grijă deosebită. Şi mai era o pasăre nezburătoare, pe care Shadow n-o recunoscu, de două ori mai înaltă decât el, cu cioc ca de vultur, dar cu braţe de om. Şi altele, de acelaşi fel.

Vocea îi vorbi încă o dată, ca şi cum s-ar fi adresat unor elevi: „Aceştia sunt zei care au dispărut din amintire. Chiar şi numele lor a fost uitat. Oamenii care i-au venerat au fost şi ei uitaţi, precum zeii lor. Totemurile lor au fost sfărâmate şi dărâmate de mult timp. Ultimii lor preoţi au murit fără să transmită altora secretele lor. Zeii mor. Iar atunci când mor cu adevărat, nu-i plânge nimeni şi nu-i ţine minte nimeni. Ideile sunt mai greu de ucis decât oamenii, dar până la urmă pot fi ucise şi ele."

Prin sală începu să se strecoare zgomotul unor şoapte, un susur care-i provocă lui Shadow, în vis, o înfiorare şi o teamă inexplicabile. O panică atotcuprinzătoare îl copleşi

---

[1] Ummu-Hubur sau Tiamat – zeiţă din mitologia sumeriană şi babiloniană, care a umplut abisul cosmic cu apele primordiale şi a născut monştri ce au luptat împotriva celorlalţi zei.

[2] Hershef (Heryshaf) – zeu egiptan al fertilităţii, născut din apele primordiale şi reprezentat ca un bărbat cu cap de berbec.

în sala aceea a zeilor de existența cărora se uitase – zei cu figuri de caracatiță şi zei ce erau doar mâini mumificate sau stânci care cădeau sau focuri izbucnite în pădure...

Shadow se trezi dintr-odată, cu inima zbătându-i-se în piept şi cu fruntea inundată de sudoare. Cifrele roşii ale ceasului de lângă pat îi arătau că este ora 1.30 A.M. Lumina firmei motelului America sclipea prin ferestrele dormitorului. Dezorientat, Shadow se ridică şi se duse în baie. Urină fără să aprindă lumina, apoi se întoarse în dormitor. Visul rămăsese proaspăt şi viu în mintea lui, dar nu-şi putea explica de ce-l speriase atât de rău.

Lumina care pătrundea în încăpere de afară nu era puternică, dar ochii lui Shadow se obişnuiseră cu întunericul. Pe marginea patului său stătea o femeie.

O recunoscu. Ar fi recunoscut-o într-o mulțime de o mie, chiar şi într-una de o sută de mii. Stătea pe marginea patului său şi purta încă acel costum de culoare bleumarin în care fusese înmormântată.

Vocea ei era doar o şoaptă, însă una pe care o cunoştea.

— Presupun că o să mă întrebi ce caut aici, zise Laura.

Shadow nu spuse nimic.

Se aşeză pe singurul scaun din cameră şi întrebă, în cele din urmă:

— Tu eşti, iubito?

— Da, răspunse ea. Mi-e frig, cățeluşule.

— Eşti moartă, copilaşule.

— Da, zise ea. Da, sunt moartă. Vino şi stai lângă mine, spuse ea, bătând uşor cu mâna în pat, alături de ea.

— Nu, zise Shadow. Cred că deocamdată o să stau aici. Avem nişte probleme nerezolvate şi trebuie să discutăm despre ele.

— Cum ar fi, de exemplu, faptul că-s moartă?

— Posibil, dar eu mă gândeam la modul în care ați murit. Tu şi Robbie.

— Oh! exclamă ea. La asta te gândeai.

Shadow simți – sau poate își imagină că simte – miros de putreziciune, de flori şi de chimicale. Soția lui – fosta lui soție... nu, se corectă el, *răposata* lui soție... – stătea pe pat şi se uita la el, fără să clipească.

— Cățeluşule, zise ea, vrei – crezi că-i posibil – să-mi dai o țigară?

— Credeam că te-ai lăsat.

— M-am lăsat. Dar acum nu-mi mai pasă de riscul de a mă îmbolnăvi. Şi cred că mi-ar calma nervii. În holul motelului e un automat.

Shadow îşi puse blugii şi tricoul şi se duse desculț în hol. Recepționerul de noapte era un bărbat de vârstă medie, care citea o carte de John Grisham. Shadow cumpără un pachet de Virginia Slims de la automat. Îi ceru recepționerului o cutie de chibrituri.

Bărbatul se uită la el şi îl întrebă în ce cameră stă. Shadow îi spuse. Bărbatul dădu din cap.

— Este o cameră pentru nefumători, zise el. Aveți grijă să deschideți fereastra.

Îi dădu lui Shadow o cutie de chibrituri şi o scrumieră de plastic cu emblema motelului America pe ea.

— Am înțeles, spuse Shadow.

Se întoarse în cameră. Nu aprinse lumina. Soția sa încă se mai afla pe pat. Se întinsese peste aşternutul mototolit. Shadow deschise fereastra şi-i dădu apoi țigările şi chibriturile. Degetele ei erau reci. Aprinse un chibrit, iar el văzu că unghiile ei, de obicei impecabile, erau roase şi rupte, având noroi sub ele.

Laura aprinse țigara, inhală fumul şi stinse chibritul. Trase un alt fum şi zise:

— Nu-i simt gustul. Nu-mi foloseşte la nimic.

— Îmi pare rău, spuse el.

— Şi mie, zise Laura.

Când femeia trase din țigară, vârful acesteia luci, iar Shadow putu să-i vadă fața.

— Deci, spuse ea, ți-au dat drumul.

— Da.

— Cum a fost la închisoare?

— Se putea şi mai rău.

— Da.

Vârful țigării străluci portocaliu.

— Încă îți sunt recunoscătoare. N-ar fi trebuit să te amestec în povestea asta.

— Ei bine, am fost de acord, zise el. Aş fi putut să refuz.

Se întrebă de ce nu-i era frică de ea. De ce visul despre un muzeu îl îngrozise, iar faptul că discuta cu un cadavru nu-l speria deloc.

— Da, spuse ea. Ai fi putut. Nătărăule...

Fumul îi învăluia fața. Laura arăta minunat în lumina aceea difuză.

— Vrei să ştii ce-a fost între mine şi Robbie?

— Da.

Era Laura, îşi dădu el seama.Vie sau moartă, nu se temea de ea.

Laura îşi strivi țigara în scrumieră.

— Erai în închisoare. Iar eu aveam nevoie de cineva cu care să vorbesc. Aveam nevoie de un umăr pe care să plâng. Tu nu erai cu mine. Eram întoarsă pe dos.

— Îmi pare rău.

Shadow realiză că vocea ei suna altfel, şi încercă să descopere ce anume era diferit.

— Ştiu. Aşa că ne-am întâlnit la o cafea. Am discutat despre ce-o să facem după ce vei ieşi din închisoare. Despre ce bine va fi să te revedem. Ştii, Robbie chiar ținea la tine. Voia să-ți dea vechea ta slujbă.

— Da.

— Apoi Audrey s-a dus pentru o săptămână în vizită la sora ei. Asta s-a întâmplat la un an – treisprezece luni, de fapt – după ce ai plecat.

Vocea ei nu avea expresivitate. Fiecare cuvânt era searbăd şi anost, ca nişte pietre aruncate, una câte una, într-o fântână adâncă.

— Robbie a venit la mine. Ne-am îmbătat şi am făcut-o pe podeaua dormitorului. A fost bine. A fost foarte bine.

— N-am chef să ascult aşa ceva.

— Nu? Îmi pare rău. E mai greu să-ți dai seama, când eşti mort. Ştii, e ca o fotografie. Nu mai contează.

— Pentru mine contează.

Laura aprinse o a doua țigară. Mişcările ei erau fluide şi sigure, nu stângace. Shadow se întrebă, pentru o clipă, dacă Laura era cu adevărat moartă. Poate că totul fusese doar un truc complicat.

— Da, zise ea. Văd. Deci legătura noastră – deşi noi n-am numit-o astfel, n-am numit-o în niciun fel – a durat aproape doi ani.

— Voiai să mă părăseşti pentru el?

— De ce? Tu erai ursul meu. Tu erai cățeluşul meu. Ai făcut ceea ce ai făcut pentru mine. Te-am aşteptat trei ani ca să te întorci. Te iubesc.

Shadow se abținu să-i răspundă „Şi eu te iubesc". Nu avea să mai spună asta. Niciodată.

— Şi ce s-a întâmplat în seara aceea?

— Seara în care am fost omorâtă?

— Da.

— Păi, am ieşit cu Robbie ca să discutăm despre petrecerea-surpriză cu ocazia întoarcerii tale. Avea să fie atât de bine... Şi i-am spus că s-a terminat. Gata. Aşa trebuia să se întâmple, din moment ce tu veneai acasă.

— Hmm... Mulțumesc, copilaşule.

— N-ai pentru ce, dragă, zise ea, şi fantoma unui zâmbet îi trecu peste față. Ne-am cherchelit. Era bine. Eu m-am îmbătat foarte tare. El nu. Trebuia să conducă maşina. În timp ce ne întorceam spre casă, l-am anunțat că aveam să

i-o sug de despărțire, pentru ultima dată, apoi i-am tras fermoarul de la pantaloni şi am făcut-o.

— Mare greşeală.

— Mie îmi spui! Am lovit schimbătorul de viteze cu umărul, iar Robbie a încercat să mă împingă într-o parte, ca să-l aducă la loc, maşina a luat-o razna, am auzit un trosnet groaznic, îmi amintesc că lumea a început să se rotească şi să se rostogolească, şi mi-am zis „O să mor". Îmi amintesc că eram foarte calmă. Nu mă speriasem. Şi după aceea, nu-mi mai amintesc nimic.

Shadow simți un miros de plastic ars. Observă că țigara arsese până la filtru. Laura nu părea să-şi fi dat seama.

— Ce faci aici, Laura?

— O soție nu poate să-şi viziteze soțul?

— Eşti moartă. Am fost la înmormântarea ta în după-amiaza asta.

— Da.

Laura încetă să vorbească şi rămase privind în gol. Shadow se ridică şi se duse lângă ea. Luă chiştocul care fumega dintre degetele ei şi-l aruncă afară pe fereastră.

— Ei bine?

Ea îl privi drept în ochi.

— Nu ştiu mult mai mult decât ştiam pe când eram în viață. Multe lucruri pe care le ştiu acum şi nu le ştiam atunci nu pot fi exprimate prin cuvinte.

— De obicei, oamenii care mor rămân în mormintele lor, zise Shadow.

— Oare? Chiar aşa să fie, cățeluşule? Şi eu credeam acest lucru. Dar acum nu mai sunt foarte convinsă. S-ar putea.

Se ridică de pe pat şi se duse la fereastră. Fața ei, în lumina firmei motelului, arăta la fel de frumoasă ca întotdeauna. Fața femeii pentru care făcuse închisoare.

Inima îl durea în piept, de parcă cineva ar fi prins-o în pumn şi ar fi strâns-o.

— Laura...

Femeia nu se uită la el.

— Te-ai vârât în ceva rău, Shadow. O s-o încurci, dacă n-o să aibă nimeni grijă de tine. O să am eu grijă de tine. Şi mulţumesc pentru cadou.

— Ce cadou?

Laura căută în buzunarul bluzei şi scoase moneda de aur pe care Shadow o aruncase în mormântul ei ceva mai devreme. Pe ea mai era încă un pic de noroi.

— Aş putea s-o prind de un lănţişor. A fost drăguţ din partea ta.

— Mi-a făcut plăcere.

Laura se întoarse şi-l privi cu ochi care păreau, simultan, că-l văd şi că nu-l văd.

— Cred că există anumite aspecte ale căsniciei noastre pe care trebuie să le îmbunătăţim.

— Copilaşule, îi zise el, ai murit...

— Acesta este unul dintre aspectele despre care vorbeam, evident, spuse ea, şi tăcu un timp. Bine. Acum o să plec. E mai bine să plec.

Apoi, cu un gest natural, se întoarse şi-şi puse mâinile pe umerii lui Shadow, se ridică în vârful picioarelor şi-l sărută de despărţire, aşa cum îl sărutase întotdeauna când se despărţeau.

Shadow, zăpăcit, se aplecă s-o sărute pe obraz, dar ea îşi mută gura şi îşi lipi buzele de ale lui. Răsuflarea ei mirosea uşor a naftalină.

Limba Laurei se strecură în gura lui Shadow. Era rece şi uscată, avea gust de ţigară şi de fiere. Dacă Shadow avusese vreo îndoială că nevasta lui murise, îndoiala aceea se sfârşi atunci.

Se trase înapoi.

— Te iubesc, zise ea. O să am grijă de tine.

Apoi se îndreptă către uşa camerei. Shadow rămase cu un gust ciudat în gură.

— Încearcă să dormi, cățeluşule, îi mai spuse ea. Şi fereşte-te de necazuri.

Apoi deschise uşa dinspre coridor. Lumina fluorescentă de pe hol nu o avantaja: sub ea, Laura arăta moartă, însă oricine ar fi arătat aşa în lumina aceea.

— Puteai să-mi ceri să rămân peste noapte, spuse ea, cu un glas rece ca piatra.

— Nu cred că aş fi putut, răspunse Shadow.

— O să poți, dragule. Înainte ca toată povestea asta să se termine. O să poți.

După aceea, Laura se întoarse şi ieşi pe coridor.

Shadow scoase capul pe uşă. Recepționerul de noapte continua să citerască romanul lui John Grisham şi nu se uită decât în treacăt atunci când femeia trecu pe lângă el. Pantofii ei erau murdari de noroi din cimitir. Şi astfel, ea se îndepărtă.

Shadow oftă îndelung. Inima îi bătea neregulat în piept. Traversă holul şi bătu la uşa lui Wednesday. În timp ce bătea avu senzația stranie că fusese lovit de nişte aripi negre, de parcă un corb enorm ar fi zburat prin el, către hol şi dincolo de acesta.

Wednesday deschise uşa. În jurul mijlocului avea înfăşurat un prosop alb, al motelului, altfel era gol-puşcă.

— Ce naiba vrei? întrebă el.

— Ceva ce-ar trebui să ştii. Poate că a fost un vis – dar nu a fost – sau poate că am inhalat o parte din fumul puştiului celui gras, fumul pielii sintetice de broască râioasă, sau poate că am înnebunit...

— Da, da... zi ce vrei. Tocmai făceam ceva.

Shadow aruncă o privire în cameră. Văzu că în pat se afla cineva, care se uita la el. Cearşaful fusese tras peste nişte sâni mici. Păr blond şi o figură de rozătoare. Fata de la recepție. Shadow spuse în şoaptă:

— Tocmai am văzut-o pe nevastă-mea. A fost în camera mea.

— O fantomă, adică? Ai văzut o fantomă?

— Nu. Nu era fantomă. Era în carne şi oase. Era ea. E moartă, vreau să zic, dar nu era fantomă. Am atins-o. M-a sărutat.

— Înțeleg, spuse Wednesday, şi aruncă o privire către femeia din pat. Mă întorc imediat, draga mea.

Traversară holul şi intrară în camera lui Shadow. Wednesday aprinse lumina. Se uită la chiştocul de țigară din scrumieră. Se scărpină pe piept. Sfârcurile lui erau de culoare închisă, sfârcuri de om bătrân, iar părul de pe piept îi încărunțise. Într-o parte a pieptului avea o cicatrice albă. Wednesday mirosi aerul, apoi ridică din umeri.

— Bine. Deci soția ta moartă şi-a făcut apariția. Te-ai speriat?

— Puțin.

— Foarte înțelept din partea ta. Pe mine, morții mă îngrozesc. Altceva?

— Sunt gata să plec din Eagle Point. Mama Laurei poate să facă ce vrea cu lucrurile din apartament. Oricum, mă urăşte. Sunt gata, dacă eşti şi tu.

Wednesday zâmbi:

— Asta-i o veste bună, băiete. Vom pleca mâine-dimineață. Acum încearcă să dormi. Am nişte scotch în cameră, dacă vrei să dormi. Da?

— Nu. O să mă descurc.

— Atunci, să nu mă mai deranjezi. Mă aşteaptă o noapte lungă.

— Nu dormi? întrebă Shadow, zâmbind.

— Nu. Somnul e supraestimat. Un obicei prost, pe care încerc să-l evit – în compania cuiva, dacă e posibil, iar domnişoara ar putea să se răcească dacă nu mă întorc repede la ea.

— Noapte bună, spuse Shadow.

— Chiar aşa o să fie, replică Wednesday, şi închise uşa în urma lui.

Shadow se aşeză pe pat. Mirosul de ţigară şi de chimicale zăbovea în aer. Îşi dori s-o fi plâns pe Laura – i se părea mai potrivit decât să fie tulburat de ea sau, după cum recunoştea acum, după ce ea plecase, puţin speriat de ea. Era timpul să plângă. Stinse lumina şi se întinse pe pat, apoi şi-o aminti pe Laura aşa cum fusese înainte ca el să meargă la închisoare. Îşi aminti de căsătoria lor de pe vremea când erau tineri, fericiţi, naivi şi dornici să se atingă mereu unul pe altul.

Trecuse foarte mult timp de când Shadow plânsese ultima oară, atât de mult timp că uitase cum se plânge. Nu plânsese nici măcar atunci când îi murise mama. Însă acum începu să plângă cu suspine lungi, dureroase. Îi părea rău de Laura şi de zilele care trecuseră pentru totdeauna.

Şi pentru prima oară de când fusese copil, Shadow adormi plângând.

Venirea în America
ANUL 813

Navigaseră pe marea cea verde după stele şi după ţărmuri, iar când ţărmul devenise doar o amintire iar cerul nopţii devenise acoperit şi întunecat, navigaseră după credinţă şi se rugaseră Tatălui Tuturor să-i conducă în siguranţă încă o dată până la mal.

Avuseseră o călătorie rea, le amorţiseră degetele şi simţeau o durere în oase pe care nici vinul n-o putea potoli. Se trezeau dimineaţa văzând cum bruma li se aşternuse pe bărbi şi, până când soarele avea să-i încălzească, arătau ca nişte bătrâni, cu bărbile albite înainte de vreme.

Dinţii li se clătinau, iar ochii li se înfundaseră în orbite atunci când acostaseră pe pământurile verzi din vest. Oamenii ziseră:

— Suntem departe, departe de casele noastre şi de vetrele noastre, departe de mările pe care le cunoaştem şi de pământurile pe care le iubim. Aici, la marginea lumii, vom fi uitaţi de zeii noştri.

Conducătorul lor se căţără în vârful unei stânci înalte şi-şi bătu joc de lipsa lor de credinţă:

— Tatăl Tuturor a făcut lumea, răcni el. A construit-o cu mâinile sale din oasele sfărâmate şi din carnea lui Ymir, bunicul său. El a pus creierul lui Ymir pe cer drept nori, iar sângele cel sărat al acestuia a devenit mările pe care navigăm. Dacă el a făcut lumea, nu vă daţi seama că tot el a creat şi pământul acesta? Iar dacă noi vom muri aici ca nişte bărbaţi adevăraţi, credeţi că nu vom fi primiţi în sala sa?

Iar oamenii strigară şi se bucurară. Şi stabiliră, de comun acord, să construiască o sală din copaci despicaţi şi lut, în interiorul unei mici palisade din buşteni ascuţiţi la capăt, deşi, din câte ştiau ei, erau singurii oameni din lumea aceea nouă.

În ziua în care sala fu terminată, izbucni furtuna: cerul deveni negru ca noaptea, deşi era mijlocul zilei, şi-l străbătură furci din flăcări albe, iar bubuitul tunetului era atât de puternic, încât aproape că-i asurzi, şi pisica navei, pe care o aduseseră cu ei ca să le poarte noroc, se ascunse sub corabia lor lungă, care fusese trasă pe plajă. Furtuna era destul de puternică şi de afurisită ca să-i facă pe oameni să râdă şi să se bată reciproc pe umeri, spunând „Cel care tună este cu noi şi în ţara asta îndepărtată", iar apoi aduseră mulţumiri, se veseliră şi băură până se ameţiră.

În noaptea aceea, în întunericul plin de fum din sală, bardul le cântă vechile cântece. Le cântă despre Odin, Tatăl Tuturor, cel care se sacrificase pe sine cu acelaşi curaj şi cu aceeaşi noblețe de care dăduseră dovadă cei care-i fuseseră sacrificaţi lui. Le cântă despre cele nouă zile în care Tatăl Tuturor atârnase de Copacul Lumii, cu trupul găurit de lance şi sângele scurgându-i-se din rană. Le cântă despre toate lucrurile învăţate de Tatăl Tuturor în timpul chinului său: cele nouă nume, cele nouă rune, cele de-două-ori-nouă farmece. Când le spuse despre lancea înfiptă într-o parte a trupului lui Odin, bardul gemu cuprins de durere, ca şi cum însuşi Tatăl Tuturor ar fi strigat, în chinul său, iar oamenii se înfiorară, imaginându-şi durerea sa.

Găsiră *scraeling*-ul[1] în ziua următoare, care era chiar ziua din săptămână a Tatălui Tuturor. Era un bărbat scund, cu părul negru ca pana corbului şi cu pielea de culoarea lutului roşu. Vorbea cuvinte pe care nu le pricepea nimeni, nici

[1] *Scraeling* – denumirea dată băştinaşilor americani în saga lui Leif Eriksson, cu sensul de „barbar", „străin".

măcar bardul lor, care fusese pe o corabie ce navigase printre Coloanele lui Hercule şi de aceea era în stare să vorbească graiul negustoresc ce se vorbea în toată Mediterana. Străinul era îmbrăcat cu pene şi blănuri şi avea împletite în părul său lung tot felul de oase mici.

Îl duseră în tabăra lor şi-i dădură carne friptă să mănânce şi băutură tare ca să-şi potolească setea. Râseră cu toţii când omul se împletici şi începu să cânte, râseră şi de felul în care îşi clătina capul – şi toate acestea doar după un singur corn cu mied. Îi dădură mai multă băutură, şi după scurt timp străinul adormi sub masă, cu capul pe un braţ.

Atunci îl ridicară de acolo, câte un om la fiecare mână şi câte un om la fiecare picior, şi-l purtară pe umeri, alcătuind astfel un cal cu opt picioare, şi-l duseră în fruntea unei procesiuni până la un frasin de pe culmea de deasupra golfului, iar acolo îi puseră o funie de gât şi-l spânzurară sus, în bătaia vântului, omagiul lor adus Tatălui Tuturor, stăpânul spânzurătorilor. Trupul *scraeling*-ului se zbătu în vânt, faţa i se înnegri, limba îi ieşi din gură, ochii i se bulbucară, iar penisul îi deveni suficient de tare ca să poţi atârna de el un coif din piele. Iar oamenii strigară şi se veseliră, mândri că-şi trimiseseră sacrificiul spre cer.

Iar în ziua următoare, când doi corbi imenşi se opriră pe cadavrul *scraeling*-ului, câte unul pe fiecare umăr, şi începură să-i ciugulească obrajii şi ochii, oamenii ştiură că sacrificiul lor fusese primit.

Iarna fu lungă şi ei răbdară de foame, dar îi bucura gândul că atunci când va veni primăvara vor putea să trimită corabia înapoi, ca să aducă din ţinuturile nordice colonişti, şi să aducă femei. Iar când vremea deveni mai rece şi zilele mai scurte, unii dintre oameni începură să caute satul *scraeling*-ilor, sperând să găsească hrană şi femei. Nu găsiră nimic, doar locul în care se aflaseră focurile unei tabere ce fusese părăsită.

Într-o zi din mijlocul iernii, când soarele era îndepărtat şi rece ca o monedă de argint, văzură că rămăşiţele *scraeling*-ului

fuseseră luate din frasin. În după-amiaza aceea începu să ningă, cu fulgi înceți şi uriaşi.

Oamenii din Nord închiseră poarta taberei lor şi se retraseră în spatele peretelui de lemn.

Ceata de războinici *scraeling*-i năvăli peste ei în noaptea aceea. Cinci sute de oameni împotriva a treizeci. *Scraeling*-ii escaladară peretele şi în următoarele şapte zile îi uciseră pe cei treizeci de bărbați, în treizeci de feluri diferite. Iar marinarii fură uitați, de istorie şi de cei din neamul lor.

Ceata de războinici dărâmă peretele şi arse satul. Arse şi corabia cea lungă, care fusese trasă pe mal şi răsturnată cu fundul în sus. *Scraeling*-ii sperau că străinii cei palizi aveau doar o singură corabie şi că, dându-i foc, pe țărmurile lor nu vor mai veni şi alți oameni din Nord.

Toate acestea s-au întâmplat cu o sută de ani înainte ca Leif cel Norocos, fiul lui Erik cel Roşu, să redescopere țara aceea, pe care a numit-o Vinland. Zeii săi îl aşteptaseră să sosească: Tyr cel cu o singură mână, Odin cel cărunt, zeul spânzurătorilor, şi Thor al tunetelor.

Erau deja acolo.

Aşteptaseră.

CAPITOLUL PATRU

Midnight Special
Să mă lumineze
Midnight Special
Să mă lumineze cu iubire

„THE MIDNIGHT SPECIAL",
CÂNTEC TRADIȚIONAL

Shadow şi Wednesday îşi luau micul dejun la un restaurant Country Kitchen, vizavi de motelul lor. Era ora opt dimineața, iar lumea era cețoasă şi rece.

— Mai eşti gata să părăseşti Eagle Point? întrebă Wednesday la bar. Dacă da, trebuie să dau nişte telefoane. Astăzi este vineri. Vineri e o zi liberă. Ziua unei femei. Mâine e sâmbătă. Sunt multe de făcut sâmbăta.

— Sunt gata, zise Shadow. Nu mă reține nimic aici.

Wednesday îşi umplu farfuria cu mai multe feluri de mezeluri. Shadow luă puțin pepene, un covrig şi o cutie de brânză cu smântână. Apoi se duseră şi se aşezară într-un separeu.

— Ce vis ai avut azi-noapte..., zise Wednesday.

— Da, răspunse Shadow.

Urmele de noroi lăsate de paşii Laurei fuseseră vizibile pe covorul motelului în dimineața aceea. Duceau din camera lui pe coridor, şi de acolo către uşă.

— Aşadar... de ce ți se spune Shadow? întrebă Wednesday.

— E un nume, răspunse Shadow, ridicând din umeri.

Dincolo de geam, universul înceţoşat devenise un desen în creion, cu vreo zece nuanțe diferite de cenuşiu, având ici-colo câte o pată de roşu electric sau de alb curat.

— Tu cum ți-ai pierdut ochiul?

Wednesday vârî vreo şase felii de bacon în gură, mestecă, îşi şterse grăsimea de pe buze cu dosul palmei şi răspunse:

— Nu l-am pierdut. Ştiu foarte bine unde e.

— Aşadar... ce planuri avem?

Wednesday păru că se gândeşte. Mâncă mai multe felii roz de şuncă, îşi îndepărtă o bucată de carne din barbă şi o puse pe farfurie, apoi zise:

— Uite care-i planul. Mâine-seară, adică sâmbătă seară, ne vom întâlni cu un număr de persoane proeminente în domeniul lor – să nu te laşi intimidat de modul cum se comportă. Ne vom întâlni într-unul dintre locurile cele mai importante din întreaga țară. După aceea le vom oferi vin şi cină. Vor fi treizeci sau patruzeci, la o primă estimare. Poate mai mulți. Trebuie să-i atrag în afacerile mele curente.

— Şi unde-i locul cel mai important din țară?

— Unul dintre ele, băiete. Am spus unul dintre ele. Opiniile sunt împărțite, în mod justificat. Mi-am anunțat colegii. În drum, o să ne oprim la Chicago, trebuie să iau nişte bani. Distracția de felul aceleia pe care trebuie s-o oferim va necesita mai mulți bani-gheață decât am la mine. Apoi mergem spre Madison.

— Înțeleg.

— Nu, nu înțelegi. Dar totul va deveni mai clar în curând.

Wednesday plăti şi cei doi plecară. Traversară drumul şi se duseră în parcarea motelului. Wednesday îi aruncă lui Shadow cheile maşinii.

Acesta conduse către autostradă, ieşind din oraş.

— O să-ți lipsească? întrebă Wednesday, care aranja o mapă plină cu hărți.

— Oraşul? Nu. Prea multe amintiri cu Laura. N-am trăit cu adevărat aici. Cât am fost copil, n-am stat prea mult

într-un singur loc, şi am ajuns aici abia după ce împlinisem douăzeci de ani. Aşa încât oraşul ăsta este al Laurei.

— Să sperăm că va rămâne aici, zise Wednesday.

— A fost un vis. Ţine minte.

— Foarte bine. Asta-i cea mai sănătoasă atitudine. Ai regulat-o noaptea trecută?

Shadow inspiră lung, apoi răspunse:

— Nu-i treaba ta... Nu...

— Ai fi vrut?

Shadow nu răspunse. Conduse maşina spre nord, către Chicago. Wednesday chicoti şi începu să studieze atent hărţile, despăturindu-le şi împăturindu-le, notând din când în când ceva cu un pix mare, argintiu, într-un bloc de notiţe galben.

După un timp, termină. Îşi puse pixul deoparte şi lăsă mapa pe bancheta din spate.

— Cel mai bun lucru legat de statele către care ne îndreptăm – Minnesota, Wisconsin şi cele din jurul lor – e că au felul ăla de femei care-mi plăceau atunci când eram mai tânăr. Cu piele albă şi ochi albaştri, cu părul atât de blond că-i aproape alb, cu buze de culoarea vinului şi cu sâni plini, rotunzi, cu vene prin ei, ca o brânză bună.

— Ţi-au plăcut doar cât ai fost mai tânăr? întrebă Shadow. Azi-noapte se pare că te-ai descurcat foarte bine.

— Da, răspunse Wednesday zâmbind. Vrei să ştii care-i secretul succesului meu?

— Le plăteşti?

— Nici chiar aşa. Secretul e farmecul. Pur şi simplu.

— Farmec? Se zice că ai sau nu ai aşa ceva.

— Farmecul poate fi învăţat, zise Wednesday.

— Aşadar... unde mergem? întrebă Shadow

— Trebuie să vorbim cu un vechi prieten de-al meu, deja bătrân acum. Este una dintre persoanele care vor veni la întrunire. Ne aşteaptă la cină.

Merseră spre nord şi spre vest, către Chicago.

— Ce se întâmplă cu Laura..., spuse Shadow rupând tăcerea, ...este vina ta? Tu ai făcut să se întâmple?

— Nu, zise Wednesday.

— După cum m-a întrebat puştiul din maşină... mi-ai spune dacă ai fi fost tu?

— Sunt la fel de uimit ca tine.

Shadow potrivi radioul pe un post cu melodii vechi şi ascultă cântece care fuseseră la modă înainte de naşterea sa. Bob Dylan cântă despre o ploaie mare ce urma să vină, iar Shadow se întrebă dacă ploaia aceea venise deja sau încă urma să vină. Drumul din faţa lor era gol şi cristalele de gheaţă de pe asfalt luceau în lumina soarelui dimineţii ca nişte diamante.

Chicago apăru încet, ca o migrenă. La început, mergeau printr-o zonă rurală, apoi, imperceptibil, clădirile întâmplătoare deveniră o suburbie întinsă, apoi suburbia aceea se transformă în oraşul propriu-zis.

Parcară lângă o clădire scundă, neagră, din gresie. Trotuarul fusese curăţat de zăpadă. Intrară în hol. Wednesday apăsă pe butonul de sus de pe cutia metalică a interfonului. Nu se întâmplă nimic. Apăsă din nou. Apoi începu să apese la rând pe celelalte butoane, ale altor locatari, ca să le încerce. Nu primi niciun răspuns.

— E mort, le spuse o bătrână sfrijită, care cobora scara. Nu merge. L-am sunat pe administrator, l-am întrebat când o să-l repare, când o să dea drumul la căldură, dar lui nu-i pasă, el pleacă în Arizona pe timpul iernii, din cauză că-i bolnav de piept.

Shadow presupuse că accentul ei era est-european.

Wednesday se plecă până la pământ.

— Zoria[1], draga mea, eşti incredibil de frumoasă. Eşti o făptură radioasă. N-ai îmbătrânit deloc.

Bătrâna se uită la el.

— Nu vrea să te vadă. Nici eu nu vreau să te văd. Aduci veşti proaste.

— Asta se întâmplă pentru că nu vin aici dacă nu-i vorba de ceva important.

Femeia pufni. Ţinea în mână o plasă goală şi purta o haină veche, roşie, încheiată până la bărbie, precum şi, cocoţată pe părul său gri, o pălărie de catifea verde, care părea fie un ghiveci de flori, fie o bucată de pâine. Se uită bănuitoare la Shadow.

— Cine-i bărbatul ăsta solid? îl întrebă ea pe Wednesday. Încă un asasin de-al tău?

— Dragă doamnă, îmi faceţi un mare rău vorbind aşa. Acest domn se numeşte Shadow. Da, lucrează pentru mine, dar şi în folosul dumneavoastră. Shadow, dă-mi voie să ţi-o prezint pe scumpa doamnă Zoria Vecerniaia[2].

— Mă bucur să vă cunosc, spuse Shadow.

Bătrâna se uită la el ca o pasăre, cu atenţie.

— Shadow..., zise ea. Un nume bun. Când umbrele sunt lungi, atunci e vremea mea. Iar tu eşti o umbră lungă, adăugă ea, privindu-l de jos în sus, apoi zâmbindu-i. Poţi să-mi săruţi mâna, zise ea, întinzându-i o mână rece.

Shadow se aplecă şi-i sărută mâna micuţă. Bătrâna avea un inel de chihlimbar pe degetul mijlociu.

— Bravo! îl lăudă ea. Mă duc să fac cumpărături. Sunt singura dintre noi care aduce bani în casă. Celelalte două nu pot câştiga bani prevestind viitorul. Asta e din cauză că spun întotdeauna doar adevărul, iar adevărul nu-i ceea ce

---

[1] În mitologia slavă, „Zoria" („zori, aurora") este numele a două zeităţi reprezentate prin Luceafărul-de-Dimineaţă şi Luceafărul-de-Seară.

[2] În limba rusă, cuvântul *vecer* înseamnă „seară", prin urmare numele s-ar putea traduce drept „vesperală", „a serii".

doresc oamenii să audă. E ceva rău şi-i tulbură pe oameni, iar ei nu mai vin şi a doua oară. Dar eu pot să-i mint, pot să le spun ceea ce vor să audă. Prezic lucruri frumoase. Aşa că eu aduc pâine în casă. O să rămâneţi la cină?

— Sper să rămânem, răspunse Wednesday.

— Atunci ar fi bine să-mi dai nişte bani, ca să mai cumpăr mâncare, zise ea. Sunt mândră, nu şi proastă. Celelalte sunt mai mândre decât mine, iar *el* e cel mai mândru dintre noi toţi. Aşa că dă-mi bani, dar nu le spune şi lor că mi-ai dat bani.

Wednesday îşi deschise portofelul şi căută în el. Scoase o bancnotă de douăzeci de dolari. Zoria Vecerniaia i-o smulse dintre degete şi aşteptă. Bărbatul scoase încă o bancnotă de douăzeci şi i-o dădu.

— Bine, zise ea. O să mâncaţi ca nişte prinţi. La fel ca tatăl nostru. Acum urcaţi pe scară până sus. Zoria Utreniaia[1] e trează, dar cealaltă soră a noastră doarme încă, aşa că nu faceţi prea mult zgomot când ajungeţi sus.

Shadow şi Wednesday urcară pe scara întunecoasă. Primele două etaje erau pe jumătate pline cu saci negri din plastic pentru gunoi şi miroseau a legume putrezite.

— Ăştia sunt ţigani? întrebă Shadow.

— Zoria şi familia ei? Nici vorbă. Nu-s *romi*. Sunt ruşi. Slavi, cred.

— Dar ghiceşte viitorul.

— Mulţi oameni ghicesc viitorul. Şi eu mă ocup cu asta.

Wednesday gâfâia când ajunseră la capătul treptelor.

— Nu mai sunt în formă, se văită el.

Palierul ultimului etaj se sfârşea cu o singură uşă, vopsită în roşu, prevăzută cu un vizor.

Wednesday ciocăni în uşă. Nu-i răspunse nimeni. Ciocăni din nou, de data asta mai tare.

---

[1] În limba rusă, cuvântul *utro* înseamnă „dimineaţă", prin urmare numele s-ar putea traduce drept „matinală", „a dimineţii".

— Bine! Bine! Te-am auzit! Te-am auzit!

Răsună zgomotul încuietorilor desfăcute, al zăvoarelor trase, al unui lanț zăngănind. Uşa roşie se deschise un pic.

— Cine e? întrebă vocea unui bărbat bătrân, răguşită din cauza fumatului.

— Un prieten vechi, Cernobog[1]. Cu un tovarăş.

Uşa se deschise atât cât îi permitea lanțul de siguranță. Shadow zări o figură cenuşie care-i privea din umbră.

— Ce vrei, Grimnir[2]?

— În primul rând, plăcerea companiei tale. Şi vreau să îți aduc la cunoştință anumite informații. Care-i cuvântul...? Ah, da. Poți să afli ceva care să-ți folosească.

Uşa se deschise complet. Bărbatul în halat prăfuit era scund, cu păr cenuşiu şi cu trăsături dure. Purta pantaloni cenuşii în dungi, lucioşi din cauza vechimii, şi papuci. Între vârfurile strânse ale degetelor ținea o țigară fără filtru şi trăgea din ea în timp ce-o acoperea cu mâna – ca un puşcăriaş sau ca un soldat, îşi zise Shadow. Îi întinse mâna stângă lui Wednesday.

— Atunci fii binevenit, Grimnir.

— Zilele astea mi se spune Wednesday, replică acesta, strângând mâna bătrânului.

Un zâmbet subțire; dinți îngălbeniți.

— Da, zise el. Foarte amuzant. Şi acesta cine e?

— Asociatul meu. Shadow, ți-l prezint pe domnul Cernobog.

— Îmi pare bine, spuse Cernobog, şi strânse mâna stângă a lui Shadow cu stânga sa.

Bătrânul avea mâini aspre, pline de bătături, iar vârfurile degetelor îi erau galbene, de parcă ar fi fost cufundate în tinctură de iod.

— Ce mai faceți, domnule Cernobog?

---

[1] Cernobog – divinitate slavă al cărei nume însemna „zeul negru" (din paleoslavă, *cirnu* – „negru" şi *bogu* – „zeu").

[2] Grimnir – unul dintre numele lui Odin, zeul suprem al mitologiei nordice, însemnând „cel cu glugă", „cel cu mască".

— Cu bătrânețea. Măruntaiele mă dor, spatele mă doare şi tuşesc în fiecare dimineață de-mi sparg pieptul.

— De ce stați în uşă? întrebă o voce de femeie.

Shadow privi peste umărul lui Cernobog şi văzu o bătrână care stătea în spatele acestuia. Era mai scundă şi mai gingaşă decât sora ei, însă părul îi era lung şi încă auriu.

— Eu sunt Zoria Utreniaia, zise ea. Nu trebuie să stați acolo, în hol. Trebuie să intrați, pe aici, am să vă aduc cafea, intrați, intrați, pe aici...

Cei doi intrară în apartamentul care mirosea a varză răsfiartă, a urină de pisică şi a țigări străine fără filtru. Fură conduşi printr-un coridor îngust şi trecură pe lângă mai multe uşi închise, până ajunseră în încăperea din capăt, unde se aşezară pe o canapea veche, uriaşă, umplută cu păr de cal, deranjând astfel o pisică bătrână, cenuşie, care se întinse, se ridică şi se duse bățoasă în cealaltă parte a canapelei, unde se culcă şi se uită pe rând la fiecare dintre ei, apoi închise un ochi şi adormi din nou. Cernobog se aşeză pe un fotoliu, în fața lor.

Zoria Utreniaia găsi o scrumieră goală şi o puse lângă Cernobog.

— Cum vreți cafeaua? îşi întrebă ea oaspeții. Noi o facem neagră precum noaptea şi dulce precum păcatul.

— Aşa e foarte bine, doamnă, zise Shadow, apoi se uită pe fereastră, la clădirile de vizavi.

Zoria Utreniaia ieşi, iar Cernobog se uită după ea.

— E o femeie bună, spuse el. Nu ca surorile ei. Una e o harpie, iar cealaltă nu ştie decât să doarmă.

Apoi îşi puse picioarele, cu tot cu papuci, pe o măsuță lungă, joasă, pătată de lichide şi arsuri de țigară, în mijlocul căreia se afla inserată o tablă de şah.

— E soția dumneavoastră? întrebă Shadow.

— Nu-i soția nimănui, răspunse bătrânul, după care rămase tăcut o vreme, privindu-şi mâinile aspre. Nu.

Suntem cu toții rude. Am venit aici împreună, cu mult timp în urmă.

Cernobog luă din buzunarul halatului un pachet de țigări fără filtru. Shadow nu recunoscu marca. Wednesday scoase din buzunarul costumului său o brichetă îngustă, din aur, şi aprinse țigara bătrânului.

— La început, ne-am dus la New York, povesti Cernobog. Toți compatrioții noştri se duceau la New York. Apoi am venit aici, la Chicago. Lucrurile au mers foarte prost. În vechea patrie, aproape că mă uitaseră. Aici, sunt doar o amintire neplăcută pe care nimeni nu vrea să o reînvie. Ştii ce am făcut când am ajuns la Chicago?

— Nu, răspunse Shadow.

— Mi-am găsit o slujbă în industria cărnii. La secția de omorâre. Când juncanul urca pe rampă, eu eram izbitorul. Ştii de ce ni se spunea izbitori? Pentru că luam un baros şi *izbeam* vita cu el. *Bum!* Trebuia să ai brațe tari. Da? Apoi măcelarii legau vita, o ridicau şi-i tăiau gâtul. Scurgeau tot sângele, înainte să-i taie capul. Noi, izbitorii, eram cei mai puternici, spuse el, şi-şi ridică mâneca halatului, apoi îşi încordă brațul, ca să-şi arate muşchii încă vizibili sub pielea îmbătrânită. Nu era vorba numai de putere. Era şi o artă a loviturii. Dacă nu nimereai bine, vita rămânea doar ameți-tă sau înfuriată. Apoi, prin anii cincizeci, ne-au dat pistoa-le cu bolțuri. Îl puneai în fruntea animalului şi *bum, bum!* Ai crede că oricine poate să omoare. Nu-i deloc aşa, zise el, mimând felul în care înfigeai un bolț din metal în capul unei vaci. Trebuie să te pricepi, explică el, zâmbind pe când îşi amintea şi scoțând la iveală un dinte de culoarea fieru-lui.

— Nu le mai spune poveşti despre omorârea vacilor, interveni Zoria Utreniaia, care adusese cafeaua pe o tavă roşie, din lemn.

Ceştile mici aveau un smalţ lucios şi erau pline cu un lichid atât de întunecat, încât părea aproape negru. Dădu fiecăruia câte o ceaşcă, apoi se aşeză lângă Cernobog.

— Zoria Vecerniaia a plecat după cumpărături, explică ea. O să se întoarcă imediat.

— Am întâlnit-o jos, zise Shadow. Spunea că ghiceşte viitorul.

— Da, spuse sora ei. Amurgul e timpul minciunilor. Eu nu spun minciuni frumoase, de aceea nu-s o ghicitoare prea bună. Iar sora noastră, Zoria Polunocinaia[1], nu poate să mintă deloc.

Cafeaua era mai dulce şi mai tare decât se aşteptase Shadow.

Shadow ceru voie să folosească baia – o încăpere de lângă uşă, cât un dulap, în care atârnau mai multe fotografii înrămate, cu pete maronii. Era abia începutul după-amiezii, însă lumina zilei începuse deja să scadă. Shadow auzi voci de pe coridor. Îşi spălă mâinile cu apă rece ca gheaţa şi cu o bucăţică de săpun roz care mirosea îngrozitor.

Când Shadow ieşi din baie, Cernobog se afla pe hol şi răcnea:

— Aduci numai necazuri! Numai necazuri! Nu vreau să te ascult! Să ieşi din casa mea!

Wednesday rămăsese pe canapea, sorbind din cafea şi mângâind pisica aceea cenuşie. Zoria Utreniaia stătea pe covorul subţire, trecându-şi nervoasă mâna prin părul ei lung şi galben.

— E vreo problemă? întrebă Shadow.

— *El* e problema! răcni Cernobog. *El* e. Poţi să-i spui că nu mă poate convinge nimic să-l ajut! Vreau să plece! Să iasă din casa mea! Să plecaţi amândoi!

---

[1] În limba rusă, cuvântul *polnoci* înseamnă „miezul nopţii", prin urmare numele s-ar putea traduce drept „miazănoapte", „a miezului nopţii".

— Te rog, te rog să te liniştești, zise Zoria Utreniaia. O s-o trezeşti pe Zoria Polunocinaia.

— Eşti ca şi el, vrei să-l ajut în nebunia lui! țipă Cernobog, care părea gata să izbucnească în plâns, cu țigara sa din care scrumul cădea pe covorul ros de pe hol.

Wednesday se ridică, se duse spre Cernobog şi-şi puse mâna pe umărul acestuia.

— Ascultă-mă, zise el, împăciuitor. În primul rând, nu-i o nebunie. E singura cale. În al doilea rând, vor fi toți acolo. Doar n-ai vrea să fii lăsat deoparte...

— Ştii cine sunt, spuse Cernobog. Ştii ce au făcut mâinile astea. Tu-l vrei pe fratele meu, nu pe mine. Iar el a dispărut.

O uşă de pe coridor se deschise şi o voce somnoroasă de femeie întrebă:

— S-a întâmplat ceva rău?

— Nu s-a întâmplat nimic, surioară, răspunse Zoria Utreniaia. Culcă-te la loc!

Apoi se întoarse către Cernobog.

— Vezi? Vezi ce-ai făcut cu răcnetele tale? Intră în cameră şi aşază-te! Aşază-te!

Cernobog se uită la ea, ca şi cum ar fi vrut să protesteze, apoi îi trecu cheful de ceartă. Dintr-odată, păru vulnerabil; vulnerabil şi singur...

Cei trei bărbați se întoarseră în camera cea ponosită. În jurul încăperii se întindea un cerc cafeniu de nicotină, care se termina cam la treizeci de centimetri de tavan, asemenea liniei lăsate de apă în căzile vechi.

— Nu trebuie să fie pentru tine, îi spuse netulburat Wednesday lui Cernobog. Dacă-i pentru fratele tău, atunci e şi pentru tine. Aici, voi cei îngemănați sunteți mai ceva decât noi ceilalți.

Cernobog nu zise nimic.

— Şi dacă tot veni vorba de Belobog[1], ai mai aflat ceva despre el?

Cernobog clătină din cap. Apoi vorbi, uitându-se în jos la covorul uzat:

— Niciunul dintre noi nu a mai auzit de el. Am fost aproape uitat, dar încă îşi mai amintesc puțin de mine, aici şi în vechea patrie.

Privi în sus, către Shadow.

— Tu ai un frate?

— Nu, răspunse Shadow. Din câte ştiu eu, nu am.

— Eu am un frate. Se zice că, dacă stăm unul lângă altul, nu putem fi deosebiți. Când eram tineri, el avea părul foarte blond, foarte deschis la culoare, iar oamenii spuneau că el este cel bun. Iar părul meu era foarte negru, mai negru chiar decât al tău, iar oamenii spuneau că-s un derbedeu. Că sunt cel rău. Iar de atunci timpul a trecut şi părul mi-a încărunțit. Şi părul lui a încărunțit, cred. Iar dacă te-ai uita la noi, nu ți-ai da seama cine era blond şi cine era brunet.

— Erați apropiați? întrebă Shadow.

— Apropiați? Nu. Nu eram apropiați. Cum să fim? Ne ocupam de lucruri atât de diferite...

Se auziră paşi la celălalt capăt al coridorului, apoi Zoria Vecerniaia intră în cameră.

— Prânzul va fi gata peste o oră, zise ea, apoi plecă.

Cernobog oftă.

— Îşi închipuie că-i o bucătăreasă bună. A fost educată, aveam servitori care găteau... Acum, nu mai avem servitori. Nu mai avem nimic.

— Nu chiar nimic, zise Wednesday. Niciodată nu rămâne chiar nimic.

---

[1] Belobog – divinitate slavă al cărei nume însemna „zeul alb" (din paleoslavă, *belî* – „alb" şi *bogu* – „zeu"), aflată într-un raport de dualitate cu Cernobog.

— Da, n-ar trebui să te ascult, spuse Cernobog, şi se întoarse către Shadow. Joci dame?

— Da, îi răspunse Shadow.

— Foarte bine. Poţi să joci cu mine, spuse el, scoţând din şifonier o cutie de lemn cu piese, pe care le răsturnă pe masă. Eu o să joc cu negrele.

Wednesday îl luă pe Shadow de braţ şi-i zise:

— Nu-i obligatoriu să faci asta.

— Nicio problemă, vreau să joc, îi răspunse Shadow.

Wednesday ridică din umeri şi luă un exemplar vechi din *Reader's Digest* dintr-o grămăjoară de reviste îngălbenite aflată pe pervazul ferestrei.

Degetele cafenii ale lui Cernobog terminară de aranjat piesele în pătrăţele, iar jocul începu.

În zilele care urmară, Shadow se pomeni amintindu-şi deseori jocul acela. În unele nopţi îl visa. Piesele lui rotunde şi plate aveau culoarea lemnului vechi, murdar, deşi se numeau albe. Cele ale lui Cernobog erau de un negru banal, decolorat. Shadow făcu prima mutare. În vis, nu avea loc niciun fel de conversaţie în timpul jocului, şi nu se auzea decât zgomotul puternic al pieselor aşezate pe tablă sau fâşâitul lemnului frecat de lemn atunci când acestea erau împinse dintr-un pătrăţel în altul, alăturat.

Pentru primele cinci, şase mutări, fiecare dintre jucători împinse piese către centrul tablei de joc, lăsând rândurile din spate neatinse. Între mutări existau pauze lungi, pauze de joc de şah, în care fiecare privea şi se gândea.

Shadow jucase dame în închisoare; îl ajutase să-i treacă timpul. Jucase şi şah, dar nu avea temperamentul adecvat pentru şah. Nu-i plăcea să facă planuri. Prefera să aleagă mişcarea perfectă pentru un anumit moment. În felul acesta, poţi câştiga uneori la jocul de dame.

Se auzi un pocnet, atunci când Cernobog luă o piesă neagră şi, sărind peste una dintre piesele albe ale lui Shadow,

o aşează într-un pătrăţel din celalaltă parte. Bătrânul luă piesa albă a lui Shadow şi o puse pe masă, lângă tabla de joc.

— Prima rană. Ai pierdut, zise Cernobog. Jocul s-a terminat.

— Nici vorbă. Mai e mult până la terminarea jocului.

— Atunci, n-ai vrea să stabilim o mizăă? Să facem un mic pariu, ca să fie jocul mai interesant?

— Nu, răspunse Wednesday, fără să-şi ridice privirea de pe rubrica „Umor în uniformă". Nu vrea.

— Nu joc cu tine, bătrâne. Joc cu el. Deci, domnule Shadow, nu vrei să facem un mic pariu?

— De ce v-aţi certat voi doi, ceva mai devreme? întrebă Shadow.

Cernobog ridică din sprânceană.

— Stăpânul tău vrea să vin cu el. Ca să-l ajut în aiureala lui. Prefer să mor, decât să fac asta.

— Vrei să punem pariu. Bine. Dacă o să câştig, vei veni cu noi.

Bătrânul strânse din buze şi replică:

— Se poate. Dar numai dacă accepţi pedeapsa, în cazul în care o să pierzi.

— Şi care-i pedeapsa aceea?

Cernobog zise, fără a-şi modifica expresia:

— Dacă o să câştig, îţi voi zdrobi creierul. Cu barosul. Mai întâi o să îngenunchezi. Apoi o să-ţi dau una cu barosul, de n-o să te mai ridici.

Shadow se uită la figura bătrânului, încercând să-i înţeleagă intenţia. Era sigur că individul din faţa lui nu glumea, pe figura sa se citea nevoia de ceva, de durere, de moarte, de recompensă.

Wednesday închise revista şi zise:

— E ridicol. Am greşit venind aici. Shadow, plecăm.

Pisica cenuşie, deranjată, se ridică în picioare şi sări pe masă, lângă jocul de dame. Se uită la piese, apoi sări pe podea şi ieşi din încăpere, cu coada în sus.

— Nu, răspunse Shadow.

Moartea nu-l speria. La urma urmei, nu mai avea pentru ce să trăiască.

— E bine. Accept. Dacă vei câştiga, ai ocazia să-mi zdrobeşti creierul cu o lovitură a barosului tău, spuse el, şi mută următoarea piesă albă pe pătrăţelul alăturat de la marginea tablei de joc.

Nimeni nu mai spuse nimic, însă Wednesday nu mai dechise din nou *Reader's Digest*. Urmări jocul cu ochiul său de sticlă şi cu ochiul său cel adevărat, având pe faţă o expresie care nu trăda nimic.

Cernobog luă altă piesă de-a lui Shadow. Shadow luă două piese de-ale lui Cernobog. De pe coridor veni mirosul unor mâncăruri nefamiliare. Deşi nu toate aromele îi făceau poftă de mâncare, Shadow îşi dădu seama cât de flămând era.

Cei doi bărbaţi îşi mutau piesele, negre şi albe, pe rând. Fuseseră luate o mulţime de piese şi răsăriseră regi, alcătuiţi din două piese puse una peste alta. Aceştia nu mai erau obligaţi să se mişte pe tabla de joc doar înainte sau în lateral, regii puteau fi mutaţi atât înainte cât şi înapoi, ceea ce-i făcea de două ori mai periculoşi. Ajunseseră în rândul din spate şi puteau merge încotro voiau. Cernobog avea trei regi, Shadow doar doi.

Cernobog îşi mută unul dintre regi în jurul tablei, luând celelalte piese care-i mai rămăseseră lui Shadow, şi folosi ceilalţi doi regi ca să blocheze regii lui Shadow.

Iar după aceea, Cernobog îşi transformă o piesă într-un al patrulea rege, apoi îşi îndreptă atenţia spre cei doi regi ai lui Shadow şi, fără să zâmbească, îi luă pe amândoi. Şi cu asta, partida se termină.

— Gata, zise Cernobog. Acum trebuie să-ți zdrobesc creierul. Iar tu te vei aşeza în genunchi de bunăvoie. E bine, spuse el, şi-şi întinse mâna bătrână pentru a-l bate pe braț pe Shadow.

— Mai avem timp până când prânzul va fi gata, replică Shadow. Vrei să mai jucăm o dată? În aceleaşi condiții?

Cernobog îşi aprinse o țigară, luând un băț dintr-o cutie de chibrituri.

— Cum să fie în aceleaşi condiții? Vrei să te omor de două ori?

— În momentul ăsta, ai dreptul la o singură lovitură, asta-i tot. Mi-ai spus că nu-i vorba doar de putere, ci şi de îndemânare. Deci, dacă o să câştigi, o să-mi dai două lovituri în cap.

Cernobog se înflăcără.

— O lovitură ajunge, o singură lovitură. În asta constă arta, zise el, şi-şi bătu partea de sus a brațului drept, unde se aflau muşchii, cu mâna stângă, făcând să cadă scrum din țigara pe care o ținea în ea.

— A trecut mult timp. Dacă ți-ai pierdut îndemânarea, s-ar putea să-mi faci doar o zgârietură. Cât timp a trecut de când ai folosit un baros în curtea abatorului? Treizeci de ani? Patruzeci?

Cernobog nu zise nimic. Gura lui închisă părea o tăietură cenuşie de-a lungul figurii. Bătu darabana cu degetele în masa de lemn, într-un anumit ritm. Apoi împinse cele douăzeci şi patru de piese în pătrățelele lor de pe tabla de joc.

— Dă-i drumul, zise el. Eşti din nou lumina, iar eu întunericul.

Shadow împinse prima sa piesă. Cernobog îşi împinse şi el o piesă. Lui Shadow îi trecu prin minte că era posibil ca bătrânul să încerce să joace aceeaşi partidă, cea pe care abia o câştigase, şi că jocul său avea anumite limite.

De data aceasta, Shadow jucă imprudent. Profită de orice ocazie, mută fără să se gândească, fără vreo pauză de stabilire a strategiei. De data aceasta, Shadow zâmbi în timp ce juca. Şi de câte ori Cernobog muta o piesă, zâmbetul lui devenea tot mai larg.

După scurt timp, bătrânul începu să trântească piesele pe tabla de lemn când le muta, atât de tare încât celelalte piese săltau pe pătrăţelele lor negre.

— Ţine, spuse Cernobog, luând una dintre piesele lui Shadow şi trântindu-şi propria piesă pe tabla de joc. Ce zici de asta?

Shadow nu zise nimic, doar zâmbi şi sări peste piesa pusă pe tablă de Cernobog, apoi peste alta şi alta, apoi peste o a patra, curăţând centrul tablei de joc de piesele negre. După aceea, luă o piesă albă din grămada de lângă tablă şi-şi transformă piesa în rege.

Apoi, totul a fost doar un exerciţiu de curăţare; după alte câteva mutări, jocul se termină.

Shadow propuse:

— Cel mai bun din trei jocuri?

Cernobog se uită la el, cu ochii săi cenuşii ca nişte puncte de oţel. Apoi izbucni în râs şi lovi cu mâinile umerii lui Shadow.

— Îmi placi! exclamă el. Ai curaj.

Atunci, Zoria Utreniaia îşi vârî capul pe uşă şi le spuse că prânzul era gata, că trebuie să strângă piesele şi să întindă faţa de masă.

— Îmi pare rău, zise ea, nu avem sufragerie. Vom mânca aici.

Pe masă fură aşezate farfurii întinse. Fiecare dintre comeseni primi o tăviţă pictată în care se aflau tacâmuri, pe care urma s-o ţină în poală.

Zoria Vecerniaia luă cinci castroane din lemn şi aşeză în fiecare cartofi fierţi necurăţaţi de coajă, apoi aduse un

castron zdravăn cu borş de un stacojiu feroce. Turnă în el o lingură de smântână şi dădu fiecăruia câte un castron.

— Credeam că suntem şase, zise Shadow.

— Zoria Polunocinaia doarme, răspunse Zoria Vecerniaia. O să-i păstrăm mâncarea în frigider. O să mănânce când se va trezi.

Borşul era acru şi avea gust de sfeclă murată. Cartofii fierți erau făinoşi.

Felul următor consta într-o friptură la tavă, ațoasă, cu garnitură de verdețuri – însă acestea fuseseră fierte atât de mult, încât nu mai arătau verzi nici măcar în imaginație, ci mai mult *cafenii*.

Apoi urmară foi de varză umplute cu carne tocată şi orez, foi de varză atât de tari încât nu puteai să le tai fără să împrăştii carnea tocată şi orezul pe covor. Shadow îşi puse farfuria deoparte.

— Am jucat dame, zise Cernobog, servindu-se cu o altă bucată de friptură la tavă. Eu şi tânărul acesta. El a câştigat un joc, eu am câştigat un joc. Pentru că a câştigat un joc, eu am fost de acord să mă duc cu el şi cu Wednesday şi să-i ajut în nebunia pe care vor s-o facă. Iar după ce vom termina treaba, o să-l ucid pe acest tânăr cu o lovitură de ciocan, pentru că şi eu am câştigat un joc.

Cele două Zoria dădură din cap, foarte serioase.

— Ce păcat, îi spuse Zoria Vecerniaia lui Shadow. Dacă ți-aş fi ghicit viitorul, ți-aş fi spus că vei avea o viață lungă şi fericită. Şi că vei avea mulți copii.

— De aceea eşti o bună ghicitoare, zise Zoria Utreniaia, care părea somnoroasă, de parcă ar fi făcut un efort deosebit ca să rămână trează atât de târziu. Spui cele mai frumoase minciuni.

La sfârşitul îndelungatei mese, Shadow era încă flămând. Mâncarea din închisoare fusese destul de rea, însă fusese mai bună decât ce i se oferise aici.

— Bună mâncare! exclamă Wednesday, care-şi golise farfuria cu o plăcere evidentă. Mulțumesc, doamnelor! Iar acum cred că a sosit momentul să vă întreb ce hotel bun din vecinătate ne recomandați.

Zoria Vecerniaia păru ofensată:

— De ce să vă duceți la hotel? Nu sunteți prietenii noştri?

— Nu vrem să vă stânjenim..., zise Wednesday.

— Nu ne stânjeniți deloc, zise Zoria Utreniaia, căscând şi trecându-şi mâna prin părul ei nepotrivit de auriu.

— *Tu* poți să dormi în camera lui Belobog, spuse Zoria Vecerniaia, arătând spre Wednesday. E goală. Iar ție, tinere, o să-ți fac patul pe canapea. Jur că o să te simți mai bine decât pe o saltea de puf.

— Foarte drăguț din partea voastră, spuse Wednesday. Acceptăm.

— Şi n-o să plătiți mai mult decât ați fi plătit la hotel, adăugă Zoria Vecerniaia, dând triumfătoare din cap. O sută de dolari.

— Treizeci, ripostă Wednesday.

— Cincizeci.

— Treizeci şi cinci.

— Patruzeci şi cinci.

— Patruzeci.

— Foarte bine. Patruzeci şi cinci de dolari, zise Zoria Vecerniaia, care se întinse peste masă şi-i strânse mâna lui Wednesday.

Apoi se apucă să strângă farfuriile. Zoria Utreniaia căsca atât de tare, încât Shadow se temea că o să-şi scrânteasscă falca. Femeia îi anunță că se duce să se culce, înainte de a le spune tuturor „Noapte bună" şi de a adormi cu capul în plăcintă.

Shadow o ajută pe Zoria Vecerniaia să ducă platourile şi farfuriile în bucătărioară. Spre surpriza lui, lângă chiuvetă se afla o maşină veche de spălat vase, iar el puse

farfuriile în ea. Zoria Vecerniaia se uită peste umărul lui, scoase un sunet de dezaprobare şi scoase castroanele din lemn pentru borş.

— Astea se pun în chiuvetă, îi spuse ea.

— Îmi cer scuze.

— N-ai pentru ce. Hai să ne întoarcem, avem şi plăcintă, zise ea, şi scoase plăcinta din cuptor.

Plăcinta – era o plăcintă cu mere – fusese cumpărată de la magazin şi încălzită în cuptor, şi era într-adevăr foarte, foarte bună. O mâncară toţi patru cu îngheţată. Apoi Zoria Vecerniaia îi dădu pe toţi afară şi-i făcu lui Shadow pe canapea un culcuş ce arăta foarte bine.

Wednesday îi vorbi lui Shadow în timp ce stăteau pe coridor:

— Chestia pe care ai făcut-o, cea cu jocul de dame...

— Ce-i cu ea?

— A fost bine. Ai dat dovadă de-o mare, mare prostie. Dar a fost bine. Somn uşor.

Shadow se spălă pe dinţi şi pe faţă cu apa rece din baie, apoi se întoarse în cameră, stinse lumina şi adormi înainte să atingă perna cu capul.

În visul lui Shadow aveau loc explozii. Conducea un camion printr-un câmp minat, iar bombele explodau în toate părţile. Parbrizul se sfărâmă, iar Shadow simţi că-i curge sânge cald pe faţă.

Cineva trăgea în el.

Un glonţ îi găuri plămânul, un glonţ îi zdrobi şira spinării, altul îl lovi în umăr. Simţea izbitura fiecărui glonţ. Se prăbuşi peste volan.

Ultima explozie îl cufundă în întuneric.

„Probabil că visez", îşi zise Shadow, stând singur în întuneric. „Cred că tocmai am murit."

Îşi aminti că auzise şi crezuse, pe când era copil, că dacă mori în vis, atunci o să mori şi în viaţa reală. El nu se simţea mort. Deschise ochii, plin de curiozitate.

În încăperea aceea mică se afla o femeie, care stătea lângă fereastră, cu spatele spre el. Inima i se opri pentru o clipă.

— Laura?

Femeia se întoarse, înconjurată de razele lunii.

— Îmi pare rău, zise ea. N-am vrut să vă trezesc. O să plec.

Avea un uşor accent est-european.

— Nu-i nimic, răspunse Shadow. Nu m-aţi trezit. Am visat ceva.

— Da, spuse ea. Ţipaţi şi gemeaţi. Pe de o parte voiam să vă trezesc, pe de altă parte mă gândeam că ar trebui să vă las în pace.

În lumina slabă a lunii, părul ei părea alb, lipsit de culoare. Femeia purta o cămaşă de noapte albă, din bumbac, cu un guler înalt din dantelă şi cu o bordură care mătura podeaua. Shadow se ridică, pentru că se trezise complet.

— Sunteţi Zoria Polu..., ezită el, sora care dormea.

— Da, sunt Zoria Polunocinaia. Iar pe dumneata te cheamă Shadow, nu-i aşa? Mi-a spus Zoria Vecerniaia, când m-am trezit.

— Da. Şi ce căutaţi aici?

Femeia se uită la el, apoi îi făcu semn să vină lângă ea, la fereastră. Se întoarse cu spatele când Shadow îşi puse blugii. Shadow se duse lângă ea. I se păru că merge foarte mult, având în vedere cât de mică era încăperea.

Nu-şi putea da seama ce vârstă avea femeia. Pielea îi era lipsită de riduri, ochii îi erau negri, cu gene lungi, iar părul îi atârna, alb, până la mijloc. Lumina lunii transformase culorile în fantome. Femeia era mai înaltă decât surorile ei.

Zoria Polunocinaia arătă spre cerul nopţii.

— Mă uitam la asta, zise ea, îndreptând degetul către Carul Mare. Vezi?

— Ursa Major, răspunse el. Ursa Mare.

— Acesta este un mod de a o privi, spuse femeia. Dar nu aşa se făcea în locul din care vin eu. O să mă urc pe acoperiş. Vrei să vii cu mine?

— Cred că da, zise Shadow.

— Bine, spuse ea.

Zoria Polunocinaia ridică fereastra şi ieşi, desculţă, pe scara de incendiu. Înăuntru năvăli o rafală rece de vânt. Shadow era îngrijorat de ceva, însă nu-şi dădea seama din ce cauză. Ezită o clipă, după care îşi puse puloverul, şosetele şi pantofii, apoi o urmă pe scara ruginită. Femeia îl aştepta. Răsuflarea ei producea aburi în aerul îngheţat. Shadow îi privi picioarele goale păşind pe treptele de metal şi o urmă pe acoperiş.

Vântul bătea îngheţat, lipindu-i femeii cămaşa de noapte pe trup, iar Shadow îşi dădu seama, stânjenit, că Zoria Polunocinaia nu purta nimic pe dedesubt.

— Nu vă e frig? întrebă el când ajunseră în vârful scării de incendiu, iar vântul îi împrăştie cuvintele.

— Ce-aţi spus?

Femeia îşi apropie faţa de a lui. Avea o respiraţie dulce.

— Am întrebat dacă nu vă supără frigul.

Ca răspuns, Zoria îşi duse degetul la buze: „Aşteaptă". Apoi păşi uşor peste marginea clădirii şi ajunse pe acoperişul plat. Shadow se descurcă mai greu şi continuă să o urmeze, ajungând în umbra turnului de apă. Acolo îi aştepta o bancă de lemn, iar femeia se aşeză. Shadow luă loc alături de ea.

Turnul de apă acţiona ca un paravan împotriva vântului, lucru care-l făcu fericit pe Shadow. Luminile oraşului pătau cerul cu galben, înghiţind jumătate dintre stelele pe care ar fi putut să le vadă de pe câmp. Cu toate acestea, era în stare să vadă Carul Mare şi Steaua Nordului, şi descoperi cele

trei stele din centura lui Orion, apoi întregul Orion, pe care şi-l imagina întotdeauna ca pe un om care aleargă spre o minge de fotbal...

— Nu, zise ea. Frigul nu mă deranjează. Timpul acesta este timpul meu. Nu pot să nu mă simt bine noaptea, aşa cum un peşte nu poate să nu se simtă bine în apa adâncă.

— Vă place noaptea, spuse Shadow, dorindu-şi să fi spus ceva mai înţelept, mai profund.

— Surorile mele au şi ele timpul lor. Zoria Utreniaia se simte bine în zori. În ţara cea veche se trezea ca să deschidă poarta şi să-l lase pe tatăl nostru să-şi conducă... oh, am uitat cuvântul, e ceva ca o maşină, dar tras de cai...

— Car?

— Carul. Tatăl nostru pleca. Iar Zoria Vecerniaia îi deschidea poarta seara, când se întorcea.

— Şi dumneavoastră?

Femeia tăcu un timp. Avea buze pline, dar foarte palide.

— Eu nu l-am văzut niciodată pe tatăl nostru. Dormeam.

— E o boală?

Ea nu-i răspunse. Dacă ridicase din umeri, atunci mişcarea fusese imperceptibilă.

— Aşadar... voiai să ştii la ce mă uitam.

— La Carul Mare.

Femeia ridică braţul ca să-i arate constelaţia, iar vântul îi lipi cămaşa de noapte de trup. Sfârcurile ei şi fiecare denivelare din jurul lor deveniră vizibile pentru un moment, conturate cu negru prin bumbacul alb. Shadow se înfioră.

— I se spune Carul lui Odin. Şi Ursa Mare. În locul din care venim noi se credea că-i o făptură, nu chiar un zeu, dar asemenea unui zeu, o făptură rea înlănţuită de stelele acelea. Iar dacă ar scăpa, ar mânca tot ce-i în lume. De aceea există trei surori care trebuie să păzească cerul, toată ziua şi toată noaptea. Dacă fiinţa aia din stele ar scăpa, lumea s-ar sfârşi. *Pff*, şi gata!

— Iar oamenii credeau aşa ceva?

— Credeau. Cu mult timp în urmă.

— Şi dumneavoastră vă uitaţi ca să vedeţi dacă o să zăriţi monstrul din stele?

— Cam aşa ceva. Da.

Shadow zâmbi. Dacă n-ar fi simţit frigul, ar fi fost convins că visează. Totul semăna foarte mult cu un vis.

— Pot să vă întreb ce vârstă aveţi? Surorile dumneavoastră par mult mai în vârstă.

Femeia dădu din cap.

— Eu sunt cea mai mică. Zoria Utreniaia s-a născut dimineaţa, Zoria Vecerniaia s-a născut seara, iar eu m-am născut la miezul nopţii. Eu sunt sora de la miezul nopţii: Zoria Polunocinaia. Sunteţi căsătorit?

— Soţia mea este moartă. A murit săptămâna trecută, într-un accident de maşină. Am fost ieri la înmormântarea ei.

— Condoleanţe.

— A venit să mă vadă noaptea trecută.

Nu-i fusese greu să-i spună asta, în întuneric şi la lumina lunii. Povestea nu părea la fel de incredibilă ca în timpul zilei.

— Aţi întrebat-o ce dorea?

— Nu, nu chiar.

— Poate că ar fi fost bine. E întrebarea cea mai înţeleaptă pe care-o poţi pune morţilor. Uneori îţi spun. Zoria Vecerniaia mi-a povestit că aţi jucat dame cu Cernobog.

— Da. A câştigat dreptul de a mă lovi în cap cu un baros.

— În zilele de demult erau duşi oameni în vârful munţilor. În locuri înalte. Li se zdrobea ceafa cu o piatră. Pentru Cernobog.

Shadow se uită în jur. Nu, erau singuri pe acoperiş.

Zoria Polunocinaia izbucni în râs.

— Prostuţule, nu-i aici. Şi ai câştigat şi tu un joc. Nu poate să te lovească până nu se termină totul. A făgăduit.

Iar tu vei şti când o să te lovească. La fel ca vacile pe care le-a omorât. Toate ştiau. Altfel, la ce-ar folosi?

— Mă simt de parcă aş fi într-o lume care-şi are logica ei, spuse Shadow. Regulile ei. De parcă ai fi într-un vis şi ai şti că în el există reguli pe care nu trebuie să le încalci, însă nu ştii ce sunt ele sau ce înseamnă ele. Nu prea am idee despre ce vorbim sau ce s-a întâmplat azi sau ce s-a întâmplat de când am ieşit din închisoare. Mă las, pur şi simplu, dus de val...

— Ştiu, zise ea, şi-l prinse de mână cu mâna ei rece ca gheaţa. Ţi s-a oferit cândva protecţie, însă acum ai pierdut-o. Ai renunţat la ea. Ai ţinut soarele în mână. Iar acesta este însăşi viaţa. Tot ce pot să-ţi ofer e o protecţie mai slabă. De la fiică, nu de la tată. Însă orice lucru poate fi de folos. Da?

Părul ei alb îi fu aruncat peste faţă de vântul rece, iar Shadow realiză că este timpul să se întoarcă înăuntru.

— Trebuie să mă lupt cu tine? Ori să joc dame? întrebă el.

— Nici măcar nu trebuie să mă săruţi, îi explică ea. Trebuie doar să iei luna.

— Cum?

— Ia luna!

— Nu înţeleg.

— Priveşte, spuse Zoria Polunocinaia, şi-şi ridică mâna stângă, ţinând-o în dreptul lunii, astfel încât aceasta părea prinsă între arătător şi degetul mare.

Apoi, cu un gest rapid, îşi trase mâna. Pentru o clipă, păru că luase luna de pe cer, însă Shadow văzu că luna continua să lucească, iar Zoria Polunocinaia îşi desfăcu palma, arătându-i un dolar de argint, cu efigia Statuii Libertăţii, pe care-l ţinea între degete.

— Excelent, spuse Shadow. N-am văzut când ai ascuns moneda. Şi nu ştiu cum ai făcut ultima parte.

— N-am ascuns-o. Am luat-o. Iar acum ţi-o dau ţie, ca să te apere. Pe asta să n-o dai nimănui.

Îi puse banul în mâna dreaptă şi-i strânse degetele peste el. Moneda era rece. Zoria Polunocinaia se aplecă spre el, îi închise ochii cu degetele şi-l sărută uşor pe fiecare pleoapă.

Shadow se trezi pe canapea, îmbrăcat. Prin geam se strecura o rază îngustă de soare, în care dansau fire de praf.

Se dădu jos din pat şi se duse până la fereastră. Camera părea mai mică la lumina zilei.

Îşi aminti de lucrurile care-l tulburaseră noaptea trecută abia în momentul în care se uită afară, spre stradă. Lângă fereastră nu era nicio scară de incendiu, niciun fel de balcon, niciun fel de trepte ruginite.

Dar în palma lui se afla un dolar de argint cu efigia Statuii Libertății, un dolar din 1922, sclipitor şi strălucitor ca în ziua în care fusese ştanțat.

— Oh, te-ai trezit! zise Wednesday, vârându-şi capul pe uşă. Foarte bine. Vrei cafea? Mergem să spargem o bancă.

Venirea în America
ANUL 1721

Cel mai important lucru care trebuie înțeles despre istoria Americii, *scrise domnul Ibis în jurnalul său legat în piele*, e că ea este o ficțiune, având simplitatea schițelor desenate cu creta pe tablă pentru copii sau pentru cei care se plictisesc uşor. Este, în cea mai mare parte, necercetată, neimaginată, negândită, este o reprezentare a unui lucru, nu lucrul în sine. Este o poveste frumoasă, *continuă el, după ce făcuse o pauză ca să-şi înmoaie tocul în cerneală şi să-şi pună ordine în gânduri*, că America a fost întemeiată de pelerinii care căutau libertatea credinței, că aceştia au venit în America, s-au răspândit, s-au înmulțit şi au umplut o țară goală.

În realitate, coloniile americane erau atât un loc de aruncat gunoiul, cât şi un refugiu, un loc în care nimeni să nu ştie de tine. Pe când la Londra erai spânzurat de copacul cu coroană triplă din Tyburn pentru furtul a doisprezece bănuți, America devenise simbolul clemenței, al unei noi şanse. Însă condițiile de deportare erau atât de groaznice, încât unii considerau că-i mai uşor să sari din copacul fără frunze şi să dansezi în aer. Deportare pentru cinci ani, pentru zece ani, pe viață. Acestea erau sentințele.

Erai vândut unui căpitan, care te ducea cu nava sa – încărcată ca una plină cu sclavi – până în colonii, sau Indiile de Vest. Când coborai de pe navă, căpitanul te vindea ca servitor cu contract oricui risca să-şi scoată cheltuiala prin munca ta, până îți îndeplineai durata de deportare. Dar măcar nu aşteptai într-o închisoare englezească să fii spânzurat (pentru că pe atunci închisorile erau nişte locuri în

care stăteai până când erai eliberat, deportat sau spânzurat; nu erai condamnat pentru o anumită perioadă) şi erai liber să te descurci cât mai bine în lumea cea nouă. Erai liber şi să mituieşti un căpitan ca să te ducă înapoi în Anglia înainte să ți se termine perioada de deportare. Unii făceau acest lucru. Iar dacă autoritățile te prindeau că te-ai întors din deportare – dacă te vedea şi te denunța un vechi duşman sau un vechi prieten care îți purta sâmbetele –, atunci erai spânzurat într-o clipită.

Îmi amintesc, *continuă el, după o scurtă pauză, în care îşi umplu călimara de pe birou dintr-o sticlă cu cerneală din dulap şi-şi înmuie încă o dată tocul,* viața lui Essie Tregowan, care a venit dintr-un sat friguros de munte din Cornwall, din sud-vestul Angliei, unde familia ei locuise din vremuri imemoriale. Tatăl ei fusese pescar şi se zvonea că făcuse parte dintre jefuitorii de epave – cei care atârnau felinare sus, pe culmi abrupte, atunci când izbucnea furtuna, atrăgând corăbiile către stânci, ca să le fure încărcătura. Mama lui Essie lucrase ca bucătăreasă în casa moşierului local, iar la vârsta de doisprezece ani Essie începuse şi ea să muncească acolo, la spălatul vaselor. Fetița era mică, slabă, cu ochi mari, căprui, şi păr de un castaniu-închis, dar nu muncise niciodată prea mult, căci se fofila întotdeauna şi prefera să asculte poveşti, dacă se găsea cineva care să i le spună. Le prefera pe cele despre spiriduşi şi fantome, despre câinii negri ai mlaştinilor şi despre femeile-focă din Marea Mânecii. Şi cu toate că moşierul râdea de asemenea lucruri, femeile care lucrau la bucătărie puneau noaptea afară, lângă uşă, un castron de porțelan plin cu lapte nesmântânit, pentru spiriduşi.

Au trecut mai mulți ani şi Essie n-a mai fost o fetiță slăbuță, a crescut şi s-a mlădiat precum valurile din marea cea verde, iar ochii ei căprui au început să râdă şi părul ei castaniu s-a umflat şi s-a cârlionțat. Essie se uita cu plăcere la Bartholomew, fiul de optsprezece ani al moşierului, care se

întorsese acasă de la Rugby, iar într-o noapte se duse la piatra de la marginea pădurii şi puse pe ea o bucată de pâine din care mâncase Bartholomew, înfăşurată cu o şuviţă tăiată din părul ei. Şi chiar a doua zi Bartholomew veni şi vorbi cu ea şi o privi aprobator cu ochii lui – care aveau culoarea albastră periculoasă a cerului când vine furtuna – în timp ce fata curăţa căminul din dormitorul lui.

Are nişte ochi tare periculoşi, îşi zise Essie Tregowan.

La scurt timp după aceea, Bartholomew se duse la Oxford, iar când starea lui Essie deveni evidentă, fata fu concediată. Dar copilul se născu mort şi, ca o favoare făcută mamei lui Essie, care era o bucătăreasă foarte bună, soţia moşierului îşi convinse soţul s-o angajeze din nou pe fosta servitoare în slujba pe care o avusese.

Chiar şi aşa, dragostea lui Essie pentru Bartholomew se transformă în ură pentru familia acestuia, şi după un an îşi luă ca amant un bărbat dintr-un sat învecinat, un om cu o reputaţie rea şi care se numea Josiah Horner. Şi într-o noapte, pe când familia moşierului dormea, Essie se sculă şi trase zăvorul de la uşa din faţă, ca să intre iubitul ei, iar acesta jefui locuinţa în timp ce stăpânii erau adânciţi în somn.

Bănuielile s-au îndreptat de îndată către cei din casă, deoarece era evident că cineva descuiase uşa (soţia moşierului îşi aducea aminte foarte bine că trăsese chiar ea zăvorul), cineva care ştia unde îşi ţine moşierul tava de argint şi unde se află sertarul cu monede şi cambii. Dar Essie, care negase cu încăpăţânare totul, n-a putut fi acuzată de nimic până când jupân Josiah Horner a fost prins în Exeter, în vreme ce încerca să schimbe una dintre cambiile moşierului la un negustor. Moşierul îşi recunoscu hârtia, iar Horner şi Essie ajunseră la tribunal.

Horner fu condamnat de curtea cu juri locală şi *lăsat rece*, cum se zicea în jargonul crud şi direct de atunci, dar judecătorului i se făcu milă de Essie, din cauza vârstei şi a părului ei castaniu, şi o condamnă la deportare timp de şapte ani.

Fata a fost dusă pe o corabie numită *Neptune*, aflată sub comanda căpitanului Clarke. Astfel ajunse Essie în Carolina, dar pe drum încheie o alianță cu zisul căpitan, convingându-l pe acesta s-o ia cu el în Anglia, ca soție a sa, şi s-o ducă în casa mamei lui din Londra, unde n-o cunoştea nimeni. Călătoria înapoi, după ce încărcătura de oameni fusese schimbată pe una de bumbac şi tutun, a fost liniştită şi fericită pentru căpitan şi noua lui soție, care erau ca două turturele sau ca doi fluturaşi, care se sărutau tot timpul şi-şi făceau mici cadouri.

Când ajunseră la Londra, căpitanul Clarke o duse pe Essie să locuiască împreună cu mama lui, care o tratâ ca pe soția fiului ei. După opt săptămâni, *Neptune* ridică din nou ancora, iar tânăra şi frumoasa soție îi făcu soțului ei semne de despărțire de pe chei. Apoi se întoarse în casa soacrei sale. Bătrâna lipsea, aşa încât Essie luă o bucată de mătase, mai multe monede de aur şi un vas de argint în care bătrâna îşi ținea nasturii, apoi dispăru în străfundurile Londrei.

În următorii doi ani, Essie deveni o desăvârşită hoață din prăvălii, fustele ei largi putând să ascundă o mulțime de lucruri – mai cu seamă bucăți de mătase şi de dantelă furate –, şi-şi trăi viața din plin. Pentru faptul că scăpa de fiecare dată de necazuri, Essie mulțumea făpturilor despre care i se povestise în copilărie, spiriduşilor (a căror influență ajungea până la Londra, era ea convinsă), şi în fiecare noapte punea un castron din lemn, plin cu lapte, pe pervazul ferestrei, cu toate că prietenele ei râdeau de ea. Dar tot ea râse la urmă, atunci când prietenele ei se îmbolnăviră de sifilis sau de blenoragie, în timp ce Essie rămase sănătoasă.

Abia trecuse un an de când îşi serbase a douăzecea zi de naştere, când soarta îi dădu o lovitură rea. Stătea la hanul Crossed Forks de pe Fleet Street, în Bell Yard, când văzu un tânăr care intră şi se aşeză lângă foc, un tânăr abia ieşit din universitate. „Oho! Un porumbel bun de jumulit", îşi zise Essie, şi se aşeză lângă el şi-i spuse ce băiat frumos era şi-l mângâie cu o mână pe genunchi, în timp ce cu cealaltă

îi căuta ceasul de buzunar. Atunci tânărul o privi drept în față, iar inima ei începu să bată tare când văzu ochii albaştri periculoşi precum cerul de vară dinaintea furtunii care se uitau la ea, iar conaşul Bartolomew îi spuse pe nume.

A fost dusă la închisoarea Newgate şi acuzată că se întorsese din deportare. Găsită vinovată, Essie nu a uimit pe nimeni spunând că este însărcinată, deşi moaşele oraşului, care verificau asemenea afirmații (de obicei false), au fost surprinse să descopere că Essie chiar era gravidă, cu toate că Essie a refuzat să spună cine-i tatăl.

Sentința de condamnare la moarte a fost schimbată încă o dată în deportare, însă acum pe viață.

De data asta a călătorit cu *Sea-Maiden*. Pe corabia aceea erau două sute de deportați, înghesuiți în cală ca nişte porci ce erau duşi la târg. Bolile făceau ravagii. Oamenii abia aveau loc să stea jos, nici vorbă să stea întinşi. O femeie a murit în timp ce năştea, în fundul calei, iar oamenii fiind prea înghesuiți ca să i se poată căra cadavrul printre ei, a fost aruncată printr-un hublou, cu copil cu tot, direct în marea agitată, cenuşie. Essie era însărcinată în luna a opta, şi a fost o minune că şi-a păstrat copilul.

Mai târziu, până la sfârşitul vieții, a avut mereu coşmaruri despre timpul petrecut în cală, şi se trezea țipând, simțind în gură gustul şi duhoarea locului aceluia.

Sea-Maiden a acostat la Norfolk, în Virginia, iar contractul lui Essie a fost cumpărat de un „mic plantator", un fermier care cultiva tutun, numit John Richardson, a cărui soție murise de febră la o săptămână după ce născuse o fată. Omul avea nevoie de o doică pentru copil şi de o servitoare pentru treaba din mica sa gospodărie.

Aşadar, băiețelul lui Essie, pe care-l numise Anthony – ea spunea că-l botezase aşa după tatăl lui, răposatul ei soț, ştiind că nu putea nimeni de acolo s-o contrazică, şi poate chiar cunoscuse cândva un Anthony –, sugea la pieptul lui Essie împreună cu Phyllida Richardson. Copila patronului

ei sugea prima şi crescu mare, puternică şi sănătoasă, în timp ce fiul lui Essie ajunse mic şi slab, cu ceea ce-i rămânea.

Însă împreună cu laptele, copiii sorbiră şi poveştile lui Essie: ea le spuse despre piticii cu tichii albastre care trăiesc în mine; despre Bucca, cel mai înşelător dintre spirite, mult mai periculos decât spiriduşii cu părul roşu şi nasul cârn, pentru care se lăsa pe prundiş primul peşte din năvod şi pentru care se punea pe câmp o pâine proapătă în timpul secerişului, ca să se asigure o recoltă bună; le povesti despre oamenii-meri, adică merii bătrâni, care vorbesc când vor şi care trebuie îmbunați cu primul cidru obținut din recoltă, ce li se turna la rădăcină atunci când se schimba anul, pentru a da o recoltă bogată. Şi le mai spuse, cu accentul ei dulce din Cornwall, care sunt copacii de care trebuie să te fereşti, cântându-le o strofă veche:

Ulmul este frământat
Şi Stejarul te urăşte,
Salcia din loc porneşte
Dacă ai întârziat.

Ea le spuse toate astea şi ei o crezură, pentru că şi ea credea.

Ferma prospera, iar Essie Tregowan punea în fiecare seară lângă uşa din spate un castron de porțelan cu lapte, pentru spiriduşi. Iar după opt luni, John Richardson veni şi ciocăni în uşa dormitorului lui Essie şi-i ceru favorurile pe care o femeie le dăruieşte unui bărbat, iar Essie îi spuse cât de uimită şi de jignită se simțea ea, o biată văduvă şi o lucrătoare cu contract, cu nimic mai grozavă decât o sclavă, căreia i se cerea să se prostitueze cu un bărbat pentru care avea atât de mult respect – o servitoare cu contract nu putea să se mărite, deci cum de se gândise să tulbure o fată deportată, într-un asemenea hal încât nu mai putea să

gândească? –, iar ochii ei căprui se umplură de lacrimi, până când Richardson se trezi cerându-şi scuze şi la final îngenunche acolo, pe coridor, în noaptea aceea caldă de vară, în faţa lui Essie Tregowan, şi-i propuse să pună capăt contractului şi să se căsătorească. Dar, cu toate că-l acceptase, Essie nu fu de acord să se culce cu el până când totul deveni legal, iar apoi se mută din cămăruţa ei din pod în dormitorul stăpânului din partea din faţă a casei. Iar dacă unii dintre prietenii fermierului Richardson şi nevestele lor îl ocoliră când îl întâlniră în oraş, cei mai mulţi dintre ei fură de părere că noua doamnă Richardson arăta a naibii de bine şi că Johnnie Richardson făcuse un lucru bun pentru el.

După un an, Essie născu un alt copil, un alt băiat, însă acesta era blond precum tatăl lui şi sora sa vitregă. Îl botezară John, ca pe tatăl său.

Cei trei copii se duceau duminica la biserică pentru a-i asculta pe predicatorii itineranţi şi la şcoală pentru a învăţa literele şi cifrele împreună cu copiii altor mici fermieri. Iar Essie avea grijă ca ei să cunoască misterele spiriduşilor, cele mai mari mistere dintre toate – ale omuleţilor cu părul roşu, cu ochii şi hainele verzi ca apa râului, cu nasul în sus, amuzanţi, care se uită saşiu şi care pot, dacă le trece prin minte, să te rotească, să te răsucească şi să te arunce din cale, dacă nu cumva ai în buzunar nişte sare sau puţină pâine. Când copiii se duceau la şcoală, fiecare lua într-un buzunar un strop de sare şi într-altul o pâinică, vechile simboluri ale vieţii şi ale pământului, ca să fie siguri că se vor întoarce acasă încă o dată fără să păţească nimic, aşa cum făceau întotdeauna.

Copiii crescură pe dealurile cu vegetaţie bogată din Virginia, crescură mari şi puternici (cu toate că Anthony, primul ei fiu, a fost întotdeauna mai slab, mai palid şi mai bolnăvicios), iar familia Richardson era fericită şi Essie îşi iubea bărbatul cât de mult putea. Erau căsătoriţi de zece

ani când John Richarson avu o durere de dinți atât de cumplită, încât căzu de pe cal. Îl duseră în cel mai apropiat oraş, unde dintele i se scoase. Dar era prea târziu, otrăvirea sângelui îi veni de hac iar el se prăpădi, negru la față şi gemând. Îl înmormântară sub salcia lui favorită.

Văduvei Richardson i-a fost lăsată ferma în administrare până când cei doi copii ai lui Richardson aveau să ajungă maturi. Ea conduse servitorii cu contract şi sclavii şi reuşi să obțină an de an recolta de tutun. Turna cidru la rădăcinile merilor, în noaptea de Anul Nou, şi lăsa o pâine proaspăt coaptă pe câmp, în timpul secerişului. Şi punea întotdeauna un castron cu lapte lângă uşa din dos. Ferma înflorea, iar văduva Richardson îşi câştigase reputația de negustorească dură, dar care avea întotdeauna recoltă bună şi care nu vindea gioarse drept marfă de calitate.

Şi lucrurile merseră aşa încă zece ani, dar după aceea urmă un an rău, pentru că Anthony, fiul ei, îl ucise pe Johnnie, fratele său vitreg, în timpul unei dispute despre viitorul fermei şi despre cui să fie acordată mâna Phyllidei. Unii spuneau că n-ar fi vrut să-şi omoare fratele şi că a fost o lovitură dată din prostie, dar care îşi atinsese prea bine ținta; alții însă aveau o părere exact opusă. Anthony fugi, lăsând-o pe Essie să-şi înmormânteze fiul mai mic lângă tatăl lui. Unii spuneau că Anthony fugise la Boston, alții ziceau că fugise spre sud, către Florida, iar mama lui era de părere că luase o corabie spre Anglia, ca să se înroleze în armata regelui George şi să lupte împotriva scoțienilor răzvrătiți. Dar după dispariția celor doi fii, ferma rămăsese un loc pustiu şi trist, iar Phyllida tânjea şi jelea de parcă i-ar fi fost zdrobită inima. Şi mama ei vitregă nu putea să spună sau să facă nimic ca să-i readucă zâmbetul pe buze.

Însă cu inima zdrobită sau nu, aveau nevoie de un bărbat la fermă, aşa că Phyllida se mărită cu Harry Soames, de meserie dulgher de corăbii, dar care se plictisise de mare şi visa la viața pe uscat, într-o fermă ca aceea din Lincolnshire,

unde crescuse. Şi cu toate că ferma Richardson era mai mică, Harry Soames găsi asemănarea destul de mare ca să-l facă fericit. Din Phyllida şi Harry se născură cinci copii, dintre care trei trăiră.

Văduva Richardson simţea lipsa fiilor săi, simţea lipsa soţului, cu toate că el ajunsese acum doar amintirea unui om amabil care o tratase cu bunăvoinţă. Copiii Phyllidei veneau la Essie să asculte poveşti, iar ea le vorbea despre Câinele Negru din Mlaştină, despre Cap-Ras şi Oase-Roşii, despre Omul-Măr, dar pe ei nu-i interesa aşa ceva, ei voiau poveşti despre Jack – Jack şi vrejul de fasole, Jack ucigătorul de uriaşi sau Jack, pisica lui şi regele. Essie îi iubea pe copii ca şi cum ar fi fost carne din carnea ei, deşi uneori îi striga pe numele celor morţi de multă vreme.

Era luna mai, iar ea îşi luă scaunul şi-l duse în grădina de legume, să culeagă mazăre şi s-o curețe în lumina soarelui, pentru că, în ciuda căldurii din Virginia, frigul îi intrase în oase, aşa cum promoroaca i se aşternuse în păr, iar un pic de căldură i-ar fi prins bine.

În timp ce văduva Richardson curăţa mazărea cu mâinile ei bătrâne, îi trecu prin minte că ar fi fost plăcut dacă s-ar mai putea plimba o dată prin mlaştinile şi pe colinele din Cornwallul ei natal, şi-şi aminti cum stătea pe prundiş pe când era fetiţă, aşteptând întoarcerea bărcii tatălui ei de pe marea cea cenuşie. Mâinile ei, butucănoase şi cu încheieturile albăstrite, desfăceau păstăile de mazăre, împingeau boabele într-un castron de lut, apoi aruncau păstăile goale în poala şorţului. Apoi se trezi amintindu-şi ceea ce nu-şi mai amintise de multă vreme, o viaţă de mult uitată: cum şterpelea pungi cu bani şi cum fura bucăţi de mătase cu degetele ei îndemânatice; iar acum şi-l aminteşte pe temnicerul din Newgate, care-i spune că vor trece douăsprezece săptămâni până la anchetarea cazului ei şi că ar putea să scape de spânzurătoare dacă ar arăta că-i însărcinată şi că e foarte frumoasă... şi cum ea se întoarce spre zid şi-şi

ridică îndrăzneață fusta, urându-se pe sine şi urându-l pe el, dar ştiind că avea dreptate; şi simțământul vieții dinlăuntrul ei, ceea ce însemna că putea să înşele moartea pentru încă un timp...

— Essie Tregowan? întrebă străinul.

Văduva Richardson privi în sus, apărându-şi ochii de soarele de mai.

— Vă cunosc? întrebă ea.

Nu-l auzise apropiindu-se.

Bărbatul era complet îmbrăcat în verde: pantaloni de-un verde prăfuit, jachetă verde şi o haină de un verde-închis. Avea părul roşu ca morcovul şi-i zâmbea cu toată gura. Era ceva în el care o făcea bucuroasă, dar şi ceva care-i şoptea că e în pericol.

— Ar trebui să mă cunoşti, răspunse el.

El se uită în jos la ea, ea se uită în sus la el, privindu-i fața rotundă şi căutând vreun semn ca să-l identifice. Străinul arăta tânăr, ca unul dintre nepoții ei, dar o chemase cu numele ei vechi, iar în vocea lui se simțea un accent pe care îl ştia din copilărie, de pe stâncile şi din mlaştinile de acasă.

— Eşti din Cornwall? întrebă ea.

— Da, spuse roşcatul, sunt un Văr Jack. Sau mai bine zis am fost, dar acum sunt aici, în lumea asta nouă, unde nimeni nu-mi pune bere sau lapte, nici nu-mi lasă o pâine la vremea secerişului.

Bătrâna îşi aşează mai bine blidul în poală.

— Dacă eşti cine cred eu că eşti, atunci nu vreau să mă cert cu tine.

O auzi în casă pe Phyllida bombănind-o pe menajeră.

— Nici eu nu vreau să mă cert cu tine, zise roşcatul, cu oarecare tristețe, cu toate că tu şi câțiva ca tine m-ați adus aici, în țara asta în care nu-i loc pentru magie, nici pentru spiriduşi sau cei asemenea lor.

— Mi-ai adus mult bine, spuse ea.

— Bune şi rele, replică străinul. Noi suntem ca vântul. Batem în ambele direcţii.

Essie dădu din cap.

— Vrei să mă ţii de mână, Essie Tregowan? întrebă el, şi-i întinse mâna.

Pielea îi era pistruiată, şi cu toate că vederea lui Essie slăbise, bătrâna zări fiecare fir de păr portocaliu de pe dosul acelei palme, lucind auriu în lumina soarelui după-amiezii. Bătrâna îşi muşcă buzele. Apoi, ezitând, îşi puse mâna cu încheieturile albăstrite în cea a străinului.

Era caldă încă atunci când au găsit-o, deşi viaţa plecase din trupul ei şi doar jumătate dintre boabele de mazăre fuseseră curăţate.

CAPITOLUL CINCI

Doamna Viață e înfloritoare,
Domnul Moarte o tot urmăreşte:
Ea în încăpere locuieşte,
El este banditul de pe scară.

W.E. HENLEY,
„DOAMNA VIAȚĂ E ÎNFLORITOARE"

În dimineața aceea de sâmbătă, doar Zoria Utreniaia era trează ca să-i salute la despărțire. Primi cei patruzeci şi cinci de dolari de la Wednesday şi insistă să-i dea o chitanță, pe care o mâzgăli cu scrisul ei lăbărțat pe spatele unui cupon expirat pentru băuturi răcoritoare. Arăta ca o păpuşă în lumina dimineții, cu fața ei bătrână machiată cu grijă şi cu părul blond strâns într-un coc în creştetul capului.

Wednesday îi sărută mâna şi-i spuse:

— Mulțumesc pentru ospitalitate, dragă doamnă. Dumneavoastră şi surorile dumneavoastră ați rămas la fel de strălucitoare precum cerul însuşi.

— Eşti un bătrân răutăcios, zise ea împingându-l cu degetul, apoi îl îmbrățişă. Ai grijă. Nu vreau să aud că ai dispărut de-adevăratelea.

— Draga mea, aşa ceva ar fi neplăcut şi pentru mine.

Femeia îi strânse mâna lui Shadow şi-i spuse:

— Zoria Polunocinaia are o părere foarte bună despre tine. Şi eu am.

— Mulțumesc, îi răspunse Shadow. Mulțumesc pentru cină.

— Ți-a plăcut? ridică ea o sprânceană. Atunci să mai vii.

Wednesday şi Shadow coborâră pe scări. Shadow îşi vârî mâna în buzunarul hainei. Dolarul de argint era rece. Părea mai mare şi mai greu decât orice altă monedă pe care o folosise până atunci. Îl ascunse în palmă printr-o metodă clasică, lăsând braţul să-i atârne alături de trup în mod natural, apoi îşi strânse mâna, în timp ce moneda aluneca în jos, într-un loc din partea din faţă a palmei. Simţea că dolarul stătea bine acolo, ţinut între arătător şi degetul mic cu o minimă apăsare.

— Splendid! îl încurajă Wednesday.

— Încă învăţ, ezită Shadow. Pot să fac partea tehnică, dar cel mai greu lucru e să-i faci pe oameni să se uite la cealaltă mână.

— Chiar aşa?

— Da. Se numeşte inducere în eroare, îi explică Shadow.

Îşi strecură degetele mijlocii sub monedă şi o împinse în partea din spate a palmei, apoi o strânse uşor. Moneda îi căzu din mână cu un zăngănit şi se rostogoli de-a lungul câtorva trepte. Wednesday se aplecă şi o ridică.

— Nu trebuie să te porţi neglijent cu darurile primite, îi zise el. Un asemenea lucru trebuie păstrat. Să nu-l arunci.

Se uită la dolar, întâi la partea pe care era vulturul, apoi la efigia Statuii Libertăţii de pe partea cealaltă.

— Ah, Doamna Libertate... E frumoasă, nu-i aşa?

Îi aruncă moneda lui Shadow, care o prinse din aer, o făcu să dispară – simulând că-i dă drumul în mâna stângă dar de fapt păstrând-o în dreapta – apoi păru că o pune în buzunar cu mâna stângă. Moneda rămase în palma mâinii drepte. Îi făcea plăcere s-o simtă acolo.

— Doamna Libertate..., zise Wednesday. Ca mulţi dintre zeii dragi americanilor, este o străină. În cazul ei, e vorba de o franţuzoaică, deşi, ca să respecte sensibilitatea americanilor, francezii au înveşmântat sânii magnifici ai statuii pe care au adus-o la New York. Libertatea..., continuă el, strâmbând din nas la vederea prezervativului folosit de pe

trepte şi împingându-l într-o parte cu piciorul. Cineva ar putea să alunece pe chestia asta. Şi să-şi rupă gâtul, mormăi el pierzându-şi firul. E ca o coajă de banană, numai că are gust mai rău.

Deschise larg uşa, iar lumina soarelui îi lovi în plin. Lumea de afară era mai rece decât părea dinăuntru. Shadow se întrebă dacă va mai ninge.

— Libertatea, zise Wednesday în timp ce se îndreptau către maşină, e o târfă care trebuie regulată pe o saltea făcută din cadavre.

— Da? se miră Shadow.

— Am citat un francez, îi explică Wednesday. Asta-i statuia din portul New York: o târfă căreia îi place să fie regulată pe resturile rămase de la ghilotină. Ţine-ţi torţa cât de sus doreşti, draga mea, în rochia ta sunt destui şobolani şi ţi se scurge spermă rece pe picioare.

Descuie maşina şi-i făcu semn lui Shadow să se ducă pe scaunul din dreapta şoferului.

— Eu cred că-i frumoasă, spuse Shadow, uitându-se atent la monedă.

Figura de argint a Libertăţii îi amintea un pic de Zoria Polunocinaia.

— Asta-i eterna prostie a bărbatului, zise Wednesday, pornind maşina. Să alerge după carne dulce, fără să-şi dea seama că-i doar un înveliş pentru oase. Hrană pentru viermi. În timpul nopţii, te freci de mâncare pentru viermi. Nu vreau să jignesc pe nimeni.

Shadow nu-l văzuse niciodată pe Wednesday atât de expansiv. Ajunse la concluzia că noul lui şef trecea prin faze de extravertire, urmate de perioade de tăcere intensă.

— Deci nu eşti american? întrebă Shadow.

— Nimeni nu-i american, răspunse Wednesday. Nu la origine. Asta voiam să-ţi spun, zise el, şi se uită la ceas. Avem de pierdut câteva ore, înainte să se închidă băncile. Ai făcut treabă bună aseară, cu Cernobog. Până la urmă l-aş

fi convins să vină, dar tu l-ai făcut să accepte mai sincer decât aş fi reuşit eu.

— Asta doar pentru că o să mă omoare după aceea.

— Nu neapărat. După cum ai subliniat cu înțelepciune, el e bătrân, iar lovitura ucigătoare s-ar putea să te lase doar paralizat pe viață... să zicem. Un invalid fără nicio speranță. Deci ai la ce să te aştepți, dacă domnul Cernobog va supraviețui necazurilor ce vor veni.

— Mai există îndoială? zise Shadow, imitându-l pe Wednesday, dar apoi disprețuindu-se pentru asta.

— Păi bineînțeles că da, zise Wednesday, intrând în parcarea unei bănci. Asta-i banca pe care am s-o jefuiesc. Vor închide abia peste câteva ore. Hai să intrăm şi să salutăm lumea.

Îi făcu semn lui Shadow. Acesta ieşi din maşină fără niciun chef. Dacă bătrânul ăla avea de gând să facă vreo prostie, atunci nu intenționa să se lase înregistrat de camera de luat vederi. Dar, împins de curiozitate, intră în bancă. Se uită în jos şi-şi frecă nasul cu mâna, făcând tot ce putea ca să-şi ascundă fața.

— Formulare pentru depuneri, doamnă? o întrebă Wednesday pe singura casieră.

— Acolo.

— Foarte bine. Şi dacă aş avea nevoie să fac o depunere pe timp de noapte...?

— Aceleaşi formulare, zise femeia, şi-i zâmbi. Dragule, ştii unde-s casetele pentru depuneri de noapte, nu-i aşa? Afară, pe peretele din stânga uşii principale.

— Mulțumesc.

Wednesday luă mai multe formulare, îi rânji de despărțire casierei, apoi plecă împreună cu Shadow.

După aceea rămase un timp pe trotuar, scărpinându-se gânditor în barbă. Se duse la bancomat şi la seiful pentru depuneri de noapte şi le verifică. Îl conduse pe Shadow dincolo de stradă, într-un supermarket, unde cumpără o

ciocolată pentru el şi o cană de cacao fierbinte pentru Shadow. Pe peretele de la intrare se afla un telefon public, plasat sub un panou cu anunţuri despre camere de închiriat şi despre căţei şi pisoi care au nevoie de o locuinţă bună. Wednesday îşi notă numărul telefonului public. Apoi traversară strada din nou.

— Avem nevoie de zăpadă, spuse deodată Wednesday. O zăpadă bună, zdravănă, enervantă. Vrei să te gândeşti la zăpadă?

— Poftim?

— Concentrează-te la norii ăia – cei de acolo, din vest – şi gândeşte-te să se facă mai mari şi mai negri. Gândeşte-te la un cer cenuşiu şi la un vânt puternic ce vine din zona arctică. Gândeşte-te la zăpadă.

— Nu cred că o să folosească la ceva.

— Aiurea! Măcar o să-ţi ţină mintea ocupată, zise Wednesday, descuind uşa maşinii. Acum mergem la Kinko[1]. Grăbeşte-te!

„Zăpadă", îşi spuse Shadow, stând pe scaunul din dreapta şoferului şi sorbind din băutura fierbinte. „Grămezi şi mormane uriaşe de zăpadă, căzând prin aer, pete albe pe cerul cenuşiu, zăpadă care-ţi atinge limba cu răceală şi iarnă, care-ţi sărută faţa cu o atingere ezitantă înainte să te îngheţe de moarte. Douăzeci şi cinci de centimetri de zăpadă ca vata de zahăr, creând o lume de basm, făcând totul incredibil de frumos..."

Wednesday îi vorbea.

— Poftim? întrebă Shadow.

— Am spus că am ajuns, răspunse Wednesday. Erai în altă parte.

— Mă gândeam la zăpadă, zise Shadow.

---

[1] Kinko – lanţ de magazine care oferă servicii de tipărire, copiere şi legătorie.

La Kinko, Wednesday se apucă să fotocopieze formularele de depunere de la bancă. Îl puse pe angajatul de acolo să-i tipărească două seturi de câte zece cărți de vizită. Pe Shadow începu să-l doară capul şi simțea ceva ciudat între omoplați. Se întrebă dacă dormise într-o poziție incomodă, dacă asta avea vreo legătură cu canapeaua pe care-şi petrecuse noaptea.

Wednesday stătea la un calculator, compunând o scrisoare, şi cu ajutorul angajatului firmei făcu mai multe afişe.

„Zăpadă", se gândi Shadow. „Sus în atmosferă, cristale perfecte care se formează în jurul unui fir de praf, fiecare o dantelărie unică de artă fractală. Iar cristalele de zăpadă se strâng împreună în fulgi care cad, acoperind oraşul Chicago cu albul lor plin, centimetru după centimetru..."

— Ține, zise Wednesday, şi-i întinse lui Shadow un pahar de cafea de la Kinko, în care plutea o grămăjoară pe jumătate dizolvată de pudră de frişcă vegetală. Cred că-i destulă, nu?

— Ce-i destulă?

— Zăpadă. Nu vrem să blocăm oraşul, nu-i aşa?

Cerul avea culoarea cenuşie uniformă a navelor de război. Zăpada venea. Da.

— N-am făcut eu asta, zise Shadow. N-am făcut. Sau am făcut?

— Bea cafeaua. E de proastă calitate, dar o să-ți treacă durerea de cap. Bună treabă, zise Wednesday în încheiere.

După aceea îi plăti angajatului de la Kinko ce-i datora şi-şi luă afişele, scrisorile şi cărțile de vizită. Deschise portbagajul, puse hârtiile într-o valiză mare, neagră, din metal, de felul celor folosite de angajații băncilor, şi închise portbagajul. Apoi îi dădu lui Shadow o carte de vizită.

— Cine e A. Haddock, Director de Securitate la A1 Security Services?

— Tu eşti.

— A. Haddock?

— Da.

— Ce înseamnă „A"?

— Alfredo. Alphonse. Augustine. Ambrose. Poți să alegi.

— Am înțeles.

— Eu sunt James O'Gorman, zise Wednesday. Jimmy, pentru prieteni. Vezi? Am şi eu o carte de vizită.

Se întoarseră în maşină. Wednesday spuse:

— Dacă o să te gândeşti că eşti A. Haddock la fel de bine cum te-ai gândit la zăpadă, atunci o să avem o grămadă de bani cu care vom da în seara asta de băut şi de mâncat prietenilor mei.

— Şi dacă ajungem la închisoare până diseară?

— Atunci prietenii mei vor trebui să se descurce fără noi.

— Nu vreau să mă întorc la închisoare.

— N-o să te întorci.

— Credeam că ne-am înțeles asupra faptului că nu voi face nimic ilegal.

— Nu vei face nimic ilegal. O să fii complice, o să participi la plănuirea unui delict şi, bineînțeles, vei primi bani furați, dar, crede-mă, vei ieşi din povestea asta mirosind ca un trandafir.

— Asta o să fie înainte sau după ce bătrânul tău Charles Atlas[1] slav o să-mi zdrobească țeasta?

— Nu mai vede bine, zise Wednesday liniştit. Probabil că n-o să te nimerească. Iată însă că mai avem ceva timp de pierdut – sâmbăta banca se închide la amiază. Vrei să luăm prânzul?

— Da, răspunse Shadow. Mor de foame.

— Cunosc locul potrivit.

---

[1] Charles Atlas, născut Angelo Siciliano (1893-1972) – a dezvoltat o metodă de exerciții fizice şi culturism popularizată prin intermediul unei campanii publicitare memorabile.

Wednesday începu să fredoneze în timp ce şofa, un cântec vesel pe care Shadow nu-l recunoscu. Începură să cadă fulgi de zăpadă, exact aşa cum şi-i imaginase Shadow, iar el se simţi neobişnuit de mândru. Raţiunea îi spunea că nu are nimic de-a face cu ninsoarea, tot aşa cum ştia că dolarul de argint din buzunarul său nu era şi nu fusese niciodată luna. Şi cu toate acestea...

Se opriră lângă o clădire mare, care arăta ca un hangar. Un afiş anunţa că acolo mănânci cât poţi, la preţul de 4,99 dolari.

— Îmi place localul ăsta, zise Wednesday.

— Are mâncare bună? întrebă Shadow.

— Nu prea. Dar ambianţa e de neuitat.

Ambianţa care-i plăcea atât de mult lui Wednesday se dovedi a fi, după ce mâncară – Shadow comandase pui fript, şi-i plăcuse –, afacerea ce se desfăşura în spatele hangarului. Pe steagul care atârna în centrul încăperii scria „Depozit cu vânzare de stocuri ale unor companii aflate în lichidare sau faliment".

Wednesday se îndreptă spre maşină şi aduse de acolo o valijoară, cu care intră în toaletă. Shadow era convins că o să afle curând ce intenţiona Wednesday să facă, indiferent dacă voia sau nu, aşa că începu să se plimbe printre standuri, uitându-se la lucrurile oferite spre vânzare: cutii cu cafea „de utilizat numai cu filtrele liniilor aeriene"; jucării Ţestoasele Ninja şi păpuşi Xena, Prinţesa Războinică; ursuleţi de pluş care cântau la xilofon cântece patriotice dacă-i conectai la o priză; alţi ursuleţi de pluş care cântau la xilofon cântece moderne dacă-i conectai la o priză; conserve de carne; galoşi de tot felul; bezele; ceasuri de mână cu poza lui Bill Clinton; pomi de Crăciun artificiali, în miniatură; solniţe în formă de animale, părţi ale corpului, fructe sau călugăriţe; şi favoritul lui Shadow, trusa „adăugaţi doar un morcov real" pentru a face un om de zăpadă, cu ochi de

cărbune din plastic, o pipă din cocean de porumb şi o pălărie din plastic.

Shadow se gândi la felul în care cineva putea să ia de pe cer şi să transforme luna într-un dolar de argint şi la felul în care o femeie putea să iasă din mormânt şi să străbată oraşul pentru a discuta cu tine.

— Nu-i un local minunat? întrebă Wednesday când ieşi de la toaletă, ştergându-şi cu batista mâinile încă umede. Aici n-au prosoape de hârtie.

Îşi schimbase hainele. Acum purta o jachetă albastru-închis, pantaloni asortaţi, o cravată albastră, un pulover gros, tot albastru, o cămaşă albă şi pantofi negri. Arăta ca un paznic, iar Shadow îi spuse asta.

— Ce să-ţi răspund, tinere? zise Wednesday, luând o cutie cu peşti de acvariu din plastic („Nu mor şi nu trebuie să-i hrăneşti!!"). Pot doar să te felicit pentru perspicacitatea ta. Ce zici de Arthur Haddock? Arthur e un nume frumos.

— Prea banal.

— Ei bine, o să găseşti tu ceva. Să ne întoarcem în oraş. O să ajungem exact la timp ca să jefuim banca, iar apoi voi avea ceva bani de cheltuială.

— Majoritatea oamenilor i-ar lua din bancomat, zise Shadow.

— E ciudat, dar – mai mult sau mai puţin – cam asta plănuiam să fac şi eu.

Wednesday conduse maşina în parcarea supermarketului, vizavi de bancă. Scoase din portbagaj valiza de metal, o mapă şi o pereche de cătuşe. Îşi prinse valiza de încheietura mâinii stângi. Zăpada continua să cadă. Wednesday îşi puse pe cap o şapcă şi-şi lipi un ecuson pe buzunarul de la piept al jachetei. Pe şapcă şi pe ecuson scria A1 SECURITY. Puse formularele de depunere în mapă. Apoi se gârbovi. Arăta ca un poliţist pensionar şi părea că reuşise, cumva, să facă burtă.

— Acum du-te şi fă cumpărături în magazin, apoi stai lângă telefon. Dacă te întreabă cineva, spune-i că aştepți să te sune prietena ta, căreia i s-a stricat maşina.

— Şi de ce să mă sune acolo?

— De unde naiba să ştii tu?

Wednesday îşi puse nişte apărătoare de urechi de un roz decolorat. Închise portbagajul. Fulgii de zăpadă cădeau pe şapca lui albastră şi pe apărătorile lui de urechi.

— Cum arăt? întrebă el.

— Caraghios.

— Caraghios?

— Sau, poate, penibil.

— Hmm... Caraghios şi penibil. Foarte bine, zise Wednesday zâmbind.

Apărătorile de urechi îl făceau să pară, simultan, liniştitor, amuzant şi, în cele din urmă, simpatic. Traversă strada şi merse până la clădirea băncii, în timp ce Shadow intră în holul magazinului şi începu să privească.

Wednesday lipi un anunț roşu (DEFECT) pe bancomat. Puse o panglică roşie peste caseta pentru depuneri de noapte şi lipi deasupra ei un afiş fotocopiat. Shadow îl citi, amuzându-se.

LUCRĂM FĂRĂ ÎNCETARE PENTRU BINELE DUMNEAVOASTRĂ. NE CEREM SCUZE PENTRU INCONVENIENTELE TEMPORARE.

Apoi Wednesday se întoarse cu fața spre stradă. Arăta foarte calm.

O tânără veni şi voi să folosească bancomatul. Wednesday clătină din cap şi-i spuse că acesta nu funcționa. Fata înjură, îşi ceru scuze că înjurase, apoi plecă grăbită.

După aceea veni o maşină, iar din ea coborî un bărbat care ducea un săculeț cenuşiu şi o cheie. Shadow urmări cum Wednesday îşi ceru scuze, apoi îl puse pe individ să

semneze în mapă, îi verifică formularul de depozit, îi scrise cu mare efort o chitanță, se întrebă ce exemplar să păstreze, iar în cele din urmă deschise valiza mare, neagră, din metal, şi puse sacul omului în ea.

Bărbatul tremura în zăpadă, bătând din picioare şi aşteptând ca paznicul cel bătrân să termine cu toate aiurelile alea administrative, ca să-şi lase încasările şi să plece din frig şi să-şi vadă de treburi. În sfârşit, îşi luă chitanța, intră în maşina sa caldă şi demară.

Wednesday traversă strada, luând cu el valiza de metal, şi-şi cumpără o cafea de la supermarket.

— Bună ziua, tinere, zise el, chicotind încântat în timp ce trecea pe lângă Shadow. Ți-e frig?

Apoi traversă din nou strada şi primi saci cenuşii şi plicuri de la oamenii care veneau să-şi depoziteze câştigul sau încasările din după-amiaza aceea de sâmbătă. Arăta ca un paznic cumsecade, cu apărătorile lui roz, caraghioase puse peste urechi.

Shadow îşi cumpără ceva de citit – *Turkey Hunting*, *People* şi *Weekly World News*, care avea pe copertă o poză înduioşătoare cu Bigfoot[1] –, după care începu să privească din nou pe fereastră.

— Pot să vă ajut cu ceva? îl întrebă un negru de vârstă mijlocie, cu mustață albă, care părea să fie directorul magazinului.

— Mulțumesc, nu. Aştept un telefon. Maşina prietenei mele s-a stricat.

— Bateria, probabil. Oamenii uită că asemenea chestii durează doar trei, patru ani. Nu că ar costa o avere...

— Mie-mi spuneți?

---

[1] Bigfoot (Sasquatch) – creatură de dimensiuni mari, bipedă, hominidă, despre care se crede că trăieşte în pădurile din America de Nord.

— Stai liniştit aici, amice, zise directorul, şi se întoarse în supermarket.

Zăpada transformase strada în interiorul unui glob de jucărie, perfect în toate amănuntele lui.

Shadow privea impresionat. Nu putea să audă conversaţia din cealaltă parte a străzii, dar era ca şi cum ar fi văzut un film mut foarte bun, numai expresie şi pantomimă: paznicul cel bătrân părea morocănos, corect – poate că bombănea cam mult – dar teribil de bine intenţionat. Toţi cei care îi dădeau banii lor plecau ceva mai fericiţi după ce-l întâlniseră.

Apoi poliţiştii opriră lângă bancă, iar inima lui Shadow îngheţă. Wednesday îi salută, ducându-şi mâna la şapcă, apoi se împletici până la maşina lor. Le strânse mâna prin fereastra deschisă, dădu din cap, căută prin buzunare până când găsi o carte de vizită şi o scrisoare, apoi le întinse prin fereastră. Şi sorbi din cafea.

Telefonul sună. Shadow ridică receptorul şi se strădui să pară plictisit.

— A1 Security Services, zise el.

— Pot să vorbesc cu A. Haddock? întrebă poliţistul din cealaltă parte a străzii.

— Eu sunt Andy Haddock, se prezentă Shadow.

— Da. Domnule Haddock, sunt de la poliţie, zise agentul din maşina de vizavi. Aveţi un om la First Illinois Bank, la intersecţia dintre Market Street şi Second Street.

— Da. Aşa e. Jimmy O'Gorman. Care-i problema, domnule poliţist? Jim a făcut ceva? Sper că nu s-a îmbătat.

— Nicio problemă, domnule. Omul dumneavoastră n-a făcut nimic. Am vrut să ne convingem doar că totul este în ordine.

— Domnule poliţist, să-i spuneţi lui Jim că, dacă va mai fi prins că bea, va fi concediat. O să rămână fără slujbă. Noi, la A1 Security, nu tolerăm nicio greşeală.

— Nu cred că e cazul să-i spun aşa ceva, domnule. Face treabă bună. Eram îngrijoraţi pentru că, de obicei, se folosesc două persoane pentru o asemenea treabă. E riscant să laşi un singur paznic neînarmat, cu o sumă de bani atât de mare.

— Mie îmi spuneţi? Ar trebui să le spuneţi asta zgârciţilor de la First Illinois Bank. Domnule poliţist, cei care-şi riscă viaţa sunt oamenii mei. Oameni buni. Oameni ca dumneavoastră.

Shadow începuse să se încingă şi simţea că devine Andy Haddock, cu un trabuc ieftin în scrumieră şi un teanc de hârtii de rezolvat în după-amiaza aceea de sâmbătă, o casă în Schaumburg şi o amantă într-un mic apartament de pe Lake Shore Drive.

— Păreţi un tânăr strălucit, domnule...

— Myerson.

— Domnule poliţist Myerson. Dacă aveţi nevoie de o slujbă în weekend sau dacă intenţionaţi să părăsiţi poliţia, daţi-mi un telefon. Avem întotdeauna nevoie de oameni buni. Aveţi cartea mea de vizită?

— Da, domnule.

— Păstraţi-o, zise Andy Haddock. Şi sunaţi-mă.

Maşina de poliţie plecă, iar Wednesday se întoarse înapoi prin zăpadă, către cei câţiva oameni care stăteau la coadă aşteptând să-i dea banii lor.

— E bine? întrebă directorul magazinului, scoţând capul pe uşă. Prietena dumneavoastră...

— Bateria era de vină, zise Shadow. Acum trebuie s-o aştept.

— Femeile..., mormăi directorul. Sper că merită s-o aşteptaţi.

Se lăsă întunericul de iarnă, după-amiaza transformându-se încet în noapte. Se aprinseră luminile. Alţi oameni îi dădură lui Wednesday banii lor. Apoi, deodată, ca şi cum ar fi auzit un semnal pe care Shadow nu-l percepuse,

Wednesday se duse la perete, scoase afişele şi traversă drumul plin de noroi, îndreptându-se către parcare. Shadow aşteptă un minut, apoi se luă după el.

Wednesday stătea pe bancheta din spate. Deschisese valiza de metal şi aşeza cu grijă în grămezi tot ce strânsese.

— Dă-i drumul, zise el. Mergem la First Illinois Bank de pe State Street.

— Repetăm figura? întrebă Shadow. N-ar trebui să exagerezi.

— Nu exagerez de loc, îi răspunse Wednesday. O să depunem nişte bani la bancă.

În timp ce Shadow conducea, Wednesday rămase pe bancheta din spate şi scoase bancnotele din sacii de depozitare, lăsând acolo cecurile şi chitanţele pentru cărţile de credit. Scoase banii din unele plicuri, însă nu din toate, apoi îi puse în valiza de metal. Shadow opri la vreo cincizeci de metri de bancă, în afara razei de acţiune a camerelor de luat vederi. Wednesday coborî din maşină şi împinse plicurile în caseta pentru depunerile de noapte. Apoi deschise seiful pentru depunerile de noapte şi aruncă în el sacii cenuşii. După care îl închise şi urcă în maşină, aşezându-se pe scaunul de lângă şofer.

— Ne îndreptăm către Autostrada I-90, zise el. Urmăreşte indicatorul pentru Madison.

Shadow porni maşina.

Wednesday se uită în urmă, spre banca pe care o părăsiseră.

— Asta, băiete, spuse el încântat, o să-i zăpăcească de tot. Dar ca să obţii cu adevărat mulţi bani trebuie să faci figura asta într-o duminică dimineaţa, pe la patru şi jumătate, atunci când cluburile şi barurile îşi depun încasările din noaptea de sâmbătă. Dacă alegi banca potrivită şi individul potrivit care face depunerea – patronii au tendinţa să aleagă tipi solizi şi cinstiţi, uneori însoţiţi de doi bodyguarzi,

care nu sunt neapărat şi deştepți – poți să pleci cu un sfert de milion de dolari după o muncă de numai o noapte.

— Dacă-i atât de uşor, întrebă Shadow, de ce nu face toată lumea chestia asta?

— Nu-i chiar o treabă lipsită de riscuri, mai ales la ora patru şi jumătate dimineața.

— Adică polițiştii sunt mai bănuitori la ora patru şi jumătate dimineața?

— Nici vorbă. Dar bodyguarzii sunt. Iar lucrurile pot să ia o întorsătură urâtă.

Wednesday răsfoi un teanc de bancnote de cincizeci de dolari, adăugă un teanc mai mic de bancnote de douăzeci, cântări banii în mână, apoi îi întinse lui Shadow.

— Ține. Plata ta pentru prima săptămână.

Shadow vârî banii în buzunar, fără să-i numere.

— Deci asta faci? întrebă el. Aşa îți câştigi banii?

— Rareori. Numai când am nevoie urgentă de o mare cantitate de bani-gheață. De obicei, îi iau de la oameni care nu ştiu că au fost jefuiți, care nu se plâng niciodată şi care stau la coadă când mă întorc, ca să le iau din nou banii.

— Tipul ăla, Sweeney, spunea că eşti un escroc.

— Avea dreptate. Dar eu sunt multe lucruri, iar ăsta e cel mai mărunt dintre ele. Şi cel care te priveşte cel mai puțin.

Zăpada era viscolită în lumina farurilor şi izbea parbrizul în timp ce mergeau. Efectul era aproape hipnotic.

— Aata-i singura țară din lume care se întreabă ce este ea, zise Wednesday, întrerupând tăcerea.

— Poftim?

— Celelalte țări ştiu ce sunt. Nimeni nu cercetează care-i sufletul Norvegiei. Sau al Mozambicului. Ele ştiu ce sunt.

— Şi...?

— Gândeam cu voce tare.

— Deci ai fost în multe țări.

Wednesday nu răspunse. Shadow se uită la el.

— Nu, îi răspunse Wednesday, oftând. Nu, n-am fost.

Se opriră să ia benzină, iar Wednesday se duse la toaletă în hainele sale de paznic, cu valiza în mână, şi se întoarse într-un costum mototolit, de culoare deschisă, cu pantofi cafenii şi cu un pardesiu cafeniu lung până la genunchi, care părea să fie de fabricaţie italienească.

— Ce facem după ce ajungem în Madison?

— O luăm pe Autostrada 14, spre vest, până în Spring Green. O să ne întâlnim cu ceilalţi într-un loc numit Casa de pe Stâncă. Ai mai fost acolo?

— Nu, răspunse Shadow. Dar am văzut reclamele.

Reclamele pentru Casa de pe Stâncă se vedeau peste tot în partea aceea a lumii, reclame piezişe, ambigue, aflate pretutindeni în Illinois, Minnesota şi Wisconsin, probabil chiar şi în Iowa, care îţi atrăgeau atenţia asupra existenţei Casei de pe Stâncă. Shadow văzuse reclamele şi se întrebase ce-i cu ele. Casa aceea stătea într-un echilibru instabil pe o stâncă? Ce era atât de interesant la stânca aceea? Dar în casa respectivă? Reclamele îi atrăseseră atenţia în treacăt, apoi le uitase. Shadow nu obişnuia să viziteze atracţiile de pe marginea drumului.

Părăsiră autostrada interstatală la Madison şi trecură pe lângă domul clădirii capitoliului, o altă imagine perfectă dintr-un glob cu zăpadă. După ce ieşiră de pe autostrada interstatală merseră pe drumuri secundare. Iar după o oră de mers prin oraşe cu nume de genul „Black Earth", cotiră pe o şosea îngustă, trecând pe lângă ghivece enorme de flori, pline de zăpadă, în care se aflau dragoni ce semănau cu nişte şopârle. Parcarea înconjurată de copaci era aproape goală.

— O să închidă în curând, spuse Wednesday.

— Ce-i cu locul ăsta? întrebă Shadow, în timp ce mergeau prin parcare îndreptându-se către o clădire joasă, neimpresionantă, din lemn.

— Este o atracție de pe marginea drumului, îi explică Wednesday. Una dintre cele mai bune. Ceea ce înseamnă că-i un loc cu putere.

— Ce vrei să spui cu asta?

— E foarte simplu. În alte țări, cu ani în urmă, oamenii recunoşteau locurile cu putere. Uneori erau formații naturale, alteori era vorba de un loc care devenise special dintr-un motiv oarecare. Oamenii ştiau că acolo se întâmpla ceva important, că acolo se afla un punct de concentrare, un canal, o fereastră către imanent. De aceea ridicau temple sau catedrale, sau ridicau cercuri din stânci, sau... ei, ai înțeles ce vreau să spun.

— Dar există biserici peste tot în Statele Unite, zise Shadow.

— În fiecare oraş. Uneori în fiecare cvartal. În acest context, sunt la fel de semnificative ca şi cabinetele stomatologice. Nu, în Statele Unite oamenii simt chemarea – sau măcar unii dintre ei –, se simt chemați de vidul transcedent şi răspund acestei chemări construind din sticle de bere un model al unei clădiri în care n-au intrat niciodată sau ridicând o casă gigantică pentru lilieci într-o parte a țării pe care liliecii refuză prin tradiție s-o viziteze. Atracțiile de pe marginea drumului constau în faptul că oamenii se simt atraşi de locuri care, în altă parte a lumii, i-ar face să-şi recunoască acea parte din sine care-i cu adevărat transcendentă, pe când aici îşi cumpără un hotdog şi se plimbă, simțindu-se satisfăcuți la un nivel pe care nu-l pot descrie cu adevărat şi complet nesatisfăcuți la un nivel ceva mai profund.

— Ai nişte teorii foarte aiurea, zise Shadow.

— Nu-i nicio teorie, tinere. Ar fi trebuit să-ți dai seama şi singur de lucrurile astea.

Rămăsese deschisă o singură casă pentru bilete.

— Mai vindem bilete încă o jumătate de oră, le spuse fata. Durează cel puțin două ore ca să vă plimbați prin interiorul casei.

Wednesday plăti pentru două bilete, cu bani-gheață.

— Unde-i stânca? întrebă Shadow.

— Sub casă, îi răspunse Wednesday.

— Unde-i casa?

Wednesday își duse un deget la buze, iar cei doi merseră mai departe. Când intrară, auziră un pianist care interpreta ceva ce se dorea a fi *Boleroul* lui Ravel. Clădirea părea o locuință de burlac de prin anii 1960, reconfigurată geometric, cu piatră cioplită, o grămadă de lemnărie și lampadare teribil de urâte, în formă de ciuperci. După ce urcai pe o scară abruptă ajungeai în altă încăpere, plină cu tot felul de mașinării.

— Se zice că drăcia asta a fost construită de geamănul cel rău al lui Frank Lloyd Wright, zise Wednesday. Frank Lloyd Wrong, adăugă el, chicotind la propria-i glumă.[1]

— Am văzut poanta asta pe un tricou, îi replică Shadow.

Urcară în continuare pe scări și ajunseră într-o încăpere lungă, lungă, făcută din sticlă, care se întindea, ca un ac, deasupra peisajului lipsit de vegetație, doar alb și negru, aflat la zeci de metri sub ei. Shadow rămase locului și privi ninsoarea ce cădea viscolită.

— Asta-i Casa de pe Stâncă? întrebă el, uimit.

— Mai mult sau mai puțin. Asta este Camera Infinitului, o parte a casei, dar una adăugată ulterior. Însă, tânărul meu prieten, n-am cercetat decât la suprafață ce are această casă de oferit...

— Deci, conform teoriei tale, Disneylandul ar fi locul cel mai sfânt din America.

Wednesday se încruntă, apoi se scărpină în barbă.

---

[1] Joc de cuvinte intraductibil. În limba engleză, „Wright" și *right* („corect") se pronunță la fel, iar *wrong* înseamnă „incorect".

— Walt Disney a cumpărat un crâng de portocali în mijlocul Floridei şi a construit un oraş pentru turişti. În locul acela nu exista niciun fel de magie. Cred că s-ar putea să fie ceva adevărat în Disneylandul iniţial. Ar putea să existe ceva putere acolo, deşi cam ciudată, şi e greu de ajuns la ea. Unele părţi din Florida sunt pline de magie adevărată. Trebuie doar să-ţi ţii ochii deschişi. Cât despre sirenele din Weeki Wachee[1]... Urmează-mă, mergem pe aici.

Peste tot se auzea muzică, o muzică stridentă, stranie, fără ritm şi în contratimp. Wednesday luă o bancnotă de cinci dolari şi o introduse într-un automat de schimbat bani, primind în schimb un pumn de monede metalice de culoarea alamei. Îi aruncă una lui Shadow, care o prinse şi, dându-şi seama că un băieţel se uita la el, o ţinu între arătător şi degetul mare apoi o făcu să dispară. Băieţelul alergă la mama sa, care privea unul dintre Moş Crăciunii răspândiţi peste tot – PESTE 6 000 DE EXEMPLARE! anunţau afişele – şi o trase grăbit de haină.

Shadow îl urmă pe Wednesday afară, apoi se luară după indicatoarele care-i îndrumau către Străzile de Ieri.

— Cu patruzeci de ani în urmă, Alex Jordan – figura lui se află pe jetonul din mâna ta dreaptă, Shadow – a început să construiască o casă pe o stâncă de pe un câmp care nu-i aparţinea. Nu ştia să spună de ce făcea acest lucru. Lumea venea să-l vadă construind-o – oamenii curioşi şi cei intrigaţi şi cei care nu erau nici una nici alta, şi care nu puteau să explice de ce veniseră. Iar el a făcut ce-ar fi făcut orice bărbat american deştept din generaţia sa: a început să le ia bani – nu prea mulţi. Probabil cinci cenţi de fiecare individ. Sau un sfert de dolar. A continuat să construiască, iar oamenii au continuat să vină. Iar el a strâns bănuţii aceia şi a

[1] Weeki Wachee – localitate în Florida, cu o populaţie de 12 locuitori, având drept principală atracţie turistică spectacolele subacvatice cu sirene.

clădit ceva mai mare şi mai ciudat. A construit aceste depozite pe sol, lângă casă, şi le-a umplut cu lucruri pe care să le vadă lumea, iar oamenii au venit să le vadă. Milioane de oameni vin aici în fiecare an.

— De ce?

Dar Wednesday se mulţumi să zâmbească, apoi merse pe Străzile de Ieri, slab luminate şi mărginite de copaci. Păpuşi de porţelan victoriene cu buze pline priveau în gol prin ferestrele prăfuite ale prăvăliilor, precum cele de recuzită din flimele horror respectabile. Cei doi aveau sub picioare pietre de pavaj şi deasupra capetelor întunericul acoperişului, iar în fundal se auzea o muzică mecanică stranie. Trecură pe lângă o cutie de sticlă în care se aflau păpuşi stricate şi pe lângă o cutie muzicală imensă, aurită, aflată într-o ladă de sticlă. Trecură pe lângă dentist şi pe lângă farmacist (REFACE POTENŢA! FOLOSIŢI CENTURA MAGNETICĂ O'LEARY!)

La capătul străzii se afla o cutie mare de sticlă, având în interior un manechin, o femeie îmbrăcată ca o ţigancă ghicitoare.

— E bine ca la începutul oricărei acţiuni să consultăm Nornele[1], răcni Wednesday, mai tare decât muzica mecanică. S-o lăsăm pe această sibilă[2] să ne descrie *urd*-ul[3] nostru.

Aruncă în fantă o monedă de culoarea alamei, un jeton al Casei de pe Stâncă. Ţiganca îşi ridică mâinile cu un get mecanic, apoi le coborî. Din fantă ieşi o bucată de hârtie.

Wednesday o luă, o citi şi rânji, apoi o împături şi o puse în buzunar.

— Nu mi-o arăţi şi mie? O să ţi-o arăt şi eu pe a mea, zise Shadow.

---

[1] Norne – cele trei ursitoare din mitologia nordică.

[2] Sibilă – oracol feminin în Grecia şi Roma antică.

[3] *Urd* – „soartă", în limba nordică veche, şi numele uneia dintre Norne.

— Norocul unui om e treaba lui, îi replică Wednesday. Nu-ți cer să-mi arăți biletul tău.

Shadow introduse o monedă în fantă. Își luă bucata de hârtie. O citi.

FIECARE SFÂRȘIT E UN NOU ÎNCEPUT.
NUMĂRUL TĂU NOROCOS E NICIUNUL.
CULOAREA TA NOROCOASĂ E MOARTĂ.
Motto: AȘA TATĂ, AȘA FIU.

Shadow se strâmbă. Împături biletul și-l puse în buzunar.

Merseră mai departe pe un coridor roșu, trecură pe lângă camere pline cu scaune goale pe care fuseseră așezate viori, viole și violoncele care cântau singure – sau păreau să cânte – dacă vârai o monedă într-o fantă. Clapele erau apăsate, talgerele se loveau, prin țevi se sufla aer comprimat în clarinete și oboaie. Shadow observă, cu uimire amuzată, că arcușurile instrumentelor cu coarde – mișcate de brațe mecanice – nu atingeau niciodată coardele, care adesea lipseau ori nu erau bine întinse. Își puse întrebarea dacă sunetul pe care-l auzea era provocat de aer și de percuție sau fusese înregistrat pe bandă.

Părea că merseseră deja mai mulți kilometri în momentul în care ajunseră într-o cameră numită Mikado. Pe un perete al încăperii se afla un coșmar pseudooriental din secolul al nouăsprezecelea, în care toboșari mecanici cu sprâncene stufoase izbeau în tobe și în talgere, stând în mijlocul lăcașului lor încrustat cu dragoni. În momentul acela, torturau în mod maiestuos *Dansul macabru* al lui Saint-Saëns.

Cernobog stătea pe o bancă de lângă peretele din fața mașinăriei Mikado, bătând ritmul cu degetele. Fluierele cântau, clopoțeii sunau.

Wednesday se aşeză lângă el. Shadow decise să rămână în picioare. Cernobog îşi întinse mâna stângă, îi strânse mâna lui Wednesday, apoi pe a lui Shadow.

— Bine ne-am revăzut, spuse el, apoi îşi reluă locul, părând că ascultă cu plăcere muzica.

Dansul macabru se termină tumultuos şi discordant. Faptul că toate instrumentele acelea artificiale erau uşor dezacordate contribuia la senzaţia de stranietate a locului aceluia. Începu o altă melodie.

— Cum a mers jaful băncii? întrebă Cernobog. A fost totul bine?

Apoi se ridică, regretând că părăseşte Mikado-ul şi muzica sa stridentă, bubuitoare.

— A mers totul strună, îi răspunse Wednesday.

— Eu am o pensie de la abator şi n-am nevoie de mai mult.

— N-o să dureze veşnic, zise Wednesday. Nimic nu durează veşnic.

Alte coridoare, alte automate muzicale. Shadow îşi dădu seama că nu urmau prin încăperi traseul stabilit pentru turişti şi că mergeau pe o rută inventată de Wednesday. Coborâră o pantă, iar Shadow, zăpăcit complet, se întrebă dacă nu mai trecuseră pe acolo.

Cernobog îl prinse pe Shadow de braţ.

— Repede, vino aici, îi zise el, şi-l trase către o cutie mare de sticlă, de lângă perete.

Cutia conţinea o dioramă, cu un vagabond ce dormea într-un cimitir, în faţa uşii unei biserici. VISUL BEŢIVULUI scria pe etichetă, în care se explica vizitatorilor că este vorba de o maşinărie din secolul al nouăsprezecelea, aflată iniţial într-o gară englezească. Fanta pentru monede fusese modificată astfel încât să se poată introduce în ea jetoanele de alamă ale Casei de pe Stâncă.

— Pune un ban în ea, îi zise Cernobog.

— De ce? întrebă Shadow.

— O să vezi. O să-ți arăt.

Shadow introduse jetonul. Beţivul din cimitir îşi ridică sticla la gură. Una dintre pietrele de mormânt se trase într-o parte, lăsând să se vadă un cadavru; altă piatră de mormânt se răsturnă, florile fiind înlocuite de o tigvă ce rânjea. În dreapta bisericii apăru un spectru, în timp ce în stânga se ivi *ceva* neliniştitor, cu o figură ascuţită, aducând cumva cu un cap de pasăre, un coşmar palid, ca din picturile lui Bosch, care alunecă iute de pe o piatră de mormânt şi dispăru apoi în umbră. După aceea, uşa bisericii se deschise, preotul ieşi afară iar fantomele şi cadavrele dispărură, şi în cimitir mai rămaseră doar preotul şi beţivul. Preotul se uită mustrător spre beţiv, apoi se duse înapoi, prin uşa deschisă, care se închise în urma sa, iar vagabondul rămase singur.

Povestea din automat era deosebit de tulburătoare. Mai mult decât trebuia să fie o poveste dintr-un automat, îşi zise Shadow.

— Ştii de ce ți-am arătat-o? întrebă Cernobog.

— Nu.

— Pentru că arată lumea aşa cum este. Lumea adevărată. Ea se află acolo, în cutia asta.

Apoi merseră printr-o încăpere sângerie, plină cu orgi vechi de teatru, cu tuburi uriaşe de orgă şi cu ceea ce păreau a fi cazane uriaşe din cupru, luate dintr-o fabrică de bere.

— Unde ne ducem? întrebă Shadow.

— La carusel, îi răspunse Cernobog.

— Dar am trecut de vreo zece ori pe lângă indicatoarele ce arătau încotro e caruselul!

— Noi mergem pe aici. Parcurgem o spirală. Drumul cel mai rapid este uneori cel mai lung.

Pe Shadow începură să-l doară picioarele, iar acest lucru i se păru teribil de ciudat.

O maşinărie mecanică interpreta Beatles, „Octopus's Garden", într-o încăpere înaltă de mai multe etaje, al cărei

centru era ocupat în întregime de copia unei balene mari, negre, care ținea în gura ei din fibră de sticlă copia în mărime naturală a unei bărci. De acolo se duseră în Holul Călătoriilor, unde văzură maşina acoperită cu țiglă, dispozitivul pentru pui al lui Rube Goldberg[1], în stare de funcționare, şi reclame ruginite pentru Burma Shave, prinse de perete.

Pe una scria:

Viața e grea
E chin şi necaz
Mai bine să n-ai
Barbă pe-obraz
Burma Shave

Iar pe cealaltă:

Maşina-n cotitură
A depăşit un pic
Iar de acuma cioclul
E singuru-i amic
Burma Shave

Apoi ajunseră la capătul unei rampe, având în fața lor o prăvălie în care se vindea înghețată. Teoretic, prăvălia era deschisă, dar fata care spăla pe jos avea o mutră care spunea că magazinul e închis, aşa că se duseră mai departe, până la pizzeria-cofetărie, în care se afla doar un negru în vârstă, ce purta un costum bine croit şi mănuşi galbene. Negrul era scund, tipul acela de om pe care trecerea anilor pare să-l turtească. Mânca o înghețată enormă, cu straturi de mai multe culori, şi bea cafea dintr-o cană supradimensionată. În scrumiera din fața lui ardea un trabuc negru.

---

[1] Reuben Garrett Lucius „Rube" Goldberg (1883 – 1970) – celebru autor american de benzi desenate, care a imaginat diverse maşinării ce execută sarcini simple într-un mod extrem de complicat.

— Trei cafele, îi spuse Wednesday lui Shadow, apoi se duse la toaletă.

Shadow cumpără cafelele şi le duse lui Cernobog, care se aşezase lângă bătrânul negru şi fuma o ţigară pe furiş, de parcă i-ar fi fost teamă să nu fie prins. Celălalt, jucându-se fericit cu îngheţata, părea că ignoră trabucul din scrumieră, dar în timp ce Shadow se apropia, înhaţă trabucul şi trase zdravăn din el, după care scoase două inele de fum – mai întâi unul mare, apoi altul, mai mic, care trecu prin cel dintâi – şi rânji încântat de sine.

— Shadow, ţi-l prezint pe domnul Nancy, zise Cernobog.

Bătrânul se ridică în picioare şi-i întinse mâna dreaptă, în mănuşă galbenă.

— Mă bucur să te cunosc, zise el cu un zâmbet strălucitor. Ştiu cine eşti. Lucrezi pentru ticălosul ăla bătrân cu un singur ochi, nu-i aşa?

Avea în glas o urmă de accent care putea fi caraibian.

— Da, lucrez pentru domnul Wednesday, răspunse Shadow. Vă rog, luaţi loc.

Cernobog trase din ţigară.

— Cred că nouă, celor de felul nostru, ne plac atât de mult ţigările pentru că ne amintesc de jertfele care erau arse în cinstea noastră, de fumul ce se ridica în timp ce oamenii ne cereau aprobarea sau favoarea, spuse el.

— Mie nu mi-au oferit niciodată aşa ceva, zise Nancy. Cel mai bun lucru pe care mi l-au oferit a fost o grămadă de fructe, poate carne de capră cu orez, ceva rece de băut şi o femeie bătrână, mare şi cu ţâţe tari, care să-mi ţină companie, spuse el şi rânji, făcându-i cu ochiul lui Shadow.

— În ziua de azi, concluzionă Cernobog, fără să-şi schimbe expresia, nu mai primim nimic.

— Nu mă mai lăcomesc la fructe ca altădată, replică domnul Nancy, cu ochii strălucind. Dar în lumea asta nu poţi obţine în schimbul banilor nimic mai grozav decât o femeie bătrână, mare şi cu ţâţe tari. Unii zic că trebuie să te

uiți mai întâi la fund, dar eu vă spun că țâțele sunt cele care-mi pornesc motorul într-o dimineață răcoroasă.

Nancy începu să râdă – un râs răsunător, de om vesel –, iar Shadow se pomeni că, în ciuda sa, îl plăcea pe bătrân.

Wednesday se întoarse şi-i strânse mâna lui Nancy.

— Shadow, vrei ceva de mâncare? O felie de pizza? Ori un sandvici?

— Nu mi-e foame, îi răspunse Shadow.

— Să-ți spun ceva, zise domnul Nancy. S-ar putea să treacă timp îndelungat până la masa următoare. Dacă îți oferă cineva de mâncare, acceptă. Nu mai sunt tânăr cum am fost, dar să-ți spun ceva: nu ratez niciodată ocazia să mă piş, să mănânc sau să închid ochii pentru o jumătate de oră. Ai priceput?

— Da, dar chiar nu mi-e foame.

— Eşti un tip solid, spuse Nancy, uitându-se în ochii lui Shadow cu ochii lui bătrâni, de culoarea mahonului. Eşti o grămadă înaltă de apă, dar să-ți spun ceva: nu pari prea strălucit. Am avut un fiu, prost ca un om care şi-a cumpărat prostia la preț redus, iar tu îmi aminteşti de el.

— Dacă nu vă deranjează, o să iau afirmația dumneavoastră ca pe un compliment, replică Shadow.

— Ți se pare un compliment să ți se spună că eşti tâmpit ca un tip care doarme atât de târziu dimineața încât a rămas fără creier?

— Nu, pentru că am fost comparat cu un membru al familiei dumneavoastră.

Domnul Nancy îşi stinse trabucul, apoi îşi scutură nişte cenuşă imaginară de pe mănuşile lui galbene.

— S-ar putea să nu fii cea mai proastă alegere pe care putea s-o facă bătrânul Un-Ochi, comentă Nancy.

Apoi se întoarse către Wednesday.

— Ai idee câți dintre noi vor fi aici în seara asta?

— Am trimis mesajul tuturor celor pe care i-am putut găsi, răspunse Wednesday. Evident, nu vor putea toți să

vină. Iar unii dintre ei, adăugă el, aruncând o privire către Cernobog, s-ar putea să nu vrea să vină. Dar cred că ne putem aştepta la vreo câteva zeci. Iar ştirea va circula.

Trecură pe lângă vitrine cu armuri („fals victorian", se pronunţă Wednesday în timp ce mergeau pe lângă geamul vitrinelor, „fals modern, coif din secolul al doisprezecelea plasat pe o reproducere din secolul al şaptesprezecelea, mănuşă stângă din secolul al cincisprezecelea..."), apoi Wednesday ieşi afară pe o uşă şi îi puse să ocolească exteriorul clădirii („nu mă descurc cu atâtea intrări şi ieşiri", zise Nancy, „nu mai sunt tânăr ca altădată şi vin dintr-un climat mai cald"), merseră pe o alee curbă, pătrunseră pe o altă uşă şi intrară în încăperea caruselului.

Se auzea muzică de flaşnetă: un vals de Strauss, strident şi uneori discordant. Pe peretele din partea prin care intraseră erau atârnaţi cai vechi de carusel, sute de cai, unii care aveau nevoie de un strat de vopsea, alţii care aveau nevoie să fie şterşi de praf; deasupra lor atârnau o duzină de îngeri cu aripi, evident făcuţi din manechine de femei, manechine de pus în vitrine – unii scoteau la iveală sâni asexuaţi, alţii îşi pierduseră aripile şi priveau orbeşte în întuneric.

Iar acolo se afla şi caruselul.

Un afiş proclama că era cel mai mare din lume, spunea cât cântărea, câte mii de becuri se aflau în candelabrele care atârnau de el cu măreţie gotică, şi interzicea tuturor să se caţăre sau să încalece pe animale.

Şi ce animale! Shadow se uita, impresionat fără să vrea, la sutele de făpturi în mărime naturală care alcătuiau un cerc pe platforma caruselului. Făpturi adevărate, imaginare sau combinaţii ale lor. Fiecare făptură era diferită. Shadow văzu o sirenă-femeie şi o sirenă-bărbat, un centaur şi un inorog, doi elefanţi (unul uriaş, altul pitic), un buldog, o broască şi un phoenix, o zebră, un tigru, un vasilisc, o lebădă înhămată la o trăsură, un bou alb, o vulpe, două foci gemene, chiar şi un şarpe de mare, toate în culori strălucitoare şi foarte reale;

toate alergau pe platformă în timp ce valsul se sfârşea şi începea un alt vals. Caruselul nu-şi încetini mişcarea.

— La ce foloseşte asta? întrebă Shadow. Bine, am înțeles, e cel mai mare din lume, are sute de animale, mii de becuri şi se învârte fără încetare, dar nu călăreşte nimeni pe animalele alea.

— Nu-i aici ca să fie călărit de oameni, îi răspunse Wednesday. E aici ca să fie admirat. E aici ca să *fie*.

— Ca o roată pentru rugăciuni care se tot roteşte, zise domnul Nancy. Acumulează putere.

— Şi unde ne întâlnim cu ceilalți? întrebă Shadow. Ai spus, credeam, că ne vom întâlnim aici. Dar sala este goală.

Wednesday îşi etală rânjetul său înspăimântător.

— Shadow, pui cam multe întrebări. Nu eşti plătit ca să pui întrebări.

— Scuze.

— Vino aici şi ajută-ne să urcăm, zise Wednesday, şi se duse într-o parte a platformei, unde se afla o descriere a caruselului şi un avertisment că nu trebuie să urce nimeni pe el.

Shadow se gândi să spună ceva, dar în loc de asta îi ajută să urce, unul câte unul. Wednesday era deosebit de greu, Cernobog se cățără singur, mulțumindu-se doar să se sprijine de umărul lui Shadow, Nancy păru că nu are niciun pic de greutate. Fiecare dintre bătrâni se urcă pe bordură şi apoi, cu un pas şi-o săritură, ajunse pe platforma ce se rotea.

— Ce faci? se răsti Wednesday. Nu vii?

Shadow ezită un moment, aruncă o privire în jur, să vadă dacă nu-l privea vreun angajat al Casei de pe Stâncă, apoi se ridică pe bordura Celui Mai Mare Carusel Din Lume. Îşi dădu seama, amuzat şi un pic uimit, că îl îngrijora mai mult faptul că încălca regulile urcându-se în carusel, decât că în după-amiaza aceea fusese complice la jefuirea unei bănci.

Fiecare dintre bătrâni îşi alese câte un animal de călărit. Wednesday se căţără pe un lup auriu. Cernobog se urcă pe un centaur în armură, care avea figura ascunsă de un coif de metal. Nancy chicoti şi se strecură pe spatele unui leu imens, aflat în plin salt, surprins de sculptor în timp ce răgea. Valsul lui Strauss îi roti maiestuos.

Wednesday zâmbea, Nancy râdea încântat, cu chicoteli de bătrân, până şi acrul Cernobog părea că se bucură. Shadow se simţi ca şi cum i-ar fi fost luată o greutate din spate: cei trei bătrâni se distrau, călărind pe animale în Cel Mai Mare Carusel Din Lume. Şi ce dacă aveau să fie daţi afară în şuturi de acolo? Merita să înduri asta, merita să înduri orice, ca să te lauzi că ai călărit pe animale în Cel Mai Mare Carusel Din Lume. Merita să încasezi nişte şuturi, dacă te-ai plimbat pe spatele monştrilor acelora uimitori.

Shadow se uită la un buldog, apoi la o sirenă, după aceea la un elefant cu un baldachin de aur, şi până la urmă se urcă în spatele unei făpturi cu cap de vultur şi cu trup de tigru. Se prinse bine de ea.

Ritmul valsului *Dunărea albastră* îi cânta şi îi răsuna în minte, luminile celor o mie de becuri sclipeau şi se reflectau, iar timp de o clipă Shadow fu din nou copil şi se simţi fericit că se roteşte în carusel: rămase perfect liniştit, călărindu-şi vulturul-tigru, stând în centrul lumii care se învârtea în jurul său.

Apoi se auzi râzând, cu hohote mai puternice decât sunetul muzicii. Era fericit. De parcă ultimele treizeci şi şase de ore n-ar fi existat, de parcă ultimii trei ani n-ar fi existat, de parcă viaţa lui s-ar fi evaporat, transformându-se în visul cu ochii deschişi al unui copil ce se învârtea în caruselul din parcul Golden Gate din San Francisco, în prima sa călătorie prin Statele Unite, o călătorie-maraton cu vaporul şi cu maşina, în timp ce mama sa stătea şi-l privea mândră iar el mânca din ciocolata care se topea, ţinându-se bine şi sperând că muzica nu se va opri niciodată, caruselul

nu va încetini nicicând, rotitul nu va înceta... Se va învârti mereu, mereu, mereu...

Apoi lumina se stinse şi Shadow văzu zeii.

CAPITOLUL ŞASE

Porțile noastre stau larg deschise, nepăzite,
Prin ele mulțimea sălbatică trece;
Oameni de pe Volga şi din tătarele stepe,
Din Hoang-ho fără chip siluete,
Malaezieni, sciți, teutoni, celți, slavi,
Fugind de sărăcia Lumii Vechi;
Cu ei aduc zei necunoscuți, ritualuri,
Pasiuni de tigru ce-şi întinde ghearele;
Pe străzi şi pe alei se-aud limbi barbare
Cu accente amenințătoare,
Pe care numai Turnul Babel le-a mai auzit.

THOMAS BAILEY ALDRICH, „PORȚI NEPĂZITE", 1882

La un moment dat, Shadow se rotea în Cel Mai Mare Carusel Din Lume, ținându-se de tigrul său cu cap de vultur, apoi luminile roşii şi albe ale caruselului se întinseră şi tremurară, după care se stinseră, iar el căzu printr-un ocean de stele şi valsul fu înlocuit de un zgomot ritmic, ca de țimbale sau ca acela produs de valurile care se sparg pe malurile unui ocean îndepărtat.

Singura lumină era cea a stelelor, dar aceasta scălda totul într-o limpezime rece. Sub el, animalul se întinse şi începu să alerge. Îi simțea blana caldă sub mâna stângă şi penele sub mâna dreaptă.

— Îți place să călăreşti, nu-i aşa?

Vocea venea din spatele său şi-i răsuna în urechi şi în minte.

Shadow se întoarse încet, într-o curgere de imagini ale lui însuşi, momente înghețate, fiecare surprinzând o fracțiune de secundă, fiecare mişcare măruntă durând o

perioadă infinită. Imaginile care ajungeau în mintea sa nu aveau niciun înțeles: era ca şi cum ar fi văzut lumea prin ochii cu fațete multiple ai unei libelule, însă fiecare fațetă vedea ceva complet diferit, iar el nu era în stare să combine ceea ce vedea – sau credea că vede – într-un întreg care să aibă înțeles.

Se uita la domnul Nancy, un negru bătrân cu mustăcioară, într-o jachetă sport în carouri şi cu mănuşi galbene ca lămâia, care călărea un leu dintr-un carusel, ce se ridica şi cobora în aer; şi în acelaşi timp, în acelaşi loc, vedea un păianjen împodobit cu pietre scumpe, mare cât un cal, cu ochii alcătuind o nebuloasă de smarald, care se uitau drept la el; şi simultan, Shadow privea un bărbat extraordinar de înalt, cu pielea de culoarea lemnului de tec, cu trei perechi de brațe, ținându-se strâns cu două dintre cele şase de coama animalului; şi mai vedea un tânăr negru, îmbrăcat în zdrențe, cu piciorul stâng umflat şi acoperit de muşte; şi la urmă, în spatele tuturor acestor făpturi, Shadow zărea un păianjen micuț, cafeniu, care se ascundea sub o frunză uscată, de culoarea ocrului.

Shadow vedea toate aceste făpturi şi ştia că toate erau aceeaşi ființă.

— Dacă nu-ți închizi gura, îi spuseră multele făpturi care erau domnul Nancy, o să-ți intre o muscă în ea.

Shadow îşi închise gura şi înghiți în sec.

Pe o colină, la vreo jumătate de kilometru de ei, se afla o clădire din lemn. Iar ei se îndreptau către clădire, în spatele animalelor care alergau fără zgomot cu copitele şi picioarele lor pe nisipul uscat de la marginea mării.

Cernobog gonea călare pe centaurul său. Îl bătu pe aceasta pe mâna-i omenească, apoi îi spuse lui Shadow, ca şi cum s-ar fi scuzat:

— Nimic din toate astea nu se întâmplă cu adevărat. Totul e doar în mintea ta. Mai bine nu te gândi la aşa ceva.

Shadow văzu un bătrân imigrant est-european, cu părul încărunțit, cu un pardesiu jerpelit şi cu un dinte de culoarea fierului. Dar mai văzu şi o făptură neagră, îndesată, mai întunecată decât bezna care-i înconjura, cu ochii ca doi cărbuni încinşi; şi mai văzu un prinț cu păr lung, negru şi cu o mustață lungă, cu sânge pe mâini şi pe față, călare pe o creatură pe jumătate om, pe jumătate animal, cu figura şi torsul tatuate cu spirale şi curbe albastre.

— Cine eşti? întrebă Shadow. Ce eşti?

Animalele care-i cărau alergau de-a lungul țărmului. Valurile veneau şi se spărgeau pe plaja nopții.

Wednesday îşi conducea lupul – care era acum o fiară imensă, de culoarea cărbunelui, cu ochii verzi – către Shadow. Animalui lui Shadow sări înapoi, ferindu-se de lup, iar Shadow îl mângâie pe gât şi-i spuse să nu se teamă. Animalul mişcă din coada lui de tigru, cu un semn de agresivitate. Shadow avu impresia că mai era acolo un alt lup, geamănul celui pe care-l călărea Wednesday, alergând alături de ei printre dunele de nisip, însă acesta dispăru imediat din vedere.

— Mă recunoşti, Shadow? întrebă Wednesday.

Stătea călare pe lupul său, ținându-şi capul sus. Ochiul său drept lucea şi scânteia, ochiul său stâng rămânând opac. Wednesday purta o mantie cu o glugă mare, ca de călugăr, iar privirea lui îl fixa din umbra acesteia.

— Ți-am făgăduit că o să-ți spun numele mele. Iată cum mi se spune: mi se spune Cel-Ce-Se-Bucură-De-Război, Cel-Cu-Mască, Cel-Ce-Atacă şi Cel-De-Al-Treilea. Eu sunt Cel-Cu-Un-Singur-Ochi. Mi se spune Cel-Prea-Înalt şi Cel-Care-Ghiceşte-Adevărul. Eu sunt Grimnir, eu sunt Cel-Cu-Glugă. Eu sunt Tatăl Tuturor şi eu sunt Gondlir Cel-Cu-Bagheta-Magică. Am atâtea nume câte adieri există şi atâtea titluri câte feluri de a muri. Corbii mei se numesc Huginn şi Muninn, Gândul şi Amintirea. Lupii mei se cheamă Freki şi Geri; calul meu este spânzurătoarea.

Doi corbi de un cenuşiu fantomatic, ca nişte piei transparente de păsări, se aşezară pe umerii lui Wednesday şi-şi înfipseră ciocurile *în* capul lui Wednesday, de parcă i-ar fi ciugulit mintea, apoi zburară din nou în lume.

„Ce să cred?" se întrebă Shadow, iar vocea reveni la el de undeva, din străfundurile lumii, într-o şoaptă de bas: „Să crezi totul".

— Odin? zise Shadow, iar vântul îi şterse cuvintele de pe buze.

— Odin, şopti Wednesday, iar izbitura valurilor pe plaja de cranii nu fu suficient de puternică pentru a-i acoperi şoapta. Odin, zise Wednesday, simţind gustul cuvântului în gură. Odin, zise Wednesday, iar vocea lui deveni un răcnet triumfător care îşi purtă ecoul dintr-un orizont în altul.

Numele lui se umflă, crescu şi umplu lumea, ca bubuitul sângelui în urechile lui Shadow.

Apoi, ca în vis, nu mai călăreau către clădirea îndepărtată. Erau deja acolo, iar animalele lor fuseseră legate în adăpostul din spatele ei.

Sala era imensă, dar primitivă, acoperită cu paie şi cu pereţi de lemn. Focul ardea în mijlocul ei şi pe Shadow îl usturau ochii din cauza fumului.

— Ar fi fost mai bine dacă am fi făcut asta în mintea mea, nu în a lui, bombăni domnul Nancy către Shadow. Ar fi fost mai cald.

— Suntem în mintea lui?

— Mai mult sau mai puţin. Asta-i Valaskjalf[1]. Vechea lui casă.

Shadow văzu cu uşurare că Nancy era din nou un bătrân care purta mănuşi galbene, deşi umbra lui se mişca, se agita şi se modifica în lumina flăcărilor, iar forma pe care o căpăta nu era întotdeauna omenească.

---

[1] Valaskjalf – locuinţa lui Odin, cu pereţi şi acoperiş din argint.

Lângă pereți se găseau nişte bănci de lemn, şi pe ele – sau alături de ele – stăteau vreo zece oameni, la distanță unul de altul. Tot felul de oameni, printre care o femeie cu aspect de matroană, cu pielea neagră, într-un sari[1] roşu, mai mulți bărbați care arătau a oameni de afaceri în mizerie şi alții, care stăteau prea aproape de foc pentru ca Shadow să-i poată distinge.

— Unde sunt? îi şopti Wednesday furios lui Nancy. Unde sunt? Ar fi trebuit să vină cu zecile! O mulțime!

— Tu ai făcut invitațiile, îi răspunse Nancy. E o adevărată minune că au venit şi atâția. Crezi că ar trebui să spun o poveste, pentru început?

Wednesday clătină din cap.

— Nici vorbă!

— Nu par foarte prietenoşi, insistă Nancy. O poveste reprezintă un mod foarte bun ca să atragi pe cineva de partea ta. Tu n-ai un bard care să le cânte...

— Fără poveşti, răspunse Wednesday. Nu acum. Poate mai târziu, când o să avem timp de poveşti. Nu acum.

— Bine. Fără poveşti. Atunci o să încălzesc atmosfera, zise domnul Nancy, şi se apropie de foc, zâmbind cu amabilitate. Ştiu ce gândiți cu toții, începu el. Vă spuneți cam aşa: „De ce ne vorbeşte Compé Anansi[2], din moment ce am fost chemați aici de Tatăl Tuturor, aşa cum a fost chemat şi el?" Ei bine, uneori oamenii au nevoie să li se amintească anumite lucruri. M-am uitat în jur, atunci când am venit, şi m-am întrebat: „Unde sunt ceilalți?" Dar apoi mi-am zis: „Doar pentru că noi suntem puțini iar ei sunt mulți, pentru că noi suntem slabi iar ei puternici nu înseamnă că am fost uitați"... Ştiți, odată am văzut Tigrul la groapa cu apă. Avea testicule mai mari şi gheare mai ascuțite decât ale oricărui

---

[1] Sari – veşmânt lung purtat de femei în India.

[2] Compé Anansi – zeu al înțelepciunii şi poveştilor, care uneori ia formă de păianjen, originar din Africa de Vest şi Caraibe.

alt animal, şi doi colţi lungi ca nişte cuţite şi tăioşi ca nişte lame. Iar eu i-am spus: „Frate Tigru, înoată în voie, o să am eu grijă de boaşele tale". El era foarte mândru de boaşele lui. Aşa că a intrat în apă să înoate, iar eu i-am luat boaşele şi i-am lăsat în schimb boaşele mele de păianjen. Şi apoi ştiţi ce am făcut? Am fugit cât m-au ţinut picioarele. Nu m-am oprit până în primul oraş. Acolo am văzut-o pe Bătrâna Maimuţă. „Arăţi bine, Anansi", mi-a zis Bătrâna Maimuţă. Iar eu i-am spus: „Ştii ce cântă toată lumea din oraşul ăsta?" „Ce cântă?" m-a întrebat ea. „Cântă un cântec vesel", i-am spus eu, apoi am dansat şi am cântat:

Boaşele Tigrului, da,
Boaşele Tigrului le-am mâncat;
Nimeni nu mă va opri,
Nimeni nu mă va strivi,
Căci testiculele le-am mâncat,
Boaşele Tigrului le-am mâncat.

Bătrâna Maimuţă a izbucnit în hohote de râs, ţinându-se de burtă, apoi a început să cânte „Boaşele Tigrului, da,/ Boaşele Tigrului le-am mâncat", pocnind din degete şi răsucindu-se pe călcâie. „E un cântec grozav", a zis ea, „o să-l cânt prietenilor mei." „Aşa să faci", i-am zis eu, şi m-am întors la groapa cu apă. Acolo, Tigrul se plimba furios, dând din coadă, cu urechile ciulite şi cu blana de pe gât zburlită, şi se repezea la fiecare insectă ce apărea, cu dinţii lui uriaşi ca nişte săbii, cu ochii aruncând flăcări portocalii. Era mare şi înspăimântător, dar între picioare i se legănau cele mai mici boaşe, în cel mai mic, mai negru şi mai zbârcit sac de boaşe pe care l-aţi văzut vreodată. „Hei, Anansi", zise el când mă văzu. „Trebuia să-mi păzeşti boaşele în timp ce înotam. Dar când am ieşit din apă, pe mal nu era nimic, doar boaşele astea mici, negre, de păianjen, bune de nimic, pe care le port acum." „Am făcut tot ce-am putut",

i-am răspuns eu, „dar au venit maimuțele şi ți-au mâncat boaşele, iar pentru că le-am spus să nu facă asta, mi-au luat boaşele mele micuțe. Şi mi-a fost ruşine şi am fugit." „Eşti un mincinos, Anansi", a zis Tigrul, „o să-ți mănânc ficatul." Dar atunci a auzit maimuțele, care veneau din oraşul lor la groapa cu apă. O duzină de maimuțe fericite, țopăind pe cărare, pocnind din degete şi cântând cât le ținea gura:

Boaşele Tigrului, da,
Boaşele Tigrului le-am mâncat;
Nimeni nu mă va opri,
Nimeni nu mă va strivi,
Căci testiculele le-am mâncat,
Boaşele Tigrului le-am mâncat.

Iar Tigrul a mârâit, a mugit şi s-a repezit în pădure după ele, iar maimuțele au țipat şi s-au urcat în cel mai înalt copac. Iar eu mi-am scărpinat boaşele mele noi, frumoase şi mari. Şi-mi plăcea al naibii de mult cum îmi atârnau între picioarele mele subțiri. Şi m-am dus acasă. Iar Tigrul fuge şi în ziua de astăzi după maimuțe. Aşa că țineți minte, dacă sunteți mici nu înseamnă că nu aveți putere.

Domnul Nancy zâmbi şi făcu o plecăciune, acceptând aplauzele şi râsetele ca un actor profesionist, apoi se întoarse lângă Shadow şi Cernobog.

— Credeam că ți-am spus fără poveşti, zise Wednesday.

— Asta numeşti tu poveste? se miră Nancy. Abia mi-am dres glasul. I-am încălzit pentru voi. Duceți-vă şi faceți-i praf.

Wednesday se duse lângă foc – un bătrân solid, cu un ochi de sticlă, îmbrăcat într-un costum cafeniu şi un vechi pardesiu Armani. Rămase acolo, uitându-se la cei de pe băncile de lemn, fără să spună nimic, mai mult timp decât credea Shadow că poate să stea cineva fără să spună nimic şi simțindu-se totuşi bine. Apoi, în cele din urmă, zise:

— Mă cunoaşteţi. Toţi mă cunoaşteţi. Unii dintre voi nu aveţi niciun motiv să mă iubiţi, dar indiferent dacă mă iubiţi sau nu, mă cunoaşteţi.

Între cei de pe bănci se auzi o rumoare vagă.

— Sunt aici de mai mult timp decât majoritatea voastră. Ca şi voi, mi-am închipuit că ne putem descurca doar cu ce vom găsi. Nu suficient ca să fim fericiţi, dar suficient ca să ne continuăm existenţa. Se pare că în curând n-o să mai avem nici atât. Vine o furtună, şi nu-i una făcută de noi.

Se opri, făcu un pas înainte şi-şi încrucişă braţele la piept.

— Când oamenii au venit în America, ne-au adus cu ei. M-au adus pe mine, pe Loki[1] şi pe Thor[2], pe Anansi şi pe Zeul-Leu, pe spiriduşi, pe clurichauni[3] şi pe banshee[4], pe Kubera[5], pe Frau Holle[6] şi pe Astaroth[7], v-au adus pe voi. Am venit aici în minţile lor şi am prins rădăcini. Am călătorit odată cu cei care veneau de peste ocean ca să colonizeze noua lume. Teritoriul acesta e uriaş. Curând, oamenii care crezuseră în noi ne-au abandonat, şi-au amintit de noi doar ca de nişte făpturi din ţara de origine, ca de nişte fiinţe care nu veniseră cu ei în lumea cea nouă. Cei care ne venerau au murit sau au încetat să mai creadă în noi, iar noi am rămas, spe-

---

[1] Loki – divinitate a înşelătoriei şi metamorfozei în mitologia nordică.

[2] Thor – zeu nordic purtător de ciocan, asociat cu fulgerul, tunetul şi furtuna.

[3] Clurichaun – spiriduş nocturn aparţinând folclorului irlandez.

[4] Banshee – spirit feminin, în folclorul irlandez, mesager al morţii şi al lumii de dincolo.

[5] Kubera – zeu al bogăţiei şi stăpân al comorilor pământului, în mitologia hindusă.

[6] Frau Holle – personaj dintr-un basm al fraţilor Grimm şi personificare a lui Hel, regina lumii subpământene în mitologia nordică.

[7] Astaroth – prinţ al infernului, o derivaţie ebraică a zeiţei feniciene Astarte.

riați și părăsiți, doar cu stropii de credință rămași pe ici, pe colo. Și ne-am descurcat cum am putut. Am rămas undeva, la marginea lumii, nebăgați în seamă. Trebuie să recunoaștem că avem o influență redusă. Îi înșelăm pe oameni, luăm ce ne trebuie, ne descurcăm; ne depravăm și bem prea mult; furăm, escrocăm și trăim la marginea societății. Zei vechi într-o lume nouă și fără zei.

Wednesday se opri, se uită – serios ca un politician – la fiecare dintre ascultătorii săi în parte. Aceștia îl priviră impasibili, cu figuri inexpresive ca niște măști. Wednesday își drese glasul, apoi scuipă în foc. Flăcările se întețiră, luminând interiorul clădirii.

— După cum se pare că ați descoperit cu toții, în America au apărut zei noi, care se străduiesc să crească, folosindu-se de fiecare fărâmă de credință: zeii cărților de credit și ai autostrăzilor, ai internetului și ai telefonului, ai radioului, ai spitalelor și ai televiziunii, zei ai maselor plastice, ai telefoanelor mobile și ai neonului. Zei încrezuți, făpturi grase și neghioabe, pline de noutatea și de importanța lor. Ei sunt conștienți de existența noastră, se tem de noi și ne urăsc, zise Odin. Vă înșelați singuri dacă vă închipuiți că lucrurile stau altfel. Ei ne vor distruge, dacă vor putea. E timpul să ne strângem la un loc. E timpul să acționăm.

Bătrâna în sariul roșu pătrunse în lumina focului. Avea pe frunte o mică bijuterie, de un albastru întunecat.

— Ne-ai chemat ca să ne spui prostiile astea? întrebă ea, apoi pufni într-un râs ce exprima atât amuzament, cât și enervare.

Wednesday își plecă fruntea și răspunse:

— Da, v-am chemat. Dar, Mama-ji, nu-i vorba de nicio prostie. Chiar și un copil și-ar da seama.

— Adică eu sunt un copil? se răsti bătrâna, amenințându-l cu degetul. Eram bătrână în Kalighat[1] înainte ca tu să fi fost visat, nebunule! Eu sunt copil? Atunci sunt copil, pentru că nu văd nimic cu rost în cuvântarea ta prostească.

Shadow avu din nou o clipă de dublă viziune: o văzu pe bătrână, cu figura deformată de bătrânețe şi de dezaprobare, dar în spatele ei zări o femeie goală, imensă, cu pielea neagră ca o jachetă nouă de piele, cu buze şi cu limbă de culoarea roşu aprins a sângelui arterial. În jurul gâtului avea cranii, iar în multele ei mâini ținea cuțite, săbii şi capete retezate.

— N-am zis că eşti copil, Mama-ji, spuse Wednesday împăciuitor. Dar mi se pare evident că...

— Singurul lucru evident, răspunse bătrâna, îndreptând un deget către el (iar din spatele ei, prin ea, peste ea, se îndreptă către el un deget negru, cu gheară ascuțită), este dorința ta de glorie. Am trăit paşnic în țara asta, timp îndelungat. Sunt de acord că unii dintre noi au dus-o mai bine decât alții. Eu m-am descurcat bine. În India există o încarnare a mea care o duce mult mai bine, dar asta e. Nu sunt invidioasă. Am urmărit-o pe cea nouă ridicându-se şi apoi am urmărit cum se prăbuşeşte.

Bătrâna îşi lăsă mâna jos. Shadow îi văzu pe ceilalți uitându-se la ea cu expresii în care se amestecau respectul, amuzamentul şi stânjeneala.

— Aici oamenii venerau căile ferate, cu o clipă în urmă. Iar acum zeii drumului-de-fier au fost uitați, precum căutătorii de smaralde...

— Spune ce vrei, Mama-ji, o îndemnă Wednesday.

— Ce vreau? răspunse ea, iar colțurile gurii i se lăsară în jos. Eu – care, evident, sunt doar un copil – zic să aşteptăm. Să nu facem nimic. Nu ştim dacă ne vor face vreun rău.

---

[1] Kalighat – suburbie a Calcuttei, unde se află un templu celebru al zeiței hinduse Kali.

— Şi o să ne sfătuieşti să aşteptăm şi atunci când vor veni noaptea şi te vor ucide sau te vor răpi?

Bătrâna avea o expresie plină de dispreţ şi de amuzament, care se vedea în felul în care îşi strâmba buzele, sprâncenele şi nasul.

— Dacă vor încerca aşa ceva, s-ar putea să descopere că-s greu de prins. Şi mult mai greu de ucis.

Un tânăr solid, care stătea pe bancă lângă ea, îşi drese glasul, ca să atragă atenţia, apoi zise cu voce răsunătoare:

— Tată al Tuturor, ai mei o duc bine. Ne descurcăm cu ceea ce avem. Dacă vom pierde războiul pe care-l vrei, atunci o să pierdem totul.

— Aţi pierdut deja totul, îi răspunse Wednesday. Eu vă ofer şansa să recâştigaţi câte ceva.

În timp ce vorbea, flăcările se înălţară, luminând figurile celor din jur.

„Nu cred nimic", îşi spuse Shadow. „Nu cred nimic din toate astea. Poate că am doar cincisprezece ani. Mămica trăieşte încă, iar eu n-am întâlnit-o încă pe Laura. Tot ce s-a întâmplat de atunci este un vis extrem de convingător." Însă nici în asta nu credea. Trebuie să credem doar în ce ne spun simţurile noastre, uneltele cu care percepem lumea: văzul, pipăitul, amintirea. Dacă acestea ne mint, atunci nu mai poţi avea încredere în nimic. Şi chiar dacă nu mai credem în ele, tot nu putem călători altfel decât pe drumul pe care ni-l arată simţurile. Şi trebuie să mergem pe drumul acela până la capăt.

Apoi focul se stinse, iar în Valaskjalf, Casa lui Odin, se aşternu întunericul.

— Ce urmează? întrebă în şoaptă Shadow.

— O să ne întoarcem în camera caruselului, mormăi domnul Nancy. Iar bătrânul Un-Ochi ne va face tuturor cinste cu o cină, va împărţi nişte bacşişuri, va săruta nişte copii şi nimeni n-o să mai spună cuvântul cu „z".

— Cuvântul cu „z"?

— *Zei.* Băiete, ce făceai în ziua în care au fost împărțite creierele?

— Cineva spunea o poveste despre felul în care au fost furate boașele tigrului și m-am oprit să aud cum se termină basmul.

Domnul Nancy chicoti.

— Nu s-a rezolvat nimic. Nimeni nu a fost de acord cu nimic.

— O să-i convingă treptat. O să-i lămurească pe rând. Vei vedea. Până la urmă, vor fi toți de acord cu el.

Shadow simți că începuse să bată vântul, care-i agita părul, îi mângâia fața, îl împingea...

Se aflau cu toții în încăperea celui mai mare carusel din lume, ascultând *Valsul Împăratului*[1].

Un grup de oameni – turiști, după înfățișare – discutau cu Wednesday în cealaltă parte a camerei. Atâția turiști câte siluete fuseseră în clădirea lui Wednesday.

— Pe aici, zise Wednesday cu voce răsunătoare, și-i conduse spre singura ieșire, care fusese făcută astfel încât să semene cu gura căscată a unui monstru uriaș, cu dinți ascuțiți, gata să-i facă bucăți pe toți.

Wednesday se mișca printre ceilalți ca un politician, măgulind, încurajând, zâmbind, contrazicând cu blândețe, liniștind.

— Toate astea au existat?

— Ce să existe, Creier-De-Găină? întrebă domnul Nancy.

— Clădirea. Focul. Boașele tigrului. Rotitul în carusel.

— Ce naiba, nimeni n-are voie să se urce în carusel! N-ai citit afișul? Hai să mergem.

Gura monstrului dădea în Camera Orgilor, lucru care-l ului pe Shadow, pentru că pe acolo veniseră. Văzută a doua oară, încăperea arăta la fel de ciudat. Wednesday îi

---

[1] *Valsul Împăratului (Kaiser-Walzer)*, vals compus de Johann Strauss II în 1889.

conduse în sus, pe nişte scări, trecură pe lângă modelele în mărime naturală ale celor patru călăreți ai Apocalipsei, care atârnau de tavan, apoi se luară după indicatoarele care arătau unde-i ieşirea.

Shadow şi Nancy rămaseră în urmă. Ieşiră din Casa de pe Stâncă, trecură pe lângă magazinul de suveniruri şi ajunseră în parcare.

— Păcat că a trebuit să plecăm înainte de a parcurge toată clădirea, zise domnul Nancy. Sperasem să văd cea mai mare orchestră artificială din întreaga lume.

— Am văzut-o, replică Cernobog. Nu-i cine ştie ce.

Restaurantul se afla la zece minute de mers. Wednesday spusese tuturor invitaților că va plăti el cina din seara aceea şi organizase transportul celor care nu aveau mijloace proprii de locomoție.

Shadow se întrebă cum ajunseseră până la Casa de pe Stâncă, dacă nu aveau maşină, şi cum aveau să se întoarcă acasă, dar nu zise nimic. I se păru că era mai bine aşa.

Avea de dus la restaurant câțiva dintre oaspeții lui Wednesday: femeia în sari roşu, care se aşezase pe scaunul din față, lângă el, şi doi bărbați care stăteau pe bancheta din spate. Unul dintre ei era tânărul solid, cu aspect ciudat (Shadow nu-i înțelesese numele, dar i se păruse că fusese ceva care semăna cu „Elvis"), iar celălalt – un individ în costum negru, pe care Shadow nu şi-l amintea.

Stătuse lângă el când acesta se urcase în maşină, îi deschisese uşa apoi i-o închisese, dar nu era în stare să-şi amintească absolut nimic despre el. După ce se aşeză, întoarse capul şi se uită atent la individ, observându-i cu atenție fața, părul şi hainele, asigurându-se că o să-l țină minte şi că o să-l recunoască dacă îl va reîntâlni. Apoi privi din nou înainte şi porni motorul. Îşi dădu seama însă că tipul îi dispăruse din minte. Rămăsese doar cu o impresie de bogăție, dar nimic mai mult.

„Sunt obosit", îşi zise Shadow. Aruncă o privire în dreapta, către femeia din India. Observă colierul subţire, din cranii de argint, care-i înconjura gâtul; remarcă brăţările de la mâini şi capetele care zăngăneau ca nişte clopoţei atunci când femeia se mişca; văzu şi bijuteria de un albastru-închis de pe fruntea ei. Femeia mirosea a mirodenii, a scorţişoară, a nucşoară şi a flori. Părul ei începuse să încărunţească. Femeia zâmbi, când văzu că se uita la ea.

— Poţi să-mi spui Mama-ji, zise ea.

— Mama-ji, eu sunt Shadow.

— Domnule Shadow, ce crezi despre planurile patronului dumitale?

Shadow reduse viteza, în timp ce un camion mare, negru, trecea pe lângă ei, stropindu-i cu noroi, după care răspunse:

— Eu nu l-am întrebat, iar el nu mi-a spus nimic.

— Dacă mă întrebi pe mine, o să-ţi spun că vrea o ultimă împotrivire. Vrea să dispărem într-o vâlvătaie glorioasă. Asta vrea. Iar noi suntem suficient de bătrâni şi suficient de proşti pentru ca unii dintre noi să fie de acord.

— Mama-ji, nu-i treaba mea să pun întrebări, zise Shadow, iar în maşină răsună râsul ca un zăngănit de clopoţei al femeii.

Bărbatul de pe bancheta din spate – nu tânărul cu aspect ciudat – zise ceva, iar Shadow îi răspunse, dar după o clipă nu-şi mai amintea ce-i răspunsese.

Tânărul cu înfăţişare ciudată nu zise nimic, dar începu să fredoneze ceva, cu un mormăit melodios care făcu interiorul maşinii să vibreze.

Tânărul avea o înălţime mijlocie, însă o formă bizară. Shadow auzise că există oameni cu pieptul ca un butoi, dar nu găsise o imagine care să se potrivească acestei metafore. Tânărul acela avea pieptul ca un butoi, picioare ca nişte trunchiuri de copac şi braţele ca nişte jamboane. Purta o scurtă neagră cu glugă, mai multe pulovere, pantaloni

groşi şi o pereche de tenişi albi, care nu se potriveau nici cu vremea aceea de iarnă, nici cu restul hainelor. Tenişii erau de dimensiunile cutiilor pentru pantofi. Degetele individului, cu vârfuri drepte, semănau cu nişte cârnaţi.

— Fredonaţi ceva, îi zise Shadow.

— Scuze, răspunse tânărul cel bizar, cu o voce gravă, uşor stânjenit, şi încetă să fredoneze.

— Nu vă opriţi, îi zise din nou Shadow. Îmi plăcea melodia.

Tânărul cel ciudat ezită, apoi reîncepu să fredoneze, cu o voce la fel de profundă şi de răsunătoare ca înainte. De data aceasta, în fredonatul său se distingeau şi cuvinte.

— Jos jos jos, cântă el, cu glas atât de profund că ferestrele zăngăniră. Jos jos jos, jos jos, jos jos.

De cornişele clădirilor pe lângă care treceau atârnau lumini de Crăciun. De la becuri de un auriu discret, care clipeau, până la imagini gigantice de oameni de zăpadă, ursuleţi sau stele multicolore.

Shadow opri în faţa restaurantului – o clădire mare, în formă de şură – şi-şi lăsă pasagerii lângă intrarea principală. Apoi conduse maşina în parcare. Dorea să parcurgă singur drumul scurt până la restaurant, să se plimbe prin frig ca să-şi limpezească mintea.

Parcă automobilul în spatele unui camion negru şi se întrebă dacă era acelaşi care îi depăşise în viteză cu puţin timp înainte. Închise portiera maşinii şi rămase în parcare, cu respiraţia transformându-se în aburi din cauza frigului.

Şi-l imagina pe Wednesday în interiorul restaurantului, stând cu oaspeţii săi în jurul unei mese întinse. Se întrebă dacă o dusese într-adevăr pe Kali cu maşina, pe scaunul din dreapta şoferului, şi se întrebă cine stătuse pe banchetа din spate...

— Amice, ai un chibrit? răsună o voce cunoscută, iar Shadow se întoarse ca să se scuze şi să explice că nu are,

dar țeava pistolului îl lovi peste ochiul stâng iar Shadow se prăbuşi.

Întinse un braț, ca să se sprijine când avea să ajungă la sol. Cineva îi împinse ceva moale în gură, ca să-l împiedice să țipe, apoi îi lipi o bandă adezivă peste gură, cu gesturi exersate, ca un măcelar care goleşte de măruntaie o găină.

Shadow încercă să țipe, să-l avertizeze pe Wednesday, să-i avertizeze pe toți, dar din gura sa ieşi doar un zgomot slab.

— Prada e înăuntru, spuse vocea aceea ce-i părea cunoscută. Sunt cu toții pe poziții? întrebă vocea, şi-i răspunse un glas abia inteligibil, prin radio. Atunci, să intrăm şi să-i ciuruim.

— Ce facem cu tipul cel mare? întrebă o altă voce.

— Legați-l şi scoateți-l afară, răspunse prima voce.

Puseră o glugă ca un sac peste capul lui Shadow, îi legară mâinile şi picioarele cu bandă adezivă, îl aruncară în camion şi plecară.

Camera în care fusese încuiat Shadow nu avea ferestre. În ea se aflau un scaun din plastic, o masă pliantă uşoară şi o găleată cu capac care servea drept toaletă improvizată. Pe podea se întindeau o fâşie de spumă galbenă, lungă de vreo doi metri, şi o pătură subțire, cu o pată cafenie, veche, în centru; Shadow nu-şi dădea seama dacă era de sânge, de fecale sau de mâncare; nici nu se osteni să cerceteze. De tavan atârna un bec fără abajur, dar Shadow nu reuşi să găsească vreun întrerupător. Lumina era aprinsă tot timpul. Uşa nu avea clanță în interior.

Îi era foame.

Primul lucru pe care-l făcuse, după ce indivizii îl împinseseră în cameră şi-i rupseseră banda adezivă de la încheieturi şi de pe gură, lăsându-l singur, fusese să cerceteze cu atenție încăperea. Bătuse în pereți. Sunau a metal gros. În

partea de sus a camerei se vedea un grilaj mic pentru aerisire. Uşa era bine încuiată.

Deasupra sprâncenei stângi avea o rană care sângera uşor. Îl durea capul.

Pe podea nu exista covor. Ciocănise în ea şi-şi dăduse seama că era făcută din acelaşi metal ca şi pereţii.

Ridicase capacul găleţii, urinase în ea şi pusese capacul la loc. După ceasul său, trecuseră doar patru ore de la atacarea restaurantului.

Îi dispăruse portofelul, dar îi lăsaseră monedele.

Shadow stătea pe scaun, la masa pliantă, care părea a fi o masă de jucat cărţi. Era acoperită cu un postav verde, având arsuri de ţigară. Shadow exersă trucul care consta în a se face că împinge monedele prin masă. Apoi luă două monede de un sfert de dolar şi exersă un truc inutil.

Ascunse o monedă în palma dreaptă şi arătă cealaltă monedă în mâna stângă, ţinând-o între arătător şi degetul mare. Apoi păru că ia moneda din mâna stângă, lăsând-o de fapt să cadă înăuntru, şi deschise mâna dreaptă, arătând moneda care fusese tot timpul acolo.

Trucurile cu monede aveau un folos evident: îl făceau pe Shadow să se concentreze asupra lor. Altfel spus, nu le putea practica dacă era furios sau îngrijorat, aşadar acţiunea de a practica un truc de iluzionist, care părea fără niciun folos – pentru că irosise o cantitate imensă de efort şi de îndemânare ca să pară că mută un ban dintr-o mână în alta, lucru care nu cere nicio îndemânare dacă-l faci cu adevărat –, îl liniştea, îi limpezea mintea de griji şi de teamă.

Începu apoi un truc încă şi mai inutil, transformarea unei jumătăţi de dolar într-un penny, însă cu cele două monede ale sale de câte un sfert de dolar. Fiecare monedă era succesiv ascunsă şi scoasă la iveală, într-o singură mână. Începu prin a face vizibil un sfert de dolar, între degetul mijlociu şi arătător, ţinându-l pe celălalt ascuns sub

degetul mare pliat. Duse mâna la gură şi suflă spre moneda vizibilă, strecurând-o apoi în palmă, în timp ce primele două degete luară moneda ascunsă şi o scoaseră la iveală. Efectul era că arăta o monedă de un sfert de dolar într-o mână, o ducea spre gură, sufla în ea şi apoi o cobora, arătând tot timpul aceeaşi monedă.

Făcu acelaşi lucru iar şi iar.

Se întrebă dacă indivizii aveau să-l ucidă, mână îi tremură un pic şi una dintre monede îi căzu dintre degete şi ajunse pe postavul verde al mesei de joc.

Apoi, pentru că nu mai era în stare să facă nimic, puse monedele deoparte şi luă dolarul cu efigia Statuii Libertăţii, cel pe care i-l dăduse Zoria Polunocinaia, îl strânse în mână şi aşteptă.

La trei dimineaţa – după ceasul său –, indivizii se întoarseră ca să-l interogheze. Doi bărbaţi în costume de culoare închisă, cu părul negru şi pantofi negri, lucioşi. Nişte bandiţi. Unul avea fălci pătrate şi umeri laţi, purta părul lung şi arăta de parcă jucase fotbal american în liceu; avea unghiile roase zdravăn. Celălalt purta ochelari cu ramă de argint, avea părul tuns şi unghiile bine îngrijite. Cu toate că indivizii nu aveau nimic în comun, Shadow bănui că, la un anumit nivel – probabil celular –, cei doi erau identici. Indivizii se aşezară de aceeaşi parte a măsuţei de joc şi-l priviră de sus.

— De câtă vreme lucraţi pentru Cargo, domnule? întrebă unul dintre ei.

— Nu ştiu despre cine vorbiţi, răspunse Shadow.

— Îşi spune Wednesday, Mâniosul, Tatăl Tuturor. Un tip bătrân. Aţi fost văzut cu el, domnule.

— Lucrez pentru el de două zile.

— Să nu ne mințiți, domnule, zise cel cu ochelari.

— Bine, spuse Shadow, n-o să vă mint. Dar tot de două zile lucrez pentru el.

Individul cu fălci pătrate se întinse şi-i răsuci urechea lui Shadow între arătător şi degetul mare. Strângea în timp ce răsucea. Durerea era teribilă.

— V-am spus să nu ne minţiţi, domnule, spuse el cu un glas inexpresiv, apoi îi dădu drumul.

Fiecare dintre indivizi avea o umflătură la haină, se vedea că purtau pistol. Shadow nu încercă să riposteze. Îşi închipui că se află din nou în închisoare. „Ai răbdare", se gândi el. „Nu le spune nimic din ce nu ştiu deja. Nu pune întrebări."

— V-aţi împrietenit cu oameni periculoşi, domnule, zise individul cu ochelari. Veţi face un serviciu ţării dumneavoastră dacă veţi oferi statului dovezi, adăugă el, zâmbind cu amabilitate.

„Eu sunt poliţistul cel bun", spunea zâmbetul acela.

— Înţeleg, răspunse Shadow.

— Dacă nu vreţi să ne ajutaţi, domnule, atunci o să vedeţi cum suntem când ne supărăm, zise cel cu fălci pătrate, apoi îl lovi pe Shadow în abdomen, făcându-l să-şi piardă răsuflarea.

Nu era tortură, îşi spuse Shadow, ci doar o subliniere: „Eu sunt poliţistul cel rău". Durerea îl făcu să icnească.

— Aş vrea să nu vă supăr, zise Shadow, de îndată ce reuşi să respire.

— Domnule, vrem doar să cooperaţi.

— Aş vrea să vă întreb... („Nu pune întrebări", îşi zise el, dar era prea târziu, cuvântul fusese deja rostit) ...cu cine o să cooperez.

— Vreţi să vă spunem numele noastre? zise cel cu fălci pătrate. V-aţi pierdut minţile.

— Nu, are dreptate, interveni cel cu ochelari. Aşa îi va fi mai uşor să ia legătura cu noi, zise el, apoi se uită la Shadow şi zâmbi ca un om care face reclamă la pastă de

dinți. Eu sunt domnul Stone[1]. Colegul meu e domnul Wood[2].

— Nu asta voiam să știu. Din ce agenție faceți parte? CIA? FBI?

Stone clătină din cap.

— Nu-i chiar atât de simplu, domnule. Lucrurile nu-s chiar atât de simple.

— Sectorul privat... sectorul public..., zise Wood. Înțelegeți... În ziua de azi există o grămadă de conexiuni.

— Vă asigur, interveni Stone, cu un alt zâmbet larg, că noi suntem băieții buni. Vă este foame, domnule? întrebă el, apoi căută în buzunar şi scoase un baton de Snikers. Poftiți. Un cadou din partea mea.

— Mulțumesc, zise Shadow, apoi rupse ambalajul şi mâncă batonul de Snikers.

— Presupun că vreți şi ceva de băut. O cafea? O bere?

— Apă, vă rog, ceru Shadow.

Stone se duse la uşă, ciocăni şi spuse ceva paznicului din cealaltă parte a uşii, care se întoarse după un minut cu un pahar din plastic, plin cu apă rece.

— CIA..., zise Wood, apoi clătină din cap, mâhnit. Nişte gorile. Stone, am auzit un banc nou despre CIA. Cum putem fi siguri că CIA n-a fost implicată în asasinarea lui Kennedy?

— Nu ştiu, răspunse Stone. Cum?

— Păi... e mort, replică Wood.

Cei doi izbucniră în râs.

— Vă simțiți mai bine acum, domnule? întrebă Stone.

— Da.

— Atunci spuneți-ne ce s-a întâmplat în seara asta.

— Am făcut pe turiştii. Ne-am dus la Casa de pe Stâncă. Ne-am dus să mâncăm. Cunoaşteți restul.

---

[1] *Stone* – „piatră", în limba engleză.

[2] *Wood* – „lemn", în limba engleză.

Stone oftă. Wood clătină din cap, ca şi cum ar fi fost dezamăgit, apoi îi trase un şut lui Shadow, în genunchi. Durerea fu zdrobitoare. Apoi Wood îi trase încet un pumn în spate, chiar deasupra rinichiului drept, iar durerea fu mai îngrozitoare decât cea din genunchi.

„Sunt mai solid decât ei. I-aş putea da gata." Dar indivizii erau înarmaţi, şi chiar dacă ar fi reuşit să-i omoare pe amândoi, tot ar fi rămas încuiat în celulă. (Dar ar fi avut un pistol. Ar fi avut două pistoale.) („Nu.")

Wood avea grijă să nu-l lovească pe Shadow peste faţă. Fără urme. Nimic cu urmări permanente, doar pumni şi picioare în piept şi în genunchi. Durea, însă Shadow strânse în palmă dolarul cu efigia Statuii Libertăţii şi aşteptă să se termine chinul.

După un timp prea îndelungat, bătaia încetă.

— Ne vedem peste două ore, domnule, zise Stone. Să ştiţi că lui Wood nu-i place să facă asta. Noi suntem oameni rezonabili. După cum am spus, noi suntem băieţii cei buni. Dumneavoastră sunteţi în tabăra cea rea. De ce nu încercaţi să dormiţi un pic?

— Mai bine aţi începe să ne luaţi în serios, spuse Wood.

— Woody are dreptate, domnule. Gândiţi-vă la spusele lui.

Uşa se închise în urma lor. Shadow se întrebă dacă nu aveau să-i stingă lumina, dar n-o făcură, iar becul luci în continuare ca un ochi rece. Shadow se târâ pe podea, către fâşia de spumă de cauciuc, şi se urcă pe ea, apoi se acoperi cu pătura şi închise ochii, apoi se cufundă în nimic, apoi se cufundă în vis.

Timpul trecu.

Avea din nou cincisprezece ani, mama sa era pe moarte şi încerca să-i spună ceva foarte important, dar el nu putea s-o înţeleagă. Se mişcă în somn, şi durerea îl trecu din starea de pe-jumătate-adormit în starea de pe-jumătate-treaz.

Tremura sub pătura subțire. Ținea mâna dreaptă la ochi, apărându-i de lumina becului. Se întrebă dacă Wednesday şi ceilalți erau încă în libertate, dacă mai erau încă în viață. Spera că erau.

Dolarul de argint rămăsese rece în mâna sa stângă. Îl simțea, aşa cum îl simțise în timpul bătăii. Se minună că moneda nu se încălzise de la trupul său. Fiind pe jumătate adormit şi pe jumătate în delir, moneda, ideea libertății, luna şi Zoria Polunocinaia se amestecară toate într-o țesătură de raze argintii care lucea în adâncul cerului, iar el urcă pe țesătura de raze, îndepărtându-se de durere, de amărăciune şi de teamă, cufundându-se în vis...

Din depărtarea aceea auzi un fel de zgomot, dar era prea târziu să se mai gândească la el: aparținea de-acum somnului.

Speră, cu o urmă de luciditate, că nu venise nimeni să-l trezească, să-l lovească sau să țipe la el. Apoi îşi dădu seama cu încântare că dormea cu adevărat şi că nu-i mai era frig.

În visul său – sau în afara lui – cineva striga puternic, cerând ajutor.

În somn, Shadow se rostogoli pe spuma de cauciuc, descoperind noi locuri care îl dureau.

Cineva îl scutura, ținându-l de umăr.

Shadow voia să-i spună să nu-l trezească, să-l lase să doarmă, însă reuşi doar să mormăie.

— Cățeluşule, îi spuse Laura, trebuie să te trezeşti. Dragule, te rog să te trezeşti!

Shadow se linişti. Avusese un vis ciudat, cu închisoare, cu deținuți şi cu zei care se țineau după el, iar acum Laura îl trezea ca să-i spună că venise vremea să se ducă la serviciu, şi poate că înainte va avea timp să fure o cafea şi-o sărutare... Întinse mâna, ca să atingă mâna ei.

Carnea Laurei era rece ca gheața şi tare.

Shadow deschise ochii.

— De unde-i tot sângele ăsta? întrebă el.

— Este al altor oameni. Nu-i al meu, îi răspunse Laura. Eu sunt umplută cu formaldehidă amestecată cu glicerină şi cu lanolină.

— Al căror oameni? întrebă el.

— Al paznicilor. Este în regulă. I-am omorât. Ar trebui să pleci, cu toate că nu cred că a apucat vreunul să dea alarma. Ia-ți haina, sau o să-ți înghețe fundul.

— I-ai omorât?

Laura ridică din umeri şi zâmbi, stânjenită. Mâinile ei arătau de parcă ar fi pictat cu degetele, de parcă ar fi făcut un tablou compus doar din stacojiu, iar pe fața şi pe hainele ei (acelaşi costum albastru pe care-l purtase atunci când fusese înmormântată) erau pete care-i amintiră lui Shadow de Jackson Pollock[1], pentru că era mai uşor să te gândeşti la Jackson Pollock decât să accepți alternativa.

— E uşor să omori oameni atunci când eşti mort, îi spuse Laura. Nu-i mare scofală. Nu mai ai niciun fel de prejudecăți.

— Pentru mine e mare scofală, zise Shadow.

— Vrei să stai aici până vine schimbul de dimineață? Poți s-o faci, dacă aşa ai chef. Credeam că vrei să ieşi de aici.

— O să creadă că eu i-am omorât, zise el, prosteşte.

— Tot ce se poate. Dragule, pune-ți haina pe tine. O să îngheți.

Sadow ieşi pe coridor. La capătul acestuia se afla camera paznicilor. În încăpere se găseau patru morți: trei paznici şi individul care-şi spunea Stone. Prietenul său nu se vedea nicăieri. După urmele de sânge de pe podea, doi dintre ei fuseseră târâți până acolo şi aruncați pe duşumea.

---

[1] Paul Jackson Pollock (1912 – 1956) – pictor american, reprezentant de seamă al expresionismului abstract.

Haina lui Shadow atârna în cuier. Portofelul se afla în buzunarul interior, neatins, din câte se părea. Laura deschise două cutii de carton, pline cu batoane de ciocolată.

Abia acum văzu că paznicii purtau uniforme negre de camuflaj, însă fără nicio emblemă oficială, nimic care să arate pentru cine lucrau. Puteau foarte bine să fie vânători de rațe, îmbrăcați astfel ca să-şi practice sportul de weekend.

Laura îşi întinse mâna rece şi i-o strânse pe a lui Shadow. Purta la gât un lănțişor de aur, de care atârna moneda pe care i-o dăduse el.

— Arată frumos, zise Shadow.

— Mulțumesc, spuse ea zâmbind.

— Ce s-a întâmplat cu ceilalți? Cu Wednesday şi cu restul? Unde sunt?

Laura îi întinse nişte batoane de ciocolată, iar el îşi umplu buzunarele cu ele.

— Aici nu mai era nimeni. O mulțime de celule goale şi una în care te aflai tu. Oh, şi unul dintre indivizi s-a dus într-o celulă, ca să şi-o frece uitându-se la o revistă. A avut un şoc.

— L-ai omorât în timp ce se masturba?

— Da, răspunse ea, dând din umeri stânjenită. Eram îngrijorată că o să-ți facă rău. Cineva trebuie să te păzească, şi ți-am făgăduit că voi face eu acest lucru, nu-i aşa? Ține.

Îi dădu încălzitoare chimice pentru mâini şi pentru picioare, nişte fâşii cărora le rupi sigiliul iar ele se încălzesc şi rămân aşa ore în şir. Shadow le vârî în buzunar.

— Să ai grijă de mine? Da, recunoscu el, ai avut grijă.

Laura întinse mâna şi-l atinse deasupra sprâncenei stângi.

— Te-ai lovit, zise ea.

— Nu-i nimic, spuse el.

Apoi deschise o uşă de metal din perete. Până la sol era mai mult de un metru. Sări, şi simți sub picioare un fel de

pietriş. O prinse pe Laura de mijloc şi o coborî, aşa cum făcea de obicei, fără să se gândească la altceva...

Luna ieşi de după un nor gros. Se afla jos, lângă orizont, gata să apună, dar la lumina ei se putea vedea destul de bine.

Se dovedi că ieşiseră dintr-un vagon vopsit în negru al unui marfar lung, parcat sau abandonat într-o zonă împădurită. Vagoanele se întindeau cât vedeai cu ochii, dispărând între copaci. Fusese într-un tren. Ar fi trebuit să-şi dea seama.

— Cum naiba m-ai găsit? o întrebă el pe soţia lui moartă.

Ea clătină din cap încet, amuzată.

— Străluceşti ca o rază într-o lume întunecată, îi spuse ea. Nu-i greu să te găsesc. Acum pleacă. Du-te repede, şi cât mai departe. Nu-ţi folosi cărţile de credit şi totul va fi bine.

— Unde să mă duc?

Laura îşi trecu mâna prin părul încâlcit, dându-l la o parte de pe faţa ei.

— Drumul e în partea asta. Descurcă-te cum poţi. Fură o maşină, dacă trebuie. Ia-o spre sud.

— Laura, zise el, ezitând. Ştii ce se întâmplă? Ştii cine sunt oamenii ăştia? Cei pe care i-ai omorât?

— Da, răspunse ea. Cred că ştiu.

— Îţi rămân dator. Aş fi fost încă închis acolo dacă n-ai fi venit. Nu cred că aveau gânduri bune în privinţa mea.

— Nu, nu cred că aveau.

Se îndepărtară de vagoanele goale. Se întrebă ce se afla în celelalte vagoane, din metal negru, fără ferestre, care se întindeau în noapte pe kilometri întregi. Degetele i se strânseră pe dolarul cu efigia Statuii Libertăţii, şi-o aminti pe Zoria Polunocinaia, îşi aminti felul în care-l privise la lumina lunii. „Aţi întrebat-o ce dorea? E întrebarea cea mai înţeleaptă pe care-o poţi pune morţilor. Uneori îţi spun."

— Laura... Ce vrei? o întrebă el.

— Chiar vrei să ştii?

— Da. Te rog.

Laura îl privi cu ochii ei albaştri.

— Vreau să fiu iarăşi vie. Nu vreau jumătatea asta de viaţă. Vreau să fiu vie *cu adevărat*. Vreau să-mi simt inima bătând în piept. Vreau să-mi simt sângele curgând prin mine – fierbinte, sărat, adevărat. Ciudat lucru, nu crezi că poţi să simţi aşa ceva, dar o să ştii cum e atunci când va înceta să curgă.

Se frecă la ochi, mânjindu-şi faţa cu mâzga roşie de pe mâini.

— E greu. Căţeluşule, ştii de ce morţii ies numai noaptea? Pentru că în întuneric e mai uşor să treci drept om adevărat. Dar eu nu vreau să fiu luată drept om viu. Eu vreau să fiu vie.

— Nu înţeleg ce vrei să fac.

— Fă să se întâmple asta, dragule. Gândeşte-te cum. Ştiu că ai s-o faci.

— Bine. Am să-ncerc. Şi dacă o să-mi imaginez felul în care am s-o fac, cum o să te găsesc?

Dar ea dispăruse, iar în pădure nu mai rămăsese decât o pată cenuşie pe cer, care să-i arate încotro era estul, iar vântul aspru de decembrie aduse cu el un vaier îndepărtat, care putea fi ultimul strigăt al unei păsări de noapte sau primul strigăt al unei păsări de zi.

Shadow se întoarse spre sud şi începu să meargă.

CAPITOLUL ŞAPTE

Din moment ce zeii hinduşi sunt „nemuritori" doar într-un sens foarte restrâns – pentru că s-au născut şi mor –, ei trăiesc majoritatea marilor dileme omeneşti şi deseori par să se deosebească de muritori doar prin câteva detalii lipsite de importanţă... iar de demoni şi mai puţin. Cu toate acestea, sunt consideraţi de către hinduşi ca fiind prin definiţie *o categorie de fiinţe complet diferite de toate celelalte; ei sunt simboluri aşa cum nu poate fi niciun om, indiferent cât de „arhetipală" ar fi istoria vieţii acestuia. Ei sunt actori care joacă roluri ce-s reale doar pentru noi; ei sunt măşti în spatele cărora vedem propriile noastre feţe.*

WENDY DONIGER O'FLAHERTY,
"INTRODUCERE", *MITURILE HINDUSE*

Shadow mersese spre sud – sau spre ceea ce sperase el că-i sudul – timp de mai multe ore, de-a lungul unui drum îngust şi nemarcat ce se afla, după opinia sa, undeva în sudul Wisconsinului. La un moment dat, mai multe jeepuri veniseră pe drum spre el, cu farurile strălucind, iar el se ghemuise între copaci, până când maşinile se îndepărtaseră. Ceaţa de dimineaţă atârna la nivelul şoldurilor sale. Maşinile erau negre.

Apoi, după treizeci de minute, auzise zgomotul unor elicoptere îndepărtate, spre vest. Ieşise de pe drumul forestier şi intrase în pădure. Erau două elicoptere, iar el se ghemuise într-o groapă de sub un copac prăbuşit şi le auzise trecând pe deasupra. Când se îndepărtară, Shadow aruncă în grabă o privire către cerul cenuşiu de iarnă. Fu satisfăcut să vadă că elicopterele erau vopsite într-un negru mat.

Aşteptă sub copac până când zgomotul lor dispăru complet.

Sub arbori, zăpada era doar un strat subțire, care scârțâia sub copaci. Shadow se bucura că avea încălzitoarele chimice pentru mâini şi pentru picioare, care-i împiedicau extremitățile să înghețe. Restul trupului îi amorțise – inima, mintea, sufletul, toate amorțiseră. Şi-şi dădu seama că amorțeala aceea avea să dureze mult timp şi că începuse cu multă vreme în urmă.

„Ce vreau eu?" se întrebă el. Nu găsi niciun răspuns, aşa că se mulțumi să meargă mai departe prin pădure, pas după pas. Arborii îi păreau familiari, unele zone ale peisajului îi trezeau un sentiment de déjà-vu. Mergea în cerc? Poate că avea să meargă şi să tot meargă, până când aveau să i se termine încălzitoarele chimice şi dulciurile, iar atunci avea să se aşeze şi să nu se mai ridice niciodată...

Ajunse la un pârâu lat şi decise să meargă de-a lungul lui. Pâraiele duc la râuri, râurile se varsă în Mississippi, şi dacă o să continue să meargă – sau o să fure o barcă, sau o să construiască o plută –, până la urmă o să ajungă în New Orleans, unde era cald, o idee care i se părea încurajatoare, însă improbabilă.

Nu se mai auzeau elicoptere. Avea impresia că acelea care trecuseră veniseră să curățe mizeria din depoul de vagoane, nu ca să-l vâneze pe el, altfel ar fi revenit. L-ar fi hăituit cu câini, cu maşini cu sirene şi cu toate mijloacele de urmărire a unui evadat. În loc de toate acestea, nu era însă nimic.

Ce voia *el*? Să nu fie prins. Să nu fie învinovățit de moartea oamenilor din tren. „N-am fost eu", se auzi spunând. „A fost soția mea cea moartă." Îşi imagină expresiile de pe figurile polițiştilor. Oamenii aveau să discute îndelung dacă era sau nu nebun, până când avea să fie dus pe scaunul electric...

Se întrebă dacă în Wisconsin exista pedeapsa cu moartea. Se întrebă dacă asta mai avea vreo importanță. Voia să înțeleagă ce se întâmplă – și să-și dea seama cum avea să se termine toată povestea aceea. Iar în cele din urmă, zâmbind cu gura până la urechi, își dădu seama că dorea cel mai mult să fie un om normal. Voia să nu fi fost niciodată la închisoare, voia ca Laura să fie încă în viață și voia să nu se fi întâmplat nimic din cele ce se întâmplaseră.

„Băiete, mi-e teamă că nu prea ai de ales", își spuse el, cu vocea morocănoasă a lui Wednesday, și dădu din cap, aprobându-se singur. „Nu ai de ales. Nu ai cale de întoarcere. Deci mergi mai departe. Ai răbdare..."

O ciocănitoare aflată la distanță bătea toba într-un copac putred.

Shadow își dădu seama că-l privea cineva: câteva păsări-cardinal, roșii, se uitau la el dintr-un tufiș scheletic, apoi se întoarseră să ciugulească ciorchini de boabe negre de soc. Arătau ca ilustrațiile din calendarul cu păsările cântătoare din America de Nord. Trilurile și ciripitul păsărilor îl urmăriră în timp ce mergea pe malul pârâului, apoi se reduseră în intensitate și încetară.

Cerbul mort zăcea într-o poiană, la umbra unui deal, iar o pasăre neagră, de mărimea unui cățel, ciugulea din el cu un cioc mare, ascuțit, smulgând și sfâșiind bucăți de carne roșie din cadavru. Ochii animalului dispăruseră, dar capul rămăsese neatins, iar pe crupă i se vedeau pete albe, de cerb tânăr. Shadow se întrebă cum murise.

Pasărea cea neagră își lăsă capul într-o parte, apoi zise, cu un glas care suna ca niște pietre lovite între ele:

— Hei tu, Shadow!

— Eu sunt, zise Shadow.

Pasărea țopăi pe crupa cerbului, își ridică țeasta și-și zburli penele de pe gât și de pe creștet. Zburătoarea era enormă și avea ochii ca niște mărgele negre. O pasăre atât de mare și aflată atât de aproape te intimida.

— A zis că o să te întâlnească în Kay-ro, croncăni corbul.

Shadow se întrebă care dintre corbii lui Odin se afla în fața lui: Huginn sau Muninn? Amintirea sau Gândul?

— Kay-ro? întrebă el.

— În Egipt.

— Şi cum o să ajung în Egipt?

— Urmează Mississippi. Du-te în sud. Găseşte Şacal.

— Uite ce-i, zise Shadow. Nu vreau să par... Iisuse... uite ce-i...

Se opri. Se reculese. Îi era frig şi stătea în pădure, discutând cu o pasăre mare, neagră, care-l ciugulea pe Bambi.

— Bine. Voiam să-ți spun că n-am chef de mistere.

— Mistere, îl aprobă pasărea, binevoitoare.

— Vreau explicații. Şacalul din Kay-ro. Chestia asta nu mă ajută cu nimic. Sună ca o frază dintr-un film prost cu spioni.

— Şacal. Prieten. Kay-ro.

— Mi-ai mai spus asta. Aş vrea mai multe informații.

Pasărea se întoarse şi rupse altă fâşie de carne de pe coastele cerbului. Apoi zbură printre copaci, cu fâşia roşie atârnându-i din cioc ca un vierme lung, sângeriu.

— Hei! Poți măcar să-mi arăți unde-i un drum adevărat? strigă Shadow după ea.

Corbul se înalță şi se îndepărtă. Shadow se uită la cadavrul puiului de cerb. Decise că, dacă ar fi un adevărat pădurean, ar tăia o bucată şi ar frige-o la un foc de lemne. Dar în loc de asta se aşeză pe un copac căzut şi mâncă un baton de Snickers şi-şi dădu seama că nu era un pădurean adevărat.

Corbul îl chemă de la marginea luminişului.

— Vrei să te urmez? îl întrebă Shadow.

Pasărea croncăni din nou, nerăbdătoare. Shadow se duse spre ea. Corbul îl aşteptă până când ajunse aproape, apoi sări greoi în alt copac, îndreptându-se cumva spre stânga căii pe care o urmase până atunci Shadow.

— Hei, Huginn sau Muninn, sau cine vei fi fiind!

Pasărea se întoarse, bănuitoare, cu capul într-o parte, privindu-l cu ochi lucitori.

— Spune „*Nevermore*"[1], îi zise Shadow.

— Hai sictir, spuse corbul.

Şi nu mai zise nimic cât timp merseră împreună prin pădure, corbul înainte şi zburând din copac în copac, omul grăbindu-se în urma lui prin vegetaţia deasă, încâlcită.

Cerul era de un gri uniform. Era aproape amiază.

După o jumătate de oră ajunseră la un drum asfaltat de la marginea unui oraş, iar corbul zbură înapoi în pădure. Shadow remarcă firma unui restaurant Culver's Frozen Custard ButterBurgers, iar alături o benzinărie. Intră în restaurant, unde nu se afla niciun client. La casă stătea un tânăr slab, ras în cap. Shadow comandă doi ButterBurgers şi cartofi prăjiţi. Apoi se duse la toaletă, să se spele. Arăta îngrozitor. Îşi făcu inventarul buzunarelor: avea câteva monede, inclusiv dolarul de argint cu efigia Statuii Libertăţii, o periuţă de dinţi, o pastă de dinţi, trei batoane de Snickers, cinci încălzitoare chimice, un portofel (în care nu se afla decât permisul său de conducere şi o carte de credit – se întrebă cât timp mai era valabilă cartea aceea de credit) şi, în buzunarul interior al hainei, o mie de dolari în bancnote de cincizeci şi de douăzeci de dolari, partea lui din jefuirea de ieri a băncii. Îşi spălă faţa şi mâinile cu apă fierbinte, îşi aranjă părul, apoi se întoarse în restaurant, unde-şi mâncă burgerii şi cartofii prăjiţi şi-şi bău cafeaua.

Apoi se duse la casă.

— Vreţi cremă de ouă îngheţată? îl întrebă tânărul cel slab.

---

[1] *Nevermore* („Niciodată") – aluzie la poemul „Corbul" de E.A. Poe, în care pasărea respectivă repetă acest cuvânt.

— Nu, mulțumesc. Există pe aici un loc de unde pot să închiriez o mașină? A mea și-a dat duhul pe drum, venind încoace.

Tânărul își scărpină mirîștea de pe cap.

— Domnule, nu găsiți așa ceva prin împrejurimi. Dacă mașina v-a lăsat, puteți suna la Triple-A. Sau vorbiți la benzinăria de alături, poate vă ia cineva.

— O idee bună, recunoscu Shadow. Mulțumesc.

Merse prin zăpada care se topea, din parcarea de la Culver's până la benzinărie. Cumpără dulciuri, fâșii de pastramă de vită și încălzitoare chimice pentru mâini și pentru picioare.

— Știți unde aș putea să închiriez o mașină? o întrebă el pe femeia de la casă.

Individa era imensă, cu ochelari, și se bucura că poate să discute cu cineva.

— Să mă gândesc, spuse ea. Aici suntem cam în afara drumurilor. Asemenea chestii găsești în Madison. Unde mergeți?

— În Kay-ro, răspunse el. Indiferent unde o fi locul ăsta.

— Știu unde e, răspunse ea. Dă-mi harta Illinoisului, de pe raftul de colo.

Shadow îi dădu o hartă plastifiată. Femeia o despături și-i arătă triumfătoare colțul din partea de jos a statului.

— Aici e.

— Cairo?

— Așa se pronunță numele localității din Egipt. Dar acesta, din Micul Egipt, se pronunță Kayro. Au și o Teba pe acolo. Cumnata mea e de fel din Teba. Am întrebat-o despre Teba din Egipt și s-a uitat la mine de parcă aș fi fost o ciudățenie, zise ea, și chicoti gâlgâitor.

— Nu-i nicio piramidă?

Orașul se afla la vreo șapte sute de kilometri de locul acela, aproape direct spre sud.

— Din câte ştiu eu, nu-i. Zonei i se spune Micul Egipt pentru că în urmă cu vreo sută, o sută cincizeci de ani, a fost o secetă cumplită. S-a ales praful de culturi. Nu şi în locul ăla. Toţi se duceau acolo ca să cumpere mâncare. Exact ca în Biblie. Iosif şi Visul Tehnicolor. Gata, mergem în Egipt, uraaa!

— Dacă ai fi în locul meu şi ar trebui să ajungi acolo, cum te-ai duce?

— Cu maşina.

— Maşina mea s-a stricat, e undeva, la câţiva kilometri pe drum. Era un rahat, scuzaţi-mi expresia.

— O rablă bună să faci pe ea. Aşa le zice cumnatul meu, care cumpără şi vinde maşini. Mă sună şi-mi spune „Mattie, am mai vândut o rablă bună să faci pe ea". Poate o să-l intereseze maşina ta cea veche. Pentru piese sau pentru cine ştie ce.

— E a şefului meu, zise Shadow, surprins el însuşi de uşurinţa cu care mintea. O să-l sun, ca să ştie de unde s-o ia, adăugă el, apoi îi veni o idee. Cumnatul tău locuieşte în vecinătate?

– În Muscoda. La zece minute spre sud de noi. Chiar dincolo de râu. De ce?

— Poate că are de vânzare vreo rablă bună să faci pe ea. Dau cinci, şase sute de dolari.

Femeia îi zâmbi dulce:

— Domnule, orice maşină pe care o are el poate fi cumpărată cu cinci sute de dolari, cu tot cu rezervorul plin. Dar să nu-i spui că ţi-am zis eu.

— Vrei să-l suni?

— Am pornit deja, spuse ea, şi ridică telefonul. Dragă? Aici Mattie. Vino imediat. Am aici pe cineva care vrea să cumpere o maşină.

Rahatul pe care-l alese era un Chevy Nova 1983, pe care-l cumpără, cu tot cu rezervorul plin, pentru patru sute cincizeci de dolari. Cadranul arăta că parcursese un sfert de milion de

kilometri. Rabla mirosea vag a bourbon şi a tutun, însă duhnea puternic a ceva ce putea fi banană. Shadow nu-şi dădu seama ce culoare avea, din cauza murdăriei şi a zăpezii. Însă era singura dintre toate maşinile din parcarea cumnatului lui Mattie care arăta ca şi cum ar fi putut să-l ducă şapte sute de kilometri.

Plata se făcu în bani-gheaţă, iar cumnatul lui Mattie nu-i ceru lui Shadow nici numele, nici numărul asigurării sociale, ci doar banii.

Shadow o luă spre vest, apoi spre sud, având în buzunar cinci sute cincizeci de dolari. Se feri să meargă pe autostrada interstatală. Rabla avea un radio, dar nu se auzi nimic când răsuci butonul. Un panou îl anunţă că părăsise Wisconsinul şi că se afla în Illinois. Trecu pe lângă o mină de suprafaţă, unde ardea un arc imens de lumini albastre, ce străluceau în ziua întunecată a miezului de iarnă.

Se opri şi mâncă într-un local numit La Mămica, ajungând acolo exact înainte ca patronul să închidă pentru pauza de după-amiază.

Fiecare oraş prin care trecea avea un indicator suplimentar, lângă acela care te anunţa că intri în Oraşul Nostru (720 locuitori). Indicatorul suplimentar îţi aducea la cunoştinţă că echipa de copii a oraşului ocupase locul al treilea la cursa de o sută de metri sau că oraşul era locul natal al semifinalistei la lupte libere din Illinois, categoria sub 16 ani.

Shadow conducea maşina în continuare, dar începuse să moţăie şi se simţea tot mai secătuit de puteri. Trecu pe roşu şi fu gata să fie tamponat de o cucoană aflată într-un Dodge. De îndată ce ajunse în câmp deschis, intră pe o urmă de tractor de pe marginea drumului şi parcă lângă o mirişte acoperită ici-colo de zăpadă, pe care înainta lent o procesiune de curcani sălbatici graşi, negri, care mergeau ca un şir de bocitoare. Opri motorul, se întinse pe bancheta din spate şi adormi imediat.

Întuneric. Simțea că se prăbuşeşte – ca şi cum ar fi căzut într-o groapă imensă, precum Alice[1]. Căzu în beznă timp de sute de ani. Pe lângă el treceau tot felul de figuri, care pluteau în întuneric, dar fiecare figură dispărea înainte ca el s-o poată atinge.

Brusc, fără nicio tranziție, se pomeni că nu mai cădea. Se afla acum într-o peşteră şi nu mai era singur. Shadow privea în ochii familiari, mari, de-un negru lichid. Ochii clipiră.

Da, era sub pământ. Îşi aminti locul. Mirosul de vită udă. Lumina focului se reflecta în pereții umezi ai peşterii, scoțând la iveală capul de bizon, trupul de bărbat, pielea de culoarea lutului pentru cărămizi.

— Voi nu puteți să mă lăsați în pace? întrebă Shadow. Voiam să dorm.

Omul-bizon dădu încet din cap. Buzele lui nu se mişcară, dar în capul lui Shadow răsună o voce care-i spuse:

— Unde te duci, Shadow?

— La Cairo.

— De ce?

— Unde să mă duc? Acolo mi-a cerut Wednesday să mă duc. I-am băut miedul.

În visul lui Shadow, care se supunea puterii logicii viselor, o asemenea obligație părea imposibil de încălcat: băuse miedul lui Wednesday de trei ori şi încheiase un pact – deci nu mai avea de ales.

Bărbatul cu cap de bizon întinse o mână în foc, răscolind jarul şi vreascurile rupte, până se făcu vâlvătaie.

— Vine furtuna, zise el.

Avea mâinile murdare de cenuşă şi le şterse de pieptu-i fără păr, lăsând pe el dâre negre de funingine.

— Voi îmi spuneți într-una chestia asta. Pot să te întreb ceva?

---

[1] Alice – eroina romanelor lui Lewis Carroll.

Urmă un interval de tăcere. O muscă se aşeză pe fruntea păroasă. Omul-bizon o goni, apoi zise:

— Întreabă-mă.

— E adevărat? Oamenii ăia sunt zei? Mi se pare...

Shadow se gândi un timp, apoi zise:

— ...imposibil.

Cuvântul nu era chiar cel pe care-l căutase, dar părea a fi cel mai potrivit pe care-l putuse găsi.

— Ce sunt zeii? întrebă omul-bizon.

— Nu ştiu, îi răspunse Shadow.

Se auzi un bocănit, neîncetat şi puternic. Shadow aştepta ca omul-bizon să mai spună ceva, să-i explice ce erau zeii, să-i explice coşmarul în care se transformase viaţa lui. Îi era frig. Focul nu mai ardea.

Cioc. Cioc. Cioc.

Shadow deschise ochii şi se ridică, ameţit. Îngheţase, iar cerul de deasupra maşinii avea culoarea aceea purpurie adâncă, luminoasă care desparte înserarea de noapte.

Cioc. Cioc. Cineva zise:

— Hei, domnule!

Shadow întoarse capul. Acel cineva stătea lângă maşină şi era doar o umbră ceva mai întunecată pe cerul ce se întuneca. Shadow întinse mâna şi coborî fereastra câţiva centimetri. Scoase apoi nişte sunete de om care se trezeşte din somn şi zise:

— Salut.

— Vă simţiţi bine? Sunteţi bolnav? Aţi băut?

Vocea era piţigăiată – de femeie sau de băiat.

— Mă simt bine, răspunse Shadow. Stai puţin.

Deschise portiera şi ieşi, întinzându-şi membrele amorţite şi gâtul. Apoi îşi frecă mâinile, ca să-şi pună sângele în mişcare şi să se încălzească.

— Oho! Sunteţi foarte înalt!

— Aşa se zice, replică Shadow. Tu cine eşti?

— Sunt Sam, îi răspunse vocea.

— Sam fată ori Sam băiat?

— Fată. Într-o perioadă am fost Sammi cu „i" la sfârşit, şi puneam o față zâmbitoare deasupra lui „i", dar până la urmă m-am săturat de chestia asta, pentru că toată lumea o făcea, aşa că am renunțat.

— Bine, fată Sam. Du-te acolo şi uită-te spre şosea.

— De ce? Eşti un asasin țicnit sau ceva în genul ăsta?

— Nu. Vreau să mă uşurez şi am nevoie de un pic de intimitate.

— Oh! Bine. Am priceput. Nicio problemă. Vă înțeleg. Eu nu pot să fac pipi dacă-i cineva în cabina alăturată. Sindromul vezicii timide.

— Te rog!

Fata se duse de cealaltă parte a maşinii, iar Shadow făcu câțiva paşi spre câmp, îşi trase fermoarul de la pantaloni şi urină vreme îndelungată pe un stâlp de gard. Apoi se întoarse la automobil. Ultimele licăriri ale asfințitului deveniseră noapte.

— Mai eşti aici? întrebă el.

— Da, îi răspunse fata. Cred că aveți o vezică mare cât lacul Erie. În timpul cât faceți pipi se nasc imperii şi se prăbuşesc. Am auzit totul.

— Mulțumesc. Voiai ceva?

— Voiam să văd dacă vă simțiți bine, adică dacă ați murit sau s-a întâmplat ceva şi-i nevoie să chem poliția. Dar fereastra era aburită, aşa că mi-am spus că se poate să fiți în viață.

— Locuieşti în vecinătate?

— Nu. Fac autostopul din Madison.

— Nu-i un lucru care să-ți ofere multă siguranță.

— Fac treaba asta de cinci ori pe an şi am ajuns în al treilea an. Sunt încă în viață. Încotro mergeți?

— Până la Cairo.

— Mulțumesc. Eu mă duc în El Paso. O să stau la mătuşa mea de sărbători.

— Nu pot să te duc până acolo, zise Shadow.

— Nu până în El Paso din Texas, ci până în El Paso din Illinois. E la câteva ore de mers spre sud. Ştiţi unde sunteţi acum?

— Nu, răspunse Shadow. N-am nici cea mai mică idee. Undeva pe Autostrada Cincizeci şi Doi.

— Următorul oraş este Peru. Nu cel din Peru, cel din Illinois. Staţi să vă miros. Lăsaţi capul jos.

Shadow îşi lăsă capul jos, iar fata îi mirosi faţa.

— În regulă, nu mirosiţi a băutură. Puteţi să conduceţi. Să mergem.

— De ce crezi că o să te iau cu mine?

— Pentru că sunt o domnişoară la ananghie, zise ea. Iar dumneavoastră sunteţi un cavaler în orice condiţii. Chiar şi într-o maşină foarte murdară. Ştiţi cine a scris „Spală-mă!" pe luneta automobilului?

Shadow intră în maşină şi deschise uşa din faţă, din dreapta. Lumina care se aprinde în orice maşină atunci când se deschide portiera din faţă nu se aprinse şi în maşina aceea.

— Nu, răspunse el. Nu ştiu.

— Eu am fost, spuse fata urcând în automobil. Eu am scris. În timp ce mai era lumină ca să văd.

Shadow porni motorul, aprinse farurile şi se îndreptă spre şosea.

— La stânga, îi spuse Sam, dornică să-l ajute.

Shadow coti la stânga şi începu să conducă din nou pe autostradă. După câteva minute, instalaţia de încălzire începu să funcţioneze şi căldura binecuvântată umplu maşina.

— N-aţi spus nimic până acum, zise Sam. Spuneţi ceva.

— Eşti o fiinţă omenească? întrebă Shadow. O fiinţă omenească născută din bărbat şi femeie, vie, care respiră, cinstită şi bună?

— Bineînţeles.

— Bine. Am vrut să verific. Şi ce-ai vrea să spun?

— Ceva care să mă facă să mă simt în siguranţă. Mi-a trecut deodată prin cap ideea „Oh, rahat! Sunt într-o maşină cu un nebun!"

— Da, ştiu senzaţia. Şi ce crezi că te-ar face să te simţi în siguranţă?

— Să-mi spuneţi că nu sunteţi un deţinut evadat, un criminal în serie sau ceva asemănător.

Shadow se gândi un timp, apoi îi răspunse:

— Să ştii că nu sunt.

— Dar v-aţi gândit ceva la asta, nu-i aşa?

— Eu mi-am efectuat pedeapsa. Şi n-am omorât pe nimeni.

— Oh!

Intrară într-un orăşel luminat de becuri stradale şi de podoabe de Crăciun clipitoare. Shadow aruncă o privire în dreapta sa. Fata avea o claie de păr negru, scurt, şi o figură care era, simultan, atrăgătoare şi bărbătească. Trăsăturile ei păreau cioplite în stâncă. Sam se uita la el.

— De ce aţi fost în puşcărie?

— Am bătut zdravăn doi oameni. Mă înfuriasem.

— Meritau bătaia?

Shadow se gândi o clipă, apoi răspunse:

— Aşa credeam pe atunci.

— Aţi face acelaşi lucru din nou?

— Nu. Am pierdut trei ani din viaţă în închisoare.

— Mmm... Aveţi sânge indian?

— Nu, din câte ştiu eu.

— Arătaţi ca şi cum aţi avea.

— Îmi pare rău că te-am dezamăgit.

— Nu-i nimic. Vă e foame?

Shadow dădu din cap.

— Aş mânca un pic...

— E un local bun imediat după grupul următor de lumini. Mâncare bună şi ieftină.

Shadow intră în parcare. Cei doi ieşiră din maşină. Shadow nu se osteni să încuie rabla, dar puse cheile în buzunar. Apoi scoase câteva monede, ca să cumpere un ziar.

— Îți permiți să mănânci aici? întrebă el.

— Da, îl asigură ea, pot să-mi plătesc partea.

Shadow dădu din cap şi zise:

— Uite cum o să facem. Dăm cu banul. Cap înseamnă că o să-mi plăteşti tu cina, stemă înseamnă că o să ți-o plătesc eu.

— Să văd mai întâi moneda, zise ea, bănuitoare. Un unchi de-al meu avea o monedă cu două capete.

Fata verifică moneda şi se linişti văzând că sfertul de dolar nu avea nimic ciudat. Shadow puse banul pe degetul mare, cu capul în sus, apoi trişă aruncându-l în poziție orizontală, după care îl prinse şi îl întoarse pe dosul palmei stângi. Trase deoparte mâna dreaptă şi o lăsă pe fată să vadă banul.

— Stemă, exclamă ea fericită. Dumneavoastră plătiți cina.

— Mda, zise el. Ce să-i faci, nu poți câştiga de fiecare dată.

Shadow comandă chiftele, Sam ceru lasagna. Shadow răsfoi ziarul, să vadă dacă scria ceva despre morții din marfar. Nu scria nimic. Singurul articol interesant era cel de pe prima pagină: oraşul fusese năpădit de un număr imens de ciori. Fermierii locali voiau să spânzure ciori moarte de clădirile publice din oraş, ca să le sperie pe celelalte. Ornitologii susțineau că asta nu foloseşte la nimic, că ciorile vii se vor mulțumi să le mănânce pe cele moarte. Localnicii erau însă fermi. „Când o să vadă cadavrele prietenilor lor", spusese un purtător de cuvânt al fermierilor, „işi vor da seama că nu-s binevenite aici."

Mâncarea aburindă abia încăpea în farfurii. Porțiile erau mai mari decât putea mânca un om.

— Şi ce-i în Cairo? întrebă Sam, cu gura plină.

— Nu ştiu. Am primit un mesaj de la şeful meu, care mă anunţa că trebuie să mă duc acolo.

— Cu ce vă ocupaţi?

— Sunt comisionar.

Fata zâmbi şi zise:

— Nu faceţi parte din mafie, după cum arătaţi şi după rabla pe care o conduceţi. Apropo, de ce miroase maşina dumneavoastră a banane?

Shadow ridică din umeri şi continuă să mănânce.

— Poate faceţi contrabandă cu banane, zise Sam, mijindu-şi ochii. Nu m-aţi întrebat cu ce mă ocup.

— Presupun că eşti la şcoală.

— Universitatea din Madison.

— Unde, fără nicio îndoială, studiezi istoria artei şi mişcarea feministă, şi, probabil, torni de una singură statui în bronz. Probabil că lucrezi într-o cafenea, ca să-ţi poţi plăti chiria.

Fata puse furculiţa jos şi-l privi cu ochii holbaţi:

— Cum naiba aţi făcut asta?

— Poftim? Iar acum o să-mi spui că, de fapt, studiezi limbile romanice şi ornitologia.

— Şi ziceţi că aţi ghicit din întâmplare?

— Ce anume?

Fata se uită la el şi zise:

— Sunteţi un om ciudat, domnule... Nu ştiu cum vă cheamă.

— Mi se spune Shadow.

Sam se strâmbă, ca şi cum ar fi gustat ceva ce nu-i plăcea. Încetă să vorbească, lăsă capul în jos şi-şi termină lasagna.

— Ştii de ce i se spune Egipt? întrebă Shadow, când fata sfârşi de mâncat.

— Locului unde se află Cairo? Da, oraşul e în delta fluviilor Ohio şi Mississippi. Aşa cum Cairo din Egipt e în delta Nilului.

— Mi se pare logic.

Fata se sprijini de speteaza scaunului, comandă cafea şi plăcintă cu cremă de ciocolată, apoi îşi trecu mâna prin părul negru.

— Sunteţi căsătorit, domnule Shadow?

Apoi, văzându-l că ezită să-i răspundă, exclamă:

— Doamne! Iar am pus o întrebare nepotrivită, nu-i aşa?

— A fost înmormântată joi, spuse el, alegându-şi cuvintele cu grijă. A fost ucisă într-un accident de maşină.

— Iisuse! Îmi pare rău...

— Şi mie.

Urmă o tăcere incomodă.

— Sora mea vitregă şi-a pierdut copilul – nepotul meu – la sfârşitul anului trecut. A fost greu.

— Da. Aşa e. Din ce cauză a murit?

Sam sorbi din cafea şi zise:

— Nu ştim. Nici măcar nu ştim dacă-i mort. A dispărut. Avea doar treisprezece ani. Era în mijlocul iernii trecute. Sora mea a fost distrusă.

— Nu s-a găsit niciun indiciu?

Îşi dădu seama că vorbea ca un poliţist din serialele de televiziune şi încercă altfel.

— Poliţia a bănuit pe cineva?

Fraza sunase mai rău decât prima.

— L-a bănuit pe cumnatul meu, pe tatăl copilului, băiatul fiind în îngrijirea surorii mele. Iar individul era suficient de tâmpit ca să încerce să-şi fure fiul. Poate că a făcut-o. Dar era vorba de un oraş mic, din pădurile nordice. Un orăşel dulce, drăguţ, frumuşel, în care nimeni nu-şi încuie uşile.

Fata oftă şi clătină din cap. Îşi ţinea cana de cafea cu amândouă mâinile. Apoi se uită la el şi schimbă subiectul:

— De unde ştiţi că torn statui în bronz?

— Am ghicit. Am vrut să spun ceva, orice.

— Sunteți sigur că nu aveți sânge indian?

— Din câte știu eu, nu. Dar e posibil. Nu știu prea multe despre tatăl meu. Presupun că mama mi-ar fi spus, dacă ar fi fost amerindian. Așa sper.

Sam își strâmbă gura din nou. După care mâncă o parte din plăcinta cu cremă de ciocolată, care era cam cât jumătate din capul ei. Apoi împinse farfuria către Shadow.

— Vreți?

— Sigur, îi răspunse el, zâmbind, și termină plăcinta.

Chelnerița îi întinse nota, iar Shadow plăti.

— Mulțumesc, îi spuse Sam.

Se făcuse mai frig. Motorul tuși de vreo două ori înainte să pornească. Shadow intră din nou pe șosea, apoi o luă spre sud.

— Ai citit ceva de un tip numit Herodot? întrebă el.

— Doamne! Ce-ați zis?

— Herodot. Ai citit *Istoriile?*

— Știți..., zise fata, visătoare. Nu pricep. Nu înțeleg cum vorbiți, nici cuvintele pe care le folosiți, nimic. La un moment dat sunteți un individ înalt și prost, iar în clipa următoare ghiciți ce gândesc, iar după aceea îmi vorbiți despre Herodot. Nu, nu l-am citit pe Herodot. Am auzit despre el. Poate în vreo emisiune la radio. Nu-i cel căruia i se spune „părintele minciunilor"?

— Credeam că ăsta-i diavolul.

— Mda, și el. Dar în emisiunea aceea se zicea că Herodot a spus că există furnici uriașe și grifoni, care păzesc minele de aur, și alte chestii de felul ăsta.

— Nu cred. A scris ce i s-a povestit. A scris istorii. Și majoritatea sunt foarte bune. Dă o mulțime de amănunte ciudate – de exemplu, că în Egipt, atunci când murea o fată sau o femeie deosebit de frumoasă, nu era dusă la îmbălsămat decât după trei zile. Îi lăsau mai întâi trupul să se degradeze din cauza căldurii.

— De ce? Stai! Cred că ştiu de ce. Oh, ce dezgustător!

— Apoi descrie o mulțime de bătălii şi tot felul de lucruri obişnuite. Şi vorbeşte despre zei. Un tip s-a dus în goană să anunțe rezultatul unei bătălii şi a alergat, a tot alergat, până l-a văzut pe Pan înconjurat de-o lumină. Iar Pan i-a zis: „Spune-le să-mi construiască un templu aici". Omul a spus că a înțeles şi a fugit mai departe. A anunțat cum s-a terminat lupta şi după aceea a zis: „Oh, apropo, Pan vrea să-i construiți un templu". Ştii, e o chestie prozaică.

— Deci există poveşti cu zei în cartea lui. Ce vreți să-mi spuneți? Că individul acela avusese halucinații?

— Nu, răspunse Shadow. Nu asta am vrut să spun.

Fata îşi muşcă un colț de unghie şi zise:

— Am citit o carte despre creier. O avea colega mea de cameră şi tot vorbea despre ea. Se pare că în urmă cu vreo cinci mii de ani lobii creierului s-au unit, iar înainte de asta oamenii credeau că aud vocea unui zeu care îi sfătuia ce să facă, atunci când lobul drept al creierului spunea ceva. Era doar o chestie a creierului.

— Îmi place mai mult teoria mea, spuse Shadow.

— Şi care-i teoria dumneavoastră?

— Că pe atunci oamenii se întâlneau din când în când cu zeii.

— Oh!

Se aşternu tăcerea, se auzea doar zăngănitul maşinii, bubuitul motorului şi hurducăitul amortizorului – care nu suna a bine.

— Credeți că mai sunt acolo?

— Unde?

— În Grecia, în Egipt, în insule. În locurile alea. Credeți că dacă o să mergeți pe unde au mers oamenii aceia o să vedeți zei?

— S-ar putea. Dar nu cred că oamenii îşi dau seama ce văd.

— Pun pariu că-i ca şi cu extratereştrii. În zilele astea, oamenii văd extratereştri. Pe vremuri, vedeau zei. Poate că şi extratereştrii provin tot din partea dreaptă a creierului.

— Nu cred că zeii luau probe din rect, zise Shadow. Nici nu mutilau ei înşişi vite. Aveau oameni care să muncească pentru ei.

Sam chicoti. Tăcură câteva minute, apoi fata spuse:

— Mi-am amintit de povestea mea favorită cu zei, pe care am auzit-o la cursul de religie comparată. Vreți s-o auziți?

— Bineînțeles că vreau, îi răspunse Shadow.

— Bine. Este despre Odin. Zeul nordic. Ați auzit de el? A fost odată un rege viking pe o corabie vikingă – evident, asta se întâmpla pe vremea vikingilor – şi nu bătea vântul deloc, aşa că regele a spus că o să sacrifice un om lui Odin, dacă zeul le trimitea vânt, ca să ajungă la țărm. Bine. A început să bată vântul şi vikingii au ajuns la țărm. Acolo au tras la sorți, să vadă pe cine aveau să sacrifice – şi a ieşit chiar regele. Acestuia nu i-a convenit deloc, dar oamenii lui şi-au închipuit că-l pot spânzura doar simbolic, fără să-i facă vreun rău. Au luat intestinele unui viței şi le-au înfăşurat în jurul gâtului regelui, apoi au legat celălalt capăt al mațelor de o crenguță subțire, au luat o trestie în loc de-o lance şi l-au înțepat cu ea, spunând „Gata, ai fost spânzurat, ai fost sacrificat lui Odin".

Drumul făcu o curbă. Alt oraş (300 locuitori), locul natal al câştigătorului campionatului statal de patinaj viteză, categoria sub 12 ani. De fiecare parte a drumului se afla sediul unor firme de pompe funebre, iar Shadow se întrebă de câte asemenea firme era nevoie într-un oraş cu trei sute de locuitori...

— Bine. De îndată ce a fost rostit numele lui Odin, trestia se transformă în lance şi se înfipse în coastele regelui, intestinele de viței deveniră o funie groasă, iar rămurica se transformă în trunchiul unui copac, iar copacul

începu să crească, ridicându-se deasupra solului, iar regele rămase spânzurat, cu o rană în coaste şi negru la faţă. Sfârşit. Oamenii albi au nişte zei foarte afurisiţi, domnule Shadow.

— Da, zise Shadow. Nu eşti albă?

— Sunt cherokee, îi răspunse ea.

— Cu sângele curat?

— Nu. Numai vreo doi litri. Mama era albă. Tata era un indian adevărat, din rezervaţie. A plecat de acolo, după aceea s-a căsătorit cu mama, m-am născut eu, după care s-au despărţit şi el s-a întors în Oklahoma.

— S-a întors în rezervaţie?

— Nu. A împrumutat bani şi a deschis un local numit Taco Bill's, ca o aluzie la Taco Bell[1]. O duce bine. Nu mă place. Zice că-s corcitură.

— Îmi pare rău.

— E o jigodie. Eu sunt mândră de sângele meu indian. Plătesc mai puţin pentru studiile la colegiu. Şi poate că originea mea o să mă ajute să găsesc o slujbă, dacă n-o să reuşesc să-mi vând statuile de bronz...

— Aşa e viaţa, zise Shadow.

Opri în El Paso, Illinois (2 500 locuitori), ca s-o lase pe Sam în faţa unei căsuţe de la marginea oraşului. O siluetă de ren, făcută din sârmă şi acoperită cu beculeţe clipitoare, stătea în curtea din faţă.

— Vreţi să intraţi? îl întrebă fata. Mătuşa mea vă va oferi o cafea.

— Nu, o refuză el, trebuie să merg mai departe.

Fata îi zâmbi şi păru brusc – şi pentru prima oară – vulnerabilă. Îl bătu pe braţ.

— Domnule, sunteţi tare aiurit. Dar sunteţi un tip mişto.

---

[1] Taco Bell – lanţ de restaurante fast-food specializate în mâncare mexicană.

— Cred că asta se numeşte condiţia umană, zise Shadow. Mulţumesc pentru companie.

— N-aveţi pentru ce, îi răspunse ea. Dacă în drumul spre Cairo veţi întâlni vreun zeu, transmiteţi-i salutări din partea mea.

Fata coborî din maşină şi se îndreptă către uşa casei. Apăsă butonul soneriei şi rămase pe loc, fără să se uite în urmă. Shadow aşteptă până când uşa se deschise şi fata intră cu bine înăuntru, înainte de a apăsa pe acceleraţie şi a se îndrepta din nou către autostradă. Traversă localităţile Normal, Bloomington, Lawndale...

Pe la unsprezece noaptea, Shadow începu să tremure. Tocmai intra în Middletown. Decise că avea nevoie de somn – sau măcar să nu mai şofeze –, aşa că se opri în faţa unui Night's Inn, plăti treizeci şi cinci de dolari – avans în bani-gheaţă – pentru camera sa de la parter şi se duse în baie. În mijlocul podelei placate cu gresie zăcea un gândac de bucătărie, cu picioarele în sus. Shadow luă un prosop şi curăţă cada, apoi dădu drumul la apă. Se duse în cameră şi-şi scoase hainele, pe care le puse pe pat. Vânătăile de pe pieptul său erau negre şi dureroase. Se aşeză în cadă şi urmări cum se schimbă culoarea apei. Apoi, gol puşcă, îşi spălă şosetele, chiloţii şi tricoul în chiuvetă, stoarse lucrurile şi le atârnă pe frânghia pentru haine ce se întindea deasupra căzii. Lăsă gândacul acolo unde se afla, dând dovadă de respect pentru morţi.

După aceea se urcă în pat. Se întrebă dacă să se uite la un film pentru adulţi, dar dispozitivul cu plată prin telefon implica folosirea cărţii de credit, iar asta însemna să rişte prea mult. Şi nu era convins că s-ar fi simţit mai bine uitându-se la alţi oameni care făceau sex, în timp ce el nu avusese parte de aşa ceva. Se mulţumi cu compania televizorului, apăsă de trei ori pe butonul de oprire automată de pe telecomandă, ceea ce însemna că televizorul se

va închide automat după patruzeci şi cinci de minute. Mai era un sfert de oră până la miezul nopţii.

Televizorul era o rablă pentru moteluri şi culorile se întindeau aiurea pe ecran. Shadow rătăci din emisiune în emisiune, în pustietatea televiziunii, incapabil să se concentreze. Cineva demonstra ceva făcând ceva în bucătărie, folosind vreo zece ustensile, dintre care Shadow nu poseda niciuna. Trecu pe un alt canal. Un bărbat în costum explica tuturor că venise sfârşitul lumii şi că Iisus – al cărui nume fu pronunţat în patru sau chiar cinci silabe – va face să prospere afacerile lui Shadow dacă Shadow îi va trimite bani. Alt canal. Se termină un episod din *M.A.S.H* şi începu *Dick Van Dyke Show.*

Shadow nu mai văzuse de ani de zile vreun episod din *Dick Van Dyke Show,* şi era ceva liniştitor în lumea aceea în alb şi negru din 1965, aşa că puse telecomanda lângă pat şi stinse veioza. Se uită la emisiune, cu ochii închizându-i-se treptat, conştient că se întâmpla ceva ciudat. Nu văzuse multe episoade din emisiunea aceea, aşa că nu era surprins de faptul că nu-şi amintea să mai fi văzut episodul respectiv. Însă atmosfera i se părea ciudată.

Toţi obişnuiţii emisiunii erau îngrijoraţi că Rob bea şi lipsea zile întregi de la slujbă. Se duseră cu toţii la el acasă. Rob se încuiase în baie şi abia l-au convins să iasă de acolo. Rob era beat pulbere, dar într-un mod amuzant. Prietenii lui, interpretaţi de Morey Amsterdam şi Rose Marie, plecară după ce făcură câteva glume bune. Apoi, în timp ce soţia lui Rob se certa cu el, el o lovi puternic peste faţă. Femeia căzu pe podea şi începu să plângă, nu în stilul vaietului celebru al lui Mary Tyler Moore, ci cu suspine neajutorate, ghemuindu-se şi şoptind „Te rog, nu mă bate! Fac orice, numai nu mă mai lovi!"

— Ce naiba e asta? întrebă Shadow cu voce tare.

Filmul se dizolvă într-un amestec de puncte fosforescente. Când imaginea reveni, *Dick Van Dyke Show* devenise, în

mod inexplicabil, *I Love Lucy*. Lucy încerca să-l convingă pe Ricky s-o lase să înlocuiască răcitorul cel vechi cu un frigider nou. După ce bărbatul plecă, Lucy se urcă în pat şi se aşeză, cu picioarele încrucişate şi cu mâinile în poală, privind cu răbdare, în alb şi negru, de dincolo de ani.

— Shadow, zise ea, trebuie să discutăm.

Shadow nu răspunse. Femeia deschise poşeta şi scoase o ţigară, o aprinse cu o brichetă scumpă de argint, apoi puse bricheta deoparte.

— Ţie-ţi vorbesc, insistă ea. Ce zici?

— Asta-i nebunie curată, mormăi Shadow.

— Şi viaţa ta e mai grozavă în rest?

— Oricum, faptul că Lucille Ball îmi vorbeşte din televizor e mult mai ciudat decât tot ce mi s-a întâmplat până acum.

— Nu discuţi cu Lucille Ball, ci cu Lucy Ricardo. Şi află că nici măcar nu-s ea. E doar mai uşor să arăt aşa, ţinând seama de context. Asta-i tot, zise femeia şi se mişcă, stânjenită, pe pat.

— Cine eşti? întrebă Shadow.

— În sfârşit, o întrebare bună. Eu sunt cutia pentru idioţi. Eu sunt televizorul. Sunt ochiul care vede totul şi lumea razelor catodice. Eu sunt tubul pentru tâmpiţi. Eu sunt micul altar în faţa căruia se strânge familia, ca să mă venereze.

— Eşti televiziunea? Sau cineva de la televiziune?

— Televizorul este altarul. Eu sunt cel la care oamenii aduc sacrificii.

— Şi ce sacrifică? întrebă Shadow.

— În principal, timpul lor, îi spuse Lucy. Uneori, se sacrifică unul pe altul.

Femeia ridică două degete şi suflă fumul imaginar de pistol de la vârfuri. Apoi îi făcu cu ochiul – vechiul gest din *I Love Lucy*.

— Eşti un zeu? întrebă Shadow.

Lucy se strâmbă şi trase un fum din ţigară.

— Cam aşa ceva.

— Sam îţi transmite salutări.

— Ce? Cine-i Sam? Despre ce vorbeşti?

Shadow se uită la ceas. Trecuseră douăzeci şi cinci de minute de la miezul nopţii.

— N-are importanţă. Deci, Lucy din televizor, despre ce trebuie să discutăm? Cam mulţi au vrut să discute cu mine în ultimul timp. Şi de obicei au sfârşit prin a mă lua la bătaie.

Camera luă un prim-plan. Lucy părea concentrată, cu buzele strânse.

— Nu-mi place chestia asta. Shadow, nu-mi place că ai fost bătut. Dragule, eu n-o să fac niciodată un asemenea lucru. Nu, eu voiam să-ţi ofer o slujbă.

— Şi ce trebuie să fac?

— Să lucrezi pentru mine. Am auzit de necazurile pe care le-ai avut cu agenţii secreţi şi am fost impresionată de modul în care ai rezolvat problema. Într-un mod eficient, fără prostii, la obiect. Cine ar fi crezut că eşti în stare de aşa ceva? Tipii sunt tare supăraţi.

— Adevărat?

— Drăguţule, te-au subestimat. Eu n-o să fac o asemenea greşeală. Vreau să fii în tabăra mea, zise Lucy, apoi se ridică şi veni către cameră. Shadow, hai să privim lucrurile din următorul punct de vedere. Noi suntem viitorul. Noi suntem centrele comerciale, iar prietenii tăi sunt atracţiile învechite de pe marginea şoselei. Ba nu, noi suntem magazinele online, în timp ce prietenii tăi stau pe marginea şoselei cu căruţa şi vând alimente cultivate în grădină. Nu, nu sunt nici măcar vânzători de fructe. Vând bice pentru şarete. Repară corsete făcute din oase de balenă. Noi suntem ziua de azi şi cea de mâine. Prietenii tăi nu mai sunt nici măcar ziua de ieri.

Discursul îi era ciudat de cunoscut, aşa că Shadow întrebă:

— Ai întâlnit vreodată un puşti gras, care se plimba cu limuzina?

Femeia îşi dădu ochii peste cap şi-şi întinse mâinile în lături, aşa cum făcea de obicei Lucy Ricardo cea amuzantă când vedea că se apropie un dezastru de care nu era vinovată.

— Tipul cu tehnica? L-ai întâlnit pe tipul cu tehnica? Să ştii că-i un copil bun. E unul dintre noi. Nu-i bun cu oamenii pe care nu-i cunoaşte. Când o să lucrezi pentru noi, o să descoperi cât de amuzant poate fi.

— I-Love-Lucy, ce-o să se întâmple dacă nu voi vrea să lucrez pentru tine?

Cineva ciocăni la uşa apartamentului lui Lucy, iar de afară se auzi vocea lui Ricky, care o întreba pe Lucy de ce întârzie atât de mult, în următoarea scenă trebuiau să fie la club. Pe figura de desen animat a lui Lucy apăru o strălucire de enervare.

— Uite care-i treaba, îi spuse ea lui Shadow. Indiferent cât te plăteşte bătrânul, eu pot să-ți dau dublu. Triplu. De o sută de ori mai mult. Indiferent cât de mult ți-ar da ei, eu pot să-ți ofer mult mai mult, zise ea, apoi îi zâmbi – un zâmbet zburdalnic, care o caracteriza pe Lucy Ricardo. Scumpule, spune-mi ce vrei. Ce ai nevoie? întrebă ea, şi începu să-şi descheie bluza. Ai dorit vreodată să vezi țâțele lui Lucy?

Apoi ecranul se stinse. Intervenise funcția de oprire automată şi închisese televizorul. Shadow se uită la ceas. Ora douăsprezece şi jumătate.

— Nu chiar, spuse Shadow.

Se răsuci în pat şi închise ochii. Îşi dădu seama că motivul pentru care îi plăceau mai mult Wednesday, domnul Nancy şi ceilalți decât oponenții lor era sinceritatea acestora. Erau murdari, fără bani, mâncarea lor avea un gust de rahat, dar măcar nu vorbeau folosind clişee.

Şi-şi dădu seama că ar prefera oricând o atracție de pe marginea şoselei – indiferent cât de lipsită de valoare, de aiurită sau de jalnică ar fi fost – unui centru comercial.

Dimineața îl găsi pe Shadow pe drum, străbătând un peisaj cafeniu, cu ridicături domoale acoperite cu iarbă de iarnă şi cu copaci desfrunziți. Dispăruse şi ultima urmă de zăpadă. Umplu rezervorul rablei într-un oraş ce era locul de baştină al finalistei cursei statale de trei sute de metri, categoria sub 16 ani. Sperând că părțile maşinii nu se țineau la un loc doar datorită murdăriei care le acoperea, duse automobilul la spălătoria benzinăriei. Avu surpriza să descopere că maşina, după ce fusese curățată, era albă – în ciuda tuturor aparențelor – şi doar un pic ruginită. Apoi plecă mai departe.

Cerul era imposibil de albastru, iar fumul alb, industrial, ce se ridica din coşurile fabricilor întepenise ca într-o fotografie. Un şoim îşi luă zborul dintr-un copac uscat şi zbură către el, cu aripile mişcându-se în lumina soarelui ca o succesiune de fotografii.

La un moment dat, se trezi că se îndrepta către partea de est a oraşului St. Louis. Încercă să evite acest lucru şi se pomeni că străbătea ceva ce semăna cu o zonă dintr-un parc industrial. Camioane imense erau parcate lângă nişte clădiri ce arătau ca nişte depozite improvizate, dar pe care scria CLUB DE NOAPTE DESCHIS 24 DE ORE sau, într-un caz, CEL MAI BUN SPECTACOL DE STRIPTEASE DIN ORAŞ. Shadow clătină din cap şi merse mai departe. Laurei îi plăcea să danseze, îmbrăcată sau goală (şi, în mai multe seri memorabile, trecuse dintr-o situație în alta), iar lui îi plăcea s-o privească.

Prânzul său constă dintr-un sandvici şi o cutie de Coca-Cola, într-un oraş numit Red Bud.

Trecu printr-o vale plină cu rămăşițele a mii de buldozere, tractoare şi excavatoare, toate galbene. Se întrebă dacă

acolo era cimitirul buldozerelor, locul în care vin buldozerele să moară.

Trecu prin Chester („Locul de origine al lui Popeye"). Observă că pe fațadele caselor începuseră să apară coloane. Chiar cea mai măruntă şi mai prăpădită casă avea coloanele ei albe, care o proclamau drept conac. Trecu peste un râu mare, noroios, şi izbucni în hohote de râs când văzu că acesta se numea – după cum scria pe un panou – chiar Marele Râu Noroios. Văzu un înveliş de *kudzu*[1] maroniu aruncat peste trei copaci uscați din cauza iernii, care le dădea acestora o formă ciudată, aproape omenească. Arborii păreau nişte vrăjitoare, trei cotoroanțe gheboase, gata să-i destăinuie viitorul...

Conduse apoi de-a lungul fluviului Mississippi. Shadow nu văzuse niciodată Nilul, dar soarele orbitor al după-amiezii, care ardea deasupra fluviului lat, cafeniu, îl făcu să se gândească la întinderea nămoloasă a Nilului; nu la Nilul de acum, ci la cel care fusese cu mult timp în urmă, care intra ca o arteră în mlaştinile cu papirus, gazdă pentru cobre, şacali şi vite sălbatice...

Un indicator roşu arăta spre Teba.

Drumul fusese înălțat vreo patru metri, astfel încât mergea cu maşina deasupra mlaştinii. Cârduri de păsări în zbor se îndreptau în toate părțile, puncte negre pe cerul albastru, aflate într-o mişcare browniană disperată.

Spre sfârşitul după-amiezii, soarele începu să coboare, scăldând lumea într-o lumină elfică, o lumină densă, caldă, ca o cremă de ouă, ce făcea universul să pară nepământean şi ireal, iar în lumina aceea Shadow trecu pe lângă indicatorul care-l anunța că „Acum intrați în istoricul Cairo". Trecu pe sub un pod şi se trezi într-un orăşel portuar. Clădirea impunătoare a tribunalului din Cairo şi cea mai impunătoare

---

[1] *Kudzu (Pueraria lobata)* – o viță leguminoasă care se foloseşte şi ca nutreț.

încă a vamei arătau ca nişte prăjituri proaspăt scoase din cuptor, scăldate în siropul auriu al luminii sfârşitului zilei.

Îşi parcă maşina pe o stradă laterală şi se duse la debarcaderul aflat pe malul fluviului, fără să ştie dacă acesta era Ohio sau Mississippi. O pisicuță cafenie îşi scoase nasul dintre lăzile de gunoi din spatele unei clădiri, iar lumina făcea să pară fermecat până şi gunoiul acela.

Un pescăruş singuratic plana de-a lungul malului, dând din când în când dintr-o aripă, ca să se îndrepte.

Shadow îşi dădu seama că nu era singur. O fetiță încălțată cu nişte tenişi vechi şi purtând în loc de rochie un pulover bărbătesc, cenuşiu, stătea pe trotuar la un metru de el şi-l privea cu gravitatea caracteristică celor de şase ani. Fata avea părul negru, neted şi lung, iar pielea îi era la fel de cafenie ca şi fluviul.

Shadow îi zâmbi, iar ea îl privi bănuitoare.

Dinspre malul apei se auzi un chelălăit şi un mieunat, iar pisicuța cafenie țâşni dintr-o ladă de gunoi răsturnată, fugărită de un câine negru cu bot lung. Pisica se furişă sub o maşină.

— Hei, o strigă Shadow pe fetiță. Ai mai văzut vreodată pulbere invizibilă?

Fata ezită un moment, apoi clătină din cap.

— Bine. Atunci priveşte!

Shadow scoase o monedă cu mâna stângă, o ținu sus, arătând-o când pe o față, când pe alta, apoi se făcu că o aruncă în mâna dreaptă, pe care o strânse în gol şi apoi o întinse.

— Acum o să iau nişte pulbere invizibilă din buzunar..., zise el, ducând mâna stângă la buzunarul de la piept şi strecurând banul înăuntru, ...apoi o presar peste mâna în care țin moneda..., şi se prefăcu că presară ceva, ...şi acum uite, banul a devenit invizibil!

Deschise mâna dreaptă, care era goală, apoi pe cea stângă, care era şi ea goală.

Fetița se mulțumi să-l privească.

Shadow ridică din umeri, își vârî mâinile în buzunare și luă într-o mână o monedă de-un sfert de dolar iar în cealaltă o bancnotă împăturită de cinci dolari. Voia să le ia din aer. Apoi avea să-i dea fetiței cei cinci dolari. Copilul arăta ca și cum ar fi avut nevoie de banii aceia.

— Ia te uită, exclamă el, avem spectatori!

Câinele cel negru și pisicuța cafenie se uitau la el cu atenție, stând lângă fetiță. Câinele holba ochii, cu o expresie comică de vigilență. Un bărbat lung și slab ca un cocor, purtând ochelari cu ramă aurie, venea pe trotuar către ei, uitându-se când într-o parte, când în alta, de parcă ar fi căutat ceva. Shadow se întrebă dacă era stăpânul câinelui.

— Ce zici? îl întrebă Shadow pe câine, încercând s-o facă pe fată să se simtă în largul ei. N-a fost grozav?

Câinele cel negru își linse botul lung. Apoi răspunse cu o voce de bas:

— L-am văzut cândva pe Harry Houdini[1]. Crede-mă, omule, tu nu te compari cu Houdini.

Fetița se uită la animale, se uită la Shadow, apoi o luă la goană, izbind trotuarul cu picioruşele de parcă o fugăreau toți diavolii din iad. Cele două animale se uitară după ea. Individul ca un cocor ajunse lângă câine, se aplecă și-i scărpină urechile lungi, ciulite.

— Lasă, îi spuse bărbatul cu ochelari aurii câinelui, a fost doar un truc cu monede. Nu a evadat de sub apă.

— Încă nu, zise câinele. Dar o să evadeze.

Lumina aurie dispăruse, și cobora cenușiul crepusculului.

Shadow își puse moneda și bancnota împăturită în buzunar.

— Bine. Care dintre voi e șacalul?

---

[1] Harry Houdini, născut Erik Weisz (1874-1926) – iluzionist maghiaro-american celebru mai ales pentru evadările sale din celule închise sau din lăzi pline cu apă, având mâinile prinse în cătușe și trupul legat cu lanțuri.

— Uită-te şi o să-ți dai seama, îi răspunse câinele cel negru cu bot lung, şi începu să meargă pe trotuar, lângă bărbatul cu ochelari aurii.

După ce ezită o clipă, Shadow se luă după ei. Pisica dispăruse. Ajunseră la o clădire veche, mare, dintr-un şir de case cu fațada din scânduri. Pe pancarta de lângă uşă scria IBIS ŞI JACQUEL[1]. FIRMĂ FAMILIALĂ. POMPE FUNEBRE. DIN 1863.

— Eu sunt domnul Ibis, zise bărbatul cu ochelari aurii. Cred că ar trebui să-ți ofer ceva de mâncare. Prietenul meu are un pic de treabă.

---

[1] Numele „Jacquel" se pronunță aproximativ la fel ca termenul *jackal* („şacal", în limba engleză).

Undeva în America

New Yorkul îl speria pe Salim, aşa că îşi strângea cu ambele mâini la piept servieta cu mostre. Îi era teamă de negri, de felul în care aceştia se uitau la el, îi era teamă de evrei, de cei îmbrăcaţi complet în negru, cu pălării, cu bărbi şi cu cârlionţi de fiecare parte a capului – adică de cei pe care-i putea identifica, dar şi de ceilalţi pe care nu-i recunoştea –, îi era teamă de mulţimea imensă de oameni, de toate formele şi de toate mărimile, care se scurgeau pe trotuar din clădirile foarte înalte şi murdare; îi era teamă de vacarmul traficului, îi era teamă de aer, care mirosea simultan dulce şi murdar, şi care nu semăna absolut deloc cu aerul din Oman.

Salim venise în New York, în America, pentru o săptămână. În fiecare zi vizita două, poate trei birouri diferite, deschidea servieta cu mostre, arăta bibelourile din cupru, inelele şi sticlele, lanternele micuţe, modelele din cupru strălucitor ale clădirii Empire State, ale Statuii Libertăţii şi ale Turnului Eiffel; în fiecare seară trimitea un fax cumnatului său Fuad, acasă, în Moscat, spunându-i că nu primise nicio comandă, sau într-o zi fericită, că primise mai multe comenzi (dar Salim era conştient că nu ajungeau nici măcar ca să acopere costul biletului de avion şi al camerei de hotel).

Dintr-un motiv pe care Salim nu-l înţelegea, partenerii de afaceri ai cumnatului său îl cazaseră la hotelul Paramount, din Strada 46. Hotelul i se părea ameţitor, claustrofobic, scump, străin.

Fuad e soțul surorii lui Salim. Nu-i un om bogat, dar e coproprietarul unei făbricuțe de bibelouri. Tot ce se producea acolo era pentru export, în alte țări arabe, în Europa, în America. Salim lucra pentru Fuad de şase luni. Fuad îl speria un pic. Tonul faxurilor lui Fuad devenise aspru. Într-o seară, Salim stătea în camera sa de hotel şi citea din Coran, spunându-şi că povestea asta se va încheia, că şederea lui în lumea aceea străină e limitată şi finită.

Cumnatul său îi dăduse o mie de dolari pentru diferite cheltuieli de călătorie, iar banii – care i se păruseră la început o sumă uriaşă – se evaporau mai iute decât îşi închipuise Salim. Îndată după ce sosise, temându-se să nu fie considerat un arab sărac, dăduse bacşişuri tuturor, împărțise bancnote de un dolar oricui întâlnea, apoi îşi dăduse seama că oamenii profitau de el, poate că şi râdeau de el, aşa că aproape încetase să mai dea bacşişuri.

În timpul primei şi ultimei călătorii cu metroul se rătăcise şi ratase întâlnirea. Acum lua taxiul numai când nu avea încotro, iar în restul timpului mergea pe jos. Se sufoca în birouri supraîncălzite, cu obrajii amorțiți de frigul de afară, transpira din cauza hainei şi avea pantofii uzi de zloată. Iar când bătea vântul pe bulevarde (care se întindeau de la nord la sud, în timp ce străzile mergeau de la vest spre est, totul era simplu, iar Salim ştia întotdeauna încotro se află Mecca) simțea o durere puternică în pielea expusă frigului, de parcă l-ar fi lovit cineva.

Nu mânca niciodată la restaurantul hotelui (cu toate că partenerii de afaceri ai lui Fuad achitau camera de hotel, trebuia să-şi plătească singur mâncarea), ci îşi cumpăra hrana din localuri specializate în falafel şi din diferite prăvălioare, acunzând-o sub haină atunci când şi-o aducea la hotel, înainte să-şi dea seama că nu-i păsa nimănui de asta. Chiar şi după aceea se simțea ciudat când intra cu pungile de mâncare în liftul slab luminat (Salim se chinuia întotdeauna până găsea butonul pe care trebuia să apese ca să

ajungă la etajul său) şi mergea cu ele până în cămăruța albă în care locuia.

Salim era îngrijorat. Faxul care-l aşteptase în dimineața aceea, când se trezise, era scurt şi, în acelaşi timp, mustrător, sever şi plin de dezamăgire. Salim îi deziluzionase pe toți: pe sora sa, pe Fuad, pe partenerii de afaceri ai lui Fuad, sultanatul Oman, întreaga lume arabă. Dacă nu era în stare să obțină comenzi, Fuad nu avea de ce să-l mai angajeze. Totul depindea doar de el. Locuia într-un hotel prea scump. Ce făcea Salim cu banii, trăia ca un sultan în America? Salim citi faxul în camera sa (în care era întotdeauna prea cald, aşa că în timpul nopții deschisese o fereastră, iar acum era prea frig) şi rămase acolo un timp, cu figura înțepenită într-o expresie de chin desăvârşit.

Apoi Salim se duse în oraş, ținându-şi servieta cu mostre ca şi cum ar fi fost plină cu diamante şi cu rubine, mergând cu greu prin frig, cvartal după cvartal, până când găsi, la intersecția dintre Broadway şi Strada 19, o clădire lată, care avea la parter un magazin de delicatese. Urcă pe scări până la al patrulea etaj, unde se afla biroul firmei Panglobal Imports.

Biroul arăta jalnic, dar Salim ştia că Panglobal controla aproape jumătate dintre suvenirurile ornamentale care intrau în Statele Unite venind din Orientul Îndepărtat. O comandă adevărată, o comandă importantă din partea firmei Panglobal putea schimba soarta călătoriei lui Salim, ar fi reprezentat diferența dintre eşec şi succes, aşa că Salim se aşează pe un scaun neconfortabil de lemn din anticameră, cu servieta în poală, uitându-se la femeia între două vârste – cu părul vopsit într-un roşu prea strălucitor – care stătea în spatele unui birou şi-şi sufla mereu nasul în şervețele de hârtie. După ce-şi sufla nasul, şi-l ştergea şi arunca şervețelul în coşul de gunoi.

Salim ajunsese acolo la ora 10.30 dimineața, cu o jumătate de oră înainte de momentul stabilit pentru întâlnire.

Acum stătea, cuprins când de călduri, când de fiori, şi se întreba dacă nu cumva se îmbolnăvise. Timpul trecea foarte încet.

Se uită la ceas. Apoi îşi drese glasul.

Femeia din spatele biroului se uită la el.

— Nda? întrebă ea, cu voce deformată de răceală.

— Este ora unsprezece şi treizeci şi cinci de minute, zise Salim.

Femeia se uită la ceasul de pe perete şi replică:

— Nda. Aşa esde.

— Întâlnirea fusese stabilită pentru ora unsprezece, zise Salim, zâmbind împăciuitor.

— Dobdul Blanding şdie că sundeți aici, îi spuse ea cu reproş.

Salim luă de pe masă un exemplar vechi al ziarului *New York Post*. Vorbea englezeşte mai bine decât citea, şi-şi croi drum prin articole ca un om care rezolvă un careu de cuvinte încrucişate. Aştepta – un tânăr dolofan, cu privire de cățel bătut, care se uita când la ceasul de la mâna sa, când la ziar, când la ceasul de pe perete...

La ora douăsprezece şi jumătate, din birou ieşiră mai mulți bărbați. Vorbeau tare, glumind între ei în jargonul american. Unul dintre ei, un bărbat solid, cu burtă, ținea în gură un trabuc neaprins. Se uită la Salim, când ieşi din birou, apoi îi spuse femeii să încerce suc de lămâie şi zinc, deoarece sora lui jură că numai zincul şi vitamina C o pot face bine. Femeia îi promise că va încerca şi-i dădu mai multe plicuri. Individul le vârî în buzunar, apoi el împreună cu ceilalți ieşiră pe coridor. Sunetul râsetelor lor dispăru undeva, pe scări.

Era ora unu. Femeia din spatele biroului trase un sertar şi luă din el o pungă de hârtie, din care scoase mai multe sandviciuri, un măr şi un Milky Way. Mai scoase şi o sticluță din plastic cu suc proaspăt de portocale.

— Scuzați-mă, îi zise Salim, puteți să-l sunați pe domnul Blanding ca să-i spuneți că aştept încă?

Femeia se uită la el ca şi cum ar fi fost surprinsă să vadă că mai era încă acolo, de parcă n-ar fi stat la o distanță de un metru şi jumătate de peste două ore şi jumătate.

— E la brânz, îi răspunse ea.

Salim ştia că Blanding era individul cu trabucul neaprins.

— Şi când se întoarce?

Fermeia ridică din umeri şi muşcă dintr-un sandvici.

— Are îndâlniri pendru dod resdul zilei, îi spuse ea.

— O să mă primească, după ce se va întoarce?

Femeia ridică din umeri şi-şi suflă nasul.

Salim era flămând, frustrat şi neputincios.

La ora trei, femeia se uită la el şi-i zise:

— Nu se mai îndoarge.

— Poftim?

— Domnul Blanding. Nu se mai îndoarge azdăzi.

— Pot să stabilesc o întâlnire pentru mâine?

Femeia îşi şterse nasul şi-i explică:

— Aveți nubărul de telepon. Îndâlnirile se fac dubai prin telepon.

— Înțeleg, răspunse Salim.

Apoi zâmbi. Fuad îi spusese de mai multe ori, înainte să plece din Moscat, că un vânzător în America este ca un om în pielea goală dacă nu zâmbeşte.

— O să telefonez mâine, zise el.

Îşi luă servieta şi coborî treptele până în stradă, unde ploaia rece se transformase în lapoviță. Salim se gândi la drumul lung prin frig până la hotelul din Strada 46, la greutatea servietei cu mostre, apoi se duse pe marginea trotuarului şi făcu semn fiecărei maşini galbene care se apropia, indiferent dacă lumina de deasupra era aprinsă sau nu, şi fiecare taxi trecu pe lângă el.

Una dintre maşini acceleră în timp ce trecea, o roată pătrunse într-o groapă plină cu apă şi stropi cu noroi rece

pantalonii şi pardesiul lui Salim. Pentru o clipă, acesta se gândi să se arunce în faţa uneia dintre maşinile ce treceau în viteză, apoi îşi dădu seama că pe cumnatul său îl va interesa mai mult soarta servietei cu mostre decât cea a lui Salim şi că gestul său nu o va întrista decât pe iubita lui soră, nevasta lui Fuad (pentru că Salim fusese întotdeauna un motiv de necazuri pentru părinţii săi, iar întâlnirile sale romantice fuseseră întotdeauna scurte şi relativ anonime). Pe de altă parte, se îndoia că maşinile aveau o viteză suficient de mare ca să-l omoare într-adevăr.

Un taxi rablagit opri lângă el şi Salim urcă în maşină, bucuros să-şi abandoneze gândurile sumbre.

Bancheta din spate era cârpită cu bandă adezivă cenuşie. Placa de plexiglas dintre el şi şofer, pe jumătate deschisă, era acoperită cu bilete care-l avertizau să nu fumeze şi-i spuneau cât trebuie să plătească până la diferite aeroporturi. Vocea înregistrată a unei celebrităţi de care el nu auzise niciodată îi aminti să-şi pună centura de siguranţă.

— La hotelul Paramount, vă rog, zise Salim.

Şoferul mormăi ceva şi porni maşina, pătrunzând în trafic. Tipul era neras, purta un pulover gros, de culoarea prafului, şi ochelari negri de soare. Vremea era înnorată şi se însera, iar Salim se întrebă dacă individul avea probleme cu ochii. Ştergătoarele mânjeau imaginea străzii, transformând-o într-un cenuşiu amestecat cu pete de lumini.

Un camion apăru de nicăieri şi se vârî în faţa lor, iar şoferul înjură, pomenind barba Profetului.

Salim se uită la numele de pe bordul maşinii, dar nu reuşi să-l citească.

— De câte vreme conduci taxiul, prietene? îl întrebă el pe şofer, folosind limba sa maternă.

— De zece ani, îi răspunse omul, în aceeaşi limbă. De unde eşti?

— Din Moscat, îi răspunse Salim. Din Oman.

— Din Oman. Am fost în Oman. Cu mult timp în urmă. Ai auzit de oraşul Ubar? întrebă şoferul.

— Am auzit, îi răspunse Salim. Oraşul Dispărut al Turnurilor. L-au descoperit în deşert, acum cinci sau zece ani, nu mai ţin minte exact când. Ai făcut parte din expediţia care a săpat acolo?

— Cam aşa ceva. A fost un oraş grozav, spuse şoferul. În majoritatea nopţilor poposeau acolo trei, poate chiar patru mii de oameni. Fiecare călător se odihnea în Ubar, cânta muzica, vinul curgea ca apa, iar apa curgea şi ea, şi de aceea exista oraşul.

— Aşa am auzit şi eu, spuse Salim. Apoi oraşul a pierit. Când? Acum o mie de ani? Acum două mii de ani?

Taximetristul nu răspunse. Maşina opri la un semafor. Se aprinse lumina verde, dar şoferul nu porni, în ciuda claxonatului ce izbucni imediat în spatele lor. Salim ezită o clipă, apoi întinse mâna prin gaura din plexiglas şi atinse umărul taximetristului. Omul tresări, apăsă pe accelerație, iar maşina se năpusti în intersecție.

Şoferul începu să înjure în engleză.

— Cred că eşti foarte obosit, prietene, zise Salim.

— Conduc taxiul ăsta uitat de Allah de treizeci de ore. E prea mult. Înainte de asta am dormit doar cinci ore şi mai înainte am şofat paisprezece ore. Ducem lipsă de oameni, înainte de Crăciun...

— Sper că ai câştigat o mulţime de bani, zise Salim.

Şoferul oftă şi-i răspunse:

— Nu prea mult. În dimineaţa asta am dus un om din Strada 51 la aeroportul din Newark. Când am ajuns, tipul a fugit în aeroport, iar eu nu l-am mai găsit. Am pierdut cincizeci de dolari, pe care am fost nevoit să-i dau din banii mei.

— Eu am pierdut ziua de azi aşteptând să mă întâlnesc cu un om care nu voia să mă vadă. Cumnatul meu mă

urăşte. Sunt în America de o săptămână şi n-am făcut altceva decât să-mi irosesc banii. N-am vândut nimic.

— Ce vinzi?

— Rahaturi. Fleacuri fără valoare, brelocuri şi bibelouri pentru turişti. Rahaturi urâte, ieftine, stupide, groaznice.

Taximetristul suci volanul spre dreapta, ocolind ceva, apoi conduse mai departe. Salim se întrebă cum de vedea să conducă, în ciuda nopții, a ploii şi a ochelarilor de soare.

— Ai încercat să vinzi rahat?

— Da, recunoscu Salim, îngrozit că spusese adevărul despre mostrele cumnatului său.

— Şi n-au vrut să-l cumpere?

— Nu.

— Ciudat. Te-ai uitat la magazinele de aici? Vând numai rahaturi.

Salim zâmbi, nervos.

Un camion blocă strada în fața lor. Un polițist roşu la față stătea lângă el, dând din mâini, țipând şi arătând către strada cea mai apropiată.

— O s-o luăm pe Eight Avenue şi o să ajungem în centru de acolo, spuse taximetristul.

Întoarse maşina în stradă, unde traficul încetase complet. Claxoanele urlau de zor, dar maşinile nu se mişcau din loc.

Şoferul se clătina pe scaun. Bărbia îi coborî în piept – o dată, de două ori, de trei ori. Apoi începu să sforăie. Salim se întinse să-l trezească, sperând că face bine. Când îi scutură umărul, şoferul se mişcă, iar mâna lui Salim îi atinse fața, trântindu-i ochelarii în poală.

Taximetristul deschise ochii, se întinse şi-şi puse la loc ochelarii negri din plastic. Dar era prea târziu. Salim îi văzuse ochii.

Maşina se târa prin ploaie. Numărul kilometrilor creştea.

— Ai să mă omori? întrebă Salim.

Taximetristul strânse din buze. Salim îi privi figura în oglinda retrovizoare.

— Nu, răspunse liniştit taximetristul.

Maşina se opri din nou. Ploaia răpăia pe caroserie.

Salim începu să vorbească:

— Bunica mea jură că a văzut un ifrit – sau poate un marid[1] – într-o seară, la marginea deşertului. Noi i-am zis că a fost o furtună de nisip, dar ea ne-a spus că-i văzuse faţa şi că avea ochii ca ai tăi, ca nişte flăcări ce ardeau.

Şoferul zâmbi, dar avea ochii ascunşi în spatele ochelarilor negri din plastic, iar Salim nu-şi dădu seama dacă în zâmbetul lui exista vreun strop de umor.

— Şi bunicile vin aici, îi spuse taximetristul.

— Sunt mulţi djinni la New York?

— Nu. Nu suntem mulţi.

— Există îngeri, există oameni, pe care Allah i-a făcut din lut, şi există făpturi din foc, djinnii, zise Salim.

— Oamenii nu ştiu nimic despre noi, cei de aici, zise şoferul. Îşi închipuie că putem îndeplini dorinţele. Dacă aş putea îndeplini dorinţele, crezi că aş mai conduce un taxi?

— Nu înţeleg.

Taximetristul părea mâhnit. Salim îi privi faţa în oglinda retrovizoare în timp ce acesta vorbea, uitându-se la buzele negre ale ifritului.

— Oamenii cred că îndeplinim dorinţele. De ce cred aşa ceva? Dorm într-o cameră împuţită din Brooklyn. Duc cu maşina orice ţicnit împuţit care are bani să plătească – uneori şi pe cei care n-au. Îi duc acolo unde trebuie să ajungă şi uneori îmi dau bacşiş. Uneori mă plătesc, zise el, iar buza de jos începu să-i tremure, ca şi cum ifritul ar fi ajuns la capătul puterilor. Unul dintre ei şi-a dat drumul pe bancheta din

[1] Conform mitologiei islamice, djinnii sunt fiinţe supranaturale create din foc, iar ei se împart în ifriţi (creaturi înaripate) şi marizi (creaturi gigantice).

spate. A trebuit să curăț înainte să duc maşina înapoi. Cum de-a putut să facă un asemenea lucru? A trebuit să curăț rahatul proaspăt de pe scaun. E drept?

Salim întinse mâna şi-l bătu pe umăr. Simți carne solidă prin lâna puloverului. Ifritul îşi luă mâna de pe volan şi o puse pentru o clipă pe mâna lui Salim.

Salim se gândi la deşert: o furtună arunca nisipul roşu prin gândurile sale, iar mătasea stacojie a corturilor care înconjuraseră oraşul dispărut Ubar fâlfâia prin mintea sa.

Ajunseră pe Eight Avenue.

— Bătrânii credeau. Nu urinau în gropi, deoarece Profetul le spusese că djinnii locuiesc în gropi. Ştiau că îngerii aruncă stele căzătoare în noi dacă încercăm să le ascultăm convorbirile. Dar chiar şi pentru bătrânii care au venit în țara aceasta am rămas undeva departe, foarte departe... În patrie n-ar fi trebuit să conduc un taxi.

— Îmi pare rău, zise Salim.

— Sunt vremuri grele, spuse şoferul. Vine furtuna. Mă sperie. Aş face orice ca să plec de-aici.

Cei doi nu mai spuseră nimic în timp ce se îndreptau spre hotel.

Când Salim coborî din taxi, îi dădu ifritului o bancnotă de douăzeci de dolari şi-i spuse să păstreze restul. Apoi, într-o izbucnire subită de curaj, îi spuse ce număr avea camera sa. Taximetristul nu-i zise nimic. O tânără se urcă în taxi, iar maşina porni prin frig şi prin ploaie.

La ora şase seara, Salim nu scrisese încă faxul către cumnatul său. Ieşi în ploaie şi-şi cumpără chebapul pentru seara aceea şi cartofi prăjiți. Trecuse doar o săptămână de când se afla la New York, însă simțea că devenise mai greu, mai rotund, mai încet.

Când se întoarse la hotel fu surprins să-l vadă pe taximetrist în hol, cu mâinile în buzunare. Se uita la o vitrină cu cărți poştale în alb şi negru. Când îl zări pe Salim, zâmbi şi-i spuse:

— Am sunat în camera ta şi n-a răspuns nimeni. M-am gândit că trebuie să te aştept.

Salim zâmbi şi el şi atinse braţul bărbatului.

— M-am întors.

Intrară amândoi în ascensorul întunecat, cu lumini verzi şi ajunseră la etajul al cincilea ţinându-se de mână. Ifritul întrebă dacă putea să se ducă la baie.

— Mă simt foarte murdar, zise el.

Salim dădu din cap. Se aşeză pe patul care ocupa cea mai mare parte a încăperii şi ascultă zgomotul duşului. Îşi scoase pantofii, şosetele şi restul hainelor.

Taximetristul ieşi din baie ud, cu un prosop înfăşurat în jurul mijlocului. Nu mai purta ochelarii de soare şi în camera întunecată ochii săi ardeau ca nişte flăcări stacojii.

Salim clipi, cu ochii plini de lacrimi.

— Îmi doresc să poţi vedea ceea ce văd eu, zise el.

— Nu îndeplinesc dorinţele, şopti ifritul, aruncându-şi prosopul şi împingându-l pe Salim încet, dar irezistibil spre pat.

Trecu o oră sau mai mult până când ifritul termină în gura lui Salim. În timpul acesta, Salim terminase de două ori. Sămânţa djinnului avea un gust iute, ciudat, şi-i arse gâtul lui Salim.

Tânărul se duse în baie, ca să-şi spele gura. Când se întoarse în dormitor, taximetristul dormea în patul alb, sforăind liniştit. Salim se urcă şi se ghemui lângă ifrit, imaginându-şi deşertul pe pielea acestuia.

Aproape că adormise când îşi aduse aminte că nu scrisese faxul pentru Fuad. Se simţi vinovat. În adâncul său se simţea gol şi singur. Se întinse, puse mâna pe membrul ifritului şi adormi, liniştit.

Se treziră devreme, se strânseră în braţe, făcură dragoste din nou. La un moment dat, Salim îşi dădu seama că plânge şi că ifritul îi sărută lacrimile cu buze arzătoare.

— Cum te cheamă? îl întrebă Salim pe taximetrist.

— Pe permisul meu de conducere scrie un nume, dar nu-i al meu, îi răspunse ifritul.

După aceea, Salim nu-şi mai amintea când încetase sexul şi începuse visul.

Când se trezi din nou, în lumina soarelui rece care bătea în încăperea cea albă, era singur.

Descoperi că servieta cu mostre dispăruse, cu toate sticluțele, inelele şi lanternele suvenir, toate dispăruseră, împreună cu valiza sa, cu portofelul, cu paşaportul şi cu biletul de avion pentru întoarcerea în Oman.

Găsi aruncate pe podea o pereche de blugi, un tricou şi un pulover de lână, de culoarea prafului. Lângă ele se afla un permis de conducere pe numele lui Ibrahim bin Irem, un permis de taximetrist pe acelaşi nume şi un inel cu chei, cu o adresă scrisă în engleză pe o bucată de hârtie prinsă de el. Fotografia de pe permise nu semăna prea mult cu Salim, dar nu semăna nici cu ifritul.

Sună telefonul. Era recepția, care anunță că Salim anulase rezervarea camerei, iar musafirul său trebuia să plece cât mai curând, pentru ca încăperea să fie pregătită pentru un alt client.

— Nu îndeplinesc dorințe, zise Salim, gustând modul în care cuvintele se formau în gura sa.

În timp ce se îmbrăca, se simțea ciudat de liniştit.

New Yorkul e un oraş foarte simplu: bulevardele duc de la nord la sud, străzile de la vest la est. „Cât de greu poate să fie?" se întrebă el.

Aruncă în aer cheile maşinii, apoi le prinse. Îşi puse ochelarii negri de plastic, pe care-i găsise în buzunar, după care părăsi camera de hotel şi se duse să-şi caute taxiul.

CAPITOLUL OPT

El spuse că morții au suflet, iar eu i-am replicat
Că asta nu se poate, că morții-s suflet doar
Dar el m-a întrerupt şi m-a-ntrebat
De cred că morții mai dețin ceva.
Da, morții mai păstrează ceva din ce-au avut...

ROBERT FROST, „DOUĂ VRĂJITOARE"

Pentru un antreprenor de pompe funebre, săptămâna de dinaintea Crăciunului este una liniştită, află Shadow în timpul mesei. Domnul Ibis îi explică:

— Cei bolnavi rezistă, străduindu-se să mai prindă un ultim Crăciun, poate chiar şi Anul Nou, în timp ce alții, cei pentru care bucuria oamenilor şi sărbătorile sunt prea dureroase, încă nu au fost aduşi la limita suportabilului de filmul *O viață minunată*.

Domnul Ibis scoase un chicotit care sugera că folosise o frază ce-i plăcea foarte mult.

Ibis şi Jacquel era o firmă mică de pompe funebre, deținută de o singură familie. Una dintre puținele firme cu adevărat independente din zonă, susținea domnul Ibis.

— Majoritatea activităților comerciale prețuiesc mărcile naționale, spuse el.

Domnul Ibis explica, ținea o prelegere sinceră, blândă. Îi amintea lui Shadow de un profesor de colegiu care obişnuia să se antreneze la Muscle Farm şi care nu putea să vorbească, putea doar să țină prelegeri, să expună sau să explice. Shadow îşi dăduse seama din primele minute după ce-l întâlnise pe domnul Ibis că acesta se aştepta din partea lui Shadow la cât mai puține cuvinte. Se aflau într-un

restaurant mic, la două cvartale de sediul lor. Shadow comandase un dejun complet, unul obişnuit – i se oferiseră şi gogoşi –, în timp ce domnul Ibis ciugulea dintr-o felie de prăjitură cu cafea.

— Cred că asta se datorează faptului că oamenilor le place să ştie din timp ce-i aşteaptă. McDonald's, Wal-Mart, F.W. Woolworth (fie-i binecuvântată amintirea!) au făcut exact asta: mărci stabile şi vizibile în toată țara. Oriunde te-ai duce, vei găsi acelaşi lucru, cu mici variații regionale. În domeniul pompelor funebre, lucrurile sunt diferite. Într-un oraş mic trebuie să simți că serviciul funebru este făcut de cineva care are chemare pentru această profesie. Vrei să ți se acorde atenție – ție şi celui iubit – în momentul în care ai suferit o asemenea pierdere. Vrei ca mâhnirea ta să aibă loc la nivel local, nu la unul național. Dar în toate ramurile industriale – iar moartea este o industrie, tinere prieten, să nu greşeşti în privința asta – banii se câştigă doar dacă lucrezi pe scară mare, dacă vinzi în cantitate mare şi sub o conducere centralizată. Nu-i frumos, dar e adevărat. Necazul e că nimeni nu vrea ca persoana iubită să fie cărată cu un camion frigorific până la un depozit imens în care se află încă douăzeci, cincizeci, o sută de cadavre gata să fie înmormântate. Nu, domnule. Oamenii cred că dacă apelează la o firmă de familie vor fi tratați cu respect de cineva care-şi va scoate pălăria când îi va întâlni pe stradă.

Domnul Ibis purta pălărie. O pălărie sobră, cafenie, care se potrivea cu bluza sa cafenie şi cu figura sa sobră, tot cafenie. Avea pe nas ochelari mici, cu ramă aurie. Shadow ținea minte că domnul Ibis este un om scund. Acum, când stătea lângă el, Shadow descoperi că domnul Ibis avea o înălțime de peste un metru şi optzeci de centimetri, însă era gârbovit ca un cocor. Aşezat la masa de un roşu strălucitor, Shadow se pomeni că se uită drept în ochii individului.

— Aşa că atunci când o companie mare cumpără numele unei firme, îi plăteşte pe directori să rămână în continuare în firmă, ca să creeze aparenţa de diversitate. Însă asta-i doar o amăgire. În realitate, firma aceea e locală ca şi Burger King. Din motive care ne privesc, noi chiar suntem independenţi. Noi facem îmbălsămarea – şi este cea mai bună îmbălsămare din ţară, deşi nu ştie nimeni acest lucru, în afară de noi. Nu facem incinerări. Am câştiga mai mult dacă am avea propriul nostru crematoriu, dar acest lucru nu se potriveşte cu lucrurile la care ne pricepem. După cum spune partenerul meu, dacă Domnul îţi dă un talent, eşti obligat să-l foloseşti cât mai bine. Eşti de acord?

— Mi se pare corect, zise Shadow.

— Domnul i-a dat partenerului meu de afaceri stăpânire asupra morţilor, aşa cum mie mi-a dat pricepere la cuvinte. Frumoase lucruri sunt cuvintele! Ştii, scriu cărţi de poveşti. Nu fac literatură. Scriu doar pentru distracţia mea. poveşti despre viaţă.

Domnul Ibis făcu o pauză. Până să-şi dea seama Shadow că era momentul potrivit să solicite a i se oferi ocazia de a citi una dintre cărţile acelea, momentul trecuse deja.

— Oricum, noi oferim continuitate. Un Ibis şi un Jacquel au existat aici, în branşa asta, de aproape două sute de ani. N-am fost întotdeauna directori ai unei firme de pompe funebre. Am fost antreprenori de pompe funebre şi, înainte de asta, ciocli.

— Şi înainte de asta?

— Ei bine, spuse domnul Ibis zâmbind puţin stânjenit, putem să mergem înapoi în timp foarte departe. Sigur, ne-am găsit culcuş aici abia după Războiul Dintre State. Asta s-a întâmplat când am înfiinţat casa de pompe funebre pentru oamenii de culoare din împrejurimi. Înainte de asta, nu ne considerase nimeni persoane de culoare – poate străine, exotice şi cu pielea întunecată, dar nu de culoare. După ce s-a terminat războiul, nimeni nu şi-a mai amintit de timpul

în care nu eram consideraţi negri. Partenerul meu de afaceri are pielea mai întunecată decât a mea. A fost o tranziţie uşoară. Majoritatea oamenilor sunt ceea ce cred că sunt. E ciudat că se vorbeşte de afro-americani. Asta mă face să mă gândesc la oamenii din Punt, din Ofir, din Nubia... Noi nu ne-am considerat niciodată africani, noi eram poporul Nilului.

— Deci sunteţi egipteni, zise Shadow.

Domnul Ibis îşi împinse buza de jos înainte, apoi îşi legănă capul dintr-o parte în alta, de parcă acesta ar fi stat pe un arc, analizând plusurile şi minusurile, văzând lucrurile din ambele puncte de vedere.

— Da şi nu. „Egipteni" mă face să mă gândesc la oamenii care trăiesc acum acolo. Cei care şi-au construit oraşele peste cimitirele şi peste palatele noastre. Ei arată ca mine?

Shadow ridică din umeri. Văzuse negri care arătau ca domnul Ibis. Văzuse albi bronzaţi care arătau ca domnul Ibis.

— Cum vi se pare prăjitura cu cafea? întrebă chelneriţa, în timp ce le turna cafea în căni.

— Cea mai bună pe care am mâncat-o vreodată, răspunse domnul Ibis. Transmite-i salutări mamei tale.

— Aşa o să fac, zise chelneriţa, şi-şi văzu de treabă.

— Nu trebuie să te interesezi de sănătatea cuiva dacă eşti directorul unei firme de pompe funebre. Lumea ar crede că-ţi cauţi clienţi, îi explică domnul Ibis în şoaptă. Mergem să vedem dacă ţi s-a pregătit camera?

Respiraţia lor producea aburi în aerul nopţii. Beculeţele de Crăciun licăreau în vitrinele magazinelor pe lângă care treceau.

— A fost frumos din partea dumneavoastră că m-aţi găzduit, zise Shadow. Vă mulţumesc.

— Îi suntem îndatoraţi patronului tău. Şi Domnul ştie că avem camere. E o casă mare şi veche. Ştii, eram mai mulţi...

Acum am rămas doar trei. N-o să se împiedice nimeni de tine.

— Aveți idee cât timp va trebui să stau cu dumneavoastră?

Domnul Ibis clătină din cap şi răspunse:

— Nu mi-a spus. Dar noi suntem bucuroşi să stai cu noi şi putem să-ți găsim de lucru. Dacă nu eşti mofturos. Dacă-i tratezi pe morți cu respect.

— Ce căutați voi în Cairo? întrebă Shadow. Ați venit din cauza numelui sau din alt motiv?

— Nu. Regiunea şi-a luat numele de la noi, deşi oamenii nu şi-au dat seama. În vechime, aici era un post comercial.

— Pe vremea frontierei?

— Poți să-i zici şi aşa... Bună seara, doamnă Simmons! Crăciun fericit şi dumneavoastră... Oamenii care m-au adus aici au navigat pe Mississippi cu foarte mult timp în urmă.

Shadow se opri în mijlocul străzii şi se uită la bătrân:

— Vreți să-mi spuneți că egiptenii antici au venit aici să facă negoț, cu cinci mii de ani în urmă?

Domnul Ibis nu-i răspunse, ci se mulțumi să rânjească. Apoi zise:

— Trei mii cinci sute treizeci de ani. Aproximativ.

— Bine, spuse Shadow. Accept ideea. Ce cumpărau?

— Nu prea multe. Piei de animale. Ceva mâncare. Cupru din minele care se aflau în partea de sus a peninsulei Michigan. Chestia asta a fost un eşec total. N-a meritat efortul. Oamenii au rămas aici suficient timp ca să creadă în noi, ca să ne aducă sacrificii şi ca un număr de negustori să moară de febră şi să fie înmormântați aici, lăsându-ne pe noi în urma lor, zise domnul Ibis, apoi se opri în mijlocul trotuarului şi se roti, cu brațele întinse. Țara asta a fost o gară timp de zece mii de ani sau mai mult. Nu mă întrebi ce-i cu Columb?

— Sigur, zise Shadow, îndatoritor. Ce-i cu el?

– Columb a făcut ceea ce făceau oamenii de mii de ani. Nu-i nimic deosebit în faptul că a ajuns în America. Din când în când, scriu câte o poveste despre el.

Cei doi merseră mai departe.

– Poveşti adevărate?

– Da, până la un punct. O să-ți dau să citeşti una sau două, dacă vrei. Totul e arătat acolo, pentru cine are ochi să vadă. Mie personal – şi vorbesc acum în calitate de abonat la *Scientific American* – îmi e milă de profesionişti de fiecare dată când aceştia găsesc un alt craniu care-i zăpăceşte, ceva ce aparține unui popor nepotrivit ori statui şi artefacte care-i încurcă. Mi-e milă de ei pentru că vorbesc de lucruri ciudate, dar n-ar discuta de lucruri imposibile, pentru că de îndată ce un lucru este considerat imposibil, nu mai are credibilitate, indiferent dacă-i adevărat sau nu. Uite, avem de-a face cu un craniu care arată că ainu, rasa aborigenă din Japonia, a ajuns în America în urmă cu nouă mii de ani. Alt craniu arată că la aproape două mii de ani după aceea polinezienii au ajuns în California. Şi toți savanții se ceartă şi se întreabă cine descinde din cine, neînțelegând nimic. Doar Cerul ştie ce-o să se întâmple dacă o să descopere tunelurile de refugiu ale indienilor hopi. Stai să vezi câte lucruri ar răsturna treaba asta! O să mă întrebi dacă irlandezii au venit în America în Evul Mediu timpuriu. Sigur că au venit, ca şi cei din Țara Galilor, ca şi vikingii, în timp ce africanii de pe coasta de vest – zona care a fost numită mai târziu Coasta Sclavilor sau Coasta de Fildeş – făceau comerț cu America de Sud iar chinezii vizitau Oregonul, pe care l-au numit Fu Sang. Bascii şi-au stabilit tabere secrete şi sacre de pescuit pe coastele insulei Terra Nova în urmă cu douăsprezece veacuri. Presupun că acum o să-mi spui: „Domnule Ibis, oamenii ăia erau primitivi, nu aveau comunicații prin radio, nici vitamine, nici avioane cu reacție".

Shadow nu spusese nimic şi nici nu avea de gând să spună, dar îşi dădu seama ce i se cerea, aşa că zise:

— Şi nu erau?

Ultimele frunze uscate ale toamnei trosneau sub tălpile lor, uscate de iarnă.

— Greşeala constă în credinţa că oamenii nu călătoreau cu bărcile pe distanţe lungi înainte de Columb. Dar Noua Zeelandă, Tahiti şi nenumărate insule din Pacific au fost colonizate de oameni care au ajuns acolo cu bărcile şi a căror pricepere la navigaţie l-ar fi făcut de ruşine pe Columb; iar bogăţia Africii provenea din comerţ, deşi aceasta se făcea îndeosebi în est, cu India şi cu China. Poporul meu, oamenii de pe Nil, a descoperit devreme că poţi face ocolul lumii cu o barcă din trestii dacă ai suficientă răbdare şi destule urcioare cu apă dulce. Vezi, cea mai mare problemă a venirii în America în vremurile de demult a fost că aici nu erau prea multe mărfuri căutate de comercianţi. Şi era mult prea departe.

Ajunseră la o casă mare, construită în stilul pe care oamenii îl numeau „Queen Anne". Shadow se întrebă cine fusese regina Anne şi de ce-i plăcuse atât de mult modelul de casă al familiei Addams. Era singura clădire din tot cvartalul care nu avea ferestre cu pervaz. Intrară pe poartă şi ocoliră clădirea, până la uşa din spate.

Pătrunseră pe o uşă lată, dublă, pe care domnul Ibis o descuie folosind una dintre cheile din legătura pe care o scoase din buzunar, şi ajunseră într-o încăpere mare, neîncălzită, în care se aflau două persoane: un bărbat foarte înalt, cu pielea închisă la culoare, ce ţinea în mână un scalpel imens din metal, şi o fată moartă, o adolescentă întinsă pe un obiect lung din porţelan – care semăna cu o masă, dar şi cu o chiuvetă.

Pe perete, deasupra cadavrului, era fixat un panou de lemn, iar pe acesta fuseseră prinse în pioneze mai multe fotografii ale fetei. În una dintre ele – o poză pentru legitimaţia de

elev – fata zâmbea. În alta era împreună cu alte trei fete; purtau robe de absolvire, iar părul negru îi fusese împletit deasupra capului într-un coc complicat.

Acum ea zăcea pe porțelan, iar părul îi atârna pe umeri, plin de sânge uscat.

— Acesta este partenerul meu, domnul Jacquel, zise Ibis.

— Ne-am mai întâlnit, spuse Jacquel. Scuză-mă că nu-ți strâng mâna.

Shadow se uită la fata de pe masă şi întrebă:

— Ce s-a întâmplat cu ea?

— Nu s-a priceput să-şi aleagă prietenul, îi răspunse Jacquel.

— De obicei, o asemenea greşeală nu e fatală, spuse domnul Ibis, apoi oftă. De data asta a fost. Băiatul era beat şi avea un cuțit, iar fata i-a spus că e gravidă. El n-a crezut că este tatăl...

— A fost înjunghiată..., zise domnul Jacquel, şi începu să numere.

Se auzi un clic atunci când apăsă cu piciorul pe un comutator de pe podea, pornind un dictafon mic de pe masa alăturată.

— ...de cinci ori. Există trei răni de cuțit în partea stângă din față a pieptului. Prima se află între al patrulea şi al cincilea spațiu intercostal, la mijlocul marginii sânului stâng, cu o lungime de doi virgulă doi centimetri; a doua şi a treia rană sunt prin porțiunea inferioară a sânului stâng, penetrează al şaselea spațiu intercostal, se suprapun şi măsoară trei centimetri. Mai există o rană cu lungimea de doi centimetri în partea superioară stângă a pieptului, în al doilea spațiu intercostal, şi o rană lungă de cinci centimetri şi cu adâncimea de zero virgulă şase centimetri în deltoidul stâng, o tăietură. Toate rănile din piept sunt înjunghieri profunde. Nu există alte răni externe vizibile.

După aceea, Jacquel ridică piciorul de pe comutatorul aflat pe podea. Shadow observă un microfon mic care atârna deasupra mesei de îmbălsămare.

— Sunteți și medic legist? întrebă el.

— Pe aici, medicul legist este numit pe criterii politice, zise Ibis. Slujba lui e să dea un șut cadavrului. Dacă acesta nu-i dă și el la rândul lui un șut, atunci medicul legist semnează certificatul de deces. Jacquel este ceea ce se numește un „prosector"[1]. Lucrează pentru judecătorul de instrucție al comitatului. Face autopsii și ia probe de țesuturi pentru analize. A fotografiat deja rănile fetei.

Jacquel nu-i băgă în seamă. Luă un scalpel mare și făcu o incizie în formă de „V", de la ambele clavicule până la stern, apoi transformă „V"-ul într-un „Y", printr-o incizie adâncă de la stern la pubis. După aceea luă ceva care arăta ca o bormașină mică, grea, cromată, în care era fixată o lamă rotundă de ferăstrău, de mărimea unui medalion. Porni aparatul și tăie coastele din ambele părți ale sternului.

Fata se deschise ca o poșetă.

Shadow simți brusc un miros puternic, neplăcut, usturător.

— Credeam că mirosul va fi mai rău, zise el.

— E încă proaspătă, îi răspunse Jacquel. Iar intestinele n-au fost găurite, de aceea nu miroase a rahat.

Shadow se trezi uitându-se în altă parte, nu din cauza scârbei, cum s-ar fi așteptat, ci dintr-o dorință ciudată de a respecta intimitatea fetei. I se părea dificil să existe ceva mai nud decât chestia aia despicată.

Jacquel scoase intestinele, lucind încolăcite ca niște șerpi în pântecul fetei, sub stomac și adânc sub pelvis. Le trecu apoi printre degete, centimetru cu centimetru, și le descrise la microfon drept normale, după care le puse într-o

---

[1] Prosector – persoană specializată în efectuarea disecțiilor și a autopsiilor.

găleată de pe podea. Extrase tot sângele din pieptul cadavrului cu o pompă cu vid şi-i măsură volumul. Apoi îi cercetă interiorul pieptului. Spuse în microfon:

— Există trei lacerații în pericard, care este plin cu sânge lichid şi închegat.

După aceea scoase fiecare plămân. Cel stâng fusese înjunghiat şi se dezumflase pe jumătate. Jacquel cântări plămânii, apoi inima, după care fotografie rănile. Tăie din fiecare plămân câte o bucățică de țesut şi le puse într-un borcan.

— Formaldehidă, îi explică în şoaptă domnul Ibis lui Shadow.

Jacquel continuă să vorbească la microfon, descriind ceea ce făcea, în timp ce scotea ficatul, stomacul, splina, pancreasul, ambii rinichi, uterul şi ovarele. Cântări fiecare organ, le declară normale şi fără răni. Luă din fiecare organ câte o feliuță şi le puse într-un borcan cu formaldehidă.

Tăie din inimă, din ficat şi dintr-un rinichi câte o feliuță suplimentară. Bucățile acelea le mestecă încet, în timp ce lucra.

Cumva, lucrul acesta i se păru lui Shadow ceva bun, plin de respect şi fără pic de obscenitate.

— Deci vrei să stai un timp la noi, zise Jacquel, mestecând feliuța din inima fetei.

— Dacă mă primiți, răspunse Shadow.

— Sigur că te primim, zise domnul Ibis. Nu avem niciun motiv să nu te primim, iar camere sunt destule. Vei fi sub protecția noastră cât timp vei fi aici.

— Sper că nu te deranjează să dormi sub acelaşi acoperiş cu morții, spuse Jacquel.

Shadow îşi aminti de atingerea buzelor Laurei, amare şi reci. Zise:

— Nu, atâta timp cât rămân morți.

Jacquel se întoarse şi-l privi cu ochii săi căprui şi adânci, enigmatici şi reci ca ai câinilor deşertului, şi-i spuse doar:

— Aici morții rămân morți.

— Am impresia că morții se întorc destul de uşor.

— Nici vorbă, îi răspunse Ibis. Chiar şi zombii sunt făcuți din oameni vii. Puțin praf, puțin descântec, puțin elan şi ai obținut un zombi. Zombii trăiesc, însă cred că sunt morți. Dar să aduci cu adevărat morții înapoi la viață, în trupurile lor... asta cere multă putere, zise el.

Apoi adăugă, după o scurtă ezitare:

— În țara cea veche, în vremurile de demult, era mai uşor.

— Poți să legi *ka*-ul[1] unui om de trupul său pentru cinci mii de ani, spuse Jacquel. Să-l legi sau să-l dezlegi. Dar asta se făcea cu mult timp în urmă.

Apoi luă toate organele pe care le scosese şi le aşeză la loc, cu respect, în cavitatea trupului. Puse la loc şi intestinele, şi sternul, apoi trase marginile pielii până când acestea se uniră. După aceea luă un ac gros şi o ață şi cusu tăietura, cu mişcări iuți, aşa cum se coase o minge de baseball. Cadavrul fu transformat iarăşi dintr-o grămadă de carne în fată.

— Aş vrea o bere, zise Jacquel, şi-şi scoase mănuşile de cauciuc, aruncându-le în lada de gunoi.

Îşi aruncă apoi halatul cafeniu-închis la coş, după care luă tava cu borcane pline cu feliuțe de organe roşii, cafenii şi stacojii şi-i întrebă:

— Mergem?

Se duseră pe scara din spate către bucătărie. Încăperea era vopsită în alb şi cafeniu, o încăpere sobră şi respectabilă. Shadow avu impresia că arăta ca şi cum ar fi fost decorată ultima oară prin 1920. Lângă un perete se afla un frigider uriaş. Jacquel îl deschise şi puse în el borcanele cu feliuțe

---

[1] *Ka* – una dintre cele cinci părți ale sufletului, conform mitologiei egiptene, reprezentând esența vitală care părăseşte corpul în momentul morții.

de splină, de rinichi, de ficat şi de inimă. Scoase trei sticle cafenii. Ibis deschise un dulap cu uşi de sticlă şi luă trei pahare. Apoi îi făcu semn lui Shadow să se aşeze la masă. După aceea turnă berea în pahare şi-i dădu unul lui Shadow şi altul lui Jacquel. Berea era bună, neagră şi amară.

— Bună bere! exclamă Shadow.

— O facem singuri, zise Ibis. În vremurile vechi, femeile făceau berea. Se pricepeau mai bine decât noi. Dar acum am rămas doar noi trei aici. Eu, el şi ea, spuse Ibis, făcând un gest către pisicuța cafenie care dormea într-un coş din colțul încăperii. La început am fost mai mulți. Dar Set s-a dus să exploreze... când a fost asta, acum două sute de ani? Cam atât trebuie să fie... Am primit o carte poştală de la el, expediată din San Francisco, prin 1905, 1906. Apoi nimic... Cât despre Horus...

Ibis oftă şi clătină din cap.

— Îl mai întâlnesc uneori. Când merg cu maşina, spuse Jacquel, apoi sorbi din bere.

— O să muncesc în schimbul găzduirii, propuse Shadow. Din moment ce tot sunt aici... Să-mi spuneți ce trebuie să fac şi o să fac.

— O să găsim ceva pentru tine, îi făgădui Jacquel.

Pisicuța cafenie deschise ochii şi se ridică în picioare. Veni lângă Shadow şi împinse cu capul în cizma lui. Shadow îşi întinse mâna stângă şi o scărpină pe frunte şi în spatele urechilor. Pisica se arcui, încântată, apoi îi sări în poală, se frecă de pieptul lui şi-i atinse nasul cu botul ei rece. După aceea se încolăci în poala lui şi adormi. Shadow începu s-o mângâie. Pisica avea blana moale, era caldă şi plăcută. Se comporta ca şi cum poala lui Shadow era locul cel mai sigur din lume, iar bărbatul fu încântat.

Berea îi produse lui Shadow o amețeală delicioasă.

— Camera ta e la capătul scării, lângă baie, îi zise Jacquel. Hainele tale de lucru sunt în dulap, o să le găseşti. Presupun că vrei mai întâi să te speli şi să te razi.

Shadow făcu duş stând în cada de fontă şi se rase foarte nervos cu un brici împrumutat de Jacquel. Briciul era obscen de ascuțit şi avea mâner de sidef, iar Shadow bănui că era folosit pentru bărbieritul morților. Nu mai folosise niciodată un brici, dar nu se tăie. Îşi spălă spuma de ras de pe față şi se privi în oglinda din baie, o oglindă pătată de muşte. Era plin de vânătăi: avea vânătăi proaspete pe piept şi pe brațe, care se suprapuneau pe cele mai vechi făcute de Mad Sweeney.

Apoi, ca şi cum altcineva i-ar fi împins mâna, duse lama briciului la gât.

„Asta ar fi o cale de scăpare", îşi zise el. „Una uşoară. Iar dacă exista cineva care putea să suporte asta, care să curățe murdăria şi să-şi vadă de treabă, atunci aceia puteau fi doar cei doi indivizi care stăteau la masa din bucătărie, bând bere. Scăpa de griji. Scăpa de Laura. Scăpa de mistere şi de conspirații. Scăpa de coşmaruri. Doar pace, linişte şi odihnă veşnică. Doar o tăietură, de la o ureche la alta. Doar atât."

Rămase locului, cu lama briciului la gât. Un strop de sânge se scurse din locul în care tăişul atingea pielea. Nu observase că se tăiase. „Vezi", îşi spuse el şi aproape că auzi cuvintele, ca şi cum i-ar fi fost şoptite la ureche, „nu doare. Lama e prea ascuțită ca să doară. O să se termine înainte să-ți dai seama."

Apoi uşa băii se deschise un pic, doar cât să-şi poată vârî capul pisicuța cea cafenie, care scoase un mârâit, privindu-l curioasă.

— Credeam că am încuiat uşa, îi spuse el pisicii.

Închise briciul, îl puse pe marginea chiuvetei, îşi lipi pe tăietură o fâşie de hârtie igienică. Apoi îşi înfăşură un prosop în jurul mijlocului şi se duse în dormitorul alăturat.

Dormitorul – ca şi bucătăria – părea să fi fost decorat prin 1920. Lângă dulapul cu sertare şi oglindă se găseau un lavoar şi un urcior. Cineva întinsese pe pat nişte haine

pentru el: un costum negru, o cămaşă albă, o cravată neagră, lenjerie albă, şosete negre. Pe covorul persan uzat, de lângă pat, se afla o pereche de pantofi negri.

Se îmbrăcă. Hainele erau de bună calitate, deşi nu erau noi. Se întrebă cui aparţinuseră. Purta şosetele unui mort? Umbla cu pantofii unui mort? Îşi aranjă cravata privindu-se în oglindă şi avu impresia că reflexia îi zâmbea sardonic.

Acum i se părea de neconceput că se gândise să-şi taie gâtul.

— Ascultă, zise el reflexiei sale, ştii ceva ce eu nu ştiu?

Apoi avu sentimentul că se purtase prosteşte.

Uşa se deschise un pic, iar pisica se strecură prin deschizătură şi traversă încăperea, apoi se urcă pe pervazul ferestrei.

— Ascultă, îi zise Shadow pisicii, am închis uşa aia. Ştiu că am închis uşa.

Pisica îl privi cu ochii ei de un galben-închis, culoarea chihlimbarului. Apoi sări de pe pervaz pe pat, se încovrigă şi adormi imediat, un covrig de pisică pe cuvertura veche.

Shadow lăsă uşa dormitorului deschisă, pentru ca pisica să poată ieşi şi încăperea să se aerisească, apoi coborî. Treptele scârţâiră, protestând împotriva apăsării şi cerând să fie lăsate în pace.

— La naiba, arăţi foarte bine, zise Jacquel, care aştepta la capătul inferior al scării, îmbrăcat într-un costum negru, asemănător cu cel al lui Shadow. Ai condus vreodată un dric?

— Nu.

— Există un început pentru toate. E parcat în faţă.

Murise o bătrână. Se numea Lila Goodchild. Sub îndrumarea domnului Jacquel, Shadow duse targa pliantă de aluminiu până în dormitor şi o desfăcu lângă patul ei. Apoi luă un sac transparent, albastru, din plastic, îi trase fermoarul, deschizându-l, şi-l întinse pe pat, alături de femeia

moartă. Bătrâna purta o cămaşă de noapte roz şi un halat. Shadow o ridică – era uşoară ca un fulg –, o înfăşură într-un cearşaf şi o puse în sacul de plastic. Trase fermoarul, închizând sacul, apoi îl puse pe targă. În timpul acesta, Jacquel discuta cu un bărbat foarte bătrân, care fusese căsătorit cu Lila Goodchild pe vremea când aceasta era în viaţă. Sau, mai bine zis, Jacquel asculta, în timp ce bătrânul vorbea. Soţul răposatei îi povestea cât de nerecunoscători fuseseră copiii – şi nepoţii –, cu toate că nu era vina lor, ci a părinţilor lor, mărul nu cade departe de copac, el credea că-i educase mai bine...

Shadow şi Jacquel duseră targa încărcată pe scara îngustă. Bătrânul îi urmă, vorbind în continuare, în principal despre bani, depre invidie şi despre nerecunoştinţă. Mergea încălţat în papuci. Shadow ţinu de capătul mai greu al tărgii cât timp coborâră scara şi ajunseră în stradă, unde îi desfăcu roţile şi o împinse pe trotuarul acoperit de gheaţă până la dric. Jacquel deschise uşa din spate a maşinii. Shadow se opri, neştiind ce să facă, iar Jacquel îl sfătui:

— Împinge-o încoace. Picioarele se vor strânge singure.

Shadow împinse targa, picioarele se ridicară iar targa rămase, sprijinită pe roţi, pe podeaua dricului. Jacquel îi arătă cum s-o prindă, apoi Shadow închise uşa maşinii, în timp ce Jacquel îl asculta pe bătrânul care fusese căsătorit cu Lila Goodchild şi care nu se sinchisea de frig, un bătrân care ieşise pe trotuar în papuci şi halat şi-i povestea lui Jacquel că avea nişte copii ca nişte vulturi, cu nimic mai buni decât vulturii care se strâng în jurul hoiturilor, care abia aşteptau să ia puţinul pe care-l adunaseră el şi Lila, care fugiseră la St. Louis, la Memphis, la Miami şi nu mai voiau să audă de Cairo, şi-i mai spunea că era mulţumit de faptul că Lila nu murise într-un azil, pentru că-i era teamă că aşa o să se întâmple.

Îl conduseră pe bătrân înapoi în casă, până în camera sa de la etaj. Un televizor mic urla de zor într-un colţ al

dormitorului. În timp ce Shadow trecu pe lângă televizor, observă că prezentatorul ştirilor râmjea şi-i făcea cu ochiul. Când fu sigur că nu-l văd cei de lângă el, Shadow îi arătă prezentatorului degetul mijlociu.

— Oamenii ăştia nu au bani, îi spuse Jacquel lui Shadow, după ce ajunseră la dric. Bătrânul o să vină mâine să discute cu Ibis. A ales înmormântarea cea mai ieftină. Prietenele răposatei îl vor convinge să facă ceea ce se cuvine, să-i organizeze un priveghi în camera din faţă. Dar bătrânul o să bombăne. N-o să dea bani. În ziua de azi, nimeni de aici n-are bani. Oricum, o să moară şi el peste şase luni. Cel mult un an.

În lumina farurilor se vedeau fulgi de zăpadă care cădeau şi se roteau. Zăpada ajunsese şi în sud. Shadow întrebă:

— E bolnav?

— Nu-i vorba de asta. Femeile supravieţuiesc soţilor. Bărbaţii – cei ca el – nu mai trăiesc mult după dispariţia soţiilor. O să vezi. O să înceapă să nu se mai descurce, pentru că toate lucrurile familiare o să dispară odată cu ea. El o să obosească, o să slăbească, o să abandoneze lupta şi o să piară. Poate o să-i vină de hac pneumonia, poate cancerul, poate o să i se oprească inima... Odată cu bătrâneţea, dispare şi cheful de luptă. Apoi mori.

Shadow se gândi un timp, apoi zise:

— Jacquel...

— Da?

— Crezi în suflet?

Nu asta dorise să întrebe, şi fu surprins auzind cuvintele ce-i ieşiseră din gură. Intenţionase să fie mai puţin direct, dar nu găsise nimic mai puţin direct decât ceea ce întrebase.

— Depinde. În vremea mea, erau stabilite toate. După ce mureai, stăteai la rând, răspundeai pentru faptele rele şi pentru cele bune, iar dacă faptele rele cântăreau mai mult

decât un fulg, sufletul şi inima ta îi erau date lui Ammit, Mâncătorul-De-Suflete.

— Probabil că a mâncat o mulțime de oameni.

— Nu atât de mulți pe cât crezi. Fulgul acela era foarte greu. L-am făcut aşa în mod intenționat. Trebuia să fii cu adevărat rău ca să atârni mai greu decât o asemenea piatră de cântar. Opreşte la benzinăria aia, să luăm nişte benzină.

Străzile erau liniştite, aşa cum sunt numai când cade prima zăpadă.

— O să avem un Crăciun alb, zise Shadow în timp ce turna benzina.

— Da. Puştiul ăla a fost un fiu de fecioară norocos.

— Iisus?

— Un tip foarte norocos. Putea să cadă într-o hazna şi să iasă de acolo mirosind a trandafiri. Ştii că ziua lui de naştere nu-i de Crăciun? A luat chestia asta de la Mithra. L-ai întâlnit pe Mithra[1]? Cel cu bonetă roşie. Un băiat drăguț.

— Nu cred că l-am cunoscut.

— Da, nu l-am văzut niciodată pe Mithra pe aici. Era un puşti din armată. Poate că s-a întors în Orientul Mijlociu, descurcându-se în vreun fel, dar cred că a dispărut deja. Se întâmplă şi aşa ceva. Într-o zi, fiecare soldat din imperiu se scaldă în sângele taurului sacrificat pentru tine, iar în ziua următoare oamenii nu-şi mai amintesc nici măcar ziua ta de naştere.

Ştergătoarele de parbriz dădeau zăpada deoparte, strângând fulgii în grămăjoare de gheață curată.

Semaforul deveni galben, apoi roşu, iar Shadow puse piciorul pe frână. Dricul derapă puțin pe drumul gol, înainte să se oprească.

---

[1] Mithra – zeu al soarelui în mitologia persană, născut conform legendei pe 25 decembrie şi venerat mai ales de către soldații romani, care în cursul inițierii se scăldau în sângele unui taur sacrificat.

Se aprinse lumina verde. Shadow porni maşina şi se mulţumi să meargă cu viteza de cincisprezece kilometri pe oră, părându-i-se că-i suficientă pentru drumul acela alunecos. Era încântat să meargă cu viteza a doua şi presupuse că va petrece ceva vreme din viaţa sa mergând cu viteza aceea şi blocând traficul în timpul înmormântărilor.

— E bine, zise Jacquel. Da, Iisus s-a descurcat foarte bine. Dar am întâlnit un tip care zicea că l-a văzut făcând autostopul pe o şosea din Afganistan şi că nimeni nu oprea ca să-l ia. Vezi? Totul depinde de locul în care te afli.

— Cred că vine o furtună adevărată, zise Shadow, care se referea la vreme.

Jacquel, care-i răspunse după un timp, nu se referea la vreme.

— Uită-te la mine şi la Ibis. În câţiva ani o să fim şomeri. Am pus ceva deoparte pentru anii de sărăcie, dar anii de sărăcie ţin de multă vreme şi fiecare an e mai sărac decât cel de dinaintea lui. Horus e nebun, îşi petrece timpul sub formă de şoim, mănâncă doar animale ucise de maşini pe şosea, ce fel de viaţă e asta? Ai văzut-o pe Bast[1]. Iar noi suntem într-o formă mai bună decât majoritatea celorlalţi. Putem spera că o să ne descurcăm şi în continuare. Majoritatea fraierilor răspândiţi prin lume nu-s într-o asemenea situaţie. E ca şi în afacerile cu pompele funebre: tipii cei mari te vor cumpăra într-o zi, fie că vrei, fie că nu vrei, pentru că-s mai mari, mai eficienţi şi pentru că *le merge*. Nu poţi să schimbi nimic luptând, pentru că noi am pierdut deja această bătălie încă din momentul în care am venit în ţara asta înverzită, cu sute de ani, cu o mie sau cu zece mii de ani în urmă. Noi am venit aici şi Americii nu i-a păsat de sosirea noastră. Aşa că o să fim cumpăraţi ori supuşi la

[1] Bast (Bastet) – zeiţă egipteană, reprezentată iniţial ca leoaică, apoi ca pisică.

presiuni până când o să cedăm. Deci, în concluzie, da, ai dreptate, vine furtuna.

Shadow coti pe o stradă în care casele erau toate moarte, cu excepția uneia singure. Jacquel îi zise:

— Trage pe aleea din spate.

Shadow merse cu spatele până când ajunse cu dricul lângă uşa dublă din dosul casei. Ibis deschise uşa maşinii şi pe cea a clădirii, Shadow dezlegă targa şi o scoase afară. Picioarele cu roți se întinseră din nou de îndată ce trecură de bara de protecție. Apoi Shadow împinse targa până la masa de îmbălsămare. Acolo o luă pe Lila Goodchild, cu sac cu tot, ținând-o în brațe ca pe un copil ce dormea, şi o aşeză cu grijă pe masa răcoroasă, de parcă i-ar fi fost teamă să n-o trezească.

— Am o placă pentru mutat, îi zise Jacquel. Nu trebuie s-o cari în brațe.

— Nu-i nimic, îi răspunse Shadow, care începuse să vorbească în felul lui Jacquel. Sunt un tip solid. Nu mă deranjează.

Pe când era copil, Shadow fusese prea mic pentru vârsta sa, numai pielea şi os. Singura lui fotografie din copilărie care-i plăcuse suficient de mult Laurei ca s-o înrămeze arăta un puşti solemn, cu părul zburlit şi cu ochii negri, care stătea lângă o masă încărcată cu torturi şi cu prăjituri. Shadow îşi spuse că fotografia fusese făcută la o petrecere de Crăciun la vreo ambasadă, pentru că puştiul era îmbrăcat în hainele lui cele mai bune şi purta cravată.

Shadow şi mama sa se mutaseră des, la început prin Europa, din ambasadă în ambasadă – mama sa lucra pentru Ministerul de Externe, ca transmisionistă, transcria şi trimitea telegrame secrete în toată lumea –, apoi, când el împlinise opt ani, se întorseseră în Statele Unite, unde mama sa – care se săturase să aibă mereu aceeaşi slujbă – se muta fără încetare dintr-un oraş în altul, petrecând un an într-un loc, un an în altul. Nu stăteau suficient timp undeva pentru ca

Shadow să apuce să-şi facă prieteni, să se simtă acasă, să se relaxeze. Iar Shadow era doar un copilaş...

Crescuse repede. În primăvara celui de-al treisprezecelea an din viaţa sa, nişte puşti se luaseră de el, atrăgându-l în bătăi pe care ştiau că nu le pot pierde şi după care Shadow se ducea – furios şi de multe ori plângând – la toaleta băieţilor, ca să-şi spele noroiul şi sângele de pe faţă înainte să-l vadă cineva. Apoi venise vara, o vară lungă, magică, cea de-a treisprezecea din viaţa lui, pe care Shadow şi-o petrecuse având grijă să nu-i întâlnească pe băieţii mai mari, înotând într-o piscină şi citind cărţi din biblioteca aflată în apropiere. La începutul verii abia putea să înoate. La sfârşitul lunii august străbătea bazinul de mai multe ori, într-un craul ce nu-i cerea mare efort, sărea de la trambulina cea mai înaltă şi căpătase o culoare cafenie de la soare. În septembrie se întorsese la şcoală şi descoperise că băieţii care-l chinuiseră erau mici şi slabi, incapabili să-l deranjeze cu ceva. Cei care încercaseră fuseseră învăţaţi – iute şi dureros – cum să se poarte. Shadow descoperise că s-a redefinit: nu mai putea rămâne un copil liniştit, ce se străduia să treacă neobservat. Era prea mare pentru aşa ceva, era remarcat imediat. La sfârşitul anului făcea parte din echipa de înot şi din cea de haltere, iar antrenorul încerca să-l convingă să facă parte şi din cea de triatlon. Îi plăcea să fie solid şi puternic. Acest lucru îi dădea o identitate. Fusese un băiat timid, liniştit, cu nasul în cărţi, iar lucrul ăsta se dovedise a fi dureros. Acum era un băiat solid şi tâmp, şi nimeni nu se aştepta să fie în stare de altceva decât să mute singur o canapea dintr-o cameră în alta.

Nimeni înainte de Laura, în orice caz.

Domnul Ibis pregătise prânzul: orez şi legume fierte pentru el şi pentru domnul Jacquel.

— Eu nu mănânc carne, îi explică el lui Shadow. Iar Jacquel face rost de carnea de care are nevoie în timp ce lucrează.

Lângă farfuria lui Shadow se afla o cutie cu bucăți de pui luate de la KFC şi o sticlă de bere.

Era mai multă carne decât putea mânca, aşa că Shadow o împărți cu pisica, după ce îndepărtă pielea şi crusta de aluat şi după ce rupse carnea în bucăți mici.

— În închisoare era un tip numit Jackson, povesti Shadow în timp ce mânca. Lucra la biblioteca închisorii. Mi-a spus că firma şi-a schimbat numele din Kentucky Fried Chicken[1] în KFC pentru că nu mai oferea carne de pui, ci carnea unor chestii modificate genetic, un soi de miriapozi fără cap, alcătuiți din segmente compuse din picioare, piept şi aripi. Chestiile alea erau hrănite prin tuburi. Tipul spunea că din cauza asta, guvernul interzisese firmei să mai utilizeze cuvântul „pui".

Domnul Ibis ridică din sprâncene şi întrebă:

— Crezi că-i adevărat?

— Nu. Dar fostul meu coleg de celulă, Low Key, mi-a spus că denumirea a fost schimbată pentru că termenul „prăjit" devenise neagreat. Poate că doreau să-i facă pe oameni să creadă că puii se găteau singuri...

După cină, Jacquel se scuză şi se duse în morgă. Ibis merse în birou, să scrie. Shadow mai rămase un timp în bucătărie, hrănind pisicuța cea cafenie cu bucăți de piept de pui şi sorbind din bere. Când berea şi puiul se terminară, spălă farfuriile şi tacâmurile, le puse să se usuce, apoi urcă în camera sa.

Când ajunse în dormitor, pisicuța cafenie dormea deja în vârful patului, alcătuind o semilună de blană. În sertarul din mijloc al şifonierului, Shadow găsi mai multe perechi de pijamale dungate, din bumbac. Arătau destul de vechi,

---

[1] Kentucky Fried Chicken – Pui Prăjit din Kentucky.

dar miroseau a proaspăt, aşa că îmbrăca una care, ca şi costumul cel negru, i se potrivea atât de bine încât ai fi crezut că fusese croită special pentru el.

Pe măsuţa de lângă pat se afla un teanc de exemplare din *Reader's Digest*, niciunul ulterior lunii martie a anului 1960. Jackson, tipul de la bibliotecă – cel care jurase că spune adevărul în privinţa Puilor Mutanţi Prăjiţi din Kentucky, cel care-i povestise despre marfarele negre pe care guvernul le foloseşte ca să ducă deţinuţi politici în Lagărele Secrete din California de Nord şi care străbat ţara în miez de noapte – îi povestise că CIA foloseşte *Reader's Digest* ca acoperire pentru birourile locale din întreaga lume. Tipul susţinea că orice birou al *Reader's Digest*, din orice ţară, era, de fapt, al CIA.

„O glumă", spuse răposatul domn Wood în mintea lui Shadow. „Cum putem fi siguri că CIA n-a fost implicată în asasinarea lui Kennedy?"

Shadow deschise puţin fereastra – suficient cât să intre aer proaspăt sau ca pisica să poată ieşi pe balcon.

Aprinse veioza, se urcă în pat şi citi un pic, încercând să se gândească la altceva, să-şi scoată din minte întâmplările din ultimele zile. Pentru asta alese articolele care păreau cele mai plictisitoare din revistele care păreau cele mai plicticoase. Îşi dădu seama că adormea în timp ce se uita pe „Sunt pancreasul lui Joe". Avu timp doar să stingă lumina şi să pună capul pe pernă, înainte ca ochii să i se închidă.

Mai târziu n-a fost în stare să reconstituie secvenţele şi amănuntele visului. Încercarea de a şi le aminti nu avea ca rezultat decât un amestec de imagini întunecoase. În vis apărea o fată. O mai întâlnise undeva, iar acum mergeau împreună pe un pod care se întindea peste un lac mic, din mijlocul unui oraş. Vântul agita suprafaţa lacului, împodobind valurile cu spumă albă, iar acestea i se păreau lui Shadow mâini micuţe ce se întindeau către el.

„Acolo jos", spuse femeia.

Purta o rochie cu imprimeu în formă de blană de leopard, care se zbătea în bătaia vântului, iar carnea dintre partea de sus a ciorapilor şi rochie era – în visul său de pe pod, în faţa lui Dumnezeu şi a întregii lumi – moale şi albă. Shadow îngenunche, punându-şi capul în poala ei, sorbindu-i mirosul îmbătător de femeie a junglei. Deveni conştient în vis de erecţia sa din realitate, de chestia rigidă, monstruoasă, dureroasă în tăria ei ca şi erecţiile pe care le avea când era băiat, când se prăbuşea în pubertate, fără să ştie despre ce era vorba, ci doar că îl speriau.

Se trase înapoi şi privi în sus, dar nu văzu faţa femeii. Gura lui o căuta pe a ei, iar buzele ei erau moi. Mâinile lui cuprinseră sânii femeii şi se plimbară pe netezimea mătăsoasă a pielii ei, găsind şi mângâind blana ce-i ascundea talia, strecurându-se în despicătura ei minunată, care se încălzi, se umezi şi se deschise pentru el ca o floare...

Femeia torcea lângă el, cuprinsă de extaz, cu mâna pe membrul lui, mângâindu-l... Shadow aruncă cearşaful într-o parte şi se rostogoli peste ea, despărţindu-i pulpele cu mâna, în timp ce ea îl conduse între picioarele ei, unde împinse puţin şi...

Se trezi apoi în celula sa din închisoare, împreună cu ea, şi el o săruta cu patimă. Femeia îl strângea în braţe, îşi înfăşurase picioarele în jurul picioarelui lui, ca să-l ţină mai strâns, să nu poată ieşi din ea, cu toate că el nu-şi dorea asta...

Nu sărutase niciodată buze atât de moi. Nu ştia că existau în lume buze atât de moi. Însă limba ei era aspră, o simţea frecându-se de limba lui.

„Cine eşti?" o întrebă el.

Femeia nu-i răspunse, ci se mulţumi să-l răstoarne pe spate, şi dintr-o mişcare îl încălecă şi începu să-l călărească. Nu, nu să-l călărească: să se strecoare spre el printr-o serie de văluriri mătăsoase, fiecare dintre ele fiind mai puternică decât cea dinaintea ei, prin izbituri, lovituri şi ritmuri care

se zdrobeau de mintea şi de trupul lui aşa cum valurile provocate de vânt pe lac se spărgeau de ţărm. Unghiile ei, ascuţite ca nişte ace, îi străpungeau pieptul, i-l sfâşiau, dar el nu simţea durere, doar plăcere, totul fusese transmutat, printr-un fel de alchimie, în momente de plăcere deplină.

Shadow se străduia să se regăsească, se străduia să vorbească, cu mintea plină de dune de nisip şi de vântul deşertului.

„Cine eşti?" întrebă el din nou, gâfâind.

Ea îl privi cu ochi de culoarea chihlimbarului întunecat, apoi îşi puse gura peste a lui şi-l sărută la rândul ei cu patimă, îl sărută atât de complet şi de profund, încât acolo, pe podul de peste lac, în celula din închisoare, în patul din clădirea pompelor funebre din Cairo, Shadow fu gata să termine. Se simţea ca un zmeu purtat de un uragan, dorind să nu ajungă la extaz, să nu explodeze, să nu termine niciodată. Se stăpâni. Trebuia s-o avertizeze.

„Soţia mea, Laura... O să te omoare."

„Pe mine n-o să mă omoare", îi răspunse ea.

Un fragment aiuritor îi apăru din senin în minte: în Evul Mediu se spunea că o femeie care stă deasupra va da naştere unui episcop. Şi poziţia aceea se numea „a încerca un episcop"...

Dorea să-i cunoască numele, dar nu îndrăznea s-o întrebe şi a treia oară, iar ea îşi apăsă pieptul pe pieptul lui şi el îi simţi sfârcurile; ea îl apăsa, ceva îl apăsa *acolo jos* în interiorul ei, iar de data asta nu mai călărea, nu mai plutea, ci senzaţia îl înhăţă, îl roti şi-l rostogoli, iar el se arcui şi se împinse în ea cât de profund îşi putea imagina, de parcă ar fi fost, într-un fel, părţi ale aceleaşi fiinţe, gustând, bând, rezistând, *dorind*...

„Dă-i drumul", zise ea, într-un mormăit felin. „Dă-mi-o. Dă-i drumul." Iar el termină, cuprins de spasme şi dezagregându-se, cu mintea lichefiată, apoi sublimându-se lent dintr-o stare în următoarea.

Reuşi cumva în momentul acela de sfârşit să respire şi simţi un curent de aer curat ce pătrundea în străfundul plămânilor săi. Îşi dădu seama că-şi ţinuse răsuflarea foarte mult timp. Cel puţin trei ani. Poate chiar mai mult.

„Acum odihneşte-te", zise ea, şi-i sărută pleoapele cu buzele ei moi. „Nu te mai sinchisi."

Somnul pe care-l dormi după aceea fu profund, fără vise şi liniştitor, iar Shadow se cufundă în el.

Lumina era ciudată. Se uită la ceas şi văzu că era ora şase şi patruzeci şi cinci de minute dimineaţa. Afară era încă întuneric, cu toate că încăperea se umpluse de o luminozitate de un albastru-deschis. Shadow se dădu jos din pat. Ştia că purtase pijama atunci când se culcase, dar acum era gol şi simţea pe piele aerul rece. Se duse la fereastră şi o închise.

În timpul nopţii ninsese, şi se aşternuse un strat de zăpadă de vreo cincisprezece centimetri, poate chiar mai mult. Colţul de oraş pe care-l putea vedea Shadow prin fereastră, murdar şi dărăpănat, se transformase în ceva curat, care arăta altfel: casele nu mai erau părăsite şi uitate, ci îngheţate într-un fel de eleganţă. Străzile dispăruseră complet sub câmpul alb de zăpadă.

Într-un colţ al minţii i se ivi o idee. Ceva despre *lucruri efemere.* Ideea licări şi apoi dispăru.

Shadow putea să vadă perfect, de parcă ar fi fost în plină zi.

Văzu ceva ciudat în oglindă. Se apropie şi rămase cu gura căscată. Toate vânătăile îi dispăruseră. Îşi pipăi coastele, apăsând puternic cu degetele, încercând să descopere durerea aceea profundă care-i spunea că se întâlnise cu domnul Stone şi cu domnul Wood, căutând urmele înverzite ale vânătăilor făcute cadou de Mad Sweeney. Nu găsi nimic. Faţa îi era curată, fără semne. Dar pe laturile pieptului

şi pe spate (se răsuci ca să se privească) erau nişte zgârieturi, ca nişte urme de gheare.

Deci nu visase. Nu chiar totul.

Shadow trase un sertar şi se îmbrăcă. Găsi o pereche veche de blugi Levi's, un tricou, un pulover albastru, gros, şi o haină neagră de cioclu, pe care o descoperi atârnată în şifonierul din fundul camerei. Se întrebă din nou cui aparţinuseră acele haine.

Purta pantofii lui cei vechi.

Întreaga casă încă dormea. Shadow merse prin clădire, străduindu-se să nu facă scândurile podelei să scârţâie, şi ieşi afară (pe uşa din faţă, nu prin morgă, nu în această dimineaţă, când nu avea treabă). Merse apoi prin zăpada proaspătă, care scârţâia sub paşii săi, şi începu să lase urme adânci pe trotuar. Lumina era mai puternică decât i se păruse din casă, iar zăpada reflecta lumina din cer.

După cincisprezece minute de mers, Shadow ajunse la un pod, care avea într-o parte un panou ce te anunţa că părăseşti istoricul Cairo. Sub pod stătea un bărbat înalt şi deşirat, care trăgea dintr-o ţigară şi tremura fără încetare. Shadow avu impresia că-l recunoaşte, însă lumina reflectată de zăpadă îl stânjenea, aşa încât se apropie de el pentru a fi sigur. Bărbatul purta o jachetă peticită de blugi şi o şapcă de baseball.

Ajunse apoi suficient de aproape pentru ca, în ciuda întunericului iernii, să vadă vânătaia purpurie din jurul ochiului bărbatului şi zise:

— Bună dimineaţa, Mad Sweeney.

Locul era foarte liniştit. Nici măcar maşinile nu deranjau tăcerea zăpezii.

— Salut, omule, răspunse Mad Sweeney, care nu-şi ridică privirea, continuând să tragă din ţigara răsucită de mână.

Shadow se întrebă dacă bărbatul fuma marijuana. Nu, mirosul era cel de tutun.

— Dacă vei continua să stai pe sub poduri, Mad Sweeney, lumea o să creadă că eşti un trol, zise Shadow.

De data asta, Mad Sweeney ridică privirea. Shadow îi văzu albul ochilor în jurul irisurilor. Individul părea speriat.

— Te căutam, îi zise el. Trebuie să mă ajuți, omule. Am încurcat-o urât de tot.

Trase din țigară, apoi o îndepărtă. Hârtia țigării se lipi de buza inferioară şi țigara se făcu bucăți, răspândindu-şi conținutul în barba roşcată şi pe tricoul murdar. Mad Sweeney se şterse în grabă cu mâinile lui murdare, de parcă ar fi avut de-a face cu o insectă periculoasă.

— Mad Sweeney, nu dispun de prea multe resurse. De ce nu-mi spui ce-ți trebuie? Vrei să-ți ofer o cafea?

Mad Sweeney clătină din cap. Scoase din buzunarul jachetei de blugi o pungă de tutun şi hârtie şi începu să-şi răsucească altă țigară. Barba i se zburlise, iar gura i se mişca în timpul ăsta, dar nu rosti niciun cuvânt cu glas tare. Linse partea adezivă a hârtiei pentru țigări şi răsuci țigara între degete. Rezultatul semăna cu o țigară numai de departe. Apoi zise:

— Nu-s trol. Ticăloşii ăia sunt *răi*.

— Sweeney, ştiu că nu eşti trol, zise Shadow cu blândețe. Cum pot să te ajut?

Mad Sweeney aprinse bricheta sa Zippo iar primii doi centimetri din țigară fură cuprinşi de o flacără puternică şi se transformară în cenuşă.

— Îți aminteşti că ți-am arătat cum să iei o monedă din aer? Îți aminteşti?

— Da, îi răspunse Shadow, care revăzu în minte banul de aur, îl privi cum cade în coşciugul Laurei, îl revăzu lucind la gâtul ei. Da, îmi amintesc.

— N-ai luat moneda care trebuia.

O maşină se apropie de întunericul de sub pod, orbindu-i cu farurile. Încetini în timp ce trecea pe lângă ei, apoi se opri. Fereastra fu coborâtă şi cineva întrebă:

— Aveți probleme, domnilor?

— Totul e minunat, domnule polițist, vă mulțumim, zise Shadow. Ne facem plimbarea de dimineață.

— Bine, spuse polițistul, care nu părea să fi crezut că lucrurile erau în ordine, pentru că rămase locului.

Shadow puse mâna pe umărul lui Mad Sweeney şi-i făcu semn să plece, să iasă din oraş şi să se îndepărteze de maşina poliției. Auzi fereastra închizându-se, dar maşina nu se mişcă.

Shadow începu să meargă. Mad Sweeney mergea şi el, împleticindu-se din când în când. Trecură pe lângă un panou pe care scria ORAŞUL VIITORULUI. Shadow îşi imagină un oraş cu turnuri şi antene, strălucind în culori primare, şi maşini aeriene cu cabine sferice, zburând de la un turn la altul ca nişte libelule sclipitoare. Acesta era Oraşul Viitorului, însă din diverse motive Shadow nu credea cu adevărat că va fi construit vreodată în Cairo.

Maşina de poliție trecu încet pe lângă ei, apoi întoarse şi se îndreptă spre oraş, accelerând pe drumul acoperit de zăpadă.

— De ce nu-mi spui ce necazuri ai?

— Am făcut exact cum a spus el, am făcut totul exact cum a spus el, dar ți-am dat altă monedă. Nu trebuia să fie aceea. Aceea e pentru regalitate. Înțelegi? Eu n-aş fi putut s-o iau. Moneda aia se dă însuşi Regelui Americii! Nu unui ticălos enervant ca mine sau ca tine. Acum am necazuri mari. Omule, dă-mi înapoi moneda şi jur pe blestematul de Bran[1] că n-o să mă mai vezi vreodată. Jur pe toți anii pe care i-am petrecut în copacii ăia afurisiți.

— Sweeney, ai făcut exact aşa cum ți-a spus cine?

— Grimnir. Individul căruia îi spui Wednesday. Ştii cine e? Cine e cu adevărat?

— Da. Cred că ştiu.

---

[1] Bran – rege legendar al Britaniei, în mitologia celtică.

În ochii albaştri ai irlandezului apăru o licărire de panică nebunească.

— N-a fost nimic rău. Nimic din ce... nimic rău. Mi-a spus doar să vin în bar şi să mă bat cu tine. A zis că vrea să ştie ce fel de om eşti.

— Ţi-a spus să mai faci ceva?

Sweeney se înfioră. Shadow crezu că-l luase frigul, apoi îşi dădu seama că mai văzuse o asemenea înfiorare în închisoare. Era înfiorarea drogaţilor. Sweeney era în faza de abstinenţă, iar Shadow ar fi pariat că este vorba de heroină. Un spiriduş drogat? Mad Sweeney rupse capătul aprins al ţigării, îl aruncă pe pământ, iar restul îngălbenit al chiştocului îl băgă în buzunar. Apoi îşi frecă degetele înnegrite de murdărie şi suflă în ele, încercând să le încălzească. Vocea îi deveni un simplu vaiet când zise:

— Omule, dă-mi moneda aia afurisită! Ce naiba faci cu ea? Ştii că sunt o mulţime acolo de unde am luat-o... O să-ţi dau alta, la fel de bună. O să-ţi dau o grămadă!

Îşi scoase şapca de baseball de pe cap şi întinse mâna dreaptă în aer, scoţând la iveală o monedă mare de aur. O aruncă în şapcă. Apoi luă altă monedă, din aburul răsuflării, şi alta, şi alta, înhăţându-le din aerul dimineţii, până când şapca se umplu cu monede şi Sweeney trebui s-o ţină cu ambele mâini.

Întinse şapca plină cu aur lui Shadow şi-i zise:

— Ţine! Ia-le şi dă-mi înapoi moneda pe care ţi-am dat-o!

Shadow se uită la şapcă şi se întrebă cât putea să valoreze conţinutul ei.

— Şi unde pot cheltui monedele astea? întrebă Shadow. Sunt multe locuri pe aici în care poţi schimba aur în bani-gheaţă?

Pentru o clipă, avu impresia că irlandezul era gata să-l lovească. Dar clipa aceea trecu şi Mad Sweeney rămase liniştit, ţinând şapca plină cu aur cu ambele mâini, ca Oliver Twist. Apoi ochii albaştri i se umplură de lacrimi, care

începură să i se scurgă pe obraji. Luă şapca – acum goală, doar cu o urmă de transpiraţie pe ea – şi şi-o puse pe cap.

— Trebuie, omule. Nu ţi-am arătat cum să faci? Ţi-am arătat cum să iei monede din tezaur. Ţi-am arătat unde-i tezaurul, comoara soarelui. Dă-mi înapoi prima monedă. Nu-mi aparţine.

— N-o mai am.

Lacrimile lui Mad Sweeney încetară. Pe obrajii spiriduşului apărură pete roşii.

— Tu, afurisitule..., zise el, dar nu-şi găsi cuvintele şi rămase cu gura căscată, apoi o închise, fără să mai spună nimic.

— Îţi spun adevărul, insistă Shadow. Îmi pare rău. Dacă aş fi avut-o, ţi-aş fi dat-o înapoi. Dar am dat-o altcuiva.

Sweeney îl înhăţă de umeri pe Shadow şi îl privi drept în ochi. Lacrimile croiseră dungi pe murdăria de pe faţa spiriduşului.

— Rahat! zise el, iar Shadow simţi miros de tutun, de bere şi de whisky. Spui adevărul, nenorocitule! L-ai dat cuiva, nesilit şi de bunăvoie. Lua-te-ar dracu', l-ai dat în cel mai afurisit fel!

— Îmi pare rău, zise Shadow, amintindu-şi zgomotul slab pe care-l făcuse banul când aterizase în coşciugul Laurei.

— Indiferent dacă-ţi pare rău sau nu, am încurcat-o şi-s sortit pieirii.

Lacrimile începură să îi curgă din nou, împreună cu secreţiile nazale. Cuvintele i se dizolvară apoi în silabe, care nu se mai puteau uni la loc.

— Ba-ba-ba-ba-ba, ma-ma-ma-ma-ma, zise Sweeney, ştergându-şi nasul şi ochii cu mâneca, mânjindu-şi barba, mustaţa şi chipul în toate felurile.

Shadow îl prinse de braţ, într-o încercare stângace de a-şi manifesta solidaritatea.

— Mai bine n-aş fi fost conceput! exclamă în cele din urmă Mad Sweeney. Individul căruia i-ai dat banul... Ţi l-ar da înapoi?

— E o femeie. Şi nu ştiu unde este. Şi nu cred că mi l-ar da.

Sweeney oftă, îmbufnat.

— Pe când eram tânăr am întâlnit o femeie sub stele, care m-a lăsat să mă joc cu ţâţele ei şi mi-a ghicit viitorul. Mi-a zis că voi fi dus şi abandonat la vest de locul în care apune soarele şi că podoaba unei moarte îmi va hotărî soarta. Am râs, am băut mai mult vin de orz şi m-am jucat în continuare cu ţâţele ei, apoi am sărutat-o pe buzele ei frumoase. Alea au fost zile bune – primii călugări cenuşii nu veniseră încă în ţara noastră, nici nu călătoriseră pe marea cea verde către vest. Iar acum...

Se opri în mijlocul propoziţiei. Întoarse capul şi-l privi pe Shadow.

— N-ar fi trebuit să ai încredere în el, îi reproşă el.

— În cine?

— În Wednesday. N-ar fi trebuit să ai încredere în el.

— Nu trebuie să am încredere în el. Doar lucrez pentru el.

— Îţi aminteşti cum s-o faci?

— Ce să fac?

Shadow avea impresia că discută simultan cu vreo şase persoane. Individul care se pretindea spiriduş sărea de la o persoană la alta, de la un subiect la altul, de parcă mănunchiurile de celule ale creierului care-i mai rămăseseră luau foc, ardeau şi dispăreau de-a binelea.

— Monedele, omule. Monedele. Ţi-am arătat, nu ţii minte?

Ridică două degete în dreptul feţei, se uită la ele, apoi scoase un ban de aur din gură. Îi aruncă moneda lui Shadow, care întinse mâna s-o prindă, dar la el nu ajunse nicio monedă.

— Eram beat. Nu-mi amintesc nimic.

Sweeney se împleticea pe drum. Se luminase, iar lumea era albă şi cenuşie. Shadow se ţinea după el. Sweeney

mergea cu paşi mari, de parcă ar fi căzut de fiecare dată, însă picioarele îl opreau, îl propteau şi-l pregăteau de altă căzătură. Când ajunseră la pod, se prinse de cărămizi cu o mână, se întoarse şi zise:

— Ai câțiva dolari? Nu-mi trebuie prea mulți. Doar să-mi cumpăr un bilet şi să plec din locul ăsta. Douăzeci de dolari ar fi grozav. N-ai o hârtie amărâtă de douăzeci?

— Unde poți ajunge cu autobuzul cu doar douăzeci de dolari? îl întrebă Shadow.

— Pot să plec de aici, răspunse Sweeney. Să plec de aici înainte să lovească furtuna. Să mă îndepărtez de o lume în care derivatele din opiu devin religia maselor. Să mă îndepărtez de...

Se opri, îşi şterse nasul cu dosul palmei, apoi îşi şterse mâna de mânecă.

Shadow căută în buzunarul pantalonilor, scoase o bancnotă de douăzeci şi i-o dădu lui Sweeney.

— Poftim.

Sweeney o luă şi o îndesă în buzunarul de la piept al jachetei pătate de ulei, sub emblema pe care se vedeau doi vulturi pe o ramură uscată şi sub care scria LA NAIBA CU RĂBDAREA! O SĂ OMOR PE CINEVA! Apoi dădu din cap şi spuse:

— Cu asta o să ajung acolo unde trebuie să ajung.

Se sprijini de cărămizi, căută în buzunar până găsi chiştocul neterminat al țigării la care renunțase mai devreme. Îl aprinse cu grijă, încercând să nu-şi ardă degetele sau barba.

— Să-ți spun ceva, zise el, de parcă n-ar fi spus nimic în ziua aceea. Mergi pe terenul spânzurătorii şi ai o funie în jurul gâtului şi câte un corb pe fiecare umăr, care aşteaptă să-ți ciuguleacă ochii, iar copacul pentru spânzurătoare are rădăcini adânci, care se întind din rai până în iad, iar lumea noastră e doar ramura de care-i prinsă funia.

Se opri, apoi zise:

— O să stau o clipă aici.

După aceea se ghemui pe jos, cu spatele sprijinit de zidul înnegrit.

— Mult noroc, îi ură Shadow.

— Am încurcat-o, spuse Mad Sweeney. Oricum, mulțumesc.

Shadow se întoarse în oraş. Era ora opt dimineața şi Cairo se trezea. Shadow privi în urmă, către pod, şi văzu figura palidă a lui Sweeney, mânjită de lacrimi şi de murdărie, care se uita la el cum pleacă.

A fost ultima oară când Shadow l-a văzut pe Mad Sweeney în viață.

Zilele scurte de iarnă dinaintea Crăciunului erau ca nişte momente de lumină între întunecimile iernii, iar în casa morților zilele trecură iute.

Era douăzeci şi trei decembrie, iar Jacquel şi Ibis făceau pe gazdele pentru priveghiul Lilei Goodchild. Femei zorite umpluseră bucătăria cu oale, cratițe şi tigăi, iar decedata fusese aşezată în coşciug în camera din față a firmei de pompe funebre, înconjurată de flori de seră. La celălalt capăt al încăperii se afla o masă încărcată cu salate de varză, mazăre, fasole, turte de mălai, pui şi coaste de porc, iar casa se umpluse de oameni care plângeau, râdeau, strângeau mâna preotului, totul fiind organizat şi supravegheat de domnii Jacquel şi Ibis, îmbrăcați în costume negre. Înmormântarea urma să aibă loc a doua zi de dimineață.

Când telefonul din hol începu să sune (era din bachelită, era negru şi – fără nicio glumă! – avea un disc în față, pentru formarea numărului), răspunse domnul Ibis. Apoi îl trase pe Shadow deoparte.

— Era poliția. Poți să te duci să iei un cadavru?

— Bineînțeles.

— Fii discret. Ține, zise el.

Scrise adresa pe o bucată de hârtie, pe care i-o dădu lui Shadow, iar acesta citi adresa, scrisă cu litere frumoase, ca de tipar, apoi împături hârtia şi o vârî în buzunar.

— O să găseşti acolo o maşină a poliției, adăugă Ibis.

Shadow se duse în spate şi scoase dricul. Atât domnul Jacquel cât şi domnul Ibis îşi făcuseră datoria, fiecare în parte, de a-i explica faptul că dricul trebuie folosit doar pentru înmormântări şi că aveau un camion pentru transportul cadavrelor, însă camionul era la reparat de trei săptămâni, aşa că trebuia să fie foarte atent cu dricul. Shadow conduse cu grijă pe străzi. Plugurile de zăpadă curățaseră drumurile, dar el mergea liniştit, cu viteză redusă. I se părea normal să meargă încet cu dricul, deşi nu-şi amintea să fi văzut vreun dric pe stradă. Moartea dispăruse de pe străzile Americii, îşi zicea Shadow. Acum moartea avea loc în spitale sau în ambulanțe. „Nu trebuie să-i speriem pe cei vii", îşi mai spuse el. Domnul Ibis îi explicase că morții erau mutați acum în unele spitale la nivelul de jos al târgilor, acoperite şi aparent goale, decedații călătorind pe drumuri proprii, într-un fel ascuns.

O maşină albastră de poliție era parcată pe o stradă laterală, iar Shadow trase dricul în spatele ei. În maşină se aflau doi polițişti, care beau cafea din capacele termosurilor. Lăsaseră motorul pornit, ca să aibă căldură. Shadow bătu în geamul lateral.

— Mda?

— Sunt de la pompele funebre, le explică Shadow.

— Aşteptăm medicul legist, îi zise unul dintre polițişti.

Shadow se întrebă dacă era acelaşi individ care-i vorbise sub pod. Polițistul – un negru – ieşi din maşină, lăsându-şi înăuntru colegul care stătea în fața volanului, şi-l conduse pe Shadow până la un container mare de gunoi. Mad Sweeney zăcea în zăpadă, lângă container. Avea în poală o sticlă verde, goală, iar pe figură, pe şapca de baseball şi pe umeri i se aşternuse un strat subțire de zăpadă şi de gheață. Nu mai clipea.

— Un bețiv mort, spuse polițistul.

— Aşa se pare.

— Nu atinge nimic, insistă polițistul. Medicul legist trebuie să sosească din clipă în clipă. După părerea mea, tipul a băut până a leşinat şi a înghețat.

— Da, îl aprobă Shadow. Cu siguranță, aşa pare că s-a întâmplat.

Se aplecă şi se uită la sticla din poala lui Mad Sweeney. Whisky Jameson Irish: iată unde se dusese bancnota de douăzeci de dolari. Lângă ei opri un Nissan mic, verde, din care coborî un bărbat grăbit, de vârstă medie, cu păr nisipiu şi mustață de aceeaşi culoare. Tipul veni spre ei şi atinse gâtul celui mort. „Slujba lui e să dea un şut cadavrului. Dacă acesta nu-i dă şi el la rândul lui un şut...", îşi aminti Shadow.

— E mort, zise legistul. Are vreun act?

— E John Doe[1], replică polițistul.

Medicul legist se uită la Shadow şi-l întrebă:

— Lucrezi pentru Jacquel şi Ibis?

— Da, îi răspunse Shadow.

— Spune-i lui Jacquel să ia amprentele dentare şi ale degetelor şi să-i facă fotografii, ca să identificăm individul. Nu-i nevoie de autopsie. E suficient să ia sânge pentru proba toxicologică. Ai priceput? Vrei să-ți scriu pe un bilet?

— Nu-i cazul. Pot să țin minte, îi răspunse Shadow.

Tipul se strâmbă, apoi scoase o carte de vizită, mâzgăli ceva pe ea şi i-o dădu lui Shadow, zicându-i:

— Să i-o dai lui Jacquel.

După aceea ură „Crăciun fericit" tuturor şi-şi văzu de drum. Polițiştii puseră sticla goală deoparte.

Shadow semnă actele pentru John Doe şi aşeză cadavrul pe targă. Trupul înțepenise deja, rămăsese în poziție şezând, iar Shadow nu reuşi să-l întindă. Verifică targa şi descoperi că putea să-i ridice un capăt. Îl aşeză pe John Doe pe targă şi-l duse în partea din spate a dricului. Spera să-l

[1] John Doe – denumire generică pentru persoane necunoscute.

poată transporta în condiții bune. Apoi trase perdelele din spatele dricului şi conduse maşina spre clădirea pompelor funebre.

Oprise dricul la un semafor, când auzi o voce croncănitoare:

— Îmi doresc un priveghi frumos, cu ce-i mai bun din toate, cu femei frumoase înlăcrimate, care să-şi sfâşie hainele de durere şi cu bărbați curajoşi care să se vaite şi care să spună poveşti despre cum am fost în zilele mele bune.

— Mad Sweeney, eşti mort, îi zise Shadow. Când eşti mort, te mulțumeşti cu ce ți se dă.

— Aşa e, oftă mortul, care stătea în fund, în spatele dricului.

Văicăreala de drogat dispăruse din glasul său, fiind înlocuită de o lipsă de expresivitate plină de resemnare, de parcă vorbele erau transmise de la mare distanță, cuvinte moarte emise pe o frecvență moartă.

Lumina semaforului se făcu verde, iar Shadow apăsă încet pe accelerație.

— Oricum, organizați-mi un priveghi, zise Mad Sweeney. Rezervați-mi un loc la masă şi faceți-mi un priveghi de bețivi în noaptea asta. Tu m-ai omorât, Shadow. Îmi eşti dator măcar cu atât.

— Nu te-am omorât eu, răspunse Shadow.

Şi-şi aminti: „Doar să-mi cumpăr un bilet şi să plec din locul ăsta. Douăzeci de dolari ar fi grozav".

— Băutura şi frigul te-au omorât, nu eu.

Nu-i răspunse nimeni, iar tăcerea din maşină dură tot restul drumului. După ce parcă dricul în spatele casei, Shadow trase targa din maşină şi o duse la morgă. Îl cără pe Mad Sweeney până la una dintre mesele de îmbălsămare, de parcă ar fi cărat o jumătate de vită.

În acoperi pe John Doe cu un cearşaf şi-l lăsă acolo, cu documentele lângă el. În timp ce urca pe scara din spate

auzi o voce, liniştită şi amortizată, ca sunetul unui radio care merge într-o cameră îndepărtată:

— Cum ar putea să mă omoare băutura sau frigul pe mine, un spiriduş pursânge? Nu, m-a omorât faptul că tu ai pierdut micul meu soare de aur, asta m-a omorât, Shadow, lucru la fel de sigur precum faptul că apa este udă, că zilele sunt lungi şi că prietenii te dezamăgesc întotdeauna.

Shadow ar fi avut chef să-i explice lui Mad Sweeney că asta era un soi de filosofie a amărăciunii, dar presupuse că atunci când eşti mort eşti plin de amărăciune.

Urcă pe scări în sala principală, unde mai multe femei între două vârste acopereau cu folii transparente sau cu capace caserole şi castroane din plastic în care se aflau cartofi prăjiți reci, macaroane şi brânză.

Domnul Goodchild, soțul decedatei, îl ținea pe domnul Ibis într-un colț şi-i spunea că niciunul dintre copii n-o să vină să-şi arate respectul față de mama lor, ştia el. Mărul nu cade departe de copac, spunea tuturor celor care-l ascultau. Mărul nu cade departe de copac.

În seara aceea, Shadow puse o farfurie în plus la masă. Aşeză câte un pahar pentru fiecare şi o sticlă de Jameson Gold în mijlocul mesei. Era cel mai scump whisky irlandez care se vindea în magazinul de băuturi. După ce mâncară (o tavă mare cu de toate, lăsată de femei), Shadow turnă câte o porție generoasă în fiecare pahar – al lui, al lui Ibis, al lui Jacquel şi al lui Mad Sweeney.

— Chiar dacă stă pe o targă din pivniță şi aşteaptă să fie dus la groapa săracilor, zise Shadow în timp ce turna, în seara asta vom toasta pentru el şi-i vom oferi veghea pe care şi-a dorit-o.

Apoi ridică paharul către locul gol de la masă:

— Cât a trăit, l-am întâlnit pe Mad Sweeney doar de două ori. Prima oară am crezut că-i un ticălos de prima clasă, care-l avea pe dracu' în el. A doua oară am crezut că-i un ratat desăvârşit şi i-am dat bani ca să se sinucidă. Mi-a

arătat un truc cu monede pe care nu mi-l amintesc, mi-a făcut nişte vânătăi şi a pretins că-i spiriduş. Odihneşte-te în pace, Mad Sweeney.

După aceea sorbi whisky-ul, lăsând gustul de afumat să i se evapore în gură. Ceilalţi doi băură şi ei, închinând împreună cu el către scaunul gol.

Domnul Ibis căută în buzunarul interior şi scoase un carnet. Îl răsfoi până găsi pagina potrivită şi citi o versiune în rezumat a vieţii lui Mad Sweeney.

Conform spuselor domnului Ibis, Mad Sweeney îşi începuse viaţa cu mai mult de trei mii de ani în urmă, ca paznic al stâncii sacre dintr-o poiană irlandeză micuţă. Domnul Ibis le povesti despre iubirile lui Mad Sweeney, despre vrajbele sale, despre nebunia care-i dădea putere („o versiune ulterioară a basmului se mai povesteşte încă, cu toate că natura sacră a multora dintre versuri a fost uitată"), despre venerarea şi adorarea din propria-i ţară, care s-a transformat treptat în respect reţinut şi, în cele din urmă, în amuzament. Le spuse povestea fetei din Bantry care a venit în Lumea Nouă şi care a adus cu ea credinţa în Mad Sweeney, spiriduşul, pentru că-l văzuse într-o noapte, lângă baltă, iar el îi zâmbise şi-i spusese pe nume. Ea ajunsese o imigrantă, venise în cala unei corăbii pline cu oameni care văzuseră cum cartofii li se transformau într-o mâzgă neagră, care văzuseră cum prietenii şi rudele mureau de foame, care visau o ţară a stomacurilor pline. Fata din golful Bantry visa să găsească un oraş în care o fată să poată câştiga suficient pentru a-şi aduce şi familia în Lumea Nouă. Mulţi dintre irlandezii care veneau în America se considerau catolici, chiar dacă nu cunoşteau nimic din catehism, chiar dacă ştiau din religie doar poveştile despre Bean Sidhe, despre banshee, care vine să plângă lângă zidul casei în care urmează să intre moartea, şi despre Saint Bride, care fusese cândva aceeaşi femeie, sub numele de Bridget sau Brigid, şi basmele despre Finn, despre Oisín, despre Conan

cel Chel – chiar şi despre spiriduşi, oamenii cei mici (şi asta era cea mai grozavă glumă a irlandezilor, pentru că spiriduşii din zilele acelea erau cei mai înalţi dintre locuitorii mlaştinilor)...

Domnul Ibis le povesti toate astea şi încă multe altele în noaptea aceea, în bucătărie. Umbra sa de pe perete era ghemuită, ca a unei păsări, iar în timp ce whisky-ul curgea în valuri, Shadow îşi imagină că vede capul unei imense păsări de apă, cu cioc lung şi curbat... şi pe la mijlocul celui de-al doilea pahar, Mad Sweeney începu să strecoare atât amănunte cât şi obscenităţi în povestea lui Ibis („...uite ce fel de fată era, cu sâni de culoarea smântânii şi plini de pistrui, cu vârfuri ca rozul roşcat al răsăritului dintr-o zi în care plouă cu găleata înainte de zori dar care este splendidă la cină..."), iar apoi Sweeney încercă să explice cu ambele mâini istoria zeilor din Irlanda, care veniseră în valuri succesive, din Galia, din Spania şi din fiecare loc afurisit, şi transformaseră zeii anteriori în troli, în zâne şi în alte făpturi afurisite, până când sosise însăşi Sfânta Mamă Biserica şi fiecare zeu din Irlanda se transformase în zână sau sfânt sau rege mort...

Domnul Ibis îşi lustrui ochelarii cu ramă aurie şi explică agitându-şi un deget – vorbind mai clar şi mai precis ca de obicei, ceea ce-l făcu pe Shadow să-şi dea seama că este beat (cuvintele şi sudoarea care i se adunase pe frunte în încăperea aceea rece erau singurele indicii ale beţiei sale) – că el era un artist şi că poveştile sale nu trebuiau luate în considerare ad litteram, ci drept creaţii imaginare, mai adevărate încă decât adevărul, iar Mad Sweeney zise „O să-ţi arăt eu creaţie imaginară, pumnul meu o să-ţi creeze imaginar figura", iar domnul Jacquel îşi arătă dinţii şi mârâi la Sweeney, un mârâit de câine uriaş care nu umblă după bătaie, dar care poate întotdeauna încheia lupta sfâşiindu-ţi gâtul, iar Sweeney înţelese mesajul, se aşeză la loc şi-şi umplu din nou paharul.

— Ți-ai amintit cum am făcut trucul cu moneda? îl întrebă el pe Shadow, rânjind.

— Nu.

— Poți să ghicești, îi propuse Mad Sweeney, cu buzele purpurii și cu ochii săi albaștri înceţoşaţi. Eu o să-ți spun dacă-i rece sau fierbinte.

— E vorba de palmare? întrebă Shadow.

— Nu-i.

— E vorba de un dispozitiv? Ceva din mânecă sau din altă parte, care aruncă monede, iar tu le prinzi?

— Nu-i nici asta. Mai vrea cineva whisky?

— Am citit într-o carte despre modul în care poți să-ți acoperi palma cu latex, făcând o pungă de culoarea pielii, ca să ascunzi în ea monede.

— Trist priveghi pentru Marele Sweeney, care a zburat ca o pasăre peste toată Irlanda şi a mâncat creson în nebunia sa! Acum e mort şi nu-l jelesc decât o pasăre, un câine şi un idiot!

— Nu mai am nicio idee, zise Shadow. Probabil că le luai de nicăieri.

Ar fi dorit să fie sarcastic, însă văzu expresia de pe figura lui Sweeney şi exclamă:

— Asta făceai! Le luai de nicăieri!

— Nu chiar de nicăieri, zise Mad Sweeney. Dar cam asta-i ideea. Le luam din vistierie.

— Vistierie..., mormăi Shadow, începând să-şi amintească. Da.

— Trebuie doar s-o ai în minte şi atunci poți să iei din ea. E comoara soarelui. Se află acolo atunci când peste lume se întinde curcubeul. Sau atunci când e eclipsă sau în timp de furtună.

Şi-i arătă lui Shadow cum se face.

De data asta, Shadow ținu minte.

Pe Shadow îl durea capul şi îşi simțea limba ca şi cum ar fi fost făcută din hârtie de prins muşte. Se uită, mijindu-şi

ochii, la lumina strălucitoare a zilei. Adormise cu capul pe masa din bucătărie. Era îmbrăcat, dar la un moment dat îşi scosese cravata cea neagră.

Coborî pe scări, se duse în morgă şi fu uşurat – dar nu surprins – să descopere că John Doe stătea tot pe masa de îmbălsămare. Shadow luă sticla goală de Jameson Gold dintre degetele cadavrului, care fuseseră cuprinse de înțepeneala morții, şi o aruncă. Auzi pe cineva mergând prin casă.

Când se întoarse, îl găsi pe domnul Wednesday stând la masa din bucătărie. Mânca salata de cartofi care rămăsese într-o cutie de plastic, folosind o lingură de plastic. Purta un costum cenuşiu-închis, o cravată la fel de cenuşie şi o cămaşă albă, iar soarele dimineții se reflecta în acul de cravată din argint, care avea forma unui copac. Când îl văzu pe Shadow, îi zâmbi.

— Shadow, băiete, mă bucur să te văd. Credeam că o să dormi o veşnicie.

— A murit Mad Sweeney, îi spuse Shadow.

— Am auzit. Mare păcat... Sigur, asta o să ni se întâmple tuturor, până la urmă.

Strânse o funie imaginară, cam la nivelul urechii, apoi îşi smuci gâtul într-o parte, scoase limba şi-şi bulbucă ochii. Pantomima aceea, deşi scurtă, fusese impresionantă. Apoi dădu drumul funiei şi afişă rânjetul său obişnuit.

— Vrei nişte salată de cartofi?

— Nu vreau, îi răspunse Shadow, apoi aruncă o privire prin bucătărie şi pe coridor. Nu ştii unde sunt Ibis şi Jacquel?

— Ştiu. O înmormântează pe doamna Lila Goodchild. Cred că ar fi vrut să-i ajuți, dar le-am cerut să nu te trezească. Avem de străbătut un drum lung şi o să conduci.

— Plecăm?

— Imediat.

— Voiam să-mi iau rămas-bun.

— Oamenii exagerează cu despărțirile. Sunt convins că o să-i revedem, înainte să se termine povestea asta.

Shadow observă – pentru prima oară, după ce o văzuse în seara sosirii sale – pisicuța cea cafenie. Stătea încolăcită în coşul ei. Deschise ochii ei chihlimbarii şi-l privi cum pleacă.

Şi aşa plecă Shadow din casa morților. Gheața înfăşurase tufişurile şi copacii înnegriți de iarnă, de parcă ar fi fost bandă izolatoare, făcând arborii să arate ca în vis. Cărarea era alunecoasă.

Wednesday merse pâna la maşina cea albă a lui Shadow, care era parcată la marginea şoselei. Fusese spălată de curând, iar numerele de Wisconsin fuseseră înlocuite cu unele de Minnesota. Bagajul lui Wednesday se afla deja pe bancheta din spate. Wednesday descuie automobilul cu chei identice acelora pe care Shadow le avea în buzunar.

— O să conduc eu, spuse Wednesday. Tu n-o să fii bun de nimic încă vreo oră.

Merseră spre nord, cu fluviul Mississippi în stânga lor, un şuvoi lat, argintiu sub un cer de cenuşă. Shadow văzu într-un copac desfrunzit, de la marginea drumului, un şoim imens, alb-cafeniu, care se uită la ei cu o privire nebunească apoi dădu din aripi şi se înălță, descriind cercuri lente.

Shadow îşi dădu seama că timpul petrecut în casa morților reprezentase doar o păsuire temporară. Începuse deja să-l considere ceva ce se întâmplase altcuiva, cu mult timp în urmă.

PARTEA A DOUA
Ainsel al meu

CAPITOLUL NOUĂ

Fără să mai menționăm făpturile mitice din balast...

WENDY COPE, „SOARTA POLIȚISTULUI"

Spre sfârşitul după-amiezii, pe când mergeau prin Illinois, Shadow îi puse lui Wednesday prima întrebare. Văzuse pancarta pe care scria BINE AȚI VENIT ÎN WISCONSIN şi spuse:

— Aşadar... cine erau indivizii care m-au înhățat în parcare? Domnul Wood şi domnul Stone. Cine erau?

Farurile maşinii luminau peisajul de iarnă. Wednesday decisese că n-o să meargă pe şosele, pentru că nu ştiau de partea cui erau şoselele, aşa că Shadow o luase pe drumuri lăturalnice. Nu-i păsa. Nu era convins că Wednesday înnebunise.

— Nişte derbedei. Membri ai opoziției. Ăia răii.

— Se pare că ei se considerau băieții buni.

— Sigur că se consideră băieții buni. Orice război adevărat a avut loc între două grupuri de oameni care erau convinse că au dreptate. Oamenii cu adevărat periculoşi cred că fac numai şi numai ce este bine. Tocmai asta îi face periculoşi.

— Dar tu? îl întrebă Shadow. Tu de ce faci ceea ce faci?

— Pentru că aşa vreau, îi răspunse Wednesday, apoi râânji. Şi *asta* e bine.

— Voi cum de-ați scăpat? Şi ați scăpat cu toții?

— Am scăpat, îi răspunse Wednesday. Deşi n-a lipsit mult s-o încurcăm. Dacă nu s-ar fi oprit să te înhaţe pe tine, ne-ar fi capturat pe toţi. Chestia asta i-a convins pe mulţi dintre cei care se ţineau deoparte că nu-s complet ţicnit.

— Şi cum ai scăpat?

Wednesday clătină din cap, înainte de a-l mustra:

— Nu te plătesc ca să-mi pui întrebări. Ţi-am mai spus asta.

Shadow ridică din umeri.

Petrecură noaptea într-un motel Super 8, la sud de La Crosse.

În ziua de Crăciun au fost pe drum, îndreptându-se către nord-est. Terenul agricol se transformase în păduri de pini. Oraşele păreau să fie tot mai îndepărtate unul de altul.

Îşi mâncară prânzul de Crăciun după-amiaza târziu, într-un restaurant care arăta ca o sufragerie, în partea de nord a Wisconsinului central. Shadow ciuguli fără niciun chef din friptura de curcan – care se dovedi cam uscată –, având drept garnitură mult sos de afine, roşu şi dulce ca gemul, cartofi copţi, tari ca lemnul, şi mazăre din conservă, de un verde violent. După felul cum se repezise şi după felul cum se lingea pe buze, se părea că lui Wednesday îi plăcea mâncarea. Mai mult, devenise vorbăreţ odată cu trecerea timpului, pălăvrăgea şi glumea, iar când chelneriţa veni mai aproape, începu să flirteze cu ea, deşi părea încă o fetiţă care nu apucase să termine liceul.

— Scuză-mă, dragă, dar pot să te deranjez rugându-te să-mi mai aduci o cupă din ciocolata voastră fierbinte, care-i atât de delicioasă? Şi sper că n-o să mă consideri obraznic dacă o să-ţi spun că ai o rochie fermecătoare şi care te avantajează... De sărbatoare, dar la modă.

Chelneriţa, care purta o fustă în culori aprinse, verde cu roşu, cu paiete argintii strălucitoare, chicoti, se înroşi şi zâmbi fericită, apoi se duse să-i aducă lui Wednesday o altă cană cu ciocolată fierbinte.

— Fermecătoare..., zise Wednesday gânditor, uitându-se după fată. O avantajează.

Shadow îşi spuse că nu se referea la rochie. Wednesday îşi vârî în gură ultima felie de curcan, îşi şterse barba cu şervețelul, apoi împinse farfuria deoparte.

— Aaah! Ce bine!

Se uită în jur, prin restaurantul familial. Se auzea discret muzică de Crăciun, înregistrată pe bandă. Băiatul toboşar nu aducea cadouri, *parapapam pam, rapappam pam, rappapam pam.*

— Unele lucruri se schimbă, zise deodată Wednesday. Însă oamenii... oamenii rămân aceiaşi. Unele escrocherii durează o veşnicie, altele sunt înghițite curând de timp şi de lumea largă. Înşelăciunea mea favorită nu mai e folositoare. Dar un număr surprinzător de escrocherii nu se sinchisesc de trecerea timpului – Prizonierul Spaniol, Găinațul de Porumbel, Stolul de Corbi (ăsta e un Găinaț de Porumbel, dar cu un inel de aur în loc de portofel), Cântatul la Scripcă...

— N-am auzit niciodată de Cântatul la Scripcă, zise Shadow. Cred că de celelalte am auzit. Fostul meu coleg de celulă zicea că a făcut Prizonierul Spaniol. Era un escroc.

— Aha! exclamă Wednesday, iar ochiul său stâng sclipi. Cântatul la Scripcă este o înşelăciune frumoasă, chiar minunată. În forma sa cea mai pură este o escrocherie ce implică doi oameni. Se bazează pe lăcomie şi pe invidie, ca toate marile înşelătorii. Poți întotdeauna să fraiereşti un om cinstit, dar înseamnă să munceşti mult mai mult. Da... Suntem într-un hotel, într-un motel sau într-un restaurant bun, şi acolo mănâncă un om – sărăcăcios, dar nu jalnic, un om căruia nu-i mai surâde norocul, dar care nu-i încă doborât. Să-i zicem Abraham. Când vine timpul să-şi plătească nota – nu ceva ieşit din comun, cincizeci, şaptezeci şi cinci de dolari –, ce necaz! Unde-i e portofelul? Dumnezeule, probabil că l-a lăsat la un prieten, în apropiere! Trebuie să se

ducă să-şi ia portofelul! Dar gazdă dragă, zice Abraham, ține scripca mea cea veche ca garanție. E veche, după cum se vede, dar cu ea îmi câştig pâinea.

Zâmbetul lui Wednesday când o văzu pe chelneriță apropiindu-se era larg şi lacom.

— Ah, ciocolata fierbinte! Care mi-a fost adusă de Îngerul Crăciunului! Spune-mi, dragă, poți să-mi mai aduci un pic din pâinea voastră delicioasă, când o să ai o clipă liberă?

Chelnerița – Shadow se întreba câți ani are: şaisprezece, şaptesprezece? – se uită în podea, iar obrajii i se făcură stacojii. Puse ciocolata pe masă, cu mâinile tremurând, apoi se retrase la marginea încăperii, lânga vitrina cu plăcinte, ce se rotea încet, unde se opri şi se uită la Wednesday. Apoi se strecură în bucătărie, ca să-i aducă pâinea.

— Aşa... Deci vioara – veche, fără nicio îndoială, şi puțin cam jerpelită – e pusă înapoi în cutie, iar Abraham cel fără bani pentru moment se duce să-şi caute portofelul. Dar un domn bine îmbrăcat – care tocmai îşi terminase cina – observă povestea şi se apropie de patron, întrebând dacă poate să vadă şi el vioara pe care o lăsase cinstitul Abraham. Sigur că putea. Patronul i-o dă, iar domnul bine îmbrăcat – să-i zicem Barrington – rămâne cu gura căscată, apoi îşi ia seama şi o închide, după care examinează vioara plin de respect, ca un om căruia i se dăduse voie să intre într-un sanctuar şi să cerceteze moaştele unui profet. „Asta e... trebuie să fie... nu, nu poate fi... ba da, asta e... Doamne! Incredibil!" exclamă el, şi arată marca fabricantului, pe o fâşie de hârtie îngălbenită din interiorul viorii – însă, zice el, şi-ar fi dat seama despre ce-i vorba şi fără ea, după culoarea glanțului, după formă, după volută... Apoi Barrington scoate din buzunar o carte de vizită, pe care scrie că-i un comerciant de frunte în domeniul instrumentelor muzicale prețioase şi vechi. „Deci vioara asta e prețioasă?" întreabă patronul restaurantului. „Sigur că este", spune Barrington, „merită cel puțin o sută de mii de dolari, dacă

nu mă înşel. Ca intermediar, sunt dispus să plătesc cincizeci, ba nu, şaptezeci şi cinci de mii de dolari, bani-gheaţă, pentru un instrument atât de deosebit. Cunosc pe cineva de pe Coasta de Vest care ar cumpăra vioara chiar mâine, fără s-o vadă, dacă o să-l anunţ printr-o telegramă, şi ar plăti oricât i-aş cere." Apoi se uită la ceas şi se albeşte la faţă. „Doamne! Abia dacă am timp să prind trenul! Domnule, vă rog să-i daţi cartea mea de vizită proprietarului viorii, când o să se întoarcă, pentru că eu trebuie să plec." Iar după aceste cuvinte, Barrington dispare grăbit, ştiind că timpul şi trenul nu aşteaptă pe nimeni. Patronul restaurantului examinează vioara, curiozitatea sa fiind amestecată cu lăcomia, iar în minte începe să i se alcătuiască un plan. Minutele trec, iar Abraham nu se întoarce. Se face târziu şi iată că intră pe uşă Abraham al nostru, scripcarul, jerpelit dar mândru. Ţine în mână un portofel, un portofel care apucase zile mai bune, un portofel care nu conţinuse mai mult de o sută de dolari nici în zilele sale cele mai bune, iar din el scoate banii ca să-şi plătească masa şi cere să i se înapoieze vioara. Patronul pune pe masă scripca, aflată în cutia ei, iar Abraham o ia în braţe, ca o mamă ce-şi leagănă pruncul. „Spuneţi-mi", zice patronul (care are în buzunarul de la piept cartea de vizită a individului dispus să plătească cincizeci de mii de dolari, bani-gheaţă), „cât valorează o asemenea vioară? Nepoata mea vrea să înveţe să cânte la vioară, iar peste o săptămână e ziua ei de naştere." „Să-mi vând vioara?" zice Abraham. „N-o s-o vând niciodată. O am de douăzeci de ani, am cântat cu ea în fiecare stat al Uniunii. Sincer vorbind, am dat pe ea cinci sute de dolari atunci când am cumpărat-o." Patronul restaurantului îşi stăpâneşte zâmbetul şi zice: „Cinci sute de dolari? Şi dacă v-aş oferi o mie de dolari, plătibili imediat?" Scripcarul pare încântat, apoi dezamăgit, şi zice: „Dar, domnule, eu sunt violonist, asta-i tot ce ştiu să fac. Scripca asta mă cunoaşte şi mă iubeşte, iar degetele mele o ştiu atât de bine,

încât aş putea să cânt la ea şi în întuneric. Unde să găsesc un instrument atât de bun? O mie de dolari înseamnă mulți bani, dar e vorba de instrumentul cu care îmi câştig existența. Nu-l vând pentru o mie de dolari. Nici pentru cinci mii". Patronul vede că profitul său se spulberă în vânt, dar în afaceri trebuie să cheltuieşti bani ca să câştigi bani. „Opt mii de dolari", zice el. „Nu merită atât, dar am căpătat o slăbiciune pentru vioara asta. Îmi iubesc nepoata şi vreau să-i fac pe plac." Abraham e gata să izbucnească în lacrimi la gândul că o să-şi piardă scripca îndrăgită, dar cum să refuze opt mii de dolari? Mai ales când patronul se duce la seif şi scoate nu opt, ci *nouă* mii de dolari, în teancuri bine legate, gata să fie strecurate în buzunarul gol al scripcarului. „Sunteți un om bun", îi spune Abraham patronului, „sunteți un sfânt! Jurați-mi că o să aveți grijă de vioara mea!" îi cere el, înainte de a-i da vioara, împotriva voinței sale.

— Dar dacă patronul i-ar fi dat cartea de vizită a lui Barrington şi i-ar fi spus lui Abraham că o să facă rost de o sumă frumuşică? întrebă Shadow.

— Atunci am fi irosit degeaba banii pentru două cine, răspunse Wednesday, apoi şterse sosul din farfurie cu o felie de pâine, pe care o mâncă plin de încântare.

— Să vedem dacă am înțeles bine, zise Shadow. Deci Abraham pleacă, mai bogat cu nouă mii de dolari. Apoi se întâlneşte în parcarea de lângă gară cu Barrington, împart banii, urcă amândoi în Fordul lui Barrington şi se duc în următorul oraş. Presupun că în portbagajul maşinii se află o ladă plină cu viori de o sută de dolari bucata.

— Eu am avut ambiția să nu plătesc niciodată mai mult de cinci dolari pe vreuna dintre ele, îi spuse Wednesday, apoi se întoarse spre chelnerița care aştepta. Acum, draga mea, delectează-ne cu descrierea somptuosului desert care ne este oferit de ziua de naştere a Domnului.

Apoi se uită la ea cu lăcomie, de parcă nimic din ce i-ar fi oferit fata nu s-ar fi comparat cu o muşcătură din ea. Shadow se simţi foarte stânjenit, avea impresia că se uită la un lup bătrân care pândea un pui de cerb prea mic ca să ştie că trebuie s-o ia la fugă imediat, altfel oasele îi vor fi ciugulite de corbi.

Fata se înroşi încă o dată şi le spuse că desertul era plăcintă de mere, plăcintă de mere *à la mode* – „adică împreună cu o lingură de îngheţată de vanilie" –, tort de Crăciun, tort de Crăciun *à la mode* sau budincă roşie şi verde. Wednesday o privi în ochi şi-i spuse ca va încerca tortul de Crăciun *à la mode*. Shadow renunţă la desert.

— Să revenim la înşelătorii, zise Wednesday. Cântatul la Scripcă a apărut cu vreo trei sute de ani în urmă. Iar dacă îţi alegi fraierul cum se cuvine, poţi să foloseşti chestia asta şi în America de mâine.

— Ai spus, credeam, că escrocheria ta favorită nu se mai poate practica, zise Shadow.

— Aşa am spus. Însă Cântatul la Scripcă nu-i escrocheria mea favorită. Era plăcută şi bună, însă nu favorita mea. Nu, favorita mea era cea numită Jocul Episcopului. Avea de toate: emoţii, subterfugii, portabilitate, surpriză. Din când în când îmi spun că, dacă aş face mici modificări...

Wednesday medită un moment, apoi clătină din cap.

— Nu, timpul ei a trecut. Să zicem că ne aflăm în anul 1920, într-un oraş de dimensiuni medii sau mari – Chicago, New York sau Philadelphia. Ne aflăm în magazinul unui bijuterier. Un bărbat îmbrăcat ca un cleric – dar nu ca orice cleric, ci ca un episcop, în purpuriu – intră şi alege un colier, o minunăţie din perle şi diamante, pe care îl plăteşte cu douăsprezece bancnote mototolite de câte o sută de dolari. Pe bancnota de deasupra e o pată de cerneală verde. Proprietarul magazinului îşi cere scuze şi trimite teancul de bancnote la banca din colţul străzii, ca să fie verificate. Angajatul magazinului se întoarce curând cu bancnotele.

Banca a declarat că niciuna nu este falsă. Proprietarul magazinului îşi cere scuze din nou, episcopul e amabil, înţelege problema, în lumea de astăzi există atâţia indivizi fără Dumnezeu şi fără de lege, există atâta imoralitate şi atâta desfrâu – şi femei neruşinate –, iar acum, când lumea subterană s-a târât afară din canalele de scurgere şi a căpătat viaţă pe ecranele cinematografelor, la ce te mai poţi aştepta? Colierul e pus într-o cutie, iar proprietarul magazinului se străduieşte să nu se întrebe de ce cumpără un episcop un colier cu diamante în valoare de o mie două sute de dolari, nici de ce plăteşte cu bani-gheaţă. Episcopul îşi ia un rămas-bun călduros şi iese în stradă, unde un poliţist spătos, cu figură cinstită de irlandez, îşi pune mâna lui grea pe umărul prelatului, spunându-i „Soapy, pungaşule, tot de trucurile tale vechi te ţii?" apoi îl conduce înapoi în magazin. „Vă cer iertare, omul acesta a cumpărat ceva de la dumneavoastră?" întreabă poliţistul. „Sigur că nu", zice episcopul. „Spuneţi-i că n-am cumpărat nimic!" „Ba a cumpărat", răspunde bijuterierul. „A cumpărat un colier din perle şi diamante, şi l-a plătit cu bani-gheaţă." „Puteţi să-mi arătaţi bancnotele?" întreabă poliţistul. Iar bijuterierul scoate cele douăsprezece hârtii din sertarul casei şi le dă poliţistului, care le ţine la lumină şi clatină uimit din cap. „Soapy, Soapy", zice el, „ăştia-s cei mai buni pe care i-ai făcut până acum! Eşti un adevărat artist!" Pe figura episcopului apare un zâmbet de satisfacţie. „Nu poţi să dovedeşti nimic. Banca a spus că-s buni. Sunt verzişori adevăraţi", zice episcopul. „Sunt convins că banca a spus că-s buni, dar cei de acolo n-au fost avertizaţi că Soapy Silvester e în oraş, nici că bancnotele de o sută de dolari care au fost plasate în Denver şi în St. Louis erau de-o calitate ieşită din comun", răspunde poliţistul, care bagă mâna în buzunarul episcopului şi scoate colierul. „Marfă în valoare de o mie două sute de dolari, obţinută în schimbul unor hârtii care nu merită nici cincizeci de cenţi", adaugă poliţistul, care,

evident, are înclinație spre filosofie. „Și te-ai dat drept om al Bisericii! Ar trebui să-ți fie ruşine!" spune el ca încheiere, şi-i pune episcopului cătuşe la mâini. Tuturor le este clar că episcopul nu-i episcop, iar polițistul pleacă împreună cu arestatul, nu înainte de a-i da bijuterierului o chitanță atât pentru colier, cât şi pentru dolarii falşi, care acum reprezintă dovezi.

— Banii erau într-adevăr falşi? întrebă Shadow.

— Bineînțeles că nu! Erau bancnote noi, luate direct de la bancă, dar pe două dintre ele fusese făcută câte o pată de cerneală verde, ca să fie ceva mai interesante.

Shadow sorbi din cafea. Era mai rea decât cea din închisoare.

— E clar că polițistul nu era polițist. Ce s-a întâmplat cu colierul?

— Era o dovadă, răspunse Wednesday, care deşurubă capacul solniței şi turnă un pic de sare pe masă. Bijutierul a primit o chitanță şi a fost asigurat că va primi colierul înapoi după procesul lui Soapy, apoi a fost felicitat că s-a comportat ca un bun cetățean, ca urmare s-a gândit deja la povestea pe care avea s-o spună a doua zi la club, a privit foarte mândru de sine cum polițistul – care avea într-un buzunar cele douăsprezece bancnote de câte o sută de dolari, iar în celălalt colierul cu diamante – îl scotea din magazin pe individul care pretinsese că-i episcop, îndreptându-se apoi amândoi către o secție de poliție la care nu aveau să ajungă niciodată.

Chelnerița se întoarse să strângă masa.

— Spune-mi, draga mea, eşti măritată? o întrebă Wednesday.

Fata clătină din cap.

— E uimitor că o tânără domniță atât de fermecătoare n-a fost încă răpită de nimeni, exclamă Wednesday, în timp ce trasa cu unghia tot felul de semne în sarea de pe masă, semne în formă de rune.

Chelnerița rămase pasivă lângă el, amintindu-i lui Shadow nu de o ciută, ci de un pui de iepure prins în lumina farurilor unui camion, iepure care înțepenise din cauza fricii şi a nehotărârii. Wednesday întrebă apoi în şoaptă, atât de încet, încât Shadow, care se afla la aceeaşi masă cu el, abia îl auzi:

— La ce oră termini lucrul?

— La nouă, răspunse fata, şi înghiți în sec. Cel mai târziu la nouă şi jumătate.

— Şi care-i cel mai bun motel din zonă?

— Există un Motel 6[1], zise ea. Nu-i cine ştie ce.

Wednesday îi atinse dosul palmei cu vârful degetelor, lăsându-i grăunțe de sare pe piele. Fata nu se şterse.

— Pentru noi va fi un palat al plăcerilor, îi murmură el, abia auzindu-se.

Chelnerița se uită la el, îşi muşcă buzele, ezită, apoi dădu din cap şi fugi în bucătărie.

— Fii serios, spuse Shadow. Nu pare să aibă vârsta legală.

— Nu mi-a păsat niciodată de legi, îi zise Wednesday. Şi am nevoie de ea, nu ca un scop în sine, ci ca să mă trezesc un pic. Chiar şi Regele David cunoştea rețeta cea mai ieftină ca să faci să curgă sânge fierbinte printr-un trup bătrân: ia o fecioară, dispari până dimineața.

Shadow se pomeni întrebându-se dacă fata care lucra ca recepționeră de noapte în hotelul din Eagle Point fusese fecioară.

— Nu ți-e teamă că te pricopseşti cu vreo boală? întrebă el. Şi dacă o laşi gravidă? Şi dacă are un frate?

— Nu, îi răspunse Wednesday, nu mi-e teamă că mă aleg cu vreo boală. Nu se prind de mine. Cei ca mine ştiu să le evite. Din nefericire, cei ca mine nici nu sunt fecunzi, aşa că nu prea am urmaşi. Chestii de felul ăsta se întâmplau

---

[1] Motel 6 – lanț de moteluri înființat în 1962, în care o cameră costa 6 dolari pe noapte.

în vremurile de demult. Oricum, e posibil, deşi-i greu de imaginat. Deci nici în privința asta nu-mi fac griji. Şi multe fete au frați şi tați. Nu mă interesează. În nouăzeci şi nouă la sută dintre cazuri părăsesc oraşul înainte să se întâmple ceva.

— Deci rămânem aici peste noapte?

Wednesday îşi frecă bărbia şi zise:

— Eu o să stau la Motel 6.

Apoi îşi vârî mâna în buzunarul hainei şi scoase o cheie de uşă, de culoarea bronzului, cu un cartonaş legat de ea, pe care fusese scrisă o adresă: NORTHRIDGE ROAD NR. 502, AP. 3.

— Pe tine te aşteaptă un apartament într-un oraş aflat departe de aici, zise el, şi închise ochii pentru o clipă, apoi îi deschise din nou, cenuşii, strălucitori şi saşii. Cursa Greyhound trece prin oraş peste douăzeci de minute. Opreşte la benzinărie. Uite-ți biletul, mai spuse el, şi împinse biletul împăturit pe masă.

Shadow îl luă şi se uită la el, apoi întrebă:

— Cine-i Mike Ainsel?

Acesta era numele trecut pe bilet.

— Tu eşti. Crăciun fericit!

— Şi unde-i Lakeside?

— Acolo unde va fi casa ta plină de fericire în lunile care vor urma. Iar acum, pentru că lucrurile bune vin câte trei deodată...

Wednesday scoase din buzunar un pachețel înfăşurat în ambalaj pentru cadouri şi-l împinse peste masă. Pachetul se opri lângă sticla de ketchup, care avea deasupra o pată neagră de sos uscat. Shadow nu se întinse să-l ia.

— Ei bine?

Shadow rupse fără niciun chef ambalajul roşu din hârtie şi scoase un portofel cafeniu, din piele de vită, lucios din cauza folosirii. Se vedea că portofelul aparținuse cuiva. În interiorul lui se aflau un permis de conducere, pe care era

fotografia lui Shadow, dar cu numele lui Michael Ainsel şi cu o adresă din Milwaukee, un MasterCard pe numele M. Ainsel şi douăzeci de bancnote noi de cincizeci de dolari. Shadow închise portofelul, şi-l puse în buzunar, apoi zise:

— Mulţumesc.

— Consideră-l o primă de Crăciun. Acum o să te conduc până la autobuz. O să-ţi fac cu mâna în timp ce tu vei pleca spre nord, călare pe ogarul cenuşiu.

Ieşiră din restaurant. Shadow nu-şi închipuise că în ultimele ore se lăsase un asemenea ger. Era prea frig ca să mai ningă. Un frig agresiv. Era o iarnă urâtă.

— Wednesday... Ambele escrocherii despre care mi-ai vorbit – cea cu vioara şi cea cu episcopul, cu episcopul şi cu poliţistul...

Ezită, încercând să-şi definească gândurile, să se concentreze asupra lor.

— Ce-i cu ele?

Apoi găsi ceea ce căuta.

— Ambele sunt escrocherii pentru doi oameni. Câte un tip de fiecare parte. Ai avut un partener?

Respiraţia lui Shadow se transforma în aburi, iar el îşi făgădui că atunci când va ajunge în Lakeside o să cheltuiască o parte din prima sa de Crăciun ca să-şi cumpere cea mai călduroasă şi mai groasă haină de iarnă pe care o va găsi.

— Da, îi răspunse Wednesday. Da, am avut un asociat. Unul mai tânăr. Dar vai, zilele acelea au trecut. Uite benzinăria şi – dacă ochiul nu mă înşală–, uite şi autobuzul.

Maşina semnaliza, ca să intre în parcare.

— Adresa e prinsă de cheie, zise Wednesday. Dacă întreabă cineva, eu sunt unchiul tău şi răspund la numele neobişnuit de Emerson Borson. Să mă aştepţi în Lakeside, nepoate Ainsel. O să vin după tine în mai puţin de-o săptămână. Vom călători împreună. Vom vizita oamenii pe

care trebuie să-i vizitez. Între timp, stai potolit şi fereşte-te de necazuri.

— Şi maşina mea? întrebă Shadow.

— O să am eu grijă de ea. Distrează-te bine în Lakeside, îi ură Wednesday, apoi îi întinse mâna, iar Shadow i-o strânse.

Mâna lui Wednesday era mai rece decât cea a unui cadavru.

— Doamne! exclamă Shadow. Eşti rece!

— Cu cât o să mă joc mai repede de-a animalul cu două spinări cu puştoaica din restaurant, într-o cameră din Motel 6, cu atât va fi mai bine, răspunse Wednesday, apoi întinse şi cealaltă mână şi-l strânse de umăr pe Shadow.

Shadow trăi un moment ameţitor de dublă viziune: îl vedea pe bărbatul încărunţit din faţa sa, care-l strângea de umăr, dar mai vedea ceva – o mulţime de ierni, sute şi sute de ierni, şi un bărbat cenuşiu, cu pălărie cu boruri mari, care umbla din aşezare în aşezare, privind pe ferestre la lumina focului, la bucuria şi la viaţa arzătoare pe care nu va putea niciodată s-o atingă, cu atât mai puţin s-o simtă...

— Du-te, zise Wednesday, cu un mormăit plin de siguranţă. Totul e bine şi va fi bine.

Shadow îi arătă şoferiţei biletul.

— O zi a naibii de potrivită pentru o călătorie, zise ea.

După care adăugă, cu o oarecare satisfacţie răutăcioasă:

— Crăciun fericit!

Autobuzul era aproape gol.

— Când o să ajungem în Lakeside? întrebă Shadow.

— Peste vreo două ore. Poate un pic mai mult. Se spune că vine un ger teribil, spuse femeia, apoi apăsă cu degetul pe un comutator şi uşa maşinii se închise fâşâind.

Shadow merse până la jumătatea autobuzului, îşi lăsă scaunul pe spate şi începu să se gândească. Mişcarea maşinii şi căldura îl toropiră, şi înainte să-şi dea seama, adormi.

În pământ şi sub pământ. Semnele de pe pereţi aveau culoarea roşie a lutului umed: urme de mâini, amprente de degete şi, ici-colo, desene grosolane de animale, oameni şi păsări.

Focul mai ardea încă, iar omul-bizon stătea de cealaltă parte a lui, privindu-l pe Shadow cu ochi mari, cu ochi ca nişte bazine de noroi negru. Buzele de bizon, mărginite de păr cafeniu, nu se mişcară atunci când glasul de bizon se auzi iar:

— Ei, Shadow? Tot nu crezi?

— Nu ştiu, răspunse Shadow.

Îşi dădu seama că nici gura lui nu se mişcase. Cuvintele schimbate de ei doi nu fuseseră rostite, oricum nu în modul în care ştia Shadow că trebuie rostite.

— Eşti adevărat?

— Crede! zise omul-bizon.

— Eşti..., începu Shadow, apoi ezită.

În cele din urmă, întrebă:

— Eşti şi tu un zeu?

Omul-bizon întinse mâna în flăcările focului şi scoase un vreasc care ardea. Ţinu vreascul de mijloc. Flăcări albastre şi galbene îi linseră mâna roşie, însă n-o arseră.

— Asta nu-i o ţară pentru zei, spuse omul-bizon.

Dar nu omul-bizon vorbise. Shadow ştia, în visul său, că vorbise focul, că trosnetul şi fâlfâitul flăcărilor îi vorbiseră lui Shadow în locul acela întunecat de sub pământ.

— Ţara asta a fost adusă din adâncurile oceanului de un cufundar, zise focul. A fost ţesută din propria-i substanţă de un păianjen. A fost găinăţată de un corb. Este trupul unui părinte căzut, oasele sale sunt munţii, ochii săi sunt lacurile. Este o ţară a viselor şi a flăcărilor.

Omul-bizon puse tăciunele înapoi în foc.

— De ce-mi spuneţi toate astea? întrebă Shadow. Eu nu sunt important. Eu nu sunt nimic. Am fost un antrenor bun, un infractor ratat şi poate că n-am fost un soţ atât de

bun pe cât credeam... Cum pot s-o ajut pe Laura? îl întrebă el pe omul-bizon. Vrea să fie iarăşi vie. I-am făgăduit că o s-o ajut. Îi datorez asta.

Omul-bizon nu spuse nimic. Arătă către tavanul peşterii. Shadow se uită în direcţia pe care i-o arătase. Printr-o deschizătură aflată mult deasupra venea o rază subţire de lumină slabă, de iarnă.

— Să urc acolo? întrebă Shadow, care-şi dorea să i se răspundă măcar la o întrebare. Trebuie să urc acolo?

Visul îl cuprinse, ideea devenind însuşi lucrul, iar Shadow fu strivit între stânci şi pământ. Era ca o cârtiţă care încerca să-şi croiască drum prin pământ, ca un viezure care urca prin pământ, ca un hârciog ce împingea pământul din calea sa, ca un urs, dar pământul era prea tare, prea dens, iar el începu să gâfâie, curând nu mai putu să meargă mai departe, să sape şi să se cațăre, şi ştiu că avea să moară în adâncurile lumii.

Puterea sa nu era suficientă. Eforturile sale deveniră tot mai slabe. Ştia că trupul său călătorea într-un autobuz încălzit, ce trecea prin păduri înghețate, dar mai ştia şi că dacă va înceta să respire acolo, în adâncurile lumii, atunci va înceta să respire şi în autobuz, unde respirația sa devenise deja grea, gâfâitoare.

Se trudea şi împingea, cu tot mai puțină vlagă, cu fiecare mişcare consumând tot mai mult aer prețios. Fusese prins în capcană: nu putea să meargă mai departe, nici nu putea să se întoarcă pe unde venise.

— Să ne târguim, spuse o voce în mintea sa.

— Cum să mă târguiesc? întrebă Shadow. Nu am nimic.

Simțea deja în gură gustul lutului, dens şi mocirlos; simțea gustul mineral şi aspru al pietrelor care-l înconjurau.

Apoi continuă:

— În afară de mine. Mă am pe mine, nu-i aşa?

O clipă, se păru că totul îşi ține răsuflarea – nu doar Shadow, ci întreaga lume subterană, fiecare vierme, fiecare crăpătură, fiecare orificiu.

— Mă ofer pe mine însumi, zise el.

Răspunsul veni imediat. Pământul şi stâncile care-l înconjurau începură să-l apese pe Shadow, să-l strângă atât de tare, încât îi stoarseră şi ultimul dram de aer din plămâni. Apăsarea deveni dureroasă şi se exercită din toate părţile, zdrobindu-l ca pe o ferigă care devine cărbune. Shadow atinse zenitul durerii şi rămase acolo, ştiind că nu poate îndura mai mult, că nimeni nu poate îndura mai mult, iar în clipa aceea chinul încetă şi el reuşi să respire din nou. Lumina de deasupra sa deveni mai întinsă.

Era împins către suprafaţă.

Când avu loc următoarea încordare a pământului, Shadow se lăsă dus de ea. De data asta simţi că e împins în sus, că pământul îl împinge mai aproape de lumină. Apoi fu lăsat un moment să respire.

Spasmele îl luară şi îl frământară, fiecare mai puternic, mai dureros decât cel precedent.

Se rostogoli şi se zvârcoli prin adâncuri, până când faţa îi fu lipită de o deschizătură în piatră, abia mai mare decât mâna sa desfăcută, prin care intra o lumină gri, ştearsă şi aer, binecuvântatul aer.

Durerea provocată de această ultimă contracţie fu incredibilă. Shadow se simţea strivit, zdrobit şi împins prin crăpătura din stâncă, oasele îi fură sfărâmate iar carnea i se transformă în ceva lipsit de formă. Iar când gura sa şi capul strivit îi ieşiră din gaură, Shadow începu să ţipe, copleşit de teamă şi de durere.

În timp ce ţipa se întreba dacă ţipa şi în lumea reală, dacă ţipa şi în timp ce dormea în autobuz.

Când contracţia finală se încheie, Shadow se afla pe sol, cu degetele înfipte în pământul roşu, recunoscător pentru faptul că acum nu mai suferea şi că putea respira din nou, adânc şi lent, aerul acela cald al serii.

Se împinse în mâini şi se aşeză, îşi şterse pământul de pe faţă şi se uită la cer. Se lăsase amurgul, un amurg îndelungat,

purpuriu, iar stelele apăreau una câte una, stele mai strălucitoare şi mai vii decât stelele pe care le văzuse sau şi le imaginase vreodată.

— În curând vor cădea, zise glasul flăcării, venind din spatele său. În curând vor cădea, şi oamenii stelelor se vor întâlni cu oamenii pământului. Printre ei vor fi eroi şi oameni care ucid monştri şi aduc cunoaştere, dar niciunul dintre ei nu va fi zeu. Aici e un loc nepotrivit pentru zei.

Un curent de aer teribil de rece îi atinse faţa lui Shadow, iar acesta se simţi ca şi cum ar fi fost cufundat într-o apă îngheţată. O auzi pe şoferiţă spunând că au ajuns în Pinewood şi că „oprim aici pentru zece minute, apoi pornim din nou la drum; cei care vor să fumeze sau să-şi dezmorţească picioarele să profite de ocazie".

Shadow coborî din maşină. Autobuzul parcase lângă o altă benzinărie rurală, asemănătoare celei din care plecaseră. Şoferiţa ajută două adolescente să urce, punându-le valizele în compartimentul pentru bagaje.

— Mergeţi la Lakeside, nu-i aşa? întrebă şoferiţa, când îl văzu pe Shadow.

Acesta îi răspunse, somnoros, că aşa era.

— E un oraş *bun*, zise femeia. Uneori mă gândesc că, de-ar trebui să mă mut, m-aş stabili în Lakeside. E cel mai frumos oraş pe care l-am văzut vreodată. Locuiţi de mult timp acolo?

— E prima mea vizită.

— Să mâncaţi un pateu de la Mabel pentru mine.

Shadow decise să nu-i ceară lămuriri, dar o întrebă:

— Am vorbit cumva în somn?

— Eu nu v-am auzit, îi răspunse femeia.

Apoi se uită la ceas şi zise:

— Să ne întoarcem în autobuz. O să vă anunţ când ajungem în Lakeside.

Cele două fete care urcaseră în Pinewood – niciuna dintre ele nu părea să aibă mai mult de paisprezece ani – se

aşezaseră pe scaunele din faţa lui. Ascultându-le fără să vrea, Shadow deduse că erau prietene, nu surori. Una dintre ele nu ştia aproape nimic despre sex, dar ştia multe despre animale, lucrase sau petrecuse mult timp într-un adăpost pentru animale, pe când cealaltă nu era interesată de animale şi, înarmată cu sute de informaţii strânse de pe internet sau de la televizor, îşi închipuia că ştie multe despre sexualitatea umană. Shadow o asculta cu o facinaţie îngrozită şi amuzată pe fata care-şi închipuia că-i o deplină cunoscătoare a lumii şi descria amănunţit felul în care poţi folosi tablete Alka-Seltzer[1] ca să practici sex oral.

Le asculta pe amândouă – pe fata care iubea animalele şi pe cea care ştia de ce tabletele Alka-Seltzer sunt mai bune pentru sexul oral chiar şi decât bomboanele mentolate Altoids –, până când acestea ajunseră cu bârfa şi la ultima Miss Lakeside, care, după cum ştia toată lumea, pusese mâna sa mudară pe eşarfă şi pe coroniţă abia după ce flirtase cu membrii masculini ai juriului.

Apoi Shadow începu să nu mai fie atent, să ignore totul cu excepţia vuietului şoselei, şi doar din când în când mai auzea fragmente de conversaţie.

„Goldie e un câine bun, e un retriever de rasă, dacă tata ar fi de acord, el dă din coadă de fiecare dată când mă vede."

„E Crăciun, o să mă lase să conduc snowmobilul."

„Poţi să-ţi scrii numele cu limba pe o parte a sculei lui."

„Îmi lipseşte Sandy."

„Da, şi eu îi simt lipsa."

„S-a anunţat că în noaptea asta vor fi cincisprezece centimetri, dar exagerează, întotdeauna exagerează în privinţa vremii şi nimeni nu le telefonează..."

---

[1] Alka-Seltzer – medicament lansat în 1931 sub forma unor tablete efervescente, o combinaţie de aspirină şi bicarbonat de sodiu recomandată împotriva durerilor de cap şi de stomac.

Apoi frânele autobuzului scrâşniră, şoferiţa strigă „Lakeside!" iar uşa se deschise. Shadow urmă fetele în parcarea puternic luminată a unui magazin de aparatură video şi a unui salon de bronzat, care era şi staţie pentru autobuzele Greyhound. Aerul era îngrozitor de rece, dar de un rece proaspăt, care-l trezi. Shadow privi luminile oraşului, ce se întindeau spre sud şi spre vest, apoi suprafaţa albă a lacului îngheţat, dinspre est.

Fetele rămăseseră în parcare, bătând din picioare şi frecându-şi mâinile de zor. Una dintre ele, cea mai mică, îi aruncă o privire lui Shadow şi zâmbi stânjenită atunci când îşi dădu seama că o văzuse uitându-se la el.

— Crăciun fericit! le ură Shadow.

— Da, răspunse cealaltă fată, care avea probabil un an mai mult decât prima. Crăciun fericit şi dumneavoastră!

Fata avea păr roşu ca morcovul şi nas cârn, acoperit cu sute de pistrui.

— Aveţi un oraş frumos, le spuse Shadow.

— Nouă ne place, spuse cea mai tânără, cea căreia îi plăceau animalele, apoi zâmbi timidă, scoţând la iveală benzi albastre de cauciuc întinse peste dinţii din faţă. Semănaţi cu cineva, zise ea, pe un ton grav. Sunteţi fratele sau fiul cuiva?

— Alison, tare proastă mai eşti! zise prietena ei. Orice om este fiul sau fratele cuiva.

— Nu asta am vrut să spun, zise Alison.

Lumina farurilor îi cuprinse pe toţi, într-o clipă albă, strălucitoare. Dincolo de faruri se afla o dubă cu o mamă în ea, iar fetele urcară de îndată, cu bagaje cu tot, şi-l lăsară pe Shadow singur în parcare.

— Tinere! Pot să te ajut cu ceva? îl întrebă pe Shadow un bătrân care stătea în uşa magazinului de aparatură video şi-şi scotea cheile din buzunar. Magazinul nu-i deschis de Crăciun, dar am venit să întâmpin autobuzul şi

să mă asigur că-i totul în regulă. Nu pot să stau liniştit dacă vreun suflet sărman are necazuri de Crăciun.

Era suficient de aproape pentru ca Shadow să-i vadă figura bătrână dar plină de mulțumire, figura unui om care sorbise din oțetul vieții şi descoperise, în timp, că-i de fapt whisky, şi încă un whisky bun.

— Puteți să-mi dați numărul companiei locale de taxiuri? îl rugă Shadow.

— Pot, răspunse bătrânul, dar la ora asta Tom e în pat, şi chiar dacă o să-l trezeşti n-o să obții mare lucru, pentru că l-am văzut mai devreme la Buck Stops Here[1] şi era foarte vesel. Chiar foarte vesel. Unde vrei să te duci?

Shadow îi arătă cartonaşul cu adresa, legat de cheia de uşă.

— Da, e la zece, poate douăzeci de minute de mers, dincolo de pod. Nu-i nicio plăcere pe frigul ăsta, iar când nu ştii unde te duci, drumul pare mai lung – ai remarcat chestia asta? Prima dată durează o veşnicie, iar după aceea doar o clipă.

— Da, îl aprobă Shadow. Nu m-am gândit niciodată la treaba asta, dar cred că-i adevărată.

Bătrânul dădu din cap, iar fața i se strâmbă într-un rânjet.

— Ce naiba, doar e Crăciunul! O să te duc până acolo cu Tessie.

— Tessie? Adică... vreau să spun... mulțumesc.

— Cu plăcere.

Shadow îl urmă pe bătrân până la şosea, unde era parcată o maşină veche cu două locuri. Arăta ca un automobil cu care se lăudau gangsterii prin Furtunoşii Ani Douăzeci. În lumina tuburilor de neon părea să fie verde, dar la fel de bine putea să fie roşie.

---

[1] Buck Stops Here – „Buck opreşte aici", în limba engleză.

— Asta-i Tessie, zise bătrânul, şi o mângâie cu mândrie de proprietar pe capotă, acolo unde aceasta începea să se arcuiască peste roata din faţă.

— Ce marcă e? întrebă Shadow.

— E o Wendt Phoenix. Marca Wendt a dispărut în 1931, a fost cumpărată de Chrysler, dar noii proprietari n-au mai fabricat alte maşini Wendt. Harvey Wendt, cel care înfiinţase compania, era un tip de aici. S-a dus în California şi s-a sinucis prin 1941 sau '42. Mare tragedie...

Maşina mirosea a piele şi a fum vechi de ţigară – nu un miros proaspăt, ci ca şi cum atât de multă lume ar fi fumat ţigări şi trabucuri în maşina aceea în decursul anilor, încât mirosul de tutun ars devenise o parte a materialului automobilului. Bătrânul răsuci cheia în contact şi Tessie porni de la prima încercare.

— Mâine o s-o duc în garaj, o s-o acopăr cu o husă şi o să stea acolo până la primăvară. Adevărul e că n-ar fi trebuit să merg cu ea acum, cu atâta zăpadă.

— Nu merge bine pe zăpadă?

— Merge foarte bine. Nu-i bine s-o folosesc din cauza sării care-i aruncată pe drum. Frumuseţile astea vechi ruginesc mai repede decât ţi-ai închipui. Vrei să te duc direct sau să-ţi fac marele tur al oraşului la lumina lunii?

— Nu vreau să vă deranjez...

— Niciun deranj. Când o să ajungi la vârsta mea, o să fii fericit pentru orice clipă de somn. Când am noroc, pot să dorm cinci ore pe noapte – mă tot trezesc, iar gândurile mă tot frământă... Hei, dar unde-mi sunt manierele? Mă numesc Hinzelmann. Poţi să-mi spui Richie, dar oamenii de pe aici îmi spun doar Hinzelmann. Ţi-aş strânge mâna, dar am nevoie de două mâini ca s-o conduc pe Tessie. Ea ştie când nu-i acord suficientă atenţie.

— Mike Ainsel, se recomandă Shadow. Mă bucur să te cunosc, Hinzelmann.

— O să dăm ocol lacului. Facem marele tur, zise Hinzelmann.

Strada Principală, cea pe care se aflau, era o stradă frumoasă, chiar şi pe timp de noapte, şi părea de modă veche, în cel mai bun înţeles al cuvântului – de parcă în ultima sută de ani oamenii ar fi avut mereu grijă de ea şi refuzaseră să renunţe la ceva ce le plăcea.

Hinzelmann îi arătă cele două restaurante ale oraşului, în timp ce treceau prin faţa lor (un restaurant german şi altul care era „grecesc, norvegian, de toate, şi cu câte o brioşă pe fiecare farfurie"); îi arătă brutăria şi biblioteca („Se zice că un oraş nu-i un oraş fără o bibliotecă. Poate să-şi zică oraş, dar dacă n-are bibliotecă, nu-l crede nimeni.") O încetini pe Tessie când trecu prin faţa bibliotecii, astfel încât Shadow s-o poată privi. Lămpi vechi cu gaz pâlpâiau la uşa de la intrare, iar Hinzelmann, mândru, îi atrase atenţia lui Shadow asupra lor.

— A fost construită prin anii 1870 de John Henning, baronul local al cherestelei. Voia s-o numească Biblioteca Memorială Henning, dar după moartea lui a început să i se spună Biblioteca Lakeside, şi cred că aşa o să-i rămână numele pentru vecie. Nu-i o frumuseţe?

N-ar fi fost mai mândru nici dacă ar fi construit-o el însuşi. Clădirea îi amintea lui Shadow de un castel, şi-i spuse bătrânului ce impresie îi lăsase.

— Ai dreptate, îl aprobă Hinzelmann. Cu turnuleţe şi tot restul. Henning voia să arate astfel pe dinafară. În interior există încă lambriurile originale, din lemn de pin. Miriam Shultz vrea să le scoată şi să modernizeze interiorul, dar clădirea figurează pe lista monumentelor istorice, aşa încât nu poate să facă nimic în privinţa asta.

Ocoliră capătul dinspre sud al lacului. Oraşul înconjura apa, care se afla la zece metri sub nivelul drumului. Shadow vedea petice mate de gheaţă albă ce trasau suprafaţa lacului, dar ici-colo existau şi petice de apă lucitoare în care se reflectau luminile oraşului.

— Se pare că apa e pe cale să îngheţe, zise el.

— E înghețată de o lună, îi răspunse Hinzelmann. Peticele mate sunt troiene de zăpadă, iar cele sclipitoare sunt gheață. Lacul a înghețat imediat după Ziua Recunoştinței, într-o singură noapte geroasă. O gheață netedă ca sticla. Pescuieşti la copcă, domnule Ainsel?

— N-am pescuit niciodată.

— E cel mai bun lucru pe care-l poate face un om. Nu datorită peştelui pe care-l prinzi, ci a păcii sufleteşti cu care te întorci acasă la sfârşitul zilei.

— O să țin minte asta, îi făgădui Shadow, în timp ce privea lacul prin geamul lui Tessie. Se poate merge pe gheață?

— Poți să mergi pe ea. Poți să mergi şi cu maşina, deşi eu n-aş risca. E ger de şase săptămâni, dar trebuie să recunoaştem că lacurile îngheață mai tare şi mai iute în Wisconsinul de Nord decât aici. Odată eram la vânătoare de căprioare – asta a fost acum treizeci, patruzeci de ani – şi am tras într-un țap, l-am ratat, iar el a tulit-o prin pădure. Mike, asta se întâmpla la capătul de nord al lacului, în apropiere de locuința ta. Era cel mai frumos căprior pe care-l văzusem vreodată, de douăzeci de puncte, mare cât un mânz, zău că nu mint! Eu eram mai tânăr şi mai iute decât sunt acum şi mi-am spus că o să văd urmele căpriorului, pentru că în anul acela începuse să ningă dinainte de Halloween, iar atunci era Ziua Recunoştinței şi pe pământ se aşternuse zăpadă proaspătă, curată. Aveam impresia că animalul se îndrepta către lac, cuprins de panică. Doar un nebun se apucă să alerge după un căprior, dar asta şi eram, un nebun care alerga după el, şi l-am văzut stând în apa adâncă de vreo douăzeci de centimetri şi uitându-se la mine. Chiar în clipa aceea soarele a fost acoperit de un nor şi a început înghețul – cred că temperatura a scăzut cu vreo cincisprezece grade Celsius în zece minute, zău că nu mint. Iar cerbul ăla voia să fugă şi nu putea să se mişte. Apa înghețase în jurul lui. Eu m-am dus încet către el. Se vedea că încerca

să fugă, însă era cuprins de gheață. N-am fost în stare să împuşc un animal lipsit de apărare, care nu putea să scape. Şi ce fel de om aş fi fost, dacă aş fi făcut un asemenea lucru? Aşa că am luat puşca şi am tras un singur cartuş, dar în aer. Zgomotul a fost suficient ca să-l facă pe țap să-şi iasă la propriu din piele. Şi-a lăsat pielea şi cornițele prinse în gheață şi a fugit înapoi în pădure, roz ca un pui de şoarece abia fătat şi tremurând din toate încheieturile. Mi-a părut atât de rău pentru el, încât am vorbit cu membrele Cercului de Tricotat al Doamnelor din Lakeside să-i facă o haină călduroasă pentru iarnă, iar ele i-au tricotat un costum de lână, dintr-o singură bucată, ca să nu moară degerat. Şi am glumit un pic, pentru că fetele i-au tricotat un costum din lână portocalie, ca să nu tragă niciun vânător în el. Vânătorii din părțile astea poartă haine portocalii în timpul sezonului de vânătoare, îi explică bătrânul. Dacă îți închipui că mint, o să-ți demonstrez că nu-i aşa. Din ziua aia am pe peretele camerei mele de zi cornițele căpriorului.

Shadow izbucni în râs, iar bătrânul zâmbi ca un artist satisfăcut. Apoi opri în fața unei clădiri din cărămidă, cu terasă de lemn, de care fuseseră prinse beculețe aurii de sărbătoare, clipind prietenos.

— Aici e numărul cincizeci şi doi, zise Hinzelmann. Apartamentul trei trebuie să fie la etaj, în partea cealaltă, cu vedere spre lac. La revedere, Mike.

— Mulțumesc, domnule Hinzelmann. Pot să vă dau ceva pentru benzină?

— Spune-mi doar Hinzelmann. Şi nu-mi eşti dator niciun bănuț, Crăciun fericit din partea mea şi a lui Tessie.

— Chiar nu vreți să acceptați nimic?

Bătrânul se scărpină în bărbie şi zise:

— Iată cum o să facem. Cândva, în timpul săptămânii viitoare, o să trec pe la tine şi o să-ți vând nişte bilete pentru loteria noastră. Pentru opere de caritate. Acum, tinere, du-te la culcare.

Shadow zâmbi şi-i ură:

— Hinzelmann, îți doresc un Crăciun fericit!

Bătrânul îi strânse mâna lui Shadow cu o mână având încheieturile înroşite, bătătorită şi tare ca o ramură de stejar.

— Fii atent cum mergi pe alee, pentru că-i alunecoasă. Uşa se vede de aici, e acolo, în lateral. O să aştept în maşină până când voi vedea că ai ajuns cu bine. Fă-mi un semn când eşti gata să intri şi atunci o să plec.

Apoi ținu motorul pornit până când Shadow ajunse cu bine la scara de lemn aflată într-o parte a casei şi descuie uşa apartamentului, după care o deschise larg. Shadow ridică degetul mare spre bătrânul care aştepta în automobilul Wendt – *Tessie*, se gândi Shadow, iar gândul că exista o maşină care avea nume îl făcu să zâmbească din nou –, apoi Hinzelmann şi Tessie țâşniră din loc şi se îndreptară către pod.

Shadow închise uşa. În încăpere era frig, camera avea mirosul oamenilor care plecaseră ca să-şi trăiască viața în altă parte, mirosea a ceea ce mâncaseră şi visaseră aceştia. Shadow descoperi termostatul şi-l potrivi la douăzeci şi două de grade Celsius, apoi se duse în bucătărie, verifică sertarele, deschise frigiderul de culoarea fructului de avocado, însă acesta era gol. În privința frigiderului nu avu nicio surpriză. Măcar acesta mirosea a curat, nu a mucegai.

Alături de bucătărie se afla un dormitor mic, în care se găsea doar o saltea, iar alături de acesta se afla cea mai îngustă baie din lume, ocupată în cea mai mare parte de cabina duşului. În toaletă se găsea un chiştoc vechi, care făcuse apa cafenie. Shadow trase apa.

Găsi într-un dulap pături şi cearşafuri şi făcu patul. Apoi îşi scoase pantofii, haina şi ceasul şi se urcă în pat îmbrăcat, întrebându-se cât timp o să dureze până când o să se încălzească.

Stinsese lumina şi în casă se aşternuse tăcerea, se auzea doar bâzâitul frigiderului şi un radio care cânta undeva, în

clădire. Zăcea în întuneric, întrebându-se dacă faptul că dormise în autobuz, laolaltă cu foamea, cu frigul, cu patul cel nou şi cu nebunia din ultimele săptămâni nu-l vor face să rămână treaz toată noaptea.

În tăcerea aceea auzi ceva pocnind ca o împuşcătură. O creangă, îşi zise el, sau gheaţa. Afară era ger.

Se întrebă cât timp va avea de aşteptat până când Wednesday o să vină după el. O zi? O săptămână? Indiferent cât timp avea să dureze aşteptarea aceea, trebuia să se concentreze asupra vreunui lucru, trebuia să înceapă să se antreneze, să exerseze trucurile sale cu monede până când avea să devină un adevărat expert („Exersează-ţi trucurile", îi şopti o voce în minte, o vocea care nu era a lui, „pe toate, cu excepţia celui pe care ţi l-a arătat sărmanul Mad Sweeney, care a murit din cauza gerului şi pentru că a fost uitat! Nu şi trucul acela. Oh, nu şi acela!")

Oraşul acesta *era* însă un oraş bun. Putea să o simtă.

Se gândi la visul său – dacă fusese un vis – din prima noapte petrecută în Cairo. Se gândi la Zoria... şi cum o mai chema? Sora de la miezul nopţii.

Apoi se gândi la Laura.

Iar faptul că se gândise la ea deschise o fereastră în mintea sa. Putea s-o vadă. Putea, într-un fel, s-o vadă.

Laura se afla în Eagle Point, în curtea din spatele casei imense a mamei ei.

Stătea în frig – pe care nu-l mai simţea sau pe care-l simţea tot timpul –, stătea în afara casei pe care o cumpărase mama ei în 1989, cu banii de asigurare primiţi după ce Harvey McCabe, tatăl Laurei, murise în urma unui atac de cord în timp ce se scremea pe closet; privea înăuntru, cu mâinile ei reci apăsate pe geam, iar respiraţia ei nu-l aburea; o privea pe mama ei, şi pe surorile ei, şi pe copii şi pe soţii surorilor ei care veniseră din Texas ca să-şi petreacă aici Crăciunul... Laura era afară, în întuneric, şi nu se putea împiedica să se uite.

Ochii lui Shadow se umplură de lacrimi, iar el se răsuci în pat.

„Wednesday", se gândi apoi, şi o altă fereastră se deschise în mintea sa cu un simplu gând, iar el se regăsi în Motel 6, privind dintr-un colţ al camerei două figuri ce se împingeau şi se rostogoleau în semiîntuneric.

Se simţea ca un spion, aşa încât încercă să se gândească la altceva, îşi imagină aripi imense şi negre bătând prin noapte către el, privi lacul întins în faţa sa, peste care bătea vântul ce venea dinspre regiunile arctice, revărsându-şi frigul peste câmp, transformând în solide ultimele lichide rămase, producând ţurţuri de o sută de ori mai reci decât degetele oricărui cadavru.

Apoi începu să respire mai rar, şi deja nu-i mai era frig. Auzea şuieratul vântului, un vaiet amarnic în jurul casei, şi pentru o clipă avu impresia că aude cuvinte purtate de vânt.

Dacă tot trebuia să fie undeva, putea foarte bine să fie în locul acela, îşi spuse el înainte să adoarmă.

În acest timp. O conversație.

Dingdong!

— Donşoara Crow?

— Da.

— Donşoara Samantha Black Crow[1]?

— Da.

— Doamnă, vreți să-mi răspundeți la câteva întrebări?

— Sunteți polițişti? Ce sunteți?

— Mă numesc Town[2]. Colegul meu este domnul Road[3]. Investigăm dispariția a doi dintre colegii noştri.

— Cum se numeau?

— Poftim?

— Spuneți-mi numele lor. Vreau să ştiu cum îi chema. Pe colegii dumneavoastră. Spuneți-mi numele lor şi s-ar putea să vă ajut.

— Bine... Numele lor sunt domnul Stone şi domnul Wood. Acum pot să vă pun câteva întrebări?

— Băieți, voi vă alegeți numele după ceea ce vedeți? „Tu o să fii domnul Trotuar, el e domnul Covor, salută-l pe domnul Avion."

— Foarte amuzant! Prima întrebare: vrem să ştim dacă l-ați văzut pe bărbatul acesta. Puteți să păstrați fotografia.

— Oho! Din față şi din profil, cu număr dedesubt! Ce-a făcut?

---

[1] *Black crow* – „cioară neagră", în limba engleză.

[2] *Town* – „oraş", în limba engleză.

[3] *Road* – „drum", în limba engleză.

— În urmă cu câțiva ani a fost amestecat în jefuirea unei bănci dintr-un orășel, ca șofer. Cei doi colegi ai lui au decis să păstreze bișțarii doar pentru ei și au fugit fără să-i dea nimic. El s-a înfuriat, i-a găsit și a fost gata să-i omoare cu mâinile goale. Statul a încheiat o înțelegere cu indivizii pe care i-a bătut. Cei doi au depus mărturie împotriva lui. Shadow s-a ales cu șase ani de închisoare. A făcut trei. Părerea mea e că asemenea indivizi trebuie încuiați, iar cheia aruncată.

— Știți, n-am auzit niciodată pe cineva care să folosească această expresie în realitate. Nu cu glas tare.

— Ce expresie, donșoară Crow?

— *Bișțari.* Nu-i un cuvânt pe care-l folosesc oamenii. Poate doar în filme. Nu în realitate.

— Ăsta nu-i un film, donșoară Crow.

— Black Crow. Sunt donșoara Black Crow. Prietenii îmi spun Sam.

— Bine, Sam. Să revenim la individ...

— Voi nu sunteți prietenii mei. Trebuie să-mi spuneți donșoara Black Crow.

— Uite ce-i, micuță cârnă...

— Liniștește-te, domnule Road. Sam... scuzați, doamnă... adică donșoara Black Crow vrea să ne ajute. E un cetățean care sprijină legea.

— Doamnă, știm că l-ați ajutat pe Shadow. Ați fost văzută împreună cu el, într-o Chevy Nova albă. V-a dus cu mașina. V-a plătit prânzul. A spus ceva care ar putea să ne ajute în investigațiile noastre? Doi dintre oamenii noștri cei mai buni au dispărut.

— Nu l-am întâlnit niciodată.

— L-ați întâlnit. Vă rog să nu faceți greșeala de a ne crede proști. Nu suntem proști.

— Eu întâlnesc o mulțime de oameni. Poate l-am întâlnit și am uitat.

— Doamnă, e în folosul dumneavoastră să cooperați cu noi.

— Altfel o să mă prezinți prietenilor tăi, domnul Menghină şi domnul Pentothal[1]?

— Doamnă, nu vă uşurați situația.

— Serios? Îmi pare rău. Mai vreți ceva de la mine? Pentru că-s gata să vă spun „Pa, pa!", să închid uşa şi să vă las să mergeți la domnul Maşină, ca să plecați de-aici.

— Doamnă, am înregistrat lipsa dumneavoastră de cooperare.

— Atunci pa, pa!

Zdrang!

---

[1] Pentothal – thiopental de sodiu, anestezic folosit, printre altele, în timpul execuțiilor prin injecție letală.

CAPITOLUL ZECE

O să-ți spun secretele mele
Dar o să mint despre trecutul meu
Trimite-mă deci la culcare pe veci

TOM WAITS, „TANGO TILL THEY'RE SORE"

„O întreagă viață în beznă, înconjurat de mizerie", asta visa Shadow, în prima lui noapte în Lakeside. „O viață de copil, cu mult timp în urmă şi foarte departe, într-o țară de dincolo de ocean, în țara de unde răsare soarele. Dar viața aceea nu conținea nicio rază de soare, doar întuneric ziua şi orbire noaptea.

Nimeni nu-i vorbea. Auzea voci omeneşti, din afară, dar nu înțelegea vorbirea oamenilor mai bine decât înțelegea strigătul bufniței sau lătratul câinilor.

Îşi aminti – sau cel puțin aşa credea – că într-o noapte, cu o jumătate de viață în urmă, intrase una dintre făpturile acelea mari – intrase liniştită – şi nu-l lovise, nici nu-l hrănise, ci-l trăsese la pieptul ei şi-l îmbrățişase. Femeia mirosea frumos. Picături fierbinți de apă picaseră de pe fața ei pe a lui. El se speriase şi țipase puternic, cuprins de teamă.

Ea îl pusese de îndată jos, pe paie, şi ieşise din colibă, închizând uşa în urma ei.

El îşi aminti clipa aceea şi o prețui, aşa cum îşi amintea dulceața miezului verzei, gustul acru al prunelor, coaja tare a merelor şi grăsimea încântătoare a peştelui fript.

Iar acum văzu fețe la lumina focului, care se uitau toate la el, privind cum era condus pentru prima oară afară din colibă – de fapt, şi singura oară. Deci aşa arătau oamenii. Crescut în beznă, nu văzuse niciodată fețe. Totul era nou

pentru el. Şi ciudat. Lumina focului îi îndureră ochii. Ceilalți îi puseră o funie de gât şi-l traseră către locul în care-l aştepta omul.

Iar când prima sabie fu ridicată în lumina focului, mulțimea izbucni în urale. Copilul din beznă începu să râdă împreună cu mulțimea, fericit şi liber.

Apoi lama coborî."

Shadow deschise ochii şi-şi dădu seama că-i era frig şi-i era foame şi se afla într-un apartament în care, pe partea interioară a geamului ferestrelor, se aşternuse un strat de gheață. Era respirația lui, care înghețase, îşi spuse el. Se ridică din pat, fericit că nu se dezbrăcase. Când trecu pe lângă fereastră, întinse un deget şi îl frecă de geam, simțind cum gheața se strânge sub unghia sa apoi se topeşte, devenind apă.

Încercă să-şi amintească visul, dar nu-şi aminti decât de chin şi de întuneric.

Îşi puse pantofii. Se gândi să se ducă pe jos până în centrul oraşului, să treacă peste podul de la capătul de nord al lacului – dacă reținuse bine geografia localității. Îşi puse jacheta subțire, amintindu-şi promisiunea de a-şi cumpăra o haină călduroasă de iarnă, deschise uşa apartamentului şi păşi pe scara de lemn. Frigul îi tăie răsuflarea. Trase aer în piept şi simți cum fiecare fir de păr din nările sale îngheață şi devine rigid. De pe scară văzu foarte bine lacul: pete neregulate, cenuşii, înconjurate de o întindere albă.

Venise gerul, plimbarea nu putea fi plăcută, dar era sigur că avea să ajungă în oraş fără prea mare bătaie de cap. Ce spusese aseară Hinzelmann? O plimbare de zece minute. Iar Shadow era solid. Putea să meargă repede şi să se încălzească.

O luă spre sud, îndreptându-se către pod.

Începu curând să tuşească, o tuse seacă, provocată de aerul rece care-i ajunsese în plămâni. Apoi începură să-l doară urechile, fața şi buzele, după aceea îl durură

picioarele. Îşi vârî adânc în buzunarele hainei mâinile lipsite de mănuşi, strângându-şi degetele la un loc, încercând să găsească un pic de căldură. Se pomeni amintindu-şi poveştile lui Low Key Lyesmith despre iernile din Minnesota – mai ales aceea despre un vânător care, fiind fugărit de un urs în timpul unui ger cumplit, se urcase într-un copac, îşi luase scula în mână şi dăduse drumul unui şuvoi arcuit de urină galben, care înghețase bocnă înainte să atingă pământul, după care vânătorul alunecase de-a lungul lichidului înghețat, tare ca piatra, şi fugise. Amintirea poveştii îi provocă un zâmbet şi o altă tuse seacă, dureroasă.

Pas după pas după pas. Shadow privi în urmă. Clădirea în care locuia nu era atât de departe pe cât se aşteptase.

Îşi dădu seama că greşise mergând pe jos. Dar se afla deja la o distanță de trei, patru minute de apartament, se vedea deja podul de peste lac. I se părea mai potrivit să se ducă spre el, decât să se întoarcă acasă (Şi acasă ce să facă? Să cheme un taxi cu telefonul care nu mergea? Să aştepte primăvara? Îşi aminti că în apartament nu avea pic de hrană.)

Continuă să meargă, încercând să-şi dea seama ce temperatură era. Minus douăzeci şi cinci de grade Celsius? Minus treizeci? Poate minus patruzeci, punctul ăla ciudat al termometrului unde Celsius şi Fahrenheit spuneau acelaşi lucru. Poate că nu era chiar atât de frig. Dar vântul îşi avea contribuția lui la frig, iar vântul bătea puternic şi fără încetare, suflând peste lac, venind tocmai din Arctica, pe deasupra Canadei.

Shadow îşi aminti cu regret de încălzitoarele chimice pentru mâini şi pentru picioare. Îşi dorea să le fi avut şi acum.

Mergea deja de vreo zece minute, dar podul nu părea să fie mai aproape. Înghețase prea tare ca să mai tremure. Îl dureau ochii. Chestia asta nu era un simplu ger, era science-fiction! Era o povestire a cărei acțiune se petrecea pe

fața întunecată a lui Mercur, povestire scrisă pe vremea când se credea că Mercur are o față întunecată. Era o poveste care avea loc pe Pluto, planeta stâncoasă unde soarele e doar una dintre stele, ce se deosebeşte de celelalte doar prin faptul că luceşte ceva mai puternic în beznă. Locul ăsta se deosebea doar un pic de cele în care aerul se aduce în butoaie şi curge precum berea.

Maşinile care treceau din când în când pe lângă el păreau ireale, păreau nave cosmice, grămezi înghețate de metal şi sticlă, ocupate de oameni îmbrăcați mai călduros decât el. În mintea lui începu să răsune un cântec care-i plăcuse foarte mult mamei sale – „Winter Wonderland" –, şi începu şi el să fredoneze melodia aceea, cu buzele strânse, mergând în ritmul ei.

Picioarele lui nu mai simțeau nimic. Shadow se uită la pantofii săi negri de piele, la şosetele subțiri de bumbac, şi începu să se gândească serios că s-ar putea să se aleagă cu degerături.

Nu mai era de glumă. Trecuse de prostie, depăşise granița şi pătrunsese pe teritoriul chestiilor grave, de douăzeci şi patru de carate, tip „Doamne-de-data-asta-chiar-am-încurcat-o!" Hainele lui păreau din plasă sau din dantelă, vântul sufla prin ele, îi înghețа oasele şi măduva din oase, îi înghețа genele ochilor, îi înghețа locul cald de sub boaşe, care se retrăseseră în cavitatea pelviană.

„Continuă să mergi", îşi spuse el. „Continuă să mergi. Pot să mă opresc şi să beau o găleată de aer când o să ajung acasă." În minte începu să-i răsune un cântec al formației Beatles, şi-şi reglă pasul ca să păstreze ritmul. Abia când ajunse la referen îşi dădu seama că fredona melodia „Help!"[1]

Mai avea puțin până la pod. Apoi trebuia să-l traverseze, după care mai avea zece minute de mers până la

[1] *Help!* – „Ajutor!", în limba engleză.

magazinele din partea de vest a lacului – poate chiar ceva mai mult...

O maşină neagră trecu pe lângă el, se opri, apoi dădu înapoi, într-un nor cețos de fum de eşapament, şi se opri din nou, lângă el. Geamul se lăsă în jos, iar căldura şi aburul care ieşiră pe fereastră se amestecară cu gazele de eşapament, alcătuind o răsuflare de dragon ce înconjura maşina.

— Vă simțiți bine? întrebă polițistul din automobil.

Prima reacție, instinctivă, a lui Shadow fu să răspundă „Da, totul e bine, mulțumesc, domnule polițist!" Dar era prea târziu pentru aşa ceva, şi prin urmare spuse:

— Cred că am înghețat. Mă duceam în Lakeside să-mi cumpăr mâncare şi haine, dar am subestimat lungimea drumului.

Asta fusese propoziția pe care şi-o alcătuise în minte, dar îşi dădu seama că reuşise să îngaime doar „Îîînghețat", urmat de un zgomot ininteligibil. Adăugă:

— Rrregret. Frig. Regret.

Polițistul deschise uşa din spate a maşinii şi zise:

— Urcați aici imediat şi încălziți-vă. Da?

Shadow intră recunoscător în automobil, se aşeză pe banchetă şi-şi frecă mâinile, încercând să nu se sinchisească de degetele degerate de la picioare. Polițistul se întoarse pe locul său, iar Shadow îl privi prin grila de metal, încercând să nu se gândească la vremea când fusese ultima oară pe bancheta din spate a unei maşini de poliție, nici să remarce că portierele nu aveau clanțe în interior, şi să se concentreze doar la frecatul mâinilor, ca să le readucă la viață. Îl durea fața, îl dureau degetele înroşite, iar la căldură începură să-l doară şi degetele de la picioare. Ăsta era un semn bun, îşi zise Shadow.

Polițistul puse maşina în mişcare, apoi zise fără să se întoarcă spre Shadow, doar vorbind ceva mai tare:

— Scuzați-mă că vă spun, dar a fost o prostie să faceți aşa ceva. N-ați ascultat niciun buletin meteorologic? Sunt minus treizeci şi cinci de grade Celsius. Doar Dumnezeu ştie cât înseamnă şi frigul produs de vânt, probabil că se ajunge la minus patruzeci de grade, minus cincizeci, deşi după opinia mea, când ai de-a face cu minus treizeci şi cinci de grade nu mai contează frigul produs de vânt.

— Mulțumesc, zise Shadow. Mulțumesc că ați oprit. Vă sunt foarte recunoscător.

— O femeie din Rhinelander s-a dus în dimineața asta să dea de mâncare la păsări, îmbrăcată doar în halat şi în papuci de pluş. A înghețat, a înghețat literalmente pe trotuar. Acum e la terapie intensivă. S-a spus în dimineața asta la radio. Sunteți nou-venit în oraş.

Fusese un fel de întrebare, la care ştia dinainte răspunsul.

— Am sosit aseară cu autobuzul. Intenționam să-mi cumpăr astăzi nişte haine groase, mâncare şi o maşină. Nu mă aşteptam la un asemenea ger.

— Da, zise polițistul, şi pe mine m-a luat prin surprindere. Eram prea ocupat cu încălzirea globală. Eu sunt Chad Mulligan, şeful poliției din Lakeside.

— Mike Ainsel.

— Bună, Mike. Te simți ceva mai bine?

— Un pic.

— Unde vrei să te duc mai întâi?

Shadow îşi puse mâinile în curentul de aer cald, care-i provocă durere la degete, apoi şi le trase. Fiecare lucru la timpul său.

— Nu poți să mă laşi în centru?

— Nici nu vreau să aud. Cu excepția cazului în care ai vrea să te ajut să fugi după ce ai jefuit o bancă, o să te duc bucuros oriunde ai nevoie. Consideră aceasta drept maşina de bun venit a oraşului.

— Şi de unde mi-ai sugera să încep?

— Ai venit aseară.

— Exact.

— Ai luat micul dejun?

— Încă nu.

— Păi mi se pare că trebuie să începem cu asta, zise Mulligan.

Ajunseseră deja pe pod şi se îndreptau către partea de nord-vest a oraşului.

— Asta-i Strada Principală, spuse poliţistul, iar aici se află piaţa, spuse el, cotind la dreapta.

Chiar şi în vreme de iarnă, piaţa era impresionantă, însă Shadow îşi dădu seama că locul acela era menit să fie văzut vara. Atunci ar fi fost un vârtej de culori, de maci, de irişi, de flori de toate felurile, iar coroana mesteacănului din colţul pieţei ar fi alcătuit un pavilion verde şi argintiu. Acum piaţa era lipsită de culoare – frumoasă cât poate fi un schelet –, ghivecele pentru flori erau goale, fântâna fusese închisă iar clădirea din gresie a primăriei era acoperită de zăpadă.

— Iar aici, încheie Chad Mulligan, oprind maşina lângă o clădire veche cu vitrină din vestul pieţei, aici e restaurantul lui Mabel.

Apoi coborî din maşină şi-i deschise uşa lui Shadow. Cei doi îşi lăsară capetele în jos, din cauza gerului şi a vântului, grăbindu-se să ajungă pe trotuar şi să intre în încăperea încălzită, plină de miros de pâine proaspătă, plăcintă, supă şi bacon.

Localul era aproape gol. Mulligan se aşeză la o masă, iar Shadow se aşeză în faţa sa, bănuind că Mulligan încerca să afle ce-i cu străinul apărut în oraş. La fel de bine se putea ca şeful poliţiei să fie ceea ce părea să fie: un om prietenos, bun, dornic să fie de folos.

O femeie năvăli spre masa lor. Nu era grasă, ci *mare*, o femeie solidă de peste şaizeci de ani, cu părul vopsit.

— Salut, Chad, zise ea. Cred că, dacă te gândeşti bine, o să vrei o ciocolată fierbinte, îi sugeră ea, întinzându-le două meniuri în folie de plastic.

— Fără frişcă deasupra, acceptă el. Mabel mă cunoaşte foarte bine, îi spuse el lui Shadow. Tu ce vrei, amice?

— O ciocolată fierbinte mi se pare ceva grozav, răspunse Shadow. Şi aş fi fericit să aibă deasupra nişte frişcă.

— Foarte bine, zise Mabel. Trăieşte periculos, dragule! Chad, nu vrei să mă prezinți? Tânărul acesta e un nou polițist?

— Încă nu, spuse Chad Mulligan, cu o lucire a dinților săi albi. Acesta este Mike Ainsel. A venit în Lakeside aseară. Acum vă rog să mă scuzați, zise el, şi se duse în spatele încăperii, intrând pe uşa pe care scria POINTERI.

Pe cea alăturată scria SETTERI[1].

— Eşti noul locatar din apartamentul de pe Northridge Road. Clădirea bătrânului Pilsen. Oh, da! zise ea bucuroasă. Ştiu cine eşti. Hinzelmann a trecut pe aici azi-dimineață ca să-şi mănânce pateul cotidian şi mi-a povestit totul. Băieți, vreți doar ciocolată sau vreți să vă uitați şi la meniul pentru micul dejun?

— Eu vreau un mic dejun, zise Shadow. Ce-i mai bun?

— Totul e bun, răspunse Mabel. Eu fac mâncarea. Dar acesta-i locul cel mai sudic şi cel mai estic dinspre *yoopie*, şi de aceea aici poți găsi pateuri. Sunt deosebit de bune. Calde şi sățioase. Sunt specialitatea mea.

Shadow nu avea idee ce-i un pateu, dar zise că i-ar plăcea, iar Mabel reveni peste câteva clipe cu o farfurie pe care se afla ceva ce arăta ca o plăcintă acoperită cu aluat deasupra. Partea inferioară era înfăşurată într-un şervețel de hârtie. Shadow luă plăcinta, ținând-o de şervețel, şi muşcă din ea. Era caldă şi umplută cu carne, cartofi, morcovi şi ceapă.

---

[1] Joc de cuvinte. Cei doi termeni reprezintă numele unor rase de câini, însă pot sugera, în acelaşi timp, faptul de a indica ceva (în primul caz) şi cel de a sta jos (în al doilea caz).

— E primul pateu pe care-l mănânc, zise el. E într-adevăr bun.

— Pateurile astea sunt specifice pentru *yoopie*, îi explică Mabel. Doar în apropiere de Ironwood mai poți găsi așa ceva. Au fost aduse de oamenii din Cornwall care au venit ca să muncească la minele de fier.

— *Yoopie?*

— Din partea de sus a peninsulei. Upper Peninsula. UP. *Yoopie*. E vorba de bucata aceea din nord-estul Michiganului.

Șeful poliției se întoarse, își luă ciocolata fierbinte și sorbi din ea.

— Mabel, zise el, l-ai obligat pe tânărul acesta drăguț să mănânce unul dintre pateurile tale?

— E bun, îi spuse Shadow, care descoperise în pateul fierbinte o aromă savuroasă.

— Pateurile astea se duc direct în burtă, zise Chad Mulligan, bătându-se pe abdomen. Te încălzesc. Foarte bine. Ziceai că ai nevoie de o mașină?

Își scoase scurta și se văzu că era un bărbat costeliv, dar cu o burtă rotundă ca un măr, Părea obosit și competent, semăna mai mult cu un mecanic decât cu un polițist.

Shadow dădu din cap, având gura plină.

— Bine. Am dat niște telefoane. Justin Liebowitz își vinde jeepul, vrea patru mii de dolari pentru el, dar o să se mulțumească și cu trei. Familia Gunther se străduiește de opt luni să-și vândă Toyota 4Runner, e o chestie tare urâtă, dar în momentul ăsta cred că-s dispuși să te plătească, numai să le-o iei de pe alee. Iar dacă nu-ți pasă că e urâtă, atunci poți să faci o afacere bună. Am folosit telefonul din toaleta bărbaților, i-am lăsat un mesaj lui Missy Gunther, la Agenția Imobiliară Lakeside, dar nu era acolo, probabil că se coafează la Sheila.

Pateul rămăsese bun, în timp ce Shadow îl mesteca. Era uluitor de sățios. „Ți se depune pe coaste", ar fi spus mama sa. „Ți se depune pe coaste."

— Deci, zise Chad Mulligan, şeful poliţiei, ştergându-şi spuma de ciocolată de pe buze, cred că o să ne oprim apoi la Henning's Farm and Home Supplies, ca să-ţi cumperi o garderobă adevărată de iarnă, iar după aceea o să trecem pe la Dave's Finest Food, ca să-ţi umpli cămara, iar apoi o să te duc până la Agenţia Imobiliară Lakeside. Dacă o să le poţi da imediat o mie pentru maşină, o să-i faci fericiţi, altfel o să fie de acord cu cinci sute pe lună, în patru rate lunare. E o maşină urâtă, după cum ţi-am spus, dar dacă puştiul lor n-ar fi vopsit-o în purpuriu ar fi valorat zece mii de dolari, e o maşină de nădejde, eu cred că ai nevoie de aşa ceva ca să poţi umbla iarna.

— Frumos din partea ta, îi zise Shadow. Dar n-ar trebui să prinzi delicvenţi, în loc să-i ajuţi pe nou-veniţi? Nu că m-aş plânge, Doamne fereşte!

— Toţi îi spunem asta, zise Mabel, chicotind.

Mulligan dădu din umeri şi spuse, fără pic de emfază:

— E un oraş bun. N-am prea multe necazuri. Pot să prind întotdeauna pe cineva care depăşeşte viteza legală în interiorul oraşului – şi ăsta-i un lucru bun, din moment ce leafa îmi e plătită din amenzi. În serile de vineri sau de sâmbătă găseşti indivizi care se îmbată şi-şi bat perechea – iar vinovaţii sunt de ambele sexe, te rog să mă crezi. Bărbaţi şi femei. Dar aici e un oraş liniştit. Oamenii mă cheamă atunci când cineva şi-a uitat cheile în maşină. Când latră vreun câine. În fiecare an sunt prinşi vreo doi puşti de liceu care au ascuns marijuana în rufărie. Cazuri grave din punct de vedere legal n-au fost aici de vreo cinci ani, de când Dan Schwartz s-a îmbătat şi şi-a împuşcat rulota, apoi a pornit pe Strada Principală în scaunul lui cu rotile, agitându-şi puşca şi strigând că o să tragă în oricine îi va sta în cale, pentru ca nimeni să nu-l împiedice să ajungă pe autostradă. Cred că voia să se ducă la Washington, ca să-l împuşte pe preşedinte. Mă apucă râsul de fiecare dată când mă gândesc la Dan – mergând pe autostradă în scaunul lui cu

rotile, având în spate un panou pe care scria DELINCVENTUL MEU JUVENIL O REGULEAZĂ PE STUDENTA TA ONORABILĂ. Îți amințeşti, Mabel?

Femeia dădu din cap, strângând din buze. Se părea că ei povestea nu i se părea la fel de amuzantă ca lui Mulligan.

— Şi ce-ai făcut? întrebă Shadow.

— Am discutat cu el. Mi-a dat puşca. A dormit la închisoare. Dan nu-i băiat rău, era doar beat şi supărat.

Shadow îşi plăti micul dejun şi, în ciuda protestelor cam cu jumătate de gură ale lui Chad, plăti şi ambele ciocolate.

Henning's Farm and Home Supplies era o clădire de mărimea unui depozit, aflată în sudul oraşului, unde se vindeau de toate, de la tractoare la jucării (jucăriile, împreună cu ornamentele de Crăciun, se vânduseră deja). Magazinul era plin de cei care-şi făceau cumpărăturile de după Crăciun. Shadow o recunoscu pe cea mai tânără dintre fetele care stătuseră în fața lui în autobuz. Fata se ținea după părinții ei. Shadow îi făcu semn cu mâna, iar ea îi oferi, ezitând, un zâmbet cu benzi de cauciuc albastru. Shadow se întrebă cum va arăta fata aceea peste zece ani.

Probabil la fel de frumoasă precum casiera de la Henning's Farm and Home, care îi scană cumpărăturile cu un dispozitiv manual şi care părea în stare să scaneze şi un tractor, dacă ar fi venit cineva cu un asemenea lucru.

— Zece perechi de indispensabili. Vă încotoşmănați, comentă fata, care arăta ca o vedetă de cinematograf.

Shadow se simți din nou ca la cincisprezece ani, incapabil să-şi găsească vorbele, ca un nătâng. Nu zise nimic în timp ce casiera îi scana cizmele termice, mănuşile, pulloverele şi haina matlasată cu fulgi de gâscă.

Nu avea niciun chef să plătească folosind cartea de credit pe care i-o dăduse Wednesday ca s-o testeze. Nu putea să facă asta din moment ce şeful poliției era alături, aşa că plăti totul cu bani-gheață. Apoi îşi luă bagajele şi se duse

la toaletă. Se întoarse de acolo îmbrăcat cu multe dintre cumpărăturile sale.

— Arăți bine, tipule, îi zise Mulligan.

— Cel puțin îmi țin de cald, îi răspunse Shadow, iar când ajunseră afară, în parcare, simțea că trupul său avea suficientă căldură, cu toate că vântul rece îi ardea pielea feței.

La invitația lui Mulligan, își puse sacoşele cu cumpărături pe bancheta din spatele maşinii de poliție şi călători pe scaunul din față, din dreapta şoferului.

— Şi cu ce te ocupi, domnule Ainsel? întrebă şeful poliției. Eşti un tip solid. Ce profesie ai? O s-o practici în Lakeside?

Inima lui Shadow începu să bată mai tare, dar vocea îi rămase calmă.

— Lucrez pentru unchiul meu. Cumpără şi vinde tot felul de lucruri, prin toată țara. Eu fac munca brută.

— Te plăteşte bine?

— Facem parte din aceeaşi familie. Ştie că nu-l fur. Şi învăț câte ceva despre comerț. Până o să-mi dau seama ce vreau să fac cu adevărat.

Cuvintele alunecaseră convingătoare din gura lui, se strecuraseră ca un şarpe. În clipa aceea ştia totul despre Mike Ainsel şi-i plăcea de Mike Ainsel. Mike Ainsel nu avusese problemele pe care le avusese Shadow. Ainsel nu fusese căsătorit. Mike Ainsel nu fusese interogat niciodată într-un marfar, de către domnul Wood şi domnul Stone. Televizorul nu-i vorbise niciodată lui Mike Ainsel („Vrei să vezi țâțele lui Lucy?" întrebă o voce în mintea sa). Mike Ainsel nu avusese coşmaruri şi nu credea că vine furtuna.

Shadow îşi umplu coşul la Dave's Finest Food: lapte, ouă, pâine, mere, brânză, prăjituri. Doar ceva de mâncare. O să facă adevăratele cumpărături mai târziu. În timp ce Shadow mergea prin magazin, Chad Mulligan saluta oamenii şi îl prezenta pe nou-venit.

— Acesta este Mike Ainsel, stă în apartamentul care rămăsese gol din casa bătrânului Pilsen. Cel din spate.

Shadow nu încerca să țină minte numele. Se mulțumea să strângă mâini şi să zâmbească. Transpirase puțin în magazinul bine încălzit, îmbrăcat cum era cu hainele etanşe pe care abia le cumpărase.

Chad Mulligan îl duse apoi cu maşina peste stradă, la Agenția Imobiliară Lakeside. Missy Gunther, cu părul proaspăt coafat, nu avea nevoie să-i fie prezentat Mike Aisel, ştia exact cine era. Da, amabilul domn Borson, unchiul Emerson al lui Mike, fusese pe aici, ce om drăguț, da, acum şase sau şapte săptămâni, şi închiriase un apartament la etaj în casa bătrânului Pilsen. Nu-i o vedere să-ți vină să mori? Scumpule, aşteaptă până la primăvară, noi suntem norocoşi, multe dintre lacurile din partea asta a lumii ajung de un verde aprins vara, din cauza algelor, de-ți întorc stomacul pe dos, dar lacul nostru, de 4 Iulie, poți practic *să bei* din el, iar domnul Borson a plătit chiria în avans pe un an, cât despre Toyota 4Runner, nu-i vine să creadă că Mulligan şi-a amintit-o, da, ar fi încântată să scape de ea. Sincer vorbind, s-a împăcat deja cu gândul că o să i-o dea lui Hinzelmann drept rabla anului şi o să solicite să fie scutită de taxe, nu că maşina ar fi *o rablă*, nici vorbă, nu, a fost maşina fiului ei înainte să plece la şcoală în Green Bay, da, asta e, a vopsit-o într-o zi în purpuriu, ha, ha, spera că lui Mike Ainsel îi place purpuriul, iar dacă nu-i plăcea, nu-l condamna pentru asta...

Şeful poliției îşi ceru scuze şi o întrerupse în mijlocul litaniei:

— Se pare că trebuie să mă întorc la serviciu. Mă bucur că te-am cunoscut, Mike, zise el, şi mută sacoşele cu cumpărături ale lui Shadow pe bancheta din spate a camionetei lui Missy Gunther.

Missy îl duse pe Shadow cu maşina până la locuința ei. Pe alee se afla un automobil de teren, mai vechi. Zăpada

acoperise jumătate din el cu un alb orbitor, în timp ce restul rămăsese de un purpuriu pe care doar un tip care se droga foarte zdravăn şi foarte des ar fi fost în stare să-l considere atrăgător.

Însă maşina porni de la prima cheie, dispozitivul pentru încălzire funcţiona – deşi a fost nevoie ca motorul să meargă vreo zece minute, cu încălzitorul dat la maximum, pentru ca frigul insuportabil din interiorul maşinii să se transforme într-unul suportabil. În timpul acesta, Missy Gunther îl conduse pe Shadow în bucătăria sa – scuză dezordinea, dar după Crăciun cei mici îşi lasă jucăriile peste tot, iar ea nu s-a îndurat să-i certe, nu vrea să mănânce nişte curcan rămas de la prânz? Anul trecut avuseseră gâscă, dar anul acesta fusese un curcan mare, bătrân, atunci cafea, va dura doar o clipă să fiarbă una proaspătă – iar Shadow luă o maşină de jucărie mare, roşie, de pe un scaun de la fereastră şi se aşeză, în timp ce Missy Gunther îl întrebă dacă şi-a cunoscut vecinii, iar Shadow mărturisi că nu-i cunoscuse.

Fu informat, în timp ce se făcea cafeaua, că existau alţi patru locatari ai clădirii – pe când familia Pilsen locuia acolo, aceasta ocupa apartamentul de la parter şi închiria cele două etaje de deasupra, iar acum apartamentul lor fusese luat de o pereche de tineri, domnul Holz şi domnul Neiman, ei sunt o pereche, înţelegeţi ce vreau să spun când zic *pereche*, domnule Ainsel, Doamne, avem de toate soiurile aici, mai multe decât soiurile de copaci din pădure, deşi majoritatea celor de felul ăsta se duc în Madison sau în Twin Cities[1], dar sincer vorbind, nu-i pasă nimănui ce fac ei. Se duc în Key West în timpul iernii, se reîntorc în aprilie, o să-i întâlnească atunci. Asta-i treaba cu Lakeside, e un oraş bun. Chiar alături de

[1] Twin Cities – „Oraşele Gemene", denumire sub care sunt cunoscute oraşele Minneapolis şi St. Paul, care sunt despărţite de o distanţă de 15 kilometri, dar care constituie o zonă urbană unitară.

domnul Ainsel locuiesc Marguerite Olsen şi băieţelul ei, o doamnă tare dulce, dulce de tot, dar a avut o viaţă grea, iar ea e dulce ca o prăjitură şi lucrează la *Lakeside News*. Nu-i cel mai interesant ziar din lume, dar sincer vorbind, ea, Missy Gunther, consideră că este exact aşa cum le place oamenilor din această zonă.

Oh, zise apoi în timp ce îi turna cafeaua, îşi dorea doar ca domnul Ainsel să vadă oraşul vara sau la sfârşitul primăverii, când înfloresc liliacul, merii şi vişinii, ea crede că nu există nimic atât de frumos pe lume.

Shadow îi dădu un avans de cinci sute de dolari, se urcă în maşină şi începu să meargă în marşarier, ca să iasă din curtea din faţă şi să ajungă în stradă. Missy Gunther îi bătu în parbriz.

— Asta-i pentru tine. Era gata să uit, spuse ea, întinzându-i un plic galben-deschis. E un fel de glumă. L-am tipărit cu câţiva ani în urmă. Să nu te uiţi imediat.

Shadow îi mulţumi, apoi conduse cu grijă, întorcându-se în oraş. Alese drumul care ocolea lacul. Şi-ar fi dorit să-l vadă primăvara, vara sau toamna. Nu se îndoia că era foarte frumos.

În zece minute ajunse acasă.

Parcă maşina în stradă şi urcă pe scările exterioare până în apartamentul său friguros. Îşi despachetă cumpărăturile, puse mâncarea în dulapuri şi în frigider, apoi deschise plicul pe care i-l dăduse Missy Gunther.

Conţinea un paşaport. Cu copertă albastră, plastifiată, iar înăuntru cu o confirmare a faptului că *Michael Ainsel* (numele fusese adăugat cu scrisul de mână foarte clar al lui Missy Gunther) era cetăţean al oraşului Lakeside. Pe pagina următoare se afla o hartă a localităţii. Restul consta în cupoane de reduceri la diferite magazine locale.

— Cred că o să-mi placă aici, spuse Shadow cu voce tare, în timp ce se uita pe fereastră la lacul îngheţat. Dacă o să se mai încălzească.

Pe la ora două se auzi un bocănit la uşa din faţă. Shadow exersa Dispariţia Fraierului cu un sfert de dolar, aruncând moneda dintr-o mână în alta fără să se vadă. Mâinile îi erau totuşi îngheţate şi scăpa mereu moneda pe masă. Ciocănitul în uşă îl făcu s-o scape din nou.

Se duse la uşă şi o deschise.

Trăi un moment de groază: bărbatul din prag purta o mască neagră, care-i acoperea partea de jos a figurii. Felul acela de mască pe care o poartă jefuitorii de bănci din serialele de la televizor sau cu care-şi sperie victimele un criminal în serie dintr-un film de duzină. Partea de sus a capului individului era acoperită de o căciulă tricotată, neagră.

Dar bărbatul arăta mai mărunt şi mai firav decât Shadow şi nu părea înarmat. Şi purta o haină cadrilată, de felul acelora pe care criminalii în serie le evită de obicei.

— Ih hihelhan, zise vizitatorul.

— Poftim?

Omul îşi trase masca în jos şi scoase la iveală figura veselă a lui Hinzelmann.

— Am spus „E Hinzelmann". Nu ştiu cum ne-am descurcat înainte să apară măştile astea. Ba da, îmi amintesc. Aveam căciuli tricotate, groase, care-ţi acopereau toată faţa, şi fulare, şi nu mai ştiu ce alte chestii. Cred că-i o minune că oamenii s-au descurcat în zilele acelea. Sunt om bătrân, dar nu-s împotriva progresului.

Îşi termină discursul întinzându-i lui Shadow un coş plin cu brânză locală, sticle, borcane şi salamuri mici care se declarau a fi cârnaţi de vară din carne de vânat. Apoi intră în apartament.

— A doua zi de Crăciun fericită! îi ură el.

Avea nasul, urechile şi obrajii roşii ca zmeura, în ciuda măştii.

— Am auzit că ai mâncat deja un pateu întreg la Mabel. Ţi-am adus câte ceva.

— Foarte frumos din partea ta, zise Shadow.

— Frumos pe naiba! O să-mi scot pârleala săptămâna viitoare, cu loteria. O organizează Camera de Comerț, iar eu conduc Camera de Comerț. Anul trecut am strâns aproape şaptesprezece mii de dolari pentru secția de copii a spitalului Lakeside.

— Nu vrei să-ți cumpăr un bilet chiar acum?

— Nu încep să vând decât din ziua în care rabla ajunge pe gheață, îi explică Hinzelmann.

Apoi se uită pe fereastra lui Shadow către lac.

— E frig afară. Noaptea trecută trebuie să fi fost sub minus patruzeci de grade Celsius.

— Şi totul s-a petrecut foarte repede, îl aprobă Shadow.

— Pe vremuri, oamenii se rugau pentru asemenea înghețuri. Mi-a povestit tatăl meu.

— Se rugau pentru astfel de zile?

— Da, era singurul mod în care coloniştii puteau supraviețui. Nu era destulă mâncare pentru toți, şi pe atunci nu te duceai la Dave ca să-ți umpli căruciorul. Aşa că într-o zi cu adevărat geroasă, ca asta, bunicul meu o lua pe bunica, îşi lua copiii, pe unchiul meu, pe mătuşa mea şi pe tata – el era cel mai mic –, şi servitoarea, şi argații, şi se duceau cu toții la pârâu, le dădea să bea un amestec de rom cu ierburi – avea rețeta din țara natală – apoi turna apă din pârâu peste ei. Bineînțeles că înghețau într-o secundă, rămâneau țepeni şi palizi ca nişte înghețate pe băț. Apoi îi arunca într-un şanț pe care-l săpase din timp şi-l umpluse cu paie, îi aranja unul lângă altul, ca pe nişte buşteni, punea paie în jurul lor şi-i acoperea cu scânduri groase, ca să nu ajungă animalele la ei – în zilele acelea, pe aici umblau lupii şi urşii, ba chiar şi tot soiul de fiare pe care nu le mai vezi, nu însă şi hodagi[1], astea-s

[1] Hodag – animal fictiv din Wisconsin, „descoperit" în 1893 lângă Rhinelander şi descris ca fiind foarte feroce, cu cap de taur, o pereche de coarne, trup masiv, blană lungă, picioare scurte cu gheare lungi, spinare acoperită cu o creastă ca de dinozaur şi coadă cu o țeapă în vârf.

animale din poveşti şi nu ți-aş pune credulitatea la încercare spunându-ți asemenea basme, nu domnule –, apoi şanțul era acoperit cu scânduri şi următoarea ninsoare îl astupa complet, rămânea afară doar steagul înfipt lângă el, ca să se ştie unde se află. Apoi bunicul petrecea iarna în condiții bune, fără să-i fie teamă că o să rămână fără mâncare sau fără combustibil. Iar când vedea că a venit cu adevărat primăvara, se ducea la steag şi săpa prin zăpadă, muta scândurile, îi scotea pe cei din şanț unul câte unul şi-şi punea familia lângă foc, să se dezghețe. Nimeni nu s-a sinchisit vreodată de asta, cu excepția unui argat care şi-a pierdut o jumătate de ureche din cauza unei familii de şoareci care a intrat în groapă pentru că bunicul nu aşezase scândurile chiar una lângă alta. Sigur, pe vremea aceea aveam ierni *adevărate*. Ar fi trebuit să trăieşti pe atunci. Iernile astea blânde nu-s destul de friguroase.

— Nu sunt? întrebă Shadow, care făcea pe naivul şi se distra de minune.

— Nu, de la iarna din '49 încoace, iar tu eşti prea tânăr ca să ți-o aminteşti pe aceea. *Aia da* iarnă! Am văzut că ți-ai cumpărat un vehicul.

— Mda. Ce crezi?

— Sincer vorbind, nu l-am suferit pe puştiul familiei Gunther. Am un pârâu cu păstrăvi în pădure, în spatele proprietății mele, sigur, e terenul municipalității, dar am aşezat pietre în apă, am alcătuit mici bazine şi locuri în care le place păstrăvilor. Am prins exemplare frumoase acolo – unul avea peste trei kilograme –, iar Gunther cel mic mi-a dărâmat bazinele şi m-a amenințat că mă reclamă la DNR[1]. Acum e în Green Bay. O să se întoarcă în curând. Dacă ar fi existat dreptate, s-ar fi dus în lumea largă ca unul ce fuge

[1] DNR – Department of Natural Resources, instituție americană care gestionează resursele naturale, asigurând, printre altele, şi supraviețuirea animalelor în condițiile lor specifice.

de frica iernii, dar nu, s-a lipit aici ca un scaiete de o vestă de lână.

Apoi se apucă să aşeze pe masa din bucătărie conținutul coşului adus în semn de bun venit.

— Aici e peltea de mere pădurețe, făcută de Katherine Powdermaker. Îmi dă câte un borcan drept cadou de Crăciun de dinainte să te naşti tu, iar tristul adevăr e că n-am deschis niciodată vreunul. Sunt toate în pivniță – patruzeci, cincizeci de borcane. Poate că o să deschid într-o zi unul şi o să descopăr că-mi place pelteaua asta. Până atunci, ți-am adus şi ție unul. Poate că o să-ți placă.

— Şi... cine fuge de frica iernii?

— Mmm..., mormăi bătrânul, ridicându-şi căciula de lână de pe urechi şi frecându-şi tâmpla cu un deget roz. Nu-i ceva specific pentru Lakeside – noi suntem un oraş bun, mai bun decât majoritatea celorlalte, dar nu suntem perfecți. În unele ierni, câte un puşti o ia razna atunci când e prea frig ca să ieşi din casă iar neaua e atât de uscată încât nu poți să faci un bulgăre de zăpadă fără să se sfărâme...

— Şi atunci fug?

Bătrânul dădu din cap şi spuse:

— Eu cred că de vină e televiziunea, care arată puştilor lucruri pe care n-o să le aibă niciodată – *Dallas*, *Dynasty*, *Beverly Hills*, *Hawaii Five-O* şi alte aiureli de soiul ăsta. Nu mai am televizor din toamna lui '83, cu excepția unui aparat alb-negru pe care-l țin în dulap pentru cazul în care vine o echipă din afara oraşului şi are loc un meci important.

— Pot să te servesc cu ceva?

— Nu cu cafea. Îmi dă palpitații. Dă-mi nişte apă, zise Hinzelmann, clătinând din cap. Cea mai mare problemă din partea asta a lumii este sărăcia. Nu sărăcia pe care am avut-o în timpul Crizei, ci ceva care ține de... felul în care e alcătuită lumea, adică ceva care se strecoară pe la colțuri, ca gândacii de bucătărie.

— Ceva care acționează *insidios*?

— Da. Insidios. Exploatațiile forestiere sunt moarte. Mineritul e mort. Turiştii nu se mai duc la nord de Dells[1], cu excepția câtorva vânători şi a câtorva puşti care merg cu cortul lângă lacuri – iar ăştia nu-şi cheltuiesc banii în oraş.

— Totuşi, Lakeside arată prosper.

Bătrânul clipi din ochii săi albaştri.

— Crede-mă, pentru asta e nevoie de multă muncă. Muncă grea. Dar e un oraş bun, iar munca făcută de oamenii de aici merită osteneala. Asta nu înseamnă ca familia mea nu era săracă pe când eram copil. Întreabă-mă cât de săracă era familia mea pe când eram copil!

Shadow se sili să rămână serios şi întrebă:

— Domnule Hinzelmann, cât de săraci erați pe când erați copil?

— Mike, spune-mi doar Hinzelmann. Eram atât de săraci, că nu ne puteam permite să aprindem focul. De Revelion, tata sugea o bomboană cu mentă şi noi, copiii, stăteam în jurul lui, cu mâinile întinse, încălzindu-ne la văpaia bucuriei sale.

Shadow începu să chicotească. Hinzelmann îşi puse masca de schi şi haina cadrilată uriaşă, îşi scoase cheile de la maşină din buzunar şi, la sfârşit, îşi puse mănuşile imense.

— Dacă te plictiseşti, vino la magazin şi întreabă de mine. O să-ți arăt colecția mea de muşte de pescuit, făcute manual. O să te plictiseşti atât de tare, încât vei fi bucuros să te întorci acasă.

Vocea lui se auzea clar, deşi sunetul era amortizat de mască.

— Aşa o să fac, făgădui Shadow. Tessie cum e?

---

[1] Wisconsin Dells – oraş în apropierea formațiunilor glaciare de pe valea râului Wisconsin şi centru turistic cu unele dintre cele mai mari parcuri acvatice din lume.

— Hibernează. O să iasă la plimbare abia la primăvară. Ai grijă de tine, domnule Ainsel, zise bătrânul, apoi plecă şi închise uşa în urma sa.

În apartament se făcu şi mai frig.

Shadow îşi puse haina şi mănuşile. Apoi îşi puse cizmele. Abia dacă mai vedea ceva pe fereastră, pentru că gheaţa din interiorul geamului transformase imaginea lacului într-o imagine abstractă.

Respiraţia lui genera nori în aer.

Ieşi din apartament, înaintă pe terasa de lemn până la uşa învecinată şi ciocăni în ea. Auzi vocea unei femei care ţipa la cineva să tacă din gură şi să dea mai încet televizorul – la un copil, îşi zise el, adulţii nu ţipă aşa unii la alţii. Uşa se deschise şi o femeie obosită, cu păr negru foarte lung se uită la el, bănuitoare.

— Da?

— Bună ziua, doamnă. Sunt Mike Ainsel, vecinul dumneavoastră din apartamentul alăturat.

Expresia femeii nu se schimbă niciun pic.

— Da?

— Doamnă, îngheţ în apartament. Din calorifer iese un pic de căldură, dar nu încălzeşte deloc locuinţa...

Femeia îl privi de sus până jos, apoi la colţurile buzelor ei se ivi o urmă de surâs.

— Veniţi înăuntru. Dar nici aici nu-i căldură.

Shadow intră în apartament. Pe podea erau împrăştiate jucării multicolore de plastic. Lângă perete se vedeau grămăjoare de hârtie de ambalaj de la cadourile de Crăciun. Un băieţel stătea la câţiva centimetri de televizor şi urmărea o înregistrare a filmului Disney *Hercules*; un satir animat ţopăia şi ţipa pe ecran. Shadow se întoarse cu spatele spre televizor.

— Bun, zise femeia. Iată ce trebuie să faceţi. Mai întâi izolaţi ferestrele, puteţi să cumpăraţi tot ce vă trebuie la Henning's, e vorba de un fel de bandă adezivă, dar pentru

ferestre. Lipiți-o la ferestre, apoi, dacă vreți să vă fie bine, dați cu uscătorul de păr pe deasupra ei, o să vă țină toată iarna. Asta o să împiedice căldura să iasă pe fereastră. Apoi cumpărați un radiator – sau două. Cazanul clădirii e vechi, nu face față frigului adevărat. Am avut în ultimul timp doar ierni blânde, cred că ar trebui să fim recunoscători pentru asta... Marguerite Olsen, se recomandă ea, întinzând mâna.

— Îmi face plăcere să vă cunosc, zise Shadow, apoi își scoase mănușa și-i strânse mâna. Știți, doamnă, am crezut că o Olsen trebuie să fie blondă...

— Fostul meu soț era blond. Roz și blond. Nu se bronza nici dacă-l omorai.

— Missy Gunther mi-a spus că lucrați la ziarul local.

— Missy Gunther spune totul tuturor. Nu văd de ce am avea nevoie de un ziar local, din moment ce o avem pe Missy Gunther. Da, scriu câte o știre din când în când, dar majoritatea articolelor sunt scrise de redactorul nostru. Eu scriu rubrica despre natură, cea despre grădinărit, un articol cu opinii în fiecare duminică și rubrica „Noutăți din comunitatea noastră", care relatează, cu amănunte plictisitoare, cine s-a dus la restaurant să cineze cu cine, pe o rază de treizeci de kilometri.

Femeia îl privi cu ochii ei negri, iar Shadow avu un sentiment de déjà vu. „Am mai fost aici", își zise el.

„Ba nu, femeia asta îmi amintește de cineva."

— Oricum, v-am spus cum să vă încălziți apartamentul.

— Mulțumesc. Vă invit să mă vizitați, împreună cu micuțul, când va fi cald.

— Îl cheamă Leon, zise femeia. Mă bucur că v-am cunoscut, domnule... regret...

— Ainsel, zise Shadow. Mike Ainsel.

— Ce fel de nume e Ainsel? întrebă ea.

Shadow nu avea idee.

— Numele meu... N-am fost niciodată interesat de istoria familiei mele...

— S-ar putea să fie norvegian?

— N-am fost niciodată în relații strânse cu rudele mele, spuse el.

Apoi își aminti de unchiul Emerson Borson și adăugă:

— Cu cele din partea aceea a familiei, în orice caz.

Când apăru Wednesday, Shadow lipise deja fâșii transparente de plastic la toate ferestrele, pusese un radiator în sufragerie și unul în dormitor, iar în casă era plăcut.

— Ce-i cu rahatul ăla purpuriu pe care-l conduci? întrebă Wednesday, în chip de salut de revedere.

— Ce să fac, dacă ai plecat cu rahatul meu alb? Apropo, unde e?

— L-am schimbat în Duluth, îi răspuse Wednesday. N-are de ce să-ți pară rău și să-ți faci griji, o să primești partea ta când toată povestea asta se va termina.

— Ce caut eu aici? întrebă Shadow. În Lakeside, nu în lumea asta.

Wednesday își etală zâmbetul acela care-l făcea pe Shadow să simtă nevoia de a-i trage una peste bot.

— Vei locui aici pentru că-i ultimul loc în care te-ar căuta ei. Aici pot să fac astfel încât să nu fii văzut.

— Cine sunt „ei"? Pălăriile negre?

— Exact. Casa de pe Stâncă se află acum în afara hotarelor noastre. O să ne descurcăm, deși e cam greu. Acum batem din picioare și fluturăm steagurile, până când o să înceapă activitatea – ceva mai târziu decât se așteptau unii dintre noi. Cred că o să așteptăm până la primăvară. N-o să se întâmple nimic important până atunci.

— De ce?

— Pentru că, în ciuda faptului că ei pălăvrăgesc despre micromilisecunde, lumi virtuale, modele și alte chestii de felul ăsta, locuiesc tot pe planeta asta și sunt legați de ciclul

anual. Astea sunt luni moarte. O victorie obținută în lunile astea ar fi o victorie moartă.

— N-am idee despre ce vorbeşti, zise Shadow, deşi nu era adevărat, avea o oarecare idee, însă spera că se înşală.

— Vom avea o iarnă grea şi vom folosi timpul cât mai înțelept cu putință. Trebuie să ne strângem trupele şi să alegem câmpul de bătălie.

— Bine, aprobă Shadow.

Ştia că Wednesday îi spune adevărul, sau o parte din adevăr. Războiul era gata să înceapă. Ba nu, războiul începuse deja, urma bătălia.

— Mad Sweeney mi-a spus că lucra pentru tine atunci când l-am întâlnit, în prima seară. Mi-a spus asta înainte să moară.

— Ai fi vrut să angajez pe cineva care n-ar fi fost în stare să învingă nici măcar într-o situație jalnică, precum o încăierare într-o cârciumă? Nu-ți fie teamă, de atunci au mai fost vreo zece situații în care mi-ai răsplătit încrederea pe care am avut-o în tine. Ai fost vreodată în Las Vegas?

— Las Vegas din Nevada?

— Exact.

— N-am fost.

— Ne vom duce mâine-seară acolo, vom zbura din Madison cu o cursă de noapte pentru domni, cu un avion închiriat pentru marii jucători. I-am convins să ne ia şi pe noi.

— Nu te plictiseşti să minți? îl întrebă Shadow, din simplă curiozitate.

— Niciun pic. Dar de data asta e adevărat. Vom juca pe mizele cele mai mari. N-o să dureze mai mult de două ore să ajungem în Madison, drumurile sunt curate. Încuie uşa şi închide radiatoarele. Ar fi groaznic să dai foc casei în timpul absenței noastre.

— Cu cine o să ne întâlnim în Las Vegas?

Wednesday îi spuse.

Shadow opri radiatoarele, puse nişte haine într-o geantă, apoi îi zise lui Wednesday:

— Am impresia că-s tâmpit. Abia mi-ai spus cu cine o să ne întâlnim, dar n-am priceput. Probabil că nu-mi mai funcționează creierul, pentru că mi s-a şters cu totul din minte. Îmi mai spui o dată cu cine ne întâlnim?

Wednesday îi mai spuse o dată.

De data asta, Shadow aproape că ținu minte. Numele îi rămăsese undeva, într-un colț al minții. Îşi dorea să fi fost mai atent atunci când îi vorbise Wednesday. Apoi nu-şi mai bătu capul.

— Cine conduce? îl întrebă el pe Wednesday.

— Tu, îi răspunse acesta.

Ieşiră din casă, coborâră pe scările de lemn, merseră pe aleea acoperită de gheață şi ajunseră în locul în care era parcat un Lincoln negru.

Shadow se aşează la volan.

Când intri într-un cazinou, primeşti invitații din toate părțile – invitații pe care le-ar putea refuza doar un om din piatră, fără inimă, fără minte şi lipsit într-un mod straniu de orice urmă de avariție. Ascultă: zgomotul rafalei de mitralieră a monedelor de argint care curg în tava automatului, o umplu şi se rostogolesc pe covorul cu monogramă este înlocuit de chemarea de sirenă a manetelor, de corul acela discordant ce umple încăperea uriaşă, apoi de un simplu murmur reconfortant când ajungi lângă mesele de joc, sunetele îndepărtate fiind doar atât de puternice încât să facă adrenalina să curgă prin venele jucătorilor.

Există un secret pe care cazinourile îl ştiu, un secret pe care-l dețin, îl păzesc şi îl prețuiesc, şi care-i cel mai sacru dintre misterele lor. Majoritatea oamenilor nu joacă pentru a câştiga bani, deşi asta spun reclamele, asta afirmă, asta visează ei. Nu-i vorba decât de o minciună gogonată care-i face pe clienți să intre pe uşile enorme, primitoare şi veşnic deschise.

Secretul este următorul: oamenii joacă pentru a pierde *bani. Vin la cazinou pentru momentul în care se simt plini de viață, când se rotesc odată cu ruleta, când se întorc odată cu cărțile de joc şi când se vâră, împreună cu moneda, în automat. Povestesc despre serile în care au câştigat, despre banii pe care i-au luat cazinoului, dar prețuiesc cu adevărat şi în secret doar momentele în care au pierdut. Acestea reprezintă un fel de sacrificiu.*

Banii curg prin cazinou într-un şuvoi neîntrerupt, verde şi argintiu, trec din mână în mână, de la jucător la crupier, de la acesta la casier, de aici la director, apoi la paznici, ajungând în cele din urmă în Sfânta Sfintelor, în sanctuarul intern, în Camera de Numărat. Aici, în camera de numărat a cazinoului, aici, unde verzişorii sunt sortați, aşezați în grămezi şi numărați, aici este locul în care devine treptat evident faptul că foarte mulți dintre banii care curg prin cazinou sunt imaginari, că este vorba doar de o succesiune de intrări şi de ieşiri electrice, succesiune care se desfăşoară prin intermediul liniilor telefonice.

În camera de numărat vezi trei bărbați care numără banii sub privirea sticloasă a camerelor de luat vederi pe care cei trei le pot vedea şi sub privirile ca de insecte ale camerelor micuțe pe care nu le pot vedea. În timpul unui schimb, fiecare bărbat numără mai mulți bani decât va primi drept salariu în toată viața sa. Când doarme, fiecare dintre ei visează că numără bani, visează tencuri prinse cu bandă de hârtie şi sume care cresc fără încetare. Fiecare dintre cei trei s-a întrebat cel puțin o dată pe săptămână cum să înşele sistemul de securitate al cazinoului şi să fugă cu atâția bani cât poate căra. Plin de regret, fiecare dintre ei şi-a analizat visul şi a descoperit că nu poate fi pus în practică, s-a mulțumit cu un salariu sigur şi a evitat spectrele gemene ale închisorii şi ale mormântului necunoscut.

Iar aici, în sfânta sfintelor, există trei oameni care numără banii şi paznici care-i supraveghează, care aduc bani şi care iau bani. Şi mai există o persoană. Costumul său cenuşiu-închis e imaculat, are părul negru, e proaspăt ras, iar figura şi gesturile sale nu atrag atenția prin nimic. Niciunul dintre ceilalți n-a

observat vreodată că este prezent – sau dacă l-a observat, a uitat de el imediat.

La sfârşitul schimbului, uşa este deschisă şi omul în costum cenuşiu părăseşte încăperea şi merge împreună cu paznicii pe coridoare, târşâindu-şi picioarele pe covoarele cu monogramă. Banii, în casete metalice, sunt duşi într-o cameră interioară de încărcare, unde sunt puşi în maşini blindate. Atunci când uşa rampei se deschide, ca să permită maşinii blindate să iasă pe străzile din Las Vegas, omul în costum cenuşiu iese pe uşă, fără să-l bage nimeni în seamă, şi sare de pe rampă pe trotuar. Nu aruncă nici măcar o privire imitaţiei de New York din stânga sa.

Las Vegas a devenit un oraş de vis, dintr-o carte cu poze pentru copii – iată un castel din poveşti, iată o piramidă neagră flancată de sfincşi, care aruncă o lumină albă în întuneric, ca o rază pentru ghidarea OZN-urilor, şi peste tot oracole din neon şi reclame prezic fericire şi noroc, anunţă cântăreţii, comicii şi iluzionişti angajaţi acolo sau care vin în turneu, iar luminile sclipesc, te atrag şi te cheamă. O dată la fiecare oră, un vulcan erupe, aruncând flăcări. Tot o dată la fiecare oră, o corabie a piraţilor scufundă o navă de război.

Omul în costum cenuşiu se plimbă liniştit pe trotuar, simţind şuvoiul banilor care curg prin oraş. În timpul verii, străzile sunt ca un cuptor, iar când omul nostru trece prin faţa uşilor magazinelor, simte curentul rece produs de instalaţiile de aer condiţionat, care-i îngheaţă sudoarea pe faţă. Dar acum, în timpul iernii din deşert, e un frig uscat, care-i place. În mintea lui, transferul banilor alcătuieşte o dantelărie fină, o împletitură tridimensională de lumină şi mişcare. Îi place în oraşul din deşert viteza de mişcare, modul în care banii trec dintr-un loc în altul, dintr-o mână în alta. Asta îl atrage, îl face să iasă în stradă ca un drogat.

Un taxi îl urmează încet pe stradă, menţinându-se la distanţă. Omul nu-l observă. Nici nu se gândeşte că ar trebui să-l observe. Fiind el însuşi remarcat doar rareori, a ajuns să i se pară incredibilă ideea că l-ar putea urmări cineva.

E ora patru dimineața și se pomenește într-un hotel-cazinou care nu mai e la modă de treizeci de ani, dar care mai funcționează încă până mâine – sau pentru alte șase luni –, când va fi dărâmat și în locul lui va fi construit un nou palat al plăcerilor, iar cel vechi va fi uitat. Nimeni nu-l cunoaște, nimeni nu și-l amintește pe omul în costum cenușiu, însă barul din hol e liniștit, aerul e albastru din cauza fumului vechi de țigară, iar cineva e pe cale să piardă mai multe milioane de dolari la un joc de pocher ce are loc într-un apartament de la etaj. Omul în costum cenușiu se așează la bar, la câteva etaje sub locul în care are loc jocul, și este ignorat de chelneriță. Se aude o versiune comercială a melodiei „Why Can't He Be You?", aproape subliminal. Cinci imitatori ai lui Elvis Presley, îmbrăcați în costume de parașutiști, fiecare de altă culoare, se uită la televizorul de la bar, urmărind o partidă de fotbal american difuzată în reluare.

Un bărbat solid, într-un costum cenușiu-deschis, se așază la masa omului în costum cenușiu, iar chelnerița – care-i prea slabă ca să fie frumoasă și prea suferindă de anorexie ca să poată lucra la Luxor sau la Tropicana, și care își număra minutele rămase până la terminarea serviciului – îl observă, deși nu-l observase pe omul în costum cenușiu, vine drept la el și-i zâmbește. Bărbatul rânjește la rândul său cu gura până la urechi.

— Draga mea, ești o adevărată încântare, o plăcere pentru ochii mei bătrâni, zice el, iar chelnerița, simțind că o așteaptă un bacșiș zdravăn, îi zâmbește și ea cu gura până la urechi.

Bărbatul în costum cenușiu-deschis comandă un Jack Daniel's pentru el și un Laphroaig cu apă pentru cel în costum cenușiu-închis de lângă el.

— Știi, zice bărbatul în costum cenușiu-deschis atunci când sosesc băuturile, cel mai frumos vers din istoria țării ăsteia blestemate a fost spus de Canada Bill Jones în 1853, în Baton Rouge, când a fost curățat complet la un joc de faro trucat. George Devol, care, ca și Canada Bill, nu era omul care să nu profite de posibilitatea de a jumuli un fraier, l-a tras deoparte pe Bill și l-a întrebat dacă nu și-a dat seama că jocul fusese măsluit. Iar Canada

Bill a oftat, a ridicat din umeri şi a zis: „Ştiu. Dar e singurul joc din oraş". Şi s-a întors înapoi la masa de joc.

Ochi negri îl priviră cu neîncredere pe bărbatul în costum cenuşiu-deschis. Omul în costum cenuşiu-închis spuse ceva. Bărbatul în costum cenuşiu-deschis – care avea o barbă roşcată ce începuse să încărunţească – răspunse, după ce clătină din cap:

— Uite ce-i, îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat în Wisconsin. Dar am reuşit să vă scot cu bine din povestea aia, nu-i aşa? Nimeni n-a păţit nimic.

Omul în costum cenuşiu-închis sorbi puţin Laphroaig cu apă, savurând gustul mocirlos, aroma de mlaştină a băuturii. Apoi întrebă ceva.

— Nu ştiu. Lucrurile se mişcă mai repede decât mă aşteptam. Toţi au ceva cu puştiul pe care l-am angajat ca să-mi facă diferite comisioane. L-am lăsat afară, aşteaptă în taxi. Eşti gata?

Omul în costum cenuşiu-închis răspunse.

Bărbatul cu barbă clătină din cap.

— N-a mai fost văzută de două sute de ani. Dacă n-a murit, atunci s-a retras.

Celălalt spuse ceva.

— Uite ce-i, zise bărbosul, dându-şi pe gât paharul de Jack Daniel's. Implică-te, fii acolo când o să am nevoie, şi o să am grijă de tine. Ce vrei? Soma[1]? O să-ţi dau o sticlă de soma. Adevărată.

Omul în costum cenuşiu-închis se mulţumi să se uite la el. Apoi dădu din cap, fără chef, şi avu ceva de comentat.

— Sigur că sunt, zise bărbosul cu un zâmbet tăios. La ce te aşteptai? Priveşte lucrurile şi din acest punct de vedere: e singurul joc din oraş.

Apoi întinse o mână mare ca o labă, strânse mâna bine îngrijită a celuilalt şi plecă.

---

[1] Soma – băutură rituală a indo-iranienilor antici şi băutură mitologică a zeilor acestora.

Chelnerița cea slabă se întoarse, uimită: la masa din colț stătea un singur om, un bărbat brunet, bine îmbrăcat, într-un costum cenușiu-închis.

— Vă simțiți bine? întrebă ea. Prietenul dumneavoastră se mai întoarce?

Bărbatul cu păr negru oftă și-i spuse că prietenul său nu se mai întoarce și că nu va fi plătită nici pentru timpul pierdut, nici pentru osteneala ei. Apoi, văzându-i durerea din ochi și făcându-i-se milă de ea, examină firele de aur din minte, privi matricea, urmări banii până descoperi un nod și-i spuse că dacă va fi la intrarea în Insula Comorilor la ora șase dimineața, la treizeci de minute după ce-și va termina programul de lucru, va întâlni un oncolog din Denver care abia câștigase patruzeci de mii de dolari la zaruri și care avea nevoie de un mentor, de un partener, de cineva care să-l ajute să cheltuiască totul în patruzeci și opt de ore, înainte să ia avionul spre casă.

Cuvintele se evaporară în mintea chelneriței, dar o făcură fericită. Oftă și-și spuse că individul de la masa din colț o tulise și nu-i dăduse bacșiș. Îi trecu prin minte ca atunci când va ieși din schimb să nu se ducă direct acasă, ci să meargă la Insula Comorilor. Dar, dacă ar fi întrebat-o cineva de ce voia să facă asta, n-ar fi știut să spună de ce.

— Cine era tipul cu care te-ai întâlnit? întrebă Shadow, în timp ce se întorceau la aeroportul din Las Vegas.

În aeroport erau automate pentru jocuri. Chiar și la ora aceea a dimineții, oamenii stăteau în fața lor, îndopându-le cu monede. Shadow se întrebă dacă indivizii aceia părăsiseră vreodată aeroportul. Poate coborâseră din avion, merseseră până în clădirea aeroportului și se opriseră acolo, prinși în capcană de imaginile care se roteau și de luminile scăpărătoare, urmau să vâre în mașinării toți banii pe care-i aveau, apoi, după ce nu le va mai fi rămas nimic, urmau să se răsucească pe călcâie, să urce în avion și să se întoarcă acasă.

Apoi îşi dădu seama că se gândise la altceva tocmai în clipa în care Wednesday îi povestea cine era individul în costum de culoare închisă pe care-l urmăriseră cu taxiul, şi că pierduse acele explicaţii.

— Deci o să se implice, zise Wednesday. O să mă coste o sticlă de soma.

— Ce este soma?

— O băutură.

Se urcară în avionul închiriat, în care erau doar ei şi trei oameni de afaceri prosperi şi cheltuitori, care trebuiau să fie înapoi la Chicago a doua zi dimineaţă.

Wednesday se făcu comod şi comandă un Jack Daniel's.

— Felul meu de oameni îi văd pe cei de felul tău...

Ezită un moment, apoi continuă:

— ...E ca şi cu albinele şi mierea. Fiecare albină face doar o picătură micuţă de miere. E nevoie de mii, chiar de milioane de insecte, care să lucreze împreună, pentru a produce borcanul cu miere pe care-l pui pe masă la micul dejun. Hai să ne imaginăm că nu poţi să mănânci decât miere... Cam aşa e cu cei de felul meu... ne hrănim cu credinţă, cu rugăciuni, cu dragoste.

— Iar soma este...

— Ca să folosesc analogia în continuare, soma este vin din miere. Ca şi miedul, zise Wednesday, şi chicoti. E o băutură. Rugăciuni şi credinţă concentrate, distilate într-un alcool puternic.

Se aflau undeva, deasupra statului Nebraska, mâncând un mic dejun neimpresionant, când Shadow zise:

— Soţia mea.

— Cea moartă?

— Laura. Nu vrea să fie moartă. Mi-a spus asta. După ce m-a scăpat de tipii din tren.

— Aşa face o nevastă bună. Te eliberează din situaţii neplăcute şi-i omoară pe cei care ar putea să-ţi facă rău. Ar trebui să preţuieşti o asemenea comoară, nepoate Ainsel.

— Vrea să fie vie cu adevărat. Putem să facem aşa ceva? E posibil?

Wednesday nu spuse nimic timp îndelungat, iar Shadow se întrebă dacă auzise întrebarea şi nu adormise cu ochii deschişi. Apoi Wednesday zise, privind în gol în timp ce vorbea:

— Ştiu o vrajă care poate să vindece durerea şi boala şi să înlăture jalea din sufletul celor mâhniţi. Ştiu o vrajă care vindecă rănile printr-o simplă atingere. Ştiu o vrajă care aruncă arma din mâna duşmanului. Mai ştiu o altă vrajă, care mă eliberează de legături şi de cătuşe. O a cincea vrajă: pot să prind o săgeată din zbor şi să nu păţesc nimic.

Vorbea calm şi convingător. Dispăruseră tonul zeflemitor şi rânjetul său. Wednesday vorbea ca şi cum ar fi recitat cuvintele unui ritual religios sau ca şi cum şi-ar fi amintit ceva trist şi dureros.

— A şasea: vrăjile aruncate împotriva mea vor face rău doar celor ce le-au trimis. Cunosc şi o a şaptea vrajă: pot să sting un foc doar uitându-mă la el. A opta: dacă un om mă urăşte, pot să-i câştig prietenia. A noua: pot să cânt vântului şi să-l fac să se culce, pot să potolesc o furtună suficient timp pentru ca o corabie să ajungă la ţărm. Acestea au fost primele nouă vrăji pe care le-am învăţat. Nouă nopţi am atârnat de copacul desfrunzit, cu pieptul găurit de vârful lăncii. M-a bătut vântul rece şi vântul fierbinte, n-am mâncat, n-am băut, m-am sacrificat mie însumi, iar lumile s-au deschis în faţa mea. Drept a zecea vrajă, am învăţat să risipesc vrăjitoarele, să le arunc răsucindu-se prin cer, încât să nu-şi mai găsească niciodată drumul până la propria lor uşă. A unsprezecea: dacă o s-o cânt în toiul unei bătălii, războinicii vor trece prin tumultul acesteia neatinşi şi neraniţi, şi se vor întoarce cu bine la cei dragi şi la casele lor. Cunosc o a douăprezecea vrajă: dacă văd un om spânzurat, pot să-l dau jos din spânzurătoare, ca să ne spună tot ce ştie. A treisprezecea: dacă torn apă pe creştetul unui copil,

copilul acela nu va cădea în luptă. A paisprezecea: știu numele tuturor zeilor. Al fiecăruia dintre ei. A cincisprezecea: am un vis plin de putere, slavă și înțelepciune, și pot să-i fac pe oameni să creadă în visul meu.

Vocea sa era atât de înceată, încât Shadow abia o auzea prin zgomotul provocat de motorul avionului.

— A șaisprezecea vrajă: dacă vreau dragoste, pot să schimb mintea și inima oricărei femei. A șaptesprezecea: o femeie pe care o doresc eu nu va dori niciodată pe altcineva. Și mai știu și o a optsprezecea vrajă, iar această vrajă e cea mai mare dintre toate, însă această vrajă n-o s-o spun niciunui om, pentru că un secret pe care-l știi doar tu e cel mai puternic secret ce poate exista.

Apoi oftă și încetă să vorbească.

Shadow simțea cum i se face pielea de găină. Avea impresia că văzuse cum se deschide o ușă către un alt tărâm, o lume în care oameni spânzurați atârnau la fiecare răspântie, în bătaia vântului, și în care vrăjitoarele țipau în fiecare noapte pe deasupra capetelor. Însă zise doar:

— Laura.

Wednesday întoarse capul și-l privi pe Shadow drept în ochi.

— Nu pot s-o fac să trăiască din nou, spuse el. Nici măcar nu știu de ce nu-i moartă, așa cum ar fi trebuit să fie.

— Cred că știu eu. E vina mea.

Wednesday îl privi întrebător.

— Mad Sweeney mi-a dat un ban de aur, atunci când mi-a arătat cum să fac trucul ăla. Din ce mi-a povestit după aceea, a greșit și mi-a dat altă monedă. Mi-a dat ceva mult mai puternic decât ceea ce crezuse că-mi dă. Eu i-am dat banul Laurei.

Wednesday mormăi, își lăsă bărbia în piept și se încruntă.

— S-ar putea să fie asta. Dar nu te pot ajuta. Sigur, e treaba ta ce faci în timpul liber.

— Ce vrei să spui? îl întrebă Shadow.

— Vreau să spun că nu te pot împiedica să umbli după pietrele vulturului şi pasările tunetului. Dar aş prefera să-ţi petreci vremea stând închis în Lakeside, fără să fii văzut şi – sper – fără să se gândească nimeni la tine. Când lucrurile se vor încurca, vom avea nevoie de toate forţele disponibile.

Wednesday păru foarte bătrân şi fragil când rosti aceste vorbe, pielea sa părea aproape transparentă, iar carnea de sub ea cenuşie.

Shadow dori – dori din tot sufletul – să se întindă şi să-şi pună mâna pe mâna cenuşie a lui Wednesday. Dori să-i spună că totul va fi bine – sigur, Shadow nu credea că avea să fie aşa, dar ştia că trebuie să-i spună acest lucru. Existau oameni în trenuri negre. Exista un puşti gras într-o limuzină lungă şi mai existau indivizi în televizor care nu le doreau binele.

Dar nu-l atinse pe Wednesday. Nu-i spuse nimic.

Mai târziu se întrebă dacă gestul său ar fi fost de vreun folos, dacă ar fi schimbat ceva, dacă ar fi înlăturat vreun rău din cele ce urmau să vină. Îşi spuse că n-ar fi schimbat nimic. Ştia că n-ar fi schimbat nimic. Dar cu toate acestea, îşi dorea ca în timpul zborului de întoarcere să fi atins mâna lui Wednesday.

Lumina zilei scurte de iarnă începuse deja să scadă când Wednesday îl lăsă pe Shadow în faţa apartamentului său. Temperatura de congelator care-l întâmpină pe Shadow atunci când deschise uşa maşinii i se păru şi mai mult de science-fiction în comparaţie cu cea din Las Vegas.

— Fereşte-te de necazuri, îi zise Wednesday. Ţine-ţi capul sub parapet. Nu face valuri.

— Toate astea în acelaşi timp?

— Băiete, nu face pe deşteptul cu mine! Poţi să te ascunzi în Lakeside. Am cerut cuiva o mare favoare, ca să fii în siguranţă aici. Dacă ai fi într-un oraş mare, indivizii te-ar adulmeca într-un minut.

— O să stau potolit şi o să mă feresc de necazuri, făgădui Shadow, ştiind ce spune, pentru că avusese necazuri toată viaţa şi dorea să nu mai aibă niciodată. Când o să te întorci?

— Curând, îi răspunse Wednesday, şi porni motorul Lincolnului, închise fereastra şi demară în noaptea înghe-ţată.

CAPITOLUL UNSPREZECE

Trei oameni pot să păstreze un secret doar dacă doi dintre ei sunt morți.

BEN FRANKLIN,
ALMANAHUL BIETULUI RICHARD

Zilele friguroase trecură. Termometrul nu mai coborî sub minus douăzeci de grade Celsius. Shadow se întrebă cum supraviețuiseră oamenii unei asemenea vremi în zilele de dinaintea electricității, înainte de măştile şi de lenjeria călduroasă, înainte de călătoriile facile.

Se afla în magazinul de casete video, momeli, unelte, plus salon de bronzare, iar Hinzelmann tocmai îi arătase muştele făcute manual pentru prins păstrăvi. Acestea erau mai interesante decât se aşteptase: imitații colorate ale vieții, făcute din pene şi ațe, fiecare având ascuns în interior un cârlig.

Îl întrebă şi pe Hinzelmann.

— Vrei un răspuns sincer? întrebă Hinzelmann.

— Sincer.

— Uneori nu supraviețuiau frigului şi mureau, îi răspunse bătrânul. Căminele cu crăpături, sobele şi maşinile de gătit cu ventilație proastă omorau la fel de mulți oameni ca şi frigul. Zilele de atunci erau grele – oamenii îşi petreceau vara şi toamna strângând provizii şi lemne de foc pentru iarnă. Cel mai rău lucru care li se putea întâmpla era nebunia. Am auzit la radio pe cineva care povestea cât de greu e fără lumina soarelui, când nu-i destulă lumină în timpul iernii. Tatăl meu spunea că oamenii se țicneau, pur şi simplu – nebunie de iarnă, aşa i se zicea. În Lakeside au

fost doar forme uşoare, dar în alte oraşe din jur au fost forme grave. Era o zicală pe care o auzeam mereu când eram copil: dacă servitoarea n-a încercat să te omoare până în februarie, înseamnă că n-are şira spinării. Cărțile de poveşti erau aur curat – tot ce se putea citi era foarte prețuit pe vremea când încă oraşul nu avea o bibliotecă de unde se puteau împrumuta cărți. Când bunicul meu a primit o carte cu poveşti de la fratele său din Bavaria, toți germanii din oraş s-au strâns la primărie ca să-l asculte citind, iar finlandezii, irlandezii şi ceilalți i-au pus pe germani să le spună poveştile. La treizeci de kilometri de aici, în Jibway, au găsit o femeie care mergea goală, aşa cum o făcuse maică-sa, prin zăpadă, cu un copil mort la sân, şi nu lăsa pe nimeni să i-l ia, spuse bătrânul, clătinând meditativ din cap, apoi închise cutia cu muşte pentru pescuit. Afacerile nu prea merg. Vrei o cartelă pentru închiriat casete? Peste ceva timp o să deschidă aici un Blockbuster[1] şi o să dăm faliment. Pentru moment însă, avem o colecție de filme foarte bune.

Shadow îi răspunse că nu are televizor, nici videocasetofon. Îi plăcea tovărăşia lui Hinzelmann – amintirile acestuia, basmele, rânjetul lui de spiriduş. Dar dacă Shadow ar fi recunoscut că nu mai suferă televizorul de când acesta începuse să-i vorbească, atunci relația lor s-ar fi schimbat.

Hinzelmann căută într-un sertar şi scoase o cutie de tablă – după aspect, fusese cândva o cutie de Crăciun, care conținuse ciocolată sau prăjituri. Pe capacul ei se vedea un Moş Crăciun colorat, care ținea o tavă cu sticle de Coca-Cola. Hinzelmann trase capacul de metal al cutiei şi scoase un carnet şi un teanc de bilete necompletate, apoi întrebă:

— Câte vrei să-ți rezerv?

— Ce să-mi rezervi?

---

[1] Blockbuster – cel mai mare lanț de magazine din SUA pentru închiriat casete video şi DVD-uri.

— Bilete pentru rablă. O să fie dusă astăzi pe gheață, deci pot să încep să vând bilete. Fiecare bilet costă zece dolari, cinci bilete patruzeci de dolari şi zece bilete şaptezeci şi cinci de dolari. Un bilet îți oferă cinci minute. Sigur, nu-ți pot făgădui că o să se întâmple în cele cinci minute ale tale, dar persoana care-i cel mai aproape o să câştige cinci sute de dolari, iar dacă se întâmplă în cele cinci minute ale sale, câştigă o mie de dolari. Cu cât cumperi biletele mai devreme, cu atât dispui de mai mult timp care n-a fost cumpărat încă. Vrei să vezi foaia cu informații?

— Bineînțeles.

Hinzelmann îi dădu o foaie fotocopiată. Rabla era o maşină veche, din care se scosese motorul şi rezervorul de benzină, şi care urma să fie parcată pe gheață pe timpul iernii. Primăvara, cândva, gheața urma să se topească, iar când devenea prea subțire ca să suporte greutatea maşinii, rabla se scufunda în lac. Rabla se prăbuşise în apă cel mai devreme în ziua de douăzeci şi şapte februarie („Asta s-a întâmplat în iarna anului 1998. Nici nu cred că putem s-o numim iarnă.") şi cel mai târziu în ziua de întâi mai („Asta a fost în 1950. În anul ăla am crezut că iarna o să se sfârşească doar dacă o să-i înfigă cineva un țăruş în inimă.") Începutul lunii aprilie părea momentul cel mai des întâlnit când maşina se scufunda – de obicei la amiază.

Toate amiezile din aprilie fuseseră deja vândute şi trecute în carnetul lui Hinzelmann. Shadow cumpără o perioadă de douăzeci şi cinci de minute în dimineața zilei de douăzeci şi trei martie, de la ora nouă la nouă douăzeci şi cinci. Îi dădu lui Hinzelmann patruzeci de dolari.

— Îmi doresc să pot vinde bilete tuturor din oraş la fel de uşor cum ți-am vândut ție, zise bătrânul.

— A fost un fel de a-ți mulțumi pentru că m-ai dus cu maşina în seara în care am venit în oraş.

— Nu, Mike, banii ăştia sunt pentru copii, spuse Hinzelmann, şi pentru o clipă deveni foarte serios, fără urmă de malițiozitate.

Vino la lac în după-amiaza asta, să ne ajuți să împingem rabla pe gheață.

Apoi îi dădu lui Shadow cinci cartonaşe albastre, trecând pe fiecare dintre ele data şi ora, cu scrisul lui de mână de modă veche. Apoi trecu datele respective şi în carnetul său.

— Hinzelmann, ai auzit vreodată de pietrele vulturului?

— La nord de Rhinelander? Nu, acolo există doar un râu al vulturului. N-am auzit.

— Dar de pasările tunetului?

— A existat un atelier de înrămări numit „Pasărea Tunetului", pe Fifth Street, dar a fost închis. Se pare că nu te-am ajutat cu nimic.

— Nu.

— De ce nu te duci la bibliotecă? Acolo-s oameni buni, dar cam ocupați cu vânzările din stocul bibliotecii, care au loc săptămâna asta. Ți-am arătat unde-i biblioteca, nu-i aşa?

Shadow dădu din cap şi-şi luă rămas-bun. Regreta că nu-i venise ideea cu biblioteca. Se urcă în maşina lui purpurie, o luă pe Strada Principală, spre sud, ocolind lacul pe la capătul său, şi ajunse la clădirea în formă de castel ce găzduia biblioteca municipală. Intră înăuntru. Un indicator arăta spre subsol. Pe el scria VÂNZĂRI DIN BIBLIOTECĂ. Biblioteca propriu-zisă se afla la parter. Shadow îşi scutură zăpada de pe picioare.

O femeie prost dispusă, cu buze strânse şi rujate în stacojiu, îl întrebă dacă-l poate ajuta cu ceva.

— Cred că mai întâi trebuie să-mi fac o legitimație pentru bibliotecă, răspunse Shadow. Apoi aş vrea să aflu cât mai multe despre păsările tunetului.

Femeia îl puse să completeze un formular, apoi îi spuse că va dura o săptămână până când îşi va putea primi legitimația. Shadow se întrebă dacă nu cumva aveau nevoie de

o săptămână pentru a se asigura că nu este căutat de alte biblioteci din America pentru nerestituirea cărților.

Cunoscuse un bărbat în închisoare care fusese închis pentru că furase cărți din biblioteci.

„Pare ceva destul de dur", se amuzase Shadow, când bărbatul îi povestise pentru ce se afla acolo.

„Cărți în valoare de o jumătate de milion de dolari", replicase bărbatul, mândru. Numele lui era Gary McGuire. „Mai ales cărți rare şi vechi din biblioteci şi universități. Au găsit un depozit întreg plin până în tavan. M-au condamnat imediat."

„De ce le-ai luat?" îl întrebase Shadow.

„Le doream", răspunsese Gary.

„Dumnezeule... Cărți de o jumătate de milion de dolari..."

Gary îi aruncase un rânjet, apoi coborâse vocea şi spusese „Asta se afla numai în depozitul pe care *l-au găsit*. Garajul din San Clemente cu lucrurile *într-adevăr* bune n-a fost găsit nici acum."

Gary murise în închisoare, când „prefăcătoria" şi „lenea" despre care vorbiseră cei de la infirmerie s-au dovedit a fi o ruptură de apendice. Acum, în biblioteca din Lakeside, Shadow se surprinse gândindu-se la un garaj din San Clemente plin de cutii cu cărți rare, bizare, frumoase care putrezesc, îngălbenite şi veştejite şi mâncate de mucegai şi de insecte în întuneric, aşteptând pe cineva care nu va mai veni vreodată să le elibereze.

„Credințele şi tradițiile nativilor americani" se aflau pe un singur raft, într-un turn al clădirii ca un castel. Shadow alese câteva cărți şi se aşează pe un scaun de lângă fereastră. După câteva minute, află că păsările tunetului erau nişte păsări mitice gigantice care trăiau pe vârfurile munților, care aduceau fulgerele şi care fâlfâiau din aripi ca să producă tunetele. Mai citi că existau anumite triburi care credeau că păsările tunetului făcuseră lumea. Altă jumătate

de oră de citit nu-i aduse alte informații. În indexul cărților nu găsi nicio mențiune despre pietrele vulturului.

Shadow tocmai aşeza la loc în raft ultima dintre cărți, când îşi dădu seama că-l priveşte cineva. Cineva mic şi serios se uita la el, de după colțul rafturilor solide. Când se întoarse să vadă cine-l urmărea, figura dispăru. Shadow îi întoarse spatele băiatului, apoi aruncă o privire înapoi, ca să vadă dacă-i urmărit în continuare.

Avea în buzunar dolarul cu Statuia Libertății. Îl scoase şi-l ținu în mâna dreaptă, asigurându-se că băiatul îl vedea. Apoi îl ascunse după un deget în mâna stângă, îşi arătă ambele mâini goale, duse mâna stângă la gură şi tuşi, lăsând moneda să cadă din mâna stângă în cea dreaptă.

Băiatul îl privi cu ochii holbați şi fugi, apoi se întoarse după câteva momente trăgând-o după el pe Marguerite Olsen, care se uită bănuitoare la Shadow şi-i zise, încruntată:

— Bună ziua, domnule Ainsel. Leon spune că ați făcut trucuri magice pentru el.

— Doar un pic de prestidigitație, doamnă.

— Vă rog, nu mai faceți asta, spuse ea.

— Îmi cer scuze. Voiam doar să-l distrez.

Ea îşi clătină capul, în semn de dezaprobare. Shadow schimbă subiectul:

— N-am apucat să vă mulțumesc pentru sfaturile privind încălzirea apartamentului. Acum e cald acolo ca într-un cuptor.

— Foarte bine, răspunse ea, fără să-şi schimbe expresia.

— Aveți o bibliotecă drăguță.

— Clădirea-i minunată. Dar oraşul are nevoie de ceva mai eficient şi mai puțin frumos. Vă duceți la subsol pentru vânzare?

— Nu intenționam.

— Ar trebui să vă duceți. E pentru o cauză bună. Eliberează rafturile şi aduce bani pentru cărți noi şi calculatoare,

de care are nevoie secțiunea pentru copii. Dar cel mai bine ar fi să construim mai repede o bibliotecă nouă.

— Atunci o să mă duc.

— Mergeți în hol şi de acolo coborâți pe scară. Mă bucur că v-am văzut, domnule Ainsel.

— Spuneți-mi Mike.

Femeia nu-i răspunse, îl luă pe Leon de mână şi-l duse în secțiunea pentru copii.

— Mamă, îl auzi Shadow pe Leon spunând, n-a fost *presă agitație*! *N-a fost! Am văzut* banul dispărând şi apoi căzându-i *din nas*! *Am văzut!*

Un portret în ulei al lui Abraham Lincoln îl privea de pe perete. Shadow coborî pe scara de marmură şi din lemn de stejar până în subsolul bibliotecii şi intră pe uşă într-o încăpere mare, plină de mese, fiecare masă fiind acoperită cu tot felul de cărți, aranjate la întâmplare şi fără discriminare: ediții ieftine şi cartonate, ficțiune şi nonficțiune, reviste şi enciclopedii zăceau una lângă alta, cu cotorul în sus sau în jos.

Shadow se duse în spatele camerei, unde se găsea o masă acoperită cu volume legate în piele, ce păreau vechi, fiecare având scris cu alb pe cotor un număr de catalog.

— Sunteți prima persoană care a ajuns astăzi în colțul ăsta, zise bărbatul care stătea lângă un raft cu cutii goale, sacoşe şi o casetă de metal pentru bani, deschisă. Majoritatea oamenilor aleg thrillere, cărți pentru copii sau romane sentimentale de Jenny Kerton, Danielle Steele sau alți autori de acelaşi fel.

Bărbatul citea *Asasinarea lui Roger Ackroyd* de Agatha Christie.

— Tot ce se găseşte pe mese costă cincizeci de cenți bucata, dar puteți să luați trei cărți pentru un dolar.

Shadow îi mulțumi şi continuă să scotocească. Găsi un exemplar din *Istoriile* lui Herodot, legat în piele cafenie. Îşi aminti de volumul în ediție ieftină pe care-l lăsase în

închisoare. Mai găsi o carte intitulată *Iluzii uimitoare*, care părea să conțină şi nişte trucuri cu monede. Duse ambele cărți bărbatului care stătea lângă caseta cu bani.

— Mai luați una, vă costă tot un dolar, îl sfătui bărbatul. Dacă luați încă o carte, ne faceți o favoare. Nu mai avem spațiu pe rafturi.

Shadow se întoarse la cărțile vechi, legate în piele. Decise să ia cartea care avea cea mai mică şansă să fie cumpărată de altcineva şi se trezi că nu-i în stare să aleagă între *Bolile obişnuite ale tractului urinar cu ilustrații făcute chiar de către un doctor* şi *Procesele-verbale ale Consiliului Municipal din Lakeside în perioada 1872-1884*. Se uită la ilustrațiile din cartea de medicină şi decise că s-ar putea să existe în oraş vreun adolescent care ar vrea să folosească volumul acela ca să-şi şocheze prietenii. Luă *Procesele-verbale* şi o duse bărbatului de lângă uşă, care-i luă dolarul şi-i puse cărțile într-o pungă de hârtie cafenie, de la Dave's Finest Food.

Shadow părăsi biblioteca. Vedea foarte limpede tot lacul. Vedea chiar şi clădirea în care locuia el, ca o căsuță pentru păpuşi, aflată sus, dincolo de pod. Văzu nişte oameni pe gheață, lângă pod – patru sau cinci persoane –, care împingeau o maşină verde-închis către centrul lacului alb.

— Douăzeci şi trei martie, îi spuse Shadow lacului, în şoaptă. Între nouă şi nouă douăzeci şi cinci dimineața.

Se întrebă dacă lacul sau rabla îl auziseră şi, în acest caz, dacă intenționau să acorde atenție spuselor sale. Se îndoia că-l auziseră.

Vântul îi sufla amarnic în față.

Când ajunse acasă, descoperi că polițistul Chad Mulligan îl aştepta la intrarea în apartament. Inima lui Shadow începu să bată mai tare când văzu maşina poliției, apoi Shadow se relaxă văzându-l polițistul care completa hârtii stând pe scaunul din față. Se îndreptă spre maşină, ducându-şi punga cu cărți.

Mulligan lăsă geamul în jos şi-l întrebă:

— Vânzarea de la bibliotecă?

— Da.

— Am cumpărat de acolo o ladă cu cărți de Robert Ludlum, acum doi, trei ani. Încă mai citesc la ele. Cred că dacă voi fi lăsat pe o insulă pustie cu lada aceea, s-ar putea să termin cărțile lui Robert Ludlum.

— Pot să te ajut cu ceva?

— Cu nimic, amice. M-am oprit ca să văd cum te-ai instalat. Există un proverb chinezesc care zice că dacă ai salvat viața unui om îți asumi o responsabilitate. Sigur, nu zic că ți-am salvat viața acum o săptămână. Dar m-am gândit că-i bine să văd ce mai faci. Ce mai face maşina purpurie a familiei Gunther?

— Foarte bine. Merge grozav.

— Mă bucur.

— Mi-am întâlnit vecina la bibliotecă, îi spuse Shadow. Doamna Olsen. Mă întreb...

— Ce-a muşcat-o de fund şi-a murit?

— N-aş fi folosit chiar cuvintele astea...

— E o poveste lungă. Dacă vrei să ne plimbăm un pic, o să-ți spun tot ce ştiu.

Shadow se gândi o clipă, apoi acceptă şi urcă în maşină pe locul din față, în dreapta şoferului. Mulligan se îndreptă spre partea de nord a oraşului. Apoi stinse farurile şi parcă la marginea drumului.

— Darren Olsen a întâlnit-o pe Marge la Universitatea Stevens Point şi a adus-o în Nord, în Lakeside. Ea era în ultimul an la facultatea de jurnalism. El studia o aiureală, managementul hotelier sau ceva de felul ăsta. Când au venit aici, au început bârfele. Asta s-a întâmplat acum treisprezece, paisprezece ani. Ea era atât de frumoasă... cu părul acela negru... Darren conducea motelul America din Camden, aflat la treizeci de kilometri de Lakeside. Numai că nimeni nu avea chef să se oprească în Camden, iar după

un timp motelul a fost închis. Familia Olsen avea doi băieți. Pe vremea aceea, Sandy era de unsprezece ani. Cel mic – Leon, parcă așa îl cheamă – era mic de tot. Darren Olsen nu avea prea mult curaj. Fusese un jucător de fotbal bun în liceu, dar atunci avusese pentru ultima oară ceva ambiții. Nu era atât de curajos încât să-i spună lui Margie că și-a pierdut slujba. Așa că timp o lună, poate două, pleca dimineața de acasă și se întorcea seara, văitându-se ce zi grea avusese la motel.

— Și ce făcea? întrebă Shadow.

— Nu-s sigur. Știu doar că se ducea cu mașina spre Ironwood, probabil că ajungea până în Green Bay. Presupun că la început și-a căutat o slujbă. Dar curând s-a apucat de băutură, se îmbăta, mai mult ca sigur că se întâlnea cu vreo fată care o făcea pentru bani. Poate că se apucase de jocuri de noroc... Știu sigur doar că în zece săptămâni a golit contul lor comun. Întrebarea era cât avea să dureze până când Margie avea să descopere ce se întâmplase... Gata, am pornit!

Mașina țâșni din loc, Mulligan porni luminile și sirena și sperie de moarte un omuleț aflat într-un automobil cu număr de Iowa, care coborâse dealul cu o sută zece kilometri pe oră.

După ce-l amendă pe infractorul din Iowa, Mulligan își continuă povestea.

— Unde rămăsesem? Da. Așa că Margie i-a dat un șut în fund și a intentat divorț. Care s-a transformat într-o bătălie urâtă pentru custodia copiilor. Așa i-au zis în articolul care a apărut în revista *People*. „Bătălie urâtă pentru custodie." Asta mă face să mă gândesc mereu la avocați cu cuțite și bâte. Margie a obținut copiii. Darren a obținut dreptul să-i viziteze, și încă puțin pe deasupra. Leon era foarte mic, dar Sandy, un băiat bun, își venera tatăl. N-o lăsa pe Margie să spună nimic rău despre el. Și-au pierdut casa – aveau o locuință drăguță, pe Daniels Road. Margie s-a mutat în

apartament. Darren a părăsit oraşul. Se întorcea o dată la şase luni, ca să-i facă pe toți să se simtă prost. Aşa au mers lucrurile câțiva ani. Darren venea, cheltuia bani cu copiii, o lăsa pe Margie plângând. Cei mai mulți dintre noi ne doream să nu se mai întoarcă niciodată. Părinții lui se mutaseră în Florida după ce ieşiseră la pensie, spuneau că nu mai suportă încă o iarnă în Wisconsin. Iar anul trecut Darren a apărut din nou şi a spus că vrea să ia copiii şi să-i ducă de Crăciun în Florida. Margie i-a zis că nici vorbă, să se lase păgubaş. Treaba a devenit tare neplăcută, la un moment dat am fost silit să intervin. Ceartă în familie. Când am ajuns, Darren stătea în curtea din față şi țipa, copiii erau întorşi pe dos, Margie plângea. I-am spus lui Darren că s-a ales cu o noapte în celulă. Am crezut că o să mă pocnească, dar era destul de treaz ca să se stăpânească. L-am dus cu maşina în parcarea camioanelor, din sudul oraşului şi i-am zis s-o şteargă. Că făcuse suficient rău. În ziua următoare a părăsit oraşul. După două săptămâni, Sandy a dispărut. N-a urcat în autobuzul şcolii. A spus celui mai bun prieten al său că-l va întâlni curând pe tatăl său, că Darren îi făcuse un cadou tare mişto, în locul Crăciunului în Florida pe care-l ratase. De atunci nu l-a mai văzut nimeni pe Sandy. Răpirile în cazul disputelor pentru custodie sunt cel mai greu de rezolvat. Nu poți găsi un copil care nu vrea să fie găsit.

Shadow îi zise că are dreptate. Însă remarcase ceva: Chad Mulligan era îndrăgostit de Marguerite Olsen. Şi se întrebă dacă Mulligan îşi dădea seama cât de evidentă era dragostea sa.

Polițistul porni din nou maşina, cu luminile aprinse, urmărind un adolescent care gonea cu o sută de kilometri pe oră. Nu-l amendă, se mulțumi doar să-l îngrozească.

În seara aceea, Shadow stătea la masa din bucătărie, încercând să-şi imagineze cum să transforme un dolar de argint într-un penny. Găsise trucul în *Iluzii uimitoare*, dar

instrucțiunile erau enervante, nu-l ajutau cu nimic, fiind foarte vagi. Peste tot întâlnea fraze de genul „apoi faceți bănuțul să dispară în modul obişnuit". Shadow se întreba care era „modul obişnuit". Aruncatul franțuzesc? Băgatul în mânecă? Să strigi „Doamne! O puma!" şi să arunci moneda în buzunar în timp ce atenția spectatorilor se îndreaptă în altă parte?

Aruncă dolarul de argint în aer, îl prinse, îşi aminti luna şi femeia care i-o dăduse, apoi încercă trucul. Nu mergea. Se duse în baie şi-l încercă în fața oglinzii, şi se lămuri că avea dreptate. Trucul nu mergea aşa cum era descris în carte. Oftă, puse monedele în buzunar şi se aşeză pe canapea. Îşi trase cuvertura ieftină peste picioare şi răsfoi *Procesele-verbale ale Consiliului Municipal din Lakeside în perioada 1872-1884*. Tipăritura pe două coloane era atât de măruntă, încât abia se putea citi. Răsfoi cartea, uitându-se la reproducerile de fotografii din perioada aceea, privind diferitele încarnări ale consiliului municipal din Lakeside: favoriți lungi, pipe de lut, pălării turtite, jobene, toate pe fețe care-i erau ciudat de familiare. Nu fu surprins să vadă că secretarul corpolent al consiliului din 1882 era un Patrick Mulligan. Dacă-l rădeai şi-l puneai să slăbească vreo zece kilograme, obțineai o copie fidelă a lui Chad Mulligan, care probabil îi era stră-strănepot. Se întrebă dacă exista acolo şi fotografia bunicului colonist al lui Hinzelmann, dar se părea că acesta nu făcuse parte din consiliul municipal. Shadow avu impresia că văzuse o referire la Hinzelmann în text, în timp ce sărea de la o fotografie la alta, dar nu mai găsi fragmentul respectiv când îl căută înapoi, iar literele mici îi provocau dureri de ochi.

Îşi puse cartea pe piept şi-şi dădu seama că picotea. Decise că ar fi fost o prostie să adoarmă pe canapea. Dormitorul se găsea doar la câțiva paşi. Pe de altă parte, dormitorul şi patul ar fi fost tot unde se aflau acum şi peste cinci minute, el nu voia să doarmă, ci doar să închidă ochii pentru o clipă...

Întunericul mugea.

Stătea pe o câmpie întinsă. Alături era locul din care ieşise, locul în care îl dăduse afară pământul. Stelele continuau să cadă din cer şi fiecare stea care atingea pământul devenea un bărbat sau o femeie. Bărbaţii aveau păr lung, negru, şi pometi ieşiţi în afară. Femeile semănau toate cu Marguerite Olsen. Aceştia erau oamenii stelelor.

Se uitau la el cu ochi negri, plini de mândrie.

— Vorbiţi-mi despre păsările tunetului, zise Shadow. Vă rog. Nu-i pentru mine. E pentru soţia mea.

Unul câte unul se întoarseră cu spatele la el, iar de îndată ce le pierdu din vedere feţele, oamenii stelelor dispărură, făcându-se una cu peisajul. Dar ultima dintre ei, o femeie cu şuviţe albe în părul cenuşiu-închis, arătă spre cerul de culoarea vinului înainte de a-i întoarce spatele şi a-i spune:

— Întreabă-te pe tine însuţi.

Fulgere de vară sclipiră, luminând pentru o clipă peisajul până la orizont.

Lângă el se aflau stânci înalte, culmi şi piscuri de gresie, iar Shadow începu să se cataăre pe culmea cea mai apropiată. Piscul avea culoarea fildeşului vechi. Shadow se prinse de piatră şi simţi că-i alunecă din mână. E os, îşi spuse Shadow. Nu-i piatră. E os vechi.

Era un vis, iar în vis nu avem de ales: ori nu există situaţii în care să iei decizii, ori acestea au fost luate cu mult înainte să înceapă visul. Shadow continuă să se cataăre. Îl dureau mâinile. Osul trosnea, se rupea, se fragmenta sub picioarele lui goale. Vântul începu să-l zguduie, iar Shadow se lipi de pisc şi continuă să urce.

Îşi dădu seama că piscul era făcut dintr-un singur fel de os, repetat fără încetare. Fiecare os era uscat şi rotund ca o bilă. Shadow îşi imaginăa că ar putea fi ouăle unei păsări foarte mari. Dar o altă vâlvătaie a fulgerelor îi arătă că se înşela: bilele acelea aveau găuri ca nişte ochi şi dinţi care rânjeau fără pic de umor.

Undeva, păsările ţipau. Ploaia îl stropea pe faţă.

Se afla la sute de metri deasupra solului şi se căţăra pe turnul de ţeste, în timp ce răbufnirile fulgerelor ardeau în aripile păsărilor de umbră care zburau în jurul piscului – păsări enorme, negre, ca nişte condori, fiecare având un guler alb la gât. Păsări imense, graţioase, ciudate – iar bătaia aripilor lor bubuia ca tunetul în aerul nopţii.

Şi ele zburau în jurul piscului.

„Probabil că măsoară cinci, şase metri de la un vârf de aripă la altul", îşi spuse Shadow.

Apoi prima pasăre se repezi din zborul ei planat către el, iar în aripi îi ardeau fulgere albastre. Shadow se vârî într-o crăpătură a stâncii de cranii, orbitele goale se uitară la el, dinţii de fildeş îi zâmbiră în şir, însă el continuă să se caţăre, târându-se în sus pe muntele de cranii, cu fiecare muchie a acestuia tăindu-i pielea, făcându-l să simtă scârbă şi groază şi uimire.

O altă pasăre se repezi spre el, iar pintenul de la piciorul acesteia, de mărimea unei mâini de om, se înfipse în braţul lui.

Shadow se întinse şi încercă să smulgă o pană din aripa păsării – pentru că de s-ar fi întors la tribul său fără o pană a păsării tunetului, s-ar fi făcut de râs, n-ar fi fost niciodată considerat bărbat –, însă pasărea se ridică astfel încât să nu-i poată apuca vreo pană. Pasărea tunetului îi dădu drumul din gheare şi se întoarse înapoi, către vânturi. Shadow continuă să urce.

„Probabil că sunt o mie de ţeste", îşi zise el. „O mie de mii. Şi nu toate sunt omeneşti." În cele din urmă, ajunse în vârful piscului, iar păsările mari, păsările tunetului, zburau în jurul lui încet, navigând cu bătăi de aripi în măruntaiele furtunii.

Atunci auzi o voce, vocea omului-bizon, care-l striga din mijlocul vântului şi-i spunea că ţestele aparţineau...

Turnul începu să se cutremure, iar cea mai mare dintre păsări, cu ochii de-un alb orbitor, alcătuiţi din fulgere, se năpusti către el, în bubuitul tunetelor, iar Shadow căzu, rostogolindu-se de-a lungul turnului de cranii...

Telefonul sună. Shadow nici măcar nu ştia că era conectat. Se duse, ameţit, şi-l ridică din furcă.

— De-a ce naiba crezi că te joci? răcni Wednesday, mai furios decât fusese vreodată.

— Dormeam, răspunse Shadow, prosteşte.

— De ce naiba m-am ostenit să te ascund într-un loc uitat de lume precum Lakeside, dacă tu faci un asemenea tărăboi, încât doar un mort nu l-ar auzi?

— Visam păsările tunetului... Şi un turn. Din cranii...

I se părea foarte important să-şi povestească visul.

— Ştiu ce-ai visat. Toată lumea ştie ce-ai visat. De ce te mai ascunzi, dacă te apuci să-ți faci publicitate?

Shadow nu zise nimic.

La celălalt capăt al liniei se aşternu tăcerea. După un timp, Wednesday continuă:

— O să fiu acolo mâine-dimineață.

Vocea lui arăta că-i trecuse furia.

— O să mergem în San Francisco. Florile din păr sunt opționale, adăugă el, după care nu se mai auzi nimic.

Shadow puse telefonul pe covor şi se aşeză. Era ora şase dimineața, afară încă domnea bezna. Se ridică de pe canapea tremurând. Auzea vântul care şuieră pe deasupra lacului înghețat. Şi auzea pe cineva plângând, despărțit de el doar de grosimea unui perete. Era convins că este vorba de Marguerite Olsen, iar suspinele ei insistente, fără putere, îi zdrobeau sufletul.

Shadow se duse în baie şi urină, apoi se întoarse în dormitor şi închise uşa, ca să nu mai audă plânsul femeii. Afară vântul urla şi se văita, de parcă şi el ar fi căutat un copil dispărut.

San Francisco în ianuarie era incredibil de călduros, suficient de călduros încât sudoarea să se prelingă pe spatele lui Shadow. Wednesday purta un costum albastru-închis şi o pereche de ochelari cu ramă de aur, care-l făceau să arate ca un avocat din lumea spectacolelor.

Mergeau pe jos pe Haight Street. Oamenii străzii, prostituatele şi găinarii îi priveau, dar niciunul dintre ei nu

întinse un pahar cu mărunțiș către ei, niciunul nu le ceru nimic.

Wednesday era îmbufnat. Shadow își dăduse seama imediat că nu-i trecuse furia, și de aceea nu-l întrebase nimic atunci când Lincolnul negru oprise în dimineața aceea în fața apartamentului. Nu discutaseră în drum spre aeroport. Shadow se simțise ușurat văzând că Wednesday călatorea la clasa întâi, iar el împreună cu gloata.

Acum, după-amiza se apropia de sfârșit. Shadow nu mai fusese în San Francisco din copilărie, iar de atunci îl văzuse doar ca fundal în filme, și de aceea era uimit cât de familiar i se părea totul, cât de pline de culoare și de unice erau casele de lemn, cât de abrupte erau colinele și cât de mult te simțeai aici altfel decât în alte părți.

— Mi-e greu să cred că face parte din aceeași țară cu Lakeside, zise el.

Wednesday îl privi, apoi spuse:

— Nu face. San Francisco nu-i în aceeași țară cu Lakeside, după cum New Orelans nu-i în aceeași țară cu New York, nici Miami cu Minneapolis.

— Așa stau lucrurile?

— Chiar așa. Sigur, au în comun anumite simboluri culturale – banii, un guvern federal, distracțiile... evident, e același *teritoriu* –, dar iluzia că-i o singură țară o dau bancnotele, *The Tonight Show*[1] și McDonald's. Să fii amabil cu doamna pe care o vom vizita, continuă el în timp ce se apropiau de un parc aflat la capătul străzii. Dar nu prea amabil.

— O să fiu distant, zise Shadow.

Apoi păși pe iarbă.

O fată care nu avea mai mult de paisprezece ani, cu părul vopsit în verde, portocaliu și roz, se uită la ei. Ținea

[1] *The Tonight Show* – emisiune de televiziune de tip talk-show, lansată în 1954 și având cea mai îndelungată difuzare din istorie.

lângă ea un câine vagabond, legat cu o bucată de sfoară pe post de zgardă. Fata părea mai flămândă decât câinele. Acesta lătră la ei, apoi dădu din coadă.

Shadow îi întinse fetei o bancnotă de un dolar. Puştoaica se uită la hârtie ca şi cum n-ar fi ştiut prea bine ce-i.

— Cumpără-i câinelui de mâncare cu banii ăştia, îi sugeră Shadow, iar fata dădu din cap şi zâmbi.

— O să fiu foarte sincer, zise Wednesday. Trebuie să fii foarte atent cu doamna pe care o vom vizita. S-ar putea să-i cazi cu tronc, iar asta ar fi nasol.

— E prietena ta?

— Nu mi-aş dori asta nici pentru toate jucăriile de plastic din China, răspunse amuzat Wednesday.

Se părea că-i trecuse supărarea – sau o păstra pentru viitor. Shadow bănuia că furia era motorul care-l ţinea pe Wednesday în funcţiune.

Pe iarbă, sub un copac, stătea o femeie. Înaintea ei era întinsă o faţă de masă din hârtie, iar pe aceasta se aflau mai multe farfurii din plastic.

Femeia nu era grasă, nici vorbă să fie grasă, era *rotunjoară*. Avea părul atât de deschis la culoare, încât părea alb, avea plete blonde platinate care ar fi putut aparţine unei starlete de cinema moarte de mult, mai avea buzele rujate în stacojiu şi ar fi putut avea orice vârstă între douăzeci şi cinci şi cincizeci de ani.

În timp ce se apropiau de ea, femeia alegea ouă umplute dintr-o farfurie. Se uită în sus spre Wednesday, puse de-o parte ouăle şi-şi şterse mâna.

— Salut, tâlhar bătrân, zise ea, însă zâmbi în timp ce vorbea, iar Wednesday făcu o plecăciune adâncă, îi luă mâna şi o duse la buze.

— Arăţi divin, spuse el.

— Şi cum altfel aş putea să arăt? întrebă ea, cu o voce dulce. Oricum, nu contează, eşti un mincinos. New Orleans a fost o greşeală imensă, m-am îngrăşat cu cincisprezece

kilograme! Jur! Mi-am dat seama că trebuie să plec când am început să merg ca o rață. Coapsele mi se freacă pe interior când merg, vă puteți imagina așa ceva?

Ultima propoziție îi fusese adresată lui Shadow, care nu avea idee ce să răspundă și simți cum roșește. Femeia râse, încântată.

— *A roșit!* Wednesday, scumpule, mi-ai adus *un tip care roșește*! Ce frumos din partea ta! Cum îl cheamă?

— El e Shadow, răspunse Wednesday, care părea că se amuză văzând stânjeneala lui Shadow. Shadow, salut-o pe Easter[1]!

Shadow mormăi ceva ce ar fi putut fi considerat salut, iar femeia îi zâmbi din nou. Shadow se simțea ca și cum ar fi fost prins în lumina farurilor – a celor orbitoare, folosite de braconierii ce vânează căprioare, pentru ca animalele să încremenească înainte de a le împușca. Simțea parfumul ei din locul în care se afla, un amestec amețitor de iasomie și caprifoi, de lapte îndulcit și piele de femeie.

— Cum îți merge? întrebă Wednesday.

Femeia – Easter – izbucni într-un râs profund, din gât, din tot trupul, plin de veselie. Cum să nu-ți placă cineva care râdea astfel?

— Foarte bine, zise ea. Dar ție, lup bătrân?

— Speram să obțin sprijinul tău.

— Îți pierzi timpul de pomană.

— Măcar ascultă-mă, înainte de a mă goni.

— N-are niciun rost. Te osteneşti degeaba.

Femeia uită apoi la Shadow.

— Te rog să te așezi și să te servești din mâncare. Ia o farfurie și umple-o bine. Toate-s bune. Ouă, pui fript, curry cu pui, salată de pui, iar aici e iepure de casă, iepurele rece e delicios, iar în castronul ăsta e tocană de iepure de câmp – ce-ar fi să-ți umplu eu o farfurie?

---

[1] *Easter* – „Paște", în limba engleză.

Şi asta şi făcu – luă o farfurie de plastic, o umplu cu mâncare şi i-o dădu. Apoi se uită la Wednesday şi-l întrebă:

— Tu nu mănânci?

— Sunt la dispoziţia ta, draga mea, răspunse acesta.

— Tu mănânci atâta rahat, că-i de mirare că nu eşti cafeniu, îi zise ea, şi-i întinse o farfurie goală. Poftim, serveşte-te!

Soarele după-amiezii, care o lumina din spate, ardea în părul ei, transformându-l într-o aură de platină.

— Shadow..., zise ea mestecând cu poftă un copan de pui. Ce nume dulce! De ce ţi se spune Shadow?

Shadow îşi linse buzele, ca să le umezească, apoi răspunse:

— Pe când eram copil, locuiam împreună cu mama mea la diferite ambasade ale Americii – adică ea era secretară – şi ne mutam mereu dintr-un oraş în altul, prin Nordul Europei. Apoi mama s-a îmbolnăvit şi s-a pensionat anticipat. Ne-am întors în Statele Unite. N-am ştiut niciodată ce să discut cu alţi copii, aşa că-mi alegeam nişte adulţi pe care-i urmăream peste tot, fără să spun nimic. Presupun că simţeam nevoia de companie. Nu ştiu care-i explicaţia, eram un copilaş.

— Ai crescut, zise femeia.

— Da, o aprobă Shadow. Am crescut.

Easter se întoarse spre Wednesday, care hăpăia de zor dintr-un castron în care părea că se află mâncare rece de bame.

— Ăsta-i băiatul care i-a supărat pe toţi?

— Ai aflat?

— Ştiu să-mi ciulesc urechile, îi răspunse ea.

Apoi i se adresă lui Shadow:

— Fereşte-te din calea lor. Pe aici există prea multe societăţi secrete, iar indivizii ăia nu ştiu ce-i loialitatea sau dragostea. Toţi sunt în aceeaşi barcă, guvern, oameni de afaceri, persoane independente. Sunt de toate categoriile, de la cei care abia se pricep la ceva la cei teribil de periculoşi.

Lup bătrân, am auzit o glumă care s-ar putea să-ți placă. Cum știi că CIA n-a fost implicată în asasinarea lui Kennedy?

— Am auzit-o și eu, îi răspunse Wednesday.

— Păcat, oftă ea, și-și îndreptă atenția din nou către Shadow. Dar circul cu agenții secreți e altceva. Indivizii există pentru că toată lumea știe că trebuie să existe.

Goli apoi un pahar de carton plin cu un lichid ce părea că-i vin alb, iar după aceea se ridică în picioare.

— Shadow e un nume bun. Acum aș vrea o cafeluță mocca. Hai să mergem, zise ea, îndepărtându-se.

— Și mâncarea? întrebă Wednesday. Nu poți s-o lași așa.

Femeia îi zâmbi, îi arătă fetița care stătea lângă câine, după care întinse mâna către vecinătăți și către restul lumii, iar în final zise:

— Să se hrănească și ei.

Apoi plecă, urmată de Wednesday și de Shadow.

— Să ții minte, îi spuse ea lui Wednesday în timp ce mergeau. Eu sunt bogată. Și arăt bine. De ce te-aș ajuta?

— Ești una dintre noi. Ești uitată și neiubită, la fel ca oricare dintre noi. E limpede de ce parte trebuie să te afli.

Ajunseră la o cafenea cu mese pe trotuar, intrară înăuntru și se așezară. În încăpere se aflau doar o chelneriță, care-și purta inelul din sprânceană ca un însemn al castei, și o femeie care făcea cafea în spatele tejghelei. Chelnerița veni spre ei, cu un zâmbet artificial, și le luă comenzile.

Easter își puse mâna subțire pe dosul palmei mari și cenușii a lui Wednesday.

— Ți-am spus că o duc *bine*. În zilele sărbătorii mele, oamenii petrec cu ouă, iepuri, dulciuri și carne, reprezentând renașterea și copulația. Poartă flori la pălărie și-și dăruiesc flori. Fac toate astea în numele meu. Și sunt din ce în ce mai mulți în fiecare an. Lup bătrân, fac asta în numele *meu*!

— Iar tu te îngrași și prosperi din venerația și din dragostea lor? îi replică Wednesday.

— Nu fi măgar, îi zise ea, părând deodată foarte obosită, apoi sorbi din cafeluță.

— Vorbesc serios, draga mea. Sigur, sunt de acord că milioane de oameni își fac daruri în numele tău, că mai practică încă ritualurile de sărbătoare – chiar și căutarea ouălor ascunse. Dar câți dintre ei știu cine ești? Scuză-mă, domnișoară! zise el, adresându-se chelneriței.

— Mai vreți un espresso? îl întrebă aceasta.

— Nu, dragă. Mă întrebam dacă vrei să ne ajuți să rezolvăm o dispută. Eu și prietena mea nu cădem de acord asupra înțelesului cuvântului *Easter*. Știi cumva ce înseamnă?

Fata se uită la el de parcă ar fi început să-i iasă broaște râioase din gură. Apoi zise:

— Nu mă pricep la chestiile astea creștine. Eu sunt păgână.

Femeia de după tejghea se vârî în vorbă:

— Cred că în latină sau în altă limbă de felul ăsta înseamnă „Hristos s-a înălțat".

— Adevărat?

— Da, zise femeia. *Easter*. Așa cum soarele răsare de la est.

— Fiul care răsare. Sigur, o supoziție foarte logică.

Femeia zâmbi și se întoarse la râșnița ei de cafea. Wednesday se uită la chelneriță și-i zise:

— Cred că mai vreau un espresso, dacă nu te superi. Spune-mi, ca păgână, pe cine venerezi?

— Să venerez?

— Da. Îmi imaginez că ai de unde alege. Pe cine ai așezat în altarul de-acasă? În fața cui te pleci? Cui te rogi în zori și la asfințit?

Fata își mișcă de mai multe ori buzele, înainte să spună:

— Principiului feminin. E ceva care-ți dă putere, știți?

— E adevărat. Și principiul ăsta feminin are vreun nume?

— E zeița din noi toți, spuse fata cu inelul în sprânceană, îmbujorându-se în obraji. N-are nevoie de nume.

— Aha! făcu Wednesday, cu un zâmbet batjocoritor. Şi organizați bacanale în cinstea ei? Beți vin sângeriu sub luna plină, în timp ce în candelabre de argint ard lumânări stacojii? Mergeți goale prin spuma mării, cântând în extaz în cinstea zeiței fără nume, în timp ce valurile vă ling picioarele, vă ling coapsele ca limbile a mii de leoparzi?

— Vă bateți joc de mine! Nu facem nimic din ceea ce ziceți, spuse fata, şi respiră adânc.

Shadow presupuse că număra în gând până la zece.

— Mai vreți cafea? Doamnă, mai vreți o cafeluță mocca?

Zâmbetul ei era asemănător celui cu care-i primise atunci când intraseră în local.

— Iată pe „cineva care n-are credință şi nu se va distra". Chesterton a zis asta. Păgână... Da... Easter, draga mea, vrei să mergem în stradă şi să repetăm experimentul? Vrei să aflăm câți dintre trecători ştiu că sărbătoarea de Paşte îşi trage numele de la Eostre a Zorilor? Hai să vedem. Putem să întrebăm o sută de oameni. Pentru fiecare dintre cei care cunosc adevărul, ai voie să-mi tai un deget de la mână, iar după ce o să le termini, poți să-mi tai degetele de la picioare. Pentru fiecare douăzeci dintre cei care nu îl cunosc, vei petrece o noapte făcând dragoste cu mine. Şansele îți sunt favorabile, la urma urmei ne găsim în San Francisco. Aici, pe străzile acestea aglomerate există o grămadă de păgâni, de necredincioşi şi de wiccani[1].

Femeia îl privi pe Wednesday cu ochii ei verzi. Shadow îşi dădu seama că aceştia aveau exact aceeaşi culoare ca o frunza prin care trec razele soarelui, în timpul primăverii. Easter nu zise nimic.

---

[1] Wicca – religie ce descinde din credințele precreştine ale Europei Occidentale şi ai cărei adepți susțin existența puterilor supranaturale, practică ritualuri de sărbătorire a anotimpurilor şi venerează două zeități, una masculină şi una feminină.

— Putem să încercăm, insistă Wednesday. Dar la sfârşit voi avea zece degete la mâini şi zece la picioare, şi cinci nopți în patul tău. Aşa că nu-mi spune că oamenii te venerează şi-ți țin sărbătoarea. Îți rostesc numele, dar acesta nu are vreun înțeles pentru ei. Nu înseamnă nimic.

— Ştiu, răspunse ea calmă, dar cu lacrimi în ochi. Nu-s proastă.

— Nu eşti, recunoscu Wednesday.

„A împins lucrurile prea departe", îşi zise Shadow.

Wednesday privi în podea, ruşinat.

— Îmi pare rău, spuse el, iar Shadow simți sinceritate în glasul său. Avem nevoie de tine. Avem nevoie de energia ta. Avem nevoie de puterea ta. Vei lupta alături de noi când va veni furtuna?

Easter ezită. Pe încheietura mâinii stângi avea tatuat un lanț de nu-mă-uita albastre.

— Da, răspunse ea, după un timp. Voi lupta.

Wednesday îşi sărută degetul, apoi atinse cu el obrazul lui Easter. O chemă pe chelneriță şi plăti cele trei cafele, numărând banii cu grijă, împachetându-i în nota de plată şi dându-i fetei.

În timp ce aceasta se îndepărta, Shadow zise:

— Domnişoară, scuzați-mă, cred că v-a căzut asta.

Şi ridică de pe podea o bancnotă de zece dolari.

— Nu, răspunse ea, uitându-se la nota strânsă din mâna ei.

— Am văzut-o căzând, insistă politicos Shadow. Numărați banii.

Fata numără banii pe care-i avea în mână, păru uimită, apoi zise:

— Doamne! Aveți dreptate. Îmi pare rău.

Luă bancnota de zece dolari de la Shadow şi plecă.

Easter merse pe trotuar împreună cu ei. Lumina începuse să scadă. Femeia dădu din cap spre Wednesday, apoi îi atinse mâna lui Shadow şi întrebă:

— Ce-ai visat azi-noapte?

— Păsările tunetului. Şi un munte de țeste.

Easter dădu din cap şi zise:

— Ştii ale cui erau țestele?

— Era o voce. În visul meu. Mi-a spus.

Femeia dădu din cap şi aşteptă.

— A spus că erau ale mele. Craniile mele vechi. Mii şi mii.

Easter se uită la Wednesday şi zise:

— Cred că tipul ăsta chiar e un paznic.

Apoi zâmbi larg, îl bătu pe Shadow pe braț şi plecă, mergând pe trotuar. Shadow se uită după ea, încercând – şi nereuşind – să nu se gândească la coapsele ei ce se frecau în timpul mersului.

În taxi, în drum spre aeroport, Wednesday se întoarse spre Shadow şi-i zise:

— Ce naiba a însemnat chestia aia cu cei zece dolari?

— I-ai plătit mai puțin decât trebuia. Diferența i-ar fi fost oprită din salariu.

— Şi ce-ți pasă ție? întrebă Wednesday, care părea enervat cu adevărat.

Shadow se gândi o clipă, apoi zise:

— Nu mi-ar fi plăcut să-mi facă mie cineva figura asta. Fata nu greşise cu nimic.

— Nu? zise Wednesday, privind în gol. Când avea şapte ani, a închis un pisoi într-un dulap. L-a ascultat miorlăind timp de câteva zile. Când a încetat să miaune, l-a scos din dulap, l-a pus într-o cutie de pantofi şi l-a îngropat în curte. Voia să înmormânteze ceva. Fură în mod constant din locurile în care lucrează. De obicei sume mici. Anul trecut şi-a vizitat bunica, la azilul de bătrâni unde-i internată bătrâna. A luat un vechi ceas de aur de pe noptiera bunicii sale şi după aceea a colindat prin alte încăperi, furând mici sume de bani şi lucruri personale ale oamenilor aflați în crepusculul anilor de aur. Când a ajuns acasă,

n-a ştiut ce să facă, s-a speriat că o s-o urmărească poliția şi a aruncat toată prada, cu excepția banilor.

— Am priceput, zise Shadow.

— Are şi o gonoree asimptomatică, adăugă Wednesday. Bănuieşte că-i bolnavă, dar nu face nimic. Când ultimul ei prieten a acuzat-o că l-a molipsit, a fost foarte jignită şi a refuzat să-l mai vadă.

— Nu era nevoie să-mi povesteşti şi asta. M-am lămurit. Poți să faci aşa în legătură cu oricine, nu? Poți să bârfeşti pe toată lumea.

— Bineînțeles, îl aprobă Wednesday. Şi ceilalți fac acelaşi lucru. Cred că păcatele lor sunt originale, dar acestea sunt în majoritatea lor doar jalnice şi repetitive.

— Şi asta îți dă dreptul să-i furi zece dolari?

Wednesday plăti taxiul, iar cei doi intrară în aeroport şi se îndreptară către poarta corespunzătoare. Încă nu începuse îmbarcarea. Wednesday zise:

— Ce *altceva* aş fi putut să fac? Nu îmi mai sacrifică nimeni berbeci sau tauri. Nu îmi mai trimite nimeni sufletele ucigaşilor şi ale sclavilor care au fost spânzurați şi ciuguliți de corbi. *Ei* m-au făcut. *Ei* m-au uitat. Acum îmi iau câte ceva înapoi de la ei. Nu-i corect?

— Mama mea obişnuia să spună „Viața nu-i corectă".

— Bineînțeles că-ți spunea. E unul dintre lucrurile pe care-l spun mamele, împreună cu „Dacă unul dintre prietenii tăi ar sări într-o râpă, ai face şi tu la fel?"

— I-ai furat fetei zece dolari. Eu i-am dat banii înapoi, zise Shadow, încăpățânat. Aşa era drept.

Cineva anunță că începea îmbarcarea în avionul lor. Wednesday se ridică.

— Ar fi bine dacă întotdeauna când vei avea de ales, lucrurile vor fi la fel de limpezi ca şi în cazul ăsta, zise el, şi din nou vorbele lui păreau absolut sincere.

„Cred că spusele lor sunt adevărate", îşi zise Shadow. „Dacă vor să imite sinceritatea, atunci au făcut-o cu succes."

Gerul se mai potolise atunci când Wednesday îl lăsă pe Shadow acasă la el, în zori de zi. În Lakeside era încă obscen de frig, dar nu mai domnea gerul acela imposibil de suportat. Panourile luminoase de pe peretele băncii M&I anunțau alternativ ora 3.30 dimineața şi – 20 de grade Celsius.

Se făcuse ora 9.30 când Chad Mulligan, şeful poliției, ciocăni la uşa apartamentului şi-l întrebă pe Shadow dacă a cunoscut o fată numită Alison McGovern.

— Nu cred, îi răspunse Shadow, somnoros.

— Asta-i poza ei, îi zise Mulligan.

Era o fotografie din liceu. Shadow recunoscu imediat persoana din poză: fata cu benzi de cauciuc albastru peste dinți, cea care aflase de la prietena ei despre utilizările orale ale pastilelor de Alka-Seltzer.

— Oh, da. Era în autobuzul cu care am venit în oraş.

— Unde ai fost ieri, domnule Ainsel?

Shadow simți că lumea începe să se învârtă în jurul său. Ştia că nu făcuse nimic ca să se simtă vinovat („Eşti un puşcăriaş eliberat condiționat, care se dă drept altcineva şi care a încălcat condițiile eliberării", şopti o voce în mintea sa. „Nu-i suficient?")

— În San Francisco, răspunse el. În California. L-am ajutat pe unchiul meu să transporte un pat.

— Ai cotoarele de la bilete?

— Sigur, răspunse el.

Ştia că are în buzunarul din spate al pantalonilor ambele cotoare. Le scoase şi le dădu polițistului.

— Ce s-a întâmplat?

Chad Mulligan examină biletele, apoi îi răspunse:

— Alison McGovern a dispărut. Dădea o mână de ajutor la Societatea Umanitară din Lakeside. Hrănea animale, plimba câini... Ieşea din casă pentru câteva ore, după ce termina şcoala. Da... Dolly Knopf, care conduce Societatea

Umanitară, o aducea întotdeauna seara acasă, atunci când închidea. Ieri, Alison n-a mai ajuns acolo.

— A dispărut...

— Da. Părinții ei mi-au telefonat azi-noapte. Copilul ăla zănatic obișnuia să facă autostopul până la Societatea Umanitară. E în comitatul W, într-un loc izolat. Părinții ei i-au spus să nu mai facă autostopul, dar ăsta nu-i genul de localitate în care se întâmplă lucruri rele... știi, oamenii de aici nu-și încuie ușile. Iar pe copii nu-i poți convinge. Așadar, uită-te din nou la fotografie.

Alison McGovern zâmbea. În poză, benzile de cauciuc de pe dinții ei erau roșii, nu albastre.

— Juri pe onoarea ta că n-ai răpit-o, n-ai violat-o, n-ai omorât-o?

— Eram în San Francisco. Și n-aș face o asemenea mizerie.

— Amice, așa mi-am imaginat și eu. Vrei să mă ajuți s-o caut?

— Eu?

— Tu. În dimineața asta au venit tipii cu câinii polițiști și n-au găsit nimic până acum, oftă el. Mike, sper că fata e în Twin Cities și-și face de cap cu vreun prieten drogat.

— Crezi că-i așa?

— E posibil. Te alături echipei de căutare?

Shadow își aminti că văzuse fata la Henning's Farm and Home Supplies, își aminti zâmbetul ei timid, cu benzi albastre, își aminti că-și spusese că se va face frumoasă cândva... Și răspunse:

— Mă alătur.

În holul clădirii pompierilor așteptau vreo douăzeci și cinci de bărbați și de femei. Shadow îl recunoscu pe Hinzelmann. Și alte figuri îi păreau familiare. Tot acolo mai erau polițiști și câțiva bărbați și femei în uniformele cafenii ale departamentului șerifului din comitatul Lumber.

Chad Mulligan le spuse ce purta Alison atunci când dispăruse (un costum stacojiu de schi, mănuși verzi, o

căciulă albastră de lână sub gluga costumului de schi) şi împărți voluntarii în echipe de câte trei oameni. Shadow, Hinzelmann şi un tip ce se numea Brogan alcătuiră un grup. Li se reaminti că perioada luminoasă din zi era foarte scurtă, li se spuse că dacă – Doamne fereşte! – ar găsi cadavrul lui Alison, nu aveau voie să atingă nimic, trebuiau doar să ceară ajutor prin radio, iar dacă ar găsi-o în viață, trebuiau s-o țină la căldură până când soseau ajutoarele.

Apoi fură duşi în comitatul W.

Hinzelmann, Brogan şi Shadow merseră de-a lungul unui pârâu înghețat. Înainte de despărțire, fiecare grup de câte trei oameni primise un mic dispozitiv radio.

Norii erau joşi, iar lumea devenise cenuşie. Nu căzuse pic de zăpadă în ultimele treizeci şi şase de ore. Urmele de paşi ieşeau în evidență în crusta sclipitoare a zăpezii fărămicioase.

Brogan arăta ca un colonel pensionar: avea o mustăcioară subțire şi tâmplele grizonante. Îi povesti lui Shadow că fusese director de liceu.

— Nu mai sunt tânăr. Acum mai predau un pic, organizez spectacolul de teatru al şcolii – acesta a fost întotdeauna lucrul cel mai interesant din anul şcolar –, vânez din când în când şi am o cabană mică lângă lacul Pike. Petrec cam mult timp acolo.

În timp ce mergeau, Brogan mai spuse:

— Pe de o parte, sper s-o găsim. Pe de altă parte, aş fi bucuros s-o găsească altcineva, nu noi – dacă o s-o găsim. Ştiți ce vreau să zic.

Shadow înțelesese perfect ce voia să zică.

Cei trei nu vorbeau prea mult. Mergeau, uitându-se după un costum roşu, după mănuşi verzi şi după o căciulă albastră. Şi după un trup alb. Din când în când, Brogan lua legătura prin radio cu Chad Mulligan.

La prânz se strânseră împreună cu ceilalți din echipa de căutare într-un autobuz al şcolii şi mâncară hotdogi şi băură supă fierbinte. Cineva arătă un uliu cu coadă roşie, care stătea într-un copac desfrunzit. Altcineva spuse că semăna mai mult cu un şoim, dar pasărea zbură şi cei doi renunțară să se mai contrazică.

Hinzelmann le spuse o poveste despre trompeta bunicului său. Bunicul său încercase să cânte pe vreme geroasă, dar frigul era atât de mare lângă hambar, acolo unde se dusese bunicul lui să exerseze, încât din trompetă nu ieşise niciun sunet.

— Apoi, după ce a intrat în casă, a pus trompeta pe sobă, să se dezghețe. Familia s-a dus la culcare şi, deodată, în toiul nopții, sunetele dezghețate au început să iasă din trompetă. Bunica mea s-a speriat groaznic...

După-amiaza fu nesfârşită, zadarnică şi deprimantă. Lumina zilei scădea treptat, distanțele se estompau şi lumea devenea indigo, iar vântul bătea suficient de rece şi de tare ca să-ți jupoaie pielea de pe față. Când se făcuse prea întuneric ca să mai continue, Mulligan îi anunță prin radio să înceteze, apoi autobuzul îi adună pe toți şi-i duse la sediul pompierilor.

În clădirea de lângă sediul pompierilor se afla taverna Buck Stops Here, şi aici se strânseră majoritatea celor din echipa de căutare. Erau obosiți şi descurajați, discutau între ei despre cât de frig se făcuse şi despre cum Alison o să apară probabil peste o zi sau două fără să ştie ce griji îşi făcuseră cu toții.

— Nu trebuie să ai o părere proastă despre oraşul nostru din cauza întâmplării acesteia, zise Brogan. E un oraş bun.

— Lakeside e cel mai bun oraş din zona pădurilor nordice, spuse o femeie slabă, al cărei nume Shadow îl uitase, dacă îl ştiuse vreodată. Ştii câți şomeri sunt în Lakeside?

— Nu, îi răspunse Shadow.

— Mai puțin de douăzeci. În oraş şi în împrejurimile sale locuiesc peste cinci mii de oameni. Nu suntem bogați, dar toți muncesc. Nu-i ca în oraşele miniere din nord-est, care au ajuns acum aproape toate oraşe-fantomă. Au existat oraşe ale fermierilor, oraşe ucise din cauza prăbuşirii prețului laptelui sau al cărnii de porc. Ştii care-i principala cauză a deceselor nenaturale la fermierii din Vestul Mijlociu?

— Sinuciderea? se hazardă Shadow.

Femeia păru aproape dezamăgită.

— Mda. Asta e. Se sinucid, zise ea.

Clătină din cap, apoi continuă:

— Există multe oraşe pe-aici care trăiesc de pe urma vânătorilor şi a oamenilor veniți în concediu, oraşe care le iau oamenilor banii şi-i trimit acasă cu trofee cinegetice şi cu înțepături de insecte. Mai există şi oraşe ale unor companii, unde totul merge minunat până când Wal-Mart îşi plasează în altă parte centrul de distribuție sau 3M încetează să producă acolo carcase pentru CD-uri, şi deodată o mulțime de oameni nu mai au cu ce să-şi plătească ratele. Îmi pare rău, nu ți-am reținut numele...

— Ainsel, zise Shadow. Mike Ainsel.

Berea pe care o bea era una locală, făcută cu apă de izvor. Era bună.

— Eu sunt Callie Knopf, se recomandă femeia. Sora lui Dollie. Spuneam deci că Lakeside a avut noroc. Avem aici câte un pic din toate – ferme, industrie uşoară, turism, meseriaşi. Şcoli bune.

Shadow se uita nedumerit la ea. Simțea ceva găunos în vorbele ei. Avea impresia că aude un vânzător, unul bun, care credea în produsele sale, dar dorea să fie sigur că o să pleci acasă cu periile lui sau cu setul complet de enciclopedii. Poate că impresia i se citea pe figură, pentru că femeia zise:

— Îmi pare rău. Când iubeşti ceva, nu încetezi să vorbeşti despre obiectul dragostei tale. Cu ce te ocupui, domnule Ainsel?

— Unchiul meu cumpără şi vinde antichităţi prin toată ţara. Îl ajut să transporte lucrurile mari şi grele. Fără să le distrug prea mult. E o slujbă bună, dar nu-i continuă.

O pisică neagră, mascota barului, se strecură între picioarele lui Shadow, frecându-şi capul de cizmele lui. Apoi se urcă pe bancă, lângă el, şi adormi.

— Măcar călătoreşti, zise Brogan. Mai faci şi altceva?

— Aveţi opt monede de un sfert de dolar? întrebă Shadow.

Brogan scotoci prin mărunţiş şi găsi patru monede, pe care le împinse pe masă spre Shadow. Callie Knopf îi dădu celelalte patru monede.

Shadow aranjă monedele câte patru în şir. Apoi, fără mult efort, făcu trucul intitulat „Monedele prin Masă", părând că împinge jumătate dintre monede prin lemnul mesei, din mâna stângă în cea dreaptă.

După aceea, luă toate cele opt monede în mâna dreaptă, luă în stânga un pahar gol, acoperi paharul cu un şervetel şi păru că face să dispară bănuţii din mâna dreaptă, unul câte unul, şi să cadă cu un zăngănit în pahar, sub şervetel. În cele din urmă deschise mâna dreaptă, ca să arate că-i goală, apoi trase şervetelul şi arătă monedele din pahar.

În sfârşit, înapoie banii – trei lui Callie şi cinci lui Brogan –, după care luă un sfert de dolar din mâna lui Brogan, lăsând acolo patru monede. Suflă în ban şi acesta se transformă într-un penny, pe care i-l dădu lui Brogan, care-şi numără monedele de un sfert de dolar şi descoperi, uimit, că ţinea în mână tot cinci.

— Eşti un Houdini! chicoti Hinzelmann, încântat. Asta eşti!

— Sunt doar un amator. Mai am multe de învăţat, zise Shadow, simţind însă un fior de mândrie, pentru că erau primii săi spectatori adulţi.

În drum spre casă se opri la magazinul alimentar ca să cumpere o cutie de lapte. Casiera cu păr de culoarea

ghimbirului îi părea cunoscută. Avea ochii înroşiţi de plâns. Şi faţa acoperită de pistrui.

— Te cunosc, zise Shadow. Eşti – fu gata să spună fata cu Alka-Seltzer, apoi îşi dădu seama şi continuă – prietena lui Alison. V-am văzut în autobuz. Sper că prietena ta e bine.

— Şi eu, răspunse ea, şi-şi suflă nasul în batistă, apoi îşi vârî batista la loc în mânecă.

Pe insigna ei scria SALUT! EU SUNT SOPHIE! ÎNTREABĂ-MĂ CUM POŢI SĂ SLĂBEŞTI 10 KG ÎN 30 DE ZILE!

— Am petrecut ziua căutând-o. Încă n-am avut noroc.

Sophie dădu din cap, stăpânindu-şi lacrimile. Trecu cutia de lapte prin faţa scanerului şi acesta îi arătă preţul. Shadow îi dădu doi dolari.

— O să părăsesc oraşul ăsta afurisit, zise fata cu o voce brusc răguşită. O să locuiesc cu mama mea, în Ashland. Alison a dispărut. Sandy Olsen s-a dus acum un an. Jo Ming cu un an înaintea lui. Cui o să-i vină rândul anul viitor?

— Credeam că Sandy Olsen a fost luat de tatăl lui.

— Da, zise fata cu amărăciune. Sigur! Şi Jo Ming s-a dus în California, iar Sarah Lindquist s-a rătăcit mergând prin pădure şi n-a mai fost găsită. Oricum, vreau să mă duc în Ashland.

Fata răsuflă adânc, apoi, pe neaşteptate, îi zâmbi. În zâmbetul ei nu era nimic nesincer. Shadow presupuse că fusese învăţată să zâmbească atunci când dădea restul cuiva. Fata îi ură o zi bună, după care se întoarse spre femeia din spatele lui Shadow, care avea căruciorul plin cu cumpărături, şi începu să descarce mărfurile şi să le treacă prin faţa scanerului.

Shadow îşi luă laptele şi plecă. Trecu pe lângă benzinărie, trecu pe lângă rabla de pe gheaţă, trecu peste pod şi ajunse acasă.

Venirea în America
ANUL 1778

A fost odată o fată, iar unchiul ei a vândut-o, *notă domnul Ibis cu scrisul său de mână perfect, ca de tipar.*

Aceasta-i povestea, restul sunt amănunte.

Există poveşti adevărate, în care destinul fiecărui individ este unic şi tragic, iar cea mai mare tragedie este că le-am auzit şi înainte, şi nu putem permite să le resimţim foarte profund. Construim o coajă în jurul lor, ca nişte scoici în jurul unui fir dureros de nisip, îmbrăcându-l cu straturi moi şi perlate pentru a-l putea suporta. În felul acesta mergem şi vorbim şi funcţionăm zi de zi, imuni la pierderile şi durerea altora. Dacă ele ne-ar atinge cu adevărat, ne-ar transforma în infirmi sau în sfinţi; însă, de cele mai multe ori, ele nu ne ating. Nu putem permite asta.

Diseară, în timp ce mănânci, încearcă să reflectezi: sunt copii care flămânzesc în această lume, în număr mai mare decât mintea poate cuprinde cu uşurinţă, în număr atât de mare, încât o eroare de un milion sau două poate fi trecută cu vederea. Această reflecţie poate fi incomodă pentru tine sau nu, însă oricum vei continua să mănânci.

Există anumite relatări care, dacă le vom citi cu inima deschisă, ne vor răni prea adânc. Iată un om bun, bun după opinia sa şi cea a prietenilor săi: e credincios şi sincer faţă de soţia sa, îşi adoră copiii şi le acordă toată atenţia, îl preocupă soarta ţării sale şi-şi face treaba la serviciu cu scrupulozitate, străduindu-se din răsputeri. Iar acest om extermină evrei, eficient şi cu bunăvoinţă. Îi place muzica

de fond, menită să-i liniştească pe evrei, şi-i sfătuieşte pe aceştia să nu-şi uite numărul de identificare atunci când intră la duşuri. Le spune că mulți uită ce număr au şi iau alte haine atunci când ies de acolo. Atitudinea lui îi liniştește pe evrei. Se conving că vor trăi după ce vor face duş. Însă ei se înşală. Omul nostru supraveghează detaşamentul care duce cadavrele la cuptoare; iar dacă există vreun lucru pe care îl regretă, acesta este faptul că încă se lasă afectat de gazarea acelor paraziți. Dacă ar fi fost cu adevărat un om bun, este sigur de asta, ar fi simțit doar bucurie văzând cum pământul este curățat de mizeria aceea.

Să îl lăsăm, însă; el ne răneşte prea adânc. Este prea aproape de noi, şi aceasta ne doare.

„A fost odată o fată, iar unchiul ei a vândut-o." Spusă astfel, povestea pare simplă.

„Niciun om nu-i o insulă", a proclamat Donne[1], dar a greşit. Dacă n-am fi insule, am fi pierduți, ne-am scufunda în tragediile celorlalți. Am fost transformați în insule de tragediile celorlalți, de natura noastră insulară şi de configurația şi forma repetitivă a poveştilor. Configurația nu se schimbă: a fost odată un om care s-a născut, a trăit şi apoi, dintr-un motiv sau altul, a murit. Asta-i tot. Puteți să completați amănuntele conform propriei voastre experiențe. Povestea va fi la fel de lipsită de originalitate ca şi alte poveşti, va fi la fel de unică precum oricare altă viață. Viețile sunt ca fulgii de zăpadă. Deşi rămân unici, fulgii de zăpadă alcătuiesc modele pe care le-am mai văzut, seamănă între ei ca nişte boabe de mazăre dintr-o păstaie (V-ați uitat vreodată la boabele dintr-o păstaie? V-ați uitat cu adevărat? N-aveți cum să le confundați între ele, după ce le-ați privit cu atenție timp de un minut.)

---

[1] John Donne (1572-1631) – poet metafizic englez, cunoscut publicului larg mai ales pentru citatul din *Meditația a XVII-a*: „Niciun om nu-i o insulă... fiecare om e o parte a continentului... nu trebuie să te întrebi pentru cine bat clopotele... bat pentru tine".

Fără indivizi, am vedea doar numere: o mie de morți, o sută de mii de morți, „pierderile pot ajunge la un milion". Datorită poveştilor individuale, statistica se transformă în oameni – dar chiar şi aceasta este o minciună, pentru că oamenii continuă să sufere într-un număr halucinant şi incomprehensibil. Uitați-vă la pântecul umflat, prea umflat al copilului şi la membrele lui scheletice: v-ar fi mai uşor dacă i-ați cunoaşte numele, vârsta, visele, temerile? Dacă l-ați vedea din interior? Şi dacă s-ar întâmpla acest lucru, nu veți face un deserviciu surorii sale, care zace în praf lângă el, o caricatură distorsionată a unui copil? Iar dacă simțim ceva pentru ei, devin prin asta mai importanți pentru noi decât o mie de alți copii loviți de aceeaşi foamete, decât o mie de alte vieți tinere ce urmează să devină în curând hrană pentru muşte?

Ne trasăm liniile în jurul acestor momente de durere şi rămânem pe insulele noastre, iar aceste momente de durere nu ne pot face rău. Sunt acoperite cu un strat neted, sigur, ca sideful, care le face să alunece din sufletele noastre asemenea unor perle, fără să ne producă o durere adevărată.

Ficțiunea ne permite să ne furişăm în mințile altora, în locuințele altora, să privim prin ochii altora. Iar în poveste ne oprim înainte de a muri, sau murim în locul altora fără să pățim nimic, pe când în lumea din afara poveştii dăm pagina sau închidem cartea şi ne întoarcem la propria noastră viață.

O viață e ca oricare alta şi nu seamănă cu niciuna.

Iar adevărul, pur şi simplu, este acesta: a fost odată o fată, iar unchiul ei a vândut-o.

În locul de unde venea fata se spunea că nimeni nu ştie cu siguranță cine este tatăl unui copil, ci doar cine îi este mamă, iar de asta puteai să fii sigur. Înrudirea şi proprietățile se transmiteau pe linie maternă, dar puterea rămânea

în mâinile bărbaților: un bărbat avea stăpânire deplină asupra copiilor surorii sale.

În locul acelea fusese un război, un război mic, doar o încăierare între bărbații din două sate rivale. Mai degrabă o ceartă. Un sat câştigă cearta, iar celălalt o pierdu.

Viața era o marfă, oamenii o proprietate. Sclavia făcuse parte timp de mii de ani din cultura acelor popoare. Negustorii arabi de sclavi distruseseră ultimele mari regate din Africa de Est, în timp ce națiunile din Africa de Vest se distrugeau între ele.

Nu era nimic neobişnuit în faptul că nişte gemeni fuseseră vânduți de unchiul lor, pentru că gemenii erau considerați făpturi magice, iar unchiul lor era speriat de ei, suficient de speriat ca să nu le spună gemenilor că avea de gând să-i vândă, ca să nu-i vatăme umbra şi să-l ucidă. Gemenii aveau doisprezece ani. Fata se numea Wututu, adică pasărea-mesager, iar băiatul purta numele unui rege mort, Agasu. Erau copii sănătoşi, şi pentru că erau gemeni, băiat şi fată, li se spuseseră multe lucruri despre zei, şi pentru că erau gemeni, ei ascultaseră tot ce li se spusese şi ținuseră minte.

Unchiul lor era un om gras şi leneş. Dacă ar fi avut mai multe vite, poate că ar fi vândut una dintre ele în loc să vândă copiii, dar nu avea. A vândut gemenii. Şi cu asta am terminat cu el, n-o să mai auzim despre el în această poveste. Noi o să urmărim soarta gemenilor.

Copiii au mers, împreună cu alți sclavi capturați sau cumpărați, au mers zeci de kilometri până la un mic avanpost. Acolo au fost vânduți, iar gemenii, împreună cu alți treisprezece oameni, au fost cumpărați de şase bărbați cu lănci şi cuțite, care i-au mânat spre vest, către mare, şi când au ajuns la mare au mers mulți kilometri de-a lungul coastei. Erau cincisprezece sclavi, cu mâinile legate şi cu lațuri de gât.

Wututu îl întrebă pe fratele ei ce li se va întâmpla.

— Nu ştiu, îi răspunse el.

Agasu era un băiat zâmbitor, avea dinți albi, perfecți, pe care şi-i arăta când zâmbea, iar zâmbetul lui fericit o făcea fericită şi pe Wututu. Acum Agasu nu mai zâmbea. Încerca să pară curajos, ca să fie curajoasă şi sora sa. Îşi ținea capul drept şi umerii ridicați, fiind la fel de mândru, de amenințător şi de caraghios ca un cățel cu părul zburlit.

Omul aflat în şir în spatele lui Wututu zise:

— O să ne vândă diavolilor albi, care o să ne ducă la ei acasă, dincolo de apă.

— Şi acolo ce-o să ne facă? întrebă Wututu.

Bărbatul nu-i răspunse.

— Ce? întrebă Wututu, iar Agasu încercă să-i facă semn, pentru că nu aveau voie să vorbească sau să cânte în timp ce mergeau.

— Probabil că o să ne mănânce, zise bărbatul. Aşa mi s-a spus. De aceea au nevoie de atât de mulți sclavi. Se pare că-s tare flămânzi.

Wututu începu să plângă în timp ce mergea. Agasu zise:

— Nu plânge, surioară. N-o să te mănânce. O să te apăr. Zeii noştri o să ne apere.

Dar Wututu continua să plângă şi mergea cu inima grea, simțind durerea, furia şi teama aşa cum numai un copil poate să le simtă, într-un fel crud şi copleşitor. Nu se simțea în stare să-i spună lui Agasu că n-o îngrijora posibilitatea de a fi mâncată de diavolii albi. Era convinsă că o să supraviețuiască. Plângea de teamă că-l vor mânca pe fratele ei, iar ea nu era convinsă că-l poate apăra.

Au ajuns la un post comercial, iar acolo au rămas timp de zece zile. În dimineața celei de-a zecea zi au fost scoşi din coliba în care fuseseră închişi (şi care devenise foarte aglomerată în ultimele zile, pentru că veneau tot timpul oameni care aduceau alte şiruri de sclavi). Au fost conduşi spre port, iar Wututu a văzut corabia care urma să-i ia de acolo.

Prima dată se gândi că avea în față o corabie foarte mare, dar apoi își spuse că ambarcațiunea era prea mică pentru ei toți. Nava plutea liniștită pe apă. Barca navei venea și pleca, ducând captivii pe corabie, unde li se puneau cătușe și erau conduși de marinari pe punțile inferioare. Unii dintre marinari aveau pielea de culoarea cărămidei sau a pieilor tăbăcite, aveau nasuri ascuțite și bărbi care-i făceau să arate ca niște animale. Mulți dintre marinari arătau ca oamenii din neamul gemenilor sau ca oamenii care-i aduseseră pe coastă. Bărbații, femeile și copiii fură despărțiți și siliți să meargă în diferite părți ale punții pentru sclavi. Erau prea mulți și nu era loc pentru toți, așa că vreo zece oameni au fost legați în lanțuri pe puntea deschisă, sub locul în care-și întindeau hamacurile oamenii din echipaj.

Wututu a fost pusă la un loc cu copiii, nu cu femeile. Nu fusese legată în lanțuri, ci doar încuiată într-o încăpere. Agasu, fratele ei, a fost dus împreună cu bărbații, în lanțuri, într-un loc în care erau înghesuiți ca heringii. Sub punte mirosea îngrozitor, deși echipajul frecase podeaua după ultima încărcătură. Duhoarea intrase în lemn: duhoare de teamă, de fiere, de diaree, de moarte, de febră, de nebunie, de ură. Wututu stătea în încăperea fierbinte, împreună cu ceilalți copii. Simțea copii transpirați de fiecare parte. Un val făcu un băiețel să cadă peste ea, iar acesta se scuză într-o limbă pe care Wututu n-o înțelese. Fata încercă să-i zâmbească, prin semiîntuneric.

Corabia își ridică pânzele și începu să alunece greoi pe apă.

Wututu se întreba cum arăta locul din care veneau oamenii albi (deși niciunul dintre ei nu era cu adevărat alb; pentru că fuseseră arși de soare și de mare aveau pielea întunecată la culoare). Nu le mai ajungea hrana și erau siliți să vină tocmai în țara ei ca să adune oameni pe care să-i mănânce? Sau ei urmau să fie o delicatesă, un fel deosebit,

pentru nişte indivizi care mâncaseră tot felul de lucruri şi li se mai trezea apetitul doar când puneau în cratiță nişte carne cu pielea neagră?

La o zi după ce părăsise portul, corabia nimeri într-o furtună, nu foarte puternică, dar punțile navei se zguduiau şi se legănau, iar mirosul de vomă se adăugă duhorii de urină, de fecale şi de teamă. Ploaia curgea peste ei prin răsuflătorile deschise în tavanul punții sclavilor.

La o săptămână de la începutul călătoriei, când pământul nu se mai vedea, sclavilor li s-au scos lanțurile. Au fost avertizați că orice nesupunere va fi pedepsită mai rău decât îşi puteau imagina.

Dimineața, captivii mâncau fasole şi pesmeți marinăreşti. Fiecare primea câte o gură de suc de lămâie oțetit, suficient de acru pentru ca sclavii să se strâmbe, să tuşească şi să scuipe; unii dintre ei gemeau şi se văitau în timp ce sucul de lămâie li se dădea cu lingura. Nu-l puteau scuipa, pentru că dacă erau prinşi scuipându-l, erau biciuiți sau bătuți.

Seara primeau carne sărată de vită. Avea gust neplăcut şi pe suprafața cenuşie a cărnii se întindeau pete în toate culorile curcubeului. Asta fusese la începutul călătoriei. Pe măsură ce timpul trecea, carnea devenea şi mai rea.

Când puteau, Wututu şi Agasu stăteau împreună şi vorbeau despre mama lor, despre casa lor şi despre prietenii lor de joacă. Uneori, Wututu îi spunea lui Agasu poveşti pe care le aflase de la mama lor, poveşti precum cea despre Elegba, cel mai şiret dintre zei, care era ochii Marelui Mawa şi urechile lumii, care-i aducea mesaje lui Mawa şi ducea înapoi răspunsurile lui Mawa.

Ca să înlăture monotonia călătoriei, marinarii îi puneau seara pe sclavi să le cânte şi să le danseze, ca în locurile lor natale.

Wututu avusese noroc că fusese pusă împreună cu copii. Copiii fuseseră îngrămădiți la un loc şi ignorați. Femeile nu

erau la fel de norocoase. Pe unele corăbii, sclavele erau violate în repetate rânduri de echipaj, marinarii considerând că-i un drept al lor, de la sine înțeles. Pe corabia aceea lucrurile nu stăteau la fel, însă asta nu însemna că nu aveau loc violuri.

Vreo sută de bărbați, femei şi copii au murit în timpul călătoriei şi au fost aruncați în mare. Unii dintre captivii care fuseseră aruncați peste bord nu muriseră încă, dar răcoarea verde a oceanului le-a potolit febra, iar ei s-au scufundat şi au dispărut...

Wututu şi Agasu se aflau pe o corabie olandeză, dar ei nu ştiau acest lucru. Nava ar fi putut să fie, la fel de bine, britanică, portugheză, spaniolă sau franceză.

Marinarii negri de pe navă – care aveau pielea mai închisă la culoare decât cea a lui Wututu – le spuneau captivilor unde să se ducă, ce să facă şi când să danseze. Într-o dimineață, Wututu remarcă faptul că unul dintre paznicii negri se uita la ea. În timp ce fata mânca, paznicul veni lângă ea şi o privi atent, fără să spună nimic.

— De ce faci asta? îl întrebă fata. De ce-i slujeşti pe diavolii albi?

Bărbatul rânji, de parcă întrebarea ar fi fost lucrul cel mai amuzant pe care-l auzise în viața sa. Apoi se aplecă, până când buzele lui aproape că atinseră urechea fetei. Simțind răsuflarea fierbinte în urechea ei, lui Wututu i se făcu dintr-odată rău.

— Dacă ai fi mai mare, te-aş face să țipi de fericire cu scula mea, îi şopti paznicul. Poate o să te fac să țipi la noapte. Te-am văzut cât de bine dansezi.

Ea îl privi cu ochii ei căprui şi zise calmă, chiar zâmbitoare:

— Dacă o să mi-o bagi jos, o să ți-o muşc cu dinții de acolo. Eu sunt vrăjitoare şi am jos dinți foarte ascuțiți.

Fu încântată să vadă cum se schimbă expresia de pe figura bărbatului. Paznicul nu zise nimic şi plecă.

Vorbele ieşiseră din gura ei, dar nu fuseseră vorbele ei: ea nu le gândise, nici nu le rostise. Fata îşi dădu seama că fuseseră cuvintele lui Elegba cel şiret. Mawu făcuse lumea, dar apoi, datorită şireteniei lui Elegba, îşi pierduse interesul pentru ea. Elegba cel deştept şi cu erecţie de oţel fusese cel care vorbise prin intermediul ei, cel care o călărise[1] timp de o clipă. În noaptea aceea, fata aduse mulţumiri lui Elegba, înainte să se culce.

Mulţi dintre robi refuzau să mănânce. Fură biciuţi până când îşi puseră mâncare în gură şi o înghiţiră, dar biciuirea fusese atât de dură, încât doi bărbaţi muriră. De atunci nu mai încercă nimeni să flămânzească pentru a se elibera. Un bărbat şi o femeie încercară să se sinucidă sărind peste bord. Femeia reuşi. Bărbatul fu salvat, apoi fu legat de catarg şi biciuit până când spatele i se umplu de sânge. Fu lăsat acolo până când ziua se transformă în noapte. Nu i se dădu nici hrană, nici de băut, în afară de propria-i urină. A treia zi omul începu să delireze, iar capul i se umflă şi i se înmuie, ca un pepene vechi. Când încetă să delireze, fu aruncat peste bord. Şi timp de cinci zile după această încercare, captivii fură puşi din nou în lanţuri.

A fost o călătorie lungă şi rea pentru sclavi, n-a fost păcută nici pentru echipaj, deşi marinarii învăţaseră să fie duri în timp ce-şi făceau meseria şi-şi spuneau între ei că-s doar nişte fermieri care-şi duc vitele la târg.

Acostară într-o zi plăcută în Bridgeport, Barbados, iar robii fură duşi de pe navă pe ţărm cu bărci trimise din port, apoi fură conduşi în piaţă, unde se aliniară, după multe ţipete şi lovituri de ciomag. Se auzi un şuierat, iar piaţa se umplu de oameni: bărbaţi înghesuiţi, roşii la faţă, care ţipau, cercetau, strigau, îşi dădeau cu părerea, bombăneau.

---

[1] În credinţa voodoo, posedarea de către zei a unui trup omenesc este definită ca o călărire a omului respectiv.

Wututu şi Agasu fură despărțiți. Totul se întâmplă foarte iute: un bărbat solid îi deschise gura lui Agasu, se uită la dinții lui, îi pipăi muşchii de pe brațe, dădu din cap, iar alți doi bărbați îl duseră pe Agasu de-acolo. El nu se luptă cu ei. Se uită la Wututu şi-i strigă:

— Fii curajoasă!

Fata dădu din cap, apoi vederea i se tulbură din cauza lacrimilor. Începu să jelească. Împreună erau gemeni, erau magici, erau puternici. Despărțiți erau doar doi copii îndurerați.

Nu-l mai revăzu decât o singură dată, însă nu în viață.

Şi iată ce i se întâmplă lui Agasu... Mai întâi îl duseră într-o fermă de pregătire, unde era biciuit pentru ce făcea şi ce nu făcea, unde îl învățară rudimente de limba engleză şi-i dădură numele de Inky Jack[1], din cauza negrelii pielii sale. Când fugi, îl hăituiră cu câini şi-l aduseră înapoi şi-i tăiară un deget de la picior cu o daltă, ca să-l învețe o lecție pe care s-o țină minte. Băiatul vru să moară de foame, dar când refuză să mănânce, paznicii îi sparseră dinții din față şi-i turnară în gură terci gros, iar Agasu fu obligat să-l înghită, ca să nu se sufoce.

Încă de pe vremea aceea sclavii născuți în captivitate erau preferați celor aduşi din Africa. Sclavii născuți în libertate încercau să fugă sau încercau să moară; n-aveai niciun profit de pe urma lor.

Când Inky Jack împlini şaisprezece ani, fu vândut împreună cu alți sclavi unei plantații de trestie de zahăr de pe insula Saint-Domingue. Acolo i se spuse Hyacinth, sclavul uriaş cu dinții rupți. Pe plantație întâlni o bătrână din satul lui – femeia fusese sclavă de casă înainte ca degetele să-i devină artritice şi noduroase –, care-i spuse că albii îi despărțeau în mod intenționat pe robii din acelaşi oraş, sat sau

---

[1] *Ink* – „cerneală", „tuş", în limba engleză.

regiune, ca să evite răscoalele şi revoltele. Stăpânilor nu le plăcea când sclavii discutau între ei în limba lor natală.

Hyacinth prinse un pic de franceză şi un pic din învăţăturile bisericii catolice. În fiecare zi tăia trestie de zahăr. De dinainte de răsăritul soarelui până după asfinţit.

A avut mai mulţi copii. Se ducea împreună cu alţi sclavi în pădure, după miezul nopţii – deşi aces lucru era interzis –, ca să danseze Calinda, să cânte pentru Damballa-Wedo, zeul-reptilă, care avea forma unui şarpe negru. Cânta pentru Elegba, pentru Ogu, pentru Shango, pentru Zaka şi pentru mulţi alţi zei pe care robii îi aduseseră cu ei pe insulă şi-i ţinuseră în minţile lor, în sufletul lor secret.

Sclavii de pe plantaţiile de trestie de zahăr din Saint-Domingue trăiau rareori mai mult de un deceniu. Timpul liber ce le era acordat – două ore în arşiţa amiezii şi cinci ore în bezna nopţii – era şi singurul timp în care-şi produceau hrana pe care urmau s-o mănânce (pentru că nu-i hrăneau stăpânii, ci li se dădeau mici terenuri pe care să le cultive şi din care să se hrănească), dar era şi singurul timp în care dormeau şi visau. Chiar şi în aceste condiţii însă, ei îşi făceau timp să se strângă, să danseze şi să venereze. Solul din Saint-Domingue era fertil, iar zeii din Dahomey, din Congo şi din Niger şi-au înfipt acolo rădăcini adânci şi au crescut uriaşi şi zdraveni; şi au promis libertate celor care-i venerau noaptea prin crânguri.

Hyacinth avea douăzeci şi cinci de ani când l-a muşcat un păianjen de dosul palmei de la mâna dreaptă. Muşcătura s-a infectat, carnea de pe dosul palmei s-a necrozat. Curând, tot braţul s-a umflat şi a devenit purpuriu, iar mâna îi mirosea îngrozitor şi-l ardea.

I-au dat să bea rom nerafinat şi au încălzit în foc lama unei macete, până când aceasta a început să strălucească, roşie şi albă. Apoi i-au tăiat braţul de la umăr cu fierăstrăul şi l-au cauterizat cu lama înroşită în foc. Hyacinth a zăcut o săptămână, cuprins de febră. Apoi s-a întors la muncă.

Sclavul invalid numit Hyacinth a luat parte la revolta sclavilor din 1791.

Elegba însuşi l-a luat în stăpânire pe Hyacinth în crâng şi l-a călărit aşa cum un om alb călăreşte un cal, şi a vorbit prin intermediul lui. Hyacinth nu şi-a amintit mare lucru din ce spusese, dar cei care fuseseră de faţă i-au povestit că le promisese să-i elibereze din captivitate. Hyacinth îşi amintea doar erecţia pe care o avusese, tare ca un ciomag şi dureroasă; şi că-şi ridicase ambele mâini – cea pe care o avea şi pe cea pe care n-o mai avea – către lună.

Omorâseră un porc, iar bărbaţii şi femeile de pe plantaţie băuseră sângele cald al animalului, închinându-se zeilor şi încheind între ei un legământ pentru întemeierea unei frăţii. Apoi se închinaseră încă o dată zeilor tuturor ţărilor din care fuseseră aduşi ca pradă.

— Dacă murim în bătălia cu albii, îşi spuseră unul altuia, vom renaşte în Africa, în casele noastre, în triburile noastre.

Hyacinth a devenit un altfel de om în timpul revoltei, şi de aceea pe Agasu îl numeau acum Marele Ciung. Şi a luptat, a venerat, a adus sacrificii, a uneltit. Şi-a văzut prietenii şi iubitele ucise, dar a continuat să lupte.

Au luptat timp de doisprezece ani, o încleştare nebunească şi sângeroasă cu proprietarii plantaţiilor şi cu trupele aduse tocmai din Franţa. Au luptat, au continuat să lupte şi, incredibil, au câştigat.

În ziua de 1 ianuarie 1804 a fost proclamată independenţa coloniei Saint-Domingue, care a fost apoi cunoscută în lume drept Republica Haiti. Marele Ciung n-a apucat să vadă acest moment. A murit în august 1802, înjunghiat cu baioneta de un soldat francez.

Exact în momentul morţii Marelui Ciung (care se numise cândva Hyacinth, iar înainte de asta Inky Jack, dar care rămăsese întotdeauna în sufletul său Agasu), sora sa (pe care el o ştia cu numele de Wututu, dar care fusese numită

Mary pe plantația din Carolina de Nord, Daisy când ajunsese sclavă de casă, Sukey când fusese vândută familiei Lavere din New Orleans) simți baioneta rece alunecându-i printre coaste şi începu să țipe şi să plângă, fără să se poată stăpâni. Fiicele ei gemene se treziră şi începură să urle. Noii ei copii aveau culoarea cafelei cu lapte, nu semănau cu copiii negri pe care-i născuse când lucra pe plantație şi când era doar o fetiță – copii pe care nu-i mai văzuse de când aceştia împliniseră cincisprezece, respectiv zece ani. Fata cea mijlocie murise deja de un an, atunci când fusese vândută şi luată de lângă ei.

Sukey fusese biciuită de mai multe ori după ce ajunsese pe continent – odată i se turnase sare pe rană, iar altădată fusese biciuită atât de rău, încât timp de câteva zile nu putuse să se aşeze, nici nu răbdase să-i atingă cineva spatele. Fusese violată de mai multe ori pe când era mai tânără: de negri, cărora li se ordonase să împartă cu ea patul de lemn, şi de albi. Fusese legată în lanțuri. Dar atunci nu a plâns. De când se despărțise de fratele ei, plânsese o singură dată. Se întâmplase în Carolina de Nord, când văzuse că mâncarea pentru copiii sclavi şi pentru câini fusese turnată în aceeaşi troacă, iar copiii ei se băteau cu câinii pentru resturile acelea. Văzuse acest lucru într-o zi, şi-l mai văzuse şi înainte, îl văzuse în fiecare zi pe plantația aceea şi avea să-l mai vadă de multe ori înainte să plece de-acolo, dar în ziua aceea simțise că i se rupe sufletul.

Sukey fusese frumoasă un timp. Apoi anii de chinuri îşi luaseră tributul, iar ea nu mai era frumoasă. Fața i se acoperise de riduri, iar în ochi i se citea prea multă durere.

Cu unsprezece ani în urmă, pe când avea douăzeci şi cinci de ani, brațul drept i se veştejise. Niciunul dintre oamenii albi nu ştiuse ce să-i facă. Carnea i se topise de pe oase, iar brațul îi atârna de-a lungul trupului – un braț scheletic, aproape imobil. După aceea devenise o sclavă de casă.

Familia Casterton, care deținea plantația, fusese impresionată de îndemânarea ei la gătit şi la îngrijirea casei, dar doamna Casterton considera că brațul veştejit face o impresie neplăcută, aşa că vânduse fata familiei Lavere, care plecase pentru un an din Louisiana. Domnul Lavere era un om gras, vesel, care avea nevoie de o bucătăreasă şi de o servitoare bună la toate. Pe el nu-l deranja brațul veştejit al sclavei Daisy. Când peste un an familia Lavere se întoarse în Louisiana, sclava Sukey o însoți.

În New Orleans, la această sclavă veneau femei, dar şi bărbați, ca să cumpere leacuri, licori de dragoste şi mici fetişuri. Da, majoritatea erau negri, însă veneau şi albi. Familia Lavere se făcea că nu vede nimic. Poate că le plăcea să se bucure de prestigiul de a deține o sclavă temută şi respectată. Cu toate acestea, stăpânii ei nu-i permiteau să-şi răscumpere libertatea.

Sukey se ducea în bayou[1] noaptea târziu şi dansa Calinda şi Bamboula. Ca şi dansatorii din Saint-Domingue sau cei din țara ei natală, dansatorii din bayou aveau un şarpe negru ca *voudon*[2]. Dar zeii din țara ei natală şi cei ai altor popoare din Africa nu posedau oamenii aşa cum îl posedau pe fratele ei şi pe oamenii din Saint-Domingue. Cu toate acestea, Sukey îi invoca, le striga numele şi le cerea favoruri.

Sclava îi auzea pe oamenii albi vorbind despre revolta din Santo Domingo (aşa îi spuneau ei insulei) şi despre faptul că era sortită eşecului – „Gândeşte-te un pic! O țară a canibalilor!" –, apoi remarcă faptul că, de la un moment dat, albii nu mai pomeneau de revoltă.

Mai mult, Sukey avea impresia că stăpânii ei se prefăceau că nu existase niciodată o țară numită Santo Domingo.

---

[1] Bayou – braț de râu sau parte de lac sau mare transformate în baltă.

[2] *Voudon (vodun, vudu)* – „spirit", în limbile vest-africane.

Cât despre Haiti, acest cuvânt nu fusese pomenit niciodată. Ca şi cum întreaga naţiune americană decisese că poate să facă să dispară o insulă de mari dimensiuni din Marea Caraibilor doar printr-un efort de credinţă.

O generaţie de copii Lavere crescuse sub supravegherea atentă a lui Sukey. Cel mai mic, care nu reuşea să-i rostească numele, o poreclise Mama Zouzou, iar porecla prinsese. Acum, în anul 1821, Sukey avea cincizeci şi cinci de ani, însă arăta mult mai în vârstă.

Ştia mai multe secrete decât bătrâna Sanité Dédé, care vindea dulciuri în faţă la Cabildo, mai multe decât Marie Saloppé, care-şi zicea regina voodoo. Amândouă acestea erau femei de culoare, dar libere, în timp ce Mama Zouzou era sclavă şi destinată să moară sclavă, sau cel puţin aşa spunea stăpânul ei.

Tânăra care venise la ea ca să afle ce se întâmplase cu soţul ei se prezentase drept văduva Paris. Avea sâni ţanţoşi, era tânără şi mândră. Avea ceva sânge african, dar şi european şi indian. Pielea îi era roşcată, iar părul sclipitor de negru. Avea ochi negri, aroganţi. Se părea că soţul ei, Jacques Paris, murise. Domnul Paris era pe trei sferturi alb şi bastardul unei familii cândva măreţe. Unul dintre mulţii imigranţi care fugiseră din Santo Domingo. Fusese născut liber, ca şi tânăra şi impresionanta lui soţie.

— Jacques al meu e mort? întrebă văduva Paris.

Femeia era coafeză şi mergea din casă în casă, coafând doamnele elegante din New Orleans înainte de evenimentele sociale importante.

Mama Zouzou îşi consultă oasele, apoi clătină din cap:

— E cu o femeie albă, undeva la nord de locul acesta. O femeie albă cu păr auriu. E viu.

Nu era vorba de nicio magie. Toată lumea din New Orleans ştia cu cine fugise Jacques Paris şi ce culoare avea părul femeii.

Mama Zouzou fu surprinsă când îşi dădu seama că văduva Paris nu ştia că Jacques al ei îşi vâra în fiecare noapte micuțul său *pipi* de mulatru într-o fată cu pielea roz, din Colfax. Asta în nopțile în care nu era atât de beat încât să-şi poată folosi scula doar pentru urinat. Poate că femeia ştia. Poate că venise din alt motiv.

Văduva Paris venea o dată sau de două ori pe săptămână s-o vădă pe bătrâna sclavă. După o lună îi aduse bătrânei daruri: panglici pentru păr, o prăjitură şi un cocoş negru.

— Mama Zouzou, i se adresă tânăra, e timpul să mă înveți ceea ce ştii.

— Da, răspunse Mama Zouzou, care-şi dădea seama din ce parte bate vântul.

Şi în plus, văduva Paris îi mărturisise că se născuse cu membrană între degetele de la picioare, ceea ce însemna că era o geamănă şi că-şi ucisese geamănul în pântecul mamei. Aşa că Mama Zouzou nu avea de ales.

O învață pe tânără că două nucşoare atârnate de un fir ținut în jurul gâtului până când se rupe firul vindecă bolile de inimă, în timp ce un porumbel care n-a zburat niciodată, spintecat şi pus pe capul pacientului, înlătură febra. Îi arătă cum să facă un sac al dorințelor – un săculeț de piele care conținea treisprezece penny, nouă semințe de bumbac şi ghearele unui cocoş negru – şi cum să frece sacul pentru ca dorințele să i se îndeplinească.

Văduva Paris învăța tot ce-i arăta Mama Zouzou. Dar pe ea n-o interesau zeii. N-o interesau cu adevărat. O interesau lucrurile practice. Fusese încântată să afle că dacă scufunzi o broască vie în miere iar apoi o pui într-un muşuroi de furnici, descoperi, după ce oasele vor fi albe, curățate de carne, că există un os neted, în formă de inimă, şi unul cu un cârlig. Osul cu cârlig trebuie atârnat de veşmintele cuiva care vrei să te iubească, în timp ce osul în formă de inimă trebuie ținut într-un loc sigur (pentru că dacă-l pierzi,

cel pe care-l iubeşti se va întoarce împotriva ta ca un câine turbat). Dar dacă faci totul aşa cum se cuvine, cel pe care-l iubeşti va fi al tău.

Şi mai află că praful de şarpe uscat pus în pudra de faţă a unei duşmance va produce orbirea acesteia, şi că o duşmancă poate fi făcută să se înece singură luându-i lenjeria, întorcând-o pe dos şi îngropând-o la miez de noapte sub o cărămidă.

Mama Zouzou îi arătă văduvei Paris Rădăcina Minune a Lumii, marea şi mica rădăcină a lui John Cuceritorul, îi arătă sângele de dragon, valeriana şi iarba cu cinci degete. Îi arătă cum să fiarbă ceai de topit-pe-picioare, apă de urmează-mă şi apă de luat-minţile.

Mama Zouzou îi arătă văduvei Paris toate acestea şi încă multe altele. Dar bătrâna era dezamăgită. Se străduise să-i arate adevărurile ei ascunse, cunoştinţele ei profunde, să-i spună despre Elegba, despre Mawu, despre Aido-Hwedo, şarpele *voudon*, şi despre toate celelalte, dar pe văduva Paris (Acum o să vă spun numele cu care se născuse aceasta, numele pe care l-a făcut ulterior celebru: Marie Laveau[1]. Dar nu-i vorba de marea Marie Laveau, cea de care aţi auzit, ci de mama ei, care a devenit ulterior văduva Glapion) n-o interesau zeii dintr-o ţară îndepărtată. Dacă Santo Domingo fusese un teren fertil pentru zeii africani, ţara aceasta, cu porumb şi pepeni, cu bumbac şi raci, era pentru aceiaşi zei stearpă şi neroditoare.

— Nu vrea să ştie, se plângea Mama Zouzou Clementinei, confidenta ei, care spăla lenjeria de pat pentru multe familii din district.

Clementine avea o urmă de arsură pe obraz, iar unul dintre copiii ei murise opărit, când se răsturnase unul dintre cazanele în care fierbea rufe.

---

[1] Marie Laveau (1801-1881) – practicantă a religiei voodoo renumită în New Orleans.

— Atunci n-o mai învăța, zicea Clementine.

— O învăț, dar ea nu vede ce-i valoros, vede doar ce poate să facă. Eu îi dăruiesc diamante, dar ea vrea doar cioburi de sticlă frumos colorate. Eu îi dau o sticlă cu cel mai bun vin, iar ea vrea să bea apă din râu. Eu îi dau prepeliță, iar ea vrea să mănânce şobolani.

— Atunci de ce insişti? întreba Clementine.

Mama Zouzou ridica din umerii ei slabi, făcându-şi să tremure brațul veştejit.

Nu avea ce să-i răspundă. Ar fi putut să-i spună Clementinei că o învață pe văduva Paris pentru că se află în viață şi este recunoscătoare, pentru că văzuse prea mulți murind. Ar fi putut să-i spună că într-o zi sclavii se vor răscula, aşa cum visa, aşa cum se răsculaseră (şi fuseseră înfrânți) în LaPlace, însă ea ştia în sufletul său că fără zeii din Africa nu vor reuşi niciodată să-i înfrângă pe albii care-i înrobiseră şi nu vor putea niciodată să se întoarcă în țările lor de baştină.

Când se trezise în noptea aceea teribilă, în urmă cu aproape douăzeci de ani, şi simțise oțelul rece între coastele ei, atunci îşi dăduse seama că viața Mamei Zouzou încetase. Acum era cineva care nu trăia, care doar ura. Dacă ai fi întrebat-o despre ură, n-ar fi fost în stare să-ți povestească despre fata de doisprezece ani de pe o navă împuțită. Acest lucru îi dispăruse din minte, se întâmplaseră între timp prea multe biciuiri, prea multe bătăi, prea multe nopți în lanțuri, prea multe despărțiri, prea multă durere. Ar fi putut să povestească despre fiul ei, despre faptul că stăpânul dăduse ordin să i se taie degetul mare când descoperise că băiatul ştia să citească şi să scrie. Ar fi putut să povestească despre fiica ei, care avea doisprezece ani şi era deja gravidă în luna a opta – fusese violată de un supraveghetor –, despre cum albii săpaseră o groapă în pământul roşu, ca să încapă în ea pântecul proemintent al fetei, apoi o biciuiseră până i se acoperise spatele de sânge. În ciuda gropii săpate cu grijă, fata îşi pierduse copilul şi viața în

dimineața zilei de duminică, atunci când toți oamenii albi erau la biserică...

Prea multă durere...

— Venerează-i, îi spuse Mama Zouzou tinerei văduve Paris pe când se aflau în bayou, la o oră după miezul nopții.

Erau amândouă goale până la mijloc, transpirând în noaptea umedă, cu pielea luminată de razele lunii.

Soțul văduvei Paris, Jacques (a cărui moarte, peste trei ani, va avea multe caracteristici interesante), îi povestise lui Marie câte ceva despre zeii din Santo Domingo, dar ei nu-i păsase. Puterea provenea din ritualuri, nu de la zei...

Împreună, Mama Zouzou şi văduva Paris cântau, jeleau şi băteau din picioare în mlaştină. Cântau pentru şerpii negri atât femeia de culoare născută liberă, cât şi sclava cu brațul veştejit.

— Aici nu-i vorba numai ca tu să prosperi iar duşmanii tăi să dea greş, zise Mama Zouzou.

Multe dintre cuvintele ceremoniei – cuvinte pe care le ştiuse cândva, cuvinte pe care le ştiuse şi fratele ei – îi dispăruseră din minte. Mama Zouzou îi spusese frumoasei lui Marie Laveau că vorbele nu contează, doar melodia şi ritmul. Iar acum, cântând şi dansând pentru şerpii negri în mlaştină, bătrâna avu o viziune bizară. Văzu ritmul cântecelor, ritmul Calinda, ritmul Bamboula, toate ritmurile Africii ecuatoriale împrăştiindu-se încet peste pământul acela aflat în miez de noapte, până când întreaga țară începu să tremure şi să se cutremure în ritmurile vechilor zei, ale căror tărâmuri le părăsise. Dar nici aceasta, păru ea să înțeleagă acum în mlaştină, nici chiar aceasta nu va fi de-ajuns.

Mama Zouzou se întoarse către frumoasa Marie şi se văzu prin ochii acesteia: o femeie bătrână, cu pielea neagră, cu fața acoperită de riduri, cu brațul osos atârnându-i pe lângă trup, cu ochii precum cei ai unei femei care-şi văzuse copiii luptându-se cu câinii în troacă, pentru mâncare. Se

văzu şi-şi dădu seama pentru prima oară de teama şi de repulsia pe care le simțea tânăra față de ea.

Apoi izbucni în râs, se aplecă şi luă în mâna ei bună un şarpe negru, lung cât un copăcel şi gros ca o parâmă de corabie.

— Iată, zise ea. Acesta va fi *voudon*-ul nostru.

Puse şarpele, care nu opunea rezistență, într-un coş pe care-l ducea Marie, iar aceasta se îngălbenise de frică.

Apoi, în lumina lunii, a doua vedere – cea finală – o posedă, şi bătrâna îl zări pe fratele ei, Agasu. Nu mai era băiatul de doisprezece ani pe care-l văzuse pentru ultima oară în piața din Bridgeport, ci un bărbat uriaş, chel, care-şi rânjea dinții sparți şi care avea spatele dungat de cicatrice adânci. Ținea într-o mână o macetă. Din brațul drept îi rămăsese doar un ciot.

Bătrâna întinse către el brațul stâng, cel bun.

— Mai aşteaptă un pic, şopti ea. O să vin şi eu. O să vin curând.

Iar Marie Paris crezu că bătrâna vorbea cu ea.

CAPITOLUL DOISPREZECE

America şi-a investit religia, ca şi moralitatea, în acţiuni cu dividende sigure. A adoptat poziţia incontestabilă de naţiune binecuvântată pentru că merită să fie binecuvântată; iar fiii ei, indiferent de celelalte teologii pe care le afectează sau le disprețuiesc, subscriu fără rezerve la această credinţă naţională.

AGNES REPPLIER, *TIMPURI ŞI TENDINŢE*

Shadow conduse maşina spre vest, străbătu Wisconsin şi Minnesota şi pătrunse în Dakota de Nord, unde culmile acoperite de zăpadă arătau ca nişte bizoni uriaşi ce dormeau, iar el şi Wednesday nu văzură nimic, chiar nimic şi numai nimic kilometru după kilometru. Apoi o luară spre sud şi intrară în Dakota de Sud, îndreptându-se către teritoriul rezervaţiei.

Wednesday schimbase Lincolnul, care lui Shadow îi plăcuse cât timp îl condusese, cu un Winnebago[1] vechi şi rablagit, mirosind puternic şi inconfundabil a cotoi, şi care lui Shadow nu-i plăcea deloc să-l conducă.

În timp ce treceau pe lângă primul panou ce anunţa Muntele Rushmore, aflat încă la câteva sute de kilometri distanţă, Wednesday bombăni:

— Acesta, în sfârşit, e un loc sfânt!

Shadow crezuse că Wednesday a adormit. Se întoarse spre el şi-i răspunse:

— Ştiu că a fost un loc sacru pentru indieni.

---

[1] Winnebago – marcă de autovehicule-rulotă.

— E un loc sfânt, zise Wednesday. Asta-i Calea Americană, oamenii au nevoie de o scuză ca să vină şi să venereze. În ziua de azi, oamenii nu pot să meargă, pur şi simplu, să vadă un munte. Figurile impresionante ale preşedinţilor, făcute de domnul Gutzon Borglum, au însemnat că se acordă permisiunea vizitării, iar oamenii vin cu grămada ca să vadă în realitate ceva ce au văzut pe mii de cărţi poştale.

— Am cunoscut cândva un tip. Ridica greutăţi la Muscle Farm, cu ani în urmă. Zicea că tinerii indieni dakota se căţărau pe munte şi formau un lanţ uman ce atârna de pe capetele sculptate, doar pentru ca tipul de la capătul lanţului să urineze pe nasul preşedintelui.

Wednesday izbucni în hohote de râs.

— Frumos! Foarte frumos! Şi îşi manifestau mânia asupra unui anumit preşedinte?

Shadow ridică din umeri:

— Nu mi-a spus.

Kilometrii dispăreau sub roţile maşinii. Shadow începu să-şi imagineze că stătea pe loc, iar peisajul american trecea pe lângă el cu o viteză constantă de o sută cinci kilometri pe oră. Ceaţa iernii estompa contururile lucrurilor.

Era amiaza celei de-a doua zile de şofat şi aproape ajunseseră. Shadow, care se gândea de câtăva vreme, zise:

— Săptămâna trecută a dispărut o fată din Lakeside. În timp ce noi eram în San Francisco.

— Mmm? mormăi Wednesday, care nu părea interesat.

— O puştoaică numită Alison McGovern. Nu-i primul copil care dispare. Au mai fost şi alţii. Dispar în timpul iernii.

Wednesday se încruntă.

— O tragedie, nu-i aşa? Feţişoarele de pe cutiile de lapte – deşi nu-mi amintesc când am văzut ultima oară un copil pe o cutie de lapte – şi de pe pereţii locurilor de odihnă de pe autostradă... „M-ai văzut?" te întreabă ele. O

întrebare profund existențială, de cele mai multe ori. „M-ai văzut?" Ia-o pe prima ieşire de pe şosea.

Shadow avu impresia că aude un elicopter care trecea pe deasupra lor, însă norii erau prea joşi ca să zărească ceva.

— De ce ai ales Lakeside? întrebă Shadow.

— Ți-am spus. E un loc liniştit şi drăguț, tocmai potrivit să te ascunzi acolo. Eşti în afara bătăii radarului, eşti chiar sub el.

— *De ce?*

— De aia. Acum ia-o la stânga.

Shadow coti la stânga.

— Ceva nu-i în regulă, zise Wednesday. La naiba! Încetineşte, dar nu opri.

— Vrei să fii mai explicit?

— Necazuri. Ştii vreo altă rută?

— Nu. E prima oară când vin în Dakota de Sud. Şi nici nu ştiu unde mergem.

De cealaltă parte a culmii se zări o fulgerare roşie, estompată de ceață.

— Au blocat drumul, zise Wednesday, apoi îşi vârî mâna într-un buzunar al costumului, şi în celălalt, căutând ceva.

— Pot să opresc şi să întorc.

— Nu poți. Sunt şi în urma noastră. Redu viteza la cincisprezece, douăzeci de kilometri pe oră.

Shadow se uită în oglinda retrovizoare. În urma lor, cam la un kilometru, se vedea lumina unor faruri.

— Eşti sigur? întrebă el.

— Bineînțeles, bombăni Wednesday. Ah, am avut succes! exclamă el, scoțând din fundul buzunarului o bucățică de cretă albă.

Apoi începu să scrie cu creta pe bordul automobilului, făcând nişte semne de parcă ar fi rezolvat o problemă de algebră sau, îşi zise Shadow, de parcă ar fi fost un vagabond care lăsa mesaje pentru alți vagabonzi, în jargonul acestora

– „aici e un câine rău", „oraş periculos", „femeie amabilă", „închisoare plăcută, în care poți să-ți petreci noaptea"...

— Bine, zise Wednesday. Acum măreşte viteza la patruzeci şi cinci de kilometri pe oră. Să nu mergi mai încet.

Una dintre maşinile din urma lor îşi aprinse farurile, porni sirena şi acceleră, venind către ei.

— Să nu reduci viteza, repetă Wednesday. Indivizii vor să încetinim înainte să ajungem la blocajul rutier.

Scârț. Scârț. Scârț.

Ajunseră pe culmea dealului. Blocajul rutier se afla la mai puțin de o jumătate de kilometru. Douăsprezece maşini fuseseră aranjate de-a curmezişul drumului, iar la marginea şoselei se aflau maşini de poliție şi mai multe maşini de teren mari, negre.

— Gata, spuse Wednesday, şi puse creta deoparte.

Bordul rulotei era acoperit cu mâzgălituri ce semănau cu nişte rune.

Maşina cu sirenă era chiar în urma lor. Redusese viteza, ca să meargă cu viteza lor. O voce răcnea prin amplificator:

— Trage pe dreapta!

Shadow se uită la Wednesday.

— Coteşte la dreapta, îi zise Wednesday. Ieşi de pe drum.

— Nu pot să scot aşa ceva de pe drum. O să ne răsturnăm.

— Foarte bine. Ia-o la dreapta. Acum!

Shadow trase de volan cu mâna dreaptă, iar maşina se clătină, se zdruncină... Shadow îşi zise că avusese dreptate, că maşina se va răsturna, apoi lumea de dincolo de parbriz se dizolvă şi tremură, precum oglindirea într-o apă limpede, atunci când vântul îi agită suprafața.

Norii, ceața, zăpada şi ziua dispăruseră.

Acum deasupra capului lor se aflau stele, care atârnau ca nişte lănci de lumină înghețate, înfipte în cerul nopții.

— Parchează aici, zise Wednesday. Restul drumului o să-l parcurgem pe jos.

Shadow opri motorul, se duse în spatele automobilului şi-şi luă haina, cizmele şi mănuşile. Apoi ieşi din maşină şi zise:

— Gata! Hai să mergem.

Wednesday se uită la el amuzat şi – poate – enervat. Sau mândru.

— De ce nu te cerți cu mine? îl întrebă Wednesday. De ce nu spui că-i imposibil? De ce naiba faci ce-ți spun şi rămâi atât de calm?

— Pentru că nu mă plăteşti ca să-ți pun întrebări, îi răspunse Shadow.

Apoi, dându-şi seama de adevărul cuvintelor ce-i ieşiseră din gură, adăugă:

— Oricum, de când cu Laura nu mă mai surprinde nimic.

— De când s-a întors dintre morți?

— De când am aflat că se regula cu Robbie. Chestia aia m-a durut. Orice altceva a fost superficial. Unde mergem?

Wednesday îi arătă, apoi cei doi se puseră în mişcare. Solul de sub picioarele lor era un fel de stâncă vulcanică alunecoasă, uneori sticloasă. Aerul părea rece, dar nu precum cel din timpul iernii. Urcară cu greu un deal. Acolo descoperiră o cărare şi merseră de-a lungul ei. Shadow se uită în jos, către poalele dealului, şi îşi dădu seama că ceea ce vedea era ceva imposibil.

— Ce naiba e asta? întrebă el, dar Wednesday îşi duse degetul la buze şi clătină din cap.

Tăcere.

Lucrul acela arăta ca un păianjen mecanic, din metal albastru şi cu leduri lucitoare, de dimensiunile unui tractor. Se plimba pe fundul văii. Dincolo de el se afla o grămadă de oase, iar lângă fiecare os se vedea pâlpâind o flacără, puțin mai mare decât cea a unei lumânări.

Wednesday îi făcu semn lui Shadow să se țină departe de obiectele acelea. Shadow făcu un pas într-o parte, ceea

ce însemna o greşeală pe cărarea aceea sticloasă: îşi suci glezna şi alunecă pe pantă, rostogolindu-se. Se prinse de o stâncă, în timp ce trecea pe lângă ea, iar colţul de obsidian îi spintecă mănuşa, de parcă ar fi fost făcută din hârtie.

Ajunse la poalele dealului, între păianjenul mecanic şi oase.

Puse mâna pe pământ, ca să se salte în picioare, şi-şi dădu seama că atinsese un femur şi...

...stătea în lumina zilei, fumând o ţigară şi uitându-se la ceas. În jurul său erau maşini, unele goale. Îşi dorea să nu fi băut ultima ceaşcă de cafea, pentru că-i venea să urineze, deja nu se mai simţea în largul său.

Unul dintre poliţiştii locali veni către el. Era un bărbat solid, cu o mustaţă de morsă. Uitase numele tipului.

— Nu-mi dau seama cum de-am putut să-i pierdem, zise Poliţistul Local, cu un ton uimit şi jenat.

— A fost o iluzie optică, îi răspunse el. Ai dat peste ei în condiţii meteorologice ciudate. Ceaţa. Era un miraj. Indivizii au luat-o pe alt drum. Noi am crezut că au luat-o pe-acesta.

Poliţistul Local păru dezamăgit.

— Oh, eu credeam că-i ceva ca în *Dosarele X*.

— Îmi pare rău, dar nu avem parte de ceva atât de impresionant.

Suferea uneori de hemoroizi, iar fundul începu să-l doară într-un fel ce anunţa că se apropie o criză. Îşi dorea să se întoarcă înapoi pe şoseaua de centură. Îşi dorea să existe un copac în apropiere, să se ducă în spatele lui, pentru că nevoia de a urina devenea tot mai puternică. Aruncă ţigara şi o strivi cu piciorul.

Poliţistul Local se îndreptă către una dintre maşinile de poliţie şi-i spuse ceva şoferului. Apoi clătinară amândoi din cap.

Se întrebă dacă ar trebui pur şi simplu să strângă din dinţi şi să îşi imagineze că se află în Maui, într-o singurătate absolută, şi că urinează pe roata din spate a unei

maşini. Îşi dorea să nu simtă de fiecare dată o atât de mare nevoie de a urina, şi se gândi că s-ar putea abține ceva mai mult timp, însă îşi aduse aminte o tăietură din ziar pe care cineva o lipise în holul căminului său studențesc, în urmă cu treizeci de ani: povestea unui bătrân care făcuse o călătorie lungă cu un autobuz având toaleta stricată, care se abținuse şi care la sfârşitul călătoriei trebuise să primescă un cateter pentru a putea urina din nou...

Ridicol. Nu era chiar atât de bătrân. Trebuia să-şi serbeze a cincizecea aniversare în aprilie şi fântâna îi funcționa perfect. Totul mergea perfect.

Îşi scoase telefonul, apăsă butonul pentru meniu, dădu câteva pagini şi găsi numărul „Spălătoriei", o denumire care îl amuzase atât de mult când o introdusese – o referință la *The Man from U.N.C.L.E.*[1], şi în timp ce se uita la ea îşi dădu seama că nu era de acolo, nu, acolo era vorba despre „Croitorie", el se gândise de fapt la *Get Smart*[2], şi se simți ciudat de stânjenit pentru că timp de atâția ani nu-şi dăduse seama că era vorba despre o comedie din vremea copilăriei sale, când îşi dorea un pantof cu telefon...

Îi răspunse o voce de femeie:

— Da?

— Aici domnul Town[3], vreau să vorbesc cu domnul World[4].

— Vă rog să aşteptați, să văd dacă-i liber.

Urmă o tăcere îndelungată. Town îşi încrucişă picioarele şi îşi ridică un pic cureaua pe burtă – trebuia să piardă

---

[1] *The Man from U.N.C.L.E.* – serial de televiziune difuzat în perioada 1964-1968, prezentând o agenție guvernamentală fictivă care luptă împotriva unei organizații criminale la nivel mondial.

[2] *Get Smart* – serial de televiziune difuzat în perioada 1965-1970, parodie a serialelor cu agenți secreți, în care eroul principal ține legătura cu şefii săi folosind un telefon montat în pantof.

[3] *Town* – „oraş", în limba engleză.

[4] *World* – „lume", în limba engleză.

vreo cinci kilograme –, îndepărtând apăsarea de pe vezică. Apoi o voce politicoasă rosti:

— Salut, domnule Town.

— I-am pierdut, zise Town.

Simțea un nod în măruntaie din cauza frustrării. Ticăloşii ăia, jigodiile alea îi omorâseră pe Woody şi pe Stone. Da, fuseseră oameni buni. Foarte buni. Ardea de nerăbdare să i-o tragă doamnei Wood, însă ştia că trecuse prea puțin timp de la moartea lui Woody ca să acționeze. O scotea la cină o dată la două săptămâni, era o investiție pentru viitor, femeia îi era recunoscătoare pentru atenție...

— Cum?

— Nu ştiu. Am blocat drumul, nu aveau pe unde s-o ia, dar au dispărut.

— Încă unul dintre micile mistere ale vieții. Nu fi îngrijorat. I-ai liniştit pe polițiştii locali?

— Le-am spus că a fost o iluzie optică.

— Au acceptat ideea?

— Probabil că da.

„Este ceva foarte familiar în vocea domnului World..." – asta era o idee ciudată, lucra pentru acesta de doi ani, discuta cu el în fiecare zi, *sigur* că vocea lui îi era familiară.

— Probabil că acum sunt departe.

— Să trimit nişte oameni în rezervație, ca să-i interceptăm?

— Nu merită osteneala. Prea multe probleme de jurisdicție şi nu pot să trag suficiente sfori într-o singură dimineață. Avem destul timp la dispoziție. Întoarce-te aici. Am destule de făcut ca să organizez întâlnirea diplomatică.

— Necazuri?

— Nişte dispute enervante. Am propus să ne întâlnim aici. Informaticienii vor în Austin sau în San Jose, jucătorii vor la Hollywood, intangibilii vor ca reuniunea să fie pe Wall Street. Fiecare vrea să ne întâlnim în curtea lui. Nimeni nu vrea să renunțe.

— Să fac ceva anume?

— Încă nu. O să-i amenințe pe unii, o să-i flatez pe alții... Cunoşti procedura.

— Da, domnule.

— Ai grijă, Town.

Conexiunea se întrerupse.

Town îşi spuse că ar fi trebuit să dispună de o echipă S.W.A.T. ca să captureze nenorocitul ăla de Winnebago, sau de mine pe şosea, sau de o bombă nucleară tactică, ca să le arate jigodiilor ălora cum se face treaba. Domnul World îi spusese odată: „Noi scriem viitorul cu litere de foc". Apoi domnul Town îşi zise că dacă nu se uşurează imediat o să-şi piardă unul dintre rinichi, amândoi îl ardeau, şi-şi aduse aminte ce spusese tăticul lui într-o călătorie lungă, pe când Town era copil şi se aflau pe autostrada interstatală, tăticul lui spusese „Dinții mei din spate plutesc", iar domnul Town îi auzea şi acum glasul cu accent puternic yankeu spunând „Trebuie să mă uşurez curând. Dinții mei din spate plutesc"...

...şi atunci Shadow simți o mână deschizându-i palma, trăgându-i de fiecare deget în parte, desprinzându-le de femur. Nu mai simțea nevoia să urineze, asta i se întâmpla altcuiva. El stătea sub stele, pe o câmpie stâncoasă, sticloasă, iar osul acela căzuse pe pământ lângă celelalte oase.

Wednesday îi făcu din nou semn să tacă. Apoi începu să meargă, iar Shadow se luă după el.

În păianjenul mecanic se auzi un scârțâit, iar Wednesday încremeni. Shadow se opri şi aşteptă. Ciorchini de luminițe verzi pâlpâiau şi alunecau de-a lungul păianjenului. Shadow încercă să nu respire prea puternic.

Se gândi la cele întâmplate. Fusese ca şi cum s-ar fi uitat printr-o fereastră în mintea altcuiva. Apoi îşi zise: „Domnul World. Mie mi se păruse familiară vocea lui. Aceasta fusese gândul meu, nu al lui Town. De aceea era atât de ciudat". Încercă să identifice vocea aceea, s-o plaseze în categoria de care aparținea, însă nu reuşi.

„O să-mi amintesc", îşi zise Shadow. „Mai devreme sau mai târziu o să-mi amintesc."

Luminiţele verzi deveniră albastre, apoi roşii, apoi ajunseră de roşu mohorât, iar păianjenul se lăsă pe picioarele metalice din spate. Wednesday începu să meargă, o siluetă singuratică sub stele, cu pălăria cu boruri largi, cu pelerina de culoare închisă agitându-se la întâmplare în bătaia vântului de nicăieri, bocănind cu bastonul în podeaua de stâncă sticloasă.

Când păianjenul metalic rămase doar o sclipire îndepărtată, undeva pe câmpie, Wednesday zise:

— Acum putem vorbi.

— Unde suntem?

— Dincolo de scenă, îi răspunse Wednesday.

— Poftim?

— Gândeşte-te la locul ăsta ca şi cum ar fi în spatele scenei. Ca într-un teatru. Ne-am retras din faţa publicului şi acum ne îndreptăm spre culise. Asta-i o scurtătură.

— Când am atins osul acela, am intrat în mintea unui tip numit Town. Face parte din gaşca de gangsteri. Ne urăşte.

— Da.

— Are un şef care se numeşte domnul World. Tipul îmi aminteşte de cineva, dar nu ştiu de cine. Am privit în mintea lui Town – sau am fost în mintea lui, nu-s sigur.

— Ei ştiu încotro ne îndreptăm?

— Cred că au încetat să ne vâneze. Nu vor să ne urmărească în rezervaţie. Mergem într-o rezervaţie?

— S-ar putea, răspunse Wednesday, şi se sprijini un moment în baston, apoi merse mai departe.

— Ce-i cu păianjenul ăla?

— E manifestarea unui şablon. Al unui dispozitiv de căutare.

— E periculos?

— Poţi să ajungi la vârsta mea doar dacă-ţi iei toate precauţiile posibile.

Shadow zâmbi, apoi întrebă:

— Şi cât de bătrân înseamnă asta?

— Bătrân cât limba mea, îi răspunse Wednesday. Şi cu câteva luni mai bătrân decât dinţii mei.

— Îţi joci cărţile ţinându-le atât de aproape de piept, încât nu-s convins că sunt cu adevărat cărţi de joc.

Wedenesday se mulţumi să mormăie ceva.

Fiecare deal era mai greu de urcat decât cel dinainte.

Pe Shadow începu să-l doară capul. Lumina stelelor vibra, avea ceva care rezona cu pulsul din tâmplele şi din pieptul său. Shadow se opri la poalele următorului deal, deschise gura să spună ceva şi, fără niciun avertisment, vomită.

Wednesday căută într-un buzunar interior şi scoase o mică ploscă.

— Trage o duşcă, îi spuse el. Dar numai o duşcă.

Lichidul era acru şi se evapora în gură ca un coniac bun, deşi nu avea gust de alcool. Wednesday îşi luă plosca şi o vârî în buzunar.

— Nu-i bine pentru spectatori să se pomenească îndreptându-se spre culise. De aceea ţi s-a făcut rău. Să ne grăbim să te scoatem de-aici.

Merseră mai repede – Wednesday ca un drumeţ încercat, Shadow împleticindu-se din când în când, dar simţindu-se mai bine din cauza băuturii, care-i lăsase în gură un gust de coajă de portocală, de esenţă de rozmarin, de mentă şi de cuişoare.

Wednesday îl luă de braţ şi-i arătă două movile identice de sticlă îngheţată, aflate în stânga lor.

— Acolo, îi zise el. Mergi printre cele două ridicături. Mergi lângă mine.

Merseră amândoi, iar aerul rece şi lumina zilei îl izbiră simultan pe Shadow drept în faţă.

Se aflau la jumătatea pantei unui deal. Ceaţa dispăruse, ziua era însorită şi geroasă, cerul de un albastru perfect. La

poalele dealului se vedea un drum de pietriş, iar pe el ţopăia un camion roşu, ca o maşinuţă pentru copii. O aromă de fum de lemne venea dinspre clădirea din apropiere. Aceasta arăta ca şi cum cineva ar fi luat cu treizeci de ani în urmă o casă mobilă şi ar fi aruncat-o pe panta dealului. Casa fusese între timp reparată, cârpită şi extinsă.

Când se apropiară de uşă, aceasta se deschise şi un bărbat de vârstă mijlocie îi privi; avea ochi ageri şi gură ca o tăietură făcută cu cuţitul. Se uită la ei şi zise:

— Mda, am auzit că doi oameni albi vin să mă vadă. Doi albi într-un Winnebago. Am auzit că s-au rătăcit, aşa cum se rătăcesc oamenii albi dacă nu pun indicatoare peste tot. Acum mă uit la astea două animale amărâte din faţa uşii. Ştiţi că sunteţi pe pământ lakota[1]?

Bărbatul avea părul lung şi cărunt.

— De când eşti tu lakota, ticălos bătrân? întrebă Wednesday.

Wednesday purta acum un pardesiu şi o căciulă cu urechi, iar lui Shadow i se păru de necrezut faptul că bătrânul purtase, cu doar câteva momente în urmă, o pălărie cu boruri largi şi o pelerină zdrenţuită.

— Whiskey Jack, mor de foame, iar prietenul meu tocmai şi-a vomitat micul dejun. Ai de gând să ne inviţi în casă?

Whiskey Jack se scărpină sub braţ. Purta blugi şi un maieu, cenuşiu ca şi părul lui. Era încălţat cu mocasini şi părea că nu simte frigul. Apoi zise:

— Îmi place aici. Intraţi, oameni albi care v-aţi pierdut rulota!

În interiorul casei era şi mai mult fum de lemne, iar la masă stătea un alt bărbat, îmbrăcat în pantaloni pătaţi din piele de căprioară şi desculţ. Avea pielea de culoarea scoarţei de copac.

---

[1] Lakota – una dintre cele trei diviziuni ale indienilor sioux.

Wednesday păru încântat să-l vadă.

— Se pare că întârzierea noastră a fost cu noroc. Whiskey Jack şi Apple Johnny! Două păsări cu o singură piatră!

Bărbatul de la masă – Apple Johnny – se uită la Wednesday, apoi îşi lăsă o mână în jos şi se pipăi între picioare, după care zise:

— Greşeşti. Tocmai am verificat şi am amândouă pietrele, exact acolo unde trebuie să fie. Eu sunt John Chapman[1], i se adresă el lui Shadow, ridicând mâna cu palma în afară. Să nu ţii seama de ce spune şeful tău despre mine. E o găoază. A fost mereu o găoază. Şi o să fie mereu o găoază. Unii oameni sunt găoaze, n-ai ce să le faci.

— Mike Ainsel, se prezentă Shadow.

Chapman îşi frecă bărbia nerasă şi mormăi:

— Ainsel. Ăsta nu-i nume. Poţi să-l foloseşti când eşti arestat. Cum ţi se spune?

— Shadow.

— Atunci o să-ţi spun Shadow. Hei, Whiskey Jack – dar Shadow îşi dădu seama că individul nu spusese „Whiskey Jack", pentru că rostise prea multe silabe –, cum arată mâncarea?

Whiskey Jack înhăţă o lingură de lemn şi luă capacul de pe o oală de tablă din care curse lichid pe marginea sobei de gătit.

— E gata, zise el.

Scoase patru castroane de plastic şi puse în ele conţinutul oalei, apoi le aşeză pe masă. După aceea deschise uşa, merse prin zăpadă şi luă dintr-un troian un bidon de plastic, de vreo patru litri. Îl aduse înăuntru şi umplu patru pahare mari cu un lichid tulbure, galben-cafeniu. Puse câte

---

[1] John Chapman, zis şi Johnny Appleseed, „Sămânţă de măr" (1774-1845) – pionier american şi misionar, considerat unul dintre primii ecologişti, care a plantat meri în Pennsylvania, Ohio, Indiana, Illinois şi Virginia de Vest.

un pahar lângă fiecare castron. La sfârşit de tot găsi şi patru linguri. După care se aşeză la masă, împreună cu ceilalți.

Wednesday ridică paharul şi se uită bănuitor la conținutul lui.

— Arată ca un pipi, zise el.

— Tot mai bei chestia aia? îl întrebă Whiskey Jack. Voi, oamenii albi, sunteți nebuni. Ăsta-i mai bun. Carnea e de curcan sălbatic, îi spuse el lui Shadow. John a adus rachiul de mere.

— E cidru de mere, zise John Chapman. Nu mi-au plăcut niciodată băuturile tari. Îi fac pe oameni să înnebunească.

Friptura era delicioasă, iar cidrul foarte bun. Shadow se silea să mănânce încet, să-şi mestece hrana, nu s-o înghită direct, dar era mai flămând decât îşi închipuise. Îşi umplu singur încă un castron cu friptură şi încă un pahar cu cidru.

— Doamna Zvon zice că ai discutat cu tot felul de oameni şi că le-ai oferit tot felul de lucruri. Mai zice că le-ai vorbit bătrânilor despre război, spuse John Chapman.

Shadow şi Whiskey Jack spălară vasele şi puseră friptura rămasă în castroane de plastic cu capac, pe care Whiskey Jack le vârî în troienele de zăpadă de lângă uşa din față, aşezând deasupra lor un bidon de lapte ca să le poată găsi ulterior.

— Cred că ai făcut un rezumat bun şi judicios al evenimentelor, zise Wednesday.

— Ei o să câştige, spuse Whiskey Jack cu glas lipsit de patimă. Au câştigat deja. Tu ai pierdut deja. La fel ca oamenii albi şi poporul meu. Oamenii albi au învins de cele mai multe ori. Când au pierdut, au încheiat tratate. Apoi au încălcat tratatele. Aşa că au câştigat din nou. N-o să mai lupt pentru încă o cauză pierdută.

— N-are rost să te uiți la mine, zise John Chapman. Chiar dacă aş lupta pentru tine – dar n-o să fac asta –, tot nu ți-aş fi de niciun folos. Ticăloşii m-au uitat complet.

Se opri, apoi zise:

— Paul Bunyan[1].

Clătină încet din cap, apoi zise din nou:

— *Paul Bunyan.*

Shadow nu mai auzise niciodată două cuvinte inofensive care să sune ca un blestem.

— Paul Bunyan? întrebă Shadow. Ce-a făcut?

— A ocupat locul din față, spuse Whiskey Jack, apoi luă o țigară de la Wednesday şi cei doi se apucară să fumeze.

— Unii idioți îşi imaginează că păsările colibri sunt îngrijorate că o să se îngraşe sau că o să aibă carii dentare – sau alte aiureli de felul ăsta –, şi vor să ferească păsările colibri de relele făcute de zahăr, îi explică Wednesday. Aşa că le pun NutraSweet[2] în cutia cu mâncare. Păsările vin să se hrănească şi se îndoapă cu porcăria aia. Apoi mor, pentru că hrana lor nu conține calorii, chiar dacă le umple burticica. Aşa-i şi cu Paul Bunyan. Nimeni nu mai spune poveşti despre Paul Bunyan. Nimeni nu mai crede în Paul Bunyan. A fost produs în 1910 de o agenție de publicitate din New York şi a umplut stomacul mitologic al națiunii cu hrană lipsită de calorii.

— Mie îmi place Paul Bunyan, zise Whiskey Jack. Am fost acum câțiva ani la Mall of America[3]. Te urci lângă bătrânul Paul Bunyan, apoi o iei la vale. *Pleosc!* Mie îmi place tipul. Nu-mi pasă că n-a existat, adică n-a tăiat niciodată un copac. Oricum, tăiatul copacilor nu se compară cu plantatul lor. Asta-i o chestie mult mai bună.

— Vorbeşti cam mult, îi spuse Johnny Chapman.

---

[1] Paul Bunyan – tăietor de lemne gigantic din folclorul american, ale cărui statui au fost ridicate în mai multe oraşe din SUA.

[2] NutraSweet – nume comercial pentru aspartam, un îndulcitor sintetic folosit şi în alimentele dietetice.

[3] Mall of America – centru comercial şi de distracții în Twin Cities, în care există un canal pe care sunt lansați buşteni din plastic, imitându-se transportul lemnului pe râuri.

Wednesday scoase un inel de fum, care rămase un timp în aer, apoi se descompuse încet în şuviţe.

— Ce naiba, Whiskey Jack, ştii că nu despre asta discutam.

— N-o să te ajut, rosti Whiskey Jack. După ce-o să-ţi primeşti porţia de şuturi în fund, poţi să vii aici şi-o să-ţi dau iarăşi de mâncare. Cea mai bună mâncare se face toamna.

— Toate alternativele sunt mai rele, îi explică Wednesday.

— N-ai nicio idee despre ce alternative există, îi replică Whiskey Jack.

Se uită apoi spre Shadow.

— Vânezi, spuse el, cu un glas răguşit de fumul lemnelor şi cel al ţigărilor.

— Muncesc, corectă Shadow.

Whiskey Jack clătină din cap.

— Da, dar şi vânezi ceva. Ai o datorie pe care vrei s-o plăteşti.

Shadow se gândi la buzele albastre ale Laurei şi la sângele de pe mâinile ei, apoi dădu din cap.

— Ascultă! Vulpea a fost prima aici, iar lupul era fratele ei. Vulpea a zis că oamenii ar trebui să trăiască veşnic. Dacă mor, n-ar trebui să rămână morţi mult timp. Lupul a spus nu, oamenii o să moară, oamenii trebuie să moară, toate făpturile care trăiesc trebuie să moară, altfel s-ar înmulţi şi ar acoperi pământul, ar mânca toţi somonii, renii karibu şi bizonii, ar mânca toţi dovlecii şi tot porumbul. Într-o zi, lupul a murit şi i-a spus vulpii grăbeşte-te şi învie-mă. Dar vulpea i-a zis nu, morţii trebuie să rămână morţi. M-ai convins. Şi a plâns în timp ce i-a spus vorbele astea. Dar le-a spus, şi cu asta s-a terminat. Acum lupul conduce lumea celor morţi şi vulpea trăieşte sub soare şi sub lună, jelindu-şi încă fratele.

— Dacă nu vrei să iei parte, n-o să iei. Noi n-o să stăm cu mâinile în sân, zise Wednesday.

Figura lui Whiskey Jack rămase impasibilă.

— Vorbeam cu tânărul acesta, spuse el. Tu nu mai poți fi ajutat. El poate. Povesteşte-mi visul tău, îi ceru el lui Shadow.

— Mă cățăram pe un turn de cranii, zise Shadow. În jur zburau păsări imense, care aveau fulgere în aripi. M-au atacat. Turnul s-a prăbuşit.

— Toată lumea visează, se grăbi Wednesday. Putem să plecăm?

— Nu oricine visează *wakinyau*, pasările tunetului, spuse Whiskey Jack. Am simțit ecoul prăbuşirii până aici.

— Ți-am *spus* eu! exclamă Wednesday. Iisuse!

— Există un cârd de păsări ale tunetului în Virginia de Vest, zise Chapman, fără să se adreseze cuiva anume. Cel puțin două cloşti şi un cocoş bătrân. Mai există o pereche de prăsilă în țara dintre Kentucky şi Tennessee, căreia i se spunea Statul lui Franklin, deşi bătrânul Ben n-a avut niciodată un stat al lui. Sigur, n-au fost niciodată în număr mare, chiar în vremurile cele mai bune.

Whiskey Jack întinse o mână de culoarea lutului roşu şi atinse uşor figura lui Shadow.

— Mda. E adevărat. Dacă vei vâna pasărea tunetului, vei putea să-ți aduci femeia înapoi. Dar ea aparține lupului, trebuie să stea în locurile pentru morți, nu să meargă prin țară.

— De unde ştii? îl întrebă Shadow.

Buzele lui Whiskey Jack nu se mişcară.

— Ce ți-a spus bizonul?

— Să cred.

— Un sfat bun. Ai de gând să-l urmezi?

— Probabil.

Discutau fără cuvinte, fără gură, fără sunete. Shadow se întrebă dacă ceilalți doi oameni din încăpere rămăseseră nemişcați o clipită sau o fracțiune de clipită.

— Când o să-ți găseşti tribul, să vii să mă vezi, zise Whiskey Jack. Pot să te ajut.

— O să vin.

Whiskey Jack îşi lăsă mâna jos, apoi se întoarse către Wednesday.

— Îl iei şi pe ho chunk?

— Pe cine?

— Pe *ho chunk*. Aşa îşi spun indienii winnebago.

Wednesday clătină din cap.

— Riscul e prea mare. Am putea avea probleme. Indivizii caută maşina.

— E furată?

Wednesday păru jignit.

— Nici vorbă! Hârtiile sunt la bord.

— Şi cheile?

— Sunt la mine, răspunse Shadow.

— Nepotul meu Harry Bluejay[1] are un Buick din '81. De ce nu-mi dați cheile maşinii voastre? Puteți s-o luați pe a lui.

Wednesday se enervă:

— Ce fel de schimb e ăsta?

Whiskey Jack ridică din umeri.

— Ştii cât de greu e să aducem automobilul tău din locul în care l-ai abandonat? Îți fac o favoare. Poți să accepți sau să nu accepți. Mie nu-mi pasă.

Apoi îşi închise gura ca o despicătură de cuțit.

Wednesday părea furios, însă furia i se transformă în mâhnire şi zise:

— Shadow, dă-i cheile de la Winnebago!

Iar Shadow îi întinse cheile lui Whiskey Jack.

— Johnny, zise acesta, vrei să-i conduci pe oamenii ăştia până la Harry Bluejay? Spune-i că am zis să le dea maşina.

— Cu plăcere, răspunse John Chapman.

Se ridică şi se duse la uşă, luă un săculeț, deschise uşa şi ieşi afară. Shadow şi Wednesday îl urmară. Whiskey Jack îi aştepta în uşă şi-i zise lui Wednesday:

---

[1] *Bluejay* – „gaiță albastră", în limba engleză.

— Să nu te întorci aici. Nu eşti binevenit.

Wednesday îşi îndreptă degetul spre cer şi-i zise, amabil:

— Învârti-te-ai pe degetul ăsta!

Coborâră panta prin zăpadă, croindu-şi drum prin troieni. Chapman mergea în frunte, păşind cu picioarele goale, roşii, pe zăpada acoperită de o crustă tare.

— Nu ți-e frig? îl întrebă Shadow.

— Nevasta mea era choctaw, îi răspunse Chapman.

— Şi te-a învățat metode mistice ca să te fereşti de frig?

— Nu. Credea că-s nebun. Mă întreba „Johnny, de ce nu-ți pui cizmele?"

Panta dealului deveni mai abruptă, iar cei trei încetară să mai discute. Se împleticeau şi alunecau prin zăpadă, ținându-se de trunchiurile mestecenilor ce creşteau pe deal, ca să nu cadă. Când terenul deveni ceva mai neted, Chapman zise:

— Bineînțeles, nevastă-mea a murit. Când a murit, m-am țicnit. Se poate întâmpla oricui. Ți se poate întâmpla şi ție, îi zise el lui Shadow, bătându-l pe umăr. Pe Iisus şi pe Iosafat, da' înalt mai eşti!

— Aşa zice lumea, confirmă Shadow.

Se chinuiră să coboare dealul vreo jumătate de oră, până când ajunseră la drumul de pietriş de la baza acestuia. Cei trei începură să meargă pe drum, îndreptându-se spre grupul de clădiri pe care-l zăriseră din vârful dealului.

O maşină încetini şi se opri. Femeia de la volan se întinse, lăsă în jos geamul din dreapta şi întrebă:

— Hei, clovnilor, vreți să vă duc cu maşina?

— Sunteți foarte amabilă, doamnă, zise Wednesday. Îl căutăm pe domnul Harry Bluejay.

— Cred că-i în sala de întruniri, spuse femeia, care părea să aibă vreo patruzeci de ani. Urcați!

Urcară. Wednesday se aşează pe scaunul din față, de lângă şofer, John Chapman şi Shadow pe bancheta din spate. Picioarele lui Shadow erau prea lungi ca să poată să stea

confortabil, dar se aşează cât putu mai comod. Maşina ţâşni înainte, pe drumul de pietriş.

— De unde veniţi? întrebă şoferiţa.

— Am vizitat un prieten, răspunse Wednesday.

— Locuieşte pe dealul din spate, zise Shadow.

— Ce deal? întrebă femeia.

Shadow se uită prin luneta murdară a maşinii, privind în urmă, spre deal. Dar nu se vedea niciun deal, doar nori deasupra câmpiei.

— Am fost la Whiskey Jack, îi explică Shadow.

— Aha! Noi îi spunem Inktomi. Cred că-i acelaşi individ. Bunicul meu spunea nişte poveşti interesante despre el. Sigur, cele mai bune dintre ele erau porcoase.

Maşina lovi o ridicătură de pe drum, iar femeia înjură, apoi întrebă:

— Voi, cei din spate, sunteţi întregi?

— Da, doamnă, răspunse Johnny Chapman, care se ţinea de scaun cu ambele mâini.

— Drumuri de rezervaţie, bombăni ea. Trebuie să te obişnuieşti cu ele.

— Toate sunt aşa? întrebă Shadow.

— Exact. Toate, adică singurul care există. Şi să nu întrebaţi de banii de la cazinou. Ce om întreg la minte ar bate tot drumul până aici ca să se ducă la cazinou? N-o să vedem niciun ban.

— Îmi pare rău.

— Să nu-ţi pară, zise ea schimbând viteza, în timp ce maşina trosnea şi gemea. Ştii că populaţia albă din jur e în scădere? Când pleci de aici, întâlneşti doar oraşe-fantomă. Cum să ţii oamenii la fermă, după ce-au văzut lumea pe ecranele televizoarelor? Şi nu merită să faci agricultură în Badlands[1]. Albii ne-au luat pământurile, s-au aşezat acolo,

[1] Badlands („Pământuri Rele") – parc naţional american din statul Dakota de Sud, care cuprinde coline erodate, culmi şi vârfuri stâncoase, dar şi întinse regiuni de prerie.

acum le părăsesc. Se duc în sud. Se duc în vest. Poate că, dacă o să avem răbdare până când o să se mute cu toții în New York, Miami şi Los Angeles, o să putem ocupa tot Vestul Mijlociu fără nicio luptă.

— Mult noroc! îi ură Shadow.

În găsiră pe Harry Bluejay în sala de reuniuni, la masa de biliard, unde încerca tot felul de lovituri dificile ca să impresioneze nişte fete. Pe dosul mâinii drepte avea tatuată o gaiță albastră, iar în lobul urechii drepte i se vedeau mai multe găuri.

— *Ho hoka,* Harry Bluejay, îl salută John Chapman.

— Să te ia dracu', fantomă albă țicnită cu picioarele goale! Mă apucă tremuratul când te văd.

În capătul îndepărtat al încăperii se aflau oameni mai în vârstă – unii jucau cărți, alții discutau. Alții, mai tineri, de vârsta lui Harry Bluejay, îşi aşteptau rândul la masa de biliard. Era o masă mare, iar o gaură în postavul ei verde fusese cârpită cu bandă izolatoare argintie.

— Am un mesaj de la unchiul tău, zise Chapman, fără să se sinchisească de modul în care fusese primit. Zice să le dai maşina ta acestor doi domni.

În sală erau vreo treizeci, patruzeci de oameni, care se uitau cu toții la cărțile lor de joc, la picioare sau la unghiile de la mâini, prefăcându-se din greu că nu ascultă.

— Individul ăla nu-i unchiul meu.

Sala era plină de fum de țigară. Chapman zâmbi, scoțând la iveală cei mai groaznici dinți pe care-i văzuse Shadow vreodată.

— Vrei să-i spui asta unchiului tău? Spune că tu eşti singurul motiv care-l face să stea printre lakota.

— Whiskey Jack spune o mulțime de lucruri, mormăi arțăgos Harry Bluejay.

Nu spusese „Whiskey Jack". Sunase asemănător, dar nu chiar la fel. „Wisakedjak"[1], se gândi Shadow. Asta spuneau toți, nu „Whiskey Jack".

— Unul dintre lucrurile pe care le-a spus a fost că o să-ți dăm Winnebago-ul nostru pentru Buickul tău, spuse Shadow.

— Nu văd niciun Winnebago.

— O să-ți aducă maşina, interveni John Chapman. Ştii că o să ți-o aducă.

Harry Bluejay încercă o lovitură dificilă şi rată. Nu avea mâna suficient de sigură.

— Nu-s nepotul vulpii bătrâne, zise el. Aş vrea să nu mai spună asta oamenilor.

— Mai bine o vulpe vie decât un lup mort, spuse Wednesday, cu o voce atât de profundă încât părea mai degrabă un mârâit. Vrei să ne vinzi maşina?

Harry Bluejay tresări, violent şi vizibil.

— Sigur. Sigur. Glumeam. Îmi place să glumesc.

Puse tacul pe masă şi luă o jachetă groasă dintr-o grămadă de jachete identice atârnate în nişte cuie de lângă uşă.

— Lăsați-mă mai întâi să-mi iau rahaturile din maşină.

Arunca din când în când priviri spre Wednesday, de parcă s-ar fi temut că bătrânul este gata să explodeze.

Maşina lui Harry Bluejay era parcată la vreo sută de metri distanță. În timp ce se îndreptau spre ea, trecură pe lângă o bisericuță catolică, zugrăvită în alb. În pragul acesteia stătea un bărbat cu guler preoțesc, care se uita la ei. Trăgea dintr-o țigară ca şi cum nu i-ar fi făcut nicio plăcere s-o fumeze.

— Bună ziua, părinte, îi strigă John Chapman, dar bărbatul cu guler preoțesc nu-i răspunse, ci strivi țigara sub

[1] Wisakedjak – divinitate a indienilor din America de Nord, care ar fi distrus lumea prin mijlocirea unui potop şi apoi ar fi recreat-o cu ajutorul magiei.

călcâi, luă chiştocul şi-l aruncă în coşul de gunoi de lângă uşă, apoi intră în biserică.

Maşina lui Harry Bluejay nu avea oglinzi laterale, iar anvelopele ei erau cele mai proaste pe care le văzuse Shadow vreodată: cauciucul ajunsese neted complet. Harry Bluejay le spuse că maşina consuma mult ulei, dar dacă-i turnai ulei tot timpul avea să meargă veşnic, dacă n-avea să se oprească.

Harry Bluejay umplu un sac negru pentru gunoi cu rahaturile din maşină (aşa-zisele rahaturi includeau sticle de bere ieftină, cărora le fusese scos dopul dar care nu fuseseră golite; un pachețel cu răşină de canabis, înfăşurat în poleială şi ascuns de mântuială în scrumiera maşinii; o coadă de sconcs; vreo douăzeci de casete cu muzică country-and-western şi un exemplar jerpelit, îngălbenit din *Străin în țară străină*[1]).

— Regret că m-am purtat mitocăneşte, îi zise Harry Bluejay lui Wednesday, dându-i cheile maşinii. Când o să primesc Winnebago-ul?

— Întreabă-l pe unchiul tău. E specialist în vânzarea maşinilor vechi, mormăi Wednesday.

— Wisakedjak nu-i unchiul meu, spuse Harry Bluejay, apoi îşi luă sacul şi intră în casa cea mai apropiată, închizând uşa în urma sa.

Îl lăsară pe Johnny Chapman în Sioux Falls, în fața unui magazin alimentar.

Wednesday nu spusese nimic în timpul drumului. Era mohorât, aşa cum fusese de când părăsise locuința lui Whiskey Jack.

Când intrară într-un restaurant familial de pe lângă St. Paul, Shadow găsi pe masă un ziar lăsat de un alt client. Se uită la el, se mai uită o dată, apoi i-l arătă lui Wednesday.

— Priveşte! îi zise el.

Wednesday oftă şi se uită în ziar.

---

[1] *Străin în țară străină* – roman SF celebru de Robert A. Heinlein.

— Sunt încântat că problemele controlorilor de trafic aerian au fost rezolvate fără să se recurgă la măsuri drastice.

— Nu asta ți-am arătat. Uite, aici scrie că suntem pe data de paisprezece februarie.

— Multă fericire de ziua Sfântului Valentin!

— Noi am plecat în ianuarie, pe douăzeci sau pe douăzeci şi unu. N-am ținut socoteala zilelor, dar era în a treia săptămână din ianuarie. Am fost pe drum trei zile. Cum de-i paisprezece februarie?

— Pentru că am mers pe jos aproape o lună, îi explică Wednesday. În Badlands. În culise.

— Ce mai scurtătură!

Wednesday împinse ziarul deoparte.

— Al naibii Johnny Appleseed, e pornit ca întotdeauna împotriva lui Paul Bunyan. În realitate, Chapman avea paisprezece livezi de meri. Lucra mii de pogoane. Da, a ținut pasul cu frontiera de vest, dar niciuna dintre poveştile despre el nu-i adevărată, cu excepția faptului că la un moment dat s-a cam țicnit. Dar nu contează. După cum spun ziariştii, dacă adevărul nu-i suficient de impresionant, atunci trebuie să tipăreşti legenda. Țara asta are nevoie de legende. Însă nu mai crede nici măcar în legende.

— Dar tu le-ai văzut.

— Eu sunt unul care a fost cândva. Cui îi mai pasă de mine?

Shadow zise încet:

— Eşti un zeu.

Wednesday îl privi cu atenție, păru gata să spună ceva, apoi se aşează mai bine pe scaun, se uită în meniu şi zise:

— Şi ce-i cu asta?

— E bine să fii zeu.

— Oare? întrebă Wednesday, şi de data asta fu Shadow cel care se uită în altă parte.

Într-o benzinărie aflată la vreo patruzeci de kilometri de Lakeside, Shadow văzu pe peretele toaletei un afiş fotocopiat: o fotografie alb-negru a lui Alison McGovern, şi deasupra ei întrebarea scrisă de mână „M-ai văzut?" Aceeaşi fotografie din albumul şcolii: o fată ce zâmbea încrezătoare, cu benzi de cauciuc peste dinţii din faţă şi care voia ca atunci când va creşte mare să îngrijească animale...

„M-ai văzut?"

Shadow cumpără un Snikers, o sticlă de apă şi un exemplar din *Lakeside News*. Articolul din partea de sus a paginii, scris de Marguerite Olsen, „reporterul nostru din Lakeside", includea fotografia unui băiat şi a unui bărbat, care stăteau pe lacul îngheţat, în faţa unui cabine pentru pescuit la copcă, ţinând între ei un peşte mare. Cei doi zâmbeau. „Tatăl şi fiul au bătut recordul local la ştiucă. Articolul complet în interiorul ziarului."

Wednesday conducea. Zise:

— Citeşte-mi ce găseşti mai interesant în ziar.

Shadow se uită atent, întorcând paginile încet, dar nu găsi nimic interesant.

Wednesday îl lăsă pe aleea din faţa apartamentului său. O pisică fumurie se uită la el, apoi fugi când Shadow se aplecă s-o mângâie.

Shadow se opri pe palierul de lemn din faţa apartamentului şi privi lacul, punctat ici-colo de cabine de pescuit, verzi sau cafenii. Lângă multe dintre ele era parcate maşini. În apropiere de pod se vedea rabla cea verde, aşa cum apăruse şi în fotografia din ziar.

— Douăzeci şi trei martie, zise Shadow, ca şi cum ar fi încurajat rabla. Pe la nouă şi un sfert, dimineaţa. Poţi s-o faci!

— Nicio şansă, spuse un glas de femeie. Trei aprilie. Ora şase după-amiaza. Atunci se încălzeşte gheaţa.

Shadow zâmbi. Marguerite Olsen purta un costum de schi şi era la celălalt capăt al palierului, umplând vasul în care se găsea mâncarea pentru păsări.

— Am citit articolul dumneavoastră despre recordul oraşului la ştiucă.

— Captivant, nu-i aşa?

— Mai degrabă instructiv.

— Am crezut că nu vă mai întoarceți printre noi. Ați lipsit ceva timp!

— Unchiul meu a avut nevoie de mine. Nici nu mi-am dat seama când au trecut zilele.

Femeia aşeză ultima bucată de seu în colivie şi începu să umple o plasă micuță cu semințe de ciulini pe care le lua dintr-un bidon de plastic pentru lapte. Mai mulți sticleți, măslinii în hainele lor de iarnă, ciripeau nerăbdători într-un brad învecinat.

— N-am găsit nimic în ziar despre Alison McGovern.

— N-am avut despre ce să scriu. Lipseşte în continuare. S-a zvonit că ar fi zărit-o cineva în Detroit, dar până la urmă s-a dovedit o alarmă falsă.

— Sărmanul copil!

Marguerite Olsen înşurubă capacul bidonului şi zise cu o voce calmă:

— Sper că-i moartă.

— De ce? întrebă Shadow, uimit.

— Pentru că alternativele sunt mai rele.

Sticleții săreau nervoşi de pe o ramură a bradului pe alta, aşteptând cu nerăbdare plecarea oamenilor.

„Nu te gândeşti la Alison", îşi zise Shadow, „te gândeşti la fiul tău, te gândeşti la Sandy."

Îşi aminti că cineva spusese „Îmi lipseşte Sandy". Cine spusese asta?

— Numai bine, zise el.

— Mda... Şi dumneavoastră.

Februarie trecu într-o succesiune de zile scurte, cenuşii. Uneori ningea, dar de cele mai multe ori nu ningea. Vremea se încălzi şi în zilele bune temperatura urca peste zero grade Celsius. Shadow rămase în apartament până când începu să se simtă ca într-o celulă de închisoare. Apoi începu să facă plimbări, atunci când Wednesday nu avea nevoie de el.

Mergea cea mai mare parte a zilei, făcând drumeţii lungi în afara oraşului. Mergea singur până când ajungea în pădurea rezervaţiei naţionale din nordul şi din vestul oraşului, sau pe terenurile cultivate cu grâu şi păşunile din sud. Merse pe Drumul Sălbăticiei din comitatul Lumber, merse de-a lungul căii ferate vechi, merse pe drumuri lăturalnice. De câteva ori merse pe lacul îngheţat, de la nord la sud. Uneori întâlnea localnici, plimbăreţi sau alergători, le făcea semn cu mâna, iar aceştia îl salutau. De cele mai multe ori nu întâlnea pe nimeni, vedea doar ciori şi cintezoi, de câteva ori zări câte un şoim ce se îndopa dintr-un oposum sau dintr-un enot pe care-l ucisese. Cu o ocazie memorabilă văzu un vultur înhăţând un peşte argintiu din mijlocul râului Pinul Alb, a cărui apă îngheţase la margini, dar curgea încă tumultuos în centru. Peştele se zbătea în ghearele vulturului, sclipind în razele soarelui amiezii. Shadow îşi imaginã că peştele s-a eliberat şi a înotat către cer. Asta îl făcu să zâmbească.

Descoperi că atunci când mergea nu trebuia să gândească, şi exact asta îşi dorea, pentru că atunci când gândea, mintea lui ajungea în locuri pe care nu le putea controla, locuri care-l făceau să nu se simtă în largul său. Obseala era cel mai bun lucru. Când obosea, gândurile lui nu se mai îndreptau spre Laura, spre vise ciudate sau spre lucruri care nu existau şi nu puteau exista. Se întorcea acasă şi adormea fără dificultate şi fără vise.

Îl întâlni pe Chad Mulligan, şeful poliţiei, în frizeria lui George din piaţa oraşului. Shadow îşi pusese întotdeauna mari

speranțe în tunsoare, dar aceasta nu se ridicaseră niciodată la nivelul aşteptărilor sale. După ce se tundea arăta la fel, doar că avea părul ceva mai scurt. Chad, care stătea pe scaunul alăturat, părea ciudat de preocupat de modul în care arată. Când frizerul îi termină tunsoarea, se grăbi să se privească în oglindă.

— Arăți bine, îi spuse Shadow.

— Ți s-ar părea că arăt bine şi dacă ai fi femeie?

— Cred că da.

Traversară piața împreună şi de duseră la localul lui Mabel. Acolo comandară ciocolată fierbinte.

— Mike, te-ai gândit să te angajezi în poliție? îl întrebă Chad.

Shadow ridică din umeri şi răspunse:

— Nu m-am gândit. Am impresia că trebuie să ştii o mulțime de lucruri.

— Ştii că cea mai mare parte a poliției lucrează în locuri ca acesta? Trebuie doar să ai mintea limpede. Se întâmplă ceva, cineva țipă la tine, țipă că a avut loc o crimă groaznică, iar tu trebuie să fii în stare să-i spui că e o greşeală, să faci oamenii să se ducă liniştiți acasă. Şi să fii în stare să rezolvi problema.

— Şi cum o rezolvi?

— De obicei o rezolvi când pui cătuşe vinovaților. Să-mi spui dacă vrei o slujbă. Facem angajări. Iar tu eşti tipul de om de care avem nevoie.

— O să țin minte, pentru cazul în care afacerile unchiului meu dau greş.

Sorbiră din ciocolată, iar Mulligan zise:

— Mike, ce-ai face dacă ai avea o verişoară care-i văduvă şi care nu te mai caută?

— Cum să te caute?

— La telefon. Locuieşte în alt stat, zise el, îmbujorându-se la față. Am văzut-o anul trecut, la o nuntă de familie. Pe atunci era căsătorită, adică soțul ei trăia. Nu mi-e verişoară primară. Ceva mai îndepărtată.

— Ți se aprinseseră călcâiele după ea?

Polițistul roşi din nou.

— Nu-mi dau seama.

— Să punem întrebarea altfel: ea te plăcea?

— Mi-a spus doar câteva lucruri, atunci când mi-a telefonat. E o femeie foarte frumoasă.

— Şi ce-ai de gând să faci?

— Aş putea să-i cer să vină aici. Ce crezi? Spusese că i-ar plăcea să vină aici.

— Sunteți amândoi adulți. Eu aş zice s-o chemi...

Chad dădu din cap, se înroşi la față, dădu iarăşi din cap.

Telefonul din apartamentul lui Shadow era tăcut, mort. Se gândise să-l conecteze, dar nu-şi imagina cine ar fi putut să-l sune. Noaptea târziu ridicase receptorul şi ascultase. Era convins că auzise vântul bătând şi o discuție îndepărtată între mai multe persoane care vorbeau în şoaptă, astfel încât nu se înțelegea nimic. Zise „Alo?" şi „Cine-i acolo?", dar nu-i răspunse nimeni, se aşternu brusc tăcerea, apoi auzi un hohot de râs, atât de slab, încât nu era sigur că nu şi-l imaginase.

Shadow călători din nou cu Wednesday în săptămânile care urmară.

Aşteptă în bucătăria unei vile din Rhode Island, în timp ce Wednesday se afla într-un dormitor cufundat în întuneric şi se certa cu o femeie care nu voia să se dea jos din pat, şi nici ca Wednesday ori Shadow să-i vadă fața. În frigider se găseau o pungă de plastic plină cu greieri şi una plină cu pui de şoarece.

Apoi îl privi pe Wednesday într-un club rock din Seattle, răcnindu-şi saluturile prin zgomotul instrumentelor, adresându-se unei tinere cu păr scurt, roşu, şi cu tatuaje albastre, în spirală. Se părea că discuția mersese bine, pentru că Wednesday se întorsese rânjind încântat.

Cinci zile mai târziu, Shadow aştepta într-o maşină închiriată, când Wednesday se întoarse din holul unei clădiri de birouri din Dallas. Wednesday trânti uşa maşinii şi se aşeză tăcut, roşu la faţă de furie. Apoi zise:

— Dă-i drumul! Ai dracu' albanezi! De parcă-i pasă cuiva de ei!

Trei zile după aceea, zburară în Boulder, unde luară un prânz plăcut împreună cu cinci japoneze. Masa se desfăşurase într-o atmosferă de amabilităţi şi politeţuri, iar Shadow plecă de acolo fără să fie sigur dacă se decisese ceva sau dacă se încheiase vreo înţelegere. Însă Wednesday părea destul de încântat.

Shadow aştepta cu nerăbdare întoarcerea în Lakeside. Acolo era linişte şi se simţea bine-venit.

Intenţiona ca în fiecare dimineaţă în care nu călătorea să traverseze podul şi să ajungă în piaţa oraşului. Avea să-şi cumpere două pateuri de la Mabel; avea să mănânce unul pe loc şi să bea o cafea. Dacă lăsase cineva un ziar, avea să-l citească, cu toate că nu-l interesaseră niciodată ştirile într-atât încât să-şi cumpere un ziar.

Avea să-şi pună al doilea pateu în buzunar, înfăşurat în punga lui de hârtie, şi avea să-l mănânce la prânz.

Într-o dimineaţă citea *USA Today*, iar Mabel îl întrebă:

— Mike, unde te duci astăzi?

Cerul era de un albastru-deschis. Ceaţa dimineţii lăsase copacii acoperiţi cu promoroacă.

— Nu ştiu, îi răspunse Shadow. Poate o să merg din nou pe drumul din pădure.

Femeia îi turnă cafea în cană şi îl întrebă:

— Ai fost vreodată spre est, în comitatul Q? E frumos acolo. O iei pe drumul care începe vizavi de magazinul de covoare de pe Twentieth Avenue.

— Nu, n-am fost niciodată.

— E frumos acolo.

Era deosebit de frumos. Shadow îşi parcă maşina la marginea oraşului şi merse de-a lungul drumului, un drum secundar ce şerpuia în jurul colinelor din estul oraşului. Colinele erau acoperite cu arţari desfrunziţi, mesteceni albi, brazi şi pini negri.

La un moment dat, o pisicuţă începu să se ţină după el pe drum. Pisica avea culoarea prafului, dar labele îi erau albe. Shadow se îndreptă spre ea, iar pisica nu fugi.

— Hei, pisico! îi zise Shadow, fără să-şi dea seama.

Pisica îşi lăsă capul într-o parte şi-l privi cu ochi de smarald. Apoi sâsâi – nu spre el, ci către ceva de pe marginea drumului, ceva ce Shadow nu putea să vadă.

— Potoleşte-te, îi zise Shadow, dar pisica traversă drumul şi dispăru într-un câmp de porumb vechi, nerecoltat.

După următoarea cotitură a drumului, Shadow descoperi un mic cimitir. Pietrele de mormânt erau roase de vreme, deşi pe multe dintre ele se aflau buchete de flori proaspete. În jurul cimitirului nu era niciun zid, niciun gard, doar duzi pitici, plantaţi la marginea terenului şi încovoiaţi de gheaţă şi de vârstă. Shadow păşi peste mormanul de gheaţă şi zăpadă strâns la marginea drumului. Doi stâlpi de poartă marcau intrarea în cimitir, deşi între ei nu exista niciun fel de poartă. Shadow pătrunse înăuntru, trecând printre cei doi stâlpi.

Se plimbă prin cimitir, uitându-se la pietrele de mormânt. Nu existau inscripţii după 1969. Şterse zăpada de pe un înger solid de granit şi se rezemă de el.

Scoase punga de hârtie din buzunar, apoi pateul din pungă. Îi rupse partea de deasupra şi din pateu ieşi o dâră de abur. Mirosea foarte bine, iar Shadow muşcă din el.

Ceva se mişcă în spatele său. La început crezu că-i pisica, apoi simţi parfumul şi, dincolo de parfum, duhoare de putreziciune.

— Te rog să nu te uiţi la mine, zise ea, din spatele lui.

— Bună, Laura, spuse Shadow.

Vocea ei era ezitantă, părea un pic speriată, îşi zise el. Ea îi răspunse:

— Bună, cățeluşule.

Shadow rupse o bucată de pateu şi o întrebă:

— Vrei?

Laura îi răspunse chiar din spatele lui:

— Nu. Nu mai mănânc niciun fel de hrană.

Shadow muşcă din pateu, apoi zise:

— Aş vrea să mă uit la tine.

— N-o să-ți placă.

— Te rog.

Femeia ocoli îngerul de piatră. Shadow se uită la ea, privind-o la lumina zilei. Unele lucruri se schimbaseră şi altele rămăseseră la fel. Ochii nu se schimbaseră, nici zâmbetul ei plin de speranță. Şi se vedea limpede că era moartă. Shadow îşi termină pateul, se ridică, scutură firimiturile din pungă, apoi împachetă punga şi o vârî în buzunar.

Timpul petrecut în casa de pompe funebre din Cairo făcea să-i suporte mai uşor prezența. Nu ştia ce să-i spună.

Mâna ei rece o prinse pe a lui şi o strânse uşor. Shadow îşi simțea inima bătându-i în piept. Era speriat, îl speria normalitatea acelui moment. Se simțea atât de bine cu ea, încât ar fi vrut să rămână acolo pentru totdeauna.

— Îți duc dorul, recunoscu el.

— Sunt aici.

— Atunci îți simt cel mai mult lipsa. Când eşti lângă mine. Când nu eşti cu mine, când eşti doar o fantomă din trecut sau un vis dintr-o altă viață, mi-e mai uşor.

Laura îi strânse degetele.

— Cum e moartea? întrebă Shadow.

— Grea. Dar mă descurc.

Laura îşi rezemă capul de umărul lui, iar gestul ăsta îl dădu gata.

— Vrei să ne plimbăm un pic?

— Bineînțeles, răspunse ea, cu un zâmbet nervos pe fața ei moartă.

Ieşiră din micul cimitir şi se îndreptară spre drum, apoi merseră către oraş, ținându-se de mână.

— Unde ai fost? îl întrebă ea.

— Cea mai mare parte a timpului am fost aici.

— După Crăciun am avut impresia că te-am pierdut. Uneori ştiam unde eşti, timp de câteva ore, timp de câteva zile. Apoi dispăreai din nou.

— Am fost în oraş. În Lakeside. E un orăşel bun.

— Oh, zise ea.

Nu mai purta costumul albastru în care fusese înmormântată. Avea pe ea mai multe pulovere, o fustă neagră, lungă şi cizme înalte, roşii. Shadow le remarcă, iar Laura se uită în jos şi zâmbi.

— Nu-s nişte cizme grozave? Le-am găsit în cel mai mare magazin de încălțăminte din Chicago.

— Şi ce te-a făcut să pleci din Chicago?

— Oh, cățeluşule, n-am stat prea mult în Chicago. M-am îndreptat spre sud. Frigul mă deranjează. Ai crede că-mi place. Dar cred că mă deranjează legătura sa cu moartea. Nu-l simți ca frig. Ci ca pe un fel de *nimic*, iar atunci când eşti mort singurul lucru care te sperie este nimicul. Voiam să mă duc în Texas. Plănuisem să-mi petrec iarna în Galveston. Cred că atunci când eram copil îmi petreceam iernile în Galveston.

— Nu cred, zise Shadow. Nu mi-ai mai spus niciodată asta.

— Nu? Poate că-i vorba de altcineva, nu ştiu... Îmi amintesc pescăruşii – aruncam pâine în aer pentru pescăruşi, erau sute, tot cerul se acoperea de pescăruşi care băteau din aripi şi înhățau pâinea din aer. Dacă n-am făcut eu asta, presupun că a făcut-o altcineva.

De după colț apăru o maşină. Şoferul le făcu semn cu mâna. Shadow îi răspunse. I se părea minunat de normal să se plimbe cu soția lui.

— Îmi place, zise Laura, ca şi cum i-ar fi citit gândurile.

— Da, îi răspunse Shadow.

— Când am auzit chemarea, a trebuit să mă întorc. Abia ajunsesem în Texas.

— Chemarea?

Laura se uită la el. Moneda de aur de la gâtul ei sclipi.

— E ca o chemare. Am început să mă gândesc la tine. Trebuia să te văd. Simțeam un fel de foame.

— Ştiai că sunt *aici*?

— Da, zise ea, şi se opri, se încruntă şi-şi muşcă uşor buza de jos. Am ştiut. Aşa, din senin. Am crezut că tu m-ai chemat, dar n-ai fost tu, nu-i aşa?

— N-am fost eu.

— N-ai vrut să mă vezi.

— Nu-i adevărat... Nu, n-am vrut să te văd. Îmi provoca prea multă durere.

Zăpada scârțâia sub picioarele lor şi sclipea ca diamantele în bătaia soarelui.

— E greu să nu fii viu, zise Laura.

— Adică vrei să spui că-i greu pentru tine să fii moartă? Mă străduiesc să aflu cum să te aduc înapoi. Cred că sunt pe drumul cel bun...

— Îți sunt recunoscătoare şi sper să reuşeşti. Am făcut o grămadă de lucruri rele..., zise ea, şi clătină din cap. Dar discutam despre tine...

— Eu sunt viu, nu-s mort. Îți aminteşti?

— Nu eşti mort, zise ea. Dar nu sunt sigură că eşti viu.

„Nu aşa trebuie să se desfăşoare o discuție", îşi zise Shadow.

— Te iubesc, zise ea, fără patimă. Tu eşti cățeluşul meu. Dar când eşti mort vezi lucrurile mai limpede. Parcă n-ar fi nimic în locul tău. Eşti ca o gaură în univers, una mare, zdravănă, în formă de om. Chiar şi când eram împreună. Îmi plăcea să fiu cu tine. Tu mă adorai şi ai fi făcut orice

pentru mine. Dar uneori intram în cameră şi aveam impresia că nu-i nimeni acolo. Apoi aprindeam lumina şi-mi dădeam seama că stai acolo singur, fără să citeşti, fără să te uiți la televizor, fără să faci ceva.

Laura îl îmbrățişă, ca şi cum ar fi vrut să înlăture rana provocată de cuvintele ei, apoi zise:

— Cel mai bun lucru legat de Robbie a fost că el era *cineva.* Uneori era o jigodie, alteori era penibil, îi plăcea să fim înconjurați de oglinzi când făceam dragoste, ca să se vadă singur cum mă regula, dar era viu, cățeluşule. *Dorea* diferite lucruri. Umplea spațiul. Îmi pare rău. Ți-am rănit simțămintele?

Shadow nu fu sigur că vocea n-o să-l trădeze, aşa că se mulțumi să clatine din cap.

— Bine, zise ea.

Se apropiau de locul în care Shadow îşi lăsase maşina. Bărbatul simți nevoia să spună ceva: „te iubesc" sau „te rog, nu pleca" sau „îmi pare rău". Cuvinte pe care le foloseşti ca să peticeşti o conversație care a luat-o brusc razna. Dar în loc de asta zise:

— Nu sunt mort.

— Poate că nu eşti. Dar eşti convins că eşti viu?

— Uită-te la mine.

— Ăsta nu-i un răspuns, zise nevasta lui cea moartă. O să ştii, atunci când o să fii.

— Şi acum, ce-ai să faci? o întrebă el.

— Acum te-am văzut, o să mă duc din nou spre sud.

— Te întorci în Texas?

— Nu-mi pasă unde, doar să fie cald.

— Eu trebuie să aştept aici până când şeful meu va avea nevoie de mine, zise Shadow.

— Asta nu înseamnă să trăieşti, zise Laura.

Apoi oftă, după care zâmbi, cu zâmbetul care-i mergea la suflet de fiecare dată, indiferent de câte ori îl vedea. De

fiecare dată când îi zâmbea astfel, era întotdeauna pentru prima dată.

— Am să te mai văd?

Ea privi în sus către el şi încetă să zâmbească.

— Aşa cred. La sfârşit. Nimic nu s-a sfârşit încă, nu-i aşa?

— Nu, spuse el, nu s-a sfârşit.

Shadow vru s-o îmbrăţişeze, dar ea clătină din cap şi se aşează pe marginea mesei pentru picnic, acoperite cu zăpadă, privindu-l cum se îndepărtează cu maşina.

INTERLUDIU

Războiul începuse şi nimeni nu-şi dădea seama. Furtuna cobora şi nimeni nu ştia.

Războaie au loc tot timpul, fără ca lumea din afară să aibă cunoştinţă de ele: războiul împotriva infracţiunilor, războiul împotriva sărăciei, războiul împotriva drogurilor. Războiul acesta era mai mic decât ele, mai strâns şi mai selectiv, însă la fel de real ca oricare altul.

O grindă prăbuşită în Manhattan blocă o stradă timp de două zile. Omorâse doi pietoni, un taximetrist arab şi pe pasagerul taxiului.

Un camionagiu din Denver fu găsit mort în locuinţa sa. Instrumentul crimei, un ciocan cu mâner înfăşurat în cauciuc, fusese lăsat pe podea, lângă cadavru. Figura omului rămăsese neatinsă, dar ceafa îi fusese complet zdrobită. Pe oglinda din baie fuseseră scrise cu un ruj de buze cafeniu mai multe cuvinte, într-un alfabet străin.

La un centru de sortare a corespondenţei din Phoenix, Arizona, un bărbat înnebuni şi îl împuşcă pe Terry Evensen „Trolul", un tip ciudat, bolnăvicios de obez, care locuia singur într-o rulotă. S-a tras şi asupra altor persoane din centrul de sortare, dar numai Evensen a fost ucis. Individul care a tras – la început s-a crezut că-i vorba de un angajat al poştei care fusese concediat – nu a fost prins şi nu a fost niciodată identificat.

— Sincer vorbind, zise şeful lui Terry Evensen la ştirile de la ora cinci, ne-am fi aşteptat ca „Trolul" să fi fost cel care a înnebunit. Un lucrător bun, dar ciudat. Nu poţi să ştii niciodată ce-o să se întâmple.

Interviul a fost eliminat, atunci când reportajul a fost reluat ulterior.

Cei nouă membri ai unei comunități de pustnici din Montana au fost găsiți morți. Reporterii au presupus că este vorba despre o sinucidere în grup, dar s-a descoperit că motivul morții fusese otrăvirea cu monoxid de carbon din cauza unui coş vechi.

O criptă a fost profanată în cimitirul din Key West.

Un tren de pasageri a lovit un camion în Idaho, omorând şoferul camionului. Niciunul dintre pasageri n-a suferit răni serioase.

În faza aceea, era mai degrabă un război rece, un simulacru de război, nu se risca nimic cu adevărat.

Vântul agita crengile copacului. Scânteile săreau din foc. Venea furtuna.

Regina din Saba – pe jumătate demon din partea tatălui ei –, vrăjitoare, tămăduitoare şi regină, care domnise în Saba pe când Saba era cea mai bogată țară din lume, pe când mirodeniile, pietrele prețioase şi lemnul aromat erau duse de acolo spre toate colțurile pământului cu corăbiile sau în spatele cămilelor, care fusese venerată pe când era în viață, care fusese venerată ca o zeiță vie de către cel mai înțelept dintre regi, stătea pe trotuarul lui Sunset Boulevard la ora două dimineața, privind traficul, arătând ca o mireasă şleampătă din plastic de pe un tort de nuntă. Stătea de parcă ar fi fost stăpâna trotuarului şi a nopții care o înconjura.

Când o privea cineva, buzele ei se mişcau ca şi cum ar fi vorbit singură. Când pe lângă ea treceau bărbați singuri în maşină, femeia încerca să-i privească în ochi şi le zâmbea.

Fusese o noapte lungă.

Fusese o săptămână lungă, fuseseră patru mii de ani lungi.

Se mândrea că nu datorează nimic nimănui. Celelalte fete de pe stradă aveau peşti, aveau vicii, aveau copii, aveau oameni care le luau ceea ce câştigau. Ea nu avea.

Nu mai rămăsese nimic sacru în profesia ei. Nimic.

Cu o săptămână în urmă, la Los Angeles începuse să plouă, umplând străzile de accidente rutiere, aducând noroi de pe dealuri şi depunându-l peste casele din canioane, scurgând întreaga lume prin canalizare, înecând vagabonzii care se adăpostiseră în conductele de ciment ale râului. Când vine ploaia în Los Angeles, întotdeauna îi ia pe oameni prin surprindere.

Bilquis îşi petrecuse ultima săptămână în casă. Nu putuse să mai stea pe trotuar şi se ghemuise în patul ei din încăperea de culoarea ficatului crud, ascultând ploaia ce bătea în cutia metalică a aparatului de aer condiţionat şi plasând mesaje pe internet. Îşi lăsase invitaţii pe Adultfriendfinder.com, pe LA-escorts.com şi pe Classyhollywoodbabes.com, dând o adresă anonimă de e-mail. Era mândră de faptul că se străduia să cucerească aceste noi teritorii, dar era şi un pic nervoasă, pentru că petrecuse foarte mult timp evitând să lase vreo urmă. Nu folosise nici măcar anunţuri mărunte în ultimele pagini din *LA Weekly*, preferând să-şi agaţe singură clienţii, să-i găsească folosindu-şi ochii, mirosul şi pipăitul pe cei care o vor venera aşa cum avea ea nevoie să fie venerată, pe cei care o vor lăsa să-i ia în întregime...

Acum, în timp ce stătea şi tremura la colţul străzii (pentru că ploile târzii de februarie încetaseră, dar frigul adus de ele rămăsese), îşi dădu seama că avea un obicei la fel de rău ca şi cel al târfelor care se drogau, iar acest lucru o deprimă şi buzele începură din nou să i se mişte. Dacă erai suficient de aproape de buzele ei rubinii, ai fi auzit-o spunând:

— „Mă voi ridica acum şi voi merge pe străzile oraşului, în căutarea celui pe care-l iubesc. Eu sunt a iubitului meu, iar iubitul meu este al meu. Mi-a spus că trupul meu e ca un palmier, iar sânii mei precum ciorchinii de struguri. Mi-a

spus că va veni la mine. Eu sunt a iubitului meu, iar dorința sa e numai pentru mine."[1]

Bilquis spera că încetarea ploilor va readuce clienții. În cea mai mare parte a anului se plimba în aceeaşi zonă de două, trei cvartale de pe bulevard, bucurându-se de răcoarea nopții. O dată pe lună plătea un ofițer de poliție pe nume Sabbah, ce înlocuia un alt ofițer de poliție pe care-l plătea de obicei şi care dispăruse. Individul se numea Jerry LeBec, iar dispariția lui reprezentase un mister pentru departament. Tipul era obsedat de Bilquis şi începuse s-o urmărească. Într-o după-amiază, Bilquis se trezise din cauza unui zgomot. Deschisese uşa apartamentului şi-l găsise pe Jerry LeBec în haine civile, îngenuncheat pe covorul uzat, cu capul plecat, aşteptând-o să iasă. Zgomotul pe care-l auzise era făcut de izbiturile capului său în uşă.

Ea îşi strânsese părul şi-i spusese să intre în casă, iar ceva mai târziu îi pusese hainele într-o pungă de plastic pentru gunoi, pe care o aruncase într-o ladă din spatele unui hotel aflat la câteva cvartale de locuința ei. Pistolul şi portofelul polițistului le pusese într-o pungă de hârtie. Turnase deasupra zaț de cafea şi resturi de mâncare, legase punga la gură şi o aruncase într-un coş de gunoi din stația de autobuz.

Nu păstrase niciun suvenir.

Cerul nopții strălucea portocaliu spre vest din cauza fulgerelor îndepărtate, undeva deasupra mării, iar Bilquis îşi dădu seama că ploaia va începe în curând. Oftă. Nu voia s-o prindă ploaia. Decise să se întoarcă în apartamentul ei, să facă baie şi să-şi radă picioarele – avea impresia că tot timpul îşi rădea picioarele[2] –, apoi să doarmă.

---

[1] Fragmentul citat şi cele care urmează reprezintă o combinație de versete din „Cântarea cântărilor".

[2] Tradiția islamică susține că Regina din Saba avea picioare păroase.

— „Noaptea în patul meu l-am căutat pe cel pe care sufletul meu îl iubeşte", şopti ea. „Fie ca el să mă sărute cu săruturile gurii sale. Iubitul meu este al meu, iar eu sunt a lui."

Se duse pe o stradă laterală, îndreptându-se spre panta dealului, unde îşi parcase maşina.

Din spate apăru lumina unor faruri, maşina încetini când se apropie de ea, iar Bilquis îşi întoarse faţa către stradă şi zâmbi. Zâmbetul îi îngheţă pe buze când văzu că maşina era o limizină lungă, albă. Oamenii din asemenea maşini vor să reguleze în limuzina lor lungă, nu în intimitatea templului lui Bilquis. Dar putea fi vorba de o investiţie. De ceva pentru viitor.

Geamul opac coborî, iar femeia se duse zâmbind spre limuzină.

— Salut, scumpule, zise ea. Cauţi ceva?

— Dragoste dulce, îi răspunse o voce din spatele maşinii.

Bilquis se uită înăuntru, atât cât putea să vadă prin fereastra deschisă. Cunoştea o fată care urcase într-o limuzină lungă, cu cinci jucători de fotbal beţi, şi o încurcase urât de tot. Dar în maşină era un singur client, iar acesta părea tânăr şi amabil. Nu părea un adorator, dar banii, banii buni care urmau să treacă din mâna lui într-a ei reprezentau şi ei o energie – *baraka*[1] i se spunea pe vremuri – ce i-ar fi fost de folos într-un asemenea moment, oricât de mică ar fi fost contribuţia lor.

— Cât? întrebă bărbatul.

— Depinde de ce vrei şi pentru cât timp. Şi de cât îţi permiţi să dai.

---

[1] *Baraka* – termen din limba arabă desemnând prezenţa divină sau o binecuvântare sub forma înţelepciunii, dar şi o forţă spirituală pe care ar poseda-o anumite persoane, obiecte sau morminte.

Simți un miros de fum care se scurgea pe fereastra limuzinei, ceva care amintea de cabluri arse şi de circuite supraîncălzite. Uşa fu deschisă dinăuntru.

— Pot să plătesc pentru tot ce vreau, zise clientul.

Femeia se aplecă şi se uită în maşină. Nu mai era nimeni în afara clientului, un puşti dolofan, care părea că nu are vârsta legală ca să poată cumpăra băutură. Nu mai era nimeni, aşa că Bilquis urcă în limuzină.

— Eşti un puşti bogat, nu-i aşa?

— Mai mult decât bogat, zise el, mutându-se pe canapeaua de piele către ea.

Se mişca stângaci, iar ea îi zâmbi.

— Mmm... Încălzeşte-mă, dragule, îi zise ea. Trebuie să fii unul dintre tipii de pe internet despre care am citit...

El se umflă ca o broască.

— Da. Printre altele. Sunt un specialist în tehnică.

Maşina se puse în mişcare.

— Bilquis, cât vrei numai ca să mi-o sugi?

— Cum mi-ai spus?

— Bilquis, repetă el.

După care cântă, cu o voce nepotrivită pentru cântat:

— Eşti o fată imaterială ce trăieşte într-o lume materială[1]...

Cuvintele sale păreau artificiale, căutate, ca şi cum le-ar fi exersat în faţa oglinzii.

Femeia încetă să zâmbească, faţa i se modifică, deveni mai serioasă, mai dură.

— Ce vrei?

— Ți-am spus. Dragoste dulce.

— O să-ți dau tot ce vrei, zise ea.

Trebuia să iasă din limuzină. Maşina mergea prea repede ca să sară din ea, dar o să facă şi asta, dacă n-o să reuşească să scape cu ajutorul vorbelor. Nu-i plăcea ce se întâmpla acolo, deşi nu pricepea prea bine ce se întâmplă.

---

[1] Aluzie la piesa muzicală „Material Girl" a solistei Madonna.

— Tot ce vreau... Da, zise puştiul, apoi îşi trecu limba peste buze. Vreau o lume curată. Vreau să stăpânesc ziua de mâine. Vreau evoluţie şi revoluţie. Vreau să-i mut pe cei de felul nostru din curentul secundar în cel principal. Voi sunteţi subterani. Asta-i rău. Trebuie să ieşim în luminile rampei. În faţă şi în centru. Voi v-aţi dat la fund de atâta vreme, că nu mai ştiţi nici să vă folosiţi ochii.

— Mă numesc Ayesha, zise ea. Nu ştiu despre ce vorbeşti. La colţul străzii e o altă fată, numele ei e Bilquis. Putem să ne întoarcem pe bulevard, poţi să ne ai pe amândouă...

— Oh, Bilquis, oftă el teatral. Nu mai există credinţă în lume. Nimeni nu ne poate da mai mult. E un vid de credibilitate...

Apoi începu să cânte, cu vocea lui nazală, lipsită de armonie:

— Eşti o fată analogică ce trăieşte într-o lume digitală...

Limuzina coti prea brusc, iar tânărul căzu pe canapea, peste Bilquis. Şoferul maşinii era ascuns de geamul opac. Femeia fu cuprinsă brusc de convingerea iraţională că nu conduce nimeni maşina, că limuzina albă mergea prin Beverly Hills singură, ca Herbie the Love Bug[1].

Apoi clientul întinse mâna şi bătu în geamul opac.

Maşina încetini şi, înainte să se oprească, Bilquis fu aruncată pe uşă, iar ea sări şi căzu pe asfalt. Se afla pe un drum de pe panta dealului. În stânga se afla panta abruptă, în stânga o râpă la fel de abruptă. Femeia începu să alerge în josul drumului.

Limuzina rămase nemişcată.

Începu să plouă, tocurile ei înalte alunecau şi se răsuceau sub ea. Îşi aruncă pantofii şi goni mai departe, udă

---

[1] Herbie the Love Bug – automobil Volkswagen Beetle model 1963, având caracteristici umane, eroul unei serii de filme Disney începând din 1968.

până la piele, căutând un loc pe unde să iasă din drum. Era speriată. Sigur, avea puteri, dar era magia sexului, magia foamei. O ținuseră în viață în țara aceea mult timp, însă se folosise şi de ochii ei ageri, de mintea ei, de prestanța ei.

În dreapta se afla un parapet din metal, care împiedica maşinile să cadă în râpă. Ploaia curgea atât de tare pe drumul în pantă, încât îl transformase în râu. Degetele de la picioarele femeii începuseră să sângereze.

Luminile oraşului se întindeau în fața ei – o hartă electrică a unui regat imaginar, paradisul terestru –, iar ea voia doar să iasă cu bine de pe drum.

— „Sunt neagră, dar frumoasă", strigă ea în ploaie şi în noapte. „Eu sunt trandafirul din Sharon şi crinul din vale. Întăriți-mă cu vin, îmblânziți-mă cu mere, pentru că sunt bolnavă de dragoste."

Un fulger despicat lumină verzui cerul nopții. Femeia îşi pierdu echilibrul, alunecă mai mulți metri, julindu-şi piciorul şi cotul, iar când se ridică în picioare văzu farurile maşinii ce cobora dealul către ea. Venea prea repede, iar ea se întrebă dacă să se arunce în dreapta, unde putea fi strivită de panta dealului, sau în stânga, unde putea să cadă în râpă, aşa că traversă şoseaua, intenționând să se cațăre pe pământul ud, când limuzina albă veni derapând pe drumul alunecos, la naiba, mergea cu vreo sută douăzeci de kilometri pe oră, poate plutea pe apa de pe drum, şi-atunci femeia se prinse de pământ şi de nişte rădăcini, începu să se cațăre, însă pământul ud se sfărâmă, iar ea căzu înapoi pe şosea.

Maşina o lovi atât de puternic, încât o aruncă în aer ca pe o păpuşă. Bilquis căzu pe drum, în spatele limizinei, iar impactul îi rupse pelvisul şi îi fractură craniul. Apa rece a ploii curgea pe fața ei.

Începu să-şi blesteme ucigaşul, să-l blesteme în tăcere, pentru că nu putea să-şi mişte buzele. Îl blestemă în trezie şi în somn, în viață şi în moarte. Îl blestemă aşa cum ştie să

blesteme numai cineva care este pe jumătate demon din partea tatălui său.

Se deschise o uşă a maşinii. Cineva se apropie de ea.

— Eşti o fată analogică..., fredonă din nou tipul, cu vocea lui afonă, ...ce trăieşte într-o lume digitală... Madonnă afurisită! Toate sunteţi nişte Madonne afurisite!

Apoi plecă.

Limuzina dădu înapoi şi prima dată trecu peste ea încet. Oasele ei trosniră sub pneuri. Apoi limuzina se întoarse din deal, venind către ea.

Când, în cele din urmă, maşina părăsi dealul, pe drum rămăsese doar carnea roşie zdrobită a victimei, care cu greu putea fi recunoscută drept umană, iar în curând până şi asta va fi spălată de ploaie...

INTERLUDIU 2

— Salut, Samantha.

— Mags, tu eşti?

— Cine alta? Leon a spus că mătuşa Sammy a telefonat pe când eram sub duş.

— Am avut o discuție interesantă. E un copil atât de dulce!

— Da. Cred că o să-l păstrez.

Un moment de stânjeneală din partea amândurora, nici măcar o şoaptă prin linia telefonică. Apoi:

— Sammy, cum merge cu şcoala?

— Ne-au dat o săptămână liberă. Au o problemă cu încălzirea. Cum merg lucrurile în fundătura noastră din pădurile nordice?

— Bine, am un nou vecin. Face scamatorii cu monede. Articolele din *Lakeside News* prezintă o dezbatere pasionantă despre potențialul terenului municipal de lângă cimitirul cel vechi, de pe malul sud-estic al lacului, şi subsemnata trebuie să scrie un editorial strident care să prezinte poziția ziarului în această privință, fără să ofere nicio idee care să sugereze care-i poziția noastră.

— Pare amuzant.

— Nu e. Alison McGovern a dispărut săptămâna trecută – fata cea mare a lui Jilly şi Stan McGovern. Un copil drăguț. A avut grijă de Leon de câteva ori.

Deschise gura să spună ceva, apoi o închise, fără să spună ce intenționase, apoi zise:

— Groaznic!

— Da.

— Da...

Şi cum nu găsi nimic de adăugat care să nu doară, întrebă:

— E frumos?

— Cine?

— Vecinul.

— Se numeşte Ainsel. Mike Ainsel. E un tip cumsecade. Prea tânăr pentru mine. Un tip solid, arată cam... cum se zice? Începe cu „m".

— Mare? Magnific? Măritat?

Un hohot de râs, urmat de:

— Da, cred că arată a om însurat. Adică... dacă bărbaţii însuraţi ar arăta într-un anumit fel, aşa ar trebui să arate. Dar cuvântul la care mă gândeam era „melancolic". Arată melancolic.

— Şi misterios?

— Nu în mod deosebit. Când s-a mutat aici părea neajutorat – nu ştia nici să-şi izoleze ferestrele ca să nu piardă căldura. Uneori pare să nu ştie ce face aici. Când e prezent, când dispare. Îl văd plimbându-se din când în când.

— Poate jefuieşte bănci.

— La asta m-am gândit şi eu.

— Nu te-ai gândit. E ideea mea. Mags, tu ce faci? Te simţi bine?

— Mda.

— Cu adevărat?

— Nu.

Urmă o pauză lungă.

— O să vin să te văd.

— Sammy, nu-i nevoie.

— O să vin înainte de weekend, înainte ca încălzirea să fie reparată şi înainte de reînceperea şcolii. O să fie

amuzant. Poți să-mi faci patul pe canapea. Şi invită-l pe vecinul misterios la cină, într-o seară.

— Sam, ai ajuns peţitoare.

— Cine peţeşte? Poate că vreau să revin la bărbați pentru un timp, după Claudine-Cățeaua-Din-Iad. Am întâlnit un străin drăguț, în timp ce făceam autostopul către El Paso, de Crăciun.

— Sam, ar trebui să încetezi să faci autostopul.

— Şi cum o să ajung în Lakeside?

— Alison McGovern făcea autostopul. Nu-i un lucru sigur nici măcar într-un oraş ca al nostru. O să-ți trimit nişte bani, ca să iei autobuzul.

— Ar fi grozav.

— Sammy!

— Bine, Mags. Trimite-mi banii, dacă o să dormi mai bine.

— Ştii că am dreptate.

— Bine, soră mai mare! Pupă-l pe Leon şi spune-i că o să vină mătuşica Sammy, dar de data asta să nu-şi ascundă jucăriile în patul ei.

— O să-i spun. Dar nu-ți promit că o să folosească la ceva. Când să te aştept?

— Mâine-seară. Nu-i nevoie să ne întâlnim în stația de autobuz, o să-l rog pe Hinzelmann să mă ia cu Tessie.

— Prea târziu, Tessie e pusă la iernat. Dar Hinzelmann o să te ducă oricum cu maşina. Te place. Îi asculți poveştile.

— Poate ar trebui să-l pui pe Hinzelmann să-ți scrie editorialele. Să vedem: „Despre problemele terenului de lângă cimitirul vechi. S-a întâmplat că în iarna lu' optzeci şi trei bunicul a împuşcat un cerb lângă cimitirul de lângă lac. Nu mai avea gloanțe, aşa că a folosit un sâmbure de cireaşă din pachetul cu mâncare pe care i-l pregătise bunica. Sâmburele a străbătut craniul cerbului, iar acesta a țâşnit din loc ca un liliac înnebunit. După doi ani, bunicul a trecut din

nou pe acolo şi a văzut un cerb puternic căruia îi creştea un cireş între coarne. Ei bine, l-a împuşcat, iar bunica a făcut destule plăcinte cu cireşe ca să ajungă până la următorul 4 Iulie..."

De data asta râseră amândouă.

INTERLUDIU 3
JACKSONVILLE, FLORIDA; 02.00 A.M.

— Pe anunț scrie că aveți nevoie de oameni.

— Facem tot timpul angajări.

— Pot să lucrez doar în schimbul de noapte. E vreo problemă?

— N-ar trebui să fie. Am să vă dau o cerere ca s-o completați. Ați mai lucrat vreodată într-o benzinărie?

— Nu. Îmi închipui că nu-i prea greu.

— Sigur, nu e inginerie aerospațială.

— Abia am venit aici. Nu am telefon. Aştept să mi-l instaleze.

— Îmi dau seama. Chiar îmi dau. Te lasă să aştepți pentru că pot. Doamnă, sper că nu vă supărați, dar nu arătați prea bine.

— Ştiu. E o boală. Pare mai rea decât e în realitate. Însă nu îmi pune viața în pericol.

— Bine. Lăsați cererea la mine. Chiar ducem lipsă de oameni în schimbul de noapte. Noi îi zicem schimbul pentru zombie. Ai mereu impresia că durează prea mult. Vă cheamă... *Larna*?

— Laura.

— Laura. Bine. Sper că nu vă deranjează să aveți de-a face cu tot felul de țicniți. Pentru că ies la iveală noaptea.

— Sunt convinsă. O să mă descurc.

CAPITOLUL TREISPREZECE

Hei, prieten vechi!
Ce mai zici, prieten vechi?
Sper că bine, prieten vechi.
Mai stai de vorbă cu mine.
De ce eşti încruntat? Mergem mai departe.
Tu, eu, el – prea multe vieţi sunt în joc...

STEPHEN SONDHEIM, „PRIETENI VECHI"

Era sâmbătă dimineaţă. Shadow auzi soneria şi deschise uşa.

În faţa sa se afla Marguerite Olsen. Femeia nu intră, rămase în lumina soarelui, părând foarte serioasă.

— Domnule Ainsel...

— Mike, te rog, zise Shadow.

— Da, Mike. Vrei să vii la cină în seara asta? Pe la şase? N-o să fie nimic deosebit, doar spaghete şi chiftele.

— Nu-i nimic, îmi plac spaghetele cu chiftele.

— Dacă ai alte planuri...

— N-am alte planuri.

— La ora şase.

— Să aduc flori?

— Dacă vrei... Dar e un gest monden, nu o invitaţie romantică.

Shadow se bărbieri, făcu o plimbare până la pod şi înapoi. Soarele se ridicase, iar Shadow ajunse acasă transpirat. Merse cu maşina până la Dave's Finest Foods şi cumpără o sticlă de vin. Costa douăzeci de dolari, ceea ce i se păru o garanţie a calităţii. Nu se pricepea la vinuri, cumpără un cabernet de California, pentru că pe vremea când era mai

tânăr văzuse scris pe bara de protecție a unei mașini VIAȚA E UN CABERNET și-l apucase râsul.

Mai cumpără și o plantă într-un ghiveci, drept cadou. Frunze verzi, nu flori. Nimic romantic.

Mai cumpără o cutie de lapte, pe care nu avea să-l bea vreodată, și o pungă cu fructe, pe care nu avea să le mănânce vreodată.

Apoi se duse la Mabel și cumpără un singur pateu, pentru prânz. Mabel se lumină la față când îl văzu:

— Te-a găsit domnul Hinzelmann?

— Nu știam că mă caută.

— Da. Vrea să te ia la pescuit la copcă. Iar Chad Mulligan a întrebat dacă te-am văzut. A sosit verișoara lui din alt stat. Verișoară de gradul doi, noi obișnuim să le spunem veri de sărutat. Ce dulceață! O să-ți placă, zise Mabel.

Apoi puse pateul într-o pungă cafenie de hârtie și răsuci capătul pungii, ca să păstreze pateul cald.

Shadow se întoarse acasă pe drumul cel mai lung, cu o mână conducând și cu cealaltă ducând mâncarea la gură. Firimiturile de pateu cădeau pe pantalonii săi și pe podeaua automobilului. Trecu pe lângă biblioteca de pe malul de sud al lacului. Orașul era alb și negru, în mijlocul gheții și al zăpezii. Primăvara părea incredibil de îndepărtată. Rabla avea să stea pe gheață veșnic, împreună cu cabinele pentru pescuit la copcă, snowmobile și camionete.

Ajunse acasă, parcă, intră pe alee și urcă pe scara de lemn până la apartamentul său. Sticleții și ciocănitorile de pe tava cu mâncare pentru păsări nu se osteniră să-l privească. Shadow întră în casă, udă planta și se întrebă dacă să pună vinul în frigider.

Avea o grămadă de timp de pierdut până la șase.

Își dori să mai fie în stare să se uite liniștit la televizor. Voia să se distreze, nu să gândească, doar să stea și să se lase scăldat de sunete și de lumină. „Vrei să vezi țâțele lui

Lucy?" îi şopti în amintire cineva cu vocea lui Lucy, iar el clătină din cap, cu toate că nu era nimeni care să-l vadă.

Îşi dădu seama că este nervos. Era prima sa interacţiune socială cu alţi oameni – oameni normali, nu puşcăriaşi, nici zei, nici eroi culturali, nici vise – de când fusese arestat, cu mai mult de trei ani în urmă. Trebuia să susţină o conversaţie, în calitate de „Mike Ainsel".

Se uită la ceas. Era două şi jumătate. Marguerite Olsen îi spusese să fie prezent la ora şase. Prin asta înţelesese şase fix? Sau trebuia să se ducă un pic mai devreme? Sau puţin mai târziu? Decise, în cele din urmă, să fie acolo la ora şase şi cinci minute.

Telefonul începu să sune.

— Da? zise el.

— Nu aşa se răspunde la telefon! mârâi Wednesday.

— Când o să am telefonul conectat, o să răspund politicos. Pot să te ajut cu ceva?

— Nu ştiu, îi răspunse Wednesday.

Apoi adăugă, după o pauză lungă:

— Să-i organizezi pe zei e ca şi cum ai încerca să aliniezi pisicile într-un singur şir. N-au înclinaţie spre aşa ceva!

Avea în glas o resemnare şi o oboseală pe care Shadow nu le mai auzise vreodată.

— Ce nu merge?

— E greu. E-al naibii de greu. Nu ştiu dacă o să reuşesc. Am putea la fel de bine să ne tăiem gâtul singuri. Pur şi simplu, să ne tăiem gâtul.

— Nu trebuie să vorbeşti aşa.

— Mda... Bine...

— Dacă o să-ţi tai gâtul, zise Shadow, încercând să-l înveselească, s-ar putea să nu te doară...

— O să mă doară. Chiar şi pe cei de felul meu îi doare. Dacă te mişti şi acţionezi în lumea materială, atunci lumea materială acţionează asupra ta. Rănile dor, aşa cum lăcomia te îmbată şi pofta te arde. Nu murim uşor, şi mai mult ca

sigur nu murim bine, dar putem muri. Dacă am fi încă iubiți şi ținuți minte, s-ar ivi ceva asemănător nouă, care ne-ar lua locul, iar toată povestea asta blestemată ar începe din nou. Dar dacă suntem uitați, suntem terminați.

Shadow nu ştia ce să spună. Întrebă:

— De unde mă suni?

— Nu-i treaba ta.

— Eşti beat?

— Încă nu. Mă tot gândesc la Thor. Nu l-ai cunoscut. Un tip solid, ca tine. Cu suflet bun. Nu era un tip sclipitor, dar îşi dădea şi cămaşa de pe el, dacă i-o cereai. S-a sinucis. Şi-a vârât țeava puştii în gură şi şi-a făcut capul țăndări. În 1932, la Philadelphia. Aşa trebuie să moară un zeu?

— Îmi pare rău.

— Fiule, tu nu dai doi bani pe el, iar el era exact ca tine – mare şi prost.

Wednesday se opri din vorbit şi începu să tuşească.

— Ce nu merge? întrebă Shadow, pentru a doua oară.

— Au luat legătura cu mine.

— Cine?

— Inamicul.

— Şi?

— Vor să stabilim un armistițiu. Să discutăm condițiile de pace. Fiecare să-şi vadă de treburile lui.

— Şi ce se întâmplă acum?

— Acum beau cafea proastă cu găoazele moderne într-o sală masonică din Kansas City.

— Bine. Vii să mă iei sau ne întâlnim undeva?

— Rămâi unde eşti şi stai potolit. Fereşte-te de necazuri. Ai înțeles?

— Dar...

Se auzi un clic, apoi linia telefonică muri şi rămase moartă. Nu venea niciun ton, dar acesta nu venise niciodată.

Avea o grămadă de timp de pierdut. Conversația cu Wednesday îl lăsase pe Shadow într-o stare nelinişte. Se

ridică, intenționând să se plimbe, dar începuse deja să se însereze, aşa că se aşeză la loc.

Luă *Procesele-verbale ale Consiliului Municipal din Lakeside în perioada 1872-1884* şi începu să dea paginile, privind tipăritura măruntă fără s-o citească, oprindu-se uneori să se uite mai atent dacă-i sărea ceva în ochi.

Află că în iulie 1874 consiliul municipal era îngrijorat din cauza numărului mare de tăietori de copaci străini care veniseră în oraş. Urma să se construiască o operă, la intersecția dintre Third Street şi Broadway. Era de aşteptat ca necazurile care duseseră la zăgăzuirea Pârâului Morii să înceteze după ce valea pârâului va fi devenit un lac. Consiliul autorizase plata a şaptezeci de dolari către domnul Samuel Samuels şi a optzeci şi cinci de dolari către domnul Haikki Salminen, drept compensație pentru pământul lor şi pentru cheltuielile implicate de mutarea domiciliului lor din zona ce urma să fie inundată.

Lui Shadow nu-i trecuse prin minte până atunci că lacul ar fi fost făcut de mâna omului. De ce să numeşti un oraş Lakeside dacă lacul începuse prin a fi un pârâu? Citi mai departe şi descoperi că un domn Hinzelmann, originar din Hüdemuhlen, Brunswick, condusese proiectul de construire a lacului, iar municipalitatea îi dăduse 370 de dolari pentru proiect, restul fondurilor urmând să fie strânse prin subscripție publică. Shadow rupse o fâşie dintr-un şervețel de hârtie şi-l puse în volum, ca semn de carte. Îşi imagina bucuria cu care va vedea Hinzelmann referirea la bunicul său. Se întrebă dacă bătrânul ştia că familia sa jucase un rol important în construirea lacului. Apoi răsfoi mai departe cartea, căutând şi alte referiri la proiectul de amenajare a lacului.

Acesta fusese inaugurat printr-o ceremonie, în primăvara anului 1876, ca o avanpremieră la sărbătorirea centenarului oraşului. Consiliul municipal adusese mulțumiri domnului Hinzelmann.

Shadow se uită la ceas. Era ora cinci şi jumătate. Se duse în baie, se bărbieri, îşi pieptănă părul, îşi schimbă hainele. Trecură şi ultimele cincisprezece minute. Îşi luă vinul şi planta, apoi ieşi din apartament.

Uşa alăturată se deschise de îndată ce ciocăni. Marguerite Olsen arăta la fel de neliniştită ca el. Luă sticla de vin şi ghiveciul cu planta şi-i mulţumi. Televizorul era pornit, cuplat la video, iar pe ecran se vedea *Vrăjitorul din Oz*. Filmul era încă la început, în sepia, Dorothy se afla încă în Kansas, stătea cu ochii închişi în rulota profesorului Marvel, pe când ticălosul cel bătrân pretindea că-i citeşte gândurile iar tornada care avea s-o smulgă din lumea ei se apropia. Leon stătea în faţa televizorului, jucându-se cu o maşinuţă de pompieri. Când îl văzu pe Shadow, pe figură îi apăru o expresie de încântare. Se ridică şi fugi până în camera din spate, de unde se întoarse triumfător cu o monedă de un sfert de dolar în mână.

— Priveşte, Mike Ainsel! strigă el, apoi strânse mâinile şi se prefăcu că ia moneda în mâna dreaptă, pe care o deschise larg. Am făcut-o să dispară, Mike Ainsel!

— Ai făcut-o, consimţi Shadow. După ce-o să mâncăm, dacă mămica ta va fi de acord, o să-ţi arăt cum să faci mai bine trucul ăsta.

— Puteţi să-l faceţi chiar acum, zise Marguerite. O aşteptăm pe Samantha. Am trimis-o după smântână. Nu credeam că o să dureze atât de mult timp.

Ca şi cum i-ar fi răspuns, pe palierul de lemn se auzi zgomot de paşi şi cineva deschise uşa. Shadow n-o recunoscu în prima clipă, apoi fata zise:

— N-am ştiut de care voiai, cu calorii sau cu gust de lipici pentru tapet, aşa că am cumpărat cu calorii.

Atunci o recunoscu – era fata întâlnită în drum spre Cairo.

— Foarte bine, zise Marguerite. Sam, ţi-l prezint pe vecinul meu, Mike Ainsel. Mike, ea e Samantha Black Crow, sora mea.

„Nu te cunosc", îşi zise Shadow cu disperare. „Nu m-ai întâlnit niciodată. Suntem complet străini." Încercă să-şi aducă aminte cum făcuse când se gândise la zăpadă, cât de uşor şi de simplu fusese atunci. Acum era disperat. Întinse mâna şi zise:

— Mă bucur să vă cunosc.

Fata clipi şi se uită la el, avu un moment de ezitare, apoi îl recunoscu şi zâmbi.

— Salut, zise ea.

— Mă duc să văd ce face mâncarea, spuse Marguerite, cu glasul cuiva care arde mâncarea dacă o lasă singură în bucătărie, nepăzită.

Sam îşi scoase haina pufoasă şi pălăria.

— Deci tu eşti vecinul cel melancolic şi misterios. Ce faci aici? întrebă ea, în şoaptă.

— Iar tu eşti fata Sam. Vrei să discutăm mai târziu?

— Dacă promiți să-mi spui ce se întâmplă.

— De acord.

Leon îl trase pe Shadow de pantaloni:

— Nu vrei să-mi arăți acum? întrebă el, întinzându-i moneda.

— Bine. Dar dacă-ți arăt trebuie să ții minte că un maestru magician nu spune nimănui cum se face trucul respectiv.

— Promit, zise Leon cu gravitate.

Shadow luă moneda în mâna stângă, apoi prinse cu dreapta mânuța lui Leon, arătându-i cum să simuleze că ia moneda cu mâna dreaptă, lăsând-o de fapt în mâna stângă a lui Shadow. Apoi îl puse pe Leon să repete singur mişcările.

După mai multe încercări, băiatul reuşi să stăpânească mişcarea.

— Acum cunoşti jumătate din truc, îi spuse Shadow. Cealaltă jumătate este să-ți îndrepți atenția către locul în care *ar trebui* să fie moneda. Uită-te în locul în care trebuie să fie. Dacă o să te uiți la mâna ta dreaptă, nimeni n-o să se uite la stânga, chiar dacă eşti neîndemânatic.

Sam se uita la ei cu capul lăsat uşor într-o parte, fără să spună nimic.

— Veniți la masă! îi chemă Marguerite, venind din bucătărie cu un castron de spaghete aburinde în mâini. Leon, du-te şi spală-te pe mâini!

Mai aveau pâine cu usturoi, sos roşu, chiftele bine condimentate. Shadow o complimentă pe Marguerite pentru felurile gătite.

— Rețete vechi de familie, îi zise ea, din partea corsicană a neamului nostru.

— Credeam că sunteți indieni americani.

— Tata e cherokee, spuse Sam. Tatăl mamei lui Mag a venit din Corsica.

Sam era singura persoană din cameră care bea vin.

— Tata a părăsit-o pe când Mag avea zece ani şi s-a mutat în altă parte a oraşului. Peste şase luni m-am născut eu. Mama şi tata s-au căsătorit după ce s-a terminat divorțul. Când am împlinit zece ani, tata a plecat, cred că dispunea de un interval de timp de zece ani pe care-i putea dedica unei anumite persoane...

— E în Oklahoma de zece ani, zise Marguerite.

— Familia mamei mele era alcătuită din evrei europeni care veneau dintr-un loc care a fost ocupat de comunişti şi care acum e cuprins de haos. Cred că mamei îi plăcuse ideea să se mărite cu un cherokee. Pâine prăjită şi ficat tocat, zise Sam, sorbind din vinul roşu.

— Mama lui Sam e o femeie sălbatică, zise Marguerite, aprobând pe jumătate.

— Ştii unde-i acum? întrebă Sam, iar Shadow clătină din cap. E în Australia. A cunoscut pe internet un tip care locuia în Hobart. Când s-au întâlnit în realitate, a decis că tipul e cam rece. Dar îi plăcea în Tasmania. Aşa că locuieşte acolo, cu un grup de femei, învățându-le să țească haine şi alte chestii de felul ăsta. Nu-i mişto? La vârsta ei?

Shadow fu de acord că era mişto şi se mai servi cu chiftele. Sam îi povesti că toţi băştinaşii din Tasmania fuseseră ucişi de britanici şi-i mai povesti despre lanţul uman ce se întinsese peste toată insula, ca să prindă băştinaşii supravieţuitori, dar care nu reuşise să captureze decât un bătrân şi un copil bolnav. Îi povesti cum fuseseră ucişi tigrii tasmanieni de către fermierii care îşi păzeau oile, despre faptul că politicienii din anii 1930 observaseră că tigrii tasmanieni aveau nevoie de protecţie abia după ce ultimul exemplar fusese ucis. Sam îşi termină al doilea pahar de vin şi îl umplu pe al treilea.

— Mike, zise Sam brusc, înroşindu-se, povesteşte-ne despre familia ta. Cum sunt Ainselii? întrebă ea zâmbind, dar cu un pic de maliţiozitate.

— Suntem foarte banali, îi răspunse Shadow. Niciunul dintre noi n-a ajuns în Tasmania. Urmezi şcoala în Madison? Ce anume?

— *Tu* ştii. Studiez istoria artei, problemele feminismului şi-mi torn singură bronzurile.

— Când o să cresc, o să mă ocup de magie, zise Leon. Mike Ainsel, tu o să mă înveţi.

— Sigur, spuse Shadow. Dacă mama ta o să fie de acord.

— Mags, după ce-o să mâncăm, în timp ce tu o să-l culci pe Leon, îl voi ruga pe Mike să mă ducă până la Buck Stops Here, pentru vreo oră.

Marguerite nu reacţionă vizibil, ridică doar un pic o sprânceană.

— Cred că-i un tip interesant, zise Sam. Şi avem multe de discutat.

Marguerite se uită la Shadow, care-şi făcea de lucru încercând să şteargă o pată imaginară de sos de pe bărbie.

— Sunteţi oameni în toată firea, zise ea, cu un ton care sugera că nu sunt, şi chiar dacă ar fi, n-ar trebui să fie.

După cină, Shadow o ajută pe Sam la spălatul vaselor – el le ştergea – apoi făcu o scamatorie pentru Leon, numărând

monedele de un penny din palma băiatului: de fiecare dată când Leon deschidea palma şi număra bănuţii, aceştia erau cu unul mai puţini decât rândul trecut. Când ajunseră la ultimul bănuţ – „Îl ţii bine?" – şi Leon deschise palma, băiatul descoperi că moneda de un penny se transformase într-una de zece cenţi. Strigătele lui Leon – „Cum ai făcut asta? Mămico, cum a făcut asta?" – îl urmară până pe coridor.

Sam îi întinse haina şi-i zise:

— Să mergem!

Fata era roşie în obraji, din cauza vinului.

Afară se făcuse frig.

Shadow trecu prin apartamentul lui, puse *Procesele-verbale ale Consiliului Municipal din Lakeside* într-o pungă de plastic pentru cumpărături şi le luă cu el. Se putea ca Hinzelmann să fie la Buck şi voia să-i arate menţiunea despre bunicul său.

Cei doi merseră pe alee unul lângă altul.

Shadow deschise uşa garajului, iar Sam începu să râdă.

— Oh, Doamne! Maşina lui Paul Gunther... Ai cumpărat maşina lui Paul Gunther! Oh, Doamne!

Shadow îi deschise uşa maşinii şi o ajută să urce, apoi ocoli şi intră înăuntru.

— Ştii maşina asta?

— De acum doi, trei ani, de când am venit să stau cu Mags. Eu l-am convins s-o vopsească în purpuriu.

— E bine de ştiut pe cine trebuie să dăm vina.

Conduse maşina în stradă, apoi coborî şi închise uşa garajului. Se întoarse înapoi în maşină. Sam se uita la el ciudat, de parcă n-ar mai fi fost atât de sigură pe sine. Shadow îşi puse centura de siguranţă, iar fata zise:

— E o prostie să mă urc într-o maşină împreună cu un asasin psihopat.

— Ultima oară te-am dus până acasă, fără să păţeşti nimic.

— Ai omorât doi oameni. Eşti căutat de agenţii federali. Iar acum aflu că locuieşti lângă sora mea sub un nume fals. Sau Mike Ainsel e numele tău adevărat?

— Nu, îi răspunse Shadow, şi oftă. Nu este.

Detesta că spusese lucrul acesta, simţea că se lipsise de ceva important renunţând la Mike Ainsel. Ca şi cum şi-ar fi părăsit un prieten.

— I-ai omorât pe oamenii aceia?

— Nu.

— Agenţii au venit la mine acasă şi au zis că am fost văzuţi împreună. Un individ mi-a arătat fotografia ta. Cum îl chema? Domnul Hat[1]? Nu, domnul Town. Era ca în *Evadatul*. I-am spus că nu te-am văzut.

— Mulţumesc.

— Spune-mi despre ce e vorba. O să-ţi păstrez secretele, dacă şi tu o să le păstrezi pe ale mele.

— Nu cunosc niciun secret de-al tău.

— Ştii că eu am avut ideea să vopsim chestia asta în purpuriu şi că l-am silt pe Paul Gunther să devină obiectul disprețului oamenilor din toate comitatele din jur, aşa încât a fost obligat să părăsească oraşul până la urmă. Eram drogaţi, recunoscu ea.

— Mă îndoiesc că partea asta reprezintă un secret, zise Shadow. Probabil că o ştiu toţi cei din Lakeside, pentru că purpuriul ăsta e de nuanţa pe care ar folosi-o chiar un drogat.

Atunci ea rosti foarte repede şi foarte calm:

— Dacă o să mă omori, te rog să nu mă chinui. N-ar fi trebuit să fiu aici cu tine. Sunt a naibii de proastă. Pot să te identific. Doamne!

Shadow oftă şi-i explică:

---

[1] *Hat* – „pălărie", în limba engleză.

— N-am ucis niciodată pe nimeni. Sincer. Acum o să te duc la Buck. O să bem ceva. Sau, dacă vrei, întorc maşina şi te duc acasă. Oricum, sper că n-o să anunţi poliţia.

În maşină se aşternu tăcerea. Traversară podul.

— Cine i-a omorât pe oamenii aceia? întrebă Sam.

— Dacă o să-ţi spun, n-o să mă crezi.

— *O să te cred.*

Vocea fetei devenise furioasă, iar Shadow se întrebă dacă avusese o idee bună să aducă vin la cină. În momentul acela, viaţa nu mai era un cabernet...

— Nu-i uşor de crezut.

— Eu pot să cred orice. Nici n-ai idee ce pot să cred!

— Adevărat?

— Pot să cred lucruri care sunt adevărate, pot să cred lucruri care nu sunt adevărate şi pot să cred lucruri despre care nu ştie nimeni dacă sunt sau nu adevărate. Pot să cred în Moş Crăciun, în Iepuraşul de Paşte, în Marilyn Monroe, în Beatles, în Elvis şi în Mister Ed[1]. Cred că oamenii sunt perfectibili, cunoaşterea e infinită, lumea e condusă de cartelurile secrete ale băncilor şi e vizitată în mod regulat de extratereştri, de unii drăguţi care arată ca nişte lemurieni plini de riduri şi de unii răi care mutilează vite, ne vor apa şi femeile. Cred că viitorul e nasol şi cred că viitorul e mişto şi mai cred că într-o zi Femeia Bizon Alb[2] se va întoarce şi va trage şuturi în fund tuturor. Cred că toţi bărbaţii sunt băieţi care au crescut prea mult, cu probleme profunde de comunicare, iar declinul sexului în America coincide cu declinul cinematografelor în care urmăreai filmul din maşină. Cred că toţi politicienii sunt nişte escroci lipsiţi de principii şi cred că ei sunt totuşi mai buni decât orice alter-

---

[1] Mister Ed – cal vorbitor erou al unui serial comic de televiziune difuzat între anii 1961 şi 1966.

[2] Femeia Bizon Alb (White Buffalo Calf Woman) – femeie sacră de origine supranaturală şi principală figură profetică în religia lakota.

nativă. Cred că peninsula California se va scufunda în mare când o să vină cutremurul cel mare, iar Florida se va dizolva în nebunie, aligatori şi deşeuri toxice. Cred că săpunul antibacterial ne distruge rezistenţa la murdărie şi la boli şi că într-o zi vom fi ucişi cu toţii de o simplă răceală, precum marţienii din *Războiul lumilor.* Cred că cei mai mari poeţi ai secolului sunt Edith Sitwell[1] şi Don Marquis[2], că jadul este spermă uscată de dragon şi că acum o mie de ani, într-o altă viaţă, am fost un şaman siberian cu un singur braţ. Cred că destinul omenirii este scris în stele, cred că dulciurile aveau gust mai bun pe când eram copil, cred că-i imposibil – din punct de vedere aerodinamic – ca un bondar să zboare, cred că lumina este o undă şi o particulă, cred că undeva există o pisică într-o cutie care-i simultan şi vie şi moartă (deşi, dacă nu vor deschide niciodată cutia ca s-o hrănească, până la urmă vom avea doar două feluri de pisică moartă)[3], cred că există stele în univers care-s cu miliarde de ani mai bătrâne decât universul. Cred într-un Dumnezeu personal care are grijă de mine şi care supraveghează tot ce fac. Cred într-un Dumnezeu impersonal care a pus universul în mişcare şi după aceea s-a dus la plimbare cu prietenele sale şi care nici nu ştie că eu trăiesc. Cred într-un univers pustiu şi fără Dumnezeu, al haosului cauzal, al zgomotului de fond şi al norocului chior. Cred că toţi cei care spun că sexul e supraevaluat nu l-au făcut cum se cuvine. Cred că toţi cei care pretind că ştiu ce se întâmplă mint şi în privinţa problemelor mărunte. Cred în cinstea absolută şi în minciunile necesare societăţii. Cred în drep-

---

[1] Edith Sitwell (1887-1964) – poetă britanică.

[2] Donald Robert Perry Marquis (1878-1937) – scriitor şi jurnalist american.

[3] Referire la paradoxul fizicianului austriac Erwin Schrödinger cu privire la consecinţele mecanicii cuantice; conform acestuia, o pisică aflată într-o cutie poate fi considerată simultan vie şi moartă, în funcţie de un eveniment aleatoriu anterior.

tul femeii de a alege, în dreptul copilului de a trăi, cred că toate viețile omeneşti sunt sacre, dar că nu-i nimic rău în pedeapsa cu moartea dacă poți să ai încredere în sistemul juridic, şi mai cred că numai un tâmpit poate să aibă încredere în sistemul juridic. Cred că viața e un joc, că viața e un joc crud, că viața este ceea ce se întâmplă cât timp trăieşti şi că trebuie să stai liniştit şi să te bucuri de ea.

Sam se opri, ca să-şi tragă răsuflarea.

Shadow simți nevoia să ia mâinile de pe volan, pentru a o aplauda. Dar, în loc să facă asta, zise:

— Bine. Deci dacă-ți spun despre ce-i vorba n-o să crezi că-s nebun.

— Încearcă şi o să vedem.

— Ai crede că toți zeii pe care şi i-au imaginat vreodată oamenii mai sunt printre noi şi în ziua de azi?

— ...S-ar putea...

— Şi că există zei noi, zei ai calculatoarelor, ai telefoanelor şi ai altor chestii de felul ăsta, iar ei toți cred că nu-i loc în lume pentru ambele feluri de zei? Şi că-i pe cale să izbucnească un fel de război?

— Şi zeii ăia i-au ucis pe cei doi oameni?

— Nu, nevasta mea i-a omorât.

— Parcă mi-ai spus că nevasta ta a murit.

— Aşa e.

— I-a omorât înainte să moară?

— După.

Fata îşi ridică mâna şi-şi dădu părul de pe frunte.

Ajunseră pe Strada Principală, în față la Buck Stops Here. Afişul din vitrină prezenta un cerb cu figura plină de surprindere, care stătea pe picioarele din spate şi ținea un pahar de bere. Shadow luă punga cu cartea şi coborî din maşină.

— De ce ar vrea război? întrebă Sam. Mi se pare o aiureală. Ce să câştige?

— Nu ştiu, recunoscu Shadow.

– E mai uşor să crezi în extratereştri decât în zei, zise Sam. Poate că domnul Town şi domnul Cutare erau Bărbaţi în Negru, dar din tabăra extraterestră.

Stăteau pe trotuar, în faţă la Buck Stops Here. Sam se uită la Shadow, iar respiraţia ei zăbovi în aerul nopţii ca un nor alb.

— Spune-mi doar că eşti unul dintre băieţii buni.

— Nu pot, îi răspunse Shadow. Aş vrea să pot. Şi fac tot ce-mi stă în puteri.

Fata îl privi, muşcându-şi buza de jos. Apoi dădu din cap.

— Bine. N-o să te denunţ. Poţi să faci cinste cu o bere.

Shadow deschise uşa şi fu izbit imediat de căldură şi de zgomotul muzicii. Intrară înăuntru.

Sam făcu semne unor prieteni. Shadow dădu din cap către câţiva oameni, ale căror figuri – nu şi nume – şi le amintea din ziua în care o căutase pe Alison McGovern sau pe care-i întâlnise dimineaţa, în restaurantul lui Mabel. Chad Mulligan stătea la bar, cu braţul pe umărul unei femei roşcate – probabil verişoara de sărutat, îşi zise Shadow. Se întrebă cum arăta, dar femeia stătea cu spatele spre el. Mâna lui Chad se ridică într-un salut ironic, când îl văzu pe Shadow. Acesta îi zâmbi şi-i făcu şi el semn. Apoi Shadow se uită în jur, după Hinzelmann, dar bătrânul nu era acolo în seara aceea. Văzu o masă liberă în spatele sălii şi se îndreptă către ea.

Atunci cineva începu să ţipe.

Un ţipăt groaznic, din adâncul gâtlejului, un ţipăt isteric al cuiva care văzuse o fantomă. Toate discuţiile încetară. Shadow se uită în jur, convins că fusese cineva ucis, apoi îşi dădu seama că toate figurile de la bar se întorseseră către el. Chiar şi pisica neagră, care dormea în vitrină în timpul zilei, stătea căţărată pe tonomat, cu coada ridicată şi cu spatele arcuit, uitându-se la el.

Timpul îşi încetini curgerea.

— Prindeți-l! răcni o voce de femeie cuprinsă de isterie. Pentru numele lui Dumnezeu, să-l oprească cineva! Nu-l lăsați să fugă! Vă rog!

Cunoştea vocea aceea.

Nimeni nu se mişca. Toți se uitau la Shadow. El se uita la ei.

Chad Mulligan făcu un pas înainte, ieşind dintre oameni. Femeia cea scundă veni în urma lui, cu ochii mari, de parcă s-ar fi pregătit să înceapă din nou să țipe. Shadow o recunoscu. Bineînțeles că o cunoştea.

Chad îşi ținea sticla de bere în mână. O puse pe masa cea mai apropiată. Zise:

— Mike!

Shadow îi răspunse:

— Chad!

Audrey Burton îl prinse pe Chad de mânecă. Fața îi era albă, iar în ochi avea lacrimi.

— Shadow! zise ea. Ticălosule! Ticălos asasin!

— Dragă, eşti sigură că-l cunoşti pe omul acesta? întrebă stânjenit Chad.

Audrey Burton se uită la el, nevenindu-i să creadă că o întrebase aşa ceva.

— Eşti nebun? A lucrat ani de zile pentru Robbie. Târfa de nevastă-sa a fost prietena mea cea mai bună. E căutat pentru asasinat. A trebuit să răspund la tot felul de întrebări. E un deținut evadat.

Femeia era la capătul puterilor, vocea îi tremura din cauza isteriei pe care şi-o stăpânea cu greu iar cuvintele ei păreau suspine, ca ale unei actrițe care aspiră la un premiu Emmy. „Verişoară de sărutat", îşi spuse Shadow, neimpresionat.

Nimeni nu scoase vreun cuvânt. Chad Mulligan se uită la Shadow.

— Probabil că-i vorba de o greşeală. Sunt convins că putem lămuri lucrurile, zise el.

Apoi se adresă celor din bar:

— Totul e în regulă. Nu aveți de ce să fiți îngrijorați. Putem lămuri lucrurile. Totul e în regulă.

Apoi, din nou, către Shadow:

— Să ieşim afară, Mike.

Competență plină de calm. Shadow fu impresionat.

— Sigur, zise el.

Simți o mână atingându-i mâna, întoarse capul şi o văzu pe Sam, care se uita la el. Îi zâmbi fetei cât de liniştitor putea.

Sam se uită la Shadow, apoi la cei din bar care-i priveau. După aceea rosti către Audrey Burton:

— Nu ştiu cine eşti, dar eşti o ji-go-di-e!

Apoi se ridică pe vârful picioarelor, îl trase pe Shadow spre ea şi-l sărută pe buze, îşi ținu gura lipită de gura lui timp de mai multe minute – după părerea lui Shadow –, deşi puteau să fi trecut doar câteva secunde în timp real.

Este un sărut ciudat, îşi zise Shadow în timp ce buzele fetei se apăsau pe buzele sale. Nu-i era destinat lui, ci celorlalți oameni din bar, ca să le arate că ea îşi alesese tabăra. Fusese un sărut ca un fluturat de drapel. Chiar în timp ce Sam îl săruta, Shadow deveni conştient că fata nu-l plăcea – nu-l plăcea atât cât să-l sărute.

Totuşi, citise un basm cândva, pe când era copil: povestea unui călător care căzuse într-o râpă, având deasupra tigri mâncători de oameni şi dedesubt o prăpastie ucigătoare, şi care reuşise să-şi oprească prăbuşirea la jumătatea râpei, ținându-se bine ca să-şi salveze viața. Lângă el se afla un mănunchi de fragi, iar deasupra şi dedesubt îl aştepta moartea. „Ce trebuia să facă?" suna întrebarea. Iar răspunsul era: „Să mănânce fragii".

Povestea i se păruse fără sens pe când era copil. Acum găsi înțelesul. Aşa că închise ochii, se lăsă cuprins de sărut şi nu mai simți nimic decât buzele lui Sam, moliciunea pielii ei, dulce ca o fragă sălbatică.

— Să mergem, Mike, zise ferm Chad Mulligan. Te rog! Hai să ieşim.

Sam se trase de lângă el. Fata îşi linse buzele şi zâmbi, un zâmbet care aproape că i se întinse până la ochi.

— N-a fost rău, zise ea. Săruți bine pentru un băiat. Acum du-te să te joci afară!

Apoi se întoarse către Audrey Burton.

— Tu tot jigodie rămâi.

Shadow îi aruncă lui Sam cheile maşinii. Fata le prinse într-o mână. Shadow străbătu barul şi ieşi afară, urmat de Chad Mulligan. Începuse să cadă o zăpadă blândă, iar fulgii se răsuceau în lumina firmei de neon a barului.

— Vrei să discutăm? zise Chad.

— Sunt arestat? întrebă Shadow.

Audrey îi urmase şi stătea pe trotuar. Părea că-i gata să înceapă să țipe din nou. Zise:

— Chad, a omorât doi oameni. FBI-ul a venit la uşa mea. E un psihopat. Vin cu tine la secția de poliție, dacă vrei.

— Ați provocat destule necazuri, doamnă, spuse Shadow, care se simțea obosit. Vă rog să plecați.

— Chad! Ai auzit? Mă amenință! zise Audrey.

— Du-te înăuntru, Audrey, spuse Chad Mulligan.

Femeia păru gata să-l contrazică, apoi îşi strânse buzele atât de puternic, încât i se albiră. Se întoarse în bar.

— Ai ceva de spus în legătură cu afirmațiile ei? întrebă Chad Mulligan.

— N-am ucis pe nimeni.

— Te cred, spuse Chad dând din cap. Sunt convins că o să scapi de toate acuzațiile. Mike, n-o să-mi faci necazuri?

— Niciun fel de necazuri, îi spuse Shadow. E doar o greşeală.

— Exact. Deci cred că ar fi cazul să mergem la mine în birou şi să lămurim lucrurile.

— Sunt arestat? întrebă Shadow, pentru a doua oară.

— Nici vorbă. Nu până în momentul în care va trebui să fii. Adică o să vii cu mine din datorie civică, ca să rezolvăm situația.

Chad îl controlă pe Shadow, dar nu găsi nicio armă. Se urcară în maşina lui Mulligan. Din nou, Shadow se aşeză în spate, privind prin plasa de metal. Gândi: „SOS! Ajutor!" Încercă să-l forțeze pe Mulligan cu mintea, aşa cum făcuse cândva cu un polițist din Chicago – „E vechiul tău prieten Mike Ainsel. I-ai salvat viața. Nu-ți dai seama că eşti caraghios? De ce nu renunți la povestea asta?"

— Cred că am făcut bine că te-am scos de acolo, zise Chad. Mai era nevoie de un tip cu gură mare care să decidă că tu eşti ucigaşul lui Alison McGovern şi mă trezeam pe cap cu o gloată pusă pe linşat.

— Ai dreptate.

Rămaseră tăcuți tot restul drumului până la clădirea poliției din Lakeside. Chad îi explică, în timp ce parca în fața ei, că aparține de fapt departamentului şerifului comitatului. Poliția locală se mulțumea cu câteva încăperi din clădire. În curând, comitatul avea să-şi construiască ceva modern. Deocamdată, se mulțumeau cu ce avea.

Intrară înăuntru.

— Să-mi caut un avocat? întrebă Shadow.

— Nu eşti acuzat de nimic, îi răspunse Mulligan, în timp ce treceau printre nişte uşi batante. Ia loc.

Shadow se aşeză pe un scaun de lemn, cu arsuri de țigară pe părțile laterale. Se simțea confuz şi amorțit. Pe un avizier, lângă mesajul supradimensionat NU FUMAȚI, se afla un mic afiş, pe care scria LIPSEŞTE ŞI E ÎN PERICOL. Fotografia din afiş era cea a lui Alison McGovern.

În încăpere se mai afla o masă de lemn cu exemplare vechi din *Sports Illustrated* şi *Newsweek*. Lumina era slabă. Vopseaua de pe pereți era galbenă, însă putea să fi fost albă cândva.

După zece minute, Chad îi aduse un pahar cu ciocolată caldă, apoasă, de la automat.

— Ce ai în pungă? întrebă el.

Abia atunci Shadow îşi dădu seama că ţinea în mână punga de plastic ce conţinea *Procesele-verbale ale Consiliului Municipal din Lakeside.*

— O carte veche. Poza bunicului tău se află în ea. Sau a străbunicului tău.

— Da?

Shadow răsfoi cartea până când găsi portretele celor din consiliul municipal şi i-l arătă pe bărbatul numit Mulligan. Chad chicoti.

— Asta întrece orice închipuire, zise el.

Minutele trecură, apoi orele. Shadow citi două reviste *Sports Illustrated* şi începu un *Newsweek.* Din când în când, Chad intra în încăpere; odată întrebă dacă Shadow avea nevoie să meargă la toaletă, altădată îi oferi un rulou cu şuncă şi un pachețel cu cartofi prăjiți.

— Mulţumesc, spuse Shadow, luând pachetul. Sunt arestat?

— Încă nu, îi răspunse Chad. Se pare că n-ai folosit în mod legal numele Mike Ainsel. Pe de altă parte, în statul ăsta poți să-ți spui cum vrei, dacă n-o faci în scopuri frauduloase. Aşa că n-ai de ce să te agiți.

— Pot să dau un telefon?

— Local?

— La mare distanță.

— Am face economie dacă am folosi cartela mea telefonică, altfel ar trebui să vâri mărunțiş în valoare de vreo zece dolari în aparatul de pe hol...

„Sigur", se gândi Shadow. „Şi în felul ăsta o să ştii ce număr am format, poate că o să asculți şi ce am să discut..."

— Ar fi foarte bine, zise Shadow.

Se duseră într-un birou gol. Shadow îi dădu lui Chad numărul unei firme de pompe funebre din Cairo, Illinois. Chad îl formă şi-i întinse receptorul lui Shadow, spunându-i:

— Te las singur.

Apoi plecă. Telefonul sună de mai multe ori, apoi cineva îl ridică din furcă.

— Jacquel şi Ibis. Cu ce vă putem fi de folos?

— Bună ziua, domnule Ibis, sunt Mike Ainsel. V-am fost ajutor câteva zile, înainte de Crăciun.

Ibis răspunse, după un moment de ezitare:

— Sigur. Mike. Ce mai faci?

— Nu prea grozav, domnule Ibis. Am necazuri. Sunt pe cale de a fi arestat. Sper să puteți da de unchiul meu ca să-i spuneți ce am pățit sau să-i lăsați un mesaj.

— Sigur, o să-l caut. Mike, lângă mine e cineva care vrea să-ți spună câteva cuvinte.

Telefonul fu trecut altcuiva, apoi o voce răguşită de femeie rosti:

— Salut, scumpule, mi-e dor de tine.

Era convins că nu mai auzise niciodată vocea aceea. Dar o cunoştea. Era sigur că o cunoştea...

„Dă-i drumul", îi şopti în minte vocea răguşită, ca într-un vis. „Dă-i drumul"...

— Scumpule, cine era fata pe care ai sărutat-o? Vrei să mă faci geloasă?

— Suntem numai prieteni, îi răspunse Shadow. Cred că încerca să dovedească ceva. De unde ştii că m-a sărutat?

— Am ochi pretutindeni unde merg oamenii mei, zise ea. Să ai grijă, dragule...

Urmă un moment de tăcere, apoi domnul Ibis luă telefonul şi spuse:

— Mike?

— Da.

— Nu reuşesc să dau de unchiul tău. Se pare că telefonul lui e blocat. Voi încerca să transmit un mesaj mătuşii tale Nancy. Mult noroc!

Legătura se întrerupse.

Shadow rămase locului, aşteptând să se întoarcă Chad. Stătea în biroul gol, dorindu-şi să aibă ceva care să-i distragă atenţia. Fără niciun chef, luă din nou *Procesele-verbale*, deschise volumul undeva, pe la mijloc, şi începu să citească.

Un ordin care interzicea scuipatul pe trotuar şi pe podeaua clădirilor publice, precum şi aruncatul tutunului sub orice formă fusese aprobat în decembrie 1876, cu opt voturi contra patru.

Lemmi Hautala avea doisprezece ani şi „se părea că plecase de acasă, cuprins de delir", pe 13 decembrie 1876. „S-a început imediat căutarea, dar ea a fost împiedicată de zăpadă, care-i orbitoare." Consiliul votase în unanimitate să se transmită condoleanţe familiei Hautala.

Focul de la grajdurile lui Olsen, din săptămâna următoare, fusese stins fără să fie rănit sau ucis cineva, om sau cal.

Shadow se uită la coloanele tipărite. Nu mai găsi nicio menţiune a lui Lemmi Hautala.

Apoi, mai mult din instinct, Shadow dădu paginile până când ajunse la iarna anului 1877. Găsi ceea ce căuta, menţionat în procesul-verbal din ianuarie. Jessie Lovat, a cărei vârstă nu era menţionată, „un copil negru", dispăruse în noaptea de 28 decembrie. Se credea că fusese „răpită de aşa-zişi negustori ambulanţi". Familiei Lovat nu-i fuseseră transmise condoleanţe.

Shadow cerceta procesele-verbale din iarna anului 1878 când Chad Mulligan bătu la uşă şi intră, arătând ruşinat, ca un copil care aduce acasă un carnet cu note proaste.

— Domnule Ainsel, zise el, Mike... Îmi pare foarte rău. Mie îmi placi. Dar asta nu schimbă situaţia, ştii?

Shadow îi spuse că ştie.

— N-am de ales, trebuie să te arestez pentru că n-ai respectat obligațiile ce-ți reveneau în urma eliberării condiționate.

Apoi Mulligan îi citi drepturile. Completă o grămadă de hârtii. Îi luă amprentele lui Shadow. Apoi îl conduse jos, în hol, la intrarea în închisoarea comitatului, situată în cealaltă parte a clădirii.

Acolo se aflau o masă lungă şi mai multe uşi, precum şi două celule cu gratii. Una dintre celule era ocupată – un bărbat dormea pe un pat de ciment, acoperit cu o pătură subțire. Cealaltă era goală.

În spatele mesei se afla o femeie somnoroasă în uniformă cafenie, ce urmărea o emisiune a lui Jay Leno la un televizor portabil alb. Femeia luă hârtiile lui Chad şi semnă de primire pentru Shadow. Chad rămase acolo şi completă alte hârtii. Femeia veni de dincolo de masă, îl controlă pe Shadow, îi luă tot ce avea – portofel, monede, cheile de la uşă, cartea, ceasul – şi puse lucrurile pe masă, apoi îi dădu o pungă de plastic cu haine portocalii şi-i spuse să se ducă în celula liberă şi să se schimbe. Putea să-şi păstreze lenjeria şi şosetele. Shadow se duse acolo şi îmbrăcă hainele portocalii. În celuă mirosea înfiorător. Pe spatele bonetei portocalii puse pe cap scria ÎNCHISOAREA COMITATULUI LUMBER, cu litere mari, negre.

Toaleta de metal din celulă era înfundată şi se umpluse până la margine cu un terci cafeniu de fecale lichide şi urină de culoarea berii.

Shadow se întoarse, îi dădu femeii hainele sale, iar femeia le puse într-un sac de plastic, împreună cu celelalte lucruri. Îl rugă apoi să semneze pentru ele. Shadow semnă cu numele „Mike Ainsel", deşi îşi dădea seama că se gândeşte deja la Mike Ainsel ca la cineva de care se ataşase îndeajuns de mult în trecut, dar pe care nu îl va mai reîntâlni în viitor. Înainte să i-l dea femeii, îşi cercetase portofelul şi spusese:

— Să aveți grijă de el. Toată viața mea se află acolo.

Femeia îi luase portofelul şi-l asigurase că la ei va fi în siguranță. Îl întrebase pe Chad dacă nu-i aşa, iar Chad, care tocmai termina de completat hârtiile, spusese că Liz avea dreptate, că nu pierduseră până atunci niciun lucru de-al deținuților.

Shadow îşi strecurase în şosete cele patru bancnote de câte o sută de dolari pe care le luase din portofel atunci când îşi schimbase hainele, împreună cu dolarul de argint cu efigia Statuii Libertății pe care-l ascunsese în palmă atunci când îşi golise buzunarele. Când ieşi din celulă, întrebă:

— Aş putea să termin cartea?

— Îmi pare rău, Mike. Regulile sunt reguli, îi răspunse Chad.

Liz puse lucrurile lui Shadow într-un sac, într-o cameră din spate. Chad zise că-l va lăsa pe Shadow în mâinile capabile ale ofițerului Bute. Liz părea obosită şi neimpresionată. Chad plecă. Telefonul sună, iar Liz – ofițerul Bute – răspunse.

— Bine. Bine. Nicio problemă. Bine. Nicio problemă. Bine.

Femeia puse telefonul la loc în furcă şi se strâmbă.

— Probleme? întrebă Shadow.

— Da. Nu chiar. Un fel de probleme. Va veni cineva din Milwaukee să te ia.

— Şi care-i problema?

— Trebuie să te țin aici timp de trei ore. Celula aia – zise ea, arătând spre celula în care se afla bărbatul care dormea – este ocupată. E un tip care încearcă să se sinucidă. Nu pot să te pun în aceeaşi celulă cu el. Dar nu merită osteneala să te predau comitatului şi apoi să te preiau din nou. Şi nu vrei să stai acolo – zise ea, arătând spre celula goală, în care Shadow îşi schimbase hainele –, pentru că s-a înfundat canalizarea şi miroase îngrozitor, nu-i aşa?

— Da. Înfiorător.

— E o chestie pur omenească. Oricât de repede ne-am muta în noua clădire, tot n-ar fi suficient de repede, din punctul meu de vedere. Probabil că una dintre femeile care au fost închise ieri în celula aia a aruncat un tampon în closet. I-am spus să nu facă aşa ceva, i-am spus că pentru asta există coşul de gunoi. Tampoanele înfundă canalizarea. Fiecare nenorocit de tampon aruncat în closet costă comitatul o sută de dolari ca plată pentru instalator. Deci pot să te țin aici, dacă-ți pun cătuşele. Sau poți să stai în celulă. Tu alegi, îi spuse femeia, uitându-se la el.

— Nu mă înnebunesc după cătuşe, dar le prefer.

Femeia luă o pereche de cătuşe de la centură, apoi îşi pipăi pistolul din toc, ca şi cum i-ar fi amintit lui Shadow că are arma la îndemână.

— Pune mâinile la spate.

Cătuşele erau strânse, pentru că Shadow avea încheieturile groase. Apoi femeia îi puse lanțuri la picioare şi-l aşează pe o bancă, la capătul mesei, lângă perete.

— Dacă tu n-o să mă deranjezi, nici eu n-o să te deranjez, spuse femeia, întorcând televizorul ca să se poată uita şi el.

— Mulțumesc, zise Shadow.

— Când ne vom muta în birouri noi, n-o să mai avem parte de asemenea aiureli.

The Tonight Show se termină. Începu un episod din *Cheers*. Shadow nu urmărise *Cheers*. Văzuse un singur episod – cel în care fiica lui Coach vine la bar –, dar pe acesta îl văzuse de mai multe ori. Observase de multe ori că prinde acelaşi episod dintr-un serial pe care nu-l urmăreşte, la un interval de mai mulți ani. Probabil că era un fel de lege universală...

Polițista Liz Bute se aşează pe scaunul ei. Nu se vedea că doarme, dar nici trează nu era, pentru că femeia nu remarcă faptul că gaşca de la Cheers încetează să discute şi începe să se uite în afara ecranului, către Shadow.

Diane, barmanița blondă care făcea pe intelectuala, vorbi cea dintâi:

— Shadow, eram îngrijorați. Ieşisei din lumea noastră. Mă bucur să te văd din nou – chiar dacă eşti încătuşat şi în costum portocaliu.

— Îmi imaginez că singurul lucru care-ți rămâne de făcut e să evadezi în timpul sezonului de vânătoare, când toată lumea e îmbrăcată în portocaliu, zise Cliff, clientul cel plictisitor.

Shadow nu reacționă în niciun fel.

— Ah, ți-a mâncat pisica limba! exclamă Diane. O să avem o vânătoare amuzantă.

Shadow se uită în jur. Polițista Liz începuse să sforăie. Carla, chelnerița cea măruntă, se răsti la el:

— Hei, gunoiule! Întrerupem emisiunea ca să-ți arătăm ceva care o să te facă să-ți dai drumul în pantaloni! Eşti gata?

Ecranul pâlpâi şi deveni negru. În partea din stânga-jos licăreau, scrise cu alb, cuvintele ÎN DIRECT. O voce supusă, de femeie, rosti:

— Sigur, nu-i prea târziu să treci în tabăra *învingătorilor.* Dar ai libertatea de a rămâne *exact* unde eşti. Asta înseamnă să fii american. Acesta este miracolul Americii. Libertatea de a crede înseamnă libertatea de a crede în lucruri greşite. Aşa cum libertatea de a *vorbi* îți dă dreptul să rămâi tăcut.

Ecranul arăta acum o scenă de stradă. Camera se mişcă înainte, asemenea videocamerelor manuale folosite în documentarele de amatori.

Ecranul se umplu de imaginea unui bărbat cu părul rar, bronzat, cu expresie de om ticălos. Tipul stătea lângă un perete, sorbind cafea dintr-un pahar de plastic. Se uită drept spre camera de luat vederi şi spuse:

— Teroriştii se ascund în spatele unor cuvinte goale, precum „luptători pentru libertate". Noi ştim că sunt doar

nişte asasini ticăloşi. Ne riscăm viețile ca să vă arătăm diferența.

Shadow recunoscu vocea. Fusese cândva în mintea individului. Glasul domnului Town suna altfel din interior – mai profund, mai vibrant –, dar nu putea să-l confunde.

Camera se trase înapoi, ca să se vadă că domnul Town stătea în fața unei clădiri de cărămidă de pe o stradă din America. Deasupra uşii se aflau un echer şi un compas suprapuse, încadrând litera „G".[1]

— Suntem pe poziții, zise cineva din afara imaginii.

— Să vedem dacă aparatele din hol funcționează, zise vocea supusă, de femeie.

Era genul de voce liniştitoare folosită în reclame pentru vânzarea unor lucruri pe care numai oamenii *inteligenți* le vor cumpăra, profitând de neaşteptata ocazie.

Cuvintele ÎN DIRECT continuau să licărească în partea din stânga-jos a ecranului. Acum acesta arăta interiorul unei săli mici. Încăperea era slab luminată. Doi bărbați stăteau la o masă, în capătul îndepărtat al încăperii. Unul dintre ei stătea cu spatele către camera de luat vederi. Imaginea se mări. Pentru o clipă, cei doi dispărură din cadru, apoi se văzură foarte limpede. Bărbatul care stătea cu fața spre cameră se ridică şi începu să se plimbe, asemenea unui urs în lanțuri. Era Wednesday. Arăta ca şi cum, într-un fel, s-ar fi bucurat de ceea ce se întâmplă. Când cei doi ajunseră în centrul imaginii, porni şi sunetul.

Bărbatul aflat cu spatele către camera de luat vederi spunea:

— Vă oferim şansa de a pune capăt întregii poveşti. Să nu mai fie vărsare de sânge, să nu mai fie agresiuni, să nu mai fie durere, să nu se mai piardă vieți. Nu merită toate astea ceva în schimb?

---

[1] Este descris unul dintre principalele simboluri ale Francmasoneriei.

Wednesday încetă să se plimbe şi se întoarse.

— În primul rând, trebuie să-ţi dai seama că îmi ceri să vorbesc în numele tuturor. Ceea ce, evident, nu are niciun rost. În al doilea rând, ce te face să crezi că-mi închipui că o să vă ţineţi de cuvânt?

Omul cu spatele către camera de luat vederi clătină din cap.

— Eşti nedrept. Este clar că voi nu aveţi un conducător. Tu eşti singurul de care ascultă. Te respectă. Cât despre ţinerea de cuvânt... aceste convorbiri preliminarii sunt filmate şi transmise în direct la televizor, zise el, arătând spre camera de luat vederi. Unii dintre oamenii tăi urmăresc ceea ce spunem. Alţii vor vedea înregistrările. Camera de luat vederi nu minte.

— Toată lumea minte, zise Wednesday.

Shadow recunoscu vocea bărbatului care stătea cu spatele către camera de luat vederi. Era domnul World, cel care discutase cu Town la telefonul mobil în timp ce Shadow se afla în mintea lui Town.

— Tu nu crezi că o să ne respectăm cuvântul? întrebă domnul World.

— Cred că promisiunile tale sunt făcute ca să fie încălcate şi jurămintele tale ca să nu fie respectate. Dar eu mă voi ţine de cuvânt.

— Un permis de liberă trecere e un permis de liberă trecere, zise domnul World, şi am fost de acord să încheiem un armistiţiu. Pot să-ţi spun că tânărul tău protejat se află din nou în custodia noastră.

— Nu-i adevărat, mârâi Wednesday.

— Discutam despre modul în care vom rezolva problemele viitoare. Nu trebuie să fim duşmani. Crezi că trebuie să fim?

Wednesday părea tulburat. Zise:

— Voi face tot ce-mi stă în putere...

Shadow remarcă un lucru ciudat în imaginea lui Wednesday, aşa cum apărea ea pe ecranul televizorului. În ochiul lui stâng, cel de sticlă, ardea o licărire roşie. Punctul acela lăsa o urmă fosforescentă, atunci când se mişca. Wednesday părea să nu fie conştient de luminița roşie.

— E o țară mare, zise Wednesday, punându-şi gândurile în ordine.

Îşi mişcă apoi puțin capul, iar punctul roşu creat de raza laser alunecă pe obrazul său, după care reveni la loc pe ochiul de sticlă.

— E loc pentru...

Se auzi o bubuitură, amortizată de boxele televizorului, iar o latură a capului lui Wednesday explodă. Trupul i se prăbuşi pe spate.

Domnul World se ridică, tot cu spatele către camera de luat vederi, şi ieşi din imagine.

— Să vedem din nou, de data asta cu încetinitorul, anunță vocea liniştitoare a prezentatoarei.

Cuvintele ÎN DIRECT fură înlocuite de cuvântul RELUARE. Încet, raza roşie a laserului se fixă pe ochiul de sticlă al lui Wednesday, şi încă o dată o parte a feței acestuia se dizolvă într-un nor de sânge. Apoi imaginea încremeni.

— Da, este încă Țara lui Dumnezeu, zise prezentatoarea.

Iar un reporter de ştiri rosti propoziția finală:

— Întrebarea este – a cărui Dumnezeu?

Altă voce – Shadow crezu că era a domnului World, îi părea oarecum cunoscută – pronunță:

— Ne întoarcem acum la programul nostru obişnuit.

În *Cheers*, Coach îşi asigura fata că este frumoasă, ca şi mama ei.

Telefonul sună, polițista Liz se trezi, ridică receptorul şi zise:

— Bine. Bine. Da. Bine.

Puse telefonul în furcă, se ridică de la masă şi-i spuse lui Shadow:

— Îmi pare rău. Trebuie să stai în celulă. Nu folosi closetul. Dacă ai neapărată nevoie, apasă butonul de lângă uşă, iar eu am să vin şi am să te escortez la toaletele din spate. Oamenii şerifului din Lafayette vor fi în curând aici, ca să te ia.

Îi scoase cătuşele şi lanţul şi-l încuie în celulă. Duhoarea era mai groaznică acum.

Shadow se aşeză pe patul de ciment, scoase dolarul de argint din şosetă şi începu să-l plimbe dintr-o poziţie în alta, de pe un deget pe altul, dintr-o mână în alta, având un singur scop: ca moneda să nu fie văzută de cineva care s-ar fi uitat spre el. Făcea să treacă timpul. Era complet zăpăcit.

Apoi, deodată, brusc şi profund, simţi că Wednesday îi lipseşte. Îi lipsea încrederea individului, atitudinea sa, convingerea sa.

Deschise mâna şi se uită la Doamna Libertate, la profilul ei de argint. Strânse degetele peste monedă. Se întrebă dacă va fi unul dintre oamenii închişi pe viaţă pentru ceea ce n-au făcut. Dacă va reuşi să ajungă până acolo... Din ceea ce ştia despre domnii World şi Town, aceştia nu şi-ar fi făcut probleme să-l scoată din circulaţie. Poate că va suferi un accident nefericit, în drum spre următoarea închisoare. Poate că va fi împuşcat în timp ce ar încerca să evadeze... Totul era posibil.

În încăperea de dincolo, poliţista Liz apăsă pe un buton şi deschise o uşă pe care Shadow n-o vedea, iar un ofiţer negru, în uniforma cafenie a oamenilor şerifului, intră şi se îndreptă către masă.

Shadow îşi strecură moneda de argint în şosetă.

Ajutorul de şerif scoase nişte hârtii, Liz se uită peste ele şi le semnă. Chad Mulligan intră în încăpere, spuse câteva cuvinte celui nou-venit, apoi descuie uşa celulei şi se apropie de Shadow.

— Au venit să te ia. Se pare că reprezinţi o problemă de securitate naţională. Ştiai?

— Se poate scrie un reportaj pentru prima pagină din *Lakeside News* despre subiectul ăsta, zise Shadow.

— Despre faptul că un vagabond a fost arestat pentru că n-a respectat regulile eliberării condiționate? Nu-i un subiect prea grozav.

— Deci aşa stau lucrurile?

— Aşa mi s-a spus, zise Chad Mulligan, iar Shadow întinse mâinile.

Chad îi puse cătuşele, apoi lanțul la picioare, după care prinse o bară de metal între legăturile de la mâini şi cele de la picioare.

Shadow se gândi: „O să mă scoată afară. Poate reuşesc să fug... în lanțuri, cu cătuşe, îmbrăcat cu haine subțiri, portocalii, tocmai bune de mers prin zăpadă..." Îşi dădu seama că era o idee prostească şi fără nicio şansă de realizare.

Chad îl conduse în birou. Liz închisese televizorul. Negrul – ajutorul de şerif – îl măsură din priviri.

— E un tip solid, îi zise el lui Chad.

Liz îi dădu ajutorului de şerif punga de hârtie cu lucrurile lui Shadow, iar negrul semnă pentru ea.

Chad se uită la Shadow, apoi la ajutorul de şerif, după care îi zise acestuia din urmă – suficient de tare ca să audă şi Shadow:

— Vreau să-ți spun că nu-mi place modul în care se petrec lucrurile.

Ajutorul de şerif dădu din cap şi-i răspunse:

— Domnule, trebuie să-l predați autorităților competente. Treaba noastră e să-l ducem până acolo.

Chad se strâmbă, se întoarse spre Shadow şi-i zise:

— Bine. Ia-o pe uşa aceea, apoi spre ieşirea pentru cazuri de urgență.

— Poftim?

— Pe acolo. Unde-i maşina.

Liz descuie uşa şi-i spuse ajutorului de şerif:

— Să ai grijă ca uniforma portocalie să fie returnată aici. N-am mai primit uniforma ultimului delicvent pe care l-am trimis în Lafayette. Asta înseamnă bani ai comitatului care au fost pierduți.

Polițiștii îl conduseră pe Shadow spre ieşire, unde aştepta o maşină. Nu era una a departamentului şerifului. Era una neagră, de oraş. Un alt ajutor de şerif, un alb încărunțit, cu mustață, stătea lângă maşină, fumând o țigară. Când polițiştii se apropiară, strivi chiştocul sub picior şi deschise uşa din spate, ca să urce Shadow.

Acesta se urcă stângaci în maşină, cu mişcările îngreunate de cătuşe şi lanț. Între partea din față şi cea din spate a maşinii nu se afla niciun grilaj.

Cele două ajutoare de şerif urcară în partea din față. Negrul porni motorul şi aşteptă să fie deschisă poarta.

— Hai odată, bombăni negrul, bătând darabana cu degetele în volan.

Chad Mulligan ciocăni în geamul lateral. Ajutorul de şerif cel alb se uită la şofer, apoi coborî geamul.

— Nu-i bine, zise Chad. Am vrut să vă spun asta.

— Comentariile dumneavoastră au fost notate şi vor fi transmise autorităților competente, zise şoferul.

Poarta către lumea exterioară se deschise. Zăpada cădea încă, învolburându-se în lumina farurilor. Şoferul apăsă pe accelerație, iar maşina ieşi cu spatele şi se îndreptă către Strada Principală.

— Ai aflat de Wednesday? întrebă şoferul.

Vocea lui suna altfel acum, părea mai cunoscută, a unui om mai în vârstă.

— E mort.

— Mda, ştiu, răspunse Shadow. Am văzut la televizor.

— Scârbele alea! exclamă polițistul cel alb.

Era pentru prima oară când vorbea, iar glasul său era aspru, cu un accent evident – un glas pe care Shadow îl cunoştea de asemenea.

— Sunt nişte scârbe!

— Vă mulţumesc că aţi venit să mă luaţi, zise Shadow.

— Să nu mai pomenim de asta, spuse şoferul.

În lumina farurilor care veneau din faţă, figura sa începu să pară mai bătrână. El însuşi părea mai mic. Ultima oară când Shadow îl văzuse purta mănuşi galbene şi o haină în carouri.

— Eram în Milwaukee. De când ne-a sunat Ibis, am condus ca nişte demoni...

— Crezi că puteam să-i las să te trimită pe scaunul electric, când abia aştept să-ţi sparg ţeasta cu ciocanul meu? întrebă ajutorul de şerif cel alb, cu accent est-european, în timp ce-şi căuta în buzunar un pachet de ţigări.

— Adevăratul rahat va ieşi la iveală în mai puţin de-o oră, zise domnul Nancy, care semăna tot mai mult cu el însuşi. Atunci când indivizii vor veni să te ia. O să parcăm undeva, înainte să ajungem pe Autostrada 53, ca să scoţi zdrenţele alea de pe tine şi să-ţi îmbraci hainele tale.

Cernobog îi întinse cheile pentru cătuşe şi-i zâmbi.

— Îmi place mustaţa, zise Shadow. Îţi stă bine cu ea.

Cernobog şi-o mângâie cu un deget îngălbenit.

— Mulţumesc.

— Wednesday a murit cu adevărat? întrebă Shadow. Sau e doar un truc?

Îşi dădu seama că sperase să fie aşa, oricât de nebunească păruse speranţa aceea. Dar expresia de pe figura lui Nancy îi spuse tot ce trebuia să ştie, iar speranţa dispăru.

Venirea în America
ANUL 14 000 î.H.

Era frig şi întuneric atunci când viziunea veni la ea, pentru că în Nordul îndepărtat lumina zilei era un răstimp cenuşiu în mijlocul zilei care venea, pleca şi venea din nou: era un interludiu între întunecimi.

Nu alcătuiau un trib mare, după socotelile din vremea aceea – erau nomazi din Câmpiile Nordice. Aveau un zeu, alcătuit din craniul unui mamut şi dintr-o bucată de piele de mamut, din care croiseră o pelerină grosolană. Nunyunnini, aşa îl numeau. Când nu călătoreau, zeul stătea pe un suport din lemn, înalt cât un stat de om.

Ea era femeia sfântă a tribului, păstrătoarea secretelor acestuia. Se numea Atsula, „Vulpea". Atsula mergea înaintea celor doi bărbaţi din trib care cărau zeul pe nişte pari lungi, acoperit cu blană de urs, ca să nu fie văzut de ochii profanilor şi ca să nu fie văzut în momentul în care nu era sacru.

Colindau prin tundră cu corturile lor. Cel mai bun dintre corturi era făcut din piele de karibu şi era cortul cel sfânt, iar în acesta stăteau acum patru oameni: Atsula, preoteasa, Gugwei, bătrânul tribului, Yanu, conducătorul în luptă şi Kalanu, cercetaşul. Ea îi chemase acolo, în ziua următoare celei în care avusese viziunea.

Atsula presărase nişte licheni pe foc, apoi aruncase frunze uscate cu mâna ei stângă, veştejită. Toate acestea scoseseră fum, un fum cenuşiu ce ustura ochii şi avea un miros puternic şi ciudat. Apoi luase o cupă de lemn de pe platforma

de lemn şi i-o dăduse lui Gugwei. Cupa era plină pe jumătate cu un lichid de un galben-închis.

Atsula găsise ciupercile *pungh* – fiecare cu câte şapte pete, doar o adevărată femeie sfântă putea să găsească o ciupercă având şapte pete – şi le culesese pe când luna apunea, apoi le uscase pe un fir făcut din cartilaje de căprioară.

Cu o zi în urmă, înainte de a se culca, mâncase cele trei pălării de ciupercă uscate. Visul ei fusese confuz şi plin de lucruri înspăimântătoare, de lumini strălucitoare ce se mişcau iute, de munţi stâncoşi plini de lumini ce se îndreptau în sus, ca nişte ţurţuri de gheaţă. Se trezise noaptea, transpirată, simţind nevoia să urineze. Se ghemuise deasupra cupei de lemn şi o umpluse cu urina ei. Apoi pusese cupa afară din cort, în zăpadă, şi se culcase din nou.

Când se trezise, scosese bucăţile de gheaţă din cupa de lemn, lăsând în ea un lichid de culoare mai închisă, mai concentrat.

Era lichidul pe care i-l dădu mai întâi lui Gugwei, apoi lui Yanu şi lui Kalanu. Fiecare dintre ei luă o înghiţitură zdravănă, apoi Atsula bău ultima. Înghiţi, apoi turnă ce mai rămăsese pe pământ, în faţa zeului lor, ca un prinos adus lui Nunyunnini.

Stăteau aşezaţi în cortul plin de fum, aşteptând să le vorbească zeul. Afară, în beznă, vântul ofta şi se văita.

Kalanu, cercetaşul, era o femeie care se îmbrăca şi mergea ca un bărbat. O luase de nevastă pe Dalani, o fecioară de paisprezece ani. Kalanu clipi, apoi se ridică şi se duse spre ţeasta de mamut. Îşi trase pelerina din piele de mamut peste ea, apoi se ridică astfel încât capul ei să ajungă în ţeasta de mamut.

— E un rău în locurile astea, spuse Nunyunnini cu glasul lui Kalanu. Un asemenea rău încât, dacă veţi rămâne aici, în ţara mamelor voastre şi a mamelor mamelor voastre, veţi pieri cu toţii.

Cei trei care ascultau începură să mormăie.

— Sunt vânătorii de sclavi? Sau lupii cei mari? întrebă Gugwei, care avea părul lung, alb şi a cărui faţă era plină de riduri precum scoarţa cenuşie a unui copac uscat.

— Nu-s vânătorii de sclavi, spuse Nunyunnini. Nu-s nici lupii cei mari.

— E foametea? Vine foametea? întrebă Gugwei.

Nunyunnini rămase tăcut. Kalanu ieşi din craniu şi aşteptă împreună cu ceilalţi.

Gugwei îşi puse pelerina din piele de mamut şi-şi vârî capul în ţeasta de mamut.

— Nu-i o foamete aşa cum o ştiţi voi, zise Nunyunnini prin gura lui Gugwei, deşi va veni o foamete.

— Şi ce dacă? întrebă Yanu. Nu mi-e frică. Ne vom împotrivi. Avem lănci şi ştim să dăm cu pietre. Dacă o sută de războinici puternici vor veni împotriva noastră, noi îi vom învinge. Îi vom împinge în mlaştini şi le vom despica ţestele cu topoarele noastre de cremene.

— Nu-i un lucru omenesc, răspunse Nunyunnini cu glasul bătrânesc al lui Gugwei. Va veni din cer şi lăncile şi pietrele voastre nu vă vor fi de folos.

— Cum ne putem apăra? întrebă Atsula. Am văzut flăcări pe cer. Am auzit zgomot mai mare decât zece tunete. Am văzut păduri turtindu-se şi râuri fierbând...

— Ai..., spuse Nunyunnini, dar nu mai spuse nimic apoi.

Gugwei ieşi din craniu, mergând împleticit, pentru că era bătrân iar încheieturile i se umflaseră.

Se aşternu tăcerea. Atsula aruncă alte frunze în foc, iar fumul îi făcu să lăcrimeze.

Apoi Yanu se duse către capul de mamut, îşi puse pelerina peste umerii săi puternici şi-şi vârî capul în interiorul craniului. Vocea sa răsună:

— Trebuie să călătoriţi, zise Nunyunnini. Trebuie să vă îndreptaţi către soare. Către locul din care răsare soarele, acolo veţi găsi pământuri noi, unde veţi fi în siguranţă. Va

fi o călătorie lungă: luna se va umple şi se va goli, va muri şi va învia de două ori şi veţi întâlni vânători de sclavi şi fiare, dar eu vă voi conduce şi veţi fi în siguranţă dacă veţi merge către soare-răsare.

Atsula scuipă pe pământ şi zise:

— Nu!

Simţi că zeul se uită la ea şi zise din nou:

— Nu! Eşti un zeu rău dacă ne ceri aşa ceva. O să murim. O să murim cu toţii şi cine o să te mai care în locuri înalte, cine o să-ţi ridice cortul şi o să-ţi ungă fildeşii cu grăsime?

Zeul nu zise nimic. Atsula şi Yanu schimbară locurile. Figura lui Atsula se ivi printre oasele îngălbenite ale mamutului.

— Atsula nu are credinţă, zise Nunyunnini cu glasul Atsulei. Atsula va trebui să moară înainte ca voi să intraţi în ţara cea nouă, pentru ca voi să puteţi trăi. Aveţi încredere în mine: există pământuri în răsărit unde nu-s oameni. Pământul acela va fi pământul vostru şi al copiilor voştri şi al copiilor copiilor voştri, pentru şapte generaţii şi de şapte ori şapte generaţii. Dacă n-ar fi fost lipsa de credinţă a Atsulei, l-aţi fi stăpânit veşnic. Mâine-dimineaţă strângeţi-vă corturile şi avutul şi porniţi către soare-răsare.

Iar Gugwei, Yanu şi Kalanu îşi plecară capetele şi recunoscură puterea şi înţelepciunea lui Nunyunnini.

Luna crescu şi scăzu, crescu şi scăzu încă o dată. Oamenii tribului mergeau către est, către soare-răsare, luptând împotriva vântului îngheţat care le amorţea pielea. Nunyunnini îşi ţinu promisiunea: în timpul călătoriei nu pierdură niciun membru al tribului, cu excepţia unei femei însărcinate, dar femeile însărcinate aparţin lunii, nu lui Nunyunnini.

Trecură peste puntea de pământ.

Kalanu îi părăsise de când apăruse prima geană de lumină, ca să cerceteze drumul. Acum cerul era întunecat, iar Kalanu nu se întorsese încă, dar noaptea era plină de

lumini, de luciri şi de licăriri, care se vânturau, pulsau şi colindau, albe, verzi, violete sau roşii. Atsula şi oamenii ei mai văzuseră Luminile Nordului, dar întotdeauna le fusese frică de aceste lumini, iar acum arătau cum nu le mai văzuseră vreodată.

Kalanu se reîntoarse, în timp ce luminile de pe cer se strângeau şi se desfăceau.

— Uneori simt că, dacă-mi întind braţele, aş putea să cad în cer, îi zise ea Atsulei.

— Asta pentru că eşti cercetaş, zise Atsula, preoteasa. Când o să mori ai să cazi în cer şi ai să devii o stea, ca să ne conduci aşa cum ne-ai condus şi în viaţă.

— În est sunt culmi de geaţă, culmi înalte, zise Kalanu, care-şi purta părul negru ca pana corbului lung, aşa cum şi-l purtau bărbaţii. Putem să ne urcăm pe ele, dar va dura multe zile.

— Trebuie să ne conduci în siguranţă, zise Atsula. Eu va trebui să mor la picioarele culmilor, iar prin acest sacrificiu voi veţi lua în stăpânire noile pământuri.

Către vest, de unde veniseră şi unde soarele apusese cu câteva ceasuri în urmă, se văzu o fulgerare de lumină galbenă bolnăvicioasă, mai luminoasă chiar decât fulgerele, mai luminoasă chiar decât lumina zilei. O vâlvătaie de strălucire pură, care-i făcu pe oamenii aflaţi pe puntea de pământ să-şi acopere ochii, să scuipe şi să exclame. Copiii începură să plângă.

— Acesta este prăpădul despre care ne-a avertizat Nunyunnini, zise Gugwei cel bătrân. Cu siguranţă că-i un zeu înţelept şi puternic.

— E cel mai bun dintre zei, zise Kalanu. În noua noastră ţară îl vom ridica pe un loc înalt, îi vom lustrui fildeşii şi ţeasta cu untură de peşte şi cu grăsime de animale şi vom spune copiilor noştri şi copiilor copiiilor noştri, până la a şaptea generaţie de copii ai copiilor, că Nunyunnini este cel mai puternic dintre zei şi că nu va fi niciodată uitat.

— Zeii sunt mari, zise Atsula încet, ca şi cum le-ar fi împărtăşit un mare secret. Dar sufletul este mai mare. Pentru că din sufletul nostru au ieşit zeii şi în sufletele noastre se vor întoarce...

Şi nu se ştie cât ar mai fi continuat cu asemenea blasfemii, dacă n-ar fi fost întreruptă într-un fel care nu permitea nicio contrazicere.

Bubuitul care izbucni dinspre vest era atât de puternic, încât oamenilor le sângerară urechile şi nu mai auziră nimic pentru un timp, însă rămăseseră în viaţă şi ştiau că sunt mai norocoşi decât cei care se aflau mai la vest de ei.

— Asta-i bine, zise Atsula, dar nu-şi auzi cuvintele în minte.

Atsula muri la poalele culmilor, când soarele primăverii se afla la zenit. Nu trăise să vadă Lumea Nouă, iar tribul pătrunse pe pământurile acelea fără femeia cea sfântă.

Se cățărară pe culmi, apoi merseră spre sud şi spre vest, până când găsiră o vale cu apă proaspătă şi râuri pline cu peşti argintii şi cerbi care nu mai văzuseră niciodată oameni şi care erau atât de blânzi încât trebuia să scuipi şi să-ți ceri iertare de la spiritele lor înainte de a-i ucide.

Dalani născu trei băieți, şi unii ziceau despre Kalanu că reuşise vraja care-i permitea să fie bărbat cu mireasa ei; alții ziceau că bătrânul Gugwei nu era prea bătrân ca să țină tovărăşie unei mirese tinere atunci când soțul ei era plecat. Oricum, după moartea lui Gugwei, Dalani n-a mai avut alți copii.

Şi veni vremea gheţurilor şi trecu vremea gheţurilor, iar oamenii se împrăştiară de-a lungul țării şi alcătuiră triburi noi şi-şi aleseră totemuri noi: corbi, vulpi, pume şi bizoni – fiecare animal fiind propriu unui trib, fiecare animal fiind un zeu.

Mamuții de pe pământurile cele noi erau mai mari, mai lenți şi mai nătângi decât cei de pe câmpiile siberiene, iar

ciupercile *pungh* cu şapte pete nu se găseau pe aceste pământuri, iar Nunyunnini nu mai vorbi tribului.

Iar în zilele nepoților lui Dalani şi ai nepoților lui Kalanu, o ceată de războinici, membri ai unui trib mare şi prosper, care se întorcea din Nord, dintr-o expediție de capturat sclavi, îndreptându-se către casele lor din Sud, descoperi valea primilor oameni. Uciseră majoritatea bărbaților şi luară în captivitate femeile şi mulți dintre copii.

Unul dintre copii, sperând să i se acorde clemență, îi conduse pe războinici într-o peşteră din munte, unde aceştia găsiră un craniu de mamut, resturile unei pelerine din piele de mamut, o cupă de lemn şi capul mumificat al oracolului Atsula.

În timp ce o parte dintre războinicii noului trib erau de părere să ia obiectele sacre cu ei, furând zeii primului popor şi obținând astfel puterea acestora, alții i-au sfătuit să nu facă aşa ceva, spunând că asta va aduce ghinion şi va provoca disprețul propriilor lor zei (pentru că ei făceau parte dintr-un trib al corbilor, iar corbii sunt zei geloşi).

Aşa că războinicii aruncară obiectele pe coasta muntelui, într-o râpă adâncă. Apoi îi luară pe supraviețuitorii primului popor cu ei, în lunga călătorie spre sud. Iar triburile corbilor şi triburile vulpilor crescură tot mai puternice. Curând, Nunyunnini fu complet uitat.

PARTEA A TREIA

Momentul furtunii

CAPITOLUL PAISPREZECE

Oamenii-s în beznă, nu ştiu ce să facă,
Aveam un felinar, se stinge şi el parcă;
Încet îmi întind mâna, sper să fii lângă mine,
Aş vrea doar să fiu în întuneric cu tine.

GREG BROWN, „ÎN ÎNTUNERIC CU TINE"

Schimbară maşinile la ora cinci dimineaţa, în Minneapolis, în parcarea aeroportului. Urcară până la etajul superior, acolo unde clădirea parcării se deschidea către cer.

Shadow luă uniforma portocalie, cătuşele şi lanţul, le puse în punga de hârtie în care se aflaseră pentru scurt timp bunurile sale personale, apoi aruncă punga într-un tomberon. Aşteptau de zece minute, când un tânăr solid, cu pieptul masiv, ieşi pe uşa aeroportului şi veni către ei. Mânca dintr-un pachet de cartofi prăjiţi, cumpărat de la Burger King. Shadow îl recunoscu imediat: stătuse pe bancheta din spate a maşinii, atunci când plecaseră din Casa de pe Stâncă, şi fredonase atât de puternic, încât automobilul începuse să vibreze. Acum avea o bărbiţă în care apăruseră fire albe. Îl făcea să pară mai bătrân.

Bărbatul îşi şterse pe blugi grăsimea de pe mâini, apoi îşi întinse mâna uriaşă către Shadow.

— Am aflat de moartea Tatălui Tuturor, zise el. O să plătească pentru asta, şi o să plătească scump.

— Wednesday era tatăl tău? întrebă Shadow.

— Era Tatăl Tuturor, zise bărbatul, cu un nod în gât. Să le spuneți celorlalți că, atunci când veți avea nevoie, oamenii mei vor fi aici.

Cernobog scuipă pe noroiul înghețat un fir de tutun ce-i rămasese între dinți.

— Şi câți sunteți? Zece? Douăzeci?

Barba bărbatului solid se zburli:

— Zece dintre noi nu fac cât o sută dintr-ai lor? Cine poate înfrunta unul dintre oamenii mei într-o bătălie? Dar suntem mai mulți, pe la marginea oraşelor. Suntem câțiva prin munții Catskills[1], alții prin trupele de circ din Florida. Îşi țin securile ascuțite. O să vină de îndată ce o să-i chem.

— Aşa să faci, Elvis, zise domnul Nancy.

Shadow avea impresia că spusese „Elvis". Nancy schimbase uniforma de ajutor de şerif cu o haină groasă, cafenie, pantaloni de catifea reiată şi pantofi cafenii.

— Cheamă-i. Asta-şi dorise ticălosul cel bătrân.

— L-au trădat. L-au ucis. Am râs de Wednesday, dar am greşit. Niciunul dintre noi nu mai e în siguranță, zise bărbatul care se numea poate Elvis. Poți să te bazezi pe noi, i se adresă el apoi lui Shadow, bătându-l uşor pe spate.

Shadow aproape că fu aruncat pe jos. Era ca şi cum l-ar fi bătut uşor pe spate o ghiulea rătăcită.

Cernobog se uita prin parcare. Întrebă:

— Scuzați-mi întrebarea, dar care-i noul nostru vehicul?

— Acesta, îi arătă bărbatul cu piept masiv.

— Ăsta? pufni Cernobog.

Era un autobuz Volkswagen 1970. Pe geamul din spate avea lipit un abțibild în formă de curcubeu.

— E un vehicul bun. Şi-i ultimul lucru pe care s-ar aştepta să-l conduceți.

Cernobog dădu ocol maşinii. Apoi începu să tuşească, o tuse lungă, de bătrân, tusea de la cinci dimineața a

---

[1] Munții Catskills – munți din statul New York.

fumătorului. Își drese glasul, scuipă, duse mâna la piept și îl masă, îndepărtând durerea.

— Da. E ultima mașină pe care ar bănui-o. Și ce-o să se întâmple când o să ne oprească poliția, scotocind după hipioți și după droguri? Ei? N-am venit aici ca să ne plimbăm cu autobuzul magic. Am venit să ne pierdem urma.

Bărbatul bărbos descuie ușa autobuzului.

— Dacă o să arunce o privire, o să vadă că nu sunteți hipioți, așa că o să vă spună la revedere. E deghizarea perfectă. Și a fost singurul lucru pe care l-am putut găsi, având în vedere că n-am fost anunțat din timp.

Cernobog părea dispus să se certe în continuare, însă domnul Nancy interveni cu blândețe:

— Elvis, te-ai străduit să ne ajuți. Îți suntem recunoscători. Mașina noastră trebuie să fie dusă înapoi la Chicago.

— O s-o lăsăm în Bloomington, zise bărbosul. Lupii o să aibă grijă de ea, așa că nu trebuie să vă mai preocupe soarta ei.

Se întoarse apoi către Shadow.

— Condoleanțe. Îți împărtășesc durerea. Mult noroc. Dacă priveghiul îți va reveni ție, îmi exprim admirația și simpatia, spuse el, strângând puternic mâna lui Shadow. Să transmiți toate astea cadavrului, când îl vei vedea. Să-i spui că Alviss, fiul lui Vindalf, își va păstra credința.

Autobuzul Volkswagen mirosea a paciuli, a tămâie veche și a tutun pentru țigări. Pe podea și pe pereți fusese lipit un covor roz vechi, decolorat.

— Cine a fost ăsta? întrebă Shadow, în timp ce cobora cu mașina pe rampă, chinuindu-se să schimbe vitezele.

— Exact cine a spus că este. Alviss, fiul lui Vindalf. E regele piticilor. E cel mai înalt, cel mai puternic, cel mai mare dintre toți piticii.

— Dar el nu-i pitic! le atrase atenția Shadow. Are aproape un metru și optezeci de centimetri!

— Asta înseamnă că între pitici e un adevărat uriaş, spuse Cernobog. E cel mai înalt pitic din America.

— Ce-a fost chestia aia cu priveghiul? întrebă Shadow.

Cei doi bătrâni nu-i răspunseră. Shadow se uită la domnul Nancy, care privea pe fereastră.

— A spus ceva despre priveghi. Aţi auzit şi voi.

Cernobog zise, de pe un loc din spate:

— Nu trebuie să faci asta.

— Ce să fac?

— Să priveghezi. Tipul vorbeşte prea mult. Toţi piticii vorbesc prea mult. N-ai la ce să te gândeşti. Vezi-ţi de treburile tale.

Să conduci maşina către sud era ca şi cum ai fi înaintat în timp. Zăpada se micşora treptat, până când dispăru complet în dimineaţa următoare, când autobuzul ajunse în Kentucky. Iarna se terminase în Kentucky, primăvara tocmai venea. Shadow începu să se întrebe dacă nu exista vreo ecuaţie care să explice lucrurile acelea – poate că fiecare şaptezeci şi cinci de kilometri spre sud însemnau un avans de o zi în viitor.

Ar fi vrut să împărtăşească această idee cuiva, însă domnul Nancy dormea pe scaunul din dreapta şoferului, în timp ce Cernobog sforăia fără încetare în spate.

Timpul i se părea în acel moment o construcţie flexibilă, o iluzie pe care şi-o imagina în timp ce şofa. Se pomeni că era dureros de conştient de prezenţa animalelor: văzu ciorile de pe marginea drumului, ciugulind din hoituri; văzu zborul păsărilor ce se roteau pe cer, în modele ce aproape că aveau un înţeles; văzu pisicile care-l priveau de pe peluzele din faţa caselor sau de pe garduri.

Cernobog strănută şi se trezi.

— Am visat un vis ciudat, zise el. Am visat că sunt Belobog. Lumea şi-a imaginat mereu că suntem doi, un zeu al luminii şi unul al întunericului, dar acum, când suntem amândoi bătrâni, am descoperit că am fost tot

timpul numai eu, care le dădea oamenilor daruri şi care-şi lua darurile înapoi...

Rupse filtrul unei ţigări Lucky Strike, o puse pe aceasta între buze şi o aprinse.

Shadow coborî geamul.

— Nu ţi-e teamă că o să te îmbolnăveşti de cancer pulmonar?

— Eu *sunt* cancerul, zise Cernobog. Nu mă pot speria pe mine însumi.

— Oamenii ca noi nu se îmbolnăvesc de cancer, grăi Nancy. Nu ne pricopsim cu arterioscleroză, cu Parkinson sau cu sifilis. Noi suntem greu de ucis.

— Dar l-au ucis pe Wednesday, zise Shadow.

Apăsă pe frână şi parcă lângă un restaurant unde se lua micul dejun devreme. Când intrară, telefonul public de la intrare începu să sune.

Îşi dădură comenzile unei femei în vârstă, cu un zâmbet îngrijorat, care citise până la sosirea lor o ediţie ieftină din *Ce înseamnă inima mea* de Jenny Kerton[1]. Femeia oftă, apoi se întoarse, se duse la telefon şi ridică receptorul.

— Da, zise ea, apoi se uită prin încăpere. Da, se pare că ei sunt. Aşteptaţi un pic, spuse ea, şi-i făcu semn domnului Nancy. Pe dumneavoastră vă caută.

— Bine, zise domnul Nancy. Doamnă, asiguraţi-vă că veţi prăji cartofii astfel încât să fie crocanţi. Aproape arşi.

Se îndreptă către telefon.

— El e, spuse Nancy, ridicând receptorul. Şi de ce crezi că-s atât de tâmpit ca să am încredere în tine? Pot să-l găsesc. Ştiu unde este... Bine. Sigur că vrem. Iar tu ştii că vrem. Iar eu ştiu că vrei să scapi de el. Aşa că scuteşte-mă de alte rahaturi.

După ce puse telefonul în furcă, se întoarse la masă.

---

[1] Autoarea şi cartea sunt imaginare, ele apar şi în alte texte ale lui Neil Gaiman.

— Cine era? întrebă Shadow.

— N-a spus cine era.

— Ce voia?

— Ne-au oferit un armistițiu, ca să ne dea cadavrul.

— Asta-i o minciună, zise Cernobog. Vor să ne atragă într-o capcană, ca să ne ucidă. Aşa cum au făcut cu Wednesday. Aşa făceam şi eu, spuse el, cu o mândrie sumbră. Promiteam orice, dar făceam ce voiam.

— Întâlnirea e pe teren neutru, zise Nancy. Cu adevărat neutru.

Cernobog chicoti. Râsul său suna ca o bilă de metal ce se rostogoleşte într-un craniu uscat.

— Şi eu obişnuiam să spun *asta*. Veniți pe un teren neutru, le ziceam eu, iar noaptea năvăleam şi-i omoram pe toți. Erau zile frumoase...

Domnul Nancy ridică din umeri. Se ghemui deasupra cartofilor lui prăjiți, de culoare cafenie, rânjind încântat:

— Mmm! Ăştia da cartofi!

— Nu putem avea încredere în oamenii ăştia, zise Shadow.

— Sunt mai bătrân decât tine, sunt mai deştept decât tine şi arăt mai bine decât tine, zise domnul Nancy, izbind în fundul sticlei de ketchup, pentru ca sosul să se scurgă peste cartofii arşi. Pot să cuceresc mai multe gagici într-o după-amiază decât poți să cucereşti tu într-un an. Pot să dansez ca un înger, pot să mă bat ca un urs întărâtat, pot să fac planuri mai bine decât o vulpe, pot să cânt ca o privighetoare...

— Şi ce vrei să-mi demonstrezi?

Nancy îl privi în ochi pe Shadow şi-i zise:

— Că ei vor să scape de un cadavru, iar noi vrem la fel de mult să-l luăm.

— Nu există teren neutru, zise Cernobog.

— Există unul, îi răspunse domnul Nancy. În centru.

Cernobog îşi scutură decis capul.

— Nu. Nu vor vrea să ne întâlnim acolo. Nu ne pot face nimic acolo. E un loc rău pentru noi toți.

— Tocmai de aceea au propus să ni-l încredințeze în centru.

Cernobog păru că se gândeşte o vreme la asta. Apoi spuse:

— Poate.

— Când pornim din nou, zise Shadow, poți conduce tu. Trebuie să dorm.

Determinarea centrului exact al unui lucru anume poate fi cel puțin problematică. La oameni sau continente, de exemplu, problema pare irealizabilă. Care-i centrul unui om? Care-i centrul unui vis? Şi, dacă luăm cazul Statelor Unite, trebuie să ținem seama de Alaska în încercarea de a găsi centrul? Sau de Hawaii?

La începutul secolului douăzeci, s-a realizat un model uriaş al Statelor Unite, din carton – al celor patruzeci şi opt de state învecinate –, şi ca să găsească centrul, s-a plimbat modelul pe un ac cu gămălie, până când în sfârşit a rămas în echilibru.

Aşa cum îşi poate închipui oricine, centrul exact al Statelor Unite continentale se află la câțiva kilometri de Lebanon, Kansas, în ferma de porci a lui Johnny Grib. Prin 1930 oamenii din Lebanon erau gata să ridice un monument în mijlocul fermei de porci, dar Johnny Grib le-a spus că nu vrea să vină milioane de turişti care să tropăie şi să-i deranjeze porcii, aşa că oamenii au plasat monumentul centrului geografic al Statelor Unite la trei kilometri de oraş. Au construit un parc, apoi un monument din piatră, potrivit cu parcul, şi au prins pe monument o placă de bronz. Au asfaltat drumul dinspre oraş şi, fiind convinşi de năvala turiştilor dornici să vină, au construit şi un motel lângă monument. Apoi au aşteptat.

Turiştii n-au venit. N-a venit nimeni.

Acum acolo e un părculeț trist, cu o capelă mobilă în care nu s-ar putea ține nici măcar o slujbă funerară mărunță şi un motel cu ferestre care arată ca nişte ochi morți.

— De aceea, concluzionă domnul Nancy, în timp ce intrau în Humansville, Missouri (1 084 locuitori), centrul exact al Americii constă într-un părculeț, o biserică goală, o grămadă de pietre şi un motel părăginit.

— O fermă de porci, interveni Cernobog. Tocmai ai spus că adevăratul centru al Americii e într-o fermă de porci.

— Nu contează unde este, ci unde *cred* oamenii că este. Oricum, e ceva imaginar. De aceea e important. Oamenii se ceartă numai pentru lucruri imaginare.

— Felul meu de oameni sau felul vostru de oameni? întrebă Shadow.

Nancy nu-i răspunse. Cernobog scoase un sunet care putea fi un chicotit sau un mârâit disprețuitor.

Shadow încercă să-şi găsească un loc confortabil în partea din spate a autobuzului. Dormise prea puțin. Simțea un nod în stomac, pentru că avea presimțiri rele. Mai rele decât cele pe care le avusese în închisoare, mai rele decât cele pe care le avusese atunci când Laura venise la el şi-i povestise despre jaf. De data asta era mai rău. Se simțea bolnav, îl durea ceafa şi de câteva ori fu cuprins de valuri de teamă.

Domnul Nancy opri în Humansville şi parcă lângă un supermarket, apoi intră înăuntru, urmat de Shadow. Cernobog aşteptă în parcare, fumându-şi țigara.

În supermarket se afla un tânăr blond, un băiat mai degrabă, care aranja cutiile cu cereale pentru micul dejun.

— Salut, îi zise domnul Nancy.

— Salut, răspunse tânărul. E adevărat? L-au ucis?

— Da, îi răspunse domnul Nancy. L-au ucis.

Tânărul trânti nişte cutii pe raft.

— Cred că ne pot strivi ca pe nişte gândaci! zise el.

Avea o acnee întinsă peste un obraz şi peste frunte. Purta o brăţară veche de argint la încheietura mâinii.

— Numai că nu ne lăsăm zdrobiţi chiar atât de uşor, nu-i aşa?

— Nu ne lăsăm, îi zise domnul Nancy.

— Eu voi fi acolo, domnule, zise tânărul, iar ochii lui albaştri străluciră.

— Ştiu că o să fii, Gwydion, zise domnul Nancy.

Domnul Nancy cumpără mai multe sticle de cola, un pachet cu şase role de hârtie igienică, un pachet de ţigări groase, care arătau urât, un mănunchi de banane şi un pachet de gumă de mestecat mentolată. Apoi zise:

— E un băiat bun. A apărut în secolul al şaptelea. E din Ţara Galilor.

Autobuzul o luă mai întâi spre vest, apoi spre nord. Primăvara se strecura printre rămăşiţele iernii. Kansasul avea cenuşiul lipsit de veselie al norilor singuratici, al ferestrelor goale şi al inimilor pierdute. Shadow devenise adept al căutării posturilor de radio şi negociator între domnul Nancy, căruia îi plăceau talk-show-urile şi muzica dance, şi Cernobog, căruia îi plăcea muzica clasică, de preferat cât mai sumbră, combinată cu programele religioase cele mai extremiste. Cât despre Shadow, acestuia îi plăcea muzica uşoară veche.

Către sfârşitul după-amiezii se opriră, la cererea lui Cernobog, la marginea oraşului Cherryvale, Kansas (2 464 locuitori). Cernobog îi conduse către o pajişte. La umbra copacilor mai rămăsese zăpadă, iar iarba avea culoarea prafului.

— Aşteptaţi acolo, zise Cernobog.

Se duse singur spre centrul pajiştii şi rămase acolo un timp, în bătaia vântului de februarie. La început lăsă capul în jos, apoi începu să gesticuleze.

— Pare că discută cu cineva, zise Shadow.

— Fantome, spuse domnul Nancy. Acum o sută de ani îl venerau aici. Îi aduceau sacrificii de sânge, cu ciocanul. După un timp, orăşenii au început să-şi dea seama de ce mulți dintre străinii care treceau prin oraş nu se mai întorceau niciodată înapoi. În locul ăsta ascunseseră o parte dintre cadavre.

Cernobog se întoarse din mijlocul câmpului. Mustața lui părea mai neagră, în părul lui cărunt apăruseră fire negre. Zâmbea, arătându-şi dinții de oțel.

— Acum mă simt bine. Aaah! Unele lucruri durează, iar sângele durează cel mai mult.

Străbătură pajiştea şi se întoarseră în locul în care parcaseră autobuzul Volkswagen. Cernobog aprinse o țigară, dar nu mai tuşi.

— O făceau cu ciocanul, zise el. Grimnir poate să vorbească de spânzurătoare şi de lănci, pentru mine contează doar un singur lucru...

Întinse degetul colorat de nicotină şi izbi puternic în centrul frunții lui Shadow.

— Te rog să nu mai faci aşa ceva, îi spuse Shadow, politicos.

— „Te rog să nu mai faci aşa ceva", îl maimuțări Cernobog. Într-o zi o să-mi iau ciocanul şi o să-ți fac ceva mult mai rău, prietene. Îți aminteşti înțelegerea?

— Da, îi răspunse Shadow. Dar dacă o să mă mai loveşti în cap, o să-ți rup mâna.

Cernobog mârâi, apoi zise:

— Oamenii de aici ar trebui să-mi fie recunoscători. Aici se crea putere. Chiar şi la treizeci de ani după ce oamenii mei au fost siliți să se ascundă, pământul ăsta, chiar pământul ăsta, a produs cea mai mare vedetă de cinematograf din toate timpurile. Ea era cea mai mare dintre toate.

— Judy Garland? întrebă Shadow.

Cernobog clătină din cap.

— Se referă la Louise Brooks[1], zise domnul Nancy.

Shadow decise să nu întrebe cine fusese Louise Brooks, ci spuse:

— Când Wednesday s-a dus să discute cu ei, încheiase un armistițiu.

— Da.

— Iar acum noi ne ducem să luăm trupul lui Wednesday de la ei, tot în cadrul unui armistițiu.

— Da.

— Şi ştim că vor să mă omoare sau să mă scoată din circulație.

— Ei vor să murim cu toții, zise domnul Nancy.

— Nu înțeleg de ce ne închipuim că de data asta o să fie corecți, din moment ce cu Wednesday n-au fost.

— De aceea ne întâlnim în centru, îi răspunse Cernobog. E...

Bătrânul se încruntă, nereuşind să găsească termenul potrivit.

— Cum se zice? Care-i cuvântul opus lui sacru?

— Laic, răspunse Shadow, fără să se gândească.

— Nu, mă refeream la un loc care-i mai puțin sacru decât oricare altul. Cu o sacralitate negativă. La locuri în care nu se construiesc temple. Locuri în care oamenii nu vin, şi pleacă de îndată ce pot. Locuri în care zeii păşesc doar dacă-s obligați.

— Nu ştiu, zise Shadow. Nu cred că există un cuvânt pentru aşa ceva.

— Toată America are un pic din asta, zise Cernobog. De aceea nu suntem bine-veniți aici. Dar în centru... În centru e mai rău. E ca un câmp minat. Ne mişcăm acolo cu prea multă atenție ca să îndrăznim să încălcăm armistițiul.

---

[1] Mary Louise Brooks (1906-1985) – actriță şi dansatoare născută în Cherryvale, Kansas, celebră în anii 1920 şi 1930.

Ajunseseră la autobuz. Cernobog îl bătu pe Shadow pe braț.

— Nu fi îngrijorat, îi spuse el cu o convingere sumbră. N-o să te omoare nimeni, în afară de mine.

Shadow descoperi centrul Americii în seara aceleași zile, înainte să se întunece complet. Era o ridicătură ușoară, la nord-est de Lebanon. Shadow ocoli micul parc, trecu pe lângă capela mobilă și pe lângă monumentul din piatră, apoi văzu motelul din anii 1950, cu un singur etaj, de la marginea parcului, iar inima îi încremeni. În fața motelului era parcat un Humvee negru, arătând la fel de urât și de îndesat ca un jeep reflectat într-o oglindă deformantă sau ca o mașină blindată. În interiorul clădirii nu era aprinsă nicio lumină.

Shadow parcă lângă motel. În momentul acela, din motel ieși un bărbat în uniformă de șofer și chipiu. Lumina farurilor autobuzului căzu asupra sa. El își duse politicos mâna la chipiu, urcă în Humvee și plecă.

— Mașină mare, sculă mică, zise domnul Nancy.

— Crezi că au paturi în motelul ăsta? întrebă Shadow. De zile întregi n-am mai dormit într-un pat. Clădirea asta pare tocmai bună de demolat.

— Proprietarii sunt vânători din Texas, zise domnul Nancy. Vin aici o dată pe an. Al naibii să fiu dacă știu ce vânează. Din cauza lor, locul ăsta nu-i sortit distrugerii.

Coborâră din autobuz. În fața motelului îi aștepta o femeie pe care Shadow n-o cunoștea. Era machiată și coafată perfect. Arăta ca prezentatorii de știri din emisiunile de dimineață, care stau în studiouri ce nu seamănă cu camerele de zi adevărate.

— Mă bucur să vă văd, zise ea. Tu trebuie să fii Cernobog. Și tu ești Anansi, gata oricând de înșelăciuni. Iar tu trebuie să fii Shadow. Ne-a făcut plăcere să te hăituim, zise ea, strângându-i mâna și privindu-l drept în ochi. Eu sunt Media. Mă

bucur să vă cunosc. Sper să rezolvăm treaba din seara asta cât mai plăcut posibil.

Uşa motelului se deschise.

— Toto[1], zise puştiul cel gras pe care Shadow îl văzuse ultima oară într-o limuzină, cred că nu mai suntem în Kansas.

— Suntem în Kansas, zise domnul Nancy. Am mers prin Kansas toată ziua. Ţara asta e a naibii de plată.

— Motelul ăsta n-are lumină, n-are curent, n-are apă caldă, zise puştiul cel gras. Fără supărare, trebuie să faceţi baie. Puţiţi de parcă aţi fi în autobuzul ăla de-o săptămână.

— Nu cred că-i nevoie de aşa ceva, zise blând femeia. Suntem între prieteni. Intraţi. Să vă arătăm camerele voastre. Noi am ocupat primele patru camere. Răposatul vostru prieten se află în a cincea. Toate camerele începând cu camera şase sunt libere – puteţi lua orice încăpere doriţi. Mi-e teamă că nu-i un hotel de lux, dar asta-i situaţia.

Le deschise uşa motelului. Holul mirosea a umezeală, a praf şi a putregai.

Acolo, în semiîntuneric, stătea un bărbat, care-i întrebă:

— Vă este foame?

— Nu refuz niciodată mâncarea, răspunse domnul Nancy.

— Şoferul s-a dus după un sac de hamburgeri. O să se întoarcă în curând, zise bărbatul din hol, încercând să le zărească figurile prin întuneric. Tipule, tu eşti Shadow? Găoaza care i-a omorât pe Woody şi pe Stone?

— Nu, îi răspunse Shadow. I-a omorât altcineva. Ştiu cine eşti.

Şi ştia, pentru că fusese în mintea bărbatului.

— Eşti Town. Te-ai culcat deja cu văduva lui Wood?

Domnul Town căzu de pe scaun. Într-un film, chestia aceea ar fi fost amuzantă. În realitate, a fost ceva penibil.

---

[1] Toto – numele căţelului lui Dorothy, eroina cărţii *Vrăjitorul din Oz*.

Bărbatul se ridică iute şi se repezi către Shadow. Acesta se uită la el şi-i zise:

— Nu începe nimic dacă nu eşti pregătit să termini.

Domnul Nancy puse mâna pe braţul lui Shadow.

— Aminteşte-ţi că e armistiţiu. Că suntem în centru.

Domnul Town se întoarse, se aplecă peste tejghea şi luă trei chei.

— Aveţi camere la capătul holului, zise el.

Îi înmână cheile domnului Nancy şi plecă prin bezna coridorului. Cei rămaşi auziră o uşă deschizându-se, apoi trântindu-se în urma lui.

Domnul Nancy îi dădu o cheie lui Shadow şi una lui Cernobog.

— Există vreo lanternă în autobuz? întrebă Shadow.

— Nu, îi răspunse domnul Nancy. E doar întuneric. N-ar trebui să-ţi fie frică de întuneric.

— Nu de întuneric mi-e frică, ci de oamenii ascunşi în întuneric.

— Întunericul e bun, zise Cernobog, care nu avea nicio dificultate să vadă pe unde mergea şi-i conducea prin coridorul întunecat şi vâra cheile în broască fără să pipăie. Eu o să fiu în camera zece, la spuse el. Media... Cred că am auzit de ea. Nu-i cea care şi-a omorât copii?[1]

— E altă femeie, îi zise domnul Nancy. Dar a făcut acelaşi lucru.

Domnul Nancy avea camera opt, iar Shadow se afla vizavi de ei, în camera nouă. Camera mirosea a mucegai, a praf şi a încăpere pustie. În ea se afla un pat cu o saltea pe el, dar fără aşternut. În încăpere pătrundea un pic de lumină, prin fereastră. Shadow se aşeză pe saltea, îşi scoase pantofii, se întinse. Condusese prea mult în ultimele zile.

Probabil că adormi.

---

[1] Cernobog o confundă pe Media cu Medeea, eroină a mitologiei greceşti.

Mergea.

Vântul rece îi flutura hainele. Fulgii de zăpadă erau doar un pic mai mari decât o pulbere cristalină care plutea în bătaia vântului.

Se vedeau nişte copaci desfrunziți. De ambele părți se aflau coline înalte. Era spre sfârşitul după-amiezii unei zile de iarnă. Cerul şi zăpada atinseseră aceeaşi nuanță profundă de purpuriu. Undeva, în fața sa – în lumina aceea era greu să apreciezi distanțele –, pâlpâi flacăra unui foc de tabără, galbenă şi portocalie.

Un lup cenuşiu alerga prin zăpadă în fața lui.

Shadow se opri. Lupul se opri şi el, se întoarse şi aşteptă. Unul dintre ochii lui scânteie verde-gălbui. Shadow ridică din umeri şi merse către flacără, iar lupul o luă înaintea lui.

Focul ardea în mijlocul unei dumbrăvi. Probabil că acolo erau vreo sută de copaci, plantați pe două şiruri. Din copaci atârna ceva. Iar la capătul şirurilor de arbori se vedea o clădire care arăta cam ca o barcă răsturnată. Clădirea era făcută din lemn şi fusese umplută cu făpturi din lemn şi cu figuri din lemn – dragoni, grifoni, troli şi mistreți –, iar toate dansau în lumina pâlpâitoare a focului.

Rugul ardea atât de puternic, încât Shadow nu se putea apropia de el. Lupul alergă în spatele focului care trosnea.

De acolo se întoarse însă un bărbat, sprijinindu-se într-un baston lung.

— Eşti în Uppsala, în Suedia, zise bărbatul, cu o voce gravă, ce-i era familiară. Cu o mie de ani în urmă.

— Eşti Wednesday? întrebă Shadow.

Bărbatul continuă să vorbească, de parcă Shadow n-ar fi fost acolo:

— La început în fiecare an, apoi, după un timp, când începuse deja sfârşitul, la fiecare nouă ani oamenii aduceau sacrificii aici. Un sacrificiu de câte nouă ființe. În fiecare zi, timp de nouă zile, oamenii spânzurau nouă animale de copacii din crâng. Unul dintre animale era întotdeauna un om.

După aceea bărbatul se îndepărtă de foc, îndreptându-se către copaci, iar Shadow îl urmă. Când se apropie de arbori, lucrurile care atârnau se văzură mai bine: picioare şi ochi, limbi şi capete. Shadow clătină din cap: dacă vedeai un taur spânzurat de gât, într-un copac, era un lucru teribil de trist, dar, în acelaşi timp, suficient de suprarealist ca să fie caraghios. Shadow trecu pe lângă un cerb spânzurat, pe lângă un câine-lup, pe lângă un urs cafeniu şi pe lângă un cal murg cu coamă albă, ceva mai mare decât un ponei. Câinele era încă în viaţă, se zbătea la fiecare câteva secunde şi scotea un scâncet firav în timp ce atârna de funie.

Bărbatul pe care-l urma îşi luă bastonul cel lung – Shadow îşi dădu seama că, de fapt, era o lance – şi izbi câinele în abdomen, cu o mişcare de despicare, ca şi cum ar fi folosit un cuţit. Măruntaiele aburinde căzură în zăpadă.

— Închin această moarte lui Odin, zise bărbatul, ceremonios. E doar un gest, îi spuse apoi lui Shadow, întorcându-se către el. Dar gesturile înseamnă totul. Moartea unui câine simbolizează moartea tuturor câinilor. Mi-au dat nouă oameni, dar ei reprezintă toţi oamenii, tot sângele, toată puterea. N-a fost suficient. Într-o zi, sângele a încetat să curgă. Credinţa fără sânge ne-a dus doar până aici. Trebuie să curgă sânge.

— Te-am văzut murind, zise Shadow.

— În treaba asta cu zeii, zise silueta – iar Shadow fu convins că era Wednesday, pentru că nimeni altcineva n-ar fi putut avea o bucurie atât de cinică –, nu contează moartea. Ci oportunitatea de a reînvia. Iar când sângele curge...

Şi bărbatul făcu un gest către animalele şi către oamenii care atârnau de copaci.

Shadow nu se decidea dacă oamenii morţi pe lângă care trecuseră erau mai îngrozitori decât animalele pentru că oamenii ştiuseră ce soartă îi aştepta. În jurul oamenilor plutea un miros puternic de băutură, ceea ce sugera că aceştia primiseră permisiunea să se anestezieze în drum spre spânzurătoare, în timp ce animalele fuseseră linşate pur şi simplu, fuseseră spânzurate în

timp ce mai erau încă vii şi îngrozite. Figurile oamenilor păreau tinere, niciunul dintre ei nu avea mai mult de douăzeci de ani.

— Cine sunt eu? întrebă Shadow.

— Tu? întrebă bărbatul. Tu eşti o oportunitate. Tu faci parte dintr-o tradiţie măreaţă. Deşi amândoi ne-am implicat suficient în povestea asta ca să murim pentru ea.

— Cine eşti tu? întrebă Shadow.

— Cea mai grea parte e să supravieţuieşti, zise bărbatul.

Rugul – iar Shadow îşi dădu seama cu oroare că în foc ardeau oase, coaste şi cranii care trosneau şi săreau în flăcări, aruncând scântei colorate în noapte, scântei verzi, galbene, albastre – ardea cu flăcări fierbinţi.

— Trei zile în copac, trei zile în lumea subterană, trei zile ca să-mi găsesc drumul înapoi.

Flăcările se înălţau prea strălucitoare pentru ca Shadow să le poată privi. Se uită în bezna de sub copaci.

Un ciocănit în uşă, în timp ce pe fereastră intra acum lumina lunii. Shadow se trezi.

— Cina e servită, anunţă vocea Mediei.

Shadow îşi puse pantofii, se duse la uşă, ieşi pe coridor. Cineva găsise nişte lumânări, iar sala de recepţie era luminată de o pâlpâire galbenă. Şoferul intră ducând o tavă de carton şi un sac de hârtie. Bărbatul purta un pardesiu lung, negru şi un chipiu cu cozoroc.

— Îmi pare rău că am întârziat, zise el cu glas răguşit. Am luat acelaşi lucru pentru toată lumea: doi burgeri, o porţie mare de cartofi prăjiţi, Coca-Cola şi plăcintă cu mere. Eu mi-am mâncat porţia în maşină.

Puse mâncarea pe masă şi ieşi. Mirosul de restaurant umplu holul. Shadow luă sacul de hârtie şi scoase din el mâncarea, şerveţelele, pachetelele de ketchup.

Mâncară în tăcere, în timp ce lumânările pâlpâiau iar ceara ardea sfârâind.

Shadow observă că Town se uita la el. Îşi întoarse scaunul un pic, astfel încât să fie cu spatele la perete. Media îşi mâncă burgerul ţinând un şervețel la buze, pentru ca firimiturile să cadă pe el.

— Grozav! Burgerii ăştia sunt aproape reci, zise puştiul cel gras, care avea încă pe nas ochelarii de soare – lucru pe care Shadow îl considera inutil şi prostesc, având în vedere întunericul din încăpere.

— Îmi cer scuze, zise Town, dar cel mai apropiat McDonald's e în Nebraska.

Îşi terminară hamburgerii călâi şi cartofii reci. Puştiul cel gras muşcă din plăcinta cu mere, iar umplutura îi sări pe bărbie. În mod neaşteptat, umplutura era încă fierbinte.

— Oh! exclamă el, ştergându-şi bărbia cu mâna, apoi lingându-şi degetele. Chestia asta frige! Plăcintele astea sunt o bombă cu ceas!

Lui Shadow îi venea să-i ardă câteva. Îşi dorea să-l pocnească pe puştiul cel gras de când acesta îşi pusese gorilele să-l bată în limuzină, după înmormântarea Laurei. Îşi exprimă deschis gândurile:

— De ce nu luăm trupul lui Wednesday, ca să plecăm de-aici?

— La miezul nopții, răspunseră într-un singur glas puştiul cel gras şi domnul Nancy.

— Lucrurile astea trebuie făcute conform regulilor, spuse Cernobog.

— Mda..., zise Shadow. Numai că nu-mi spune nimeni care-s regulile. Tot vorbiți de regulile alea afurisite, dar eu nu ştiu nici măcar ce joc jucați.

— E ca şi cum ai încălca regulile de lansare a unui produs, zise Media. Ştii, e vorba de data când se pot vinde anumite lucruri.

— Cred că toată povestea asta e un rahat, spuse Town. Dar dacă regulile lor îi fac fericiți, atunci şi agenția mea e fericită şi toată lumea e fericită, concluzionă el şi sorbi din

Coca-Cola. Îi dăm drumul la miezul nopții. Luați cadavrul şi plecați. Noi vă facem la revedere cu mâna, apoi vă vânăm ca pe nişte şobolani.

— Hei, zise puştiul cel gras către Shadow, ți-am spus să-i zici şefului tău că-i deja istorie. I-ai zis?

— I-am zis. Ştii ce mi-a răspuns? Mi-a spus să-i zic mucosului – dacă o să-l mai văd vreodată – că viitorul de azi e trecutul de mâine.

Wednesday nu-i spusese aşa ceva, dar oamenilor ăstora se părea că le plăceau clişeele. Ochelarii cei negri reflectară flacăra pâlpâitoare a lumânării către el, asemenea unor pupile. Puştiul cel gras zise:

— Locul ăsta e al naibii de gol. Nu recepționezi nimic. E în afara oricărei legături radio. Vreau să zic că atunci când faci legăturile prin sârme te întorci în epoca de piatră.

Bău restul de Coca-Cola cu paiul, aruncă paharul pe masă şi se duse pe coridor.

Shadow luă paharul de pe masă şi îl puse în sacul de hârtie.

— Mă duc să văd centrul Americii, zise el.

Se ridică şi ieşi afară, în noapte. Domnul Nancy îl urmă. Merseră împreună prin părculeț, fără să spună nimic până când ajunseră la monumentul de piatră. Vântul îi lovi cu putere, bătând întâi dintr-o parte, apoi dintr-alta.

— Acum ce-o să facem? întrebă Shadow.

Semiluna atârna palidă pe cerul întunecat.

— Acum trebuie să te întorci în camera ta. Să încui uşa. Să încerci să dormi. La miezul nopții ne vor da cadavrul. Iar atunci o să fugim cât putem de repede de-aici. Centrul n-o să mai fie un loc sigur pentru nimeni.

— Dacă spui tu...

Domnul Nancy trase din trabucul lui subțire.

— N-ar fi trebuit să se întâmple aşa ceva. N-ar fi trebuit să se întâmple nimic. Noi suntem...

Agită trabucul, de parcă ar fi căutat cu el un cuvânt, apoi continuă:

— ...*exclusivişti*. Nu suntem sociabili. Nici măcar eu. Nici măcar Bacchus. Nu pentru mult timp. Mergem singuri sau rămânem în grupul nostru restrâns. Nu ne împăcăm bine cu alții. Ne place să fim adorați, respectați şi veneraţi – mie îmi place să se spună basme despre mine, basme care să-mi arate deşteptăciunea. Ştiu că e o prostie, dar aşa sunt eu. Ne place să fim mari. Iar în vremurile astea sărace suntem mici. Zei noi s-au ridicat, s-au prăbuşit şi s-au ridicat din nou. Dar asta nu-i o țară care să tolereze zeii pentru mult timp. Brahma a creat, Vishnu păstrează, Shiva distruge, iar solul e curățat, pentru ca Brahma să creeze din nou.

— Ce vrei să spui? întrebă Shadow. Lupta s-a terminat? Bătălia a avut loc?

Domnul Nancy mârâi:

— Ți-ai ieşit din minți? L-au ucis pe Wednesday. L-au ucis şi s-au lăudat cu asta. Au răspândit ştirea. Au arătat-o pe orice canal, ca s-o vadă toți cei ce au ochi de văzut. Nu, Shadow. Lupta abia a început.

Se aplecă la poalele monumentului de piatră, înfipse trabucul în pământ şi-l lăsă acolo, ca pe o ofrandă.

— Îți plăcea să glumeşti, zise Shadow. Nu mai glumeşti?

— E greu să glumeşti în asemenea momente. Wednesday e mort. Vii înăuntru?

— Imediat.

Nancy porni spre motel. Shadow intinse mâna şi atinse piatra monumentului. Îşi trecu degetele peste placa rece de bronz. Apoi se întoarse, înaintă către capela cea mică şi albă, pătrunse pe uşa deschisă în întuneric. Se aşeză în primul rând de bănci, închise ochii şi-şi plecă fruntea. Se gândi la Laura, la Wednesday, la ce înseamnă să fii în viață.

Se auzi un zgomot în spatele său, un târşâit de pantofi pe pământ. Cineva stătea chiar în uşa deschisă, o siluetă

întunecată în fața stelelor. Lumina lunii sclipea pe ceva metalic.

— O să mă împuşti? întrebă Shadow.

— Doamne, ce-aş mai vrea s-o fac! zise domnul Town. Doar ca autoapărare. Te rogi? Te-au făcut să crezi că-s zei? Nu-s zei.

— Nu mă rugam. Mă gândeam.

— Uite cum îmi imaginez eu că stau lucrurile, zise Town. Ei sunt mutații. Experimente evoluționiste. Un pic de abilitate hipnotică, câteva scamatorii şi gata, îi fac pe oameni să creadă orice. Nimic despre care merită să vorbeşti. Asta-i tot. La urma urmei, mor ca nişte oameni.

— Aşa se întâmplă întotdeauna, zise Shadow, şi se ridică, iar Town făcu un pas înapoi.

Shadow ieşi din capelă, iar domnul Town se ținu la distanță.

— Hei, ştii cumva cine a fost Louise Brooks? întrebă Shadow.

— E o prietenă de-a ta?

— Nu. A fost o vedetă de cinema, care s-a născut într-un loc aflat puțin mai la sud de locul ăsta.

— Poate că şi-a schimbat numele şi a devenit Liz Taylor sau Sharon Stone, sugeră Town, dornic să-i fie de folos.

— S-ar putea, zise Shadow, şi se îndreptă spre motel, iar Town se luă după el.

— Ar trebuit să fii din nou în închisoare, zise domnul Town. Ar trebui să-ți aştepți execuția.

— Nu eu i-am ucis pe asociații tăi, zise Shadow. Dar o să-ți spun ceva ce mi-a spus cândva un tip, pe când eram în închisoare. Ceva ce n-o să uit niciodată.

— Ce anume?

— În toată Biblia există un singur individ căruia Iisus i-a făgăduit personal un loc în rai, lângă el. Nu lui Petru, nici lui Pavel, niciunuia dintre apostoli. Ci unui hoț condamnat,

care a fost executat. Deci nu-i desconsidera pe tipii care aşteaptă să fie executaţi. S-ar putea să ştie ceva ce tu nu ştii.

Şoferul stătea în picioare, lângă Humvee.

— Noapte bună, domnilor, zise el în timp ce treceau pe lângă el.

— Noapte bună, zise domnul Town.

După care se adresă din nou lui Shadow:

— Mie nu-mi pasă de chestiile astea. Eu fac ce-mi spune domnul World să fac. E mai uşor aşa.

Shadow se îndreptă spre camera numărul nouă.

Descuie uşa şi intră. Apoi zise:

— Scuze. Credeam că-i camera mea.

— Este, zise Media. Te aşteptam.

Shadow îi vedea părul în lumina lunii, îi vedea faţa palidă. Femeia stătea pe pat.

— O să-mi caut altă cameră.

— N-o să dureze mult timp. Am considerat că-i momentul potrivit să-ţi fac o ofertă.

— Bine. Fă-mi oferta.

— Relaxează-te, zise ea, iar în glas i se simţea un zâmbet. Ai un *ditamai* parul în fund. Wednesday e *mort*. Nu mai datorezi nimic nimănui. Vino cu noi. E momentul să treci în tabăra învingătoare.

Shadow nu zise nimic.

— Shadow, putem să te facem *celebru*. Putem să-ţi dăm putere peste ce cred, spun, poartă şi visează oamenii. Vrei să fii următorul Cary Grant? Putem să te facem. Putem să te facem următorul Beatles.

— Cred că mi-ai plăcut mai mult când te-ai oferit să-mi arăţi ţâţele lui Lucy, zise Shadow. Dacă ai fost tu...

— Ah! exclamă ea.

— Am nevoie de camera asta. Noapte bună.

— Bineînţeles, zise ea, fără să se mişte, de parcă el n-ar fi scos o vorbă, putem să inversăm situaţia. Putem s-o facem foarte *rea* pentru tine. Shadow, poţi să ajungi o

glumă prostă. Sau să fii ținut minte ca un monstru. Poți să fii ținut minte veşnic, dar ca un Manson, ca un Hitler... ți-ar plăcea asta?

— Îmi pară rău, doamnă, dar sunt obosit, zise Shadow. V-aş fi recunoscător dacă m-ați lăsa în pace acum.

— Ți-am oferit lumea, zise ea. Când o să mori într-o rigolă, *să-ți amințeşti* asta.

— O să am grijă, îi făgădui el.

După ce femeia plecă, rămase în urma ei o dâră de parfum. Shadow se întinse pe saltea şi se gândi la Laura, dar indiferent la ce se gândea – Laura jucându-se, Laura mâncând spuma berii fără linguriță, Laura chicotind, arătându-şi lenjeria exotică pe care şi-o cumpărase când fusese la un congres al agențiilor de voiaj ce avusese loc în Anaheim –, totul se transforma în mintea sa în Laura care i-o sugea lui Robbie în timp ce un camion îi scotea de pe drum şi din viață. Apoi îi auzea cuvintele, iar acestea îl dureau de fiecare dată.

Se auzi un ciocănit în uşă. Shadow se ridică şi deschise. Era puştiul cel gras.

— Hamburgerii ăia..., zise puştiul. Erau sleiți. Poți să crezi că ne aflăm la şaptezeci şi cinci de kilometri de cel mai apropiat McDonald's? Nu credeam că există vreun loc în lume care să fie atât de departe de un McDonald's.

— Camera asta pare să fie gara centrală, zise Shadow. Presupun că vrei să-mi oferi libertatea internetului dacă trec de partea voastră. Am dreptate?

Puştiul cel gras tremura.

— Nu. Eşti deja mort, zise el. Eşti un manuscris gotic cu litere negre. Nu poți să devii hipertext, oricât te-ai strădui. Eu... eu sunt sinaptic, tu... tu eşti sinoptic.[1]

---

[1] Joc de cuvinte care trimite la diferența dintre cultura electronică şi cea tipărită.

Puştiul mirosea ciudat. În închisoare, Shadow întâlnise un tip al cărui nume nu-l aflase niciodată. Individul îşi scosese hainele în mijlocul zilei şi le spusese tuturor că fusese trimis să-i ia pe cei buni, ca el, cu o navă cosmică argintie şi să-i ducă într-o lume perfectă. Atunci fusese ultima oară când îl văzuse Shadow. Puştiul cel gras mirosea ca individul ăla.

— Ai venit aici dintr-un motiv anume?

— Voiam să discut cu cineva, zise puştiul, cu un vaiet în glas. Camera mea mă înfiorează. Asta-i tot. Mă *înfiorează.* Şaptezeci şi cinci de kilometri până la cel mai apropiat McDonald's! Pot să stau aici, cu tine?

— Unde-ţi sunt prietenii din limuzină, cei care m-au bătut? De ce nu le ceri lor să stea cu tine?

— Copiii nu pot lucra aici. Suntem într-o zonă moartă.

— Mai e mult până la miezul nopţii, şi mai e şi mai mult până în zori. Cred că ar trebui să te culci. Eu am nevoie de somn.

Puştiul cel gras nu zise nimic, apoi dădu din cap şi ieşi din cameră.

Shadow închise uşa şi o încuie. Se întinse din nou pe saltea.

După câteva clipe, începu gălăgia. Dură ceva timp până să-şi dea seama ce era. Descuie uşa şi ieşi pe coridor. Era puştiul cel gras, aflat acum în camera sa. Zgomotul semăna cu cel produs de ceva uriaş, izbit de pereţii încăperii. După sunet, Shadow presupuse că puştiul se izbea chiar pe el însuşi de pereţi.

— Linişte! se auzi un răcnet din camera lui Cernobog.

Shadow se duse pe hol şi ieşi din motel. Era obosit.

Şoferul stătea lângă Humvee. O siluetă întunecată, un chipiu cu cozoroc.

— Nu puteţi să dormiţi, domnule? întrebă el.

— Nu, îi răspunse Shadow.

— Vreţi o ţigară, domnule?

— Nu, mulțumesc.

— Vă supărați dacă fumez?

— Fumează.

Şoferul scoase o brichetă. Atunci, la lumina flăcării, Shadow văzu figura individului, o văzu pentru prima oară, o recunoscu şi începu să înțeleagă.

Îşi amintea figura aceea slabă. Ştia că sub şapca neagră se afla un păr portocaliu, tuns scurt. Ştia că atunci când buzele tipului zâmbeau, scoteau la iveală o rețea de cicatrice urâte.

— Arăți bine, uriaşule, îi zise şoferul.

— Low Key! exclamă Shadow, privindu-l uimit pe fostul său coleg de celulă.

Prietenia din închisoare este un lucru bun, te ajută să treci prin locuri şi momente groaznice. Dar prietenia din închisoare încetează la porțile ei, iar un prieten din închisoare care reapare în viața ta îți trezeşte, în cazul cel mai bun, sentimente amestecate.

— Doamne! Low Key Lyesmith! zise Shadow, apoi auzi ceea ce spusese şi înțelese. Loki! Loki Lie-Smith[1]!

— Pricepi cam greu, zise Loki, dar până la urmă te-ai prins.

Iar buzele sale se strâmbară într-un zâmbet înspăimântător şi cenuşa dansă în umbra ochilor săi.

Stăteau în camera lui Shadow, din motelul abandonat, la cele două capete ale saltelei. Zgomotul din camera puştiului celui gras încetase.

— Ai avut noroc că am fost împreună în închisoare, zise Loki. N-ai fi supraviețuit în primul an fără mine.

— Nu puteai să pleci din puşcărie când aveai chef?

— E mai uşor să-ți execuți pedeapsa... Trebuie să înțelegi cum e chestia asta zeiască. Nu-i vorba de magie. E vorba de

---

[1] Loki Lie-Smith – Loki Făuritorul de Minciuni, zeul nordic al înşelătoriei.

a fi tu însuți, dar acel *tu* în care lumea crede. E vorba de a fi esența ta proprie mărită, concentrată. Este vorba să devii tunet, puterea unui cal care goneşte sau înțelepciune. Strângi toată credința şi devii mai mare, mai grozav, mai mult decât om. Cristalizezi. Apoi, într-o zi, oamenii uită de tine, nu mai cred în tine, nu-ți mai aduc sacrificii, nu le mai pasă de tine, apoi te trezeşti că organizezi un joc de alba-neagra la intersecția dintre Broadway şi Strada 43.

— De ce ai stat în celulă cu mine?

— A fost o simplă coincidență.

— Iar acum conduci maşina pentru inamici.

— Dacă vrei să le spui aşa... Depinde de unde priveşti lucrurile. Din punctul meu de vedere, conduc maşina pentru tabăra învingătoare.

— Dar tu şi Wednesday... făceați amândoi parte din acelaşi...

— Făceam parte din panteonul nordic. Asta voiai să spui?

— Da.

— Şi ce dacă?

— Probabil că ați fost prieteni. Cândva...

— Nu. N-am fost niciodată prieteni. Nu-mi pare rău că a murit. Ne ținea în loc. După dispariția lui, ceilalți vor fi obligați să ia faptele în seamă: te schimbi sau mori, evoluezi sau pieri. Wednesday a murit. Războiul s-a terminat.

Shadow se uită mirat la el:

— Nu poți fi atât de prost... Ai avut întotdeauna o minte sclipitoare. Moartea lui Wednesday nu înseamnă sfârşitul, ci-i va scoate din sărite pe cei care stăteau deoparte.

— Amesteci metaforele, Shadow.

— Nu contează. Important e că am dreptate. Moartea lui va face într-o clipă tot ce-a încercat el să facă în ultimele luni. Îi va uni pe ceilalți. Le va da o cauză.

— Probabil, spuse Loki, ridicând din umeri. Din câte ştiu eu, opinia în tabăra asta este că dacă îl elimini pe cel

care provoacă necazuri, scapi şi de necazuri. Oricum, nu-i treaba mea. Eu sunt doar un simplu şofer.

— Spune-mi, zise Shadow, de ce le pasă tuturor de mine? Se poartă de parcă aş fi cineva important. De ce contează ce fac eu?

— Al naibii să fiu dacă ştiu. Erai important pentru noi pentru că erai important pentru Wednesday. Dar motivul... presupun că-i unul dintre micile mistere ale vieţii...

— Sunt sătul de mistere.

— Da? Eu cred că ele dau savoare lumii. Sunt ca sarea în bucate.

— Deci eşti şoferul lor. Şofezi pentru toţi?

— Pentru oricine are nevoie de mine, zise Loki. Aşa îmi câştig existenţa.

Apoi se uită la ceasul de la mână şi apăsă un buton; ecranul deveni de un albastru blând, care-i lumină faţa, dându-i un aspect fantomatic.

— Mai sunt cinci minute până la miezul nopţii. A sosit timpul. Vii?

Shadow trase aer adânc în piept, apoi zise:

— Vin.

Merseră prin coridorul întunecat al motelului.

— Am cumpărat câteva lumânări, însă mai erau destule şi pe aici, spuse Loki. Rămăşiţe şi capete de lumânări prin camere, şi într-o cutie dintr-un dulap. Nu cred că mi-a scăpat ceva. Şi am la mine o cutie de chibrituri. Dacă aprinzi lumânări cu bricheta, capetele încep să se topească.

Ajunseră la camera cinci.

— Vrei să intri? întrebă Loki.

Shadow nu voia să intre.

— Bine, spuse el totuşi, apoi intră.

Loki scoase o cutie de chibrituri din buzunar şi aprinse un băţ. Ochii lui Shadow resimţiră lumina ca pe o durere. Fitilul unei lumânări pâlpâi, apoi se aprinse. Urmă un altul. Loki continuă să aprindă bucăţile de lumânări care se

găseau pe pervazul ferestrei, la căpătâiul patului şi pe chiuveta din colţul încăperii.

Patul fusese mutat din locul lui, de lângă perete, şi adus în mijlocul încăperii. Pe pat fuseseră întinse cearşafuri – cearşafuri vechi, pătate şi roase de molii. Pe cearşafuri stătea nemişcat Wednesday.

Era îmbrăcat în costumul deschis pe care-l purta atunci când fusese împuşcat. Partea dreaptă a figurii sale rămăsese neatinsă, nepătată de sânge. Partea stângă era un dezastru, umărul stâng şi partea din faţă a costumului erau murdare de pete întunecate. Mâinile îi stăteau întinse pe lângă trup. Expresia de pe figura sa nu era deloc paşnică – părea jignit, jignit profund, o jignire amestecată cu ură, furie şi nebunie curată. Dar, într-un fel, părea mulţumit.

Shadow îşi imaginã mâinile experimentate ale domnului Jacquel înlăturând durerea şi ura, reconstruind figura lui Wednesday cu ceară şi cu farduri, dându-i acesteia pacea şi demnitatea pe care până şi moartea i le refuzase.

Cadavrul nu părea mai mic după moarte. Şi mirosea încă a Jack Daniel's.

Peste câmpie se porni vântul. Shadow îl auzea urlând în jurul vechiului motel aflat în centrul imaginar al Americii. Lumânările de pe pervazul ferestrei pâlpâiră.

Shadow auzi paşi pe coridor. Cineva bătu în uşă, apoi zise:

— Vă rog să vă grăbiţi, e timpul!

Oamenii începură să intre în cameră, cu capul plecat.

Primul intră Town, urmat de Media, de domnul Nancy şi de Cernobog. Ultimul intră puştiul cel gras, care avea vânătăi proaspete pe faţă şi mişca mereu din buze, ca şi cum ar fi recitat anumite cuvinte, dar fără să scoată vreun sunet. Shadow se pomeni că-i este milă de el.

Fără niciun ceremonial, fără nicio vorbă, se aşezară cu toţii în faţa cadavrului, la distanţă de un braţ unul de celălalt. Atmosfera din încăpere era religioasă, într-un fel pe

care Shadow nu-l mai simțise niciodată până atunci. Nu se auzea decât urletul vântului şi sfârâitul lumânărilor.

— Am venit împreună, în acest loc fără zei, spuse Loki, ca să predăm acest cadavru celor care îl vor supune ritualurilor cuvenite. Dacă cineva doreşte să spună ceva, s-o facă acum.

— Eu n-am nimic de zis, spuse Town. Nici nu l-am întâlnit vreodată. Toată chestia asta mă face să nu mă simt în largul meu.

— Acțiunea asta va avea consecințe, zise Cernobog. Cred că ştiți acest lucru. S-ar putea să fie doar începutul întregii poveşti.

Puştiul cel gras începu să chicotească, scoțând un sunet subțire, precum o fată.

— Bine, bine. Am priceput.

După care recită, fără niciun fel de inflexiune:

> Rotindu-se, rotindu-se în cerc,
> Glasul şoimarului nu-l mai aude şoimul;
> Se prăbuşeşte totul, iar centru-i nestatornic...[1]

Apoi se opri încruntat şi mormăi:

— La naiba! Ştiam toată chestia asta!

După aceea îşi masă tâmplele, se strâmbă şi rămase tăcut.

Toți se uitau la Shadow. Vântul gemea acum. Shadow nu ştia ce să spună, însă spuse:

— Toată chestia asta e jalnică. Jumătate dintre voi l-ați ucis sau ați ajutat la uciderea sa. Acum ne dați cadavrul său. Grozav! Era un boşorog enervant, dar eu i-am băut miedul şi lucrez încă pentru el. Asta-i tot.

— Într-o lume în care mor oameni în fiecare zi, spuse Media, cred că-i *important* să ne amintim că pentru fiecare

---

[1] Primele trei versuri din poemul „A doua venire", compus în anul 1919 de către poetul irlandez William Butler Yeats.

clipă de jale pe care o simțim atunci când oamenii *părăsesc* această lume există un moment corespunzător de *bucurie* când un copil apare în această lume. Primul plânset e *magic*, nu-i aşa? Poate că-i *greu* de recunoscut, dar bucuria şi mâhnirea sunt precum laptele şi prăjiturile. De aceea se potrivesc. Cred că ar trebui să medităm cu toții la acest lucru.

Domnul Nancy îşi drese glasul şi zise:

— Va trebui să spun eu asta, pentru că nu vrea nimeni. Suntem în centrul acestui loc, al acestei țări care n-are timp pentru zei, iar aici, în centru, e mai puțin timp pentru noi decât în oricare alte părți. Asta-i țara nimănui, un loc al armistițiului, iar aici respectăm armistițiul. Nu avem de ales. Ne dați cadavrul unui prieten. Noi îl acceptăm. Voi veți plăti pentru asta, crimă pentru crimă, sânge pentru sânge.

— Tot ce se poate, zise Town. Ați economisi o grămadă de timp şi de efort dacă v-ați duce acasă şi v-ați împuşca în cap. Ați scăpa de intermediari.

— Du-te-n mă-ta, zise Cernobog. Cu tot neamul tău. Tu n-o să mori în luptă. Niciun războinic n-o să-ți guste sângele. Niciun om viu n-o să-ți ia viața. O să mori de-o moarte uşoară, jalnică. O să mori cu un sărut pe buze şi cu o minciună în suflet.

— Las-o baltă, bătrâne, zise Town.

— „Valul întunecat de sânge se porni", zise puştiul cel gras. Cred că versul ăsta urma.

Vântul urla.

— Bine, zise Loki. Vă aparține. Noi am terminat. Luați-l pe ticălos de aici.

Făcu un gest, iar Town, Media şi puştiul cel gras părăsiră încăperea. Loki îi zâmbi lui Shadow şi-i zise:

— Nimeni nu-i fericit, nu-i aşa, puştiule?

Apoi plecă şi el.

— Ce-o să se întâmple acum? întrebă Shadow.

— Acum o să-l înfăşurăm, îi răspunse Anansi, iar apoi o să-l luăm de aici.

Înfăşurară trupul în cearşafurile motelului şi îl strânseră bine în giulgiul improvizat, astfel încât să nu se vadă că-i un cadavru şi să-l poată transporta. Cei doi bătrâni se duseră la capul şi la picioarele acestuia, însă Shadow le zise:

— Staţi să văd ceva.

Se lăsă în genunchi, îşi strecură braţele sub silueta înfăşurată în alb şi o trase pe umerii săi. Apoi îşi îndreptă picioarele, ridicându-se.

— Bine. L-am luat. Haideţi să-l ducem în maşină.

Cernobog arăta ca şi cum ar fi vrut să-l contrazică, dar îşi închise gura. Scuipă pe degetul mare şi pe arătător, apoi începu să stingă lumânările, strângându-le cu vârfurile degetelor. În timp ce ieşea din încăperea întunecată, Shadow auzi capetele lumânărilor fâsâind.

Wednesday era greu, însă Shadow se descurca dacă mergea fără să şovăie. Nu avea de ales. Auzea în minte cuvintele lui Wednesday la fiecare pas pe care-l făcea pe coridor şi simţea acreala dulce a miedului în adâncul gâtlejului. „Acum lucrezi pentru mine. Mă aperi. Mă ajuţi. Mă duci dintr-un loc în altul. Faci investigaţii – din când în când –, te duci şi pui întrebări pentru mine. Faci comisioane. În caz de urgenţă – dar numai în caz de urgenţă – loveşti indivizi care trebuie loviţi. În cazul puţin probabil al morţii mele, mă vei priveghea..."

O înţelegere era o înţelegere, iar aceasta îi era scrisă în sânge şi în oase.

Domnul Nancy deschise uşa motelului, apoi se grăbi şi deschise uşa din spate a autobuzului. Cei patru stăteau deja lângă Humvee-ul lor, pândindu-i de parcă nu mai puteau aştepta. Loki îşi pusese din nou chipiul de şofer pe cap. Vântul rece îl izbea pe Shadow în timp ce mergea, trăgea de cearşafuri...

Shadow îl aşeză pe Wednesday cu grijă în autobuz. Cineva îl bătu pe umăr. Se întoarse. Town stătea cu mâna întinsă.

— Ţine, zise el. Domnul World voia să-ţi dau asta.

Era un ochi de sticlă. În mijlocul lui se vedea o crăpătură subţire, iar din faţă îi sărise o aşchie.

— L-am găsit în Sala Masonică, atunci când am făcut curat. Ţine-l ca să-ţi aducă noroc. O să ai nevoie.

Shadow îşi strânse palma în jurul ochiului. Îşi dorea să dea o replică tăioasă şi spirituală, dar Town se întorsese deja la Humvee şi se urca în maşină, iar lui Shadow nu-i veni în minte nimic inteligent...

Cernobog fu ultima persoană care ieşi din motel. În timp ce încuia, privi cum Humvee-ul iese din parcare şi demarează pe asfalt. Puse cheia motelului sub o piatră de lângă uşă şi clătină din cap.

— Trebuia să-i fi mâncat inima, spuse el către Shadow, pe un ton neutru. Nu doar să-l blestem. Trebuia pus la respect.

Urcă în spatele autobuzului.

— Tu stai în dreapta, spuse domnul Nancy către Shadow. O să conduc eu pentru o vreme.

Conduse către est.

Zorii îi prinseră în oraşul Princeton, Missouri. Shadow nu dormise deloc.

Nancy zise:

— Vrei să te lăsăm undeva? În locul tău, aş face rost de nişte acte false şi m-aş duce în Canada. Sau în Mexic.

— Rămân cu voi. Aşa ar fi dorit Wednesday.

— Nu mai lucrezi pentru el. E mort. După ce-o să-i înmormântăm cadavrul, eşti liber să pleci.

— Şi ce să fac?

— Să te ţii deoparte, până se termină războiul, zise Nancy, care semnalizează şi coti la stânga.

— Ascunde-te, pentru un timp, îl sfătui Cernobog. Apoi, după ce se va termina totul, întoarce-te la mine, ca să încheiem povestea asta. Cu ciocanul meu.

— Unde ducem cadavrul? întrebă Shadow.

— În Virginia. Acolo-i un copac, îi răspunse Nancy.

— Un copac al lumii, zise Cernobog, cu o satisfacție sumbră. Aveam unul şi în partea mea de lume. Dar al nostru creştea sub lume, nu deasupra ei.

— O să-l aşezăm la poalele copacului, zise Nancy. O să-l lăsăm acolo. Tu o să pleci. Noi o să ne ducem spre sud. Acolo o să aibă loc bătălia. O să curgă sânge. O să moară multă lume. Lumea o să se schimbe un pic...

— Nu vreți să iau parte la luptă? Sunt destul de solid. Ştiu să mă bat.

Nancy întoarse capul spre Shadow şi zâmbi – primul zâmbet adevărat pe care-l văzuse Shadow pe figura lui Nancy de când îl luase pe Shadow din închisoarea comitatului Lumber –, apoi spuse:

— Cea mai mare parte a bătăliei va avea loc într-un loc în care tu nu poți să te duci, un loc în care nu poți să ajungi.

— În sufletul şi-n mintea oamenilor, spuse Cernobog. Ca la roata cea mare.

— Poftim?

— La carusel, îi explică domnul Nancy.

— Da. În spatele scenei. Am înțeles, zise Shadow. Ca în deşertul plin cu oase.

Domnul Nancy îşi ridică privirea şi zise:

— De fiecare dată când sunt convins că n-ai pic de minte, spui ceva care mă surprinde. Da, acolo va avea loc bătălia cea adevărată. Restul va fi doar tunete şi fulgere.

— Spuneți-mi ce-i cu priveghiul.

— Cineva trebuie să rămână cu cadavrul. Asta-i tradiția. O să găsim pe cineva.

— El voia să fac eu asta...

— Nu, zise Cernobog. O să mori. E o idee foarte, foarte greşită.

— Nu vreau aşa ceva la înmormântarea mea, zise domnul Nancy. Când o să mor, vreau să mă pună într-un loc călduros. Iar când femeile frumoase o să calce pe mormântul meu, o să le apuc de picioare, ca în filmul ăla...

— N-am văzut niciodată un asemenea film, zise Cernobog.

— Ba l-ai văzut. Scena e chiar la sfârşit. E un film despre liceu. Cu toţi elevii care merg la bal...

— Domnule Cernobog, filmul se numeşte *Carrie*[1], îi explică Shadow. Bine, unul dintre voi să mă lămurească ce-i cu priveghiul.

— Spune-i tu. Eu conduc maşina, zise Nancy.

— N-am auzit de un film numit *Carrie*. Spune-i tu.

— Persoana care priveghează trebuie să fie legată de copac, îi zise Nancy. Aşa cum a fost Wednesday. Şi va atârna acolo timp de nouă zile şi nouă nopţi. Fără mâncare, fără apă. Complet singură. La sfârşit, persoana e dată jos şi dacă trăieşte... da, se poate întâmpla şi asta... ei bine, Wednesday va fi fost privegheat.

— Poate că Alviss ne va trimite unul dintre oamenii săi, spuse Cernobog. Un pitic poate supravieţui...

— O să-l priveghez eu, zise Shadow.

— Nici vorbă, spuse domnul Nancy.

— Ba da, zise Shadow.

Cei doi bătrâni rămaseră tăcuţi, apoi Nancy întrebă:

— De ce?

— Pentru că asta ar face un om viu, răspunse Shadow.

— Eşti nebun, zise Cernobog.

— Tot ce se poate. Dar am să-l priveghez pe Wednesday.

Când se opriră să ia benzină, Cernobog le spuse că-i era rău şi că vrea să stea în partea din faţă a maşinii. Shadow

---

[1] *Carrie* – film regizat în 1976, ecranizare după romanul cu acelaşi titlu al lui Stephen King.

nu avu nimic împotrivă să se mute în spatele autobuzului. Putea să stea întins şi să doarmă.

Mergeau în tăcere. Shadow îşi dădea seama că luase o decizie – o decizie importantă şi ciudată.

— Cernobog, zise domnul Nancy, după un timp, l-ai văzut la motel pe puştiul cu tehnica? Nu era prea fericit. Încerca să i-o tragă cuiva care-i răspundea în acelaşi fel. Asta-i problema cu puştii ăştia: îşi închipuie că ştiu tot şi nu învaţă decât dându-se cu capul de pragul de sus...

— Aşa e, spuse Cernobog.

Shadow se întinsese pe banchetă. Se simţea ca şi cum în el ar fi fost doi oameni sau chiar mai mulţi. O parte din el se simţea fericit – făcuse ceva, făcuse o mişcare. N-ar fi contat dacă n-ar fi vrut să trăiască, dar el voia să trăiască, şi tocmai asta conta. Spera să supravieţuiască, dar era dornic să moară, dacă asta însemna să trăieşti. Pentru o clipă îşi zise că toată povestea era amuzantă, că era cel mai amuzant lucru din lume. Se întrebă dacă Laurei i-ar fi plăcut poanta.

Dar o altă parte din el – probabil Mike Ainsel, cel care dispăruse în urma apăsării unui buton în sediul poliţiei din Lakeside – încerca să-şi imagineze despre ce-i vorba, încerca să vadă o imagine completă a întregii poveşti.

— Indienii ascunşi, zise el cu voce tare.

— Ce-ai zis? cârâi Cernobog, enervat, de pe scaunul din faţă.

— Pozele pe care le coloram când eram copil. „Poţi să descoperi indienii ascunşi în imagine? Sunt zece indieni în poză, poţi să-i găseşti?" La prima vedere, zăreai doar o cascadă, stânci şi copaci, apoi îţi dădeai seama că dacă te uitai la marginea pozei, o umbră se dovedea a fi un indian...

Shadow începu să caşte.

— Culcă-te, îi sugeră Cernobog.

— Dar dacă priveai poza în totalitate..., mormăi Shadow, apoi adormi şi visă indienii ascunşi.

Copacul se afla în Virginia. Era departe de orice aşezare, se găsea în spatele unei ferme vechi. Ca să ajungă la fermă, merseseră aproape o oră spre sud de Blacksburg, pe şosele care purtau nume precum „Ramura Melcului" sau „Pintenul Cocoşului". Se rătăciră de două ori, iar domnul Nancy şi Cernobog se enervară şi se certară – şi cu Shadow, şi între ei.

Se opriră la un mic magazin, să întrebe în ce direcţie s-o ia. Prăvălia se găsea la poalele unui deal, într-un loc în care drumul se bifurca. Un bătrân veni din spatele magazinului şi se uită la ei. Era îmbrăcat doar într-o salopetă de blugi marca OshKosh B'Gosh, fără nimic altceva, nici măcar pantofi. Cernobog cumpără un picior de porc conservat din cele aflate în borcanul imens de pe tejghea şi se duse afară, să-l mănânce pe verandă, în timp ce individul în salopetă îi desena domnului Nancy o hartă pe un şervețel de hârtie, atrăgându-i atenţia asupra locurilor în care trebuia să cotească şi asupra diferitelor semne după care putea să se orienteze.

Plecară din nou la drum, de data asta cu domnul Nancy la volan. Ajunseră acolo în zece minute. Pe poartă scria ASH.

Shadow coborî din autobuz şi deschise poarta, maşina intră pe pajişte, apoi el închise poarta, merse un pic în urma autobuzului, ca să-şi dezmorţească picioarele, şi începu să alerge când maşina se depărtă prea mult, bucurându-se de faptul că-şi pusese trupul în mişcare.

Pe drumul din Kansas până acolo pierduse noţiunea timpului. Călătoria durase două zile? Trei? Nu ştia.

Cadavrul din spatele autobuzului nu părea să fi putrezit. Îi simţea mirosul – o aromă slabă de Jack Daniel's, amestecată cu ceva ce părea a fi miere înăcrită. Dar mirosul nu era neplăcut. Din când în când, scotea ochiul de sticlă din buzunar şi se uita la el. Avea o spărtură adâncă, îşi imagina că de vină fusese impactul glonţului, dar în

afară de aşchia ce sărise dintr-o parte a ochiului, suprafaţa acestuia rămăsese neatinsă. Shadow îl plimba în mână, îl ţinea în palmă, îl rostogolea, îl împingea cu degetele. Era un suvenir care-i provoca o durere profundă, dar care era şi ciudat de liniştitor. Şi bănuia că Wednesday s-ar fi amuzat dacă ar fi ştiut că ochiul său ajunsese în buzunarul lui Shadow.

Clădirea fermei era întunecată. Iarba de pe pajişte crescuse prea mare, ca şi cum locul ar fi fost părăsit. Acoperişul fermei se stricase în partea din spate şi era acoperit cu folie neagră din plastic. Ocoliră colţul casei, iar Shadow văzu copacul.

Era de un cenuşiu-argintiu şi crescuse mai înalt decât ferma. Era cel mai frumos copac pe care-l văzuse vreodată Shadow – spectral, dar teribil de real, şi de o simetrie aproape perfectă. Arborele arăta ciudat de familiar, iar Shadow se întrebă dacă-l visase, apoi îşi dădu seama că nu-l visase, ci-l văzuse de mai multe ori. Nu în realitate, ci într-o reproducere. Era copacul de pe acul de argint al cravatei lui Wednesday.

Autobuzul Volkswagen sălta pe pajişte. Se opri la vreo şapte metri de copac. Lângă arbore stăteau trei femei. În prima clipă, Shadow crezu că erau cele trei Zoria, apoi îşi dădu seama că nu le cunoştea. Femeile arătau obosite şi plictisite, ca şi cum ar fi aşteptat acolo de mult timp. Fiecare dintre ele ţinea în mână câte o scară de lemn. Cea mai înaltă avea de asemenea un sac cafeniu. Arătau ca un set de păpuşi ruseşti: una înaltă – cam de dimensiunile lui Shadow, poate chiar mai înaltă decât el –, alta de înălţime medie şi alta atât de scundă, încât la început Shadow presupuse, în mod eronat, că era vorba de un copil. Cele trei semănau atât de mult între ele, încât Shadow fu convins că erau surori.

Cea mai scundă făcu o plecăciune, atunci când autobuzul se opri. Celelalte două se mulţumiră să privească. Împărţeau o ţigară, pe care o fumară până la filtru înainte ca una dintre ele să o strivească de rădăcina copacului.

Cernobog deschise uşa din spate iar cea mai solidă dintre femei trecu pe lângă el, luă trupul lui Wednesday în spinare, de parcă ar fi fost un sac cu făină, şi-l cără lângă copac. Îl aşeză la vreo trei metri de trunchi. Apoi ea şi surorile ei desfăşurară cadavrul. Acesta arăta mai rău la lumina zilei decât arătase la lumina lumânărilor, în camera de hotel. După ce aruncă o privire, Shadow preferă să se uite în altă parte. Femeile aranjară hainele cadavrului, îi curăţară costumul, apoi îl aşezară în colţul cearşafului şi-l înfăşurară din nou.

După aceea, femeile veniră lângă Shadow.

— *Tu eşti acela?* întrebă cea mai înaltă dintre ele.

— *Cel care îl va jeli pe Tatăl Tuturor?* întrebă cea mijlocie.

— *Tu ai vrut să-l priveghezi?* întrebă cea mai scundă.

Shadow dădu din cap. După aceea, nu-şi aminti dacă le auzise cu adevărat glasurile. Poate că înţelesese ce doreau doar după înfăţişarea lor, după ochii lor...

Domnul Nancy se dusese în casă, la toaletă. Se întoarse, fumând un trabuc subţire. Părea gânditor.

— Shadow..., zise el. Nu trebuie să faci asta. O să găsim pe cineva mai potrivit. Nu eşti gata pentru asta.

— O s-o fac, îi răspunse Shadow, simplu.

— Nu eşti obligat, spuse domnul Nancy. Nu ştii ce înseamnă asta.

— Nu contează, răspunse Shadow.

— Şi dacă o să mori? Dacă veghea o să te omoare?

— O să mă omoare şi gata, replică Shadow.

Domnul Nancy îşi aruncă trabucul pe pajişte, furios.

— Am zis cândva că ai rahat în loc de creier, ai şi acum rahat în loc de creier! Nu-ţi dai seama când cineva încearcă să te ajute?

— Îmi pare rău, spuse Shadow, şi nu mai scoase o vorbă.

Domnul Nancy se întoarse în autobuz. Cernobog se duse lângă Shadow. Nu părea prea încântat.

— Trebuie să rămâi în viață, îi zise el. Să te întorci la mine.

Apoi îl lovi uşor cu încheietura degetului în frunte. După care îl strânse pe Shadow de umăr, îl bătu pe braț şi se duse lângă domnul Nancy.

Femeia cea mai înaltă, al cărei nume părea să fie Urtha sau Urdr[1] – Shadow nu-l putu repeta satisfăcător –, îi făcu semn să-şi scoată hainele.

— Toate?

Femeia ridică din umeri. Shadow rămase în chiloți şi în tricou. Femeile proptiră scările de copac. Apoi îi arătară una dintre scări, care fusese pictată cu flori şi frunze ce se încolăceau în jurul proptelelor.

Shadow urcă nouă trepte. Apoi, la îndemnul femeilor, se aşeză pe o ramură joasă a copacului.

Femeia cea mijlocie goli sacul pe iarba pajiştei. Sacul era plin cu funii groase, cafenii din cauza vremii şi a murdăriei. Femeia începu să le grupeze după lungime, aşezându-le cu grijă pe pământ, lângă trupul lui Wednesday.

După aceea urcară pe scări şi începură să înnoade funiile, să facă noduri complicate, elegante. Legară funiile mai întâi de copac, apoi de Shadow. Fără să fie stânjenite, comportându-se ca nişte moaşe, ca nişte infirmiere sau ca femeile care spală cadavrele, îi scoaseră tricoul şi chiloții, apoi îl legară – nu prea strâns, dar bine. Shadow fu uimit văzând cât de confortabil îi susțin greutatea funiile şi nodurile. Funiile treceau pe sub brațele sale, printre picioare, se înfăşurau în jurul mijlocului său, în jurul pieptului, şi-l legau de copac.

Ultima funie îi fu legată – destul de larg – de gât. La început îl stânjenea, dar greutatea sa fusese bine distribuită şi niciuna dintre funii nu-i intra în carne.

---

[1] În mitologia nordică, cele trei norne (ursitoare) – Urdr, Verdandi şi Skuld – țes soarta oamenilor şi a zeilor sub copacul lumii, Yggdrasil.

Picioarele lui se aflau la un metru şi jumătate deasupra solului. Copacul era uriaş şi desfrunzit, ramurile sale păreau negre pe cerul cenuşiu, iar scoarţa sa avea o culoare cenuşiu-argintie.

Femeile luară scările. Pe Shadow îl cuprinse de panică atunci când toată greutatea sa fu susţinută numai de funii. Căzu câţiva centimetri. Dar nu scoase niciun sunet.

Femeile aşezară la poalele copacului cadavrul înfăşurat în giulgiul alcătuit din cearşaful de la motel şi-l lăsară acolo.

Îl lăsară singur.

CAPITOLUL CINCISPREZECE

Spânzurați-mă, oh, spânzurați-mă şi am să mor,
Spânzurați-mă, oh, spânzurați-mă şi am să mor,
Nu-mi pasă de asta, dar n-o să-mi fie uşor
Să zac atâta vreme sub mohor...

CÂNTEC VECHI

În prima zi în care Shadow atârnă în copac, simți doar neplăcere care se transforma încet în durere, simți teamă şi, uneori, o emoție ce se afla undeva între plictiseală şi apatie – o acceptare resemnată, o aşteptare.

Atârna.

Vântul nu bătea.

După mai multe ore, pete plutitoare de culori începură să-i explodeze în fața ochilor – inflorescențe stacojii şi aurii, care pulsau ca şi cum ar fi avut o viață a lor.

Durerea din brațe şi din picioare deveni, treptat, intolerabilă. Dacă îşi relaxa membrele şi-şi lăsa trupul să atârne, dacă se apleca în față, atunci funia din jurul gâtului prelua greutatea, iar lumea începea să pâlpâie, să se rotească. Aşa că se sprijinea din nou de trunchiul copacului. Îşi simțea inima bătând în piept, auzea un bubuit aritmic de tobă în timp ce aceasta îi pompa sânge în trup...

Smaralde, safire şi rubine se cristalizau şi ardeau în fața ochilor săi. Respira greu, gâfâit. Simțea coaja aspră a copacului care-i rodea spatele. Frigul după-amiezii – pe care-l simțea prin pielea goală – îl făcea să tremure.

„E uşor", îi spunea cineva în mintea sa. „Trebuie să faci un truc. Pe care îl faci sau mori."

Îl plăcu ideea şi o repetă în gând, ca pe o mantră sau ca pe un cântecel pentru copii, în ritmul bătăilor inimii sale.

E uşor, trebuie să faci un truc, pe care îl faci sau mori.
E uşor, trebuie să faci un truc, pe care îl faci sau mori.
E uşor, trebuie să faci un truc, pe care îl faci sau mori.
E uşor, trebuie să faci un truc, pe care îl faci sau mori.

Timpul trecea. Cântarea continua. Shadow o auzea. Cineva repeta cuvintele, oprindu-se doar când gura lui Shadow începu să se usuce, când limba din gură îi deveni tare, ca o bucată de piele tăbăcită. Shadow se împinse în sus, depărtându-şi picioarele de copac, încercând să-şi sprijine greutatea astfel încât să-şi poată umple plămânii cu aer.

Respiră până când nu mai rezistă şi se lăsă să cadă, ţinut de legături şi atârnând de copac.

Când începu pălăvrăgeala – un zgomot furios şi plin de râsete –, Shadow îşi închise gura, îngrijorat că ar putea să fi scos el însuşi sunetele acelea. Dar zgomotul continuă. „Înseamnă că-i universul, care râde de mine", îşi zise Shadow atunci. Capul îi atârna într-o parte. Ceva alergă pe trunchiul copacului şi se opri lângă capul său. Apoi chiţăi puternic în urechea lui un cuvânt, poate *ratatosk*. Shadow încercă să-l repete, dar limba i se lovi de cerul gurii. Se întoarse încet şi se uită la capul cenuşiu-cafeniu şi la urechile ascuţite ale unei veverițe.

Îşi dădu seama că o veveriță pare mult mai puţin deşteaptă atunci când o priveşti de aproape, față de felul în care pare când te uiți la ea de la distanță. Făptura arăta ca un şobolan şi părea periculoasă, nu era blândă sau încântătoare. Iar dinții ei păreau ascuțiți... Shadow îşi dori ca animalul să nu-l considere o amenințare, nici ca o sursă de hrană. Nu credea că veverițele erau carnivore... dar multe lucruri se dovediseră a fi altfel decât crezuse el că sunt...

Adormi.

Durerea îl trezi de mai multe ori, în următoarele ceasuri. Îl scoase dintr-un vis macabru, în care copii morți se ridicau şi veneau spre el, cu ochii jupuiți, ca nişte perle umflate. Îi reproşau că nu i-a ajutat. Un păianjen alergă peste fața lui, iar el se trezi. Clătină din cap, aruncând sau speriind păianjenul, apoi se întoarse la visul său – un om cu cap de elefant şi cu burtă mare, cu un fildeş rupt, năvălea spre el călare pe un şoarece uriaş. Omul cu cap de elefant îşi îndreptă fildeşul către Shadow şi zise:

— Dacă m-ai fi invocat înainte să începi această călătorie, ai fi putut să ocoleşti o parte dintre necazurile pe care le ai.

Apoi elefantul luă şoarecele – care devenise mic, într-un fel pe care Shadow nu-l înțelegea, dar fără să-şi schimbe deloc dimensiunile – şi-l aruncă dintr-o mână în alta, acoperindu-l cu degetele în timp făcea asta, iar Shadow nu fu surprins niciun pic atunci când zeul cu cap de elefant îşi deschise în cele din urmă toate cele patru mâini şi-i arătă că sunt goale. Apoi ridică din cei patru umeri ai săi, într-o mişcare ciudat de continuă, şi se uită la Shadow cu o figură inexpresivă.

— E în trompă, îi zise Shadow omului-elefant, pentru că urmărise unde dispăruse codița şoricelului.

Omul-elefant dădu din capul său uriaş şi zise:

— Da. În trompă. O să uiți multe lucruri. O să renunți la multe lucruri. O să pierzi multe lucruri. Dar să nu pierzi asta.

Şi începu ploaia, iar Shadow se agită, tremură, se udă şi trecu din somnul cel mai profund în trezia cea mai deplină. Tremuratul se intensifică atât de mult, încât Shadow se sperie, pentru că tremura mai puternic decât şi-ar fi imaginat că-i posibil, într-o serie de zguduituri convulsive ce treceau dintr-una în alta. Încercă să se oprească, dar continua să tremure, clănțănind din dinți, iar membrele i se zbăteau şi

i se suceau, fără să le poată stăpâni. Şi simţea o durere adevărată, ca o tăietură de cuţit care îi acoperea tot trupul cu răni mărunte, invizibile, profunde şi insuportabile.

Deschise gura, ca să prindă apa ploii în timp ce curgea, umezindu-şi buzele crăpate şi limba uscată, udând funiile care-l legau de trunchiul copacului. Apoi urmă un fulger, atât de strălucitor, încât îl percepu ca pe o lovitură în ochi, care transformă lumea într-o panoramă intensă de imagini consecutive. După aceea urmă tunetul, un trosnet, un bubuit şi un zăngănit. Apoi tunetul se repetă, iar ploaia îşi dublă intensitatea. În ploaie şi în noapte, tremuratul încetă. Lamele de cuţit dispărură. Shadow nu mai simţea frigul. Sau, mai bine zis, simţea frigul, dar frigul devenise o parte a sa.

Shadow atârna de copac în timp ce fulgerul se întindea şi se despica pe cer, iar tunetul se transformase într-un bubuit continuu, cu zăngănituri întâmplătoare şi cu mugete scoase parcă de nişte bombe care explodau undeva departe, în noapte. Vântul îl lovea pe Shadow, încercând să-l desprindă de copac, îl legăna, îi pătrundea până la oase. Iar Shadow îşi dădu seama, în adâncul sufletului său, că începuse furtuna cea adevărată...

Atunci fu cuprins de o bucurie stranie şi hohoti, în timp ce ploaia îi spăla pielea goală, fulgerele scânteiau, iar tunetele bubuiau atât de tare, încât abia putea să-şi audă propriul râs. Shadow jubila.

Era viu. Nu se simţise niciodată atât de viu. Niciodată.

Îşi spuse că, dacă ar fi murit atunci, dacă ar fi murit acolo, în copac, atunci merita ca moartea lui să se petreacă în secunda aceea perfectă, nebunească.

— Hei! răcni el către furtună. Hei! Eu sunt! Aici sunt!

Strânse nişte apă între umerii săi goi şi trunchiul copacului, îşi suci capul şi bău apa ploii, sugând-o, sorbind-o, bău şi râse, râse de bucurie şi de încântare, nu de nebunie,

râse până nu mai putu să râdă, până când rămase atârnat, fiind prea obosit ca să se mişte.

Ploaia care cursese pe pământ, la poalele copacului, făcuse cearşaful transparent, îl ridicase şi-l împinsese într-o parte, încât Shadow putea să vadă mâna moartă a lui Wednesday, albă ca de ceară, precum şi forma capului acestuia. Shadow îşi aminti de giulgiul din Torino, îşi aminti de fata despicată de pe masa lui Jacquel din Cairo... apoi, în ciuda frigului, pe care începuse să-l simtă cald şi plăcut, şi a scoarţei copacului, care începuse să i se pară moale, adormi din nou, iar dacă visă ceva nu-şi aminti ce anume.

În dimineaţa următoare, durerea nu mai era restrânsă, nu se mai limita doar la locurile în care funiile îi intraseră în carne sau la cele în care scoarţa copacului îi zgâriase pielea. Acum durerea se afla pretutindeni.

Şi-i era foame, şi simţea un gol în stomac. Capul îi bubuia. Uneori îşi imagina că încetase să respire, că inima îi încetase să bată. Atunci îşi ţinea răsuflarea până când îşi auzea inima bătând şi era obligat să aspire aerul, ca un scafandru ce ieşea la suprafaţă, ridicându-se din adâncuri.

Avea impresia că arborele se întinde din iad până-n rai, şi că el atârna acolo de-o veşnicie. Un şoim cafeniu zbură în cerc deasupra copacului, apoi se aşeză pe-o ramură ruptă, în apropierea lui. Iar după aceea îşi luă zborul, îndreptându-se către vest.

Furtuna – care se potolise în zori – începu să revină pe măsură ce ziua trecea. Nori cenuşii, tulburi, se întindeau dintr-o margine a cerului până în cealaltă margine. Începu să cadă o burniţă lentă. Cadavrul de la poalele copacului părea să se fi micşorat sub învelitoarea sa din cearşafuri pătate, dizolvându-se ca o bucată de zahăr lăsată în ploaie.

Uneori Shadow ardea, alteori îngheţa.

Când tunetul începu să bubuie iarăşi, îşi imagină că auzea bătăi de tobe şi zăngănit de timpane, în mintea sa ori în realitate, nu mai conta unde.

Percepea durerea sub formă de culori: roşul unei firme de neon a unui bar, verdele unui semafor într-o noapte umedă, albastrul unui ecran video care nu reda nicio imagine...

Veverița căzu de pe scoarța copacului pe umărul lui Shadow şi-şi înfipse ghearele ascuțite în pielea lui.

— *Ratatosk!* chițăi veverița, atingându-i buzele cu vârful nasului. *Ratatosk!*

Apoi sări înapoi în copac.

Pielea lui Shadow ardea, de parcă l-ar fi împuns mii de ace, tot trupul îi fusese cuprins de mâncărime. Senzația era insuportabilă.

Viața sa fusese aşezată sub el, pe un giulgiu alcătuit din cearşafuri de motel, fusese aşezată literalmente, ca nişte obiecte la un picnic dadaist, ca într-un tablou suprarealist. Vedea privirea uimită a mamei sale, ambasada americană din Norvegia, ochii Laurei în ziua nunții lor...

Chicoti, printre buzele sale uscate.

— Ce-i atât de amuzant, cățeluşule? întrebă Laura.

— Ziua nunții noastre, îi răspunse el. L-ai mituit pe organist să înlocuiască marşul nupțial cu tema muzicală din *Scooby-Doo*, în timp ce veneai către mine pe intervalul dintre bănci. Mai ții minte?

— Sigur că țin minte, dragule. Aş fi făcut şi altele, dacă n-ar fi fost copiii ăia băgăcioşi...

— Te-am iubit tare mult, îi zise Shadow.

Îi simți buzele atingându-i buzele lui – erau calde, umede, vii, nu reci şi moarte, iar el îşi dădu seama că fusese doar o halucinație.

— Nu eşti aici, zise el.

— Nu, îi răspunse ea. Dar m-ai chemat, pentru ultima oară. Şi vin.

Respira mai greu. Funiile care-i tăiau carnea deveniseră o noțiune abstractă, precum liberul-arbitru sau veşnicia.

— Dormi, cățeluşule, îi spuse ea, iar el se gândi că probabil îşi auzise propria-i voce, şi adormi.

Soarele era o monedă de cositor pe cerul plumburiu. Shadow îşi dădu seama cu greu că se trezise şi că-i era frig. Dar partea aceea din el care înțelegea părea să fie tare departe de restul ființei sale. Undeva, la distanță, îşi dădea seama că gura şi gâtul îi ardeau, că-l dureau, că se uscaseră. Undeva, în lumina zilei, vedea stele căzând; alteori zărea păsări uriaşe, de mărimea unui camion, care zburau către el. Nimic nu ajungea până la el; nimic nu-l atingea.

— *Ratatosk. Ratatosk.*

Pălăvrăgeala devenise o cicăleală.

Veverița ateriză greoi pe umărul său, înfigându-şi ghearele ascuțite, şi-l privi în față. Shadow se întrebă dacă avea halucinații: animalul ținea în labele din față o coajă de alună, ca o ceaşcă dintr-o casă pentru păpuşi. Veverița apăsă coaja pe buzele lui Shadow, iar acesta simți apa şi, involuntar, o sorbi, o bău din ceaşca aceea mică. Îşi plimbă apa peste buzele crăpate, peste limba uscată. Îşi umezi gura cu ea şi înghiți ceea ce rămăsese, adică nu prea mult.

Veverița se cățără din nou în copac şi coborî către rădăcina acestuia. Apoi, după câteva secunde, după câteva minute sau după câteva ore – Shadow nu-şi dădea seama cât durase (toate ceasurile din mintea sa se stricaseră, iar rotițele, arcurile şi limbile acestora ajunseseră nişte resturi ce zăceau jos, în iarbă) –, veverița se întoarse cu ceaşca ei din coajă de alună, cățărându-se cu grijă, iar Shadow bău apa pe care i-o adusese animalul.

Gustul de fier şi de noroi al apei îi umplu gura, îi răcori gâtul uscat, îi înlătură oboseala şi nebunia.

După a treia coajă de alună nu-i mai era sete.

Atunci începu să se zbată, trăgând de funii, încordându-şi trupul, încercând să coboare, să se elibereze, să plece. Gemea.

Nodurile fuseseră făcute bine. Funiile erau tari şi rezistente. Curând, Shadow fu din nou epuizat.

În delirul său, Shadow se transformă în copac. Rădăcinile sale se înfigeau adânc în scoarța pământului, în timp, în izvoarele ascunse. Simți izvorul unei femei ce se numea Urd, adică „Trecut". Femeia era uriaşă, gigantică, un munte subpământean de femeie, iar apa pe care o păzea femeia aceea era apa timpului. Alte rădăcini duceau în alte locuri. Unele dintre ele erau secrete. Acum, când era însetat, trăgea apă cu rădăcinile sale, o trăgea în trupul său.

Avea o sută de brațe care se despicau în o sută de mii de degete şi toate degetele sale se întindeau spre cer. Greutatea cerului atârna greu pe umerii săi.

Neplăcerea nu se redusese, pentru că durerea aparținea siluetei ce atârna de copac, nu copacului însuşi. În nebunia sa, Shadow era, în acelaşi timp, omul din copac, dar era şi copacul, şi vântul care agita crengile desfrunzite ale copacului lumii; era cerul cenuşiu şi norii ce se agitau; era veverița Ratatosk, ce alerga de la rădăcinile de jos până la crengile cele mai de sus; era şoimul cu privirea de nebun care stătea pe o ramură ruptă din vârful copacului, supraveghind întreaga lume; era viermele din inima copacului.

Stelele se rotiră, iar el îşi trecu sutele de mâini peste stelele strălucitoare, ascunzându-le în palmă, luându-le, făcându-le să dispară...

Un moment de limpezime, în mijlocul durerii şi nebuniei – Shadow simți că iese la suprafață. Ştia că n-o să stea mult timp acolo. Soarele dimineții îl zăpăcea. Închise ochii, dorindu-şi să-i fi putut feri de soare cu mâna.

Nu putea să mai reziste mult. Ştia şi asta.

Când deschise ochii, Shadow văzu că în copac, alături de el, se afla un tânăr.

Avea pielea de un cafeniu-închis, fruntea înaltă şi părul negru, cârlionţat. Stătea pe o ramură deasupra capului lui Shadow, iar acesta putea să-l vadă bine doar dacă îşi lăsa capul într-o parte. Omul ăla era nebun. Shadow îşi dădu seama dintr-o privire.

— Eşti gol, îi mărturisi nebunul, cu voce răguşită. Şi eu sunt gol.

— Am văzut, croncăni Shadow.

Nebunul se uită la el, apoi dădu din cap, după care începu să şi-l mişte într-o parte şi în alta, în sus şi-n jos, de parcă ar fi vrut să scape de-o crampă din ceafă. După un timp, zise:

— Mă cunoşti?

— Nu, îi răspunse Shadow.

— Eu te cunosc. Te-am văzut în Cairo. Te-am văzut şi după aceea. Sora mea te place.

— Eşti...

Shadow încercă să-şi amintească numele. „Mănâncă doar animale ucise de maşini pe şosea, ce fel de viaţă e asta?"

— Eşti... eşti Horus.

Nebunul dădu din cap.

— Horus, zise el. Eu sunt şoimul dimineţii, uliul după-amiezii. Eu sunt soarele, ca şi tine. Iar eu cunosc numele adevărat al lui Ra. Mi l-a spus mama.

— Asta-i grozav, zise politicos Shadow.

Nebunul se uită atent la solul de sub ei, fără să spună nimic. Apoi sări din copac.

Un şoim se prăbuşi ca o piatră către pământ, apoi îşi întinse aripile şi zbură înapoi în copac, ţinând în gheare un pui de iepure. Se aşeză pe o creangă, de data asta mai aproape de Shadow.

— Ţi-e foame? întrebă nebunul.

— Nu, îi răspunse Shadow. Presupun că ar trebui să-mi fie, dar nu-mi este.

— Mie mi-e foame, zise nebunul, apoi mâncă iute iepurele, sfâşiind, sugând, muşcând, rozând.

După ce termină de mâncat, aruncă oasele şi blana pe pământ. Apoi merse pe ramură până când ajunse la o lungime de braţ de Shadow. După aceea se uită atent la el, cercetându-l cu atenţie şi cu grijă din cap până-n picioare. Nebunul avea sânge de iepure pe bărbie şi pe piept. Şi-l şterse cu dosul palmei.

Shadow îşi dădu seama că trebuia să spună ceva.

— Hei! zise el.

— Hei! zise şi nebunul.

După care se ridică în picioare, îi întoarse spatele lui Shadow şi dădu drumul unui şuvoi de urină închisă la culoare pe pajiştea de sub ei. Când termină, se ghemui din nou pe ramură.

— Cum ţi se spune? întrebă Horus.

— Shadow.

— Tu eşti umbra, eu sunt lumina, zise nebunul. Tot ce există aruncă o umbră. Lupta o să înceapă în curând. O să-i privesc, în timp ce-o să se strângă.

Apoi nebunul zise:

— Eşti pe moarte. Nu-i aşa?

Dar Shadow nu mai putea să vorbească. Un şoim îşi luă zborul, se ridică încet în aerul dimineţii.

Lumina lunii.

O tuse îl zgâlţâi pe Shadow, o tuse dureroasă care-i izbi pieptul şi gâtul. Shadow se sili să repire.

— Hei, căţeluşule! îl strigă o voce cunoscută.

Se uită în jos.

Lumina lunii curgea albă printre ramurile copacului, strălucitoare ca lumina zilei. La poalele copacului stătea o femeie, cu figura ca un oval alb. Vântul agita crengile copacului.

— Salut, cățelușule, zise femeia.

Shadow încercă să vorbească, dar nu reuși decât să tușească vreme îndelungată.

— Știi, nu pari să fii într-o stare prea bună.

— Bună, Laura, reuși el să îngaime.

Femeia îl privi cu ochi morți și-i zâmbi.

— Cum ai reușit să mă găsești? întrebă Shadow.

Laura rămase un timp tăcută, în lumina lunii, apoi zise:

— Tu ești lucrul cel mai apropiat de viață pe care-l am. Tu ești singurul lucru care mi-a mai rămas, singurul lucru care nu-i sumbru, fad, cenușiu. Chiar dacă aș fi legată la ochi, chiar dacă aș fi cufundată în cel mai adânc ocean, tot aș ști cum să te găsesc. Chiar dacă aș fi îngropată la o sută de kilometri sub pământ, tot aș ști unde ești.

Shadow se uită la femeia din lumina lunii și ochii i se umplură de lacrimi.

— O să te dau jos de acolo, zise ea, după un timp. Am pierdut prea mult timp salvându-te, nu-i așa?

Shadow tuși din nou, apoi îi zise:

— Lasă-mă aici. Trebuie să fac asta.

Laura se uită la el și clătină din cap.

— Ești nebun. O să mori. Sau o să te schilodești, dacă nu ești deja schilod.

— S-ar putea să fiu, zise el. Dar sunt în viață.

— Da, zise ea, după un timp. Cred că ești în viață.

— Mi-ai mai spus asta. În cimitir.

— Cățelușule, mi se pare că asta s-a întâmplat cu tare mult timp în urmă. Acum mă simt mai bine. Nu mă mai doare atât de tare. Înțelegi ce vreau să spun. Dar sunt atât de uscată...

Vântul începu să bată, iar Shadow îi simți mirosul – o duhoare de carne putredă, de boală și de descompunere, un miros pătrunzător și neplăcut.

— Mi-am pierdut slujba, îi povesti ea. Era o slujbă de noapte, dar mi-au spus că lumea se plângea. Le-am zis că sunt bolnavă, dar nu le-a păsat. Sunt atât de însetată...

— Femeile au apă, îi zise el. Cele din casă.

— Cățeluşule..., spuse ea, părând speriată.

— Spune-le... spune-le că am zis să-ți dea apă...

Figura cea albă se uită la el.

— Trebuie să plec, zise Laura, apoi tuşi, se strâmbă, scuipă ceva alb în iarbă, iar scuipatul ei se desfăcu în bucăți şi se târî de acolo.

Îi era imposibil să respire. Îşi simțea pieptul greu, capul îi vâjâia...

— Rămâi, zise el în şoaptă, fără să ştie dacă ea îl auzea. Te rog să nu pleci, zise el, şi începu să tuşească. Rămâi aici în noaptea asta.

— O să rămân un timp, zise ea.

Apoi adăugă, cu tonul unei mame ce se adresează copilului său:

— N-o să ți se întâmple nimic rău cât timp voi fi aici. Ştii asta?

Shadow tuşi încă o dată. Închise ochii – doar pentru o clipă, se gândi el –, dar când îi deschise din nou, luna apusese şi el era singur.

Un bubuit în cap, mai puternic decât durerea migrenei, mai puternic decât orice durere. Totul se dizolvă în fluturi micuți care zburau în jurul său ca o furtună de nisip multicolor, care se evaporară apoi în noapte.

Cearşaful alb înfăşurat în jurul cadavrului de la baza copacului flutura zgomotos în bătaia vântului dimineții.

Bubuitul încetă. Totul încetini. Nu mai rămăsese nimic care să-l facă să continue să respire. În piept, inima îi înceta să bată.

Bezna în care pătrunse de data asta era profundă, luminată de o singură stea. Era bezna finală.

CAPITOLUL ŞAISPREZECE

Ştiu că se trişează. Dar e singurul joc din oraş.

CANADA BILL JONES

Copacul dispăruse, lumea dispăruse, cerul cenuşiu de deasupra lui dispăruse. Cerul avea acum culoarea miezului de noapte. Deasupra sa lucea o singură stea, rece, o luminiță ce clipea, şi nimic altceva. Făcu un singur pas şi fu gata să se poticnească.

Shadow se uită în jos. În stâncă fuseseră tăiate trepte ce duceau jos, trepte atât de uriaşe, încât putea să-şi închipuie că fuseseră cioplite de uriaşi care coborâseră pe ele cu mult timp în urmă.

Coborî din treaptă în treaptă, pe jumătate sărind, pe jumătate căzând. Trupul îl durea, dar era durerea lipsei de exercițiu, nu durerea chinuitoare a trupului care atârnase în copac până când murise.

Observă, fără să fie surprins, că era îmbrăcat – în blugi şi tricou alb. Era desculț. Avea o senzație profundă de déjà-vu. Aşa fusese îmbrăcat atunci când intrase în apartamentul lui Cernobog, în noaptea în care Zoria Polunocinaia venise la el şi-i povestise despre constelația numită Carul lui Odin. Apoi luase luna de pe cer pentru el...

Ştiu, deodată, ce avea se se întâmple în continuare. Zoria Polunocinaia avea să fie acolo.

Zoria îl aştepta la capătul scării. Pe cer nu se vedea pic de lună, dar femeia era scăldată în razele lunii – părul ei alb avea culoarea lunii, purta aceeaşi cămaşă de noapte din dantelă şi bumbac pe care o purtase în noaptea aceea în Chicago.

Îi zâmbi când îl văzu, şi se uită în jos ca şi cum ar fi fost stânjenită, apoi zise:

— Salut.

— Salut, zise şi Shadow.

— Cum te simți?

— Nu ştiu. Cred că-i un alt vis ciudat din copac. Am tot avut vise nebuneşti după ce-am ieşit din închisoare.

Figura femeii era argintată de razele lunii (deşi pe cerul negru nu se vedea nici urmă de lună, iar aici, la capătul scării, nu se mai zărea nici steaua aceea singuratică), şi ea arăta solemnă, dar vulnerabilă.

— Vei primi răspuns la toate întrebările, dacă asta doreşti, spuse ea. Dar după ce vei afla răspunsurile, nu vei putea să le mai uiți vreodată. Trebuie să înțelegi asta.

— Am înțeles, zise el.

În spatele femeii, cărarea se bifurca. El ştia că urma să decidă pe care dintre cărări avea să meargă. Însă înainte de asta trebuia să facă un anumit lucru. Căută în buzunarul pantalonilor şi fu uşurat simțind greutatea familiară a monedei. O scoase, o ținu între degetul mare şi arătător – un dolar din 1922, cu efigia Statuii Libertății.

— E al tău, zise el.

Atunci îşi aminti că hainele lui erau, de fapt, la poalele copacului. Femeile le puseseră în sacul din care scoseseră funiile, apoi legaseră sacul şi cea mai înaltă dintre femei pusese peste el o piatră grea, ca să nu-l împingă vântul. Ştia deci că dolarul se afla în buzunarul pantalonilor din sacul acela, sub piatră. Dar simțea moneda în mână, la intrarea în lume subpământeană.

Zoria luă dolarul din palma lui cu degetele ei subțiri.

— Mulțumesc, zise ea. Ți-ai cumpărat de două ori libertatea cu banul acesta. Iar acum el îți va lumina calea în locurile întunecoase.

Apoi strânse dolarul în mână, după care se întinse şi-l aşeză în aer, cât de sus reuşi să se întindă. După aceea îi

dădu drumul. În loc să cadă, moneda pluti în sus, până ajunse la o jumătate de metru deasupra capului lui Shadow. Nu mai era o monedă de argint. Doamna Libertate şi coroana ei cu vârfuri ascuțite dispăruseră. Figura de pe monedă era cea a lunii palide de pe cerul de vară, era acea figură care se umplea de mări şi de cratere întunecate, de simple umbre întâmplătoare, dacă te uitai cu atenție la ea.

Shadow nu-şi dădea seama dacă se uita la o lună de mărimea unui dolar, aflată la o jumătate de metru de fruntea sa, sau dacă se uita la o lună de mărimea Oceanului Pacific, dar aflată la mii de kilometri de el. De fapt, între cele două imagini nu era nicio diferență. Poate că, de fapt, conta doar felul în care te uitai.

Privi cărarea ce se ramifica în fața sa.

— Pe care trebuie să merg? întrebă el. Care cărare este sigură?

— Dacă alegi una, nu mai poți s-o alegi pe cealaltă. Dar nicio cărare nu-i sigură. Pe care cale vrei s-o apuci, pe cea a adevărurilor dure sau pe cea a minciunilor plăcute?

— A adevărurilor, zise el. Am venit aici pentru că-s sătul de atâtea minciuni.

Femeia îl privi cu tristețe şi-i explică:

— Atunci va trebui să plăteşti...

— O să plătesc. Care-i prețul?

— Numele tău. Numele tău adevărat. Trebuie să mi-l dai mie.

— Cum?

— Aşa, zise ea, şi-şi întinse mâna perfectă către capul său.

El îi simți degetele atingându-i pielea, le simți pătrunzându-i în piele, în craniu, le simți adâncindu-se în țeasta sa. Simți că-l gâdilă ceva în craniu şi de-a lungul şirei spinării. Femeia îşi scoase mâna din capul său. În vârful degetului ei arătător ardea o flacără, ca a unei lumânări.

— Acesta-i numele meu? întrebă el.

Ea strânse mâna, iar flacăra dispăru.

— A fost numele tău, zise femeia, apoi întinse mâna şi-i arătă cărarea din dreapta. Ia-o pe acolo.

Shadow merse, fără nume, pe cărarea din dreapta, în lumina lunii. Când se întoarse ca să-i mulţumească, nu văzu în urma sa decât beznă. Avu impresia că se afla la mare adâncime, dar când privi în întunericul de deasupra sa, văzu luna cea mică.

Coti pe cărare.

Dacă aceasta era viaţa de după moarte, îşi zise el, atunci semăna cu Casa de pe Stâncă – o parte dioramă, o parte coşmar.

Se vedea pe el însuşi, în uniforma închisorii, în biroul directorului, în timp ce directorul îi spunea că Laura murise într-un accident de maşină. Văzu expresia de pe propria-i figură – arăta ca un om care fusese părăsit de lume. Îi făcu rău să vadă goliciunea şi teama sa. Se grăbi, trecu prin biroul cenuşiu al directorului închisorii şi se trezi uitându-se la magazinul de casete de la marginea oraşului Eagle Point. Cu trei ani în urmă. Da.

Ştia că el se afla în magazin şi-i bătea pe Larry Powers şi pe B.J. West, zdrelindu-şi încheieturile degetelor. Avea să iasă apoi, ducând o pungă de cumpărături plină cu bancnote de douăzeci de dolari. Nu putuseră dovedi că luase banii, care erau partea sa de pradă şi ceva în plus, ca pedeapsă pentru că încercaseră să-l înşele pe el şi pe Laura. El fusese doar şoferul bandei, dar îşi făcuse treaba, făcuse tot ce-i ceruse Laura...

La proces nu pomenise nimeni de jefuirea băncii, deşi multă lumea ar fi vrut acest lucru. Poliţia nu putea dovedi nimic dacă nu vorbea nimeni. Şi nu vorbise nimeni. Procurorul fusese obligat să se rezume la rănile pe care le provocase Shadow lui Powers şi lui West. Arătase fotografii ale celor doi, făcute când aceştia ajuseseră la spitalul local. Shadow nu se apărase, fusese mai simplu aşa. Nici

Powers, nici West nu-şi aminteau de ce începuse încăierarea, dar amândoi declaraseră că Shadow îi atacase.

Nimeni nu pomenise de bani.

Nimeni nu pomenise de Laura, iar Shadow nu-şi dorise altceva.

Shadow se întrebă dacă nu i-ar fi fost mai uşor pe cărarea minciunilor liniştitoare. Merse mai departe pe drumul săpat în stâncă şi ajunse în ceva ce semăna cu o cameră de spital. O încăpere din spitalul public din Chicago. I se făcu rău. Se opri. Nu voia să vadă. Nu voia să meargă mai departe.

Pe patul de spital mama sa murea din nou, aşa cum murise pe când el avea şaisprezece ani, da, era şi el acolo, un adolescent solid, cu coşuri pe pielea de culoarea cafelei cu lapte, care stătea lângă patul ei, incapabil să o privească, şi citea dintr-o carte groasă. Shadow se întrebă ce carte era aceea şi ocoli patul, ca să se uite mai atent la ea. Rămase între pat şi scaun, uitându-se la cei doi. Adolescentul ghemuit pe scaun stătea cu nasul în *Curcubeul gravitației*[1], încercând să fugă de moartea mamei sale în Londra celui de-Al Doilea Război Mondial, dar nebunia ficțiunii din carte nu reprezenta nicio evadare, nicio scuză.

Ochii mamei sale erau închişi, iar ea se cufundase în pacea dată de morfină. Doctorii descoperiseră prea târziu că durerile pe care le avea fuseseră provocate de un limfom. Pielea ei avea nuanța lămâii. Nu împlinise încă patruzeci de ani, dar părea mult mai bătrână.

Shadow voia să se ciupească, să-l ciupească pe băiatul neîndemânatic care era el însuşi, cel de altădată, să-i spună să-şi țină mama de mână, să-i vorbească, să facă ceva înainte să se stingă, pentru că el ştia că aşa se va întâmpla. Dar nu îndrăzni să se atingă pe sine, iar băiatul continuă să

---

[1] *Curcubeul gravitației* – roman al scriitorului american Thomas Pynchon, apărut în 1973.

citească, iar mama sa muri în timp ce el stătea pe scaun lângă ea, citind o carte groasă.

După aceea, nu prea mai citise. Nu mai avea încredere în ficțiuni. La ce foloseau cărțile, dacă nu te puteau apăra de așa ceva?

Shadow ieşi din încăperea de spital, ieşi pe coridor, merse mai departe prin măruntaiele pământului.

O văzu pe mama sa înainte de scena anterioară şi nu-i veni să creadă cât de tânără era, probabil că nu împlinise nici douăzeci şi cinci de ani, era înainte de pensionarea ei medicală. Se aflau în apartamentul lor, un alt apartament de ambasadă, undeva în Nordul Europei. Shadow se uită în jur, ca să găsească vreun indiciu, şi se văzu pe sine – un copil cu ochii cenuşii, mari, şi cu părul negru. Cei doi se certau. Shadow ştiu de ce se certau fără să audă cuvintele – era singurul lucru din cauza căruia se certau.

„Povesteşte-mi despre tatăl meu."

„E mort. Nu mă întreba nimic despre el."

„Cine a fost?"

„Uită-l. E mort, iar ție nu ți-a lipsit nimic."

„Vreau să văd o fotografie de-a lui."

„N-am nicio fotografie", zise ea, cu glas liniştit şi mândru, iar el ştiu că dacă ar fi insistat, ea ar fi început să țipe, poate că l-ar fi lovit, aşa că Shadow se întoarse şi merse mai departe prin tunel.

Cărarea pe care o urma cotea, se întorcea şi se răsucea, amintindu-i de pielea unui şarpe, de intestine şi de rădăcinile adânci ale unui copac. În stânga se afla un lac, auzea clipocitul apei undeva, în adâncul tunelului, picături care nu reuşeau să agite suprafața ca o oglindă a lacului. Se lăsă în genunchi şi bău, ducând cu mâna apa la buze. Apoi merse până când ajunse într-o sferă rotitoare alcătuită din oglinzi, de felul celor din discoteci. Avea impresia că se află în centrul universului, înconjurat de stele şi de planete. Nu auzea nimic, nici muzica, nici replicile strigate mai tare

decât muzica. Shadow se uita la o femeie care arăta aşa cum nu arătase niciodată mama sa în toți anii în care o cunoscuse; părea să fie încă un copil...

Iar ea dansa.

Shadow descoperi că nu era deloc surprins descoperind cine era bărbatul care dansa cu ea. Nu se schimbase prea mult în treizeci şi trei de ani.

Shadow îşi dădu seama dintr-o privire că ea era beată. Nu foarte beată, dar era neobişnuită cu băutura, iar peste o săptămână trebuia să ia vaporul către Norvegia. Băuse margarita, avea sare pe buze şi pe dosul palmei.

Wednesday nu purta costum şi cravată, dar acul de argint în formă de copac sclipea la buzunarul cămăşii sale de fiecare dată când îl atingea lumina reflectată de sfera de oglinzi. Alcătuiau o pereche frumoasă, dacă țineai seama de diferența de vârstă. Mişcările lui Wednesday avea o suplețe lupească.

Un dans lent. Bărbatul o ținea lipită de el, mâna sa ca o labă se fixase posesiv pe posteriorul fustei fetei, trăgând-o spre el. Cu cealaltă mână o ținea de bărbie, o trăgea către fața lui; cei doi se sărutară acolo, pe ringul de dans, iar lumina sferei sclipitoare îi înconjură, aducându-i în centrul universului.

Cei doi plecară curând după aceea. Ea se rezema de el, iar el o scoase din sala de dans.

Shadow îşi cufundă capul în mâini şi nu-i urmă, nefiind în stare sau nedorind să fie martor la propria-i concepere.

Luminile oglizilor dispărură, singura lumină venea de la luna cea micuță care ardea deasupra capului său.

Merse mai departe. Se opri la o cotitură a drumului, ca să-şi tragă răsuflarea.

Simți o mână care-l mângâie uşor pe spate, degete blânde care-i ciufuleau părul de pe ceafă.

— Salut, şopti o voce răguşită, felină, peste umărul lui.

— Salut, zise el, întorcându-se.

Femeia avea păr castaniu şi piele cafenie, şi ochi chihlimbarii-aurii precum mierea. Pupilele ei erau nişte despicături verticale.

— Te cunosc? o întrebă el, mirat.

— Intim, îi răspunse ea, zâmbind. Obişnuiam să dorm în patul tău. Iar ai mei au avut grijă de tine, dragul meu, zise ea, apoi se întoarse către cărarea din faţa lui şi arătă spre cele trei direcţii în care putea să meargă. Unul dintre drumuri te face înţelept, altul te întregeşte, iar celălalt te omoară.

— Cred că sunt deja mort. Am murit în copac.

— Există morţi şi morţi, replică femeia, strâmbându-se. E o chestie relativă. Poţi să faci o glumă despre asta, adăugă ea, zâmbind din nou. Despre morţi relativi.[1]

— Nu-i nevoie.

— Pe ce cărare vrei să mergi?

— Nu ştiu.

Femeia îşi lăsă capul pe umăr, cu un gest foarte felin. Deodată, Shadow îşi aminti urmele de gheare de pe umărul său. Simţi că roşeşte.

— Pot să aleg în locul tău, zise Bast. Dacă ai încredere în mine.

— Am încredere în tine, răspunse el, fără să ezite.

— Nu vrei să ştii cât o să te coste asta?

— Mi-am pierdut deja numele, îi spuse el.

— Numele apar şi dispar. Nu valorează nimic.

— Da. Probabil. N-a fost uşor. Am avut o revelaţie, a fost ceva intim.

— Toate revelaţiile sunt intime. De aceea toate revelaţiile sunt suspecte.

— Nu înţeleg.

---

[1] Joc de cuvinte intraductibil care implică sintagmele *relative dead* („mort relativ") şi *dead relative* („rudă moartă").

— Nu, nu înțelegi. O să-ți iau inima. O să avem nevoie de ea mai târziu, spuse ea, apoi întinse mâna şi o înfipse adânc în pieptul lui, după care o scoase, ținând între unghiile ei ascuțite ceva rubiniu, care pulsa; avea culoarea sângelui de porumbel şi era făcută din lumină pură; se contracta şi se extindea ritmic.

Apoi femeia strânse mâna, iar inima dispăru.

— Ia-o pe drumul din mijloc, zise Bast.

Shadow dădu din cap şi plecă mai departe.

Cărarea devenise mai alunecoasă. Pe stâncă era gheață. Luna de deasupra sa lucea prin cristalele de gheață din aer. În jurul lunii se vedea un inel, un nimb lunar, care făcea ca lumina să fie difuză. Era foarte frumos, dar mersul lui devenise mai dificil. Cărarea nu mai era deloc sigură.

Ajunse în punctul în care drumul se bifurca.

Shadow se uită la prima cărare, cu sentimentul că recunoaşte anumite lucruri. Drumul ducea într-o cameră mare sau într-un grup de încăperi, care semănau cu un muzeu întunecos. Îl cunoştea. Auzea ecoul zgomotelor mărunte. Auzea zgomotul pe care-l face praful când se aşază.

Era locul pe care-l visase cu mult timp în urmă, în prima noapte în care Laura venise la el, în camera de la motel. Era sala nesfârşită a zeilor care fuseseră uitați, a celor care-şi pierduseră existența însăşi.

Făcu un pas înapoi.

Se duse către ultima cărare şi se uită în față. Coridorul avea ceva de Disneyland: pereți din plexiglas negru, cu becuri fixate de ei. Becurile colorate clipeau şi sclipeau într-o ordine iluzorie, fără niciun motiv anume, precum luminile de pe panoul de comandă al unei nave cosmice de la televizor.

Şi se auzea ceva – un zumzet grav, profund, o vibrație pe care Shadow o simțea până-n adâncul abdomenului.

Se opri şi se uită în jur. Niciunul dintre cele două drumuri nu i se părea bun. Se lămurise cum era cu ele. Drumul

din mijloc, cel pe care-i spusese femeia-pisică să meargă, acela era drumul său. Se îndreptă către el.

Luna de deasupra sa începuse să-şi piardă luminozitatea. Marginea ei devenise roz, o acoperea o eclipsă.

Cărarea ajunse la o uşă enormă. Shadow trecu prin ea, pătrunzând în întuneric. Aerul era cald şi mirosea a praf umed, ca o stradă dintr-un oraş după prima ploaie a verii.

Iar lui nu-i era frică.

Nu-i mai era frică. Teama murise în copac, odată cu Shadow. Nu mai rămăsese teamă, nici ură, nici durere. Rămăsese numai esența.

Ceva plescăi în depărtare, iar zgomotul se răspândi în spațiul imens. Shadow îşi miji ochii, dar nu zări nimic. Era prea întuneric. Apoi, din direcția plescăitului apăru o lumină fantomatică, iar lumea căpătă formă – se afla într-o peşteră, iar în fața lui se întindea apa, netedă ca o oglindă.

Plescăiturile se apropiară, iar lumina deveni mai puternică. Shadow rămase pe mal. Curând, zări o barcă joasă, plată, ce avea la provă un felinar alb; un altul, reflectat de apa cea neagră şi sticloasă, se vedea la un metru sub primul. Barca era împinsă cu o prăjină de o siluetă înaltă. Plescăiturile erau făcute de prăjină, atunci când aceasta era scoasă din apă şi mutată, ca să se împingă barca pe apa lacului subteran.

— Hei! strigă Shadow.

Ecoul îl înconjură de îndată, iar Shadow îşi imagină o mulțime de oameni care-l întâmpinau şi-l strigau, iar toți oamenii aceia aveau glasul lui.

Persoana ce împingea barca nu-i răspunse.

Pilotul bărcii era înalt şi foarte slab. El – dacă era un bărbat – purta o robă albă, iar capul de deasupra robei era atât de neomenesc, încât Shadow era convins că-i vorba de o mască: era un cap de pasăre, mic, pe un gât lung, şi cu un cioc şi mai lung. Shadow era sigur că mai văzuse silueta aceea fantomatică, de pasăre. Îşi scotoci prin memorie şi-şi

dădu seama, dezamăgit, că vedea maşinăria cu arc, care funcţiona când introduceai o monedă în ea, aflată în Casa de pe Stâncă, şi silueta albă, ca de pasăre, care aluneca afară din criptă ca să ia sufletul beţivului.

Apa picura de pe prăjină şi de pe prova navei, iar siajul acesteia punea în mişcare lichidul sticlos. Barca era alcătuită din trestii legate strâns.

Nava ajunse lângă ţărm. Pilotul se rezemă în prăjină, apoi întoarse capul până ajunse cu faţa spre Shadow.

— Salut, zise el, fără să-şi mişte ciocul cel lung.

Vocea era una bărbătească şi – la fel ca toate vocile auzite de Shadow în viaţa sa de după moarte – familiară.

— Vino la bord. Mi-e teamă că o să te uzi la picioare, dar nu avem ce face. Barca e veche şi s-ar putea sfâşia dacă m-aş apropia prea mult de mal.

Shadow îşi scoase pantofii şi intră în apă. Aceasta îi ajungea la jumătatea gambelor. După ce se înfioră, i se păru surprinzător de caldă. Ajuse la barcă, iar pilotul întinse mâna şi-l ajută să urce la bord. Barca de trestii se clătină un pic şi prin partea ei de jos ţâşni apă, apoi ambarcaţiunea se echilibră.

Pilotul împinse cu prăjina şi îndepărtă barca de mal. Shadow se uita la el. De pe pantaloni i se scurgeau picături de apă.

— Te cunosc, îi zise el făpturii de la provă.

— Sigur că mă cunoşti, zise barcagiul.

Lampa cu ulei care atârna de partea din faţă a bărcii ardea mai puternic, iar fumul îl făcu pe Shadow să tuşească.

— Ai lucrat pentru mine. Am fost obligaţi s-o înmormântăm pe Lila Goodchild fără tine.

Vocea era afectată şi precisă.

Fumul îi intra în ochi lui Shadow, iar el îşi şterse lacrimile cu mâna. Avu impresia că zăreşte prin fum un bărbat înalt, în costum, cu ochelari cu ramă de aur. Fumul

se risipi, iar barcagiul redeveni o făptură doar pe jumătate omenească, având cap de pasăre acvatică.

— Domnul Ibis?

— Mă bucur să te revăd, zise făptura, cu glasul domnului Ibis. Ştii ce-i un psihopomp?

Shadow auzise cuvântul, dar cu mult timp în urmă. Clătină din cap.

— E un termen amuzant, cu înțelesul de „însoțitor", îi explică domnul Ibis. Noi avem multe funcții, multe căi de a exista. Conform propriei mele imagini despre mine, sunt un învățat care trăieşte în linişte şi-şi scrie basmele şi visele despre un trecut ce poate nu a existat niciodată. Şi acest lucru e adevărat, atât cât se poate. Dar tot eu sunt, ca mulți dintre cei cu care te-ai întovărăşit, un psihopomp. Adică îi însoțesc pe cei vii în lumea morților.[1]

— Mi-am închipuit eu că-i lumea morților, zise Shadow.

— Nu chiar. E mai degrabă o zonă preliminară.

Barca aluneca pe suprafața ca de oglindă a lacului subpământean. Apoi domnul Ibis spuse, fără să-şi mişte ciocul:

— Voi, oamenii, vorbiți despre vii şi morți de parcă ar fi două categorii ce se exclud reciproc. De parcă n-ai putea avea un râu care-i şi drum sau un cântec care-i şi culoare...

— Şi poți să ai? întrebă Shadow, iar ecoul îi şopti cuvintele înapoi, din partea cealaltă a lacului.

— Trebuie să-ți aminteşti că viața şi moartea sunt fețe diferite ale aceleiaşi monede. Precum capul şi stema...

— Şi dacă am o monedă cu două steme?

— Nu poți să ai.

Shadow fu cuprins de un fior, în timp ce traversau apa aceea neagră. Îşi imagină că vedea figuri de copii care se uitau la el cu reproş de sub suprafața sticloasă a apei. Fețele acelea erau umflate şi înmuiate de apă, iar ochii lor orbi

---

[1] Termenul „psihopomp" înseamnă, literal, „însoțitor al sufletului".

erau încețoșați. În peștera subpământeană nu bătea vântul, şi prin urmare nimic nu tulbura oglinda întunecată a apei.

— Aşadar sunt mort, zise Shadow, care începuse a se obişnui cu ideea. Sau o să mor în curând.

— Suntem pe drum către Sala Morților. Am cerut ca eu să fiu cel care vine după tine.

— De ce?

— Ai muncit din greu. De ce să nu vin?

— Pentru că... pentru că n-am crezut niciodată în tine, zise Shadow, străduindu-se să-şi exprime gândurile. Pentru că nu ştiu mare lucru despre mitologia egipteană. Pentru că nu mă aşteptam la aşa ceva. Ce s-a întâmplat cu Sfântul Petru şi cu poarta sidefie a raiului?

Capul cel alb, cu cioc lung, se clătină dintr-o parte în alta, iar domnul Ibis spuse pe un ton grav:

— Nu contează dacă tu nu crezi în noi. Noi credem în tine.

Barca atinse fundul apei. Domnul Ibis păşi în lac şi-i spuse lui Shadow să facă acelaşi lucru. Apoi luă o frânghie de la prova ambarcațiunii şi-i dădu felinarul lui Shadow. Felinarul avea formă de semilună. Ajunseră pe mal, iar domnul Ibis legă barca de un inel de metal fixat în podeaua de piatră. Apoi luă felinarul din mâna lui Shadow şi merse încet mai departe, ținând felinarul ridicat; acesta arunca umbre prelungi pe podeaua de piatră şi pe pereții înalți.

— Eşti speriat? îl întrebă domnul Ibis.

— Nu.

— Străduieşte-te ca în timp ce mergem să resimți veneraţie adevărată şi teroare spirituală. Acestea sunt sentimentele potrivite situației în care ne aflăm.

Lui Shadow nu-i era teamă. Era curios şi neîncrezător, dar numai atât. Nu-l speria bezna, nici faptul că murise, nici făptura cu cap de câine, o făptură de dimensiunile unui siloz pentru grâne care îi privea în timp ce se apropiau de

ea. Când aceasta mârâi, Shadow simți că i se zburleşte părul de pe ceafă.

— Shadow, zise ființa cu cap de câine, a venit timpul judecății.

Shadow se uită la făptură şi întrebă:

— Sunteți domnul Jacquel?

Mâinile lui Anubis se lăsară în jos – nişte mâini negre, uriaşe –, îl înhățară pe Shadow şi-l ridicară.

Capul de şacal îl privi cu ochii săi luminoşi, lucitori. Îl privi fără nicio emoție, aşa cum o privise domnul Jacquel pe fata moartă de pe masă. Shadow ştia că toate greşelile sale, toate eşecurile, toate slăbiciunile, erau socotite, cântărite şi măsurate. Ştia că, într-un fel, era disecat, tăiat bucăți şi gustat.

Nu ne amintim întotdeauna lucrurile cu care nu ne mândrim. Le justificăm, le acoperim cu minciuni sau cu praful gros al uitării. Toate lucrurile pe care le făcuse Shadow în viața sa şi de care nu era mândru, toate lucrurile pe care ar fi vrut să le facă altfel sau să nu le fi făcut, veneau către el într-un vârtej de vinovății, regrete şi remuşcări. Iar el nu avea unde să se ascundă de ele. Era gol-puşcă şi deschis precum cadavrul de pe masă, iar Anubis cel negru, zeul-şacal, era prosectorul, procurorul şi persecutorul său.

— Vă rog... vă rog, încetați! imploră Shadow.

Dar examinarea nu încetă. Fiecare minciună pe care o spusese vreodată, fiecare lucru pe care-l furase, fiecare durere pe care o provocase altcuiva, toate micile delicte şi micile asasinate din care îi fuseseră alcătuite zilele, toate aceste lucruri şi multe altele fură extrase şi privite în lumină de către judecătorul morților, cel cu cap de şacal.

Shadow începu să plângă de durere, în timp ce stătea în palma neagră a zeului. Era din nou un copil slab, neajutorat şi fără putere, aşa cum fusese cândva.

Apoi, dintr-odată, chinul încetă. Shadow gâfâi, suspină şi îşi trase nasul. Se simţea la fel de neajutorat, dar mâinile îl puseră jos cu grijă, îl aşezară cu tandreţe pe podea.

— Cine are inima sa? întrebă Anubis.

— Eu o am, toarse o voce de femeie.

Shadow se uită în sus. Bast stătea lângă fiinţa aceea care nu mai era domnul Ibis. Ţinea în mâna dreaptă inima lui Shadow, iar aceasta îi scălda faţa într-o lumină rubinie.

— Dă-mi-o, zise Thoth, zeul cu cap de ibis, apoi luă inima în mâinile sale, care nu erau mâini omeneşti, şi o împinse în faţă.

Anubis aşeză înaintea sa o balanţă de aur.

— Acum o să aflăm unde voi merge? o întrebă Shadow în şoaptă pe Bast. În rai, în iad sau în purgatoriu?

— Dacă pana stă în echilibru, poţi să-ţi alegi singur destinaţia, îi răspunse ea.

— Şi dacă nu stă?

Bast ridică din umeri, ca şi cum nu i-ar fi făcut plăcere să discute subiectul acela. Apoi zise:

— Atunci inima şi sufletul tău vor fi mâncate de Ammit, Mâncătorul-De-Suflete...

— Poate că voi avea parte de un sfârşit fericit...

— Aici nu numai că nu există sfârşituri fericite, îi zise Bast, dar nu există niciun fel de sfârşit.

Cu grijă, cu respect, Anubis puse o pană pe unul dintre talerele balanţei.

Apoi aşeză inima lui Shadow pe celălalt taler. Ceva se mişcă în umbra de sub balanţă, iar Shadow nu simţi nicio dorinţă să vadă despre ce-i vorba.

Pana era grea, dar şi inima lui Shadow era grea, iar balanţa se legăna într-un mod îngrijorător.

Dar până la urmă se echilibră, iar făptura din umbră se răsuci şi plecă, dezamăgită.

— Asta e, zise Bast, melancolică. Încă o ţeastă în grămadă. Păcat. Sperasem că o să ne fii de folos în vremurile astea

pline de necazuri. Am sentimentul că privesc cu încetinitorul un accident de maşină, ştiind că nu-mi stă în putere să-l împiedic.

— N-o să fii aici?

— Nu-mi place să lupte alţii în locul meu, zise ea.

În sala imensă a morţii se aşternu tăcerea, care se răspândi peste apă şi prin întuneric.

— Deci acum trebuie să aleg unde o să mă duc? întrebă Shadow.

— Alege, zise Thoth. Sau putem alege noi pentru tine.

— Nu, spuse Shadow. O să aleg eu.

— Ei? întrebă Anubis.

— Vreau să mă odihnesc. Asta-i tot ce vreau. Nu vreau nimic, nici rai, nici iad, nimic. Doar să se termine totul.

— Eşti sigur? întrebă Thoth.

— Da, zise Shadow.

Domnul Jacquel deschise ultima uşă, iar în spatele ei nu era nimic. Nici întuneric. Nici măcar uitare. Doar nimic.

Shadow încuviinţă cu totul, fără reţinere, apoi păşi pe uşă, intrând în nimic cu o bucurie ciudată, aspră.

CAPITOLUL ŞAPTESPREZECE

Pe continentul acesta, totul e la o scară foarte mare. Râurile sunt imense, clima e violentă în ceea ce priveşte căldura sau frigul, perspectivele sunt magnifice, tunetul şi fulgerul sunt înspăimântătoare. Dezordinile care au loc în ţară fac să se cutremure orice instituţie. Orice greşeală făcută de noi, orice prostie, orice irosire, orice ghinion sau orice pierdere sunt aici la o scară foarte mare.

LORDUL CARLISLE, CĂTRE GEORGE SELWYN, 1778

Cel mai important loc din partea de sud-est a Statelor Unite este anunţat de sute de reclame prinse pe acoperişurile hambarelor din Georgia, Tennessee şi Kentucky. Când un şofer va merge pe un drum dintr-o pădure, va trece pe lângă un hambar roşu, dărăpănat, iar pe acoperişul lui va vedea scris:

VIZITAŢI ROCK CITY
A OPTA MINUNE A LUMII

Iar pe acoperişul unei magazii şubrede pentru lapte va zări, cu litere albe:

MINUNEA LUMII
DIN ROCK CITY VEDEŢI ŞAPTE STATE

Şoferul va ajunge să creadă că Rock City e imediat după colţ, nu la o zi de drum, pe muntele Lookout[1], un pic din-

[1] Muntele Lookout – culme muntoasă aflată în nord-vestul statului american Georgia, nord-estul statului Alabama şi sudul statului Tennessee.

colo de granița statului, în Georgia, un pic la sud-vest de Chattanooga, Tennessee.

Muntele Lookout nu prea seamănă cu un munte, ci mai mult cu un deal foarte înalt şi abrupt. Când au venit oamenii albi, aici locuia tribul chickamauga, o ramură a indienilor cherokee. Aceştia numiseră muntele „Chattotonoogee", ceea ce înseamnă „Muntele care se înalță într-un pisc".

În anii 1830, Legea de Strămutare a Indienilor, dată de Andrew Jackson, i-a exilat pe băştinaşi de pe pământurile lor – pe toții choctaw, chickamauga, cherokee şi chickasaw –, iar trupele Statelor Unite i-au obligat pe toți cei pe care i-au prins să meargă pe jos peste o mie cinci sute de kilometri, până la noile teritorii indiene, aflate în zona în care se întinde acum statul Oklahoma. Acela a fost drumul lacrimilor şi atunci a avut loc un adevărat genocid. Mii de bărbați, femei şi copii au murit pe drum. Când eşti învins, eşti învins şi gata.

Cei care stăpânesc muntele Lookout stăpânesc țara. Aşa zice legenda. La urma urmei, e un loc sacru şi înalt. În timpul Războiului Civil, a războiului dintre state, aici a avut loc o bătălie – „Bătălia de deasupra norilor" –, în prima zi a luptelor, când forțele unioniste au săvârşit fapte eroice şi, fără să primească ordin, au năvălit pe Culmea Misionarului şi au cucerit-o. Nordul a ocupat muntele Lookout, Nordul a câştigat războiul.

Sub muntele Lookout există tuneluri şi peşteri, unele dintre ele foarte vechi. Acum, cele mai multe dintre ele sunt astupate, dar un om de afaceri local a excavat o cascadă subterană, pe care a numit-o Cascada Rubinie. Poți să ajungi la ea cu un ascensor. E o atracție turistică, deşi cea mai mare atracție turistică se află în vârful muntelui Lookout. E vorba despre Rock City.

Rock City începe ca o grădină ornamentală pe o pantă a muntelui. Vizitatorii merg pe un drum care-i poartă prin stânci, peste stânci, printre stânci. Vizitatorii aruncă grăunțe

într-un țarc cu cerbi, traversează un pod suspendat şi se uită printr-un binoclu ca să vadă cele şapte state, aşa cum li s-a făgăduit că se poate întâmpla în rarele zile însorite, în care aerul este perfect limpede. Iar de acolo, drumul duce vizitatorii în jos – milioane de vizitatori în fiecare an –, ca şi cum i-ar arunca într-un iad ciudat. Îi duce în peşteri, unde aceştia se uită la păpuşi luminate din spate, aranjate în diorame inspirate din basme şi din cântece pentru copii. Când pleacă, vizitatorii sunt buimăciți, nu-s prea lămuriți de ce-au venit, ce-au văzut, dacă s-au distrat sau nu...

Veniseră pe muntele Lookout din toate părțile Statelor Unite. Nu erau turişti. Veniseră cu automobilul, cu avionul, cu autobuzul, cu trenul sau pe jos. Unii dintre ei veniseră în zbor – zburaseră jos şi numai în bezna nopții. Mulți dintre ei călătoriseră pe căile lor proprii de sub pământ. Unii făcuseră autostopul, fiind luați de motociclişti nervoşi sau de camionagii. Cei care aveau autoturisme sau camioane se uitau după cei care mergeau de-a lungul drumului, stăteau în stații sau în restaurantele de pe drum şi, când îi recunoşteau ca fiind ceea ce erau, se ofereau să-i transporte.

Ajunseră prăfuiți şi obosiți la poalele muntelui Lookout. Se uitară la înălțimile cu pante acoperite de copaci şi văzură – sau îşi imaginară că văzură – cărările, grădinile şi cascada din Rock City.

Începură să sosească dis-de-dimineață. Un al doilea val sosi pe înserat. Şi, timp de mai multe zile, continuară să sosească.

Dintr-un camion rablagit coborâră mai multe rusalce, obosite de pe drum, cu pleoapele grele, cu fardul prelins şi ciorapii descusuți.

Într-un crâng de la poalele culmii, un vampir în vârstă oferi un Marlboro unei făpturi ca o maimuță, goale-puşcă, acoperite doar de o blană portocalie. Aceasta acceptă țigara şi cei doi fumară în tăcere, unul lângă altul.

O Toyota Previa opri la marginea drumului şi din ea coborâră şapte chinezi, bărbaţi şi femei. Arătau curaţi şi erau îmbrăcaţi cu felul acela de costume negre care sunt purtate în anumite ţări de funcţionarii guvernamentali de mică importanţă. Unul dintre ei ţinea în mână un blocnotes şi verifica inventarul în timp ce alţii descărcau din portbagajul maşinii saci mari de golf ce conţineau săbii ornamentate având mânere lăcuite, bastoane sculptate şi oglinzi. Armele fură împărţite şi verificate, iar cei care le luară semnară de primire.

Un actor cândva celebru – despre care se credea că murise în anii 1920 – coborî din maşina sa ruginită şi începu să-şi scoată hainele. Avea picioare de ţap, iar coada sa scurtă era tot de ţap.

Veniră şi patru mexicani zâmbitori, cu păr negru, foarte lucios. Treceau de la unul la altul o sticlă pe care o ţineau ascunsă într-o pungă cafenie de hârtie. Sticla conţinea un amestec de praf de ciocolată, alcool şi sânge.

Un bărbat scund, cu barbă neagră, cu o chică neagră plină de praf şi cu şuviţe cârlionţate la tâmple, purtând un şal zdrenţuit pentru rugăciuni, veni pe jos, peste câmp. Mergea cu câţiva paşi înaintea tovarăşului său, care avea o înălţime de două ori mai mare decât a lui şi o culoare cenuşie precum cea a lutului; cuvântul scris pe fruntea sa însemna „adevăr".

Continuau să vină. Un taxi opri şi din el coborâră mai mulţi *rakshasa*, demoni de pe subcontinentul indian, care se uitară fără să scoată o vorbă la oamenii de la poalele muntelui până când o descoperiră pe Mama-ji, care stătea cu ochii închişi, rostind o rugă. Numai ea le era cunoscută, însă demonii ezitară să se apropie, amintindu-şi de vechile bătălii. Mâna ei mângâia colierul de cranii pe care-l purta la gât. Pielea ei cafenie deveni treptat neagră, căpătând culoarea sticloasă a obsidianului, a lignitului. Buzele i se curbară, iar dinţii ei albi deveniră foarte lungi şi foarte

ascuțiți. Mama-ji deschise toți ochii, îi chemă pe *rakshasa* la ea și-i salută așa cum și-ar fi salutat propriii copii.

Furtunile din ultimele zile, din nord și din est, nu reduseseră cu nimic sentimentul de apăsare și de neliniște care plutea în aer. Prezentatorii locali ai emisiunilor meteorologice începuseră să avertizeze că ar putea să apară tornade sau zone cu presiune foarte ridicată. Ziua era cald, însă noaptea era răcoare.

Cei sosiți se strângeau ca să se informeze, grupându-se uneori după naționalitate, după rasă, după temperament sau după specii. Arătau îngrijorați. Arătau obosiți.

Unii dintre ei vorbeau. Uneori se auzeau râsete, dar în surdină și sporadic. Se împărțeau cutii de bere.

Mai mulți localnici, bărbați și femei, veniră către ei traversând pajiștea. Trupurile lor se mișcau neobișnuit. Vocile lor – atunci când vorbeau – erau vocile acelor *loa*[1] care îi călăreau. Un negru înalt vorbea cu glasul lui Papa Legba, cel care deschide porțile, în timp ce Baron Samedi, stăpânul *voudon* al morții, pusese stăpânire pe trupul unei adolescente din Chattanooga care asculta muzică rock – poate pentru că aceasta avea propriul său joben de mătase neagră, ce stătea într-un unghi ciudat pe părul ei întunecat. Fata vorbea cu glasul de bas al baronului, fuma un trabuc de dimensiuni enorme și conducea trei *guédé*, spirite ale morților. Acestea din urmă locuiau în trupurile unor frați de vârstă mijlocie. Cei trei aveau puști de vânătoare și spuneau glume atât de obscene, încât numai ei erau în stare să râdă când le auzeau – și râdeau cu voci răgușite.

Două femei chickamauga a căror vârstă nu putea fi apreciată, îmbrăcate cu blugi pătați de ulei și cu haine vechi de piele, se plimbau uitându-se la oameni și la pregătirile pentru bătălie. Uneori arătau ceva cu degetul și clătinau

---

[1] *Loa* – spirit din religia voodoo.

din cap. Nu intenționau să ia parte la conflictul ce se întrevedea.

Luna răsări şi se ridică pe cer. Mai era o zi până când avea să fie plină. Însă după ce se înălță deasupra culmii, păru că ocupă jumătate de cer. Avea o culoare roşie-portocalie. În timp ce traversa cerul, păru că se zbârceşte şi că se albeşte, până când ajunse să atârne sus, pe firmament, ca un felinar.

Erau mulți cei care aşteptau acolo, în lumina lunii, la poalele muntelui Lookout.

Laura era însetată.

Uneori, oamenii vii ardeau în mintea ei ca nişte lumânări, alteori ardeau cu vâlvătaie, ca nişte torțe. Acest lucru îi permitea să-i evite cu uşurință – sau să-i găsească uşor, atunci când trebuia. Shadow ardea foarte ciudat, având o lumină aparte, atunci când stătuse în copac.

Îl mustrase cândva, pe când se plimbau ținându-se de mână, reproşându-i că nu este viu. Ea sperase atunci să vadă o scânteie de emoție adevărată. Să vadă ceva.

Îşi amintea cum mersese alături de el, dorindu-şi ca Shadow să înțeleagă ceea ce încerca ea să-i spună.

Dar în timp ce murea în copac, Shadow fusese extrem de viu. Laura îl urmărise în timp ce viața se reducea, iar el fusese concentrat şi real. Apoi el îi ceruse să rămână cu el, să rămână toată noaptea. O iertase... poate că o iertase. Nu mai conta. Îşi dăduse seama că Shadow se schimbase.

Shadow îi spusese să se ducă în casa fermierului, că acolo o să i se dea apă de băut. În clădirea fermei nu ardea nicio lumină. Laura nu simți pe nimeni în casă. Dar Shadow îi spusese că stăpânii fermei vor avea grijă de ea. Laura împinse uşa şi aceasta se deschise, iar balamalele ruginite protestară.

Ceva se mişcă în plămânul ei stâng, ceva care împinse şi se agită, făcând-o să tuşească.

Se afla într-un hol îngust, iar calea îi era aproape blocată de un pian înalt şi plin de praf. Interiorul clădirii mirosea a igrasie veche. Laura se strecură pe lângă pian, deschise o uşă şi se pomeni într-un salon dărăpănat, plin cu mobilă stricată. O lamp cu gaz, aprinsă, fusese pusă pe un şifonier. În cămin ardea un foc de cărbuni. Cu toate acestea, Laura nu văzuse nimic din afara clădirii, nici nu simţise mirosul de fum. Focul nu înlătura frigul pe care Laura îl simţea în încăperea aceea, deşi se putea ca încăperea să nu aibă nicio vină...

Moartea îi pricinuia durere Laurei, însă durerea ei consta, de obicei, din lucruri care nu existau: o sete care-i usca fiecare celulă din trup, o absenţă deplină a căldurii din oase... Uneori se surprindea întrebându-se dacă flăcările unui rug ar încălzi-o sau dacă i-ar prinde mai bine pătura moale, cafenie, a pământului... şi dacă marea cea rece i-ar potoli setea...

Îşi dădu seama că încăperea nu era goală.

Pe o canapea veche stăteau trei femei, care ar fi putut alcătui un grupaj potrivit într-o expoziţie artistică bizară. Canapeaua era acoperită cu catifea uzată, de un cafeniu decolorat care, cu o sută de ani în urmă, fusese un galben strălucitor. Femeile se uitau la ea de când intrase în cameră, dar nu spuseseră nimic.

Laura nu ştiuse că o să le găsească acolo.

Ceva se mişcă şi căzu în cavitatea ei nazală. Laura scoase din mânecă o batistă şi-şi suflă nasul. Apoi strânse batista şi o aruncă pe jarul din foc, împreună cu conţinutul ei. Se uită cum se încreţeşte, cum se înnegreşte şi cum devine o dantelă portocalie. Privi cum viermii se încovrigară, se închiseră la culoare, apoi arseră.

După aceea se întoarse către femeile de pe canapea. Acestea nu se clintiseră de la intrarea ei în încăpere, nu mişcaseră un muşchi sau un fir de păr. Se mulţumiseră să se uite la ea.

— Salut. Asta-i ferma voastră? întrebă Laura.

Femeia cea mai solidă dădu din cap. Avea mâinile foarte roşii, iar expresia de pe chipul ei nu spunea nimic.

— Shadow, tipul care atârnă în copac... E soţul meu... A zis să vă spun că vă roagă să-mi daţi nişte apă.

Ceva se mişcă în pântecul ei. Se mişcă, apoi se potoli.

Femeia cea mai scundă se ridică de pe canapea. Era atât de mică, încât picioarele ei nu atingeau podeaua atunci când stătea aşezată. Femeia ieşi din cameră.

Laura o auzi deschizând şi închizând uşi în clădire. Apoi auzi în curte un şir de scârţâituri, urmate de un plescăit de apă.

După scurt timp, femeia cea scundă se întoarse, cărând un urcior cafeniu de lut. Îl puse cu grijă pe masă, apoi se aşeză din nou pe canapea.

— Mulţumesc, zise Laura, şi se duse lângă masă.

Se uită în jur după o cană sau după un pahar, dar nu zări nimic asemănător. Atunci ridică urciorul. Era mai greu decât părea. Apa din el avea o lipezime perfectă.

Laura ridică urciorul la buze şi începu să bea.

Apa era mai rece decât îşi imaginase vreodată Laura că poate fi apa lichidă. Îi îngheţă limba, dinţii, gâtul... Dar Laura continuă să bea, incapabilă să se oprească, simţind cum apa îşi croieşte drum în stomacul ei, în măruntaiele ei, în inima ei, în venele ei...

Apa curgea prin ea. Era precum gheaţa lichidă.

Apoi Laura îşi dădu seama că urciorul se golise şi, surprinsă, îl puse pe masă.

Femeile se uitau la ea, fără pic de interes. De când murise, Laura nu mai folosise metafore – lucrurile erau sau nu erau. Dar acum, în timp ce privea femeile de pe canapea, se pomeni gândindu-se la juraţi sau la savanţi care examinau un animal într-un laborator.

Apoi, deodată, Laura se clătină. Întinse mâna să se sprijine de masă, dar masa aluneca şi se zbătea, de parcă

încerca să evite atingerea ei. Iar în clipa în care reuşi să pună mâna pe masă, Laura începu să vomite. Dădu afară din ea fiere şi formol, miriapozi şi viermi. Apoi se pomeni că-şi golea intestinele şi că urina. Fecalele şi urina erau împinse violent din trupul ei. Laura ar fi ţipat, dacă ar fi putut, dar podeaua prăfuită se repezi în întâmpinarea ei atât de iute şi o izbi atât de puternic, încât i-ar fi oprit răsuflarea, dacă ar mai fi respirat.

Timpul năvăli în ea şi peste ea, învârtind-o ca pe un vârtej de praf. O mie de amintiri începură să se desfăşoare în acelaşi timp – se pierduse într-un magazin, în săptămâna dinaintea Crăciunului, şi nu-l vedea nicăieri pe tatăl ei; iar acum stătea într-un bar, comandând un daiquiri cu căpşuni şi uitându-se la tipul cu care se întâlnise fără să-l cunoască, un individ solid, serios, ca un bărbat-copil, întrebându-se cum săruta tipul acela; apoi era în maşina care se rostogolea, şi Robbie ţipa la ea, iar un stâlp de metal opri maşina, nu şi conţinutul ei...

Apa timpului, care provenea din izvorul sorţii, din fântâna lui Urd, nu-i apa vieţii. Nu-i chiar apa vieţii. Dar din ea se hrănesc rădăcinile copacului lumii. Şi nu există altă apă precum ea.

Când Laura se trezi în încăperea goală din clădirea fermei, tremura, iar răsuflarea ei scotea aburi în aerul dimineţii. Pe dosul palmei avea o zgârietură, iar pe zgârietură se afla o pată umedă, de culoarea roşului viu al sângelui proaspăt.

Atunci Laura îşi dădu seama că trebuia să plece. Băuse din apa timpului, care provenea din izvorul sorţii. Vedea deja muntele, cu ochii minţii.

Îşi linse sângele de pe dosul palmei, minunându-se de propria-i salivă, apoi plecă.

Era o zi umedă de martie, nepotrivit de răcoroasă, iar furtunile din zilele precedente se întinseseră peste statele din

Sud. Asta însemna că în Rock City şi pe muntele Lookout se aflau foarte puțini turişti adevărați. Becurile de Crăciun fuseseră date jos, dar vizitatorii din timpul verii nu începuseră încă să sosească.

Totuşi, în zonă existau destui oameni. Un autobuz care făcea turul regiunii adusese în dimineața aceea vreo zece bărbați şi femei, cu bronz perfect şi cu zâmbete liniştitoare. Arătau ca nişte vedete de televiziune şi aveai impresia că au ceva fosforescent, că imaginea lor se încețoşa uşor în timp ce mergeau. În parcarea din fața localității apăruse un Humvee negru.

Oamenii de la televiziune străbătură Rock City şi se opriră lângă stânca aflată în echilibru, unde discutară între ei cu voci plăcute, chibzuite.

Nu erau singurii care sosiseră odată cu valul acela de vizitatori. Dacă ai fi străbătut străzile din Rock City în ziua aceea, ai fi remarcat persoane care arătau ca nişte vedete de cinematograf, oameni care arătau ca nişte extratereştri şi indivizi care arătau ca nişte oameni ideali, nu ca aceia din realitate. Puteai să-i vezi, dar probabil că nu i-ai fi băgat în seamă.

Veniseră în Rock City în limuzine lungi, în maşini sport mici şi în vehicule de teren supradimensionate. Mulți dintre ei purtau ochelari de soare, ca aceia care sunt obişnuiți să poarte ochelari de soare şi afară şi în casă, şi care nu se simt bine dacă şi-i scot. Vedeai oameni bronzați, costume, ochelari şi zâmbete.

Aveau în comun cu toții o înfățişare specifică, una care spune „ştii cine sunt" sau „ar trebui să ştii cine sunt". Familiaritatea de-o clipă era şi o distanțare, o înfățişare sau o atitudine care exprima încrederea că lumea exista pentru ei, că lumea îi primea cu entuziasm şi că-i adora.

Puştiul cel gras mergea printre ei țanțoş, ca unul care, în ciuda faptului că nu ştia să fie sociabil, reuşise în viață mai mult decât visase. Pardesiul său negru flutura în vânt.

Cineva care stătea lângă un chioşc cu răcoritoare tuşi ca să-i atragă atenția. Era un tip uriaş, iar din față şi din degete îi ieşeau lame de bisturiu. Avea o mutră îngrozitoare.

— Va fi o bătălie zdravănă, zise el, cu un glas vâscos.

— Nu va fi nicio bătălie, răspunse puştiul cel gras. Avem aici doar o schimbare de paradigmă. O simulare. Modalitățile de tip *bătălie* par de pe vremea lui Lao Zi[1].

Făptura cea groaznică se uită la el şi-i zise doar atât:

— Aşteaptă şi o să vezi.

— O să văd, răspunse puştiul cel gras. Îl caut pe domnul World. L-ai văzut?

Făptura se scărpină cu o lamă de bisturiu şi se concentră, scoțând în afară buza inferioară. Apoi dădu din cap.

— E acolo.

Puştiul cel gras plecă în direcția arătată, fără să-i mulțumească. Făptura cea groaznică aşteptă până când puştiul cel gras dispăru din vedere.

— O să aibă loc o bătălie, îi zise ea unei femei care avea figura acoperită cu puncte fosforescente.

Femeia dădu din cap şi se trase mai aproape, apoi întrebă, cu un glas plin de interes:

— Şi cum te face chestia asta să te simți?

Făptura cea groaznică clipi, apoi începu să-i explice.

Fordul Explorer al lui Town avea un sistem global de poziționare, un ecran care consulta sateliții şi care arăta locul în care se afla maşina, dar Town se rătăci de îndată ce ajunse la sud de Blacksburg şi o luă pe drumuri de țară. Drumurile pe care mergea nu aveau nicio legătură cu liniile de pe harta aflată pe ecran. În cele din urmă opri maşina pe o păşune, coborî geamul, văzu o femeie grasă, albă, târâtă de un câine-lup ce-şi făcea plimbarea de dimineață, şi o întrebă în ce direcție se află Ferma Frasinului.

---

[1] Lao Zi – filosof chinez născut probabil în secolul al VI-lea î.H., fondator al taoismului.

Femeia dădu din cap, arătă într-o direcție și-i spuse ceva. Town nu înțelese nimic, dar îi mulțumi femeii de un milion de ori, ridică geamul și plecă în direcția ce-i fusese arătată.

Merse așa vreo patruzeci de minute, trecând de pe un drum de țară pe alt drum de țară, niciunul dintre ele nefiind cel pe care-l căuta. Începu să se înfurie.

— Sunt prea bătrân pentru asemenea rahaturi, zise el cu glas tare, exprimându-și plictiseala de vedetă de cinematograf sătulă de lume.

Se apropia de cincizeci de ani. Cea mai mare parte a activității sale se desfășurase într-un domeniu al administrației care este desemnat doar prin inițiale, și nu reușise să se lămurească dacă făcuse bine că-și părăsise slujba guvernamentală cu vreo zece ani în urmă, ca să se angajeze în sectorul privat. Uneori credea că greșise, alteori că fusese bine inspirat. Oricum, numai fraierii de pe stradă mai credeau că exista vreo diferență între cele două tipuri de slujbe.

Era pe cale să renunțe a mai căuta ferma, când ajunse pe culmea unui deal și văzu firma de pe poartă, pictată de mână. Era simplă, așa cum i se spusese că este – ASH. Opri Fordul, coborî și dezlegă sârma care ținea poarta închisă. Apoi se întoarse în mașină și intră înăuntru.

Își spuse că era ca și cum ai fi gătit o broască. Pui broasca în apă, apoi dai drumul la aragaz. Iar când broasca își dă seama că se întâmplă ceva ciudat, e aproape fiartă. Lumea în care lucra era prea bizară. Nu simțea pământ tare sub picioare, apa din oală fierbea de zor.

Când se transferase la Agenție, lucrurile păruseră simple. Și acum erau la fel, nu erau complexe, ci doar bizare. Fusese în biroul domnului World la ora două în dimineața aceea și i se spusese ce să facă.

— Ai priceput? întrebase domnul World, în timp ce-i întindea cuțitul în teacă de piele neagră. Să-mi tai un băț. Ceva mai lung de-o jumătate de metru.

— Am priceput, răspunsese el.

Apoi întrebase:

— De ce trebuie să fac asta, domnule?

— Pentru că ți-am dat eu ordin, răspunsese domnul World. Găseşte copacul. Fă-ți treaba. Ne întâlnim în Chattanooga. Nu pierde timpul.

— Ce să fac cu nenorocitul ăla?

— Cu Shadow? Dacă-l vezi, evită-l. Nu te atinge de el. Nici măcar nu discuta cu el. Nu vreau să-l transformi în martir. În planul nostru nu-i loc pentru martiri.

Apoi îi zâmbise. Domnul World se distra. Domnul Town remarcase acest lucru în mai multe împrejurări. Îl amuzase să facă pe şoferul în Kansas.

— Ştiți...

— Town, nu contează.

Iar Town dăduse din cap, luase cuțitul cu teacă şi-şi stăpânise furia.

Domnul Town îl ura pe Shadow pentru că fusese o parte din el. Când adormea vedea figura solemnă a lui Shadow, vedea zâmbetul acela care nu era zâmbet, vedea modul în care zâmbea Shadow fără să zâmbească. Town voia să-şi înfigă pumnul în burta individului. Chiar şi când dormea îşi simțea fălcile încleştate, tâmplele încordate şi gâtul în flăcări.

Îşi conduse Fordul Explorer peste pajişte şi trecu pe lângă o clădire părăsită. Trecu de o culme şi văzu copacul. Opri maşina în apropierea acestuia. Ceasul de la bord arăta că este ora 06.38 dimineața. Lăsă cheile în maşină şi se duse spre copac.

Arborele era mare, părea că aparține unei alte lumi. Town nu-şi dădea seama dacă avea o înălțime de cincisprezece metri sau de şaizeci de metri. Iar scoarța sa avea cenuşiul unei eşarfe fine de mătase.

Puțin deasupra solului se afla un bărbat gol, legat de trunchiul copacului cu un păienjeniș de funii. Iar la poalele arborelui se găsea ceva înfășurat într-un cearșaf. Town își dădu seama despre ce-i vorba și împinse în cearșaf cu piciorul. De sub pânza cea albă apăru fața distrusă pe jumătate a lui Wednesday, care se uită la el.

Town ajunse lângă copac. Merse în jurul trunchiului gros, până în partea opusă ochilor lipsiți de vedere ai clădirii fermei, apoi trase fermoarul de la pantaloni și urină pe trunchiul copacului. După aceea își trase fermoarul la loc, se întoarse la clădire, găsi o scară de lemn și o duse până la copac. O sprijini cu grijă de trunchi și se urcă pe ea.

Shadow atârna fără vlagă de funiile care-l legau de arbore. Town se întrebă dacă Shadow mai trăia, pentru că pieptul acestuia nu se mișca. Mort sau aproape mort. Nu mai conta.

— Salut, găoază! zise Town cu voce tare, dar Shadow nu se mișcă.

Town ajunse în vârful scării și scoase cuțitul. Găsi o ramură care părea să îndeplinească cerințele domnului World și o tăie la bază cu cuțitul. Craca era lungă de vreo șaptezeci de centimetri.

Puse cuțitul în teacă, apoi începu să coboare pe scară. Când ajunse în dreptul lui Shadow se opri și zise:

— Doamne, cât de mult te urăsc!

Își dorea să fi scos pistolul ca să-l împuște, dar știa că nu poate să facă asta. Atunci împunse aerul cu bățul, ca și cum l-ar fi înjunghiat pe omul atârnat în copac. Fusese un gest instinctiv, o manifestare a furiei și frustrării sale. Își imagină că ținea în mână o lance, pe care o răsucea în mărunta-iele lui Shadow.

— E timpul să pleci, își spuse el apoi, cu glas tare.

Și se gândi: „Ăsta-i primul semn al nebuniei. Începi să vorbești de unul singur". Mai coborî câteva trepte, apoi sări pe pământ. Se uită la creanga pe care o avea în mână și se

simți ca un copil ce ținea un băț ca pe o lance sau ca pe o sabie. „Aș fi putut să tai o creangă din orice copac", își zise el. „De unde ar fi știut că nu-i din copacul ăsta?"

„Domnul World ar fi știut", se gândi el apoi.

Duse scara înapoi în clădirea fermei. Văzu cu coada ochiului ceva mișcând și privi pe fereastră, în încăperea întunecată plină de mobile stricate și cu tencuiala scorojită pe pereți. Pentru o clipă, ca într-un vis, își imagină că vede trei femei ce stăteau în salonul înecat în beznă.

Una dintre ele tricota. Una se uita drept la el. Alta părea că doarme. Femeia care se uita la el începu să zâmbească, un zâmbet larg, care părea că-i despică figura în două, un zâmbet cu gura de la o ureche la alta. Apoi ridică un deget și-și atinse gâtul, după care îl trecu încet dintr-o parte a gâtului în cealaltă parte.

Asta își închipui el că vede în încăperea aceea goală, care adăpostea – așa cum văzu după ce se uită mai bine – doar mobilă veche putrezită și ziare pătate de muște. Nu era nimeni acolo.

Se frecă la ochi.

Town se duse la Fordul Explorer cafeniu și se urcă în el. Aruncă bățul pe pielea albă a scaunului din dreapta șoferului, răsuci cheia în contact. Ceasul de la bord arăta ora 06.37 dimineața. Town se încruntă și se uită la ceasul său de mână, care arăta ora 13.58.

„Grozav", își spuse el, „am stat în copac opt ore sau minus un minut." Asta gândi el, dar de fapt crezu că ambele ceasuri se stricaseră simultan.

În copac, trupul lui Shadow începu să sângereze. Rana se afla în coaste. Sângele se scurgea încet, era gros și negru ca melasa.

Vârful muntelui Lookout fu acoperit de nori.

Easter stătea la oarecare distanță de mulțimea de la poalele muntelui, privind ivirea zorilor în partea de răsărit a

culmii. Femeia avea tatuat la încheietura mâinii stângi un lanț de nu-mă-uita albastre, şi îl frecă, fără să-şi dea seama, cu degetul mare de la mâna dreaptă.

Venise altă noapte şi trecuse, fără să se întâmple nimic. Oamenii continuau să vină, câte unul, câte doi. Ultima noapte adusese mai multe făpturi din sud-vest, inclusiv doi băieței, fiecare de mărimea unui pom, şi ceva care abia se zărea, dar care părea să semene cu un cap fără trup, de mărimea unui Volkswagen Beetle. Făpturile acelea dispăruseră printre copacii de la baza muntelui.

Nimeni nu-i deranja. Nimeni din lumea exterioară nu păruse să-i bage în seamă. Easter îşi imagina turiştii din Rock City uitându-se la ei cu binoclul, zgâindu-se la tabăra făpturilor strânse la poalele muntelui, dar zărind doar copaci, tufişuri şi stânci.

Femeia simțea mirosul fumului unui foc la care se gătea, simțea miros de bacon fript, miros purtat de vântul rece. Undeva, la capătul îndepărtat al taberei, cineva începu să cânte la muzicuță, iar asta o făcu să zâmbească şi să tresară, fără să vrea. Avea în rucsac o carte într-o ediție populară şi abia aştepta să se lumineze suficient ca să înceapă să citească.

Pe cer, chiar sub nori, apărură două puncte: unul mic şi unul mai mare. Vântul dimineții îi aruncă lui Easter în față câțiva stropi de ploaie.

Din tabără ieşi o fată desculță, care veni către ea. Se opri în spatele unui copac, îşi ridică fusta şi se ghemui. După ce fata termină, Easter o salută. Fata se apropie.

— Bună dimineața, doamnă, zise ea. Bătălia va începe curând.

Vârful limbii ei roz atinse buzele ei stacojii. Fata purta o aripă neagră de cioară legată cu o curea de piele de umărul ei şi un picior de cioară prins de un lănțişor de la gâtul ei. Pe brațe avea tatuaje albastre, alcătuite din linii şi noduri împletite.

— De unde ştii?

Fata rânji şi-i răspunse:

— Eu sunt Macha, din grupul lui Morrigan[1]. Simt mirosul războiului în aer. Sunt o zeiță a războiului şi-ți spun că în această zi va curge sânge.

— Oh! zise Easter. Foarte bine.

Privea punctul mai mic de pe cer, care se îndrepta către ele, prăbuşindu-se ca o piatră.

— Trebuie să ne luptăm cu ei, trebuie să-i ucidem pe toți, zise fata. Şi trebuie să le luăm capetele ca trofee, iar ciorile vor avea parte de ochii şi de trupurile lor.

Punctul deveni o pasăre cu aripile întinse, ce plutea pe vântul dimineții.

Easter îşi lăsă capul într-o parte şi întrebă:

— E vorba de nişte cunoştințe secrete ale unei zeițe a războiului? Chestia asta cu „cine va învinge", „cine va lua capul celuilalt"?

— Nu, îi răspunse fata. Pot simți mirosul de bătălie, dar asta-i tot. Însă vom învinge. Trebuie să învingem. Am văzut ce i-au făcut Tatălui Tuturora. E o luptă care pe care. Ei sau noi.

— Mda..., zise Easter. Cred că ai dreptate.

Fata zâmbi din nou în lumina aceea ce nu era încă deplină, apoi se întoarse în tabără. Easter întinse mâna şi atinse o mlădiță verde ce ieşea din pământ ca o lamă de cuțit. De îndată ce-o atinse, mlădița crescu, se deschise, se răsuci, se schimbă. Acum Easter îşi ținea mâna pe o tulpină verde de lalea. Când soarele va ajunge sus, floarea se va deschide.

Easter se uită în sus, spre şoim, şi întrebă:

— Pot să te ajut cu ceva?

---

[1] Morrigan – zeiță a războiului din mitologia irlandeză, uneori reprezentată sub forma a trei surori numite Badb, Macha şi Nemain.

Şoimul dădu târcoale la vreo cinci metri deasupra capului lui Easter, plană spre ea şi se aşeză pe pământ. Apoi o privi cu ochi de nebun.

— Salut, frumosule, zise femeia. Cum arăți în realitate?

Şoimul țopăi spre ea şi, deodată, nu mai era şoim, ci era un tânăr. Se uită la ea, apoi se uită în jos, spre iarbă.

— Tu? întrebă tânărul, privind în toate părțile, spre iarbă, spre cer, spre tufişuri, numai spre ea nu.

— Eu sunt, zise femeia. Ce-i cu mine?

— Tu, zise el, apoi se opri, păru că încearcă să-şi stăpânească gândurile, în timp ce pe figura sa apăreau şi dispăreau expresii ciudate.

„A petrecut prea mult timp ca pasăre", îşi zise femeia. „A uitat să fie om." Aşteptă răbdătoare. Apoi tânărul zise:

— Vii cu mine?

— Poate. Unde vrei să merg?

— Omul din copac. Are nevoie de tine. Are o rană-fantomă, în coaste. A curs sânge, apoi s-a oprit. Cred că este mort.

— Aici are loc un război. Nu pot să plec aşa, pur şi simplu.

Bărbatul cel gol nu spuse nimic, doar se mută de pe un picior pe altul, ca şi cum n-ar fi fost sigur de greutatea sa, ca şi cum s-ar fi obişnuit să se odihnească în aer sau pe o creangă, nu pe pământ solid. Apoi zise:

— Dacă el dispare pentru totdeauna, atunci s-a terminat totul.

— Dar bătălia...

— Dacă el moare, nu mai contează cine învinge.

Tânărul arăta de parcă avea nevoie de o pătură şi de o ceaşcă de cafea, şi de cineva care să-l ducă undeva, unde să tremure şi să bolborosească până îşi va recăpăta mințile. Îşi ținea brațele lipite de trup.

— Unde se află bărbatul acela? În apropiere?

Tânărul se uită la tulpina de lalea, apoi clătină din cap şi răspunse:

— Departe, departe...

— E nevoie de mine aici, zise Easter. Nu pot să plec tocmai acum. Şi cum vrei să merg acolo? Nu pot să zbor, ca tine.

— Nu, zise Horus. Nu poți, adăugă el, apoi se uită în sus şi arătă celălalt punct care se rotea sub nori şi care coborî către ei, mărindu-şi dimensiunile. Dar el poate.

După alte câteva ore de şofat, Town ajunse să urască GPS-ul la fel de mult cât îl ura pe Shadow. Dar în ura aceea nu exista patimă. Îşi închipuise că fusese greu să găsească drumul spre fermă, spre frasinul argintiu. Descoperi acum că era mult mai greu să găsească drumul ca să plece din fermă. Nu conta pe ce drum pleca, în ce direcție mergea pe şoselele înguste – probabil că drumurile cotite din Virginia fuseseră inițial cărări ale cerbilor sau drumuri pentru dus vacile la păşune –, mai devreme sau mai târziu se trezea că ajungea iarăşi la fermă şi la placa pe care fusese vopsit cuvântul ASH.

O nebunie! O lua de la început, cotea la stânga acolo unde cotise la dreapta şi la dreapta unde cotise la stânga.

Numai că după ce făcea asta ajungea din nou la fermă. Veneau nori grei de furtună, se întunecase devreme, ca şi cum s-ar fi înoptat deja, şi-l aştepta un drum lung. În felul ăsta, nu putea să ajungă în Chattanooga înainte de prânz.

Telefonul său mobil nu-i oferea decât mesajul „Niciun serviciu disponibil". Harta pe care o avea împachetată la bordul maşinii arăta drumurile principale, şoselele interstatale şi autostrăzile, dar în problema care-l interesa pe el nu arăta nimic.

Şi nici nu exista cineva pe care să-l poată întreba. Casele erau plasate departe de drum şi nu aveau lumini aprinse, care să arate că vizitatorii erau bine-veniți. Iar indicatorul de combustibil se apropia de poziția ce arăta că rezervorul

e gol. Town auzi bubuitul unui tunet îndepărtat, iar un strop izolat de ploaie se izbi puternic de parbrizul maşinii.

Aşa că atunci când Town o văzu pe femeia aceea care mergea de-a lungul drumului se pomeni că zâmbeşte involuntar.

— Slavă Domnului, zise el cu glas tare, apoi opri automobilul lângă femeie şi coborî geamul. Doamnă, îmi cer scuze că vă deranjez, dar se pare că m-am rătăcit. Vreţi să-mi spuneţi cum pot să ajung la Autostrada 81?

Femeia se uită la el prin fereastra deschisă şi zise:

— Nu cred că pot să vă explic. Dar, dacă vreţi, aş putea să vă arăt.

Femeia era palidă la faţă şi avea părul lung, negru şi ud.

— Urcaţi, îi zise Town, fără să ezite. În primul rând, trebuie să cumpăr benzină.

— Mulţumesc, spuse femeia. Aveam nevoie de o maşină care să mă ia...

Urcă în automobil. Ochi ei erau de un albastru uimitor.

— Pe scaunul ăsta e un băţ, observă ea, surprinsă.

— Aruncaţi-l pe bancheta din spate. Unde mergeţi? Doamnă, dacă mă conduceţi la o benzinărie şi apoi la autostradă, vă las în faţa casei dumneavoastră.

— Mulţumesc, dar cred că merg mai departe decât mergeţi dumneavoastră. Ar fi perfect dacă m-aţi duce până la autostradă. Poate acolo o să găsesc vreun camionagiu care să mă ducă mai departe.

— Doamnă, pot să vă ofer o călătorie mai plăcută decât cea oferită de către orice camionagiu.

Town îi mirosi parfumul. Era îmbătător şi greu, sătios, ca de magnolie sau de liliac, dar pe el nu-l deranja.

— Merg în Georgia, spuse ea. E drum lung până acolo.

— Eu merg la Chattanooga. Vă duc cât de departe pot.

— Mmm... Cum vă cheamă?

— Mi se spune Mack, zise domnul Town.

Când discuta cu diferite femei prin baruri, continua: „Unele persoane pe care le cunosc îmi spun Big Mack". Dar asta putea să mai aştepte. Aveau un drum lung de făcut, aveau să petreacă multe ore împreună şi aveau să se cunoască mai bine.

— Dar dumneavoastreă cum vă numiți?

— Laura.

— Ei bine, Laura, sunt convins că vom fi prieteni.

Puştiul cel gras îl descoperi pe domnul World în Camera Curcubeului – o porțiune de cărare înconjurată de ziduri, cu geamurile ferestrelor acoperite cu fâşii transparente de plastic verde, roşu şi galben. Domnul World mergea nerăbdător de la o fereastră la alta, privind afară la o lume ce devenea pe rând verde, roşie sau aurie. Domnul World avea părul de un roşu-portocaliu, tuns scurt. Purta un impermeabil Burberry.

Puştiul cel gras tuşi. Domnul World îşi ridică privirea.

— Scuzați-mă, domnule World...

— Da? Totul e conform planului?

Puştiului gras i se uscase gura. Îşi linse buzele şi zise:

— Am pregătit totul. N-am primit confirmarea pentru elicoptere.

— O să fie aici atunci când vom avea nevoie de ele.

— Bine, zise puştiul cel gras. Bine.

Rămase locului, fără să spună nimic, fără să plece. Avea o vânătaie pe frunte.

După un timp, domnul World zise:

— Mai pot face altceva pentru tine?

Puştiul rămase tăcut un timp, apoi înghiți în sec şi dădu din cap.

— Altceva... Da...

— Te-ai simți mai în largul tău dacă am discuta în particular?

Puştiul dădu iarăşi din cap.

Domnul World merse cu puştiul în centrul său operaţional: o peşteră umedă ce conţinea o dioramă cu spiriduşi beţi, care distilau whisky într-un alambic. Un afiş de la intrare îi avertiza pe turişti că peştera este închisă, pentru că se fac reparaţii. Cei doi se aşezară pe scaune de plastic.

— Cu ce pot să te ajut? întrebă domnul World.

— Da... Bine... De fapt, cu două lucruri. Bine. Primul: ce mai aşteptăm? Al doilea... Al doilea e ceva mai dificil. Uite ce-i... Avem puşti. Da. Avem putere de foc. Ei au... Ei au nişte săbii afurisite şi cuţite, ciocane şi securi de piatră. Nişte fiare vechi. Noi avem bombe *inteligente*.

— Pe care nu le vom folosi, zise celălalt.

— Ştiu. Aţi anunţat deja asta. Ştiu. Se poate. Dar de când am făcut treaba aia cu târfa din Los Angeles...

Puştiul se opri, se strâmbă, păru că nu are chef să continue.

— Ai fost tulburat?

— Da. Bun cuvât. *Tulburat*. Da.

— Şi ce anume te preocupă?

— Păi luptăm, învingem...

— Şi asta te tulbură? Eu cred că-i un motiv de încântare şi de triumf.

— Da. Ei o să moară oricum. Ei sunt porumbei călători şi lupi marsupiali. Cui îi pasă de ei? O să fie o baie de sânge.

— Da, zise domnul World, dând din cap.

Înţelegea. Era bine. Puştiul cel gras zise:

— Nu sunt singurul care simte aşa. Am discutat cu echipa de la Radio Modern şi sunt toţi de părere să rezolvăm problema în mod paşnic. Iar experţii sunt de acord să lăsăm piaţa să rezolve problema. Eu sunt... Ştiţi... Sunt vocea raţiunii.

— Eşti. Din nefericire, nu ai toate informaţiile necesare, zise el, zâmbind strâmb.

Puştiul clipi şi exclamă:

— Domnule World! Ce s-a întâmplat cu buzele dumneavoastră?

World oftă şi zise:

— Adevărul e că au fost cusute una de cealaltă. Cu mult timp în urmă.

— Oho! zise puştiul cel gras. Asta da omertà[1].

— Da. Vrei să ştii ce aşteptăm? De ce n-am atacat noaptea trecută?

Puştiul cel gras dădu din cap. Transpirase, dar transpiraţia lui era rece.

— N-am atacat pentru că aştept un băţ.

— Un băţ?

— Exact. Un băţ. Şi ştii ce-o să fac cu băţul?

Puştiul clătină din cap şi zise:

— Bine. Nu ştiu. Ce?

— O să-ţi spun. Dar apoi va trebui să te ucid.

Iar domnul World îi făcu cu ochiul, şi încordarea din încăpere dispăru.

Puştiul cel gras începu să chicotească, un râs care pornea din adâncul gâtului şi din nas.

— Bine. Hi, hi! Bine. Hi, hi! Am priceput. Mesaj recepţionat de serviciul tehnic al planetei. Tare şi clar. Nix întrebare, nix răspuns!

Domnul World clătină din cap, apoi îşi puse mâna pe umărul puştiului.

— Chiar vrei să ştii?

— Bineînţeles.

— Deoarece suntem prieteni, iată care-i răspunsul: voi lua băţul şi-l voi arunca peste armatele ce se vor înfrunta. Iar când îl voi arunca, se va transforma într-o lance. Şi când lancea se va înălţa deasupra bătăliei, voi striga „Închin această bătălie lui Odin!"

— De ce? întrebă puştiul cel gras.

---

[1] Omertà – cod al onoarei specific mafiei italiene, care implică tăcerea şi refuzul colaborării cu autorităţile.

— Putere, zise domnul World. Şi hrană. O combinaţie a celor două. Vezi, rezultatul bătăliei n-are importanţă... Contează doar haosul şi măcelul.

— Nu înţeleg.

— Hai să-ţi arăt. Iată cum o să se întâmple..., zise domnul World. Priveşte!

Scoase din buzunarul impermeabilului său Burberry un cuţit de vânătoare cu mâner de lemn şi, cu o singură mişcare, înfipse lama în carnea moale de sub bărbia puştiului şi o împinse în sus, către creier.

— Închin această moarte lui Odin, zise el, în timp ce înfigea cuţitul.

Apoi pe mâini i se scurse ceva ce nu era chiar sânge, iar din spatele ochilor puştiului se auzi un zgomot de scântei. În aer se răspândi miros de izolator electric ars.

Mâinile puştiului se agitară spasmodic, apoi acesta se prăbuşi, cu o expresie de mirare şi chin pe figură.

— Uitaţi-vă la el, zise domnul World, fără să se adreseze cuiva. Arată ca şi cum ar fi văzut un şir de zero şi unu transformându-se într-un stol de păsări colorate care şi-au luat zborul.

Nu-i răspunse nimeni din coridorul gol.

Domnul World luă cadavrul pe umăr, de parcă acesta n-ar fi avut niciun fel de greutate, apoi deschise diorama cu spiriduşi şi aruncă trupul lângă alambic, după care îl acoperi cu impermeabilul său lung şi negru. Decise să scape de el în seara aceea, apoi rânji: era uşor să ascunzi un cadavru pe un câmp de bătălie. Nimeni n-o să observe. Nimănui n-o să-i pese.

Un timp, în începere se aşternu tăcerea. Apoi o voce răguşită, care nu aparţinea domnului World, îşi drese glasul în întuneric şi zise:

— Bun început!

CAPITOLUL OPTSPREZECE

Au încercat să se opună soldaților, dar aceştia au tras şi i-au omorât pe amândoi. Deci cântecul minte în privința închisorii, chestia asta a fost introdusă de dragul poeziei. Nu poți întotdeauna să prezinți lucrurile în poezie exact aşa cum sunt. Poezia nu-i adevăr. N-ai suficient loc în versuri pentru aşa ceva.

COMENTARIUL UNUI CÂNTĂREȚ LA „BALADA LUI SAM BASS", DIN VOLUMUL *UN TEZAUR AL FOLCLORULUI AMERICAN*

Nimic din toate astea nu se putea întâmpla. Dacă vă face să vă simțiți mai bine, puteți să le considerați o simplă metaforă. La urma urmei, regulile sunt prin definiție metafore – Dumnezeu e un vis, o speranță, o femeie, un tip ironic, un tată, un oraş, o casă cu multe încăperi, un ceasornicar ce îşi lasă cel mai bun ceas în deşert, cineva care te iubeşte, ba chiar, împotriva oricăror dovezi, e o ființă cerească a cărei singură treabă constă în a se asigura că echipa de fotbal, armata, afacerea sau căsătoria ta merge bine, prosperă şi învinge orice obstacole.

Religiile sunt locuri în care rezişti, priveşti şi acționezi, sunt puncte de vedere avantajoase referitoare la lume.

Deci nimic din toate acestea nu s-a întâmplat. Asemenea lucruri nu se pot întâmpla. Niciun cuvânt nu-i adevărat. Iar lucrurile care nu s-au întâmplat sunt cele povestite în continuare.

La poalele muntelui Lookout, în jurul unui foc de tabără, în ploaie, se strânseseră bărbați și femei. Stăteau și se certau sub copacii care le ofereau prea puțin adăpost.

Doamna Kali, cu pielea neagră ca tușul și cu dinți albi și ascuțiți, zise:

— E timpul...

Anansi, cu mănuși galbene ca lămâia și păr argintat, clătină din cap:

— Putem să așteptăm. Și ar trebui să așteptăm, dacă mai putem aștepta.

Din mulțime se auzi un murmur dezaprobator.

— Are dreptate, zise un bătrân cu păr cenușiu – Cernobog –, care ținea pe umăr un baros. Ei stăpânesc înălțimile. Vremea e împotriva noastră. Ar însemna să fim nebuni, dacă am începe lupta acum.

Ceva care arăta puțin ca un lup și ceva mai mult ca un om mârâi și scuipă pe pământul pădurii:

— Atunci când e mai bine să-i atacăm, *deduşka*[1]? Să zăbovim până se face vreme frumoasă, adică atunci când se așteaptă să venim peste ei? Eu zic să-i dăm drumul chiar acum. Eu zic să ne punem în mișcare.

— Sunt nori între noi și ei, zise Isten[2] al ungurilor.

Isten avea o mustață neagră, o pălărie mare, neagră, prăfuită, și rânjetul unui om care-și câștigă existența vânzând lambriuri de aluminiu, acoperișuri și burlane, dar care părăsește întotdeauna orașul a doua zi după ce-a încasat banii, indiferent dacă și-a terminat treaba sau nu.

Un bărbat în costum elegant, care nu spusese nimic până atunci, își împreună mâinile, veni în lumina focului și-și exprimă punctul de vedere succint și clar. Ceilalți dădură din cap și scoaseră mormăituri aprobatoare.

---

[1] *Deduşka* – „bunic", în limba rusă.

[2] Isten – zeu suprem în mitologia maghiară precreștină.

Una dintre cele trei femei războinice numite Morrigan, care stăteau împreună în umbră şi deveniseră un amestec de membre tatuate cu linii albastre şi aripi de ciori atârnând, zise:

— Nu contează dacă e vreme bună sau nu. A sosit timpul. I-au omorât pe unii dintre ai noştri. Mai bine să murim împreună atacând, să murim ca nişte zei, decât să murim fugind ca nişte şobolani într-o cămară.

Se auzi din nou un murmur, de data asta de aprobare deplină. Femeia exprimase gândurile tuturor. Venise timpul.

— Primul cap e al meu, zise un chinez foarte înalt, care avea la gât un şirag de cranii micuțe şi care începu să urce încet muntele, ținând pe umăr un baston cu o lamă curbată la capăt, ca o semilună argintie.

Nici măcar nimicul nu poate dura veşnic.

Se putea ca el să fi fost acolo, să fi fost nimic, timp de zece minute sau timp de zece mii de ani. Nu era nicio diferență, timpul era o noțiune de care el nu mai avea nevoie.

Nu-şi mai amintea numele său adevărat. Se simțea gol şi curățat, în timp ce stătea în locul acela care nu era loc.

Era fără formă, era vid.

Era nimic.

Apoi, în nimicul acela, o voce spuse:

— *Ho hoka*, vere. Trebuie să discutăm.

Iar acel ceva ce fusese cândva Shadow întrebă:

— Eşti Whiskey Jack?

— Da, zise Whiskey Jack din beznă. Eşti greu de găsit, când eşti mort. Nu te-ai dus în niciunul dintre locurile în care mi-am închipuit că ai putea fi. Am căutat peste tot, înainte să-mi treacă prin minte să mă uit aici. Ți-ai găsit tribul?

Shadow îşi aminti de bărbatul şi de fata din discotecă, de sub sfera de oglinzi.

— Cred că mi-am găsit familia. Dar nu mi-am găsit tribul.

— Îmi pare rău că te deranjez.

— Nu-i nimic. Am obținut ce-am vrut. Am terminat.

— Vin după tine, zise Whiskey Jack. Vor să te reînvie.

— Dar am murit. S-a sfârşit totul.

— Nici vorbă, spuse Whiskey Jack. Nu se întâmplă niciodată asta. Vom merge la mine. Vrei o bere?

Shadow presupuse că i-ar place o bere şi răspunse:

— Bineînțeles.

— Ia una şi pentru mine. Vezi că lângă uşă e un răcitor.

Erau în cocioaba lui Whiskey Jack.

Shadow deschise uşa cu mâinile pe care nu le avusese cu câteva clipe mai devreme. Găsi un răcitor din plastic, plin cu bucăți de gheață luate din râu, iar în gheață se aflau vreo zece cutii de Budweiser. Luă două cutii de bere, apoi rămase în uşă şi privi valea.

Se aflau în vârful dealului, lângă o cascadă ce curgea zdravăn, din cauza topirii zăpezilor. Cascada era alcătuit din mai multe trepte şi apa cădea vreo douăzeci, treizeci de metri. Soarele se reflecta în gheața care atârna de copacii ce înconjurau bazinul plin cu apă.

— Unde suntem? întrebă Shadow.

— Acolo unde ai fost ultima oară, îi răspunse Whiskey Jack. În locuința mea. Ai de gând să-mi ții berea în mână până când se încălzeşte?

Shadow îi întinse cutia de bere şi zise:

— Când am fost aici ultima oară nu aveai o cascadă lângă casă.

Whiskey Jack nu răspunse. Deschise cutia de bere şi bău jumătate din ea dintr-o singură înghițitură. După aceea spuse:

— Ți-l aminteşti pe nepotul meu? Pe Harry Bluejay? Poetul? Cel care şi-a schimbat Buickul cu Winnebago-ul vostru. Îl mai ții minte?

— Sigur. Nu ştiam că-i poet.

Whiskey Jack îşi ridică bărbia, foarte mândru, şi zise:

— E cel mai bun poet din America.

Apoi îşi goli cutia de bere, râgâi şi-şi luă altă cutie, în timp ce Shadow şi-o deschise pe a sa. Cei doi se aşezară pe o stâncă, lângă nişte ferigi de un verde-deschis. Se aşezară la soare şi se uitară la apa care cădea în timp ce-şi beau berea. Pe pământ mai era zăpadă în locurile umbrite.

Pământul era umed şi noroios.

— Harry avea diabet, începu să povestească Whiskey Jack. Se întâmplă prea des chestia asta. Aţi venit în America, ne-aţi luat trestia de zahăr, cartofii şi porumbul, apoi ne-aţi vândut cartofi prăjiţi şi floricele de porumb în caramel, iar noi ne-am îmbolnăvit. Harry a câştigat două premii pentru poeziile sale. Nişte tipi din Minnesota voiau să-i strângă poemele într-o carte. Harry s-a dus în Minnesota într-o maşină sport, ca să discute cu ei. A schimbat Winnebago-ul tău pentru o Miata galbenă. Doctorii presupun că a intrat în comă în timp ce şofa, a ieşit de pe drum şi a intrat într-un indicator rutier. Neamul vostru e prea leneş ca să privească în jur şi să-şi dea seama unde se află, ca să citească munţii şi norii, de aceea are nevoie de indicatoare rutiere. Astfel, Harry Bluejay a dispărut pentru totdeauna, s-a dus să locuiască împreună cu fratele său Lupul. Mi-am zis că nimic nu mă mai ţinea în locul în care eram. Am venit în Nord. Aici se pescuieşte bine.

— Condoleanţe pentru nepotul tău.

— Acum locuiesc aici, în Nord. Departe de bolile omului alb. De drumurile omului alb. De indicatoarele rutiere ale omului alb. De maşinile Miata galbene ale omului alb. De floricelele cu caramel ale omului alb.

— Şi de berea omului alb?

Whiskey Jack se uită la cutie şi zise:

— Atunci când o să renunţaţi în sfârşit şi o să vă întoarceţi acasă, puteţi să ne lăsaţi fabricile de bere Budweiser.

— Unde suntem? întrebă Shadow. Sunt în copac? Sunt mort? Sunt aici? Credeam că s-a terminat totul. Ce-i adevărat?

— Da, zise Whiskey Jack.

— Da? Ce fel de răspuns e „Da"?

— E un răspuns bun. Şi adevărat.

— Şi tu eşti zeu? întrebă Shadow.

Whiskey Jack clătină din cap:

— Sunt un erou cultural. Noi facem aceleaşi rahaturi ca şi zeii, dar ne chinuim mai mult şi nu ne venerează nimeni. Oamenii spun poveşti despre noi, dar în afară de cele în care părem buni spun şi basme în care părem răi.

— Înţeleg, zise Shadow, care chiar înţelegea, mai mult sau mai puţin.

— Asta nu-i o ţară bună pentru zei, zise Whiskey Jack. Ai mei şi-au dat seama mai de mult. Există spirite creatoare, care au găsit pământul, l-au făcut sau l-au eliminat, dar gândeşte-te la următoarea problemă: cine o să-l venereze pe Coiot? A făcut dragoste cu Femeia Porc Spinos şi s-a ales cu atâtea ace în sculă, încât arăta ca o perniţă pentru ace. S-a certat cu stâncile şi stâncile au învins. Aşa că poporul meu s-a gândit că s-ar putea ca în spatele tuturor acestor făpturi să existe un creator, un mare spirit, căruia trebuie să-i mulţumim, pentru că întotdeauna e bine să mulţumeşti. Dar noi n-am construit niciodată biserici. N-avem nevoie de ele. Pământul era biserica noastră. Pământul era religia noastră. Pământul era mai vechi şi mai înţelept decât oamenii care-l colindau. Ne dădea somon, porumb, bizoni şi porumbei călători. Ne dădea orez sălbatic şi bibani. Ne dădea pepeni, dovleci şi curcani. Iar noi eram copiii pământului, ca şi porcii spinoşi, sconcşii şi gaiţele albastre.

Îşi termină a doua bere şi făcu semn către râul de la poalele cascadei.

— Dacă mergi de-a lungul râului o să ajungi la lacurile unde creşte orezul sălbatic. Când e vremea recoltei, te duci într-o canoe cu un prieten şi scuturi orezul în canoe, apoi îl găteşti şi-l depozitezi. Îl poţi păstra mult timp. În diferite

locuri cresc diferite lucruri. Dacă te duci în Sud o să găseşti portocali, lămâi şi chestiile alea verzi ca nişte pere...

— Avocado.

— Avocado. Da. Nu creşte aici. Aici e teritoriul orezului sălbatic. Al elanilor. Vreau să spun că aşa-i America. Nu-i un teritoriu bun pentru zei. Zeii nu cresc bine aici. Ar fi ca nişte avocado care ar încerca să crească în zona orezului sălbatic.

— S-ar putea să nu crească bine, zise Shadow, care începuse să-şi amintească, dar se duc la război.

A fost singura dată când l-a văzut pe Whiskey Jack râzând. A fost un soi de lătrat, fără pic de veselie.

— Shadow, dacă prietenii tăi s-ar arunca într-o râpă, ai sări şi tu împreună cu ei?

— Probabil, răspunse Shadow, care se simțea bine şi nu credea că acest lucru se datora berii.

Nu-şi amintea când se mai simțise atât de plin de viață.

— N-o să fie niciun război.

— Atunci ce-o să fie?

Whiskey Jack strivi cutia de bere între mâini, până când aceasta deveni plată.

— Priveşte! zise el, arătând spre cascadă.

Soarele se ridicase suficient de sus şi se reflecta în stropii cascadei. În aer se întinsese un curcubeu. Shadow îşi spuse că era lucrul cel mai frumos pe care-l văzuse vreodată.

— O să fie o baie de sânge, zise Whiskey Jack, cu glas inexpresiv.

Atunci Shadow văzu despre ce-i vorba. Văzu totul, văzu că-i ceva de-o simplitate incredibilă. Clătină din cap şi începu să chicotească, apoi clătină din nou din cap, iar chicotitul se transformă în hohote de râs.

— Te simți bine?

— Mă simt bine, răspunse Shadow. Tocmai am văzut indienii ascunşi. Nu pe toți. Dar i-am văzut.

— Probabil că i-ai văzut pe ho chunk. Tipii ăştia nu ştiu să se ascundă. E vremea să ne întoarcem, zise el, uitându-se la soare.

— E o escrocherie făcută de două persoane, zise Shadow. Nu-i niciun război. Nu-i aşa?

Whiskey Jack îl bătu pe Shadow pe umăr şi-i zise:

— Nu eşti prost deloc.

Se întoarseră în cocioaba lui Whiskey Jack. Indianul deschise uşa. Shadow ezită o clipă.

— Aş fi vrut să rămân aici cu tine. Mi se pare un loc grozav.

— Există o mulțime de locuri grozave, zise Whiskey Jack. Zeii mor când sunt uitați. Ca şi oamenii. Dar pământul rămâne tot aici. Şi locurile cele bune, şi cele rele. Pământul nu pleacă nicăieri. Şi nici eu nu plec nicăieri.

Shadow închise uşa. Ceva îl împinse. Era din nou singur în întuneric, dar bezna devenea tot mai luminoasă, până când ajunse arzătoare, precum soarele.

Şi atunci începu durerea.

Easter mergea pe pajişte, iar pe unde trecea apăreau flori de primăvară.

Se duse într-un loc în care fusese o fermă, cu mulți ani în urmă. Chiar şi în momentul acela unele ziduri rămăseseră în picioare şi ieşeau dintre rădăcini şi ierburi ca nişte dinți cariați. Cădea o burniță rară. Norii erau negri, joşi. Se făcuse frig.

Puțin mai departe de locul în care fusese ferma se afla un copac, un copac imens, argintiu-cenuşiu, desfrunzit. În fața copacului, pe iarbă, erau răspândite bucăți de pânză decolorată. Femeia se opri lângă pânză, se aplecă şi ridică ceva alb-cafeniu: o bucată de os, care făcuse cândva parte dintr-un craniu omenesc. Easter aruncă osul înapoi în iarbă.

Apoi se uită la bărbatul din copac şi zâmbi.

— Bărbații nu-s interesanți când sunt goi, zise ea. Scoaterea ambalajului reprezintă jumătate din distracție. Ca și în cazul cadourilor sau al ouălor.

Bărbatul cu cap de șoim care mergea alături de ea se uită în jos, la penisul său, și păru pentru prima oară conștient de propria-i nuditate. Apoi zise:

— Eu pot să mă uit la soare fără să clipesc.

— Foarte frumos din partea ta, îi zise Easter, cu glas liniștitor. Hai să-l dăm jos de acolo.

Funiile ude care-l ținuseră pe Shadow legat de copac se uscaseră și putreziseră cu mult timp în urmă, așa că se rupseră imediat ce traseră de ele. Trupul din copac alunecă spre rădăcinile arborelui. Cei doi îl prinseră și-l purtară cu ușurință, cu toate că bărbatul fusese un om solid. Îl așezară pe pajiștea înverzită.

Trupul de pe iarbă era rece și nu respira. Într-o latură avea o pată de sânge uscat, de parcă ar fi fost împuns cu o lance.

— Acum ce facem?

— Acum o să-l încălzim. Știi ce ai de făcut.

— Știu. Nu pot.

— Dacă nu vrei să-l ajuți, atunci nu trebuia să mă aduci aici.

— Dar a trecut prea mult timp...

— A trecut prea mult timp pentru noi toți.

— Iar eu sunt nebun...

— Știu.

Femeia întinse mâna sa albă spre Horus și-i atinse părul negru. El clipi spre ea. Apoi luci, de parcă ar fi fost într-o ceață fierbinte.

Ochiul de șoim sclipi portocaliu, de parcă în interiorul său s-ar fi aprins o flacără. O flacără ce fusese stinsă prea mult timp.

Șoimul se ridică în aer, se înălță într-o spirală ascendentă, îndreptându-se către locul în care se aflau nori cenușii

şi unde ar fi trebuit să se afle soarele. Şoimul se înălță până când deveni un punct, apoi un fir de praf, apoi nimic din ce se putea vedea cu ochiul liber, doar ceva ce putea fi imaginat. Norii începură să se subțieze, să se evapore, lăsând să se vadă un petic de cer albastru prin care lucea soarele. Unica rază de soare care străbătea prin nori şi scălda pajiştea era minunată, dar imaginea se disipă, pe măsură ce tot mai mulți nori dispăreau. Curând, sorele dimineții ardea peste pajişte ca soarele verii la amiază, transformând apa ploii de dimineață în aburi, aburii în ceață, apoi arzând ceața şi transformând-o în nimic.

Soarele auriu scălda trupul de pe pajişte cu lumina şi căldura sa. Nuanțe de roz şi de cafeniu cald atingeau făptura cea moartă.

Femeia îşi trecu uşor degetele mâinii drepte peste pieptul cadavrului. Îşi imagină că simțise un tremur în pieptul acela – ceva ce nu fusese nici măcar o bătaie de inimă, dar... Îşi lăsă mâna acolo, pe piept, chiar deasupra inimii.

Îşi puse buzele pe buzele lui Shadow şi expiră în plămânii acestuia, inspirând şi expirând uşor, apoi respirația se transformă în sărutare. Sărutarea ei era blândă, avea gust de ploaie de primăvară şi de flori de pajişte.

Din rana din coastă începu să se scurgă iarăşi sânge lichid – un sânge stacojiu, care curgea în lumina soarelui precum nişte rubine lichide. Apoi sângerarea încetă.

Easter îi sărută obrajii şi fruntea.

— Hai, zise ea. E timpul să te scoli. Se întâmplă o mulțime de lucruri. Nu cred că vrei să le pierzi.

Pleoapele lui tremurară, apoi bărbatul deschise ochii, ochi ce aveau culoarea cenuşie a serii, şi se uită la ea.

Easter zâmbi, apoi îşi luă mâna de pe pieptul lui.

— M-ai chemat înapoi..., zise el rar, de parcă uitase să vorbească.

În glasul lui se simțea durere şi uimire.

— Da.

— Murisem. Am fost judecat. Se terminase totul. M-ai chemat înapoi. Ai îndrăznit să faci asta...

— Îmi cer scuze.

— Da...

El se ridică încet, tresări şi-şi pipăi coastele. Apoi privi uimit – într-un loc se afla sânge umed, dar sub sânge nu exista nicio rană.

Bărbatul întinse mâna, iar Easter îl ajută să se ridice în picioare. El se uită la pajişte, de parcă ar fi încercat să-şi amintească numele lucrurilor pe care le vedea – florile din iarba înaltă, ruinele fermei, norul de muguri verzi ce începoşau ramurile imensului copac argintiu.

— Îți aminteşti? întrebă Easter. Îți aminteşti ce ai învățat?

— Mi-am pierdut numele şi mi-am pierdut inima. Iar tu m-ai adus înapoi.

— Îmi pare rău, zise ea. Curând va începe lupta. Dintre zeii vechi şi cei noi.

— Vrei să lupt alături de voi? Îți pierzi timpul.

— Te-am adus înapoi pentru că asta trebuia să fac. Iar tu vei face ceea ce trebuie să faci. E rândul tău. Eu mi-am făcut partea mea.

Brusc, femeia deveni conştientă de goliciunea bărbatului şi roşi puternic, apoi se uită în altă parte.

În ploaie şi nori, umbrele urcau pe panta muntelui, pe cărarea săpată în stâncă.

Vulpi albe se cățărau pe culme, alături de bărbați cu păr roşu şi cu jachete verzi. Un minotaur mergea alături de un dactyl[1] cu degete de oțel. Un porc, o maimuță şi un ghul[2] cu dinți ascuțiți urcau panta muntelui împreună cu un bărbat cu pielea albastră ce ținea în mână un arc în flăcări, cu

---

[1] Dactyli – personaje din mitologia greacă, fierari şi vindecători, considerați uneori drept ajutoarele lui Hefaistos.

[2] Ghul – monstru din folclorul arab, care locuieşte în cimitire şi se hrăneşte cu cadavre.

un urs ce avea flori împletite în blană şi cu un om în cămaşă de zale aurii.

Frumosul Antinous, care fusese iubitul împăratului Hadrian, urca panta în fruntea unui grup de prinţese războinice îmbrăcate în piele, care-şi modelaseră braţele şi piepturile şi le dăduseră o formă perfectă.

Un bărbat cu piele cenuşie, cu un ochi ciclopic ca un smarald imens, urca iute, în fruntea mai multor bărbaţi îndesaţi, oacheşi, cu figurile impasibile şi regulate ca nişte sculpturi aztece, care cunoşteau secretele pe care le înghiţise jungla.

Un ţintaş din vârful muntelui ochi cu grijă o vulpe albă şi trase. Se auzi o bubuitură, se văzu un norişor de fum, iar în aerul umed se răspândi miros de praf de puşcă. Cadavrul era al unei tinere japoneze cu abdomenul făcut praf şi cu figura plină de sânge. Lent, cadavrul începu să dispară.

Ceilalţi continuară să urce panta, în două picioare, în patru picioare sau fără niciun fel de picioare.

Şofatul prin zona munţilor din Tennessee începuse să fie minunat după ce furtuna se potolise iar ploaia care-ţi măcina nervii încetase. Town şi Laura vorbiseră, vorbiseră şi vorbiseră tot drumul. Bărbatul era încântat că o întâlnise. De parcă se întâlnise cu un vechi prieten, un foarte bun prieten, pe care însă nu-l mai întâlnise până atunci. Discutaseră despre istorie, despre filme şi despre muzică. Laura se dovedise a fi singura persoană pe care o întâlnise vreodată şi care văzuse un film străin (domnul Town era convins că-i spaniol, Laura era la fel de convinsă că-i polonez) din anii şaizeci numit *Manuscrisul găsit la Saragosa*[1], un film

[1] *Manuscrisul găsit la Saragosa* – film polonez din 1965, regizat de Wojciech Has, ecranizarea a romanului picaresc al lui Jan Potocki (1761-1815).

despre care începuse să creadă că-i doar o închipuire de-a sa.

Când Laura îi arătă primul hambar pe care scria VIZITAȚI ROCK CITY, bărbatul chicoti şi recunoscu faptul că tocmai în locul acela se ducea. Laura zise că era o chestie grozavă. Întotdeauna îşi dorise să viziteze un asemenea loc, dar nu-şi făcea niciodată timp şi după aceea regreta. Tocmai de aceea se afla acum pe drum – ca să aibă parte de o aventură.

Îi povesti că lucra într-o agenție de turism. Se despărțise de soțul ei. Nu-şi închipuia că o să se împace şi recunoştea că fusese vina ei.

— Nu pot să cred aşa ceva.

— E adevărat, zise ea, şi oftă. Mack, nu mai sunt femeia cu care s-a însurat el...

Nu-i nimic, îi zise domnul Town, oamenii se schimbă şi, înainte să-şi dea seama că-i povestea tot ce *putea* să-i povestească despre viața sa, se pomeni că-i spunea despre Woody şi Stoner, despre faptul că ei trei fuseseră precum cei trei muschetari, iar doi dintre ei fuseseră ucişi, ai putea să crezi că munca pentru guvern te face să te obişnuieşti cu asemenea lucruri, dar nu te obişnuieşti niciodată...

Atunci Laura întinse mâna – era rece, chiar dacă Town pornise instalația de încălzire din maşină – şi-i strânse puternic mâna bărbatului.

Prânziră în Knoxville, unde avură parte de-o mâncare japoneză proastă, în timp ce furtuna se abătea asupra oraşului, dar lui Town nu-i păsa nici de asta, nici de faptul că fuseseră serviți după ce aşteptaseră mult timp, nici că supa miso era rece, nici că sushi era cald.

Îi plăcea faptul că Laura era cu el, că avea o aventură cu el.

— Ei bine, îi mărturisi Laura, nu suportam ideea că mă mucegăiam. Putrezeam, pur şi simplu, în locul ăla. Aşa că am

plecat, fără maşină şi fără cărți de credit. M-am bizuit doar pe amabilitatea străinilor.

— Nu ți-a fost teamă? întrebă Town. Puteai să dai greş, puteai să fii jefuită, puteai să flămânzeşti...

Laura clătină din cap, apoi zise, zâmbind cu timiditate:

— Dar te-am întâlnit pe tine...

Iar el nu ştiu ce să mai zică.

După ce mâncară, fugiră prin furtună până la maşină, ținând deasupra capetelor ziare în limba japoneză. Râdeau ca nişte copii de şcoală în timp ce alergau prin ploaie. După ce se urcară în maşină, Town întrebă:

— Până unde pot să te duc?

— Mack, o să merg până unde mergi şi tu, răspunse ea, timidă.

Bărbatul era încântat că nu folosiste tactica „Marele Mack". Domnul Town îşi dăduse seama că femeia aceea nu era o tipă pe care o agăți într-un bar, pentru o noapte. Probabil că ar fi avut nevoie de cincizeci de ani ca s-o găsească, dar o găsise în sfârşit, ea era cea pe care o căutase, ea, femeia aceea sălbatică, magică...

Asta însemna dragoste.

— Ştii..., zise el, în timp ce se apropiau de Chattanooga, iar ştergătoarele împrăştiau stropii de ploaie pe parbriz, înceţoşând cenuşiul oraşului. Ce-ai zice dacă ți-aş lua o cameră la motel pentru noaptea asta? O să plătesc eu. Şi după ce o să-mi livrez marfa, am putea... am putea să facem baie împreună, pentru început. Ca să te încălzeşti.

— Mi se pare o idee minunată, zise Laura. Ce trebuie să livrezi?

— Bățul, zise el, chicotind. Cel de pe bancheta din spate.

— Bine, zise ea, imitându-l. Atunci nu-mi spune, domnule misterios.

Atunci el îi zise că ar fi mai bine să-l aştepte în maşină, în parcarea din Rock City, cât timp livra marfa. După aceea merse mai departe, de-a lungul muntelui Lookout, prin

ploaia continuă, fără să depăşească patruzeci şi cinci de kilometri pe oră, cu farurile aprinse. Apoi conduse maşina până în parcare şi acolo opri motorul.

— Mack, înainte să cobori din maşină, nu vrei să mă îmbrăţişezi? îl întrebă Laura, zâmbind.

— Sigur că da, zise domnul Town, şi o luă în braţe, iar ea se lipi de el, în timp ce ploaia bătea toba pe acoperişul Fordului Explorer.

Bărbatul simţea mirosul părului femeii. Sub aroma parfumului sesiză o uşoară duhoare neplăcută. Aşa se întâmplă când călătoreşti. Baia, îşi zise el, le va fi de folos amândurora. Se întrebă dacă putea să găsească în Chattanooga sărurile de baie cu lavandă, care-i plăceau atât de mult primei sale soţii. Laura îşi lipi capul de umărul lui şi-l mângâie uşor pe ceafă.

— Mack... mă întrebam... chiar vrei să ştii ce s-a întâmplat cu prietenii tăi? Cu Woody şi Stone. Vrei să ştii?

— Da, răspunse el, îndreptându-şi buzele spre buzele ei, pentru primul lor sărut. Sigur că vreau.

Iar ea îi arătă ce se întâmplase.

Shadow mergea pe pajişte, în cerc, în jurul trunchiului copacului, mărind treptat cercul. Uneori se oprea şi lua ceva de jos: o floare, o frunză, o pietricică, o crenguţă, un fir de iarbă. Apoi examina obiectul cu atenţie, de parcă s-ar fi concentrat pe deplin asupra *crengimii* crengii sau asupra *frunzimii* frunzei.

Văzându-l, Easter se trezi că-şi aminteşte de privirea unui copil mic, care învaţă să se uite atent la ceva.

Femeia nu îndrăznea să-i vorbească. În clipa aceea ar fi fost un sacrilegiu. Se mulţumea să-l privească, în ciuda oboselii, şi să se minuneze.

La vreo şapte metri de baza copacului, Shadow găsi o pungă de pânză, pe jumătate acoperită de iarba pajiştei. Shadow o ridică, îi dezlegă nodul şi-i lărgi baierele.

Din ea scoase nişte haine. Hainele lui. Erau vechi, dar puteau fi folosite. Îşi învârti pantofii în mâini, pipăi pânza cămăşii, lâna puloverului, se uită la hainele acelea de parcă le privea de dincolo de un milion de ani.

Apoi se îmbrăcă.

Îşi vârî mâinile în buzunare, apoi păru uimit şi scoase o mână afară, ţinând ceva ce îi păru lui Easter a fi o pietricică albă cu pete cenuşii.

— Nicio monedă, zise Shadow.

Era primul lucru pe care-l spusese după ce tăcuse mai multe ore.

— Nicio monedă? îi ţinu isonul Easter.

— Mi-au dat ceva ca să-mi ţin mâinile ocupate, zise Shadow, apoi clătină din cap, după care se aplecă să-şi pună pantofii.

Îmbrăcat, Shadow arăta mai normal. Mai serios. Easter se întrebă cât de departe ajunsese şi cât de mult îl costase ca să se întoarcă. Shadow nu era primul a cărei întoarcere o iniţiase ea, de aceea Easter ştia că privirea aceea de un milion de ani o să dispară curând, că amintirile şi visele pe care Shadow le adusese din copac vor fi înlocuite de lumea lucrurilor palpabile. Aşa se întâmpla întotdeauna.

Femeia îl conduse către partea din spate a pajiştii. Pasărea o aştepta în copac.

— Nu poate să ne care pe amândoi, zise ea. O să mă duc singură până acasă.

Shadow dădu din cap. Părea că se chinuia să-şi aducă aminte ceva. Apoi deschise gura şi scoase un strigăt de bucurie.

Pasărea tunetului îşi deschise ciocul şi scoase un ţipăt prin care-i ura bun venit.

În mod superficial, pasărea semăna cu un condor. Penele ei erau negre, cu o tentă purpurie, iar gâtul îi era alb. Avea ciocul negru, înfiorător, un cioc de pasăre de pradă, făcut pentru a sfâşia. Când stătea pe pământ, cu aripile

strânse, pasărea avea mărimea unui urs negru, iar capul său se afla la înălțimea capului lui Shadow.

Horus se lăudă, mândru de sine:

— Eu am adus-o. Cele de felul ei trăiesc în munți.

Shadow dădu din cap şi zise:

— Am visat cândva păsări ale tunetului. A fost cel mai afurisit vis pe care l-am avut vreodată.

Pasărea tunetului deschise ciocul şi scoase un sunet surprinzător de blând:

— *Crawroo?*

— Mi-ai auzit şi tu visul? o întrebă Shadow.

Apoi întinse mâna şi mângâie capul păsării. Pasărea tunetului se frecă de el ca un cal afectuos. Shadow o scărpină de la baza gâtului până în creştet. După aceea o întrebă pe Easter:

— Ai venit aici călare pe ea?

— Da. Poți să te întorci cu ea, dacă te lasă să urci.

— Cum ai călărit pe pasărea asta?

— E uşor, zise Easter. Totul e să nu cazi. E ca şi cum ai călări un fulger.

— O să ne întâlnim acolo?

Femeia clătină din cap.

— Eu am terminat, dragule. Du-te şi fă ce trebuie să faci. Eu am obosit. Mult noroc!

Shadow dădu din cap şi zise:

— Whiskey Jack. L-am întâlnit. După ce am murit. A venit şi m-a găsit. Am băut bere împreună cu el.

— Da, spuse Easter. Sunt sigură că asta ați făcut.

— O să ne mai vedem? o întrebă Shadow.

Ea îl privi – cu ochii ei ce aveau culoarea verde a porumbului bine crescut – fără să spună nimic. Apoi, brusc, clătină din cap şi-i răspunse:

— Mă îndoiesc.

Shadow se urcă greoi în spatele păsării tunetului. Se simțea ca un şoarece cocoțat pe un şoim. Simțea în gură un

gust de ozon, metalic şi trist. Se auzi un zgomot. Pasărea tunetului îşi întinse aripile şi începu să dea puternic din ele.

În timp ce pământul se îndepărta de el, Shadow se ţinea bine de pasăre, iar inima îi bătea în piept de parcă o luase razna.

Da, era exact ca şi cum ai călări un fulger.

Laura luă bățul de pe bancheta maşinii. Îl lăsă pe domnul Town pe scaunul din faţă al Fordului Explorer. Ieşi din maşină şi merse prin ploaie prin Rock City. Casa de bilete era închisă. Uşa de la magazinul de cadouri nu fusese încuiată, iar Laura pătrunse pe acolo, trecu pe lângă expoziţia de zahăr candel şi de colivii ROCK CITY şi ajunse la a opta minune a lumii.

Nimeni nu o întrebă ce căuta, deşi întâlni mai mulţi bărbaţi şi femei mergând pe cărare, prin ploaie. Mulţi dintre ei aveau o înfăţişare artificială, unii erau transparenţi. Laura merse pe o punte suspendată, făcută din funii. Trecu pe lângă parcul cu cerbi albi, apoi îşi croi drum prin Strâmtoarea Omului Gras, unde cărarea se strecura printre doi pereţi de stâncă.

În cele din urmă, păşi peste un lanţ de care atârna un anunţ cum că partea aceea era închisă şi ajunse într-o peşteră. Acolo văzu un bărbat care stătea pe un scaun de plastic, în faţa unei diorame cu gnomi beţi. Bărbatul citea *Washington Post* la lumina unei lanterne electrice. Când o văzu, individul împături ziarul şi-l puse sub scaunul său. Apoi se ridică. Era un bărbat înalt, îmbrăcat într-un impermeabil scump şi cu părul portocaliu, tuns scurt. Tipul făcu o scurtă plecăciune.

— Presupun că domnul Town e mort, zise el. Bine ai venit, purtătoareo de lance.

— Mulţumesc. Îmi pare rău pentru Mack. Eraţi prieteni?

— Niciun pic. Trebuia să rămână în viaţă, dacă voia să-şi păstreze slujba. Dar tu ai adus bățul, spuse el, privind-o cu

ochi ce luceau ca jăraticul dintr-un foc pe cale să se stingă. Eşti într-o situaţie avantajoasă faţă de mine. Aici, în vârful muntelui, mi se spune domnul World.

— Eu sunt soţia lui Shadow.

— Sigur... Frumoasa Laura... Ar fi trebuit să te recunosc. Shadow avea o grămadă de fotografii de-ale tale deasupra patului său, în celula pe care am împărţit-o cândva. Dacă-mi dai voie să-mi exprim părerea, cred că arăţi mai bine decât ai avea dreptul să arăţi. N-ar fi trebuit să-ţi continui drumul către putreziciune şi descompunere?

— Ba da, zise ea, dar femeile acelea de la fermă mi-au dat apă din fântâna lor.

— Din fântâna lui Urd? Nu cred!

Laura îi făcu semn spre ea. Avea pielea albă şi cearcăne sub ochi, dar se vedea că-i întreagă. Dacă era un cadavru care umbla, atunci abia murise.

— N-o să dureze mult, zise domnul World. Nornele ţi-au dat un pic din trecut. Dar o să se dizolve curând în prezent, iar ochii tăi frumoşi şi albaştri vor cădea din orbite, obrajii cei frumoşi vor putrezi şi nu vor mai fi la fel de frumoşi. Apropo, băţul acela este al meu. Vrei să mi-l dai?

Bărbatul scoase un pachet de Lucky Strike, alese o ţigară şi o aprinse cu o brichetă ieftină, neagră.

— Îmi dai şi mie una? îl rugă Laura.

— Bineînţeles. Îţi dau o ţigară dacă-mi dai băţul.

— Dacă-l vrei, înseamnă că preţuieşte mai mult de-o ţigară.

Bărbatul nu zise nimic.

— Vreau răspunsuri. Vreau să ştiu, zise Laura.

Domnul World aprinse o ţigară şi i-o întinse. Laura o luă şi trase din ea. Apoi clipi.

— Aproape că-i simt gustul, zise ea. Cred că-l simt, exclamă ea, şi zâmbi. Îmm.. Nicotină!

— Da. De ce te-ai dus la femeile din clădirea fermei?

— Aşa mi-a spus Shadow. Mi-a zis să le cer apă.

— Mă întreb dacă ştia ce-o să se întâmple. Probabil că nu ştia. Dar există ceva bun în faptul că a murit în copac. Acum ştiu în orice clipă unde se află. E scos din circulaţie.

— L-ai înşelat pe soţul meu, zise Laura. L-ai înşelat tot timpul. Ştii că avea un suflet bun?

— Da, zise domnul World. Ştiu. După ce toată povestea asta o să se termine, o să ascut un băţ de vâsc şi o să mă duc la frasinul unde atârnă soţul tău, ca să i-l înfig în ochi Shadow. Acum, te rog să-mi dai băţul.

— De ce-ţi trebuie?

— E un suvenir, care să-mi amintească de toată aiureala asta, îi răspunse domnul World. Nu-ţi face griji, nu-i vâsc. Simbolizează o lance, iar în lumea asta jalnică, simbolul *este* însuşi lucrul.

Zgomotul de afară deveni mai puternic.

— De ce parte eşti? îl întrebă Laura.

— Nu-i vorba de o tabără anume, îi răspunse el. Dar, dacă tot m-ai întrebat, eu fac parte întotdeauna din tabăra învingătoare.

Laura dădu din cap, dar nu-i dădu băţul.

Se îndepărtă de bărbat şi se uită pe uşa peşterii. Departe, în stâncă, vedea ceva care lucea şi care pulsa, care se înfăşura în jurul unui bărbat slab, cu figură mov, în timp ce acesta se apăra şi lovea cu un băţ având o placă de plastic în vârf, ca acelea pe care oamenii le folosesc ca să curăţe parbrizele maşinilor ce aşteaptă la semafor. Apoi se auzi un ţipăt, iar cei doi dispărură.

— Bine. O să-ţi dau băţul, spuse Laura.

Domnul World se afla în spatele ei.

— Bravo, zise el, cu un glas plin de superioritate şi foarte masculin.

Laura se înfioră şi aşteptă în uşa din stâncă, până-i simţi răsuflarea în ureche. Trebuia să aştepte ca bărbatul să ajungă suficient de aproape. Îşi dăduse seama şi singură că era nevoie de asta.

Călătoria fusese mai mult decât plăcută. Fusese uluitoare.

Trecuseră prin furtună ca nişte săgeți alcătuite din fulgere, sărind din nor în nor, gonind ca bubuitul unui tunet, ca năvala unui uragan. Fusese o călătorie incredibilă, nemaipomenită. Nu simțise niciun pic de frică, ci doar puterea furtunii – ce nu putea fi oprită – şi bucuria zborului.

Shadow îşi înfipsese degetele în penele păsării tunetului, simțind în degete descărcarea electricității statice. În jurul mâinilor sale se înfăşurau scântei albastre, ca nişte şerpi subțiri. Iar ploaia îi spăla fața.

— Aşa-i cel mai bine, strigă el, mai tare decât zgomotul furtunii.

Ca şi cum i-ar fi înțeles vorbele, pasărea începu să se ridice mai sus, cu fiecare bătaie din aripi provocând bubuituri de tunet. Şi pasărea se năpustea, plonja şi urca din greu prin norii negri.

— În visul meu te vânam, zise Shadow, iar vorbele îi fură luate de vânt. În visul meu trebuia să mă întorc cu o pană de-a ta.

„Da." Cuvântul era ca un pârâit în radioul minții sale. „Au venit la noi după pene, ca să arate că erau bărbați. Şi au venit la noi ca să taie pietrele din capetele noastre, ca să dăruiască morților lor viețile noastre."

Atunci o imagine îi umplu mintea – imaginea unei păsări a tunetului, despre care Shadow presupuse că era o femelă, pentru că avea penele cafenii, nu negre, zăcând moartă pe panta muntelui. Lângă ea se afla o femeie, care despică țeasta păsării cu o aşchie de cremene, apoi scotoci prin bucățile umede de os şi de creier până când găsi o piatră netedă, de culoarea granatului, în adâncul căreia pâlpâiau flăcări de opal. „Pietrele vulturului", îşi zise Shadow. Femeia voia să ducă piatra fiului său, care murise cu trei nopți în urmă. Avea să o pună pe pieptul lui. Iar la următorul răsărit de soare, băiatul avea să fie viu şi vesel, iar

piatra prețioasă avea să fie cenușie, încețoșată și moartă ca și pasărea de la care fusese furată.

— Înțeleg, îi zise el păsării.

Pasărea își întoarse capul și croncăni, iar țipătul ei fu însuși tunetul.

Lumea gonea sub ei ca într-un vis bizar.

Laura strânse bine bățul și așteptă ca individul pe care-l cunoștea sub numele de domnul World să se apropie de ea. Stătea cu spatele spre el, privind furtuna și dealurile verzi.

„În lumea asta jalnică, simbolul este însuși lucrul", își zise ea. „Da."

Simți mâna bărbatului strângându-i ușor umărul drept.

„Foarte bine", își zise ea. „Nu vrea să mă sperie. Îi e teamă că aș putea să arunc bățul în mijlocul furtunii, că ar putea să se rostogolească pe panta muntelui și că o să-l piardă."

Se lăsă un pic pe spate, până îi atinse pieptul. Brațul stâng al bărbatului o cuprinse, într-un gest intim. Mâna lui stângă, deschisă, ajunsese în fața ei. Laura strânse ambele mâini în jurul bățului, expiră, se concentră...

— Te rog să-mi dai bățul, îi spuse bărbatul, la ureche.

— Da, zise ea. E al tău.

Apoi, fără să știe dacă vorbele ei aveau vreun înțeles, zise:

— Închin această moarte lui Shadow!

Și își înfipse bățul în piept, chiar sub stern. Simți cum bățul tremură și se transformă, devenind o lance.

Granița dintre senzație și durere ajunsese foarte vagă, după moarte. Laura simți vârful lăncii pătrunzând în pieptul ei, simți cum trece prin ea și cum iese prin spate. O oarecare rezistență – ea apăsă și mai tare –, iar lancea se înfise în domnul World. Laura simți răsuflarea caldă a bărbatului pe pielea rece a cefei sale pe când acesta, pătruns de lance, se văita surprins și îndurerat.

Femeia nu recunoscu vorbele spuse de el, nici limba în care le rostise. Se mulțumi să apese mai tare mânerul lăncii, împingând-o mai adânc prin trupul ei şi în trupul lui.

Simți sângele lui fierbinte curgând pe spatele ei.

— Cățea! zise bărbatul. Cățea afurisită!

Glasul său devenise gâlgâitor. Laura presupuse că lama lăncii îi spintecase un plămân. Domnul World încerca să se mişte, şi fiecare mişcare a lui o zguduia şi pe ea. Ei doi erau uniți prin lemnul lăncii, erau traşi în țeapă ca doi peşti într-o singură frigare. Laura văzu că individul avea un cuțit într-o mână şi o izbea la întâmplare, în piept, în sâni, fără să vadă ce făcea.

Ei nu-i păsa. Ce înseamnă tăieturile de cuțit pentru un cadavru?

Laura izbi puternic cu pumnul în încheietura mâinii care ținea cuțitul, iar arma zbură până pe podeaua peşterii. Apoi ea lovi cuțitul cu piciorul, aruncându-l cât mai departe.

Acum bărbatul plângea şi se văicărea. Laura îl simți împingându-se în ea, îi simți mâinile pipăindu-i orbeşte spatele, îi simți lacrimile fierbinți pe ceafă. Sângele lui îi scălda spatele, scurgându-se pe picioarele ei.

— Probabil că acum dovedeşti că n-ai pic de demnitate, zise ea, cu o şoaptă de moarte, dar şi cu un oarecare amuzament macabru.

Îl simți pe domnul World împleticindu-se în spatele ei, apoi Laura alunecă pe sângele care se strânsese pe podeaua peşterii – era numai sângele lui – şi se prăbuşiră amândoi.

Pasărea tunetului ateriză în parcarea din Rock City. Ploua cu găleata. Shadow abia reuşea să vadă la câțiva metri. Dădu drumul penelor păsării şi în parte alunecă, în parte căzu pe asfaltul ud.

Fulgeră, iar pasărea dispăru.

Shadow se ridică în picioare.

Parcarea era aproape goală. Shadow se duse spre intrare. Trecu pe lângă un Ford Explorer cafeniu, parcat lângă peretele de stâncă. Maşina i se părea ciudat de cunoscută. Se uită la ea, curios, şi remarcă bărbatul din interiorul automobilului, care stătea ghemuit deasupra volanului, ca şi cum ar fi dormit.

Shadow deschise uşa din partea şoferului.

Ultima oară îl văzuse pe domnul Town stând în faţa motelului din centrul Americii. Expresia de pe figura lui era una de surpriză. Gâtul îi fusese rupt de un expert. Shadow atinse figura individului. Era caldă.

Apoi simţi un miros în aerul din maşină. Un miros slab, ca parfumul lăsat de cineva într-o încăpere pe care o părăsise cu ani în urmă, dar pe care Shadow l-ar fi recunoscut oriunde. Trânti uşa Fordului şi traversă parcarea.

În timp ce mergea, simţi un fior în coaste, o durere pătrunzătoare care dură doar o secundă, poate mai puţin de-o secundă, apoi dispăru.

Nu vindea nimeni bilete. Străbătu clădirea şi ieşi în grădinile din Rock City.

Se auzi bubuit de tunet, ramurile copacilor se clătinară, stâncile uriaşe se cutremurară, iar ploaia căzu cu o violenţă sporită. Era după-amiaza, dar se întunecase de parcă ar fi fost noapte.

Un şir de fulgere străbătu norii, iar Shadow se întrebă dacă pasărea tunetului se întorcea la cuibul ei sau dacă fusese doar o descărcare electrică... sau dacă nu cumva cele două explicaţii erau, la un anumit nivel, identice.

Sigur că erau. La urma urmei, tocmai în asta consta poanta.

Undeva, o voce de bărbat strigă ceva. Singurele cuvinte pe care le înţelese Shadow fură „...lui Odin!"

Shadow trecu în grabă pe lângă Curtea Drapelelor Celor Şapte State. Pavajul era alunecos, din cauza ploii. Un strat gros de nori înconjura munţii.

Nu se auzea niciun sunet. Locul acela părea părăsit.

Shadow strigă şi avu impresia că-i răspunse cineva. Se duse în direcția din care i se păruse că venise sunetul.

Nimeni. Nimic. Doar un lanț care închidea intrarea într-o peşteră.

Shadow păşi peste lanț.

Se uită în jur, prin întuneric.

Simți că se înfiorează.

O voce rosti foarte calm, de undeva din întuneric, din spatele lui:

— Nu m-ai dezamăgit niciodată.

Shadow nu se întorse.

— Ciudat lucru, spuse el. Pe mine m-am dezamăgit de fiecare dată.

— Nici vorbă. Ai făcut tot ce-ai intenționat să faci, chiar mai mult de atât. Ai atras atenția tuturor, făcându-i să nu se uite niciodată la mâna în care țineai moneda. Asta se numeşte abaterea atenției. Şi există putere în sacrificiul unui fiu – suficientă, mai mult decât suficientă ca treaba să meargă mai departe. Sincer vorbind, sunt mândru de tine.

— Toată chestia asta a fost o escrocherie, zise Shadow. Nimic n-a fost adevărat. A fost doar un aranjament pentru organizarea unui masacru.

— Exact, zise glasul lui Wednesday din întuneric. Era un joc în care se trişa, dar era singurul joc din oraş.

— O vreau pe Laura, zise Shadow. Îl vreau pe Loki. Unde sunt?

Urmă doar tăcere. Un strop de ploaie îl atinse pe Shadow. Undeva, în apropiere, bubuiră tunete.

Shadow merse mai departe.

Loki Făuritorul de Minciuni zăcea pe sol, rezemat cu spatele de o cuşcă de metal. În interiorul cuştii, spirduşi beți stăteau în jurul alambicului lor. Loki era acoperit cu un cearşaf. Numai fața şi mâinile lui albe şi lungi ieşeau de sub cuvertură. Pe scaunul de lângă el se afla o lanternă

electrică. Dar bateriile lanternei erau pe terminate, iar lumina era slabă, galbenă.

Loki părea palid şi chinuit.

Dar avea ochii plini de mândrie. Se uita la Shadow, în timp ce acesta mergea prin peşteră.

Când Shadow ajunse la câțiva paşi de Loki, se opri.

— Ai întârziat, zise Loki cu glas răguşit. Am aruncat lancea. Am închinat bătălia. Lupta a început.

— Nu glumeşti?

— Nu glumesc, zise Loki. Aşa că nu mai contează ce-o să faci.

Shadow se gândi un moment, apoi zise:

— Trebuia să arunci lancea ca să anunți începerea bătăliei. O chestie ca aceea de la Uppsala. Aceasta-i bătălia cu care urma să te hrăneşti. Am dreptate?

Tăcere. Shadow îl auzi pe Loki chinuindu-se să respire.

— Mi-am imaginat, zise Shadow. Ceva de felul ăsta. Nu-s sigur când mi-am dat seama. Probabil atunci când atârnam în copac. Poate înainte de asta. Ideea mi-a fost dată de ceva ce mi-a spus Wednesday de Crăciun.

Loki continuă să se uite la el, fără să spună nimic.

— E o escrocherie făcută de doi bărbați, zise Shadow. Ca escrocheria cu episcopul care cumpără colierul de diamante şi cu polițistul care-l arestează. Ca povestea cu tipul care cântă la scripcă şi cu individul care vrea să cumpere scripca. Doi oameni care par că fac parte din tabere diferite, dar care sunt din aceeaşi echipă.

Loki şopti:

— Eşti ridicol.

— De ce? Mi-a plăcut ce-ai făcut la motel. A fost o chestie deşteaptă. Trebuia să fii acolo, ca să te asiguri că totul merge conform planului. Te-am văzut, te-am recunoscut, mi-am dat seama cine eşti în realitate, dar nu mi-a trecut prin minte că eşti domnul World al celorlalți.

Shadow strigă apoi, spre peşteră:

— Poți să ieşi la iveală! Oriunde ai fi! Arată-te!

Vântul urlă în gura peşterii şi aruncă stropi de ploaie către ei. Shadow se înfioră, apoi continuă:

— M-am săturat să fiu luat de fraier! Arată-te! Vreau să te văd!

Întunericul din adâncul peşterii se schimbă. O parte din el deveni cumva mai solid şi se deplasă.

— Ştii prea multe, băiete, zise Wednesday cu glasul său obişnuit.

— Deci nu te-au omorât.

— M-au omorât, spuse Wednesday din umbră. Treaba n-ar fi mers, dacă nu m-ar fi omorât.

Vocea lui era slabă, avea ceva care-l făcu pe Shadow să se gândească la un radio vechi care nu fusese bine reglat ca să prindă un anumit post.

— Dacă n-aş fi fost ucis cu adevărat, Kali, Morrigan, albanezii ăia afurisiți şi toți ceilalți n-ar fi venit aici. Moartea mea i-a strâns la un loc. Eu am fost mielul sacrificat.

— Nu, îl contrazise Shadow. Tu ai fost țapul lui Iuda[1].

Silueta din umbră se agită, se răsuci.

— Nici vorbă. Asta ar fi implicat trădarea zeilor vechi în favoarea celor noi. Iar noi nu facem aşa ceva.

— Absolut deloc, şopti Loki.

— Îmi dau seama, zise Shadow. Voi doi n-ați trădat o anumită tabără. Voi le-ați trădat pe amândouă.

— Cred că asta am făcut, zise Wednesday, care părea încântat de el însuşi.

— Doreați un masacru. Doreați un sacrificiu de sânge. Un sacrificiu de zei.

Vântul deveni mai puternic, urletul de la gura peşterii deveni un țipăt, care părea scos de cineva incomensurabil de uriaş şi cuprins de dureri incredibile.

---

[1] Țapul lui Iuda – țap folosit în abatoare pentru a conduce turma de oi sau de capre către locul în care animalele vor fi sacrificate.

— Şi de ce nu? Am fost captiv în ţara asta blestemată timp de aproape o mie două sute de ani. Sângele mi s-a subţiat. Mi-e foame.

— Iar voi doi vă hrăniţi cu moarte, zise Shadow.

Avu impresia că-l vede pe Wednesday. Era o siluetă făcută din beznă, care devenea ceva mai reală doar când Shadow se uita în altă parte, care căpăta formă doar când era zărită cu coada ochiului.

— Mă hrăneasc cu moartea care îmi este închinată, îi explică Wednesday.

— Aşa cum a fost moartea mea în copac, spuse Shadow.

— Moartea ta a fost ceva deosebit, recunoscu Wednesday.

— Şi tu te hrăneşti cu moarte? întrebă Shadow, uitându-se la Loki.

Loki clătină fără vlagă din cap.

— Nu, sigur că nu, zise Shadow. Tu te hrăneşti cu haos.

Loki zâmbi auzindu-i vorbele – un zâmbet scurt, chinuit –, şi în ochi îi dansară flăcări portocalii, care pâlpâiau ca o dantelă arzând pe pielea sa albă.

— N-am fi reuşit fără tine, zise Wednesday, din colţul ochiului lui Shadow. Am avut atâtea femei...

— Aveai nevoie de un fiu, zise Shadow.

Vocea ca de fantomă a lui Wednesday îi răspunse:

— Aveam nevoie de *tine*, fiul meu. Da. Propriul meu fiu. Ştiam că ai fost zămislit, dar mama ta părăsise ţara. A durat mult până când noi doi am reuşit să te găsim. Iar când te-am descoperit, erai în puşcărie. Trebuia să aflăm ce te putea face să acţionezi. Trebuia să descoperim pe ce buton trebuia să apăsăm ca să te punem în mişcare. Trebuia să aflăm cine erai.

În momentul acela, Loki părea foarte încântat de sine.

— Aveai o soţie la care voiai să te întorci. Nu ne convenea, dar problema putea fi rezolvată.

— Femeia aia nu era potrivită pentru tine, şopti Loki. Ţi-ar fi fost mai bine fără ea.

— Dacă ar fi existat o altă cale..., zise Wednesday, iar de data asta Shadow înțelese ce voia să spună.

— Şi dacă... ar fi avut bunul-simț... să rămână moartă..., gâfâi Loki. Wood şi Stone... erau oameni buni. Te-ar fi lăsat să... evadezi... când trenul ar fi... ajuns în Dakota...

— Unde-i Laura? întrebă Shadow.

Loki îşi ridică brațul alb şi arătă către adâncul peşterii.

— A plecat în direcția aia, zise el, apoi, din senin, se prăbuşi în față, pe podeaua de piatră.

Shadow văzu ceea ce-i ascunsese până atunci cuvertura – balta de sânge, gaura din spatele lui Loki, impermeabilul înnegrit de sânge.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

Loki nu-i răspunse.

Iar Shadow îşi spuse că Loki nu-i va mai răspunde niciodată.

— S-a întâmplat că a avut de-a face cu nevasta ta, băiete, zise vocea îndepărtată a lui Wednesday.

Wednesday devenise mai greu de văzut, de parcă s-ar fi împrăştiat în eter.

— Dar bătălia îl va aduce înapoi. Aşa cum bătălia mă va aduce pe mine înapoi. Eu sunt o fantomă şi el e un cadavru, dar am câştigat. Pentru că am trişat.

— Jocurile aranjate sunt cel mai uşor de câştigat, îşi aminti Shadow.

Nu-i răspunse nimeni. Nu se mişcă nimic în beznă.

— La revedere..., zise Shadow.

Apoi adăugă:

— ...tată.

Dar în momentul acela nu se vedea altcineva în peşteră. Nu se vedea nimeni.

Shadow se întoarse în Curtea Drapelelor Celor Şapte State, dar nu văzu nimic, nu auzi nimic, în afară de steagurile care fluturau în bătaia vântului. Nu zări oameni cu

săbii nici la stânca aflată în echilibru, nici la Podul Legănat. Era doar el singur.

Nu avea ce să vadă. Locul era pustiu. Un câmp de luptă gol.

Nu. Nu chiar pustiu.

Acolo se afla Rock City, care fusese un loc de venerare şi de adorare timp de mii de ani, iar acum, milioanele de turişti care mergeau prin grădini şi traversau Podul Legănat aveau acelaşi efect ca apa care învârtea un milion de roți de rugăciuni. Într-un asemenea loc, realitatea era subțire. Iar Shadow ştiu unde putea să aibă loc bătălia.

Şi atunci începu să meargă. Îşi aminti cum se simțise în carusel şi încercă să simtă din nou acelaşi lucru.

Îşi aminti cum condusese Winnebago-ul, ocolind precis *fiecare* obstacol. Încercă să regăsească senzația aceea...

Şi atunci, fără niciun efort, se întâmplă.

Parcă trecuse printr-o membrană, parcă ieşise din apă adâncă la aer. Dintr-un singur pas, trecuse de pe cărarea pentru turişti în...

În ceva real. Era în Culise.

Se afla tot în vârful muntelui, care rămăsese cam la fel. Dar era mai mult decât un munte. Vârful acela de munte devenise chintesența locului, inima lucrurilor. În comparație cu acea culme, muntele Lookout pe care abia îl părăsise semăna cu un decor, cu un model din carton văzut la televizor, adică mai degrabă cu o reprezentare a unui lucru decât cu lucrul în sine.

Acesta era locul cel adevărat.

Pereții stâncoşi alcătuiau un amfiteatru natural. În jurul lui şi prin el treceau cărări de piatră, care alcătuiau punți naturale, care treceau peste zidurile de stâncă.

Iar cerul...

Cerul era întunecat. Dar îl lumina – după cum lumina şi lumea de sub el – o dungă albă-verde ce ardea, care era mai strălucitoare decât soarele şi care se întindea nebuneşte

peste cer, dintr-un capăt în celălalt, ca o spintecătură albă pe cerul negru.

Shadow îşi dădu seama că era un fulger. Un fulger cuprins într-o clipă ce înţepenise şi care dura veşnic. Lumina pe care-o răspândea era dură şi neiertătoare: spăla feţele şi transforma ochii în găuri negre.

Acela era punctul culminant al furtunii.

Simţea că tiparele se modificau. Lumea cea veche, o lume de mărime infinită şi cu resurse nelimitate, se confrunta cu altceva, cu o reţea de energie, de opinii, de vârtejuri.

Oamenii cred, îşi spuse Shadow. Asta fac oamenii. Cred. Dar nu vor să-şi asume responsabilitatea credinţelor lor. Invocă lucruri şi nu au încredere în invocaţii. Oamenii populează bezna cu fantome, cu zei, cu electroni, cu basme. Oamenii îşi imaginează şi oamenii cred. Şi această credinţă, această credinţă tare ca stânca face să se întâmple totul.

Vârful muntelui era o arenă. Shadow văzu imediat acest lucru. Iar de fiecare parte a arenei erau siluete aranjate în formaţie de luptă.

Erau prea mari. Tot ce se afla în locul acela era prea mare.

În locul acela se găseau zei vechi, zei cu pielea de culoare cafenie, precum ciupercile bătrâne, de culoare roz, precum carnea de pui, de culoare galbenă, precum frunzele de toamnă. Unii erau nebuni şi alţii erau întregi la minte. Shadow îi recunoscu pe zeii cei vechi. Îi întâlnise deja sau întâlnise alţii ca şi ei. Erau ifriţi şi spiriduşi, uriaşi şi pitici. Văzu femeia pe care o zărise în dormitorul întunecos din Rhode Island, văzu părul ei verde ca nişte şerpi ce se agitau. O văzu pe Mama-ji, cea din carusel. Ea avea sânge pe mâini şi un zâmbet pe faţă. Îi cunoştea pe toţi.

Şi-i recunoscu şi pe cei noi.

Unul părea baron al căilor ferate, într-un costum vechi, cu lanţ de ceas întins pe deasupra vestei. Individul avea înfăţişarea cuiva care apucase zile mai bune. Fruntea lui se contracta.

Mai erau zeii cenuşii ai avioanelor, moştenitorii tuturor viselor despre zborul cu un aparat mai greu decât aerul.

Şi mai erau şi zeii automobilelor, un contingent puternic, cu chipuri serioase, cu sânge pe mănuşile lor negre şi pe dinţii lor cromaţi, care aveau parte de sacrificii umane la o scară nevisată de la azteci încoace. Dar nici ei nu păreau că se simt în largul lor. Lumea se schimbă.

Alţii aveau figuri fosforescente. Luceau blând, de parcă ar fi existat în propria lor lumină.

Lui Shadow i se făcu milă de toţi.

Vedea că la cei noi exista o oarecare aroganţă. Dar şi oarecare teamă.

Le era teamă că vremea lor va trece, dacă nu ţin pasul cu lumea în schimbare, dacă nu refac, nu reconstruiesc şi nu reconcep lumea conform imaginii lor.

Fiecare tabără o înfrunta pe cealaltă cu bravură. Pentru fiecare tabără, oponenţii erau adevăraţi demoni, erau monştri, erau blestemaţi.

Shadow văzu că avusese loc deja o încăierare. Pe stânci era deja sânge.

Se pregăteau pentru bătălia cea adevărată, pentru războiul cel adevărat. Acum ori niciodată, îşi zise Shadow. Dacă nu acţiona în clipa aceea, în secunda următoare ar fi fost prea târziu.

„În America, totul e veşnic", şopti o voce în mintea sa. „Anii 1950 au durat o mie de ani. Ai la dispoziţie tot timpul din lume."

Shadow merse, împleticindu-se, până în centrul arenei.

Simţi privirile ochilor şi ale lucrurilor ce nu erau ochi. Se înfioră.

Vocea bizonului rosti: „Te descurci bine".

Shadow îşi spuse: „Evident. M-am întors din morţi în dimineaţa asta. După aşa ceva, restul nu mai contează".

— Ştiţi, zise Shadow cu un ton obişnuit, fără să se adreseze cuiva anume, ăsta nu-i un război. Nu s-a intenţionat

nicio clipă să fie un război. Iar dacă unii dintre voi cred că-i un război, atunci aceia se înşeală.

Auzi mormăituri în ambele tabere. Nu impresionase pe nimeni.

— Luptăm ca să supraviețuim, răcni un minotaur dintr-o parte a arenei.

— Luptăm pentru existența noastră, țipă o gură dintr-un stâlp de fum sclipitor, din cealaltă parte a arenei.

— Ăsta-i un pământ rău pentru zei, zise Shadow.

Ca început de discurs, nu se compara cu „Prieteni, romani, cetățeni"[1], dar mergea.

— Probabil că ați aflat cu toții acest lucru, fiecare în felul său. Vechii zei sunt ignorați. Zeii cei noi sunt uitați imediat şi-s părăsiți în favoarea ultimilor sosiți. Sau sunteți uitați, sau sunteți îngroziți că s-ar putea să ajungeți demodați, sau ați obosit să existați conform capriciilor oamenilor.

De data asta, bombănelile fură mai puține. Shadow spusese ceva cu care toți erau de acord. Acum, pentru că-l ascultau, putea să le spună povestea.

— A fost odată un zeu care a venit dintr-o țară îndepărtată şi a cărui putere şi influență scădeau pe măsură ce se reducea credința în el. Era un zeu care-şi trăgea puterea din sacrificii, din moarte şi mai ales din război. Moartea celor care cădeau în război îi era închinată, iar bătăliile din Lumea Veche îi dăduseră putere şi consistență. Dar acum îmbătrânise. Îşi câştiga existanța ținându-se de escrocherii, împreună cu un alt zeu din panteonul său, un zeu al haosului şi înşelăciunii. Împreună îi amăgeau pe cei uşor de amăgit. Împreună jefuiau oamenii de tot ce aveau. Cândva, acum vreo cincizeci sau o sută de ani, cei doi au conceput un plan care să creeze o rezervă de putere din care să se înfrupte amândoi. Un plan ca să ajungă mai puternici decât

---

[1] „Prieteni, romani, cetățeni" – începutul discursului lui Marc Antoniu din piesa *Iulius Cezar* de William Shakespeare.

fuseseră vreodată. Şi ce putea să producă mai multă putere decât un câmp de luptă acoperit cu zei morți? Jocul imaginat de cei doi se numea „Hai să-i facem să se lupte între ei". Nu vedeți? Nu contează dacă veți învinge sau veți pierde bătălia pentru care v-ați strâns aici. Victoria sau înfrângerea n-au nicio importanță pentru cel despre care v-am vorbit. Contează doar să moară suficienți dintre voi. Fiecare zeu căzut în bătălie îi va da putere, îl va hrăni. Ați înțeles?

Atunci în arenă se auzi sunetul puternic a izbucnirii unui foc. Shadow se uită către locul din care venea zgomotul. Un bărbat enorm, cu pielea de culoarea mahonului, cu pieptul gol şi cu joben pe cap, cu un trabuc în gură, vorbea cu un glas profund, ca din mormânt.

— Bine, zise Baron Samedi. Dar Odin *a murit*. În timpul convorbirilor de pace. Jigodiile alea l-au ucis. A murit. Mă pricep la *moarte*. Nimeni nu mă poate înşela în privința morții.

— Este evident că a murit cu adevărat, spuse Shadow. Şi-a sacrificat trupul fizic ca să dezlănțuie războiul. După bătălie va fi mai puternic decât a fost vreodată.

— Tu cine eşti? întrebă cineva.

— Eu sunt – am fost – fiul său.

Unul dintre zeii cei noi – Shadow presupuse că era un zeu al drogului, după felul în care zâmbea şi se legăna – zise:

— Dar domnul World a spus...

— Nu există niciun domn World. N-a existat niciodată. A fost doar unul dintre voi care a încercat să se îndoape cu haosul pe care l-a creat.

Iar ei îl crezură. Shadow îşi dădu seama de acest lucru văzându-le durerea ce se oglindea în ochii lor.

Shadow clătină din cap şi zise:

— Ştiți, eu prefer să fiu om, nu zeu. Noi nu avem nevoie să creadă cineva în noi. Ne descurcăm singuri.

Şi în locul acela aflat la înălțime se aşternu tăcerea.

Apoi, cu un bubuit îngrozitor, săgeata fulgerului înghețată pe cer se strivi de vârful muntelui, iar arena se cufundă în întuneric.

Mulți dintre cei prezenți luceau în beznă.

Shadow se întrebă dacă zeii aveau să se certe cu el, dacă aveau să-l atace, dacă aveau să încerce să-l omoare. Se aştepta la o reacție, indiferent de felul acestei reacții.

Îşi dădu însă seama că luminile se îndepărtau. Zeii plecau. La început doar câțiva, apoi mai mulți. Iar în cele din urmă cu sutele.

Un păianjen de mărimea unui câine se împletici greoi către el, pe şapte picioare. Mulțimea sa de ochi lucea slab.

Shadow rămase locului, ce toate că i se făcuse scârbă.

Când păianjenul ajunse aproape, zise cu vocea domnului Nancy:

— Ai făcut treabă bună. Sunt mândru de tine. Te-ai descurcat bine, puştiule.

— Mulțumesc, spuse Shadow.

— Trebuie să te ducem înapoi. Dacă o să stai prea mult în locul ăsta, o s-o iei razna, zise domnul Nancy, şi puse un picior de păianjen, cu păr cafeniu, pe umărul lui Shadow...

...şi, ajungând înapoi în Curtea Drapelelor Celor Şapte State, domnul Nancy tuşi. Ținea mâna dreaptă pe umărul lui Shadow. Ploaia încetase. Domnul Nancy îşi ținea mâna stângă lipită de trup, de parcă l-ar fi durut. Shadow îl întrebă dacă se simțea bine.

— Sunt tare ca unghiile vechi. Chiar mai tare, zise domnul Nancy.

Dar vocea sa nu părea a aparține unui om fericit, ci unui bătrân copleşit de durere.

În jurul lor erau zeci de oameni, care stăteau în picioare sau aşezați pe bănci. Unii dintre ei păreau grav răniți.

Shadow auzi un zgomot pe cer, un zgomot ce se apropia dinspre sud. Se uită la domnul Nancy şi-l întrebă:

— Elicoptere?

— Nu te sinchisi de ele. Nu mai ai de ce să-ți faci griji. O să curățe mizeria, apoi o să plece.

— Am priceput.

Shadow ar fi vrut să vadă o anumită parte a mizeriei, înainte să fie curățată. Luă o lanternă de la un individ cu părul cărunt, care arăta ca un prezentator de ştiri ieşit la pensie, apoi începu să caute.

O descoperi pe Laura pe pământ, într-o peşteră laterală, lângă o dioramă cu gnomi ce tocmai îşi luau rămas-bun de la Albă-ca-Zăpada. Pământul de sub ea era plin de sânge. Laura zăcea într-o parte, probabil aşa cum o aruncase Loki după ce scosese lancea din ei doi.

Laura ținea o mână la piept. Arăta îngrozitor de slabă. Părea moartă, dar Shadow se obişnuise deja cu asta.

Shadow se ghemui lângă ea şi-i atinse obrazul cu mâna, apoi îi rosti numele. Laura deschise ochii, apoi îşi ridică capul şi se uită la el.

— Salut, cățeluşule, zise ea, cu glas subțire.

— Bună, Laura. Ce s-a întâmplat aici?

— Nimic. Lucruri fără importanță. Au învins?

— Am oprit bătălia pe care încercaseră s-o pornească.

— Cățeluşul meu deştept! Individul ăla, domnul World, a zis că o să-ți înfigă un băț în ochi. Tipul ăla nu mi-a plăcut niciun pic.

— E mort. Tu l-ai ucis, scumpo.

— Foarte bine.

Apoi Laura închise ochii. Shadow o prinse de mână, iar aceasta era rece. După un timp, Laura deschise din nou ochii.

— Ai aflat cum să mă aduci înapoi dintre morți? întrebă ea.

— Cred că da. Oricum, ştiu o cale.

— Foarte bine, zise ea, strângându-i mâna cu mâna ei cea rece. Şi soluția opusă? Ce ştii despre ea?

— Soluția opusă?

— Da, şopti Laura. Cred că asta merit.

— Nu vreau să fac aşa ceva.

Laura nu zise nimic. Aştepta, pur şi simplu.

— Bine, zise Shadow.

Apoi îşi luă mâna din mâna ei şi o puse pe gâtul ei.

— Aşa soț mai zic şi eu! exclamă ea, mândră de el.

— Te iubesc, copilaşule, zise Shadow.

— Te iubesc, cățeluşule, şopti ea.

Bărbatul strânse mâna în jurul monedei de aur care atârna de gâtul ei, apoi trase puternic de lanț, care se rupse. După aceea ținu moneda de aur între arătător şi degetul mare, suflă în ea şi deschise palma goală.

Moneda dispăruse.

Ochii Laurei rămăseseră deschişi, dar nu se mai mişcau.

Shadow se aplecă, o sărută cu blândețe pe obrajii reci, dar ea nu-i răspunse. Iar el nu se aştepta la vreun răspuns. După aceea, Shadow se ridică şi ieşi din peşteră, ca să privească în noapte.

Furtuna se potolise. Aerul era proaspăt, curat, nou.

Shadow nu avea nici cea mai mică îndoială: a doua zi avea să fie o zi teribil de frumoasă.

PARTEA A PATRA
Epilog. Ceva ce morții păstrează

CAPITOLUL NOUĂSPREZECE

Cel mai bine descrii un basm spunând basmul. Vedeți? Modul în care cineva descrie o poveste, sieşi sau lumii, constă în spunerea poveştii. E un fel de echilibristică şi e un vis. Cu cât harta este mai corectă, cu atât seamănă mai mult cu teritoriul. Cea mai corectă hartă este chiar teritoriul, iar aceasta va fi o hartă foarte corectă şi foarte inutilă. Basmul este o hartă care-i chiar teritoriul. Trebuie să țineți minte asta.

DIN NOTIȚELE DOMNULUI IBIS

Erau amândoi în autobuzul Volkswagen şi se îndreptau către Florida, pe Autostrada I-75. Conduceau din zori. Sau, mai bine zis, Shadow conducea, iar domnul Nancy stătea pe scaunul din dreapta sa şi, din când în când, cu o expresie îndurerată pe față, se oferea să şofeze. Iar Shadow îl refuza de fiecare dată.

— Eşti fericit? îl întrebă deodată domnul Nancy.

Se tot uitase la Shadow de câteva ore. De fiecare dată când Shadow privise spre dreapta sa, îl văzuse pe domnul Nancy zgâindu-se la el cu ochii săi căprui.

— Nu chiar, îi răspunse Shadow. Dar nu-s încă mort.

— Cum?

— „Să nu spui despre nimeni că e fericit până nu a murit." Herodot.

Domnul Nancy ridică o sprânceană cărunță, apoi zise:

— Eu nu-s mort şi tocmai de aceea sunt fericit ca un puşti tâmpit.

— Herodot n-a vrut să spună că morții sunt fericiți. Ci că nu poți să judeci viața cuiva cât timp aceasta nu s-a terminat.

— Eu n-o judec nici măcar atunci, zise domnul Nancy. Cât despre fericire, există o mulțime de feluri de fericire, după cum există al naibii de multe feluri de moarte. Eu mă mulțumesc cu ce pot, de fiecare dată când pot.

Shadow schimbă vorba:

— Elicopterele acelea... cele care au luat cadavrele şi răniții...

— Ce-i cu ele?

— Cine le-a trimis? De unde au venit?

— Nu-ți bate capul. Sunt precum walkiriile sau vulturii. Vin pentru că trebuie să vină.

— Dacă spui tu...

— Vor avea grijă de morți şi de răniți. Dacă vrei să ştii, bătrânul Jacquel va fi foarte ocupat luna următoare. Shadow, băiete, spune-mi ceva...

— Ce anume?

— Ai învățat ceva din toate astea?

Shadow dădu din umeri şi răspunse:

— Nu ştiu. Am uitat deja multe dintre cele pe care le-am învățat în copac. Cred că am întâlnit anumite persoane. Dar nu mai sunt sigur de nimic. E ca unul dintre visele acelea care te schimbă. În parte, le ții minte pentru totdeauna şi le păstrezi adânc în sufletul tău, pentru că ți s-au întâmplat chiar ție, dar dacă încerci să-ți aduci aminte amănuntele, descoperi că nu reuşeşti...

— Mda..., bombăni domnul Nancy.

Apoi concluzionă:

— Nu eşti chiar prost.

— Poate că nu sunt, zise Shadow. Dar aş fi dorit să fi păstrat mai mult din ceea ce mi-a trecut prin mâini după

ce am ieşit din închisoare. Mi-au fost dăruite o mulțime de lucruri, apoi le-am pierdut din nou.

— Poate că ai păstrat mai mult decât crezi, spuse domnul Nancy.

— Nu cred, zise Shadow.

Trecură granița şi intrară în Florida, iar Shadow văzu primul palmier din viața sa. Se întrebă dacă copacul fusese plantat acolo, lângă frontieră, cu un scop anume, ca să-ți dai seama că erai deja în Florida.

Domnul Nancy începu să sforăie, iar Shadow se uită la el. Bătrânul arăta cenuşiu la față şi respira greu. Shadow se întrebă din nou dacă Nancy se alesese în luptă cu o rană la piept sau la plămâni. Oricum, bătrânul refuzase orice îngrijire medicală.

Florida se întindea mai mult decât îşi imaginase Shadow, şi se făcuse târziu când maşina opri în Fort Pierce, lângă o căsuță din lemn cu un singur etaj şi cu ferestrele acoperite de obloane. Nancy, care îl dirijase pe ultimii zece kilometri ai drumului, îl invită să rămână peste noapte acolo.

— Pot să iau o cameră la un motel. N-o să-mi fie greu, îi răspunse Shadow.

— Sigur că poți, iar eu o să mă simt jignit. Bineînțeles că n-o să zic nimic, dar o să mă simt teribil de jignit, spuse domnul Nancy. Aşa că-i mai bine să rămâi aici şi o să-ți fac patul pe canapea.

Domnul Nancy descuie obloanele şi deschise ferestrele. Casa mirosea a umezeală şi a ceva dulce, de parcă ar fi fost bântuită de fantomele unor prăjituri moarte de multă vreme.

Shadow acceptă fără niciun chef să rămână peste noapte acolo, după cum acceptă – tot fără niciun chef – să se ducă împreună cu domnul Nancy la barul de la capătul străzii, ca să bea ceva înainte de culcare, în timp ce se aerisea casa.

— L-ai văzut pe Cernobog? îl întrebă Nancy, în timp ce se împleticeau prin noaptea înăbuşitoare.

Aerul era plin de gândaci de palmier, iar pe sol se târau tot felul de făpturi care scoteau diferite zgomote. Domnul Nancy îşi aprinse un trabuc subţire. Tuşi, se înecă, dar continuă să fumeze.

— Plecase înainte să ies eu din peşteră.

— Probabil că s-a dus acasă. Înseamnă că te aşteaptă acolo.

— Da.

Merseră în tăcere până la capătul drumului. Barul nu era cine ştie ce, dar era deschis.

— Eu plătesc primele beri, zise domnul Nancy.

— Ţine minte, o să bem doar câte o bere, spuse Shadow.

— Ce-i cu tine? îl întrebă domnul Nancy. De când ai devenit zgârcit?

Domnul Nancy făcu cinste cu primul rând de beri, iar Shadow cu următorul. Shadow privi îngrozit cum domnul Nancy îl convinse pe barman să pornească dispozitivul pentru karaoke, apoi urmări stânjenit, dar fascinat, cum bătrânul trece prin „What's New Pussycat?" înainte să fredoneze o versiune emoţionantă, armonioasă, a melodiei „The Way You Look Tonight". Bătrânul avea o voce frumoasă, iar la sfârşit, mâna de oameni care mai erau în bar îl aplaudară şi-l ovaţionară.

Când se întoarse la bar, unde-l aştepta Shadow, Nancy arăta mai bine. Albul ochilor săi devenise limpede şi-i dispăruse paloarea aceea cenuşie care-i acoperise pielea.

— E rândul tău, îi spuse el lui Shadow.

— Nici vorbă! îi răspunse acesta.

Dar domnul Nancy mai comandă bere şi-i înmână lui Shadow un teanc de foi pătate, cu textele cântecelor, ca să-şi aleagă.

— Ia şi tu unul căruia îi ştii cuvintele.

— Nu-i nimic amuzant în asta, zise Shadow.

Lumea începuse să se clatine, iar el nu avea destulă energie ca să se certe, apoi domnul Nancy pregăti

negativul melodiei „Don't Let Me Be Misunderstood" şi-l împinse – îl împinse în adevăratul semn al cuvântului – pe scena improvizată de la capătul barului.

Shadow ţina microfonul de parcă acesta s-ar fi pregătit să-l muşte. Apoi muzica începu, iar el croncăni cuvântul de început:

— „Iubito"...

Niciunul dintre oamenii de la bar nu aruncă în el cu ceva, ca urmare Shadow începu să se simtă bine.

— „Poţi să mă înţelegi acum?"

Vocea lui era aspră, dar melodioasă, iar asprimea ei se potrivea cu cântecul.

— „Uneori mă simt puţin nebun. Nu ştii că niciun om în viaţă nu poate fi înger?"

În timp ce se întorceau acasă, prin noaptea fierbinte din Florida, cei doi – tânărul şi bătrânul – se împleticeau şi erau fericiţi, iar Shadow continua să cânte.

— „Sunt doar un suflet cu intenţii bune", cânta el crabilor, păianjenilor şi gândacilor din palmierii pitici, şopârlelor şi nopţii. „Doamne, nu lăsa să fiu înţeles greşit"...

Domnul Nancy îl duse până la canapea. Aceasta era mult mai scurtă decât Shadow, dar până să se hotărască să se culce pe podea, Shadow adormise deja, pe jumătate întins pe sofa, pe jumătate aşezat.

La început nu visă. Avea parte doar de un întuneric liniştitor. Apoi văzu un foc ce ardea în beznă şi se duse spre el.

— Ai făcut bine, zise omul-bizon, fără să-şi mişte buzele.

— Nu ştiu ce am făcut, îi răspunse Shadow.

— Ai făcut pace, îi zise omul-bizon. Ai luat cuvintele noastre şi le-ai făcut să-ţi aparţină. Ei n-au înţeles niciodată că erau aici – ca şi oamenii care-i venerau – pentru că nouă ne-a convenit ca ei să fie aici. Dar putem să ne răzgândim. Poate că o să ne răzgândim.

— Eşti un zeu? îl întrebă Shadow.

Omul-bizon clătină din cap. Shadow avu impresia, pentru o clipă, că ființa aceea se amuza.

— Eu sunt pământul, răspunse el.

Apoi visul continuă, dar Shadow nu-l mai ținu minte.

Auzi ceva sfârâind. Îl durea capul şi-l dureau ochii.

Domnul Nancy pregătea micul dejun: un teanc de clătite, bacon prăjit, ouă perfecte şi cafea. Bătrânul părea în culmea sănătății.

— Mă doare capul, zise Shadow.

— După ce-o să bagi în tine micul dejun, o să te simți ca nou.

— Aş vrea să mă simt acelaşi om, dar cu un alt cap.

— Mănâncă, îl sfătui domnul Nancy.

Iar Shadow mâncă.

— Cum te simți acum?

— Mă doare capul, dar am nişte mâncare în stomac şi-s pe cale s-o vomit.

— Vino cu mine.

Lângă canapeaua pe care Shadow îşi petrecuse noaptea se afla un cufăr făcut dintr-un lemn de culoare închisă, care arăta ca o ladă supradimensionată a unui pirat. Cufărul era acoperit cu o cuvertură africană. Domnul Nancy descuie lacătul şi deschise cufărul. În interiorul acestuia să aflau tot felul de cutii. Nancy scotoci prin cutii.

— E un medicament african făcut din plante, îi spuse el lui Shadow. E făcut mai ales din scoarță de salcie şi din alte chestii asemănătoare.

— Ca aspirina?

— Exact, răspunse domnul Nancy, şi scoase din fundul cufărului o sticlă imensă cu aspirine obişnuite.

Deşurubă capacul şi luă două pastile albe.

— Ține.

— Frumos cufăr, zise Shadow, după care înghiți pilulele amare şi sorbi dintr-un pahar cu apă.

— Mi l-a trimis fiul meu, zise domnul Nancy. E un băiat bun. Nu-l văd atât de mult cât aş vrea.

— Îi simt lipsa lui Wednesday, zise Shadow. În ciuda a tot ce-a făcut. Mă tot aştept să-l întâlnesc. Dar când mă uit în jur văd că nu-i aici.

Shadow continuă să se uite la lada de pirat, încercând să-şi dea seama de ce-i amintea.

„O să pierzi multe lucruri. Dar să nu pierzi asta." Cine-i spusese cuvintele acestea?

— Îi simți lipsa? După ce ți-a făcut? După ce ne-a făcut?

— Da, zise Shadow. Îi simt lipsa. Crezi că o să se întoarcă?

— Cred că spiritul lui va fi prezent de fiecare dată când doi oameni se vor înțelege între ei să-i vândă unui al treilea o vioară de douăzeci de dolari pentru zece mii de dolari.

— Da, dar...

— Să ne întoarcem în bucătărie, zise domnul Nancy. Farfuriile nu se spală singure.

Domnul Nancy spălă farfuriile şi tigăile. Shadow le şterse şi le puse la locul lor. Durerea de cap începu să-l lase. Se întoarseră în camera de zi.

Shadow se uită din nou la cufărul cel vechi, încercând să-şi amintească.

— Ce-o să se întâmple dacă n-o să mă duc să-l văd pe Cernobog? întrebă el.

— O să-l întâlneşti, îi zise domnul Nancy. Poate că o să te caute el. Poate că o să te facă să te duci tu la el. Dar, într-un fel sau altul, o să-l întâlneşti.

Shadow dădu din cap. Lucrurile începeau să se potrivească. Un vis din copac...

— Există un zeu cu cap de elefant?

— Ganesh. E un zeu hindus. Îndepărtează obstacolele şi face călătoriile mai uşoare. Şi mai e şi un bun bucătar.

Shadow îşi ridică privirea brusc.

— „E în portbagaj", spuse el. Ştiam că-i ceva important, dar nu ştiam despre ce-i vorba. Credeam că-i vorba despre trompă, dar el nu se referea la asta...[1]

Domnul Nancy se încruntă.

— Nu înțeleg nimic.

— E în portbagaj, zise Shadow.

Ştia că-i adevărat. Nu ştia de ce-i adevărat. Dar era sigur că-i adevărat.

Se ridică în picioare şi zise:

— Îmi pare rău, dar trebuie să plec.

— De ce te grăbeşti? se miră domnul Nancy.

— Pentru că se topeşte gheața, îi răspunse Shadow.

---

[1] Replica *It's in the trunk* aparține zeului-elefant care apare într-unul dintre visele pe care Shadow le are în timpul supliciului său din copac, iar această replică poate fi tradusă fie ca „E în trompă". fie ca „E în portbagaj".

CAPITOLUL DOUĂZECI

e
primăvară
şi
omul-balon
cu picioare de ţap
fluieră
devreme
şi
departe

E.E. CUMMINGS

Shadow, care conducea o maşină închiriată, ieşi din pădure pe la ora opt şi jumătate dimineaţa, coborî dealul cu o viteză mai mică de şaptezeci de kilometri pe oră şi se reîntoarse în oraşul Lakeside la trei săptămâni după ce fusese convins că-l părăsise pentru totdeauna.

Merse prin oraş, surprins de faptul că acesta se schimbase atât de puţin în ultimele săptămâni – care pentru el însemnaseră o viaţă de om –, şi parcă maşina la jumătatea aleii care ducea spre lac. Apoi coborî din automobil.

Pe lacul îngheţat nu mai erau cabine pentru pescuit la copcă, nici maşini de teren, nici oameni care stăteau lângă copci cu undiţa în mână şi cu sticlele de bere alături. Lacul era negru, nu mai era acoperit de stratul de zăpadă de un alb orbitor. Pe suprafaţa gheţii se vedeau acum zone cu apă, iar apa de sub gheaţă era neagră şi gheaţa în sine rămăsese suficient de limpede pentru ca să se zărească întunecimea de sub ea. Cerul era cenuşiu, iar lacul îngheţat era gol.

Aproape gol.

Pe gheață rămăsese o mașină, undeva, în apropierea podului, astfel încât s-o poată vedea oricine mergea prin oraș, oricine traversa orașul. Mașina, de un verde murdar, era genul acela de automobil pe care oamenii îl abandonează prin parcări. Nu mai avea motor. Reprezenta simbolul unui rămășag, care aștepta ca gheața să devină suficient de roasă, suficient de moale și suficient de periculoasă pentru ca lacul s-o înghită pentru totdeauna.

De-a curmezișul aleii care ducea spre lac fusese întins un lanț, de care atârna un avertisment ce interzicea accesul oamenilor sau mașinilor. Pe panou scria GHEAȚĂ SUBȚIRE. Sub acest text se găsea un șir de pictograme desenate de mână, tăiate de câte o line, care însemnau INTERZIS ACCESUL MAȘINILOR, PIETONILOR, SNOWMOBILELOR. PERICOL.

Shadow ignoră avertismentul și coborî panta. Aceasta era alunecoasă – zăpada se topise deja și transformase pământul în noroi, iar iarba cafenie nu-i oferea niciun sprijin. Shadow alunecă până la lac. Acolo merse cu grijă pe o platformă scurtă de lemn, apoi păși pe gheață.

Stratul de apă de pe gheață, alcătuit din gheață topită și din zăpadă topită, era mai adânc decât păruse privit de sus, iar gheața de sub el era mai alunecoasă decât un patinoar, așa că Shadow trebuia să meargă cu grijă. Se bălăcea prin apa care-i acoperise ghetele până la șireturi și-i intra înăuntru. Apă rece ca gheața, care-ți amorțea pielea în locul în care te atingea. Shadow se simțea ciudat de detașat în timp ce se împleticea pe lacul înghețat, de parcă s-ar fi privit pe ecranul unui cinematograf. De parcă ar fi văzut un film în care el era eroul. Probabil detectivul.

Merse către rablă, dureros de conștient că gheața se rosese prea mult și că apa de sub gheață era atât de rece cât poate să fie apa de rece fără să înghețe. Dar continuă să meargă, alunecând tot timpul. Căzu de câteva ori.

Trecu pe lângă sticle şi cutii goale de bere aruncate pe gheaţă, trecu pe lângă copci rotunde tăiate în gheaţă pentru pescuit, copci care nu mai îngheţaseră şi fiecare dintre ele se umpluse cu apă neagră.

Rabla era mult mai departe decât păruse a fi când o privise de pe drum. Shadow auzi un trosnet puternic în sudul lacului – ca un băţ ce se rupea –, urmat de sunetul vibraţiei unui obiect imens, produs parcă de un diapazon de bronz de dimensiunile lacului. Gheaţa scârţâia şi trosnea, ca o uşă veche ce protesta că-i deschisă. Shadow continuă să meargă mai departe.

„Asta-i sinucidere", îi şopti o voce în minte. „Nu poţi să laşi lucrurile aşa cum sunt?"

— Nu, răspunse el cu voce tare. Trebuie să ştiu.

Şi continuă să meargă mai departe.

Ajunse la rablă şi ştiu că avea dreptate încă înainte să se atingă de ea. În jurul maşinii plutea o duhoare, ceva care era, simultan, un miros slab, insuportabil, dar şi un gust neplăcut în fundul gâtului. Shadow merse în jurul automobilului, uitându-se înăuntrul lui. Scaunele erau pătate şi sfâşiate. În maşină nu se vedea nimic. Shadow încercă să deschidă uşile. Erau încuiate. Încercă să deschidă portbagajul. Şi acesta era încuiat.

Ar fi fost bine dacă ar fi luat o rangă cu el.

Strânse pumnul, numără până la trei şi izbi cu mâna înmănuşată în geamul portierei din partea şoferului.

Mâna îl durea, iar geamul nu păţise nimic.

Se gândi să se repeadă în viteză în geam, ar fi putut să-l împingă în interiorul maşinii, dacă n-ar aluneca pe gheaţă. Dar nu avea niciun chef să mişte rabla, încât să se spargă gheaţa de sub aceasta.

Se uită la maşină. Apoi apucă antena radioului – genul acela de antenă care se strângea şi se întindea, dar care rămăsese în poziţia aceea de cel puţin un deceniu –, trase de ea şi o rupse de la bază. Luă capătul antenei – care

avusese cândva o bilă de metal în vârf, însă bila se pierduse de mult timp – şi îl îndoi cu degetele sale puternice, făcând un cârlig.

Apoi strecură bucata de metal printre garnitura de cauciuc şi geamul portierei din faţă, până la mecanismul de deschidere a uşii. După aceea mişcă, împinse şi răsuci bucata de antenă în mecanism şi trase spre el.

Simţi cum cârligul improvizat alunecă din încuietoare.

Oftă şi-l împinse din nou, de data asta cu mai multă grijă. Îşi imagina gheaţa tremurând sub picioarele sale. Apăsă încet... şi...

Reuşise. Trase antena şi mecanismul portierei cedă. Shadow întinse mâna înmănuşată, apucă mânerul portierei şi apăsă pe buton. Uşa nu se deschise.

„S-a blocat", îşi zise el. „A îngheţat."

Smuci puternic, alunecă pe gheaţă şi, deodată, portiera rablei se deschise, iar bucăţi de gheaţă săriră în toate părţile.

Duhoarea era mai puternică în interiorul maşinii. O duhoare de putreziciune şi de boală. Lui Shadow i se făcu greaţă.

Întinse mâna sub bord, găsi mânerul de plastic negru care deschidea portbagajul şi trase puternic de el.

În spatele său se auzi un zăngănit, iar capacul portbagajului se ridică.

Shadow merse pe gheaţă, alunecând prin băltile din jurul maşinii şi ţinându-se de aceasta.

„E în portbagaj", îşi zise el.

Capacul portbagajului se ridicase doar vreo doi centimetri. Shadow îl deschise complet.

Mirosul era groaznic, dar ar fi putut să fie şi mai rău dacă pe fundul portbagajului n-ar fi fost vreo doi centimetri de gheaţă topită. În portbagaj se afla o fată. Purta un costum de schi stacojiu – acum murdar –, avea părul lung, castaniu, şi ţinea gura închisă, aşa că Shadow nu putea să

vadă benzile din cauciuc albastru, deşi ştia că-s acolo. Frigul o conservase, de parcă ar fi fost ţinută la frigider.

Fata avea ochii larg deschişi şi părea că plânsese atunci când murise, iar lacrimile care-i înghețaseră pe obraji nu se topiseră încă.

— Ai fost aici tot timpul, spuse Shadow cadavrului lui Alison McGovern. Toți cei care au trecut peste pod te-au văzut. Toți cei care au trecut prin oraş te-au văzut. Cei care pescuiau la copcă au trecut pe lângă tine în fiecare zi. Şi nimeni n-a ştiut.

Apoi îşi dădu seama că vorbea prostii.

Cineva ştia. Cel care o pusese acolo.

Se aplecă, încercând să vadă dacă o poate scoate. Când se aplecă, se rezemă de maşină şi probabil că greutatea trupului său declanşă totul.

Gheața de sub roțile din față se rupse în clipa aceea. Poate din cauza mişcărilor lui, poate din altă cauză. Botul maşinii se cufundă cam un metru în apa neagră a lacului. Apa pătrunse în automobil prin uşa deschisă. Apa îi împroşcă gleznele lui Shadow, deşi gheața pe care stătea era încă solidă. Shadow se uită în jur, întrebându-se cum să fugă de acolo, dar era prea târziu. Gheața se duse la fund, aruncându-l spre maşina cu fata cea moartă în portbagaj. Apoi spatele maşinii se cufundă, iar Shadow se cufundă şi el în apa rece a lacului. Era ora nouă şi zece minute dimineața, în ziua de douăzeci şi trei martie.

Shadow trase aer în piept înainte să se scufunde, închise ochii, însă răceala apei îl izbi ca un zid, oprindu-i răsuflarea.

Se scufunda în apa înghețată, tras în jos de maşină.

Se afla sub lac, în beznă şi frig, tras în jos de haine, de mănuşi şi de ghete, prins în capcana paltonului, care părea să fi devenit mai greu şi mai mare decât şi-ar fi imaginat.

Şi continua să se scufunde. Încercă să se îndepărteze de maşină, dar aceasta îl trăgea după ea, apoi se produse un

bubuit pe care-l auzi cu tot trupul, nu numai cu urechile, iar piciorul său stâng fu răsucit şi prins sub maşina care atinsese fundul lacului. Îl cuprinse panica.

Deschise ochii.

Ştia că acolo era întuneric, ştia că era prea întuneric ca să vadă ceva, dar putea să vadă, putea să vadă totul. Văzu figura albă a lui Alison McGovern, care se uita la el din portbagajul deschis. Văzu şi alte maşini – rablele din anii anteriori, siluete roase în beznă, pe jumătate îngropate în mâlul lacului. „Ce-o fi scufundat în lac înainte de apariţia automobilelor?" se întrebă Shadow.

Ştia cu certitudine că fiecare maşină avea în portbagaj un copil mort. Erau aici o mulţime... fiecare dintre ei stătuse pe gheaţă, în văzul întregii lumi, pe durata iernii. Şi fiecare se scufundase în apele reci ale lacului, atunci când iarna se terminase.

Aici se odihneau cu toţii: Lemmi Hautala, Jessie Lovat, Sandy Olsen, Jo Ming, Sarah Lindquist şi toţi ceilalţi. Acolo unde-i linişte şi frig...

Se uită la piciorul său. Era prins zdravăn, iar apăsarea din plămâni devenise insuportabilă. Apoi simţi o durere ascuţită, puternică, în urechi. Expiră încet, iar bulele de aer se ridicară în jurul figurii sale.

„Curând va trebui să respir", îşi zise el. „Sau o să mă sufoc."

Se aplecă, prinse cu ambele mâini bara de protecţie a rablei şi împinse cu toate puterile. Nu se întâmplă nimic.

„E doar caroseria maşinii", îşi spuse el. „I-au luat motorul. Motorul e partea cea mai grea a maşinii. Poţi s-o mişti. Continuă să împingi."

Împinse.

Maşina alunecă în faţă, chinuitor de lent, câte un milimetru de fiecare dată. Shadow îşi trase piciorul din mâlul de sub maşină şi încercă să se împingă în sus, în apa rece a lacului. Nu se mişcă. „Paltonul", îşi zise el. „S-a prins sau s-a

agățat de ceva." Își trase brațele din palton și pipăi cu degetele amorțite fermoarul înghețat. Trase cu ambele mâini de fermoar, simți paltonul cedând. Se eliberă din îmbrățișarea hainei și se împinse cât mai departe de mașină.

Avu senzația de mișcare, nu și senzația de urcare, nici cea de coborâre. Se sufoca, durerea din piept și din cap devenise insuportabilă, era convins că va fi silit să inspire, să respire în apa rece, să moară. Apoi capul său se lovi de ceva solid.

Gheață. Se lovise de gheața de pe suprafața lacului. O izbi cu pumnii, dar nu mai avea putere în brațe. Lumea se dizolvase în bezna rece de sub lac. Nu mai rămăsese decât frigul.

„E ridicol", își zise el, apoi își aminti de un film vechi cu Tony Curtis, pe care-l văzuse pe când era copil. „Trebuie să mă întind pe spate, cu gheața deasupra, să-mi lipesc fața de ea și să găsesc aer, ca să respir, trebuie să fie aer undeva." Însă el plutea doar și înghețа, nu mai era în stare să miște vreun mușchi, chiar dacă viața lui depindea de asta.

Frigul deveni insuportabil. Deveni căldură. Iar el își zise „Mor". De data asta îl cuprinse mânia, îl cuprinse o furie teribilă, iar din cauza durerii și a mâniei obligă mușchii să se miște.

Se împinse cu mâinile, simți marginea gheții și se îndreptă spre aer. Nu reuși să se prindă de gheață, dar simți o altă mână care-l prinse și-l trase în sus.

Se izbi cu capul de gheață, se zgârâie pe față, apoi scoase capul din apă și văzu că ieșise printr-o copcă. Pentru moment, se mulțumi să respire, lăsă apa neagră a lacului să-i curgă din nas și din gură, apoi clipi, pentru că ochii săi vedeau doar lumina orbitoare a zilei și siluete. Cineva îl trase afară din apă, spunând ceva că o să înghețe de moarte, hai, vino, omule, iar Shadow tremura și se scutura ca o morsă care ajunsese pe țărm, tușea și se zguduia.

Respira cu greutate, întins pe gheața care trosnea, care nu avea să mai reziste mult timp, dar nu avea ce să facă. Gândurile lui circulau cu dificultate, de parcă s-ar fi scurs printr-un sirop.

— Lasă-mă în pace, încercă el să spună. O să mă fac bine.

Nu reuşi decât să bolborosească ceva fără niciun înțeles şi se opri.

Simțea nevoia să se odihnească, doar să se odihnească, după care avea să se ridice şi să plece de acolo. Era evident că nu putea rămâne veşnic în locul acela.

Cineva îl zgudui, îl stropi cu apă pe față. Îi ridică un pic capul. Shadow simți că-i târât pe gheață, întins pe spate pe suprafața alunecoasă. Voia să protesteze, să explice că avea nevoie de un pic de odihnă, poate şi de puțin somn – cerea prea mult? –, apoi avea să se simtă bine. Voia doar să fie lăsat în pace.

Nu credea că adormise, dar se afla pe o câmpie întinsă, iar acolo stăteau un bărbat cu cap şi umeri de bizon şi o femeie cu cap de condor, imens. Alături de ei stătea Whiskey Jack, care se uita la el cu tristețe, clătinând din cap.

Whiskey Jack se întoarse şi se îndepărtă încet de Shadow. Omul-bizon plecă şi el, alături de Whiskey Jack. Femeia-Pasăre-a-Tunetului plecă şi ea, dar apoi se ghemui, dădu din picior şi alunecă pe cer.

Shadow simți că pierduse ceva. Dori să-i cheme, să-i roage să se întoarcă, să nu-l părăsească, dar totul în jur devenise fără formă, fără contur. Cei trei plecaseră, câmpia dispăru, totul deveni pustiu.

Durerea era intensă, ca şi cum fiecare celulă din trup, fiecare nerv se topea, se trezea şi-şi manifesta prezența arzându-l, îndurerându-l.

O mână îl ținea de ceafă, înfiptă în părul lui, iar altă mână îl ținea de bărbie. Shadow deschise ochii şi se pomeni într-un fel de spital.

Avea picioarele goale. Purta încă blugi, dar de la brâu în sus era gol. În aer se vedeau aburi. Shadow zări o oglindă de ras pe peretele din fața sa, o chiuvetă mică şi o periuță de dinți albastră, într-un pahar murdărit cu pastă de dinți.

Informația era prelucrată încet, câte un pic de fiecare dată.

Degetele de la mâini îl dureau. Îl dureau şi degetele de la picioare.

Începu să se vaite de durere.

— Încet, Mike, încet, îi zise o voce pe care o cunoştea.

— Ce s-a întâmplat? zise el sau încercă să zică, cu o voce care-i suna ciudat în propriile-i urechi.

Se afla într-o cadă. Apa era fierbinte. Credea că apa era fierbinte, dar nu putea să fie sigur. Apa îi ajungea până la gât.

— Cea mai mare idioțenie pe care poți s-o faci cu un tip care îngheață de moarte e să-l pui în fața focului. A doua tâmpenie pe care ai putea s-o faci ar fi să-l înfăşori în pături – mai ales dacă-i îmbrăcat cu haine ude şi reci. Păturile sunt izolatoare, păstrează frigul în el. A treia tâmpenie – asta-i părerea mea personală – e să-i scoți tipului sângele, să-l încălzeşti şi să i-l pui la loc. Asta fac doctorii în zilele noastre. E o chestie complicată, scumpă, prostească.

Vocea se auzea undeva deasupra şi în spatele capului său.

— Cel mai înțelept lucru pe care-l poți face este ceea ce fac de sute de ani marinarii cu un om care a căzut peste bord: îl pui în apă fierbinte. Nu prea fierbinte. Doar fierbinte. Şi ca să ştii, când te-am găsit pe gheață erai practic mort. Acum cum te simți, Houdini?

— Mă doare, zise Shadow. Mă doare peste tot. Mi-ai salvat viața.

— S-ar putea. Poți să-ți ții singur capul?

— Da.

— Atunci o să-ți dau drumul. Dacă o să te cufunzi în apă, o să ți-l scot iarăşi la suprafață.

Mâinile îi dădură drumul.

Shadow simți că alunecă în cadă. Îşi scoase mâinile din apă, se apucă de marginile căzii şi se rezemă. Camera de baie era mică. Metalul din care era făcută cada avea smalțul pătat şi zgâriat.

Un bătrân pătrunse în câmpul lui vizual. Părea îngrijorat.

— Te simți mai bine? îl întrebă Hinzelmann. Stai întins şi relaxează-te. Am făcut cald în birou. Să-mi spui când eşti gata. Am pregătit un halat. Poți să-ți arunci blugii în uscător, lângă celelalte haine. De acord, Mike?

— Nu mă cheamă Mike.

— Dacă spui tu...

Figura de spiriduş a bătrânului se strâmbă, exprimându-şi stânjeneala.

Shadow pierduse noțiunea timpului. Rămase în cadă până când arsurile încetară şi-şi putu mişca degetele fără chin. Hinzelmann îl ajută să se ridice în picioare şi să iasă din apa caldă. Shadow se aşeză pe marginea căzii şi, ajutat de bătrân, îşi scoase blugii.

Se îmbrăcă – fără mare greutate – cu un halat de catifea prea mic pentru el şi, sprijinindu-se de bătrân, se duse în birou şi se aşeză pe o canapea veche. Se simțea obosit şi fără vlagă. Foarte obosit, dar viu. În cămin ardeau lemne. Câteva capete de cerbi, cu înfățişare mirată, îl priveau de pe peretele unde împărțeau spațiul cu câțiva peşti mari, acoperiți cu lac.

Hinzelmann plecă, luând cu el blugii lui Shadow. Se auzi cum zumzăitul uscătorului de haine din camera alăturată face o pauză. Bătrânul se întoarse cu o cană din care ieşeau aburi.

— Asta-i cafea, un stimulent. Şi am turnat un pic de şnaps în ea. Doar un pic. Aşa făceam în zilele din vechime. Un doctor nu ți-ar recomanda aşa ceva.

Shadow luă cana cu ambele mâini. Pe cană se afla imaginea unui ținținar şi mesajul DONAȚI SÂNGE – VIZITAȚI WISCONSIN!

— Mulțumesc, zise el.

— De aceea există prieteni, spuse Hinzelmann. S-ar putea ca într-o zi să-mi salvezi tu viața. Dar să nu mai discutăm despre asta.

Shadow sorbi din cafea, apoi zise:

— Credeam că am murit.

— Ai avut noroc. Eram pe pod – simțeam că astăzi o să fie ziua cea mare, când ajungi la o vârstă ca a mea începi să simți anumite lucruri –, stăteam acolo cu vechiul meu ceas de buzunar şi te-am văzut îndreptându-te spre lac. Am strigat, deşi eram convins că n-o să m-auzi. Am văzut maşina scufundându-se şi te-am văzut scufundându-te odată cu ea. Am crezut că te-am pierdut, dar m-am dus pe gheață. M-am speriat teribil. Cred că ai stat sub apă vreo două minute. Apoi ți-am văzut mâna, care se ridica din locul în care se scufundase maşina... Am avut impresia că văd o fantomă... Am avut amândoi noroc că gheața nu s-a rupt sub noi, în timp ce te târam spre mal.

Shadow dădu din cap.

— Ai făcut un lucru bun, îi spuse el lui Hinzelmann, iar figura de spiriduş a bătrânului se lumină.

Shadow auzi o uşă închizându-se undeva, în casă. Sorbi din cafea. Acum, când putea să gândească limpede, începu să-şi pună tot felul de întrebări.

Se întrebă cum reuşise bătrânul – care avea doar o treime din greutatea lui şi care era mult mai scund decât el – să-l târască pe gheață, apoi să urce dealul până la maşină, cu el în spate. Şi se întrebă cum reuşise Hinzelmann să-l care în casă şi să-l pună în cadă.

Hinzelmann se duse lângă foc, luă un cleşte şi aşeză o bucătă groasă de lemn în focul care ardea cu vâlvătăi.

— Nu vrei să ştii ce făceam pe gheaţă?

Bătrânul ridică din umeri şi zise:

— Nu-i treaba mea.

— Ştii ce nu înţeleg? zise Shadow, apoi se opri, încercând să-şi pună gândurile în ordine. Nu înţeleg de ce m-ai salvat.

— Aşa am fost educat, răspunse Hinzelmann. Dacă văd pe cineva la ananghie...

— Nu la asta m-am referit. I-ai omorât pe toţi copiii ăia. Câte unul în fiecare iarnă. Eu am fost singurul care şi-a dat seama. Probabil că m-ai văzut deschizând portbagajul. De ce nu m-ai lăsat să mă înec?

Hinzelmann îşi lăsă capul într-o parte, îşi scărpină nasul, apoi zise:

— Bună întrebare! Probabil pentru că aveam o datorie faţă de cineva. Iar eu îmi plătesc datoriile.

— Faţă de Wednesday?

— Exact.

— De aceea m-a ascuns în Lakeside? Care-i motivul pentru care nu mă putea găsi nimeni aici?

Hinzelmann nu zise nimic, luă un vătrai greu, negru, din suportul lui de pe perete, apoi scotoci în foc cu el, scoţând un nor de scântei portocalii şi de fum.

— Asta-i casa mea, spuse el, arţăgos. E un oraş *bun*.

Shadow îşi termină cafeaua şi puse cana pe podea. Efortul necesar pentru acest gest îl obosise.

— De cât timp eşti aici?

— De suficient de mult timp.

— Tu ai făcut lacul?

Hinzelmann îl privi surprins.

— Da. Eu am făcut lacul. Îi spuneau lac, atunci când am sosit aici, dar nu era decât un izvor, un iaz pentru o moară şi un pârâu. Mi-am dat seama că ţara asta e un iad pentru

cei de felul meu. Ne secătuieşte. N-am vrut să fiu secătuit. Aşa că am făcut un târg. Le-am dat un lac, le-am dat prosperitate...

— Şi i-a costat doar un copil în fiecare iarnă.

— Copii buni, zise Hinzelmann, clătinând din cap. Toți au fost copii buni. I-am ales doar pe cei la care țineam. Cu excepția lui Charlie Nelligan. El era o sămânță rea. Când a fost asta? În 1924? În 1925? Da. Ăsta a fost târgul.

— Oamenii din oraş – Mabel, Marguerite, Chad Mulligan – ştiu?

Hinzelmann nu răspunse. Scoase vătraiul din foc. Cei zece centimetri din vârf străluceau, având o culoare portocalie. Shadow ştia că mânerul vătraiului era prea fierbinte ca să poată fi ținut în mână, dar lucrul ăsta nu părea să-l deranjeze pe Hinzelmann, care scormoni din nou în foc. Apoi înfipse văraiul în jar şi-l lăsă acolo. După aceea zise:

— Ei ştiu că locuiesc într-un loc bun, iar de alte oraşe din țara asta şi din partea asta a statului se alege praful. Asta ştiu ei.

— Şi-i meritul tău?

— Eu am grijă de oraşul ăsta. Aici nu se întâmplă decât ce vreau eu să se întâmple. Înțelegi? Nimeni nu vine aici dacă nu vreau eu să vină. De aceea te-a trimis aici tatăl tău. Nu voia să fii în lumea largă, atrăgând atenția asupra ta. Asta-i tot.

— Iar tu l-ai trădat.

— Nici vorbă. A fost un escroc, dar eu îmi plătesc întotdeauna datoriile.

— Nu te cred, zise Shadow.

Hinzelmann păru jignit.

— Mă țin întotdeauna de cuvânt.

— Nu-i adevărat. Laura a venit aici. Mi-a spus că o chemase ceva, că simțise un fel de chemare. Ce zici de coincidența care a făcut ca Sam Black Crow şi Audrey Burton să apară aici în aceeaşi seară? Nu mai cred în coincidențe.

Sam Black Crow şi Audrey Burton. Două persoane care ştiau cine sunt în realitate şi care mai ştiau că mă caută nişte agenţi federali. Dacă una dădea greş, rămânea cealaltă. Iar dacă şi cealaltă eşua, cine era în drum spre Lakeside? Directorul puşcăriei în care am fost închis, care venea aici ca să pescuiască la copcă? Mama Laurei? se răsti Shadow, care se înfuriase. Voiai să plec din oraşul tău. Dar nu voiai să-şi dea seama Wednesday că-i vina ta.

În lumina focului, Hinzelmann semăna mai mult cu un gargui decât cu un spiriduş.

— Acesta este un oraş bun, zise bătrânul, care fără zâmbetul său obişnuit arăta ca un cadavru. Atrăgeai atenţia prea mult. Nu era bine pentru oraş.

— Trebuia să mă laşi pe gheaţă. Trebuia să mă laşi în apă. Am deschis portbagajul rablei. În momentul acesta, Alison e îngheţată în portbagaj. Dar gheaţa se va topi, iar trupul ei va ieşi la suprafaţă. Iar oamenii o să scotocească pe fundul lacului, să vadă ce mai pot găsi acolo. Şi o să găsească grămada aceea de copii. Cred că unele cadavre s-au păstrat destul de bine.

Hinzelmann se întinse şi luă vătraiul. Nu se mai prefăcu că aţâţă focul. Ţinea vătraiul ca pe o spadă sau ca pe un baston, cu vârful lucitor, alb-portocaliu, în aer. Vătraiul scotea fum. Shadow era conştient că-i aproape gol, că e foarte obosit şi că nu-i în stare să se apere.

— Vrei să mă omori? zise Shadow. Dă-i drumul. Oricum sunt un om mort. Ştiu că eşti stăpânul oraşului, că aici e lumea ta. Dar dacă-ţi imaginezi că n-o să mă caute nimeni, atunci visezi. S-a terminat. Hinzelmann, într-un fel sau altul, treaba asta s-a terminat.

Hinzelmann se ridică în picioare, sprijinindu-se în vătrai ca într-un baston. Covorul sfârâi şi scoase fum din locul în care fusese atins. Bătrânul se uită la Shadow, cu lacrimi în ochii săi albaştri.

— Iubesc oraşul acesta. Îmi place să fiu un bătrân țicnit, să spun poveşti, s-o conduc pe Tessie şi să pescuiesc la copcă. Îți aminteşti ce ți-am spus? După o zi de pescuit nu aduci acasă peşte, ci linişte sufletească.

Întinse vătraiul în direcția lui Shadow, iar acesta îi simți căldura de la distanță.

— Pot să te ucid, zise Hinzelmann. Pot să muşamalizez lucrurile. Am mai făcut asta. Nu eşti primul care a descoperit despre ce-i vorba. Şi tatăl lui Chad Mulligan a descoperit adevărul. Am scăpat de el şi o să scap şi de tine.

— Probabil că o să scapi, îi replică Shadow. Pentru cât timp, Hinzelmann? Pentru un an? Pentru încă un deceniu? Polițiştii au acum calculatoare. Şi nu-s proşti. O să descopere un fir. În fiecare an dispare un copil. Mai devreme sau mai târziu, poliția o să-şi vâre nasul pe aici. Aşa cum o să mă caute şi pe mine. Cât de bătrân eşti? întrebă Shadow, înfigându-şi degetele într-o pernă de pe canapea, pregătindu-se s-o ridice deasupra capului, ca să pareze prima lovitură.

Figura lui Hinzelmann era inexpresivă. Bătrânul zise:

— Oamenii îmi dăruiau copiii lor înainte de venirea romanilor în Pădurea Neagră. Am fost zeu înainte să fiu kobold[1].

— Poate că-i timpul să pleci de aici, zise Shadow, întrebându-se ce-i un kobold.

Hinzelmann se uită la el, apoi luă vătraiul şi îl înfipse din nou în jar.

— Nu-i chiar atât de simplu. Shadow, ce te face să crezi că pot părăsi acest oraş, chiar dacă aş vrea? Sunt o parte a lui. Vrei să plec? Eşti dispus să mă omori, ca să pot pleca?

Shadow se uită la podea. În locul în care vătraiul atinsese covorul rămăseseră scântei. Hinzelmann îi urmări privirea şi strivi jarul cu piciorul. În mintea lui Shadow apărură

---

[1] Kobold – ființă din mitologia germanică, asemănătoare spiriduşilor şi răuvoitoare dacă nu i se aduc ofrande.

neinvitați o mulțime de copii, vreo sută, care-l priveau cu ochi inexpresivi, în timp ce părul li se agita încet în jurul fețelor, ca niște mănunchiuri de alge marine. Copiii se uitau la el ca şi cum i-ar fi reproşat ceva.

Iar el ştia că-i abandonase, dar nu-i trecea prin minte ce ar putea să facă.

— Nu pot să te ucid, zise Shadow. Mi-ai salvat viața.

Apoi clătină din cap. Se simțea ca un gunoi, nu ca un erou sau ca un detectiv. Era doar un alt trădător, care arăta degetul întunericului, înainte să-i întoarcă spatele.

— Vrei să afli un secret? îl întrebă Hinzelmann.

— Da, răspunse Shadow, cu sufletul greu, aşteptându-se să fie copleşit de atâtea secrete.

— Priveşte.

În locul în care stătuse Hinzelmann se afla un băiat, care nu avea mai mult de cinci ani. Avea părul lung, castaniu-închis. Era complet gol – cu excepția unei curele vechi de piele în jurul gâtului. Îl străpungeau două săbii, una înfiptă în piept, cealaltă înfiptă în umăr, dar cu vârful ei ieşind printre coaste. Sângele curgea fără încetare din răni şi se prelingea de-a lungul trupului copilului, băltind pe podea. Săbiile păreau incredibil de vechi.

Băiețelul se uită la Shadow, iar în ochii lui se citea doar durere.

Iar Shadow îşi zise: „Bineînțeles". Asta-i o metodă la fel de bună ca oricare alta ca să faci un zeu al unui trib. Nu trebuia să-i explice nimeni. Ştia. Iei un copil şi-l ții în întuneric, fără să vadă pe nimeni, îl hrăneşti bine în decursul anilor, mai bine decât pe ceilalți copii din sat, iar după cinci ierni, atunci când e noaptea cea mai lungă, târăşti copilul îngrozit afară din colibă şi-l duci într-un cerc de flăcări. Iar acolo îl străpungi cu lame din fier şi din bronz. Apoi afumi trupul cel mic la foc de cărbuni până se usucă bine, după aceea îl înfăşori în blănuri şi-l duci cu tine din tabără în tabără, prin toată Pădurea Neagră, sacrificându-i animale

şi copii, făcând din el norocul tribului. Când, după trecerea anilor, trupul se va sfărâma din cauza vechimii, vei pune oasele fragile într-o cutie şi vei venera cutia; iar într-o zi oasele vor fi uitate, tribul care venerase zeul-copil din cutie va fi dispărut de mult, iar din zeul-copil, norocul satului, va rămâne o amintire vagă, va deveni o fantomă sau un kobold.

Shadow se întrebă care dintre oamenii ce veniseră în nordul statului Wisconsin în urmă cu o sută cincizeci de ani – un tăietor de lemne, poate, sau un cartograf – traversase Atlanticul avându-l în cap pe Hinzelmann cel viu.

Apoi copilul însângerat dispăru, dispăru şi sângele, rămase doar un bătrân cu păr alb şi cu zâmbet de spiriduş. Şi cu mânecile puloverului încă ude, după ce-l pusese pe Shadow în baie şi-i salvase viaţa.

— Hinzelmann? se auzi o voce din uşa încăperii.

Hinzelmann se întoarse. Se întoarse şi Shadow.

— Am venit să-ţi spun că rabla s-a scufundat sub gheaţă, zise Chad Mulligan, cu glas obosit. În timp ce veneam pe drum am văzut că rabla a dispărut şi m-am gândit că-i cazul să te anunţ, dacă nu ştiai.

Poliţistul ţinea pistolul în mână, cu ţeava spre podea.

— Bună, Chad, zise Shadow.

— Salut, amice. Am primit o notă că ai murit în puşcărie. Atac de cord.

— Se pare că mor peste tot, spuse Shadow.

— A venit aici şi m-a ameninţat, zise Hinzelmann.

— Nu-i adevărat, spuse Chad Mulligan. Hinzelmann, sunt aici de cel puţin zece minute şi am auzit tot ce-ai spus. Despre tatăl meu. Despre lac.

Chad Mulligan intră în încăpere, fără să ridice pistolul.

— Doamne! Hinzelmann, nu poţi să treci prin oraş fără să vezi lacul ăla afurisit. E chiar în mijloc. Ce naiba trebuie să fac?

— Să-l arestezi. A zis că o să mă omoare, spuse Hinzelmann, un biet bătrân speriat, într-o încăpere prăfuită. Chad, mă bucur că eşti aici.

— Nu-i adevărat, ripostă Mulligan. N-ai de ce să te bucuri.

Hinzelmann oftă. Se aplecă, având o înfăţişare plină de resemnare, şi scoase vătraiul din foc. Vârful vătraiului se încinsese, era portocaliu.

— Hinzelmann, pune-l jos. Pune-l jos încet şi ţine mâinile în aer, să le pot vedea. Întoarce-te cu faţa la perete.

Pe figura bătrânului se ivise o expresie de groază, iar lui Shadow i se făcu milă de el, dar îşi aminti lacrimile îngheţate de pe obrajii lui Alison McGovern. Hinzelmann nu se mişcă. Nu lăsă vătraiul din mână. Nu se întoarse spre perete. Shadow se pregătea să întindă mâna spre el, ca să-i ia vătraiul, când bătrânul aruncă obiectul încins spre Mulligan.

Hinzelmann aruncase vătraiul neîndemânatic, apoi fugise spre uşă.

Vătraiul îl lovi pe Mulligan în braţul stâng.

Zgomotul împuşcăturii care răsună în spaţiul mic al încăperii bătrânului fu asurzitor.

O împuşcătură în cap şi se termină totul.

— Ar fi bine să te îmbraci, zise Mulligan, cu glas lipsit de orice intonaţie.

Shadow dădu din cap şi se duse în camera alăturată, deschise uşa uscătorului de haine şi-şi luă veşmintele. Blugii erau încă umezi, dar îi îmbrăcă. Când se întoarse în biroul lui Hinzelmann, îmbrăcat complet – cu excepţia paltonului, care zăcea undeva în mâlul îngheţat de pe fundul lacului –, văzu că Mulligan scosese din cămin mai mulţi buşteni care fumegau.

— Pentru un poliţist e o zi groaznică, dacă trebuie să incendieze o casă ca să ascundă o crimă, zise Chad.

Apoi se uită la Shadow şi remarcă:

— Îţi trebuie nişte ghete.

— Nu ştiu unde le-a pus, îi răspunse Shadow.

— La naiba! mormăi şeful poliţiei.

Apoi zise:

— Îmi pare rău, Hinzelmann.

Îl luă pe bătrân de guler şi de cureaua de la pantaloni şi-i aruncă trupul în cămin. Cadavrul ajunse cu capul în foc. Părul alb fu cuprins de flăcări, iar camera se umplu de mirosul cărnii arse.

— N-a fost crimă, ci autoapărare, zise Shadow.

— Ştiu ce-a fost.

Mulligan îşi îndreptă atenţia către buturugile fumegânde pe care le împrăştiase prin încăpere. Împinse una lângă marginea canapelei, luă un exemplar vechi al ziarului *Lakeside News*, îi rupse foile, le mototoli şi le aruncă peste butuc. Paginile de ziar se îngălbeniră şi fură cuprinse de flăcări.

— Să ieşim, zise Chad Mulligan.

Deschise ferestrele înainte să iasă din casă, apoi încuie uşa.

Shadow îl urmă desculţ până la maşina de poliţie. Mulligan îi deschise portiera din faţă, Shadow urcă, îşi şterse picioarele de covoraş, apoi îşi puse şosetele, care se uscaseră bine.

— Putem să cumpărăm nişte ghete de la Henning's Farm and Home, zise Chad Mulligan.

— Cât de mult ai auzit din discuţie? îl întrebă Shadow.

— Destul de mult. Chiar prea mult.

Parcurseră în tăcere drumul până la Henning's Farm and Home. Când ajunseră acolo, şeful poliţiei întrebă:

— Ce număr ai la ghete?

Iar Shadow îi spuse.

Mulligan intră în magazin şi se întoarse cu o pereche de şosete groase de lână şi o pereche de ghete din piele.

— Asta-i tot ce aveau de mărimea ta, zise el. Dacă nu cumva vrei nişte cizme de cauciuc. Mi-am închipuit că nu vrei.

Shadow se încălță cu șosetele și cu ghetele. I se potriveau perfect și-i mulțumi polițistului.

— Ai mașină? îl întrebă Mulligan.

— Am parcat-o pe drum, lângă lac, în apropierea podului.

Mulligan porni automobilul și ieși din parcarea magazinului.

— Ce s-a întâmplat cu Audrey? îl întrebă Shadow.

— Audrey mi-a spus în ziua următoare celei în care ai fost arestat că mă place ca prieten, dar că între noi nu putea fi mai mult de atât, pentru că suntem rude. S-a întors înapoi în Eagle Point. Mi-a zdrobit inima.

— Da, lucrurile se leagă, zise Shadow. N-ai fost tu de vină. Hinzelmann n-a mai avut nevoie de ea.

Trecură pe lângă locuința lui Hinzelmann. Din coșul casei ieșea un nor des de fum alb.

— Audrey venise aici doar pentru că Hinzelmann voia să vină. L-a ajutat să mă izgonească din oraș. Atrăgeam atenția asupra acestei localități, iar el nu dorea așa ceva.

— Credeam că Audrey mă place...

Se opriră lângă mașina închiriată de Shadow.

— Ce-o să faci acum? îl întrebă Shadow pe polițist.

— Nu știu, îi răspunse Mulligan.

Figura sa, care de obicei oglindea oboseală, începuse să pară mai plină de viață de când plecase din locuința lui Hinzelmann. Și mai îngrijorată.

— Cred că am doar câteva opțiuni. Fie îmi trag un glonț în cap, zise el, ducându-și mâna cu două degete lipite, ca un pistol, spre gura deschisă. Sau mai aștept vreo două zile, până se topește cea mai mare parte a gheții, îmi leg un bloc de ciment de picioare și sar de pe pod. Sau mă îndop cu pilule. Ba nu, mai bine mă duc cu mașina în pădure și iau pilulele acolo. Nu vreau ca oamenii mei să fie obligați să facă ordine în urma mea. Să se ocupe cei din poliția comitatului...

Apoi oftă și clătină din cap.

— Chad, nu l-ai omorât tu pe Hinzelmann. El a murit cu mult timp în urmă, foarte departe de locul ăsta.

— Mulțumesc, Mike, dar eu l-am ucis. L-am împuşcat cu sânge rece şi am muşamalizat crima. Şi-mi dau seama că dacă o să mă întrebi de ce am făcut aşa ceva n-o să ştiu ce să-ți răspund.

Shadow întinse mâna şi-l bătu pe braț pe Mulligan, apoi îi explică:

— Hinzelmann era stăpânul oraşului. Nu cred că ai avut de ales. Sunt convins că el te-a făcut să vii la el acasă. Voia să auzi ceea ce ai auzit. Te-a manevrat. Cred că era singurul mod prin care putea să iasă din treaba asta.

Expresia plină de jale a lui Mulligan nu se schimbă. Shadow îşi dădu seama că şeful poliției nu auzise nimic din ceea ce-i spusese el. Mulligan îl omorâse pe Hinzelmann şi-i aprinsese un rug, iar acum, supunându-se ultimei dorințe a bătrânului, voia să se sinucidă.

Shadow închise ochii, amintindu-şi locul din mintea sa în care se dusese arunci când Wednesday îi spusese să provoace ninsoare. Insistă, de la minte la minte, zâmbind deşi nu-i ardea de zâmbit, şi zise:

— Chad, acceptă lucrurile aşa cum sunt.

În mintea lui Mulligan era un nor, un nor negru, apăsător, iar Shadow – care aproape că-l vedea – se concentră asupra lui şi-şi imagină că norul se subțiază, că dispare precum ceața când se face ziuă.

— Chad, zise el, în timp ce încerca să pătrundă în norul acela, oraşul acesta se va schimba. Nu va mai fi singurul oraş prosper dintr-o regiune aflată în criză economică. Va deveni asemenea celorlalte oraşe din partea asta a lumii. Vor exista probleme. Vor exista şomeri. Şi oameni care-şi vor ieşi din minți. Tot mai mulți oameni vor avea necazuri. Se vor întâmpla tot felul de rahaturi. Oraşul va avea nevoie de un şef al poliției cu experiență. Oraşul are nevoie de tine. Marguerite are nevoie de tine.

În norul întunecat din mintea polițitului se petrecu ceva. Shadow sesiză schimbarea şi insistă, vizualizând mâinile cafenii ale Margueritei Olsen, ochii ei negri şi părul ei lung, lung şi negru. Reproduse modul în care femeia îşi lăsa capul într-o parte şi felul în care zâmbea când o amuza ceva.

— Te aşteaptă, zise Shadow, ştiind în clipa în care rostise vorbele că acestea erau adevărate.

— Margie? zise Chad Mulligan.

În clipa aceea – deşi n-ar fi fost în stare să spună cum făcuse aşa ceva – Shadow pătrunse în mintea lui Chad Mulligan, de parcă ar fi fost lucrul cel mai uşor din lume, şi extrase din ea evenimentele din după-amiaza aceea, precis şi fără patimă, ca un corb care ciuguleşte ochii unui animal ucis de o maşină pe şosea.

Ridurile de pe fruntea lui Chad se netezirăă, iar polițistul clipi somnoros.

— Chad, du-te s-o vezi pe Margie, îi zise Shadow. Mi-a făcut plăcere să te văd. Ai grijă de tine.

— Da, îi răspunse Chad Mulligan, căscând.

În radioul din maşina poliției se auzi un mesaj. Chad se întinse să apese un buton, iar Shadow coborî din automobil şi se duse la maşina sa. Privi netezimea cenuşie a lacului din centrul oraşului şi se gândi la copiii morți care aşteptau pe fundul apei.

Curând, Alison o să se ridice la suprafață...

În timp ce Shadow trecea cu maşina prin fața locuinței lui Hinzelmann, văzu că fumul se transformase într-o vâlvătaie. Se auzea vaietul unei sirene.

Conduse spre sud, îndreptându-se către Autostrada 51. Urma să meargă la întâlnirea sa finală. Însă înainte de asta voia să se oprească în Madison, să-şi ia rămas-bun.

Samanthei Black Crow îi plăcea foarte mult să închidă cafeneaua, atunci când se înnopta. Era un lucru liniştitor,

care-i dădea senzația că readucea ordinea în lume. Punea un CD cu Indigo Girls[1] şi-şi făcea treaba în ritmul ei şi în felul ei. Mai întâi curăța automatul pentru espresso. Apoi făcea controlul final, asigurându-se că toate farfuriile şi ceştile fuseseră duse în bucătărie, că ziarele care zăceau împrăştiate prin cafenea la sfârşitul zilei fuseseră strânse şi aşezate într-un teanc lângă uşa din față, ca să fie reciclate.

Îi plăcea cafeneaua. Fusese o clientă fidelă timp de şase luni înainte de a-l convinge pe Jeff, managerul, să-i dea o slujbă acolo. Cafeneaua era alcătuită dintr-un şir lung de încăperi ocupate de fotolii, canapele şi măsuțe şi se afla pe o stradă plină de anticariate.

Strânse feliile de prăjitură cu brânză care rămăseseră şi le puse în frigiderul cel mare, să stea la rece pe timpul nopții, apoi luă o cârpă şi şterse firimiturile. Îi plăcea să fie singură.

O bătaie în fereastră îi distrase atenția de la muncă şi o aduse din nou în lume. Se duse la uşă şi o deschise, lăsând să intre o femeie cam de vârsta ei, cu părul roşu aprins strâns într-o coadă. Femeia se numea Natalie.

— Bună, zise Natalie.

Apoi se ridică în vârful picioarelor şi o sărută pe Sam, plasându-şi sărutul între obrazul lui Sam şi colțul gurii ei. Un asemenea sărut spunea multe.

— Ai terminat?

— Aproape.

— Vrei să vezi un film?

— Sigur. Mi-ar plăcea. Dar mai am vreo cinci minute de trebăluit. De ce nu iei loc, să te uiți pe *Onion*[2]?

— Am văzut deja numărul din săptămâna asta, zise Natalie.

---

[1] Indigo Girls – duet folk-rock de succes la sfârşitul anilor 1980.

[2] *The Onion* – ziar satiric american.

Şi se aşează pe un scaun de lângă uşă, scotoci prin teancul de ziare pregătite pentru reciclare până când găsi ceva, apoi începu să citească, în timp ce Sam strângea toți banii din casă şi-i depunea în seif.

Erau împreună de o săptămână. Sam se întreba dacă aceasta era relația pe care o aşteptase toată viața. Îşi spunea că doar chimicalele din creier şi feromonii o făceau să fie fericită când o vedea pe Natalie – şi poate că avea dreptate. Dar se pomenea zâmbind când o vedea pe Natalie, iar când erau împreună se simțea liniştită şi mulțumită.

— În ziarul ăsta e un articol intitulat „Se schimbă America?".

— Şi se schimbă?

— Nu se spune. Articolul zice că s-ar putea, dar că nimeni nu ştie cum şi nici de ce, aşa că s-ar putea să nu se întâmple nimic.

Sam zâmbi cu gura până la urechi şi zise:

— Asta satisface orice părere, nu-i aşa?

— Cred că da, spuse Natalie încruntată, şi citi mai departe din ziar.

Sam spălă cârpa de vase şi o împături.

— Cred că, în pofida guvernului, lucrurile merg bine în momentul ăsta. Poate că de vină-i doar primăvara, care a sosit un pic mai devreme. A fost o iarnă lungă şi mă bucur că s-a terminat.

— Şi eu. În articolul ăsta scrie că o mulțime de oameni au avut vise ciudate. Eu n-am avut niciodată vise bizare. Doar obişnuite.

Sam se uită în jurul ei, să vadă dacă nu uitase ceva. Nu uitase nimic. Făcuse treabă bună. Îşi scoase şorțul şi-l atârnă în bucătărie. Apoi se întoarse şi începu să stingă luminile.

— Eu am avut nişte vise stranii în ultimul timp, zise ea. Suficient de stranii ca să încep să țin un jurnal de vise. Le notez acolo când mă trezesc. Dar când citesc ce-am scris, descopăr că visele acelea nu au niciun înțeles.

Apoi își puse haina și mănușile de mărime universală.

— M-am ocupat într-un timp de vise, zise Natalie, care făcuse câte un pic din toate, începând cu disciplinele secrete de autoapărare și saunele ceremoniale amerindiene și terminând cu feng shui și dansul pe muzică jazz. Povestește-mi, iar eu o să-ți spun ce înseamnă.

— Bine, zise Sam.

După care descuie ușa cafenelei, stinse ultimele lumini, o lăsă pe Natalie să iasă, ieși și ea în stradă, apoi încuie din nou ușa.

— Uneori visez oameni care cad din cer. Uneori sunt sub pământ și discut cu o femeie care are cap de bizon. Și uneori îl visez pe tipul pe care l-am sărutat într-un bar, luna trecută.

— E ceva ce-ar trebui să știu?

— Tot ce se poate. Dar nu-i ce-ți închipui. A fost un sărut gen „să vă ia dracu'".

— I-ai spus tipului să-l ia dracu'?

— Nu lui, ci tuturor celorlalți. Mi-ar fi plăcut să asiști la chestia asta.

Tocurile lui Natalie țăcăneau pe trotuar. Sam mergea alături de ea.

— Tipul ăla e proprietarul mașinii mele, zise Sam.

— Chestia aia purpurie cu care te-ai întors de la sora ta?

— Îhm.

— Ce s-a întâmplat cu el? De ce nu și-a recuperat mașina?

— Nu știu. Poate că-i în pușcărie. Poate a murit.

— A murit?

— Așa cred, zise Sam.

Apoi continuă, după o scurtă ezitare:

— Cu câteva săptămâni în urmă eram convinsă că-i mort. Percepție extrasenzorială. Sau ceva de genul ăsta. Apoi mi-a trecut prin minte că s-ar putea să nu fi murit. Nu mai înțeleg nimic. S-ar putea ca percepția mea extrasenzorială să nu fie prea grozavă.

— Cât timp intenționezi să păstrezi maşina?

— Până când o să vină cineva după ea. Cred că aşa ar fi vrut el.

Natalie se uită la Sam. Se mai uită o dată, apoi zise:

— De unde ai *astea*?

— Ce anume?

— Florile. Cele pe care le ții în mână. De unde au apărut? Le aveai când am plecat din cafenea? Cum de nu le-am văzut?

Sam se uită la propria-i mână, apoi zâmbi.

— Eşti tare dulce. Sigur, ar fi trebuit să-ți mulțumesc când mi le-ai dat. Sunt tare frumoase. Mulțumesc tare mult. Nu crezi totuşi că roşul ar fi fost o culoare mai potrivită?

Ținea în mână un buchet de trandafiri, cu cozile înfăşurate în hârtie. Şase trandafiri, toți albi.

— Nu ți i-am dat eu, zise Natalie, strângând din buze.

Apoi niciuna dintre ele nu mai scoase o vorbă până când ajunseră la cinematograf.

În seara aceea, când ajunse acasă, Sam puse trandafirii într-o glastră improvizată. Ulterior îi turnă în bronz şi păstră pentru sine povestea modului în care îi căpătase, cu toate că-i spuse Carolinei – cea care a urmat după Natalie – basmul trandafirilor-fantomă. Amândouă erau foarte bete, iar Caroline fu de acord cu Sam că era o poveste foarte, foarte bizară şi neobişnuită. Dar în sinea ei nu crezuse nici măcar o vorbă, aşa că totul se termină cu bine.

Shadow parcă lângă clădirea administrativă şi se plimbă încet pe esplanadă, dezmorțindu-şi picioarele după lungul drum cu maşina. Hainele îl stânjeneau încă, deşi se uscaseră pe corpul său, iar ghetele cele noi îl strângeau. Trecu pe lângă un telefon public. Sună la informații şi obținu numărul.

Persoana care-i răspunsese îl anunță că nu era acolo, probabil se afla încă la cafenea.

În drum spre cafenea, Shadow se oprise ca să cumpere flori.

Ajunsese la cafenea, traversase strada, stătuse în uşa unui anticariat şi privise.

Localul se închidea la ora opt, iar la opt şi zece Shadow o văzu pe Sam Black Crow ieşind din cafenea în compania unei femei mai scunde decât ea, care avea părul – de o nuanță aparte de roşu – strâns într-o coadă. Cele două se țineau de mână, de parcă acest gest simplu le-ar fi ajutat să înfrunte întreaga lume, şi discutau – sau, mai bine zis, Sam vorbea, iar prietena ei asculta. Shadow se întrebă ce povestea Sam, pentru că zâmbea în timp ce vorbea.

Cele două femei traversară strada şi trecură pe lângă Shadow. Fata cu părul prins în coadă trecu la câțiva centimetri de el, Shadow ar fi putut s-o atingă fără nicio dificultate. Iar cele două tinere nu-l observară.

Le privi cum se îndepărtează şi simți cum în interiorul său vibrează o coardă.

Fusese un sărut minunat, îşi spuse Shadow, dar Sam nu se uitase niciodată la el aşa cum se uita la fata aceea cu codiță. Şi nici nu avea să se uite.

— Ce naiba, există Peru! îşi zise el. Şi El Paso. Întotdeauna există ceva.

Apoi alergă după fete şi puse florile în mâna lui Sam. Apoi fugi repede, ca să nu i le poată da înapoi.

După aceea urcă pe colină, unde-şi lăsase maşina, şi porni spre Chicago. Merse încet, fără să depăşească viteza legală.

Îi mai rămăsese un singur lucru de făcut.

Nu avea de ce să se grăbească.

Petrecu noaptea într-un Motel 6. Dimineața îşi dădu seama că hainele sale miroseau precum fundul lacului. Se îmbrăcă totuşi cu ele, zicându-şi că n-o să le poarte multă vreme.

Îşi plăti camera, apoi merse spre clădirea din gresie, pe care o găsi fără nicio dificultate. Era mai mică decât şi-o amintea.

Urcă pe scări – nu prea repede, pentru că asta ar fi însemnat că se grăbea să-şi întâlnească moartea, dar nici prea încet, pentru că asta ar fi însemnat că îi este frică. Cineva făcuse curăţenie pe scară – pungile de gunoi dispăruseră. Locul acela mirosea acum a clor, a dezinfectant, şi nu a zarzavaturi stricate.

Uşa vopsită în roşu, de la capătul scărilor, era larg deschisă, iar aerul mirosea a mâncare veche. Shadow ezită, apoi apăsă pe butonul soneriei.

— Vin! strigă o femeie, iar blonda cea mititică precum un pitic, Zoria Utreniaia, ieşi din bucătărie şi se repezi spre el, ştergându-şi mâinile de şorţ.

Shadow îşi dădu seama că femeia arăta altfel. Arăta fericită. Avea obrajii roşii iar ochii ei bătrâni scânteiau. Când îl văzu, rămase cu gura căscată, apoi strigă:

— Shadow! Te-ai întors!

Alergă spre el, cu braţele întinse. Shadow se aplecă şi o îmbrăţişă, iar ea îl sărută pe obraz.

— Ce bine-mi pară să te revăd! zise ea. Iar acum trebuie să pleci.

Shadow intră în apartament. Toate uşile din locuinţă erau larg deschise (cu excepţia celei aparţinând Zoriei Polunocinaia, dar acest lucru nu-l surprinse). Văzu că şi ferestrele erau deschise. O briză uşoară bătea pe coridor.

— Faceţi curăţenie? o întrebă el pe Zoria Utreniaia.

— Aşteptăm un oaspete, îi explică ea. Acum trebuie să pleci. Dar mai întâi, nu vrei o cafea?

— Am venit să-l văd pe Cernobog, zise Shadow. A sosit timpul.

Zoria Utreniaia clătină violent din cap.

— Nu, nu, nu vrei să-l vezi. Nu-i o idee bună.

— Ştiu, zise Shadow. Dar am învățat un singur lucru în perioada în care am avut de-a face cu zeii – dacă ai încheiat o înțelegere, respect-o. Zeii pot să încalce oricâte reguli vor. Noi nu putem. Chiar dacă aş încerca să plec de aici, picioarele m-ar aduce înapoi.

— Adevărat, zise bătrâna, muşcându-şi buza inferioară. Dar astăzi pleacă. Întoarce-te mâine. Atunci el va fi plecat deja.

— Cine-i acolo? întrebă o voce de femeie din celălalt capăt al coridorului. Zoria Utreniaia, cu cine vorbeşti? Nu pot să întorc singură salteaua!

Shadow merse până la capătul culoarului şi zise:

— Bună dimineața, Zoria Vecerniaia. Îmi dați voie să vă ajut?

Femeia din încăpere scoase un țipăt şi scăpă salteaua din mâini, din cauza surprizei.

Dormitorul era plin de praf. Praful acoperea orice suprafață, de lemn sau de sticlă. Fire de praf dansau în raza de soare care pătrundea prin fereastra deschisă, deranjate de briza ce bătea din când în când şi de fâlfâitul leneş al perdelei de dantelă îngălbenită.

Shadow îşi reaminti încăperea. Fusese camera în care dormise Wednesday, în noaptea aceea. Camera lui Belobog.

Zoria Vecerniaia se uită la el şi spuse:

— Trebuie să întoarcem salteaua.

— Nicio problemă, o asigură Shadow, apoi se aplecă, ridică salteaua cu uşurință şi o întoarse.

Patul era vechi, din lemn, iar salteaua din fulgi cântărea cât un om. În timp ce întorcea salteaua, praful zbură în toate părțile.

— De ce-ai venit? întrebă Zoria Vecerniaia, pe un ton neprietenos.

— Pentru că un tânăr a jucat dame cu un zeu, în luna decembrie, şi a pierdut.

Bătrâna avea părul cărunt prins într-un coc în creştetul capului. Se uită la el şi-i zise:

— Întoarce-te mâine.

— Nu pot.

— O să mori. Du-te dincolo şi stai jos. Zoria Utreniaia o să-ți aducă o cafea. Cernobog se va întoarce în scurt timp.

Shadow se duse în camera de zi. Arăta exact aşa cum şi-o amintea. Doar că fereastra era deschisă. Pisica cenuşie dormea pe brațul canapelei. Deschise ochii când îl auzi pe Shadow intrând, apoi îi închise la loc, neimpresionată.

În încăperea aceea jucase dame cu Cernobog, acolo îşi mizase viața ca să-l convingă pe bătrân să li se alăture în ultima înşelătorie ucigaşă a lui Wednesday. Aerul proaspăt pătrundea prin fereastra deschisă, înlăturând aerul stătut.

Zoria Utreniaia veni, ducând tava roşie de lemn. Pe tavă se afla o ceaşcă mică, smălțuită, cu cafea neagră, aburindă. Alături de ea se găsea un castron plin cu prăjiturele cu ciocolată. Femeia aşează tava în fața lui.

— Am întâlnit-o pe Zoria Polunocinaia, zise el. A venit la mine, în lumea de sub pământ, şi mi-a dat luna, ca să-mi lumineze drumul. Şi a luat ceva din mine. Dar nu-mi amintesc ce a luat.

— Te place, îi spuse Zoria Utreniaia. Visează atât de mult... Ne păzeşte pe toți. E atât de curajoasă...

— Unde-i Cernobog?

— Zice că nu se simte în largul lui când facem curățenia de primăvară. Se duce şi cumpără ziarul, stă în parc, cumpără țigări... Poate că n-o să se întoarcă azi. Nu trebuie să-l aştepți. De ce nu pleci? Întoarce-te mâine.

— O să aştept, zise Shadow.

Ştia că nu-l obligă nicio forță magică să aştepte. Aştepta pentru că voia el să aştepte. Acesta era ultimul lucru care trebuia să se întâmple şi era ultimul lucru care urma să se întâmple. Venise aici de bunăvoie. Iar după aceea nu vor

mai exista obligații, nu vor mai exista mistere, nu vor mai exista fantome.

Sorbi din cafeaua fierbinte, care era neagră şi dulce, aşa cum şi-o amintea.

Auzi pe coridor o voce profundă de bărbat şi se ridică în picioare. Fu încântat să vadă că nu-i tremura mâna. Uşa se deschise.

— Shadow?

— Salut, zise Shadow, şi se aşeză.

Cernobog intră în încăpere. Ținea în mână un exemplar împăturit din *Chicago Sun-Times*, pe care-l puse pe măsuță. Se uită la Shadow, apoi întinse mâna, fără să fie prea convins de modul în care va reacționa celălalt. Cei doi îşi strânseră mâinile.

— Am venit pentru că am încheiat o înțelegere, zise Shadow. Tu ți-ai îndeplinit partea. Acum e rândul meu.

Cernobog dădu din cap. Razele soarelui se reflectau în părul şi în mustața sa, care erau cărunte, şi le făcea să pară aurii.

— E... Nu e... Poate că ar fi mai bine să pleci. Nu-i un moment potrivit.

— Pot să aştept, zise Shadow. Eu sunt gata.

Cernobog oftă şi zise:

— Eşti un băiat tare prost! Ştiai?

— Cred că da.

— Eşti un băiat prost, dar acolo, în vârful muntelui, ai făcut un lucru foarte bun.

— Am făcut ce trebuia să fac.

— Probabil...

Cernobog se duse la bufetul vechi, din lemn, se aplecă şi trase de sub el o valiză. O descuie şi o deschise. Scoase din ea un baros şi-l ridică. Barosul era vechi, iar mânerul lui din lemn era pătat.

— Îți datorez mult. Mai mult decât crezi. Din cauza ta, lucrurile s-au schimbat. A venit primăvara. Primăvara cea adevărată.

— Știu ce-am făcut, spuse Shadow. N-am avut de ales.

Cernobog dădu din cap. Avea o privire pe care Shadow nu-și amintea s-o fi văzut-o și înainte.

— Ți-am povestit vreodată despre fratele meu?

— Belobog? întrebă Shadow, în timp ce mergea spre centrul covorului murdărit de scrum și se așeza în genunchi. Ai spus că nu l-ai văzut de multă vreme.

— Da, zise bătrânul, ridicând barosul. Băiete, a fost o iarnă lungă. O iarnă foarte lungă. Dar acum iarna se sfârșește, spuse el, și clătină din cap, de parcă și-ar fi amintit ceva. Închide ochii.

Shadow închise ochii și ținu capul drept, apoi așteptă.

Barosul era rece, rece ca gheața, și-i atinse fruntea cu blândețe, ca o sărutare.

— Poc! Gata, zise Cernobog. S-a terminat.

Pe chipul bătrânului se întinsese un zâmbet cum nu mai văzuse Shadow niciodată, un zâmbet plăcut, ca razele soarelui într-o zi de vară. Bătrânul se duse la valiză, puse barosul în ea, o închise și o împinse sub bufet.

— Ești Cernobog? întrebă Shadow. Chiar ești Cernobog?

— Da. Astăzi. De mâine o să fiu Belobog. Dar astăzi mai sunt încă Cernobog.

— Atunci de ce nu m-ai omorât cât mai puteai încă?

Bătrânul scoase o țigară fără filtru din pachetul pe care-l avea în buzunar, luă o cutie mare de chibrituri de pe șifonier și-și aprinse țigara. Părea cufundat în gânduri. După un timp, răspunse:

— Pentru că-i vorba de sânge. Și pentru că-i vorba și de recunoștință. A fost o iarnă lungă, lungă...

Shadow se ridică în picioare. Pe genunchii blugilor rămăseseră urme de praf, iar el le șterse cu mâna.

— Mulțumesc.

— Cu plăcere, îi zise bătrânul. Ştii unde mă găseşti, dacă o să ai chef să joci dame. De data asta o să joc cu piesele albe.

— Mulţumesc. S-ar putea să vreau să joc, zise Shadow. Dar nu prea curând.

Se uită în ochii strălucitori ai bătrânului şi se întrebă dacă avuseseră întotdeauna culoarea albăstrelei. Îşi strânseră mâinile, dar nu-şi luară rămas-bun pentru totdeauna.

Shadow o sărută pe Zoriei Utreniaia pe obraz şi-i sărută mâna Zoriei Vecerniaia, apoi coborî scara sărind câte două trepte deodată.

Post-scriptum

Reykjavik din Islanda este un oraş ciudat chiar şi pentru cei care au văzut multe oraşe ciudate. E un oraş vulcanic – căldura lui vine din adâncurile pământului. Există turişti, dar nu atât de mulți pe cât te-ai aştepta. Nici măcar la începutul lui iulie.

Soarele strălucea, aşa cum strălucea de câteva săptămâni. Încetase să strălucească doar o oră sau două, în zori. Atunci, între ora două şi trei dimineața, avea loc un fel de crepuscul, apoi ziua reîncepea.

Marele turist străbătuse mare parte din Reykjavik în dimineața aceea şi ascultase oamenii vorbind într-o limbă care se schimbase foarte puțin într-o mie de ani. Localnicii puteau să citească o saga străveche la fel de uşor cum îşi citeau ziarul. Pe insula aceea exista un simț al continuității care-l speria şi pe care-l găsea teribil de liniştitor. Era foarte obosit – ziua fără sfârşit îl împiedicase să doarmă, şi stătuse în camera de hotel întreaga noapte fără de noapte, citind când dintr-un ghid turistic, când din *Casa Umbrelor*[1], un roman pe care-l cumpărase dintr-un aeroport, în ultimele săptămâni, nu-şi mai amintea din ce aeroport. Uneori se mulțumise să se uite pe fereastră.

În cele din urmă, ceasul anunțase, la fel ca soarele însuşi, că se făcuse dimineață.

Îşi cumpără o tabletă de ciocolată din unul dintre multele magazine de dulciuri şi începu să meargă pe trotuar, trezindu-se din când în când că i se amintea natura

---

[1] *Casa Umbrelor* – roman de Charles Dickens.

vulcanică a Islandei: ajungea la colțul străzii şi se pomenea că aerul avea un miros de sulf. Asta nu-i amintea de Hades, ci de ouă stricate.

Multe dintre femeile pe lângă care trecea erau minunate: zvelte şi cu pielea albă. Felul de femei care-i plăceau lui Wednesday. Shadow se întrebă ce găsise Wednesday la mama lui Shadow, care era frumoasă, dar care arăta cu totul altfel.

Shadow le zâmbea femeilor frumoase, pentru că acestea îl făceau să se simtă bărbat, şi zâmbea şi celorlalte femei, pentru că se simțea minunat.

La un moment dat, i se păru că se uita cineva la el. Apoi, în timp ce se plimba prin oraş, se convinse că-l urmărea cineva. Se întorcea din când în când, încercând să-şi dea seama cine se ținea după el, se uita în vitrine, privind strada din spatele lui reflectată în geam, dar nu văzu nimic neobişnuit, nu zări pe nimeni care părea să-l urmărească.

Intră într-un restaurant mic, unde mâncă puffin[1] afumat, mure, păstrăv arctic şi cartofi fierți şi bău Coca-Cola, care i se păru mai dulce, cu mai mult zahăr decât cea din Statele Unite.

Chelnerul îi aduse nota şi-l întrebă:

— Scuzați-mă, sunteți american?

— Da.

— Atunci, un 4 Iulie fericit! îi ură chelnerul, foarte încântat de sine.

Shadow nu-şi dăduse seama că erau în ziua de 4 iulie. Ziua Independenței. Da. Îi plăcea ideea de independență. Lăsă banii şi bacşişul pe masă, apoi plecă. Dinspre Atlantic venea o briză rece, iar el îşi încheie haina.

Se aşeză pe o bancă murdară şi privi oraşul care-l înconjura şi-şi spuse că într-o zi va trebui să se întoarcă acasă. Că

---

[1] Puffin – pasăre nordică de dimensiuni mici, asemănătoare cu pinguinul.

într-o zi va trebui să-şi facă o casă, să aibă unde să se întoarcă. Se întrebă dacă „acasă" era ceva în care se transforma un loc, după un anumit timp, sau era ceva pe care-l găseai în cele din urmă, dacă mergeai, aşteptai şi ţi-l doreai suficient de multă vreme.

Îşi scoase cartea ca să citească.

Pe panta dealului cobora un bătrân, care venea către el. Bătrânul purta o pelerină cenuşie, roasă la poale, de parcă ar fi purtat-o în multe călătorii, şi o pălărie albastră, cu boruri largi, care avea înfiptă în panglică o pană de pescăruş. Shadow îşi spuse că arăta ca un hipiot bătrân. Sau ca un pistolar ieşit la pensie de multă vreme. Bătrânul părea ridicol de înalt.

Bărbatul se ghemui lângă Shadow, pe panta dealului. Dădu din cap către el. Purta un petic negru, ca de pirat, peste un ochi, şi avea o bărbiţă căruntă. Shadow se întrebă dacă individul voia să-i ceară o ţigară.

— *Hvernig gengur? Manst þú eftir mér?* zise bătrânul.

— Regret, dar nu vorbesc islandeza, răspunse Shadow.

După care adăugă, stângaci, fraza pe care o învăţase din ghidul său de conversaţie în primele ore ale dimineţii:

— *Ég tala bara ensku*, adică „Vorbesc doar limba engleză". Sunt american, încheie el.

Bătrânul dădu încet din cap şi spuse:

— Poporul meu a plecat de aici în America cu multă vreme în urmă. S-au dus acolo şi s-au întors în Islanda. Au spus că-i un loc bun pentru oameni, dar un loc rău pentru zei. Iar fără zei se simţeau prea... singuri.

Vorbea o engleză fluentă, dar pauzele şi ritmul propoziţiilor aveau ceva ciudat. Shadow îl privi atent. De aproape, părea mai bătrân decât îşi închipuise el şi avea pielea acoperită cu riduri şi cu crăpături fine, ca acelea care apar în granit.

— Te cunosc, băiete, zise bătrânul.

— Oare?

— Noi doi am mers pe aceeaşi cale. Şi eu am atârnat în copac timp de nouă zile, sacrificându-mă mie însumi. Eu sunt Domnul Aesilor[1]. Eu sunt zeul spânzurătorii.

— Eşti Odin, zise Shadow.

Bărbatul dădu din cap gânditor, de parcă şi-ar fi judecat numele.

— Mi se spune în multe feluri, dar sunt Odin, fiul lui Bor.

— Te-am văzut murind, spuse Shadow. Te-am privegheat. Ai încercat să distrugi multe ca să obţii putere. Ai vrut să sacrifici multe pentru tine. Ai făcut toate astea.

— N-am făcut aşa ceva.

— Le-a făcut Wednesday. Iar el era tu.

— Da, el era eu. Dar eu nu sunt el, zise bătrânul.

Îşi scărpină apoi o latură a nasului, iar pana de pescăruş de la pălărie i se legănă.

— Te vei întoarce în America?

— N-am pentru ce să mă întorc, răspunse Shadow, şi de îndată ce rosti cuvintele îşi dădu seama că minţise.

— Te aşteaptă acolo anumite lucruri, zise bătrânul. Dar nu-i nicio grabă, o să te aştepte până o să te întorci.

Un fluture alb zbură pe lângă ei. Shadow nu zise nimic. Se săturase de zei şi de modul lor de a privi lucrurile. Îi ajungea pentru mai multe vieţi. Decise să ia autobuzul până la aeroport şi acolo să-şi schimbe biletul, să ia un avion şi să zboare într-un loc în care nu fusese niciodată. Să se mute dintr-un loc în altul, fără încetare.

— Am ceva pentru tine, spuse Shadow, după care vârî mâna în buzunar şi luă obiectul pe care-l căuta. Întinde mâna.

Odin se uită la el ciudat şi serios. Apoi ridică din umeri şi întinse mâna dreaptă, cu palma în jos. Shadow i-o răsuci, astfel încât palma să fie în sus.

---

[1] *Æsir* (lb. nordică veche) – zeii principali din mitologia nordică.

După aceea îşi întinse propriile-i mâini şi le arătă, una după alta, ca să se vadă că nu ţine nimic în ele. Iar apoi puse ochiul de sticlă în palma bătătorită a bătrânului şi-l lăsă acolo.

— Cum ai făcut asta? întrebă Odin.

— Prin magie, îi răspunse Shadow, foarte serios.

Bătrânul rânji, izbucni în râs şi bătu din palme. Se uită la ochi, ţinându-l între degetul mare şi arătător, apoi dădu din cap, ca şi cum ar fi ştiut despre ce-i vorba, şi puse ochiul în punga de piele care-i atârna la brâu.

— *Takk kærlega.* O să am grijă de el.

— Să-l stăpâneşti sănătos, zise Shadow, după care se ridică şi-şi scutură iarba de pe blugi.

— Mai fă o dată, zise Domnul Asgardului[1] cu o mişcare impetuoasă a capului, cu o voce profundă şi cu un ton de comandă. Mai fă o dată.

— Of, nu sunteţi mulţumiţi niciodată, zise Shadow. Bine. O să-ţi arăt ceva ce am învăţat de la un tip care a murit între timp.

Se întinse până nicăieri şi luă o monedă de aur din aer. O monedă de aur obişnuită. Nu putea aduce morţii înapoi, nici nu videca bolnavii, dar era o monedă de aur.

— Acum e aici, zise Shadow, arătând moneda pe care o ţinea între degetul mare şi arătător. Şi acum nu mai e.

Aruncă moneda în aer, lovind-o cu degetul mare.

Moneda se înălţă, aurie, descriind un arc de cerc în lumina soarelui, lucind, strălucind şi atârnând pe cerul mijlocului de vară ca şi cum nu avea să cadă niciodată de-acolo. Şi poate că nici nu căzu. Shadow nu aşteptă să vadă ce-o să se întâmple. Plecă şi merse, şi merse...

---

[1] Asgard – tărâmul zeilor, în mitologia nordică.

Mulțumiri

A fost o carte lungă şi o călătorie lungă. Sunt îndatorat multor oameni.

Doamna Hawley m-a găzduit în casa ei din Florida ca să scriu, şi tot ce am avut de făcut în schimb a fost să izgonesc vulturii. Apoi m-a găzduit în casa ei din Irlanda ca să termin cartea, şi mi-a atras atenția să nu izgonesc stafiile. Îi mulțumesc dânsei, dar şi domnului Hawley, pentru amabilitate şi generozitate. Jonathan şi Jane m-au găzduit în casa şi hamacul lor, ca să scriu, şi tot ce am avut de făcut a fost să pescuiesc animăluțe ciudate, tipice Floridei, din piscina reptilelor. Le sunt foarte recunoscător pentru asta.

Doctorul Dan Johnson mi-a dat informații medicale de fiecare dată când am avut nevoie, mi-a atras atenția asupra unor englezisme neintenționate (după cum au făcut şi alții), mi-a răspuns la cele mai bizare întrebări şi într-o zi de iulie m-a plimbat cu un avion micuț deasupra părții de nord a Wisconsinului. În afară de faptul că a avut grijă ca viața mea să se desfăşoare normal la distanță, în perioada în care am scris această carte, asistenta mea, minunata Lorraine Garland, s-a săturat să tot afle care-i populația diverselor oraşe mici din America. Nu ştiu cum a reuşit. (Face parte dintr-o formație care se numeşte The Flash Girls. Cumpărați ultimul lor disc, *Play Each Morning, Wild Queen*, şi o s-o faceți fericită.) Terry Pratchett m-a ajutat să dezleg o intrigă încurcată, în timp ce mergeam cu trenul spre Gothenburg. Eric Edelman a răspuns la întrebările mele legate de lumea diplomaților. Anna Sunshine Ison a scos la iveală o grămadă de lucruri despre lagărele pentru japonezi de pe Coasta de Vest,

informații care vor aştepta să scriu o altă carte, pentru că nu le-am găsit locul în aceasta. Am preluat stilul dialogului din epilog de la Gene Wolfe, căruia îi mulțumesc. Sergentul Kathy Ertz mi-a răspuns cu amabilitate la cele mai bizare întrebări privitoare la procedurile poliției, iar ajutorul de şerif Marshall Multhauf m-a luat cu maşina într-o misiune de patrulare. Pete Clark a îndurat cu bunăvoință şi umor întrebări ridicole. Dale Robertson a fost consultantul meu pentru probleme de hidrologie. Mulțumesc lui Jim Miller pentru comentariile sale referitoare la oameni, limbaj şi peşti, iar lui Margret Rodas pentru ajutorul său în probleme de lingvistică. Jamy Ian Swiss a avut grijă ca trucurile cu monede să fie cu adevărat magice. Toate greşelile din carte îmi aparțin, iar ei n-au nicio vină.

Mulți oameni cumsecade au citit manuscrisul şi mi-au oferit sugestii, corecții, încurajări şi informații prețioase. Sunt recunoscător în mod deosebit lui Colin Greenland, Susanna Clarke, John Clute şi Samuel R. Delany. Vreau să-i mulțumesc lui Owl Goingback (care are cel mai grozav nume din lume), Iselin Røsjø Evensen, Peter Straub, Jonathan Carroll, Kelli Bickman, Dianna Graf, Lenny Henry, Pete Atkins, Chris Ewen, Teller, Kelly Link, Barb Gilly, Will Shetterly, Connie Zastoupil, Rantz Hoseley, Diana Schutz, Steve Brust, Kelly Sue DeConnick, Roz Kaveney, Ian McDowell, Karen Berger, Wendy Japhet, Terje Nordberg, Gwenda Bond, Therese Littleton, Lou Aronica, Hy Bender, Mark Askwith, Alan Moore (care mi-a împrumutat şi „Litvinoff's Book") şi originalului Joe Sanders. Mulțumiri şi pentru Rebecca Wilson; mulțumiri deosebite pentru Stacy Weiss, pentru perspicacitatea de care a dat dovadă. După ce a citit prima schiță, Diana Wynne Jones m-a avertizat ce fel de carte o să iasă şi la ce pericole mă expun scriind-o; până în prezent s-a dovedit că a avut dreptate în toate privințele.

Mi-aş fi dorit ca profesorul Frank McConnell să mai fie printre noi. Sper că această carte i-ar fi făcut plăcere.

După ce am terminat prima versiune a romanului, mi-am dat seama că şi alte persoane au tratat această temă, înainte ca eu să mă apuc de ea – printre alţii, autorul meu favorit dintre cei mai puţin populari, James Branch Cabell, apoi Roger Zelazny şi, bineînţeles, inimitabilul Harlan Ellison, a cărui culegere *Deathbirds Stories* mi-a rămas în minte de pe vremea când o carte mă putea schimba pentru totdeauna.

N-am considerat niciodată că are rost să notezi pentru posteritate muzica pe care o asculţi în timp ce scrii o carte, iar eu am ascultat teribil de multă muzică în timp ce am scris cartea asta. Totuşi, fără Greg Brown – *Dream Café* şi Magnetic Fields – *69 Love Songs*, ar fi ieşit cu totul altceva, aşa că le mulţumesc lui Greg şi lui Stephin. Şi consider că-i de datoria mea să vă anunţ că puteţi să ascultaţi muzica din Casa de pe Stâncă înregistrată pe casetă sau pe CD, inclusiv cea a automatului Mikado sau a Celui Mai Mare Carusel Din Lume. Poate că nu-i mai bună decât muzica pe care aţi ascultat-o până acum, dar în mod sigur e altfel. Scrieţi la adresa: The House on the Rock, Spring Green, WI 53588 USA sau sunaţi la 1-608-935-3639.

Agenţii mei literari – Merrilee Heifetz de la Writers House, Jon Levin şi Erin Culley La Chapelle de la CAA – au fost inegalabili în modul în care mi-au făcut reclamă şi au fost nişte adevăraţi stâlpi ai înţelepciunii.

Multe persoane, care aşteptau lucrurile pe care am făgăduit să le fac de îndată ce termin de scris cartea aceasta, au fost uluitor de răbdătoare. Vreau să mulţumesc oamenilor de treabă de la studioul cinematografic Warner Brothers (mai ales lui Kevin McCormick şi lui Lorenzo di Bonaventura), de la Village Roadshow, de la Sunbow şi de la Miramax. Şi lui Shelly Bond, care a rezolvat o mulţime de lucruri.

Vreau să mulţumesc de asemenea şi celor doi oameni fără de care nu s-ar fi făcut nimic: Jennifer Hershey de la HarperCollins din SUA şi Doug Young de la Hodder Headline din Marea Britanie. Sunt norocos să am editori

buni, iar ei sunt doi dintre cei mai buni editori pe care i-am întâlnit. Fără să mai pomenesc că sunt răbdători, că nu se plâng şi că au îndurat totul cu stoicism atunci când termenele zburau pe lângă noi ca nişte frunze mânate de vânt.

Bill Massey a apărut la sfârşit, la Headline, şi a aruncat asupra cărţii privirea sa de vultur editorial. Kelly Notaras l-a ajutat, cu graţie şi aplomb, să păstorească romanul până la tipărire.

În cele din urmă, vreau să mulţumesc familiei mele – Mary, Mike, Holly şi Maddy –, care a dat dovadă de răbdare, care mă iubeşte şi care, în perioada îndelungată a realizării acestei cărţi, m-a susţinut atât să scriu, cât şi să descopăr America. Iar după ce am descoperit America, mi-am dat seama că America se aflase acolo în tot acest timp.

NEIL GAIMAN
lângă Kinsale, County Cork
15 ianuarie 2001

Apendice

M-am tot gândit să descriu întâlnirea dintre Shadow şi Iisus pe parcursul întregii elaborări a cărții – în definitiv, nu puteam scrie despre America fără să-l menționez pe Iisus, care face parte din însăşi țesătura specifică a țării.

Apoi am descris prima lor scenă împreună în capitolul cincisprezece, şi nu a mers cum trebuie; era ca şi cum aş fi făcut aluzie la ceva pe care nu puteam pur şi simplu să-l menționez în trecere. Era ceva prea mare.

Astfel încât am eliminat scena respectivă.

Am introdus-o aproape din nou, atunci când am alcătuit textul de față. De fapt, chiar am introdus-o din nou. Apoi am eliminat-o din nou, şi am adăugat-o aici. O puteți citi. Pur şi simplu, nu sunt sigur că este o parte necesară a Zeilor americani.

Considerați-o un fel de scenă apocrifă.

Într-o zi, Shadow se va întoarce în America. Îl aşteaptă câteva conversații extrem de interesante...

Oameni treceau pe lângă el, în mintea lui sau în afara ei. Pe unii dintre ei i se părea că îi recunoaşte, alții însă îi erau străini.

— ...Şi ce altceva este un străin decât un prieten pe care nu l-ai întâlnit încă? îi spuse cineva, dându-i o băutură.

El luă băutura şi merse împreună cu acea persoană de-a lungul unui coridor de culoare cafenie. Se aflau într-o clădire în stil spaniol, şi treceau din coridorul de pământ în curtea deschisă şi apoi din nou în coridor, în timp ce soarele bătea peste grădinile acvatice şi peste fântâni.

— Ar putea fi la fel de bine un duşman pe care nu l-ai întâlnit încă, zise Shadow.

— Sumbru, Shadow, foarte sumbru, spuse bărbatul.

Shadow îşi sorbi băutura. Era un vin roşu cu gust sălciu.

— Au fost câteva luni foarte sumbre, zise Shadow. Au fost câțiva ani foarte sumbri.

Bărbatul era suplu, bronzat, de înălțime medie, şi privea în sus către Shadow cu un zâmbet blând, înțelegător.

— Cum merge priveghiul, Shadow?

— Copacul?

Shadow uitase că atârnă de copacul argintiu. Se întrebă ce altceva mai uitase.

— Doare.

— Suferința este uneori o curățare, spuse bărbatul.

Hainele lui erau practice, însă păreau scumpe.

— Poate să te purifice.

— Poate să te şi distrugă, zise Shadow.

Bărbatul îl conduse pe Shadow într-un birou vast. Nicio masă nu se afla însă acolo.

— Te-ai gândit ce înseamnă să fii zeu? întrebă bărbatul.

Purta barbă şi o şapcă de baseball.

— Înseamnă să renunți la existența ta muritoare pentru a deveni o memă – ceva care trăieşte pentru totdeauna în mintea oamenilor, precum un cântec de grădiniță. Înseamnă că fiecare te creează din nou în mintea sa. Abia mai ai propria identitate. În schimb, reprezinți o mie de aspecte a ceea ce vor oamenii să fii. Şi fiecare vrea altceva de la tine. Nimic nu este fix, nimic nu este stabil.

Shadow se aşează pe un fotoliu de piele confortabil, lângă fereastră. Bărbatul se aşează pe canapeaua enormă.

— Ai un loc minunat aici, spuse Shadow.

— Mulțumesc. Acum fii sincer, cum ți se pare vinul?

Shadow ezită.

— Mă tem că e puțin cam acru.

— Scuze. Asta e problema cu vinul. Pot să fac uşor un vin acceptabil, dar un vin *bun*, nu mai vorbesc de un vin *excelent*... ei bine, asta depinde de vreme, de aciditatea solului, de ploaie, chiar şi de orientarea pantei pe care se află via. Mai e nevoie şi de un an bun...

— Ba nu, e într-adevăr plăcut, zise Shadow, şi înghiți restul de vin dintr-odată.

Îl putea simți cum arde în stomacul lui gol, la fel ca pe baloanele amețitoare care îi urcau încet în cap.

— ...Şi toată această discuție despre zei vechi şi zei noi..., spuse prietenul său. Dacă îmi ceri, îi primesc pe zeii noi. Adu-i aici. Zeul armelor. Zeul bombelor. Toți zeii ignoranței şi intoleranței, ai răzbunării şi acuzării. Toate lucrurile cu care mă încarcă. Toată greutatea de pe umerii mei...

Oftă.

— Dar ai atât de mult succes..., zise Shadow. Uită-te numai la locul ăsta...

Cu un gest larg, arătă tablourile de pe pereți, parchetul de pe podea, fântâna din curte.

Prietenul său încuviință din cap.

— Are însă un cost..., spuse el. Aşa cum am spus. Trebuie să însemni totul pentru fiecare. Foarte curând, devii atât de subțire încât abia mai exişti. Nu e deloc bine.

Întinse o mână bătătorită, cu răni vechi de daltă pe degete, şi-i strânse mâna lui Shadow.

— Ştiu, ştiu... Ar trebui să mă gândesc la lucrurile bune. Iar unul dintre acestea este faptul că te-am întâlnit pe tine şi am putut să discutăm astfel. E minunat că ai putut veni, zise el. E într-adevăr minunat. De acum nu mai eşti un străin.

— Nu. De acum voi fi doar un prieten pe care nu l-ai întâlnit încă, spuse Shadow.

— Te ții de glume, zise bărbatul.

— *Ratatosk, ratatosk,* chiți veverița în urechea lui Shadow.

Mai putea simți încă vinul amar, în gura sa şi în adâncul gâtlejului, şi aproape că se întunecase.

Cuprins

Introducere la cea de-a zecea ediție aniversară 7
Notă asupra textului 11
Atenționare şi avertisment pentru călători 13
Partea întâi. Umbre 17
Partea a doua. Ainsel al meu 274
Partea a treia. Momentul furtunii 481
Partea a patra. Epilog. Ceva ce morții păstrează 610
Post-scriptum 651
Mulțumiri 656
Apendice 660